

POGODA

Dzisiaj słonecznie i w dalszym ciągu bardzo zimno z temperaturą najwyższą -5 F (-21.5 C) i współczynnikiem wiatru -45. Temperatura najniższa ok. -15 F (-26 C).

Jutro również pogodnie i nieco mniej mroźnie.

Wschód słońca o godz. 7:15 rano, zachód o godz. 4:24 po południu.

Aziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE—MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK

Dzisiaj piątek, 22 grudnia

— Zenona, Honoraty.

Jutro sobota, 23 grudnia

— Jana, Wiktorii.

Pojutrze niedziela, 24 grudnia — Wigilia Bożego Narodzenia, Adama i Ewy.

No. 247 Rok (Vol.) LXXXII

CHICAGO, IL, Piątek-Sobota, 22-23 Grudnia (December 22-23), 1989

Telefon wszystkich biur 286-0141

75¢

W dzisiejszym numerze znajdziecie:

- * Wigilijne czytanie — E. Smółko-Azarjew (str. 1, cz. III)
- * Polska gwiazda brytyjskiego wywiadu — W. Białasiewicz (str. 1, cz. II)
- * E. Markiewicz — Wigilia w szkolnym kręgu (str. 11, 12, cz. III)
- * A. Rychlińska — Kartki z historii chicagowskiej Polonii (str. 17 i 19, cz. III)
- * Rozmowa E. Bierzina z prof. Strzemboszem (str. 3 i 5, cz. I)
- * M. Dąbrowska — Nasza staropolska "Gwiazdka" (str. 9 i 10, cz. III)
- * Kisiel prosto z Warszawy (str. 8, cz. I)
- * Szkoła Orłat Polskich w Alpach Francuskich — F. Mocha (str. 1, 2 i 3, cz. III)
- * Polska książka w USA (str. 13, cz. III)
- * Rozmowa A. Otap z sekretarzem stanowym J. Edgarem (str. 28, cz. I)
- * Śpiewający świat P. Konucha — T. Walik (str. 15 i 16, cz. III)
- * Cud nocy wigilijnej na Kofymie (str. 4, cz. II)
- * J. Radzyńska — Wigilia w obozie jeńców (str. 9, cz. I)
- * Janineum — akcja serdeczna — z p. Lonny Glaser rozmawia K. Cygielska (str. 21, cz. I)

Rozwiązanie parlamentu

Budapeszt (Reuter) — Parlament węgierski postanowił w czwartek rozwiązać się 16 marca 1990 roku, otwierając drogę do pierwszych w pełni demokratycznych wyborów w bloku wschodnim od ponad 40 lat.

Ogłaszając swoją decyzję zastępca przewodniczącego parlamentu Istvan Fodor powiedział, że pełniący obowiązki prezydenta Matias Szuros podejmie postanowienie dotyczące daty wyborów i poda je do wiadomości do piątku.

Pozwoli to na przeprowadzenie 90-dniowej kampanii, jak tego wymaga prawo wyborcze Węgier. (kc)

Z ostatniej chwili

Belgrad (Reuter) — Rumuński dyktator Nicolae Ceausescu i jego żona Elena zostali ujęci, podała rumuńska telewizja monitorowana w Belgradzie. (kc)

Przedświąteczny apel

Atlanta (CT) — Specjalistyczne agencje federalne zajmujące się badaniem ruchu drogowego na kilkadziesiąt godzin przed świętami Bożego Narodzenia opublikowały bardzo smutny komunikat.

Badania i prognozy komputerowe wskazują, że w ciągu ostatnich tygodniowych dni świątecznych na wszystkich drogach naszego kraju w wypadkach drogowych 48 tysięcy mieszkańców Stanów Zjednoczonych.

W związku z tym gorący apel do wszystkich czytelników i kierowców: Pamiętajcie nie prowadzić pojazdu w stanie nietrzeźwym! Niech nadchodzące święta nie będą ostatnimi w waszym życiu! Niech lekkość, brawura i brak rozważań nie decydują o życiu waszym i waszych rodzin! (bb)

Najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia zdrowia, szczęścia oraz wszelkiej pomyślności

składa

naszym współpracownikom i czytelnikom,
a także całej Polonii
doceniającej społeczną służbę polonijnego
dziennikarstwa

Redakcja i administracja
oraz pracownicy drukarni
"Dziennika Związkowego"
i "Kalejdoskopu Tygodnia"

**Życzenia Edwarda Moskala,
prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej,
przekazane dla Kraju na falach radiowych
"Głosu Ameryki"**

Drodzy Rodacy!!

Tegoroczne życzenia świąteczne rozpoczną słowami staropolskiej kołody: "Podnieś rękę Boże Dziecię, błogosław ojczyznę miłą..."

Właśnie teraz to Boże błogosławieństwo jest nam tak potrzebne w chwili, gdy nasz Kraj przeżywa zmiany decydujące o przyszłości i bycie narodu walczącego z trudnościami i kryzysem ekonomicznym na skalę, dotąd nie spotykaną.

Boże Narodzenie jest świętem nadziei na lepsze jutro, świętem zwiastującym ludziom dobrej woli "chwałę na wysokości i pokój na ziemi". Ta nadzieja pomaga nam co rok w przetrwaniu i wierze, kiedyś zwycięży dobro.

Tego właśnie życzę sobie i Wam serdecznie, dzieląc się z Wami symbolicznym opłatkiem.

To nie ważne, że dzieli nas ocean i tysiące mil... w noc wigilijną odległość nie ma znaczenia. Jesteśmy obok siebie, przy sobie, ze sobą myślami i sercami.

Z głębi tych myśli i serca życzę Wam woli przetrwania i zwycięstwa.

My, z tej bogatej ziemi niesiemy Wam przede wszystkim pomoc materialną. Będziemy to robić dalej. Będziemy także robić wszystko, żeby uświadomić światowemu przywódcom, że Polsce należy się pomoc i sprawiedliwość, choćby dlatego, że przypomnieli światu o tym, że wolność, równość i demokracja, to podstawowe warunki istnienia każdego narodu.

Z wolnej Ziemi Waszyngtona ślemy Wam te najszczerze życzenia, by w tę świętą, wigilijną noc, Gwiazda Betlejemka wskazała Ojczyźnie i jej wspaniałemu narodowi drogę do odrodzenia i by "Słowo ciałem się stało".

Pogodnych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku!!

Prezydent Bush: "Noriegi nie udało się schwytać"

21 żołnierzy USA zabitych podczas interwencji w Panamie

Washington, Panama City (CT, Reuter) — Podczas czwartkowej konferencji prasowej prezydent Stanów Zjednoczonych George Bush oświadczył, iż kwestia pozostawiania oddziałów amerykańskich w Panamie jest "nadal sprawą otwartą".

Oddziały USA w dalszym ciągu prowadzą zbrojne operacje w stolicy Panamy, a tymczasem Bush oraz czołowi przedstawiciele Pentagonu odbywali w czwartek serię konferencji prasowych i spotkań prywatnych wyjaśniając przyczyny niepowodzenia akcji schwytania gen. Manuela Antonio Noriegi.

Opisując Noriegę, jako groźnego handlarza narkotyków, który powinien stanąć przed amerykańskim sądem, Bush oraz sekretarz obrony Dick Cheney zapewniali, iż oprócz schwytania dyktatora trzy główne cele interwencji zbrojnej w Panamie zostały osiągnięte.

Bush przyznał, iż dzięki operacji pod kryptonimem "Just Cause" przywrócono demokratyczne przywództwo w Panamie, zapewniając ochronę 35 tys. obywateli amerykańskich, przebywających w tym kraju oraz zapewniono bezpieczeństwo żegludze statkom przepływającym przez Kanał Panamski.

Podczas swej 30-tej z kolei i ostatniej w tym roku konferencji prasowej Bush zapewnił, iż "Noriega nie sprawuje już obecnie władzy oraz nie dowodzi wojskiem tego kraju".

Śmierć amerykańskich żołnierzy prezydent uznał za "sprawę niezwykle bolesną", szczególnie obecnie, przed świętami Bożego Narodzenia". Dodał jednakże, iż nie możliwe jest prowadzenie operacji zbrojnych bez jakichkolwiek strat

po stronie amerykańskiej.

Z kolei szef połączonych sztabów gen. Colin Powell oraz sekretarz obrony Dick Cheney wyrazili uznanie żołnierzom USA, którzy zneutralizowali panamskich dowódców wojskowych i w szybkim czasie zajęli główną kwaterę armii tego kraju.

Cheney, podobnie jak Bush nie potrafili jednak podać terminu, w jakim oddziały USA miałyby powrócić do koszar. Przyznał, iż przypuszczalnie konieczne będą przeszukiwania dużych połaci kraju celem zneutralizowania oddziałów

wiernych Noriedze i znalezienia tego dyktatora "żywego lub martwego". (Dokończenie na str. 27-ej)

Nicolae Ceausescu obalony

Belgrad (Reuter) — "Bracia dzięki Bogu jesteśmy wreszcie w studio TV!" — tym okrzykiem niezidentyfikowanej osoby przerwany został program Radia Bukareszt w piątek rano, gdy upadł rząd dyktatora Nicolae Ceausescu.

W kilka minut potem odczytano komunikat stwierdzający, że Ceau-

sescu został obalony i zbiegł wraz z rodziną z kraju.

Według Radia Bukareszt, odleciał on helikopterem z dachu pałacu prezydenckiego, a miejsce pobytu jego syna Nicu jest nie znane od czwartku.

Wschodniemiecka agencja ADN podała, że Ceausescu został zastąpiony przez byłego ministra spraw zagranicznych Corneliu Manescu.

Radio Belgrad cytowało pogłoski o ucieczce Ceausescu wraz z rodziną do Iranu lub do Chin.

Od czwartku trwały w Rumunii demonstracje i starcia z siłami bezpieczeństwa. W Bukareszcie zginę-

ło od czwartku co najmniej 13 osób. W północnym mieście Cluj milicja zastrzeliła 32 demonstrantów.

W Budapeszcie przemówienie, jakie wygłosił Ceausescu w czwartek w południe przed dawnym pałacem królewskim, było wielokrotnie przerywane gwizdami i okrzykami: "Precz z Ceausescu!" i "Wolne wybory!"

Wieczorem około 15 tys. demonstrantów zgromadziło się na Placu Uniwersyteckim, gdzie otoczyła ich milicja w rynsztunku bojowym. Po wystrzeleniu granatów z gazem łzawiącym, skierowano w stronę demonstrantów pojazdy opance-

(Dokończenie na str. 27-ej)

Ambasada USA w Moskwie zostanie zburzona

Washington (CST) — Sekretarz stanu USA James Baker oświadczył w minioną środę, iż nie używana jeszcze i "wyposażona" w urządzenia podsłuchowe ambasada USA w Moskwie zostanie zburzona i zastąpiona nowym budynkiem, którego koszt wyniesie ponad \$500 mln. Nowa budowla — jak zapewnił Baker — zostanie wzniesiona w myśl "zastrzeżeń przepisów bezpieczeństwa".

Rząd Stanów Zjednoczonych oraz Kongres od dłuższego już czasu próbują ustalić, co uczynić z przyszłą ambasadą amerykańską, w której w roku 1979 odkryto urządzenia podsłuchowe założone przez stronę sowiecką. Dyplomaci amerykańscy obecnie używają starego budynku w Moskwie wzniesionego przed kilkadziesiąt laty.

W kwietniu tego roku Baker wysłał do Moskwy zespół ekspertów celem dokonania inspekcji i określe-

nia losów budynku przeznaczonego na ambasadę USA. Wcześniej sekretarz stanu rozważał możliwość zburzenia tylko tych pięt przyszłej ambasady, które — jak się przypuszcza — "naszpikowane" są urządzeniami podsłuchowymi.

Ostatnio jednak Baker z tej możliwości zrezygnował. Sekretarz stanu odrzucił także pomysł wybudowania dodatkowej niewielkiej budowli, gdzie znalazłyby się tajne zebrania. Koszt takiego projektu miałby przekraczać \$65 mln. Z kolei koszt budowy ambasady oraz mieszkań dla pracowników tej placówki przekroczyć ma sumę \$192 mln.

Ambasada USA w Moskwie budowana jest w myśl zawartego w 1972 roku porozumienia jeszcze z czasów administracji prezydenta Richarda Nixona. Porozumienie to zezwalałoby na wybudowanie ambasady bez kontroli USA. (ak)

Niebezpieczne kaprysy aury

14 osób zmarło w Chicago, 18 w powiecie Cook

Wczoraj odnotowano w Chicago aż cztery przypadki zgonów wskutek zamarznięcia. Dwie osoby znalaziono leżące na ulicy. Wśród zmarłych było troje bezdomnych.

Atak arktycznych mrozów w ostatnich dniach kosztował tylko w naszym powiecie życie 18 ludzi.

Mroź był też przyczyną wykoślenia się porannego pociągu Metra na trasie Wisconsin Central, wskutek czego 12,000 osób spóźniło się wczoraj do pracy.

Pozamarzały wyłączniki elektryczne i doszło do awarii systemu zasilania na północnych i południowych przedmieściach Chicago, gdzie ponad 20 tys. osób pozbawionych zostało na jakiś czas elek-

tryczności.

Brygady remontowe Commonwealth Edison mają pełne ręce roboty.

Pożar, który wybuchł w budynku mieszkalnym w Blue Island był przez dłuższą chwilę niemożliwy do ugaszenia przez strażaków, którzy musieli ogrzewać gorącą parą zamkniętymi ulicznymi hydranty.

W czasie akcji gaszenia zaginął sześćo-letni chłopczyk. Matka straciła przytomność na klatce schodowej wskutek zacczadzenia i dziecka już później. Przy 1830 S. Blue Island zostało rannych dziewięć osób, w tym strażacy, którzy ucierpieli wskutek odmrożeń. (ad)

Jak można łączyć biznes z mecenatem w sferze kultury

— mówi Walter Kotaba w rozmowie z red. Andrzejem Azarjewem

we inwestycje.

— **Andrzej Azarjew:** W ostatnim czasie notuje się duże zainteresowanie prowadzoną przez Ciebie działalnością: liczne wywiady w telewizji w prasie; wypowiedzi Twoje ukazują się na łamach pism amerykańskich, m.in. tygodnika "Time" oraz lokalnych dzienników. Czym można wytłumaczyć to wzmożone zainteresowanie ze strony środków masowego przekazu, i to nie tylko polonijnych, zarówno Twoją osobą, jak i prowadzoną przez Ciebie firmą?

Walter Kotaba: Sądzę, że sytuacja, jaka stworzyła się w Polsce, gdzie coraz więcej tutejszym firm lokuje swoje inwestycje, odgrywa tu dużą rolę. Tak się składa, że byłem jednym z pierwszych polonijnych przedsiębiorców, którzy założyli swoje firmy w Polsce, co nie jest, jak sądzę, bez znaczenia. Ponadto — fakt, iż od kilku lat prowadzę również działalność na innych odcinkach (telewizja, radio, prasa) rzutuje w jakiś sposób na zainteresowanie, jakie stwarza się wokół mojej osoby i prowadzonego przeze mnie przedsiębiorstwa.

— **Od czasu naszej wspólnej pracy w Polskim Związku Akademików, tj. od wczesnych lat 1960-tych, minęło już przeszło ćwierć wieku. Słowem — szmat czasu. Może zachciałbyś przypomnieć w kilku słowach początki swojej kariery biznesowej. Wiem, że**

na początku lat 70-tych ukończyłeś studia (Business Administration) na University of Illinois w Chicago. Co było później?

Już w późnych latach 60-tych i wczesnych 70-tych prowadziłem firmę urządzeń sklepowych. Zatrudniałem przeważnie kolegów ze studiów. Pomimo, iż w zasadzie była to instytucja jednoosobowa, wiedziałem, że biznes będzie tym, co mnie w przyszłości całkowicie pochłonie.

— **A jakie były początki Polameru?**

Firmę wysyłki paczek do Polski otworzyłem w 1971 r. Początki były bardzo skromne. Pierwsze biuro mieściło się na Ashland Ave., w pobliżu Milwaukee (tam też do tej pory mieści się jedno z moich biur). Wszyscy odradzali mi zajęcie się firmą wysyłkową. Firmy wysyłające w tamtym czasie paczki do Polski nie miały raczej najlepszej opinii. Wiele z nich bankrutowało, a ich właściciele nierzadko "ulatniali się", pozostawiając po sobie tysiące nie wysłanych nigdy paczek i nie załatwianych spraw. W podobnej sytuacji znalazłem się i ja.

W chwili, gdy przejąłem po poprzednich właścicielach firmę wysyłkową na Ashland Ave., znajdowało się tam ponad 4,000 nie wysłanych paczek. Klienci zapłacili za ich wysyłkę; niestety adresaci w

Polsce nie otrzymali paczek, bo te nadal leżały w magazynie w Chicago. Aby zdobyć zaufanie potencjalnych klientów, postanowiłem wysłać te wszystkie paczki (choć nie miałem takiego obowiązku) na swój koszt.

Krok ten — wydaje mi się — przyczynił się do zdobycia zaufania klientów w przyszłości. Zorientowałem się wtedy, że takie działanie ma sens i że jest warte wysiłku, pod warunkiem, że będzie się to robić uczciwie, zdobywając stopniowo zaufanie klienta.

— **Jak więc doszło do tego, że z małego "kantorku" na Ashland Ave., Polamer rozwinął się w olbrzymie, godne zaufania przedsiębiorstwo?**

Wymagało to kilku lat ciężkiej pracy i samozaparcia. W początkowym okresie pomagała mi bardzo moja mama. Z biegiem lat klienci zorientowali się, że jesteśmy uczciwą, godną zaufania firmą. Biznes zaczął rozrastać się.

— **Ile biur posiadacie obecnie?**

Sześć. Centrala na ulicy Milwaukee, biuro na południowej części miasta (Archer Ave.), na Belmont, Fullerton, na Milwaukee, w pobliżu Devon, i najstarsze biuro, o którym już mówiliśmy, na Ashland Ave. Łącznie zatrudniam ok. 100 pracowników.

— **Wiemy, że prowadzisz również ożywioną działalność na innych odcinkach, zwłaszcza środków masowego przekazu, że zainwestowałeś znaczne sumy pieniędzy w różne przedsięwzięcia, które przypuszczalnie nie przynoszą Ci dochodu, ale które służą Polonii. Może powiesz, jakie były początki tej działalności i jej motyw?**

Jak wiesz, Andrzej, zawsze interesowałem się życiem społecznym, życiem kulturalnym. Jeszcze w okresie studenckim uczestniczyłem w działalności prowadzonej przez Polski Związek Akademików kabaretu "Zielona Gęś". Po generalnym remoncie budynku, w którym mieści obecnie Centrala Polameru, postanowiłem wybudować tu małą scenę z przylegającą do niej salą teatralną. We wczesnych latach 80-tych, jak zapewne pamiętasz, bo pisałeś o tych przedstawieniach recenzje do "Dziennika Związkowego", zacząłem sprowadzać niewielkie, ale liczące się w świecie estradowym zespoły z Polski. Przez scenę Polameru przewinęły się w tym czasie m.in. Kabaret Pietrzaka (który miał w latach 1980/81 olbrzymie powodzenie); Buleczka z "Kopielką", Wojciech Młynarski, Kabaret "Elita"; "Kolęda Nocka" i kilka innych.

— **Dlaczego przerwałes tę działalność?**

Samo życie przerwało kabaret — jeśli można tak powiedzieć. Stan wojenny, który nastąpił w Polsce w r. 1981, stworzył w tej dziedzinie bardzo trudną sytuację.

Cenzura ingerowała bardzo intensywnie, nie pozostawiając praktycznie nic interesującego do sprowadzenia.

— **Zanim przejdziemy do innych aspektów Twojej działalności w Chicago, może wrócimy na chwilę do Polski. Wiem, że od dość dawna prowadzisz swoją firmę w Polsce. Czy moglibyśmy coś usłyszeć na ten temat?**

Od 1980 r. prowadzę przedsiębiorstwo pod tą samą nazwą (Polamer) w Radomiu. Zatrudniam tam ponad 200 osób. Firma ta zajmuje się produkcją ocieplanych kurtek, marynarek sportowych, plecaków oraz toreb podróżnych. Wszystko to przeznaczone jest na rynek polski.

— **Czy wynagrodzenia pracowników tej firmy różnią się od przeciętnych polskich stawek płacy? Czy przynosi ona duży dochód?**

Pensje pracowników są o 50% wyższe niż przeciętne krajowe. Otrzymują oni ponadto pewne dodatki w postaci premii świątecznych, prezentów, itp. Słowem — opłaca się im pracować. W sensie

zysków (w pojęciu amerykańskim) firma ta nie przynosi dużych dochodów. Nie zamierzam jej jednak zamknąć, bo 200 osób znalazłoby się "za jednym zamachem" bez pracy. Ludzi ci liczą na mnie. Wierzą, że mogą każdego tygodnia liczyć na czek z Polameru, na paczkę świąteczną; są przez to w jakiś sposób bliżej ze mną związani. Nawet w latach 1982/83, gdy z wielu względów, zwłaszcza politycznych, było bardzo trudno, zdołałem utrzymać firmę w Radomiu. Poza tym lubię, aby "interes się kręcił, lubię ładnie naoliwiony i kręcący się mechanizm".

— **Czy prowadzisz w Polsce jeszcze jakieś inne firmy?**

W Warszawie posiadam przedsiębiorstwo, które zajmuje się przegrywaniem taśm dla Polvision, produkcją filmów reklamowych dla potrzeb polskiego rzemiosła oraz dla potrzeb firm zachodnich.

— **Po tej krótkiej dygresji, wróćmy może do spraw kulturalnych. A więc, raz jeszcze, co było motywem tego, że postanowiłeś uruchomić stację radiową, telewizyjną i "Kurier".**

Zawsze, poczynając od najmłodszych lat, lubiłem teatr; sam kiedyś w nim występowałem. Sprawy teatralne stanowiły dla mnie pewną odskocznnię od biznesu. Chciałbym udostępnić moim klientom, to co sam lubię, co sprawia mi przyjemność. Pragnę pokazać moim telewizorom te programy telewizyjne, które mnie samego interesują.

— **Jak doszło do założenia stacji radiowej WSSY? Ile to kosztowało?**

Zawsze, gdy jeździłem do Polski, z przyjemnością słuchałem radia w kraju. Przysłuchiwałem się nie tylko temu, co dzieje się w Polsce, ale również "smakowałem" współczesny język polski, inny zresztą z reguły od tutejszego języka polonijnego. Niektóre programy zacząłem sobie nagrywać na kasety. Potem postanowiłem kawałek tej prawdziwej Polski przenieść do Chicago. Chciałem mieć ją tu sam, więc sądziłem, że inni również się tym zainteresują.

Obecnie, po trzech latach, widzę, iż stacja radiowa była przedsięwzięciem wartym zachodu. Jest to, oczywiście, wielka inwestycja, rzędu prawie 2 mln dolarów, która sponosa się stopniowo. Musiałem dać pod zastaw wszystko, co posiadałem. W moje ślady poszli inni, kupując stacje i tworząc programy radiowe. Radio pokazało jednak, że można zdobyć więcej sponsorów, że można zaprezentować Polonii dobre programy. Jestem szczególnie dumny z tego, że nasze programy podobają się słuchaczom.

— **Czy to samo dotyczy Polvision?**

Jest to również ogromna inwestycja. Sprzęt telewizyjny jest bardzo kosztowny. Urządzenia muszą być nowoczesne, stąd konieczny był ich zakup w Chicago jak i w Warszawie. Programy Polvision są emitowane na kablowej TV przez 12 godzin na dobę. Studio telewizyjne, (Ciąg dalszy na str. 4)

lameru — panuje spokój.

Nielatwo jest umówić się na rozmowę z "szefem". Trzeba znaleźć odpowiedni moment pomiędzy wyjazdami za granicę, pracą, podejmowaniem decyzji, spotkaniami i licznymi konferencjami.

Nasza rozmowa odbywa się pomiędzy wyjazdami do Polski, gdzie prezes firmy Polamer prowadzi od lat swoje interesy handlowe, a obecnie zakłada podwaliny pod no-

Przedświąteczny nastrój panujący na polskim odcinku ulicy Milwaukee, wyczuwa się również w biurach Centrali Polameru. Wewnątrz panuje ożywiony ruch; telefony dzwonią bez przerwy; przez pomieszczenia centrali przewijają się dziesiątki klientów. Na zapleczu, w wygodnym i eleganckim gabinecie "szefa" — jak ogólnie nazywają właściciela firmy Włodzimierza (Waltera) Kotabę pracownicy Po-

Zarząd i Pracownicy firmy:

POLAMER

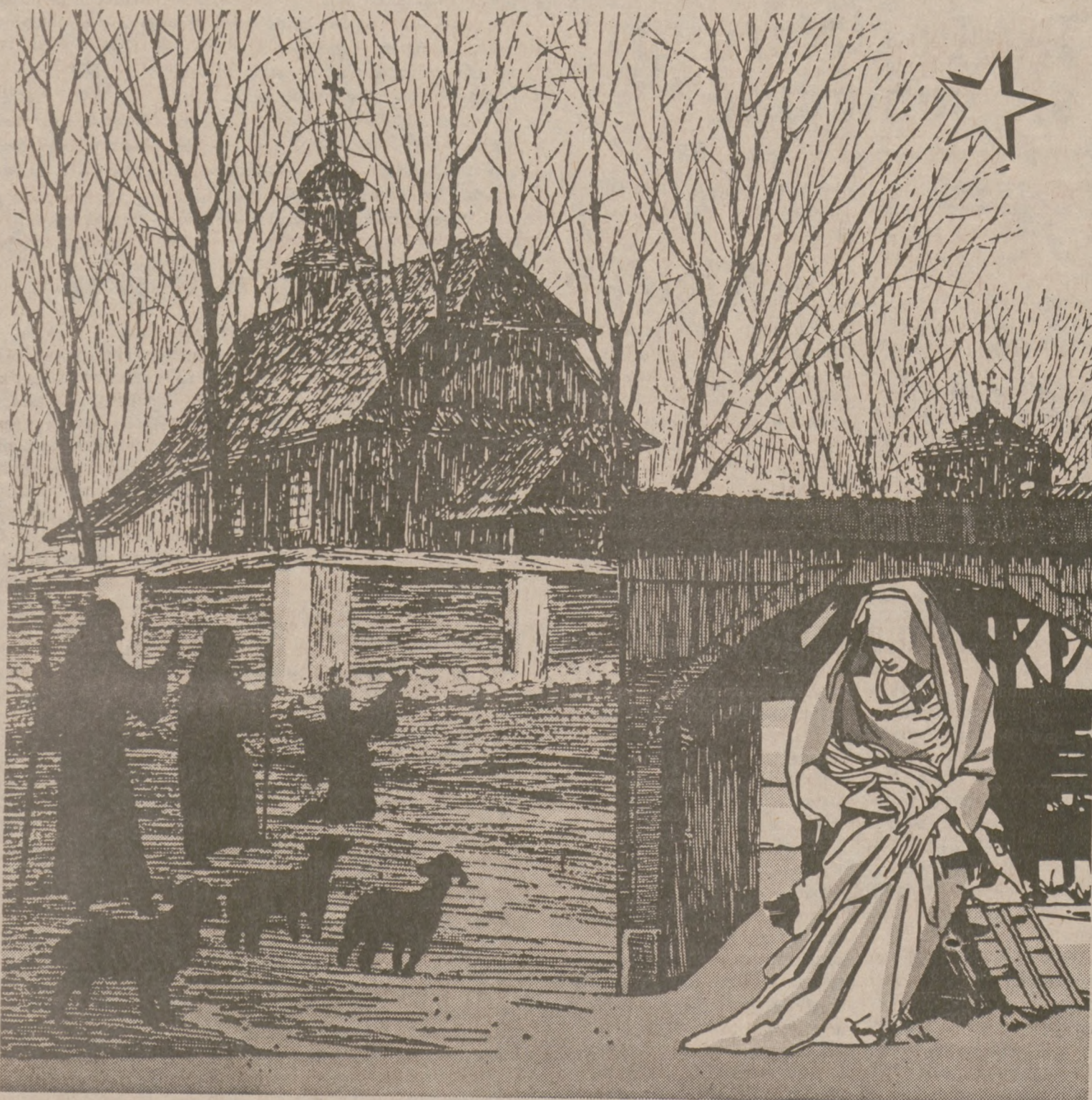
życzą wszystkim Polakom

aby Nowo Narodzone Dzieciątko Boże

wraz z Radosnymi Świętami, przyniosło w Nowym Roku

naszym Ojczyznom: Ameryce i Polsce —

błogosławieństwo i dobrobyt a Pokój całemu Światu.

3094 N. MILWAUKEE AVE. • CHICAGO, ILLINOIS 60618 •

685-8222

WOJEWNIK'S
TRAVEL AGENCY
5809 W. Fullerton Tel. 889-1641

Zdrowych i Szczęśliwych Świąt
Bożego Narodzenia oraz
wszelkiej pomyślności
w Nowym 1990 roku wszystkim
swoim Klientom i ich
Rodzinom w USA i w Polsce
życzy
RODZINA WOJEWNIK
Najbardziej Aktywne Biuro
Na Polonii w Chicago

"Zatelefonuj do mnie i porównaj"

Ubezpieczenia:
DOMU
SAMOCHODU
FIRMY
LODZI
ŻYCIA
POJAZDÓW TURYSTYCZNYCH
POŻYCZKI NA ZAKUP SAMOCHODU

LECH DĄBROWSKI
259-4585
827-4188

Allstate®

Allstate Insurance Company
Allstate Life Insurance Company
Sears Consumer Financial Corporation
and Subsidiaries

Leave it to The
Good Hands People

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays by
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

6100 North Cicero Ave., Chicago, IL 60646

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

and Additional Mailing Post Offices

POSTMASTER: Send address changes to

DZIENNIK ZWIĄZKOWY (ZGODA)

EDWARD J. MOSKAL—Prezes

POLISH DAILY ZGODA

ANTONI SZPLIT, Zarządca

WOJCIECH BIALASIEWICZ, Redaktor Naczelny

ELŻBIETA GLINKA, Zastępca redaktora naczelnego, EWA BIEREZIN, BOGDAN BIERNAT, KRYSZYNA CYGIELSKA,
ANNA DRECHSLER, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ALICJA OTAP i ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rekopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ				DO INNYCH KRAJÓW:			
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE		Tylko Tyłko		i Weekendowe		Weekendowe Wydane	
Codziennie		Codziennie		Codziennie		Codziennie	
i Weekendowe		Weekendowe		i Weekendowe		Weekendowe	
Rocznie (1 yr.)	\$52.00	Rocznie (1 yr.)	\$26.00	Rocznie (1 yr.)	\$75.00	Rocznie (1 yr.)	\$38.00
Półroc. (6 mos.)	32.00	Półroc. (6 mos.)	17.00	Półroc. (6 mos.)	50.00	Półroc. (6 mos.)	21.00
Kwartal. (3 mos.)	22.00	Kwartal. (3 mos.)	12.00	(6 mos.)		(6 mos.)	
W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy				W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy			
Numer Codzienny (Single Daily Copy)..... 50¢				Numer Weekendowy (Single Weekend Copy)..... 75¢			

“Nie opuszczaj nas, o Panie”

Tak zatytułował Wiesław L. Wyrzykowski swoją relację z obozów dla polskich emigrantów przebywających od miesięcy na terenie Włoch w Latynie, Capuli i Rzymie. Relacja ta wydrukowana została przed rokiem na łamach miesięcznika katolików polskich, wydawanego pod patronatem Konferencji Księża Polskich w Toronto i w interesującym wywodzie przedstawiła życie religijne tysięcy polskich “profugis” proszących z głęboką wiarą Boga o przetrwanie. Minęło wiele miesięcy, ale problem “profugi” oczekuje nadal na rozwiązanie.

Wprawdzie Papież i Episkopat Polski nawołują wciąż do pozostania nad Wisłą, ale są to raczej pobożne życzenia, bowiem przecież w samych encyklikach papieskich zawarowane jest prawo moralne jednostki ludzkiej do wyboru drogi życiowej, a więc również i do emigracji. A cóż dopiero w takiej sytuacji, w której staje się nie fanaberia, lecz koniecznością życiową.

I chyba jest to jeden z najbardziej żenujących problemów współczesnej Polski, która uwikłana w polityczno-ekonomiczne paradoksy wyrzuciła z siebie największą, powojenną — nie licząc oczywiście dipisowskiej, z przełomu lat czterdziestych i pięćdziesiątych — emigracyjną falę. Ecodus ten trwa i nie wiadomo jak długo jeszcze trwać będzie. Oczywiście nie zachęcamy Polaków do emigracji z kraju, którą oceniać można w różnych kategoriach, co i tak nie zmienia postaci rzeczy. Jest faktem, z którym po prostu należy się liczyć.

“Nie opuszczaj nas, o Panie” — to motto “profugi”, który miał prawo zwątpić w ludzi, ale nie zwątpił w Boga. Pan Bóg nie opuści ich z pewnością, aczkolwiek może ich ciężko doświadczyć, ale co na to ludzie? No właśnie, ludzie — rodacy, współrodacy, Polonia żyjąca w wolnym świecie. Ta, która już obrosła i która obrasta w przysłowiowe “piórka”.

Współczesna emigracja polska doprasza się jednak o pewną analogię, sięgającą także czasów określanych treminem historii najnowszej. Kiedy zakończyła się II wojna światowa, kilkadziesiąt tysięcy naszych rodaków, dla których przeważnie ze względów politycznych zamknięta była droga powrotna do kraju, zna-

lało się w obozach na terenie Niemiec. W międzynarodowej nomenklaturze określani zostali jako “Displaced Persons” i dla zwycięskich aliantów zachodnich stali się na długie lata kłopotliwym wyrzutem sumienia, przypominającym wciąż Jałtę i Teheran.

Po demobilizacji Polskich Sił Zbrojnych w dipisowskie szeregi włączeni zostali żołnierze walczący na wszystkich frontach wielkiej wojny z myślą o Polsce. Dziejowe paradoksy, w które obfituje historia Polski, spowodowały, że żołnierz polski w drodze do Ojczyzny, szedł kilka lat pozostawiając za sobą liczne mogiły... i nie doszedł. Najkrótsza droga okazała się być najdłuższą.

I wówczas amerykańska Polonia, powodowana patriotycznym i płynącym z głębi serca odruchem, podjęła uwieńczone powodzeniem działania, deklarując chęć przyścia z pomocą rodakom skazanym na tułaczę żywot po świecie. Kongres Polonii Amerykańskiej, na czele którego stał wówczas prezes Związku Narodowego Polskiego mecenas Karol Rozmarek, rozpoczął akcję w wyniku której Kongres U.S. przyznał emigrantom polskim ponad 50 tysięcy wiz wjazdowych. Polonia w Detroit, Chicago oraz innych ośrodkach, z serdecznością przyjęła gromady pielgrzymów i dopomogła im w starcie życiowym, a rozpoczętali go, nie w przenośli lecz dosłownie, od zera.

O tym należy pamiętać, ale warto również i o tym wiedzieć, że przedwojenna Polonia nie zawiodła się na emigracji dipisowskiej, która przepojona patriotycznymi ideałami wlała w dotychczasowe, polonijne struktury, nowe życie. Oczywiście, że nie odbyło się to bezboleśnie, ale bilans końcowy zdecydowanie był pozytywny. Przez kilka następnych dziesiętków lat, dipisi nadali ton życia Polonii, respektując polonijne tradycje, a także legitymując się w życiu wewnątrzamerykańskim znaczącymi osiągnięciami, u podstaw których leżała bezwzględna lojalność wobec nowej, przybranej ojczyzny. I zachowali pamięć o Polsce.

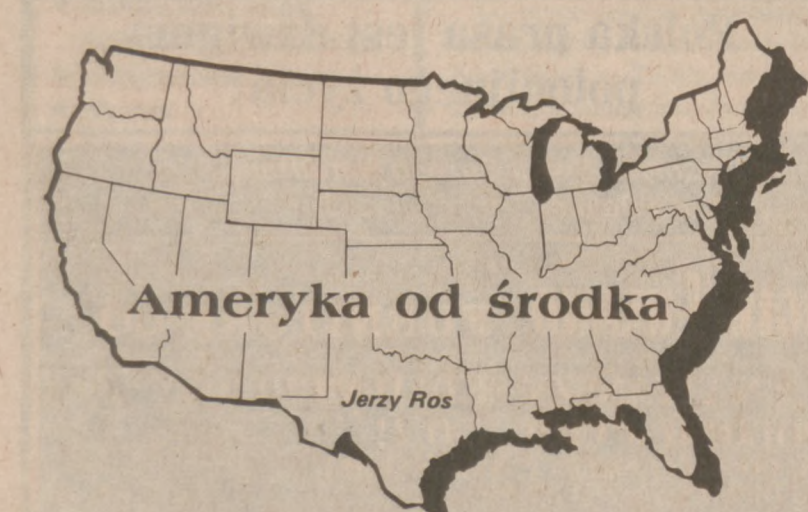
I oto, w czterdzieści lat po dipisowskiej fali emigracyjnej, napływa nowa. Wprawdzie nie na taką skalę i w zdecydowanej mierze o pod-

(Dokończenie na str. 27-ej)

niui!

Nie wszyscy wiedzą, że Kościół początkowo odznętnął się od tego święta, jako od obrzędu związanego z prastarym pogańskim obyczajem obchodzenia tzw. przesilenia, tj. zrównania się dnia z nocą i w ogóle, już po przyjęciu święta, wokół poszczególnych obyczajów toczyły się spory, albowiem święto w różnych rejonach świata przyjmowało różne obyczaje pogańskie. Jeśli chodzi o najstarszy dokument obchodów tego święta to pochodzi on z II w. i spisany został przez Klementa z Alexandrii. Próby wywodzenia Bożego Narodzenia z tradycji rzymskich Saturnaliów oraz kultu Dionizosa i Ozyrysa zostały przez Kościół zdecydowanie odrzucone, aczkolwiek przyznaje się, że wiele starych pogańskich obyczajów uitorowało sobie drogę do tego święta.

Jednym z takich obyczajów jest “choinka”, którą początkowo przypisywano wpływowi germańskim i kultowi drzew, ale najnowsze ba-

O Świętach Bożego Narodzenia pisze się rokrocznie z tzw. okazji i doprawdy trudno jest na ten temat napisać coś nowego! Jednakże felietonista stający ponownie przed tym wdzięcznym tematem pociesza się, że oto, rokrocznie, na arenę wkraczają nowe, kolejne roczniki Czytelników, dla których stare prawdy są nowalijkami, więc chociażby dla nich warto pewne rzeczy przypomnieć. No, a starzy Czytelnicy, — nollens-volens — jeszcze raz sobie coś aktualnego na ten temat przeczytają i może przypomną to o czym zapomnieli.

Zaczniemy tedy od spraw podstawowych: od nazwy i od daty!

Angielska nazwa pochodząca z XI w. (panowanie Chrobrego w Polsce) wywodzi się z łaciny: CRISTES MAESSE — czyli CHRYSUSOWA MSZA; z tego samego źródłosłowu pochodzi nazwa hollenderska — KERST MISSE, aczkolwiek nazwa łacińska brzmiała: DIES NATALIS czyli właśnie Boże Narodzenie. Francuzi i Włosi urobili nazwy święta od łacińskiego słowa “NATALIS” — urodziny i pier-

wsni nazywają je: NOEL — a drudzy: IL NATALE; Niemcy, jak wiadomo nazywają święto: WEIH-NACHTEN, a Skandynawowie: YULE, przy czym źródłosłów tego ostatniego słowa dotychczas nie został przez badaczy ustalony, — podobnie zresztą jak polskie słowo “KURDESZ” (“kurdesz nad kurdeszami”).

Data Bożego Narodzenia jest datą bardzo niepewną, albowiem historycznie nigdy nie ustalono z całą pewnością kiedy się Jezus urodził. Święto obchodzono pierwotnie w Palestynie (już w IV wieku), w dniu 6 stycznia, ale biskup Jerozolimy, mający wątpliwości co do tej daty zwrócił się formalnie do biskupa Rzymu, prosząc o zbadanie dokładności daty i wówczas to ustalono dzień Bożego Narodzenia na 25 grudnia: aczkolwiek egipcscy teologowie, na podstawie swoich badań, stwierdzają, że dniem tym jest 19 albo 20 czerwca, podczas kiedy inni nadal obchodzą przy 6 stycznia! W gruncie rzeczy uczeni wiążą tę datę z nieomal każdym miesiącem roku, ale tradycja usytuowała ją w grud-

nia skłonne są źródło tej tradycji lokalizować na ŁOTWIE i w ESTONII. W każdym jednak razie w obchodach świątecznych — w różnych częściach świata znaleźć można mieszanie tradycji perskiej, rzymskiej, wikingowej, gotyckiej i anglo-saskiej. Boże Narodzenie zaabsorbowało m.in. takie obrzędy związane z narodzinami słońca jak zapalanie świec, polan na kominie i sobótek. Choinka, stanowiąca kon-

Ewa Sułkowska-Bierezin

“O tych tysiącach wiemy najmniej . . .”

Rozmowa z Tomaszem Strzemboszem

Doc. dr Tomasz Strzembosz, ur. w 1930 r., historyk od lat związany z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, interesuje się historią II Wojny Światowej. Jest autorem kilku książek poświęconych historii ruchu oporu w Warszawie (m.in. “Oddziały szturmowe konspiracyjnej W-wy” i “Szare szeregi, jako organizacje wychowawcze”). Ostatnio zaczął gromadzić materiały na temat antysowieckiego ruchu oporu na Kresach Wschodnich w okresie od 17 września 1939 r. do wkroczenia na te tereny Niemców.

We wrześniu tego roku, w artykule pt. “Z sympatią obserwujemy organizujące się życie Akowskie w kraju,” zamieściłam apel prof. Strzembosza o pomoc w gromadzeniu wspomnień osób, które przeżyły lata 1939-45 na terenach wschodnich R.P., były wywiezione w głąb Rosji oraz przeżyły na kresach pierwsze lata powojenne. . . . Dodałam następnie, że kto miałby trudności ze znalezieniem formy opisu, lub nie znajdował w swoich wspomnieniach niczego godnego uwagi proszony jest o skontaktowanie się ze mną. Z pewnością wszystkie pamiętane szczegóły mogą się przydać.

W październiku, będąc w Polsce odwiedziłam prof. Strzembosza chcąc dowiedzieć się bliżej, co go interesuje, z jakimi ludźmi szuka szczególnie kontaktu, o co i jak pytać. Rozmowa trwała kilka godzin. Była tak zajmująca, tyle było ważnych — nie tylko dla historyka — spostrzeżeń, tyle szczegółów z nagromadzonego dotychczas materiału, że będę się starała nakłonić Profesora, aby przysłał nam własne opracowanie dotychczasowych zgromadzonych materiałów nt. zbrojnego oporu w wybranych rejonach.

Dzisiaj przedstawię tę część naszej rozmowy, która dotyczyła kwestii zbierania informacji o życiu pod okupacją sowiecką i o wszelkich przejawach oporu.

“Od początku istnienia PRL do lat 80-tych obowiązywało w historiografii ciche założenie, że granice Polski w latach II Wojny Światowej to granice powojenne” — mówi prof. Tomasz Strzembosz. Zasada ta obowiązywała w epoce stalinowskiej, ale nie przestano jej stosować później: wszystko co poza Bugiem i Sanem było niejako “od zawsze” sowieckie.

Profesor Strzembosz daje zabawny przykład. Pewien historyk średniowiecza napisał w tym czasie książkę “Początki chrześcijaństwa na Litwie.” Już samo chrześcijaństwo było tematem podejrzynym, a “na Litwie”? Po co wtrącać się w sprawy radzieckiej Litwy? Książka nie miała żadnych szans publikacji.

Wówczas jeden z historyków zaproponował zmianę tytułu i . . . pomogło. Książkę wydano pod tytułem “Zmierch pogaństwa u Białtów.”

Inny przykład: docent filii białostockiej UW, Michał Gnatowski przy publikacji swojej książki o białostockim w czasie II Wojny Światowej natrafił na szkopuł: jak określić metodycznie walkę Polaków z Rosjanami w latach 39-41? I oto problem rozwiązuje pomysł: ruch oporu na tych terenach w latach 39-41 był nacjonalistyczny, a w momencie wkroczenia Niemców stał się patriotyczny. Tak przynaj-

Doc. dr hab. Tomasz Strzembosz

mniej określa to w swoim wstępie młody pracownik naukowy i nikt już niczego nie kwestionuje. W latach 39-41 polski “nacjonalistyczny” ruch oporu “rozszadzał od wewnątrz ojczyznę radziecką.”

Profesor Strzembosz przez 23 lata zajmował się tym, co wydawało mu się, że umrze wraz z uczestnikami: zbrojnym ruchem oporu w Warszawie. “W Warszawie — bo jestem warszawiakiem, bo mieszkałem w Warszawie” — mówi.

“Ale kiedy mi się wydało, że uratowałem od zagłady pamięci walkę zbrojną w Warszawie, po napisaniu 3 książek, zacząłem się rozglądać za innymi rzeczami. I uświadomiłem sobie, że teraz taką sprawą, która umiera jest okres 39-41 na ziemiach wschodnich.”

Po rozpoznaniu tematu okazało się, że obszarem południowo-wschodnim czyli lwowskim, tar-

nopolskim i stanisławowskim zajmuję się od lat prof. Jerzy Węgierski, o Polesiu pisze p. Czesław Hołub, o Wołyniu — p. Romanowski. Historycy z zamiłowania. Wobec tego prof. Strzembosz postanowił ograniczyć się do północno-wschodniej części Polski.

“Zacząłem to w roku 82 — można powiedzieć w ramach prywatnej wojny polsko-jaruzelskiej. Zacząłem się tym zajmować, ponieważ dowiedziałem się — przez szereg przypadków — o działaniu polskich oddziałów partyzanckich na wileńszczyźnie” — wyjaśnia Profesor. Co szczególnie interesuje Profesora w związku z tematem okupacji sowieckiej na terenach północno-wschodniej Polski?

“Zacznę trochę jakby od końca — mówi — od kilku lat interesują mnie sytuacje i postawy ludzkie. Ta okupacja była dalece różna od niemieckiej i trzeba ją rozumieć. To znaczy trzeba wiedzieć w jakich warunkach ludzie działali. Szczególnie ważną komponentą jest komponenta białorusko-żydowska. Na ten temat są stereotypy, które trzeba zwalczać. Nie wolno, żeby skończyło się na stereotypach, a rzeczy są niezwykle skomplikowane

Wszystko zresztą jest do zweryfikowania. Ogólna teza głosi, że ludzie głosowali w tych pierwszych wyborach 22 października. A ja wiem, że całe wsie nie głosowały. Jest też ten ogólny splot polsko-białorusko-żydowski. Gdyby udało się zdobyć informacje od Żydów i Białorusinów, a także może i Ukraińców. Gdyby można było zdobyć jakieś informacje czy materiały, które mówiłyby o nich, o postawach i sytuacjach to byłoby niezwykle ważne.

Bo mankamentem naszej historiografii jest, że na wszystko patrzymy po pierwsze — polskimi, po drugie — inteligenckimi oczami. To polski inteligent pisze raport, to inteligent przyjmuje go, to przeważnie inteligent pisze po wojnie wspomnienia. A co chłop? mam około 2,000 relacji i w tym tylko 3 pamiętniki chłopskie.”

“Nie może być tak — podejmuję (Ciąg dalszy na str. 5-ej)

domu, aby uradować dzieci. W 1605 choinka postawiona została publicznie w Strasburgu, a w 1840 wprowadziła ją w Anglii niemiecka księżniczka Helena z Maklenburgii. Do Stanów Zjednoczonych tradycja przybyła z niemieckimi imigrantami i w 1860 roku JOHN BUSHMAN zaprosił sąsiadów do oglądania udekorowanego przez siebie drzewa.

Ale nie wszędzie proces święcenia Bożego Narodzenia przebiegał naturalnie. W purytańskiej Anglii w 17 w., święto zostało formalnie zakazane i dzień 25 grudnia ogłoszono DNIEM TARGOWYM, aby zmusić kupców do otwierania sklepów. Zakazany zosła również tradycyjny “pudding ze śliwkami” i pieczenie ciast jako relikty pogańskie. Dla ośmieszenia święta zwanego YULITIDE, nazwano je FOOLTIDE — czyli Świętem Głupców;.

Mimo to tradycja Bożego Narodzenia coraz silniej torowała sobie

per i Baltazar, oraz z tradycji rzymskiej, gdy w Nowy Rok obdarowywano się prezentami. Tradycja ta znalazła uosobienie w postaci św. Mikołaja, którego kult w Sowieckiej Rosji usiłowano kontynuować pod postacią DZIADKA MROZA!

Amerykańska nazwa SANTA CLAUS — stanowi niemiecką parafrazę imienia MIKOŁAJ, albowiem tradycja ta przywieziona przez imigrantów niemieckich zrobiła zawrotną karierę jako jeden z motorów napędzania biznesów — w związku z zakupami i podarkami.

Tradycja opowiada, że w IV w., św. Mikołaj dowiedział się o trzech panienkach, których ubogi ojciec nie potrafił wyposażyć, w związku z czym nie mogły wyjść za mąż. Tak tedy, nocą zakradł się do ich domu i wrzucił przez okno 3 woreczki ze złotem, dzięki czemu szybko wyszły za mąż! I 6 grudnia, dzień św. Mikołaja lub jeśli kto woli Santa Clausa jest dniem podarków i wówczas wywieszają się pończochy i wystawia buty przed kominkiem aby święty złożył w nich podarki. Wchodzenie przez komin wywodzi się z tradycji Wikingów!.

Boże Narodzenie jest świętem wymuszonym przez sklepikarzy i prasę na niezdeterminowanych narodach” — oświadczył kiedyś wielki kpiarz — Bernard Show, występując ostro przeciw komercjalizacji tego święta. Faktem jest, że z biegiem czasu elementy handlowe zdominowały charakter tej wielkiej rodzinnej imprezy. I wokół święta, tuż po zakończeniu w Stanach Thanksgiving Day — rozpoczyna się ogromny festiwal handlowy, oferujący tysiące różnych po-

(Dokończenie na str. 6-ej)

Chwała na wysokości. . . a business na ziemi!

całując się, przemienił się w obyczaj całowania się pod jemiolą, kiedy chłopcy mają prawo domagać się pocałunku od dziewczyny schwytanej pod jemiolą zawieszoną pod sufitem lub na żyrandolu.

Tradycja głosi, że pierwszą udekorowaną choinkę ofiarował swoim dzieciom Marcin Luter, który wracając w świąteczny wieczór do domu zobaczył iskrzącą się, ośnieżoną choinkę i postanowił przynieść ją do

drogę wśród narodów, aby stać się najbardziej popularnym i najpopularniejszym świętem, trafiającym nie tylko do chrześcijan, ale i do innowierców. W tradycji tego święta znalazł się przyjemny zwyczaj obdarowywania się prezentami.

Obyczaj “gwiazdkowych prezentów” wywodzi się z tradycji darów, które narodzonemu Dzieciątku złożyli trzej królowie: Melchior, Kac-

PIJĄC ZIOŁA ZAKONNIKA — CHORÓB SIĘ UNIKA

Zbawienie są ZIOŁA ZAKONNIKA, pomagają a nigdy nie szkodzą. Znanie w Polsce i Ameryce. Mamy tysiące zadowolonych. Polecamy NOWY Zestaw ziołowych herbat, tabletek oraz naturalnych witamin i kosmetyków. Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wstrząs, ból serca, paczka \$4.00; 2 "GASOL" na niestrawność, zgagę, gazy \$3.75; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$3.75; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, zmęczenie \$3.75; Nr. 5 "UROL" na nerki, pecherz \$4.00; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$4.00; Nr. 11 "FIGOL" ułatwia chudnięcie bez głodowania \$4.00; Nr. 12 "HERBATA ZDROWIA" Aromatyczna, ziołowa na co dzień \$3.75; Paczki są duże, z objaśnieniami po polsku, z datą ważności.

UWAGA. Mamy też cenne ZIOŁA ZAKONNIKA w tabletkach, wygodne w użyciu, skuteczne. Polecamy: Nr. 16 "FIGOL" 100 tabletek ułatwiających odchudzenie \$4.50; Nr. 25 "CHOLECOL" 80 kapsulek ziołowych na artretyzm, wstrząs, woreczek żółciowy \$4.00; Nr. 27 "RELEX" na nerwy, bezsenność 50 kapsulek \$3.25; Nr. 51 "CONSTRIP" 80 kapsulek ziołowych na przeczyszczenie \$3.00; Nr. 20 "KROPLE WALERIANA" na nerwy, serce, but. \$3.25; Nr. 57 "REUMOLIN" 80 kaps. ziołowych na reumatyzm \$4.25; Nr. 59 "UROLIN" 80 kaps. zioł. na nerki i pecherz Nr. 13 "MULTIVIT" wszystkie naturalne witaminy razem, 100 tabl. \$5.00; "GINSENG" słynny chiński korzeń życia 80 kaps. \$12.00; Nr. 46 "DZIURAWIEC" nalewka na wątrobę, żółtek, but. \$4.50; Nr. 47 "ZYWKOST" nalewka but. \$4.50; Nr. 378 "WITAMINA E" na serce, 100 kaps. 200 un. \$7.85; Nr. 157 "PADMA 26" słynny zbiór ziół tybetańskich, 60 tabl. \$19.00. Ceny są w dolarach USA. POLECAMY PONADTO na złe i słabe krążenie oraz bóle przy skręcających złykach zapobiegające skrzepowi krwi "CIRCU CAPS" 48 kaps. \$8.95.

DBAJCIE O ZDROWIE! Każdemu bezpłatnie wysyłamy broszurę "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA! Wyślecie zaraz numery wybranych leków naturalnych; załącz M.O. lub czek. Trzeba doliczyć na przesyłkę po 30 centów w USA od każdego dolara US, niemniej niż \$1.50 US. Bez zapłaty, ani na C.O.D. nie wysyłamy. Prosimy wyciąć i zachować nasz adres.

MONKS' HERB CENTER, 2928 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, IL 60618

Jak można łączyć biznes z mecenatem w sferze kultury

(Ciąg dalszy ze str. 2 -ej)

kto kończyły urządzić w nowym budynku przy Belmont Ave., stanowią jeszcze jedną inwestycję. Dalszy rozwój Polvision zależy od zainteresowania odbiorców. Dzięki naszym programom miejscowa Polonia może zobaczyć "kawałek życia" w Polsce. Gdybym mógł w większym stopniu liczyć na poparcie dużych organizacji polonijnych, rozwój stacji byłby szybszy i pewniejszy.

— A jak przedstawia się Twój najnowszy projekt, dwutygodnik "Kurier"?

Sądzę, że po dwóch latach "Kurier" stał się pismem na poziomie, pismem świadczącym dobrze o naszych możliwościach. Zależy mi na tym, by świadczyło ono pozytywnie o Polonii i o naszej sile w USA. Jak wszystko, co jest ambitne — jest trudne — podobnie rzecz ma się z "Kurierem". W najbliższym czasie redakcja przeniesie się do nowych pomieszczeń na ulicy Belmont. Pracują tam obecnie już studia Polvision, znajduje się niewielka sala na imprezy filmowe i teatralne; w przyszłości, być może, tam umieszczone będą studia radiowe. Budynek na Belmont Ave., to jedna z moich nowych inwestycji.

— Na zakończenie może jeszcze parę słów o Twojej działalności filantropijnej i zainteresowaniach sztuką. Wiem, że przeznaczasz znaczne sumy pieniędzy na cele kulturalne, na zakup obrazów. Wspierasz usilnie działalność Muzeum Polskiego w Ameryce. W ostatnich latach stałeś się tzw. "Guardian Angel" (Aniołem Stróżem) letnich balów Muzeum, ucząc np. rachunek za kolację

wszystkich gości (suma bodaj rzędu ponad siedmiu tysięcy dolarów za każdym razem). Jakie motywy stoją za tymi pociągnięciami. Są to przecież duże pieniądze, za które można by podróżować po świecie lub utrzymywać luksusowy jacht.

Wychodzę z założenia, że pieniądze, które zarabiam prowadząc firmę handlową, powinny przedrzeć czy później, wrócić w jakieś postaci do społeczeństwa. Nie gram w karty, ani na wyścigach konnych, nie trwonię pieniędzy w jakiś inny beznadziejny sposób. Jeżdżę wprawdzie Mercedesem, lecz samochodem ten ma już sześć lat. Jedną z moich pasji życiowych jest kolekcjonowanie obrazów. Niektóre z nich daruję Muzeum Polskiemu w Ameryce.

W ten sposób Muzeum wzbogaciło się w ostatnim czasie o kilka cennych nabytków, m.in. obrazy Kossaka, Fałata lub Malczewskiego. Podażowałem też Muzeum kolekcje bardzo cennych zdjęć Konrada Brandela. Na ostatniej aukcji nabyłem wiele starych rękopisów, które posiadają wartość historyczną; zamierzam je również przekazać Muzeum.

— Zanim skończymy naszą rozmowę, jeszcze jedna sprawa, która w zasadzie wymagałaby osobnego omówienia. W ostatnim czasie wypowiadałeś się w kilku wywiadach telewizyjnych na temat inwestycji w Polsce. Jakie istnieją dla nich obecnie tam perspektywy?

Uważam, że nadchodzi właściwy czas na inwestowanie w Polskę. Czy nie to oświadczenie nie tylko ze względów sentymentalnych, ale również i czysto "biznesowych". Władze pol-

skie wprowadzają obecnie w życie nowe przepisy, które przyczyniają się do tego, iż inwestowanie w Polskę stanie się czymś wartym zachodu.

Być może już wkrótce rozpocznie się szeroka skala kampanii wśród Polonii na rzecz inwestowania w sieć hotelową w Polsce. Jest to mój najnowszy projekt. Nie zaczęłam go jednak realizować tak długo, dopóki nie będę miała pewności, iż inicjatywa taka posiada w Polsce całkowite zabezpieczenie i wymierne korzyści dla inwestorów.

— Dziękuję Ci za interesującą rozmowę.

Rozmawiał: ANDRZEJ AZARJEW

Czy chcecie pojechać do Polski w sezonie zimowym za cenę.

\$575 w obie strony
od **\$319** w jedną

POLSKI LOT, LUFTHANSA, JUGOSŁOWIAŃSKIE LINIE.

Przy zakupie biletu darmo
• Torba podróżna • Nalepki
• Posiłki • Drinki
• Bagaż do 140 funtów
• Zdjęcia paszportowe
• Tłumaczenia i potwierdzenia notarialne

MÓWIMY PO POLSKU

UNION TRAVEL

3175 N. LINCOLN AVE.

(312) 472-4772

w stanie ILL JOANNA lub 1-800-331-6221

spoza stanu
Telefon czynny całą dobę.

SKODA

120 L, 135 G

FAVORIT

Odbiór w Polsce

WOJEWNIK'S TRAVEL

5809 W. Fullerton 889-1641

PROGRAM POLVISION

Pierwsza godzina programu:

• "Mis Uszatek" — program dla dzieci.
• "Przygody wróbelka Cwirka" — program dla dzieci.

• Wywiad z me. Krzysztofem Buchacem z cyklu "Sprawiedliwość jest ślepa".
• Druga godzina programu:

• "Na kłopoty: Bednarski" — serial telewizyjny z Stefanem Friedmanem w roli głównej. Odcinek pt. "Buntowniowie serca".
• Trzecia godzina programu:

• "Psalm codzienny czyli radość o poranku" — program muzyczny Jonasza Kofy.
• SOBOTA

Pierwsza godzina programu:
• "Przygody Pszczółki Mai" — odcinek 32.
• "Co w kinie" — rozmowa z Juliuszem Machulskim.

• Druga godzina programu:
• "King size" — film w reżyserii J. Machulskiego z Jerzym Stuhrem i Katarzyną Figurą w roli głównej.

• Trzecia godzina programu:
• Dokonanie filmu z poprzedniej godziny.

NIEDZIELA

Pierwsza godzina programu:
• "Choińska świąteczna" — program dla dzieci. Reportaż.

• Oratorium wigilijne.
• Druga godzina programu:
• "O cudownym narodzeniu Pańskim" — teatr TV.

• Trzecia godzina programu:
• Kolejdy w wykonaniu Jana Borysiewicza.
• "Beskidzkie Mikołaje" — program dokumentalny o obrzędach ludowych.

PONIEDZIAŁEK

godz. 11:30 AM — Misa św. w kościele św. Jacka.

Pierwsza godzina programu:
• "O kółkach, szpachach i Herodach" — program dla dzieci.

• Rozmowa z ks. Stefanem Wytykiem na temat Polskiego Instytutu Kultury Chrześcijańskiej w Rzymie.

• Druga godzina programu:
• "Ewa chce spać" — komedia w reżyserii Tadeusza Chmielewskiego.

• Trzecia godzina programu:
• Dokonanie filmu z poprzedniej godziny.
• Kolejdy w wykonaniu Ireny Jarockiej i Wiesława Ochmana.

Uwaga: W każdą niedzielę o godz. 11:30 "Polvision" nadaje mszę św. w kościele św. Jacka.

"Polvision" zastrzega sobie możliwość zmian w programie

OBSZERNE informacje przeczytasz i najlepsze zdjęcia zobaczysz w Dzienniku Związkowym.

COMPARE TRAVEL

162 N. State, Suite 407

Chicago, Ill. 60601

Oferuje

NAJTAŃSZE BILETY

DO POLSKI

i NA CAŁY ŚWIAT

Zaproszenia.

Przedłużenia paszportów

\$320 w jedną stronę od **\$580** w obie strony

Frankfurt od \$393 — Wiednia \$575
Wybierz linie lotnicze, jakie sobie
życzysz i zadzwoni do nas — pytać o
Jolantę

(312) 853-1144 1-800-313-6974
od poniedziałku do soboty

NAJTANIEJ W CHICAGO:

BILETY LOTNICZE

DO POLSKI

już od **\$575** w obie strony
\$319 w jedną stronę

• Zaproszenia \$15
• Przedłużenie paszportów \$49.50
• Paczki lotnicze \$1.40
• Paczki morskie 49c

Hawaii Express

3024 N. Monticello

Tel. 384-2242

STATE FARM INSURANCE

Ubezpieczenie na

• Samochód • Dom

• Życie • Szpital

RAYMOND R. MITCHELL

4815 W. Diversey Avenue

Chicago, Illinois 60639

Tel. 622-3812

Mówimy po polsku

State Farm Insurance Companies

Home Offices

Bloomington, Illinois

UWAGA!
POWRACAJĄCY DO POLSKI **\$319** Od w jedną stronę

DARMO DO POLSKI!

6 kwietnia LOSOWANIE BEZPŁATNEGO BILETU na przelot Chicago-Warszawa dla osób, które zarezerwują bilet na JAT w naszym biurze!!!

MAXI DISCOUNT WORLD TRAVEL, INC.

- Najtańsze Bilety do Polski i Krajowe
- Bezpłatne Porady Adwokata
- Zdjęcia Paszportowe (kolor lub czarno-białe) na poczekaniu
- Serwis Paszportowo-Wizowy
- Zaproszenia, Usługi Notarialne
- Tłumaczenia
- Sprawy Emigracyjne
- Zestawy Żywnościowe i Owocowe
- Przedpłaty na Auta, Artykuły Gospodarstwa Domowego i Sprzęt Rolniczy
- "Income Tax"

WARSZAWA

\$575

Od W obie strony

140 FUNTÓW BAGAŻU

Samoloty DC10 i DC9

PRZY ZAKUPIE BILETU DO WYBORU:

• Zdjęcia paszportowe darmo
• Cenny prezent: Walizka lub torba

PON.-PIĄT. 11 a.m.-4 p.m.

5939 W. Irving Pk. Rd., Chicago, IL 60634

777-7077 202-8600

MEDJUGORJE od **\$882** wyjazd raz w tygodniu

WARSZAWA Z POBYTEM W RZYMIE!

\$999 w obie strony + 7 DNI W RZYMIE: hotel, śniadanie, zwiedzanie, audiencja u Ojca św.

\$799 w obie strony + 1 DZIEŃ W RZYMIE: hotel i śniadanie

UWAGA!

Zapraszamy nowo przybyłych do Chicago. Nasze biuro skieruje Państwa po odbiór bezpłatnej paczki żywnościowej.

SKODA FAVORIT 136 L

TYLKO U NAS!!!

CENA \$3,700

ZUŻYCIE PALIWA 5L/100 KM. DOSTAWA CIĄGU 8 TYGODNI, GWARANTOWANA PRZEZ CZECHOSŁOWACKĄ FIRMĘ

UWAGA! W naszym biurze można nabyć mapy Chicago, USA i Europy

Słynne zioła ks. Franciszka na cukrzycę

Cukrzyca jest typową chorobą złej przemiany materii. Cukrzyca powstaje wtedy, kiedy wątroba nie może magazynować węglowodanów, a Trzustka wydzielac do krwi, hormonu zw. INSULINĄ ułatwiającego spalanie cukru we krwi.

Oto mamy pewne zioła, które są zdaniem uczonych, znakomitymi lekami przeciw cukrzycowym, spalającym cukier we krwi oraz przywracającymi normalną czynność Trzustki.

Właśnie te specjalne zioła przeciw cukrzycowe w sposób bardzo staranny zastosowaliśmy w naukowej proporcji w Mieszance Nr. 3, aby przyjąć cierpiącym z

wydatną pomocą. Oto "Zioła No. 3" wybitnie wpływają na dobrą przemianę materii, ułatwiają spalanie cukru w krwi i przyczyniają się zarazem do wzmocnienia Trzustki by w sposób normalny wydzielala organiczną INSULINĘ. — nie zwlekaj więc ani chwili z zamówieniem tych przyjemnych w smaku "Zioł-Nr. 3", ale zamów je sobie jeszcze dziś, aby przekonać się o ich zbawiającym działaniu. Duża paczka z tekstem polskim i angielskim, kosztuje tylko z przesyłką \$5.98. Po wszelkie informacje dzwonić: HEmlock 4-2766 lub pisać na adres: Father Francis Herbs, 6951 S. Maplewood Ave., Chicago, IL 60629.

Jubiler

NISKIE CENY • GWARANTOWANE USŁUGI

JLester Jewelers
3002 N. MILWAUKEE, CHICAGO, IL 60618
TEL.: (312) 278-7766

ZEGARKI SZWAJCARSKIE
ATLANTIC
ZŁOTA BIŻUTERIA
• NAPRAWA • WYROB • SPRZEDAŻ

"Dziennik Związkowy"
kosztuje mniej
niż szklanka piwa!

J.B.M. INSURANCE

Ubezpiecza:

- Auto (bez względu na ilość przekroczeń)
- Bail Bond Card
- Interesy (dla kontraktorów bond liability—w/c)
- Zdrowie (rodzinne, grupowe, disability insurance)
- Życie
- Konta Emerytalne

774-5537

Zanim zapłacisz porównaj.

Być może moge zaoszczędzić Ci nieco wydatków na ubezpieczeniu:

- Na życie
- Dla posiadaczy domów
- Samochodu/rodziny/pojazdów turystycznych
- Posiadanych firm

JANUSZ TOKARCZYK

6315 N. Milwaukee

775-3700

(czynny 24 godziny)

Godziny biurowe:

Codziennie od 11 do 7

w sobotę od 10 do 3

Allstate

Allstate Insurance Company

Allstate Life Insurance Company

Najserdeczniejsze Życzenia Wesółych Świąt Bożego Narodzenia.
Zasyła Całej Polonii

Istniejący Od 55 Lat **CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.**

TO NAJ... NAJ... NAJTAŃSZY SKŁAD MEBLOWY
DLA POLONII w CHICAGO!!!
DUŻY WYBÓR! DOGODNY KREDYT! NISKIE CENY!
TO DEWIZA NASZEJ FIRMY

4-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO SYPIALNI
4-szufladowa komoda szafka, lustro, wezgłowie
Reg. \$369.95
TERAZ TYLKO **\$19400**

3-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO BAWIALNI
Kanapa, półkanapa i fotel
Reg. \$999.95
TERAZ TYLKO **\$46895**

SPECJALNY ZAKUP!
3-CZĘŚCIOWY KOMPLET DO BAWIALNI
Reg. \$1399.99
TYLKO **\$68759**

4-CZĘŚCIOWA SYPIALNIA
5-szufladowa komoda szafka, lustro, wezgłowie
Reg. \$839
TERAZ TYLKO **\$36895**

CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.

3045 W. 63rd Street

Godziny: poniedziałek i czwartek 11:00-8:00 wtorek i piątek 11:00-6:00 sobota 10:00-6:00

niedziela 11:00-5:00. W środy zamknięte.

Mówimy Po Polsku

TEL. 471-9800

ELITE INSURANCE

3313 W. Foster Ave.
Chicago, Ill. 60625

Ubezpieczenia.

- Domy
- Samochody
- Życie
- Interes
- Zdrowotne + ciąża 100%
- \$97.00 na miesiąc
- Dentystyczne tylko \$10 na miesiąc
- Pensja w razie choroby

Biurowo: 312-588-0821
Dom: 708-358-4867

Edward Stachurski

Gwarantujemy najtańsze bilety lotnicze do Polski i po całym świecie.

UNIQUE TRAVEL
6315 N. MILWAUKEE (Milwaukee/Nagle/Devon)
775-3830

CHICAGO-WARSZAWA-CHICAGO

LOT \$859

Europa już od \$399 w obie strony

- Sprawy turystyczne, wizowe i paszportowe

ZAPROSZENIA TYLKO \$15
SKODA FAVORIT \$3750

Hawaje 1 tydzień hotel, przelot \$539
Cancun 1 tydzień hotel, przelot \$269
Las Vegas przelot i hotel, \$199

Pełny zakres obsługi
SZYBKO, TANIO I RZETELNIE

AMERICAN FAMILY INSURANCE

AUTO HOME BUSINESS HEALTH LIFE
Korzystne ubezpieczenia na zdrowie, życie, samochody. Plany na zdrowie warte porównania.
* BEZPŁATNA WYCENA
* UPRZĘDZONA POLSKA OBSŁUGA
BARBARA KULIG AGENT
3555 W. Peterson
Chicago, IL 60659
Biuro: 583-3445
Pager zostaw wiadomość 988-0197
* Aplikacje drukowane w jęz. angielskim

DĄBEK INSURANCE AGENCY, INC.

- Autos and trucks
- Home and older apartment buildings
- Businesses
- Stores
- Restaurants
- Lounges
- Vacant or rehab. bldg.
- Workers comp.

Dzwoń do
Ilona Dąbek
4962 N. Milwaukee Ave.
Chicago, IL 60630
Tel: 545-0999

"0 tych tysiącach wiemy najmniej . . ."

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej)

prof. Strzembosza — że tylko Polak wypowiada się o Ukraińcach, Żydach, Białorusinach — jak gdyby nie dopuszczał ich do głosu. Tu trzeba stworzyć wielogłos. Żeby to co my piszemy o tych sprawach było kontrolowane, recenzowane, korygowane przez tamtych ludzi, którzy mają takie samo prawo do wypowiedziania się o naszych wspólnych losach historycznych. Bo przecież to były wspólne losy."

Ponadto, jak twierdzi prof. Strzembosza, w tych czasach decydujące były postawy szarych ludzi — podobnie jak w latach 1918, 19 i 20, kiedy Polska powstała też dzięki postawom szarych ludzi. Gdyby nie było 100-tysięcznej armii tych, którzy chcieli walczyć, bez żadnego administracyjnego przymusu, to nie by się nie udało. "I o tych szarych ludziach wiemy najmniej — mówi Profesor — i ja chcę się zająć właśnie tymi żołnierzami na dole, a także tymi, którzy stanowili tło. Bo to był ten szczebel ostatecznej decyzji."

"O tych tysiącach wiemy najmniej, szczególnie mało wiemy o terenach wschodnich, bo już 40 lat się tego nie badało, a emigracja nie mogła zrobić wszystkiego. Dla mnie każdy głos Białorusina, Ukraińca, Polaka, Żyda z tych terenów, o tym jak było w jego wsi, w jego miasteczku, dlaczego robiono tak a nie inaczej, głos na temat takich szczegółów — jest bezcenny."

Dotyczy to np. wsi białoruskich, o których wiemy bardzo mało, a odegrały tak ważną rolę na terenach, gdzie przeważała ludność białoruska.

Funkcjonują np. dwa powiedzonka na terenach polsko-białoruskich. Przypisuje im może nie całkiem precyzyjnie te zdania, które przypisuje się Białorusinom:

— Chcieli nas Polacy opolaczyć — 20 lat im się to nie udało; Rosjanie opolaczyli nas w ciągu dwóch miesięcy;

— Witaliśmy Armie Czerwoną pod czerwonymi flagami, bramami tryumfalnymi i z harmoszką — armie polską powitamy na kolanach.

Tak często słyszałem te powiedzonka, że coś w tym musi być. Nie wierzę, żeby to był jednostkowy pomysł. Ale trzeba to zweryfikować u Białorusinów. Można sobie wyobrazić, że dla tych ludzi nawet najgroźniejszy policjant polski był aniołem w porównaniu do enkawudzysty. Polska przed wojną może nie dla wszystkich była matką, dla niektórych była macochą, ale jednak macochą, a nie katem.

Co mogę jeszcze powiedzieć o schematach? — kontynuuje prof. Strzembosza — To nie jest tak, że Żydzi, gremialnie jako Żydzi współpracowali z okupantem sowieckim. Młodzież lumpenproletariacka tak. Żydzi zostali straszliwie uderzeni. Uderzono przecież w drobny handel.

Ale jest stereotyp, bo jeśli gdzieś tam ustawiono bramę tryumfalną z flagami i widać było grupę żydowskich wyrostków to mówi się, że Żydzi. Bo nie widać było Polaków. A tych witających Żydów było 10, 30 podczas gdy w danej miejscowości było wszystkich

3,000. Wiem też, że Ukraińcy w ramach OUN czy innych struktur walczyli z Rosjanami. Myślę, że ostrzej niż my. W południowo-wschodniej Polsce we wsiach strzelano do wyższych funkcjonariuszy NKWD. Trzeba mówić o faktach, o zdarzeniach, żeby ludzie zechcieli o tym mówić — jaka była sytuacja w ich wsi, kto kłórował, a kto nie. Ludzie poruszają się w stereotypach dopóki nie przejdzie się do konkretnych. Na przykład jeśli we wsi było 3 kolaborantów, to już było to poważne zagrożenie, bo wiedzieli właściwie wszystko, ale z drugiej strony było ich tylko 3, a nie cała społeczność."

Głównym przedmiotem badań prof. Strzembosza jest jednak polski ruch oporu na tych terenach. To o czym do tej pory mówiliśmy dotyczy raczej metodologii i drugą istotną sprawą w badaniach nad ruchem oporu jest określenie specyfiki okupacji sowieckiej, która była wyraźnie inna od niemieckiej. Ruch oporu był więc organizowany w zupełnie innych warunkach i inne musiał przybierać formy, w tym również czysto symboliczne, które jednakże miały znacznie poważniejszą wymowę niż miałyby analogiczne gesty czy nione pod okupacją niemiecką.

"Tę mądrość nabyłem podczas 10 tygodni spędzonych w Londynie — mówił Profesor. Na tamtych terenach mamy zjawisko, którego nie znamy pod okupacją niemiecką. Przykład: w Białymstoku 7 listopada 39 roku w defiladzie z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej idą przymusowo szkoły. Młodzież 5 szkół białostockich dostaje do ręki czerwone chorągiewki. Każdy. Przed trybunami mają nimi powiewać i krzyżeć "hurra." Tymczasem idą z pochylonymi głowami i opuszczonymi chorągiewkami. Czyż to nie opór? Bierny opór, walka moralna?"

"Dla Niemców byliśmy niewolnikami, rabami — podsumowuje mój rozmówca — którzy mają pracować, umieć liczyć, czytać i pisać. Nikt nie kazał nam aprobować, manifestować ku czci NS-DAP, należeć do Hitlerjugend. **Polak nie był obywatel niemieckim.**"

A jeżeli chciał być, to kwalifikowano go z zewnątrz: ma być folksdojcem I, II czy którejś kategorii. Oceniano się jego dojrzałość do tego zaszczu. Tu natomiast każdy od razu **jest obywatel** i to wstecz. Sądzi się go za brak wierności, za zdradę ojczyzny także wtedy, gdy np. w 20-ym roku brał udział w kampanii przeciw Armii Czerwonej. Jest sądzony za brak entuzjazmu, za wszystko! Jednym słowem **musi być komunista**, choćby był ziemianinem. Musi wielbić Stalina i być wiernym synem ziemi radzieckiej. . . ."

Pod okupacją sowiecką oporem było więc wszystko, co można określić jako postawę moralną, a więc: odmowa przyjęcia paszportu sowieckiego (zjawisko nieznanne gdzie indziej), wstrzymanie się od głosowania, od należenia do komсомоłu, manifestowanie braku entuzjazmu. Za wszystko to groziły poważne konsekwencje.

"Interesują mnie formy tego oporu — podejmuje Profesor —

czy wieś głosowała, kto nie głosił, jak przebiegała przymusowa manifestacja, czy były ucieczki do lasu w czasie głosowania, czy byli konfidentami i różne tego typu postawy."

Najbardziej oczywiście interesują prof. Strzembosza formy oporu zbrojnego, partyzanckiego. W tej chwili już wiadomo (było to zresztą w dokumentach, które wszyscy czytali, tyle że jakoś nie zwrócono uwagi), że np. w styczniu 40 roku obawiano się kłopotów z uruchomieniem powstania na tych terenach, bo istniała partyzantka "na terenie okupacji sowieckiej oraz — sporadycznie — niemieckiej." A więc: my wiemy tylko o Hubalu, a w tym czasie mówiono głównie o partyzancie pod okupacją sowiecką! Istniało też zjawisko partyzantki, która nie była partyzantką powrześniową. Stworzyła ją m. in. wywózki, prześladowania, opór przeciwko sowieckiej władzy.

"Na wileńszczyźnie interesuje mnie zjawisko, które tam określano jako **partyzantkę dąbrowską**. Inna sprawa, że działało tam 3 różnych dąbrowskich, ale na ogół wszystko szło na rachunek podpułkownika Jerzego Dąbrowskiego" — objaśnia prof. Strzembosza.

Profesor stawia tezę, której potwierdzenia szuka na drodze szczegółowych badań: tam gdzie wsie były polskie, chłopie lub szlacheckie, tam opór był duży. Chodzi o opór ze strony polskiej. Analogiczna sytuacja mogła być w jednolitych społecznościach białoruskich czy ukraińskich.

"Bo w co wchodzi okupant sowiecki? — zwraca uwagę prof. Strzembosza — On wchodzi tam, gdzie jest autentyczna nierówność społeczna. Kto zostaje **priestadzielem**? Biedny, głupi pastuch, odrzucony przez swoją społeczność, w stosunku do której nie ma poczucia solidarności, bo ta społeczność nie jest solidarna z nim! Ale gdzie wszyscy są Kowalewscy lub Kossakowscy to taka solidarność jest!"

Jeszcze raz gorąco apeluje do wszystkich, którzy przeżyli okupację sowiecką na wymienionych w rozmowie terenach. Apeluje nie tylko do Polaków, ale i czytających "Dziennik Związkowy" Białorusinów, Ukraińców, Litwinów i Żydów.

Interesują nas zasadniczo tereny północno-wschodnie, ale także w ogóle tereny Krasów Wschodnich Polski. Żaden zapamiętany szczegół nie jest dla historyka blachy.

Proszę o skontaktowanie się ze mną — telefonicznie: 286-0141 wewn. 27 lub listownie: "Dziennik Związkowy," 6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646.

Ewa Sułkowska-Bierezin

UBEZPIECZENIA

ZADZWOŃ, PORÓWNAJ, ZAOSZCZĘDZ
677-2323

ZENON BRANDYS
Ubezpieczamy: auta, domy, interesy. Ubezpieczenia na życie, szpitalne.

Obsługa Telefoniczna 7 Dni w Tygodniu
MÓWI MY PO POLSKU

AUTO HOME BUSINESS HEALTH LIFE

5702 W. Belmont Ave., Chicago, IL 60634
(312) 794-1666

NAJKORZYSTNIEJSZE!!!
WARUNKI KREDYTOWE

Wszystkim naszym Klientom i Znajomym
życzymy
miłych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego Nowego Roku

Od Poniedziałku do Piątku
10 AM-8 PM
Sobota
10 AM-6 PM
Niedziela
11 AM-6 PM

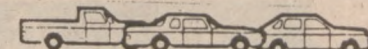
1st UNIVERSAL FURNITURE

Pokazany na zdjęciu w europejskim stylu skórzany zestaw wypoczynkowy kupicie. Państwo po rewalcyjnie niskich cenach tylko w naszym sklepie!

NAJWYŻEJ ROZUMIANA JAKOŚĆ, PERFEKCJA WYKONANIA, RENOMOWANI PRODUCENCI,
ABSOLUTNIE NAJNIŻSZE CENY—OTO TYLKO NIEKTÓRE WALORY,
JAKIMI CHARAKTERYZUJĄ SIĘ WYŁĄCZNIE PRZEZ NAS OFEROWANE PAŃSTWU—MEBLE!!!

PROGRESSIVE INC. GRAŻYNY
SZKOŁA NAUKI JAZDY OLSZEWSKIEJ

Intensywne Kursy Języka Angielskiego

NAJPEWNIJ
AJŁATWIEJ
AJSZYBCIEJ
PRAWO JAZDY

Uczymy skutecznie bezpiecznego kierowania autem: nawet osoby bojaźliwe, nerwowe, starsze wiekiem i kierowców wzywanych na egzamin powtórny.

DO WYŁOSOWANIA
NISSAN

5538 W. BELMONT • CHICAGO
2141 S. LARAMIE • CICERO

736-5522

FILIP

NAJTANIEJ W CHICAGO;
Z MOJĄ OSOBISTĄ GWARANCJĄ
— Filip Kochański

PRAWO JAZDY

1 lekcja \$20, egzamin \$65
5124 W. Belmont Tel.: 545-8888
zawsze czynny

UWAGA! PRAWO JAZDY UWAGA!

TANIO — SZYBKO — PEWNI
JEDYNA SZKOŁA JAZDY
NA POŁUDNIOWEJ STRONIE MIASTA
ZADZWOŃ! 581-1200 PRZYJDZ!

5752 S. PULASKI

DLA WSZYSTKICH BEZ WZGLĘDU NA WIEK!
PAMIĘTAJ!
PRAWO JAZDY JEST TWOIM NAJWAŻNIEJSZYM
DOKUMENTEM W USA
Z TYM OGŁOSZENIEM ZNIŻKA!

Polish Institute of Science and Culture, Inc.
affiliated with the Polish University Abroad PUNO
4032 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60641, tel.: 312-283-4949
PROPOZYCJE PUNO NA SEMESTR ZIMOWY 1990

Nazwa kursu	Godziny	Dzień	Wykładowca	Cena
2.1 Psychologia Osagiania Celu	2:00- 4:00 pm	niedz.	B. Ustaborowicz	\$ 60
KURSY BIZNESOWE				
1.1 Administracja małego biznesu	11:00- 1:00 pm	sob.	prof. G. Otto	\$100
1.2 Mały biznes międzynarodowy	7:00- 8:30 pm	śr.	R. Poplawski	\$100
1.3 Podstawy księgowości i komputery	1:30- 5:00 pm	sob.	A. Stepien	\$175
KURSY JĘZYKA ANGIELSKIEGO				
Kursy płatne				
3.1 Początkujący	gr. 1 7:00- 9:00 pm gr. 2 7:00-10:00 pm gr. 3 7:00- 9:00 pm	po-/śr-/pt wt-/cz- wt-/cz-/pt		\$200 \$200 \$200
3.2 Słabo zaawansowani	gr. 1 7:00-10:00 pm gr. 2 1:00- 5:00 pm	po-/śr- niedz		\$200 \$150
3.3 Średnio zaawansowani	gr. 1 7:00-10:00 pm gr. 2 9:00-12:30 pm gr. 3 1:00- 4:00 pm	wt-/cz- niedz niedz		\$200 \$125 \$125
3.4 Ang. biznesowy (średnio zaawans.)	4 godziny	sob.-n		\$175
3.5 Zaawansowani	gr. 1 6:00-10:00 pm gr. 2 9:30-12:30 pm	pt niedz		\$150 \$125

* Studenci mogą dodatkowo zapisać się na skomputeryzowany kurs języka angielskiego, który odbywa się codziennie w ciągu tygodnia od południa do 7 wieczorem, we wtorki i czwartki do 10 wieczorem. Dla zapisanych studentów PUNO opłata wynosi \$50, zaś dla studentów, którzy nie są zapisani na żaden inny kurs w PUNO opłata wynosi \$150.

Bezpłatne komputerowe kursy w ramach amnestii (dla osób, które mają kartę stałego lub tymczasowego pobytu zaczynającą się od numerów A 90, 91, 92, 93, niezależnie od tego czy zaliczyły już obowiązkowy kurs lub egzamin, czy nie)

3.1 Początkujący	1:00- 4:00 pm 3:00- 6:00 pm	sob.-n(auczyciel) niedz.-k(komputery)		
3.2 Słabo zaawansowani	gr. 1 7:00-10:00 pm gr. 2 7:00-10:00 pm	po.-k-/er.-n pt.-k		
3.3 Średnio zaawansowani	10:30-1:30 pm 1:30- 3:00 pm	niedz.-n niedz.-k		
3.5 Zaawansowani	7:00-10:00 pm	pn.-n/śr.-k		

KURSY KOMPUTEROWE				
4.1 IBM-PC i DOS	gr. 1 8:30-12:00 pm gr. 2 8:30-12:00 pm	sob. niedz		\$200 \$200
4.2 DOS, MS-windows, PC-TOOLS	12:15- 2:00 pm	sob.		\$125
4.3 Skomputeryzowana księgowość patrz 1.3				
4.4 Rysunek techniczny 1 (DOS+króśl.)	12:00- 1:30 pm	niedz.		\$125
4.5 Rysunek techniczny — AutoCAD	gr. 1 11:30- 4:00 pm gr. 2 1:30- 5:00 pm	sob. niedz		\$250 \$250
4.6 AutoCAD-laboratorium	cały tydzień			\$75
4.7 a) CAD/CAM na CNC 1 obróbka	3:00- 6:00 pm	sob.		\$150
b) 2. programowanie	8:30-12:00 pm	niedz		\$250

Zapisy na kursy odbywają się codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 11 rano do 5 po południu (we wtorki do 7 wieczorem).

Zapisy będą również w niedzielę 7 i 14 stycznia w godz. od 11 rano do 3 po południu. Początek zajęć 15 stycznia 1990.

NAJTAŃSZE W AMERYCE PACZKI
I ZESTAWY ŻYWNOŚCIOWE DO POLSKI!

49¢ za każdy Funt LOTNICZE \$140
Zestawy i paczki żywnościowe i owocowe ala carte
CUKIER \$1600 MAKA 22 FUNTY \$1200
22 FUNTY

48 godzinna ekspresowa dostawa dolarów do rąk własnych i na konto.

MIDWEST COMPETENT SERVICES, INC.
3505 N. CICERO AVE., CHICAGO, IL 60641
Tel.: 283-0167; 283-8371 FAX: 777-2746

składa
serdeczne życzenia świąteczne i noworoczne
wszystkim naszym klientom i całej Polonii.

Ameryka od środka

Chwała na wysokości. . . a business na ziemi!

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej)

darków pod choinkę i dziesiątki tysięcy artykułów, które z tej okazji ludzie kupują.

Pierwsze obchody Bożego Narodzenia w Nowym Świecie odnotowano w 1607 roku w kolonii JAMESTOWN w Virginii, w skład której, jak wiadomo, wchodził również i Polacy zwerbowani przez kpt. Johna Smitha. Do świątecznej wieczery zasiadło tam wówczas 40 osadników, którzy ocalili z pośród pierwszych stu. Kapitana przy uczcie nie było, gdyż wyprawił się po kukurydzą.

Jednym z pierwszych świąt obchodzonych w Nowym Świecie były obchody w miejscowości Betlejem w Pensylwanii, gdzie Ludwik von Zizendorf zapalił pierwsze świece na drzewku i zaprosił osadników na wspólne śpiewy w swojej. . . stajni! Gwoli tradycji. I tak, z czasem, wszędzie tam gdzie nie dominowała purytańska surowość zbierano się, aby śpiewać koldy, aczkolwiek w

stanie Massachussets świętowanie zostało formalnie zabronione. Fale emigrantów jednak, przybyszycy z własnymi tradycjami przełamały ten zakaz i miasto Boston, jako pierwsze zainicjowało zapalenie świeczek w oknach patrycjuszowskich domów i koledowanie. Z czasem zwyczaj rozprzestrzenił się na całe Stany, a świeczki zastąpiono wymyślnymi instalacjami elektrycznymi i chóry kościelne poczęły śpiewać przed domami pastorów i znaczących obywateli. Wielonarodowe i wieloreligijne społeczeństwo amerykańskie powoli przyjmowało starą, europejską tradycję, włączając ją do własnej, świeckiej kultury.

W roku 1910 — rabin EIDLER w Bostonie charakterystycznie podsumował uniwersalność tego święta, odpowiadając w synagodze na pytanie czy Żydzi mogą włączać się do tej tradycji.

— Święto ma dwa aspekty — powiedział on wówczas — socjalny i teologiczny i nie stoi na przeszkodzie abyśmy świętowali ducha dobrej woli i pokoju, charakterystycznego ten czas. Tym bardziej, że zbiega się on z Hanuką, świętem światła, upamiętniającym zwycięstwo Makabeuszów na grecko-syryjskim imperium. Wówczas to judaizm został ocalony i mógł dzięki temu otworzyć drogę chrześcijaństwu. . .

I tak Żydzi włączyli się w Ameryce do socjalnego aspektu tych świąt.

Jednym z najnowszych elementów świątecznych stał się obyczaj wysyłania życzeń najbliższym przyjaciół. Po raz pierwszy zwyczaj zapoczątkowany został w Anglii w 1846 roku, aby dotrzeć do Stanów w 1870 roku, robiąc zawrotną, międzynarodową karierę. Oblicza się, — w samym tylko 1970 roku wysłano w Stanach dwa i pół miliarda najróżnorodniejszych kart z świątecznymi życzeniami tak, że z czasem "przemysł" kart noworocznych, świątecznych i okolicznościowych

stał się ogromnym przedsięwzięciem, dającym kolosalne obroty i dochody! Podobnie zresztą i "przemysł" choinkowy, zwłaszcza gdy propaganda ekologiczna sprawiła, że na rynku handlowym ukazały się choinki ze sztucznych tworzyw, oszczędzające żywe drzewka i ognio-odpornych! 60 rodzajów sztucznych drzewek na rynku, czyli 1/3 wszystkich świątecznych drzewek — przemieniła się w wielomiliardowy business, nie mówiąc o dekoracjach, akcesoriach, lampkach i sztucznych ogniach itd. itd. Stara tradycja, znana również i w Polsce, że ozdoby na choinkę robią dzieci w szkole na ręcznych robotach i w rodzinnym gronie lub w szkołkach przykościelnych — powoli zanika i nawet piękne ozdoby z dętego i malowanego szkła zostają zastąpione ozdobami z plastiku, jako znacznie bezpieczniejszego dla małych dzieci! Tradycja ulega przemysłowej transformacji i coraz większej komercjalizacji. A święty Mikołaj staje się coraz częściej funkcjonariuszem wielkich domów towarowych i centralną postacią dominującą w paradach i kolorowych marszach ulicznych!

Ale na to nie ma rady, gdyż świat się zmienia i razem z nim zmieniają się również my i nasze stare tradycje. Tylko tu i ówdzie pielęgnuje się stare tradycje, jak egzotyczny kwiat w cieplarniach. I tak np. w Teksasie, rokrocznie, odbywa się tradycyjny Bal Cowboyki nawiązujący do XIX w. tradycji, gdy dla pastuchów — cowbojów, organizowano zabawę świąteczną. Podobnie w Idaho w Boise organizuje się Bal Owczarzy, o baskijskiej tradycji, a w Nowym Meksyku — tzw. z hiszpańskiej — Luminarias, rodzaj fiesty ze sztucznymi ogniami i lampionami. W Rio Grande, tradycja chrześcijańsko-indiańska przynosi obchody tańeczne z Tańcem Bawolim, Tańcem Jelenim, Tańcem Tęczy i Żniwnym oraz inne, z hiszpańskiej tradycji.

Eskimosi, u których składał niedawno wizytę Papież, świętują, organizując bieg na rakietach śnieżnych, zapasy, wyścigi psich zaprzęgów i skoki, a ozdoba ich uczty wigilijnej jest pieczeń z renifera i pęcherz foki nadziany borówkami!

na taśmę magnetofonową albo video.

Na to nie ma żadnej rady aczkolwiek "Moc truchleje".

Na szczęście rodzinny charakter święta pozostaje nadal silny i jeśli ludzie nie mogą razem zasiąść przy wspólnym stole to przynajmniej telefonują do rodzin w ten wieczór — z Alaski czy z Kalifornii.

Wesołych i spokojnych Świąt i pokój ludziom dobrej woli!

Jerzy Ros

UWAGA! UWAGA! UWAGA!

Zachodnio-północne przedmieścia dla Was prowadzimy usługi w biurze

UNIVERSAL TRAVEL AGENCY

132 E. Irving Park Rd. Wood Dale, IL 60191

Tel: 595-3808

- bilety krajowe i zagraniczne
- wycieczki i urlopy
- sprawy konsularne: zaproszenia, przedłużanie paszportu, wiza.

Paczki do Polski morskie i lotnicze
Sprawy notarialne, social security
Jesteśmy dealerem Pekao

- Pieniądze na konto • do rąk własnych • samochody • sprzęt
 - Lekarstwa • Paczki żywnościowe i upominkowe
- Z tym kuponem przy kupnie biletu do Polski w obie strony otrzymasz zniżkę \$50, w jedną stronę \$25
Paczki do Polski 46c (powyżej 40 ft.)

Czy złożyłeś datkę na żywność i lekarstwa dla Polski?

SKORZYSTAJCIE Z OKAZJI!

Od wielu lat istnieje Polska Hurtownia mięsa i wędlin wszelkiego rodzaju dostarczająca wyroby mięsne do polonijnych restauracji, sklepów mięsnych i spożywczych oraz firm, które przygotowują jedzenie na bankiety, wesela itp. (Catering).

Lecz opłaci się również osobom prywatnym i rodzinom przyjechać do nas po wyroby mięsne, gdy urządzają przyjęcia przy różnych okazjach rodzinnych.

Zapewniamy, że wszyscy nasi klienci będą zadowoleni, a co najważniejsze, że zaoszczędzą sporo pieniędzy przy zakupach po cenach hurtowych. Wybór doskonałych wyrobów mięsnych jest bardzo duży!

Skorzystajcie z okazji!

WŁADYSŁAW NIEMCZURA z ŻONĄ — Właściciele

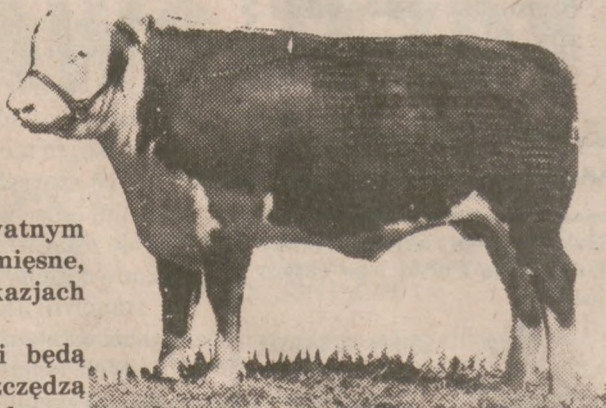
UNITED PKG. CO.

FULCO • FULTON MEAT CO.

1152 WEST FULTON STREET

Tel. MO 6—8115-6-7

Z Całym Personalem, Jeżeli Chcecie Możecie Rozmówić Się Po Polsku
ZAOPATRZCIE SIĘ WE WSZELKIEGO RODZAJU MIĘSA
PO PRZYSTĘPNYCH CENACH HURTOWYCH

PROSZĘ PRZYNIEŚĆ TEN KUPON DO SKLEPU

TOM & JERRY'S GIFT SHOP

SKLEP OTWARTY CODZIENNIE OD 10 RANO DO 9 WIECZÓR

3901 W. BELMONT AVE.

(312) 286-1815

WIELKA WYPRZEDAŻ ŚWIĄTECZNA

110 V—220 V
Urządzenie do
ŁADOWANIA
BATERII
Kosztowało \$14.99
TERAZ \$6.99

BATERIE
które można
naładować
1,000 razy

LINIJKA z
KALKULATOREM
I ZEGARKIEM
Kosztowała \$12.99
TERAZ \$4.99

BARDZO POŻĄDANY

SAMOLOT JUMBO JET 747
Szum prawdziwego motoru i światła
Kosztował \$29.99
TERAZ \$19.99

NOWOŚĆ!
AUTOMATYCZNE
PIÓRNIKI
na 7 guziczków do otwierania
Kosztował \$19.99
TERAZ \$9.99

BARDZO POŻĄDANY
ŚW. MIKOŁAJ
Wykonuje liczną
funkcję z muzyką
• Chodzi • Dzwoni •
Gra 3 melodie
A. Jingle Bells
B. Santa Claus is
coming to town
C. I wish you a
Merry Christmas
Kosztował \$19.99
TERAZ \$9.99

BARDZO POŻĄDANI
COMMANDO
CRAWLING FORCE
CZŁOĞAJĄCY SIĘ KOMANDOSI
Wspaniali towarzysze
dobrej zabawy
Kosztowali \$18.99
TERAZ \$12.99

DŁUGOPIS Z ZEGARKIEM

- Godziny, Minuty, Sekundy
- Miesiąc, Data
- 5 funkcji
- Piękny styl
- Cienki

Kosztował \$3.99

TERAZ \$1.69

Solarny
KALKULATOR
Z ZEGAREM
i z teleskopijnym
odczytywaniem
Kosztował \$19.99
TERAZ \$9.99

TRANSFORMATOR
110 V na 220 V
Kosztował \$12.99
TERAZ \$4.99

KUP I WYŚLIJ DO POLSKI lub POŁÓŻ POD DRZEWKO ŚWIĄTECZNE.

NIGDZIE NIE KUPISZ TANIEJ — TYLKO W TOM & JERRY

MÓWIMY PO POLSKU

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

SŁYNNY UZNANY W POLSCE I EUROPIE
BIOENERGOTERAPEUTA

WALTER FRANKKE

PO RAZ PIERWSZY W CHICAGO

UZDRAWIA WSZELKIE SCHOROZENIA

OBDAROWANY NADZWYCZAJNA SIŁA, KTÓRA JEST W STANIE UZDROWIĆ

PRZYJMUJE

CODZIENNIE OD 9 RANO DO 8 WIECZOREM

W DOMU POLSKIM

3642 W. GEORGE STR.

POPRAWA ZDROWIA
NASTĘPUJE NATYCHMIAST
W CZASIE WIZYTY

- BÓLE KREGOSŁUPA
- CHOROBY UKŁADU KRAŻENIA
- CHOROBY NEREK
- STWARDNIENIE ROZSIANE
- CHOROBY UKŁADU POKARMOWEGO I NOWOTWOROWE
- CHOROBY REUMATYCZNE I GOSIEC POSTĘPUJĄCY
- ASTMA
- PARALIZ DZIECIĘCY I MONGOLIZM
- CHOROBY KOBIECE
- NIEDOMAGANIA TARCZYCY
- USUWA STANY PRZEDZAWALOWE I PO ZAWALE SERCA
- NERWICE
- STANY URAZOWE
- BIOLOGICZNE WZMACNIANIE ORGANIZMU

(312) 278-2932

Szopka i Jasełka Warszawskie

Pierwsze prywatne Jasełka urządzono na Pradze w roku 1749. — W okresie zaborów Szopka Warszawska spełniała częstokroć rolę aktualnej satyry politycznej.

Tradycyjna choinka polska obwieszona bombkami, cukierkami w różnokolorowych, szeszczykach papierkach, przystrojona papierem w miąższościach, orzechami, różnego rodzaju cackami domowej roboty, z wierzchu pokryta anielskim włosem, z którego gdzieś wyglądają smukłe świeczki i oto przychodzi wieczór wigilijny: długi stół przykryty białym obrusem, a pod nim kępi miękkiego siana. W wielu domach tradycyjnych kilkanaście potraw, a wśród nich tradycyjne kluski z makiem. Potem rozdawanie prezentów, zapalanie świeczek i długo w noc śpiewanie koled.

Dwa dni świąt są okresem wypoczynku i chodzenie z wizytami. Już pierwszego dnia świąt pojawiają się mali kolednicy. Pukają do drzwi i na „dzień dobry” rozpoczynają śpiewać znaną koledę. Chodzą małymi grupkami, za zwyczaj poprzebierani za diabłów, Herodów, aniołów, śmierć. Jeden z nich trzyma w rękach szopkę z papieru, czasami nawet i z drzewa.

Skąd się wziął ten zwyczaj? Początków jego tradycji należy szukać w XVII wieku, w którym do Polski przywędrowała jednocześnie niemiecka choinka i francuska koleda. Bo koleda swój rodowód wywodzi z Francji, ściśle ze starofrancuskiego słowa „du Kolende” czyli Nowy Rok. W Polsce przyjęło się nazywanie podarków składanych w tym czasie koledą. Królowie polscy „na koledę” dawali wszystkim dworzanom nieraz kosztowne podarunki, gdy ci wieszali im „nowego lata”. Różne przy tej okazji śpiewano przyspiewki, które dziś należą już do historii. Oto jedna z nich:

„Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
Nie bądź tak ospały, każ nam dać gorzały,
Dobrej z alembika, i do niej piernika,
Hej, Koleda, Koleda!
Mościa gospodyni, domowa mistrzyni,
Okaż swoją łaskę, każ dać masła faskę,
Jeżeliś nie sknera, daj i kopę sera,
Hej Koleda, Koleda!”

A jak to wyglądało w Warszawie? O warszawskiej choince i jasełce najlepiej informuje Kolberg — nieoceniony zbieracz folkloru, dawnej fa-

cecji, pieśni i melodii polskiej: „Za Augusta III był jeszcze ten zwyczaj, że w celi księży Bernardynów w Warszawie przysposabiano kołysankę Panna Jezusa, w bogate materie i kwiaty ubraną, w niej było wyobrażenie dziecięcia, Najświętsza Panna i święty Józef obok. Zakonnicy klękali wokół, śpiewali pieśni z kantyczek, dewocji i dewotki były obecne”.

Huczne Zabawy

W Warszawie okres świąteczny zawsze był połączony z hucznymi zabawami. Bawili się i tańczyli wszystkie stany. Szczególnym powodzeniem cieszyły się bale maskowe, z których dochód całkowicie był przeznaczony na choinkę dla biednych. I tak na przykład za czasów króla Stasia jedna zabawa skupiała 6 tysięcy osób. A nie zapomnijmy, że ówczesna Warszawa liczyła zaledwie 100,000 mieszkańców.

Jasełka czyli szopka przysła do miasta ze wsi. W Warszawie najdawniejsze jasełka odbywały się u św. Anny na Krakowskim Przedmieściu. Pokazywano je nie w kościele, ale w izbie gościnnej mieszczącej się tuż przy furcie klasztornej. W dzień Bożego Narodzenia zaraz po odprawieniu nabożeństwa w kościele, ludzie zbierali się w tej izbie, gdzie grano i śpiewano koledy, a zakonnicy pokazywali sceny z życia Chrystusa.

Jasełka ruchome pokazywano do końca XVIII w. — w kościele św. Antoniego (OO. Reformatorów) przy ul. Senatorskiej. Szopka — lalki na sprężynach przedstawiały różne sceny religijne. Później jednakże dla „nie przystojności niektórych fragmentów” warszawski biskup Czarotowski w 1711 r. surowo zabronił urządzania jasełek w kościołach. Od tego czasu jasełka, albo jak to woł szopka, wyszła na ulicę. I tak w 1749 r. na Pradze urządzono pierwsze prywatne jasełka. Składały się one z tysiąca figur wyprawiających obok nabożnych i świeckie, najzabawniejsze sceny. Oczywiście na ich oglądanie zbiegała się cała ówczesna Warszawa. Wtedy też przyjął się zwyczaj chodzenia z szopką, w pierwszy i drugi dzień świąt po ulicach miasta, skąd „wzywano koledników do domów prywatnych dla uweselenia dzieci i służebnej gawiedzi”. Szopki

urządzali żakowie czyli inaczey uczniowie. Jeden z nich nioś szopkę, w której były umieszczone figury, wprowadzone w ruch, a towarzyszący koledzy recytowali niekiedy oracje, aktualne satyry obyczajowe, „głównie jednak nuciąc pieśni rozmaitej treści”.

Warszawska Szopka

W okresie zaborów warszawska szopka spełniała częstokroć rolę aktualnej satyry politycznej.

Ale chyba najbardziej polityczne szopki były urządzone w czasie drugiej wojny światowej. Mali kolednicy nie bali się łapanek. Chodzili od domu do domu, od mieszkania do mieszkania i koledowali polityczne pieśni. Dziś jedynym tego dokumentem jest zbiór koled zamieszczonych w antologii „Pieśni Niepodległa” wydanej w 1942 r. Oto pierwsza zwrotka jednej z tych koled:

„Niedobrzy aniołowie
Stajenkę zaplamicie,
Skrzydła wasze skrwawione,
Srebrne, a postrzępione.

Matko, lecimy światem,
Czerwona ziemia rosa
Skrzydła nasze obmyła,
Rdzą skrzydła poznaczyła”.

Mimo licznych aresztowań, ulicznych rozstrzeliwań, obózów koncentracyjnych, warszawiaczy nie tracili wtedy na humorze. Któregoś roku wojennego po Warszawie krążył taki dowcip:

„Nie będzie w tym roku jasełek dla dzieci. Niemcy zabronili. A dlaczego? Z powodu braku głów aktorów: Pan Jezus w Getcie, królowie w Londynie — nie ma komu występować”.

Najtragiczniejszą dla warszawiaków była gwiazdka 1944 r., kiedy to wszyscy mieszkańcy tego miasta byli rozproszeni po całej Polsce zdala od swego miasta. Tyśiące z nich hitlerowcy wywieźli.

Wraz z powrotem warszawiaków do stolicy zaczęły wracać stare zwyczaje. I dziś w okresie świąt Bożego Narodzenia, aż hen po Trzech Króli można spotkać na ulicach Warszawy chodzących chłopów poprzebieranych za diabły, anioły, Herody. Pukają do drzwi i śpiewają koledy cienkimi dziecinnymi głoskami.

Warszawiacy i w tym roku zasiadają do stołów, życząc sobie wprzód spełnienia wszystkich pragnień, a w pierwszy i w drugi dzień świąt odwiedzają ich znowu mali Koleda, Koleda!”

ICY COLD ICY SMOOTH ICY VODKA

IMPORTED
FROM ICELAND.
NOW AVAILABLE
IN CHICAGO.

Vodka, 40% Alc. by Volume, Imported by Brown-Forman Beverage Co., Louisville, KY © 1989

PACZKI DO POLSKI

Bardzo duży wybór artykułów żywnościowych, gospodarczych i innych. Pakowane w Wielkiej Brytanii lub w Europie Zachodniej. Broszurkę wysyłamy bezpłatnie. Przesyłamy wyceny lekarstw. Ponad 30 lat obsługi.

POLEX LTD.

23 Sherbrooke Rd.
London SW6 7QJ. England
Tel: 441-385-6334

RENTY Z NIEMIEC

JEŚLI PRACOWALIŚCIE W NIEMCZACH ZACHODNICH
TYLKO 2, 3 LUB 4 LATA. TELEFONUJCIE NA NUMER:

271-0657

HANSA TRAVEL BUREAU

4727 N. LINCOLN AVE. • CHICAGO, IL 60625

Otwarte od Poniedz. do Soboty od 10 do 5 po poł.
Specjalista od Spraw Rent: Werner Zahn

XO

DLA WYJĄTKOWYCH LUDZI — Z WYJĄTKOWYM SMAKIEM
COURVOISIER
Le Cognac de Napoleon

40% Alc./Vol. © W. A. Taylor & Co., Miami, FL

Na Wypredaży
Od 21 Grudnia
Do 26 Grudnia 1989 r.

AVONDALE LIQUORS, INC.

3018 N. MILWAUKEE AVE

OSZCZĘDZICIE WIĘCEJ KORZYSTAJĄC Z RABATÓW. DRUCZKI DOSTĘPNE W SKLEPIE

BEZ OGRANICZEŃ.
MOŻESZ KUPIĆ ILE
CHCESZ.
Zastrzegamy sobie prawo
do skorygowania pomyłek
drukarskich.

WESOŁYCH ŚWIĄT
Życzymy Naszym Klientom
i Przyjaciółom

HENNESSY
X.O. Koniak
\$58⁹⁹ 750 ml

COURVOISIER
V.S.O.P. Koniak
\$17⁹⁹ 750 ml

MARTELL
V.S. Koniak
\$12⁹⁹ 750 ml

RAYNAL
V.S.O.P. Napoleon Brandy
\$6⁹⁹ 750 ml

V.O.
Kanadyjska Whisky
\$14⁹⁹ 1.75 litra

DENAKA
Wódka
\$18⁹⁹ 1.75 litra

TANQUERAY
Sterling — Wódka
\$10⁸⁹ 750 ml

BEEFEATER
Gin
\$10⁶⁹ 750 ml

7 CROWN
Seagram's Whisky
\$10⁹⁹ 1.75 litra

GLENLIVET
12-letnia Szkocka Single Malt
\$33⁹⁹ 1.75 litra

J & B
Szkocka
\$10⁹⁹ 750 ml

RONRICO
Rum
\$9⁹⁹ 1.75 litra

BENEDICTINE lub B & B
Likier
\$18⁹⁹ 750 ml

EMMET'S
Irish Cream
\$6⁹⁹ 750 ml

MARTINI & ROSSI
Asti Spumante
\$7⁹⁹ 750 ml

DOMAINE LA MOURE
Chardonnay
\$5⁹⁹ 750 ml

RAPHAEL
Aperitif
\$4⁹⁹ 750 ml

ROBERT MONDAVI
Biały Zinfandel
\$4⁴⁹ 750 ml

OLD STYLE
Reg., Light, L.A., Dry
\$7⁷⁹ 24/12 unc. pus.

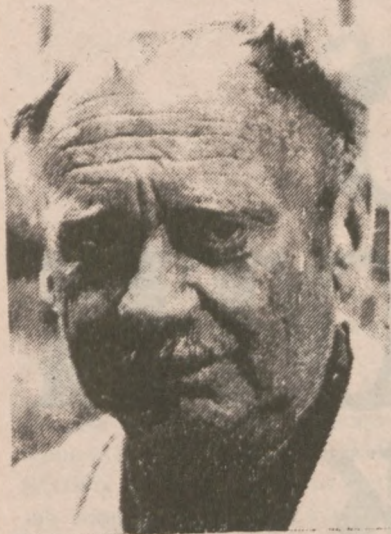
MILLER
Reg., Lite, Draft
\$7⁸⁹ 24/12 unc. pus.

LOWENBRAU
12/12 unc. but.
\$4⁹⁹

COORS
Reg., Light
\$7⁹⁹ 24/12 unc. pus.

BECKS
6/12 unc. but.
\$3⁹⁹

7-UP
24/12 unc. pus.
\$5⁹⁹

Stefan Kisielewski

Dzień dobry Państwu,

A więc wróciłem ze świetlistego Paryża, ozdobionego gwiazdami, girlandami, rozmaitymi choinkami, zalanego tłumem wielojęzycznej młodzieży — zadowolonej z siebie i z życia. Krążyły tam też tłumy Azjatów i Afrykanów, którzy masowo przybywają do Francji. Ciągna jak ęmy do ognia do tego dobrobytu, pracy, świetnej organizacji.

Jest to już nowy problem dla Francji, bo rozpoczęła się budowa meczetów, — mówi się nawet o muzułmanizacji. Ale rzeczywiście wysoki poziom i świetna organizacja życia przyciągają ludzi z uboższych krajów.

Z tego wszystkiego, z innego świata — przeskok nagły do Warszawy. Po doskonałym zresztą locie polskim samolotem, locie krótszym niż dwie godziny.

Warszawa też natłoczona, podniecona świątecznie, też zalana tłumem, ale goniącym za najprostszymi rzeczami. Zaopatrzenie sklepów słabe, miasto ciemnowe, błotniste, ale także rozświetlone mnóstwem samochodów, które mkną po ulicach, że przepchnąć się nie można. Nie wiadomo skąd tyle tych aut, skoro benzyna droga i ciągle jej brakuje.

Po drodze sterczą konstrukcje budowy nowego metra. Metro buduje się z trudem. Ktoś doradza, by w ogóle zaniechać budowy. Naraził mi się nawet mój przyjaciel, wielki Jan Nowak-Jeziorański, który nazwał to inwestycją inflacyjną i też twierdził, że jest ona ponad stan. Bardzo to niemądre myślenie. Warszawa dusi się z braku komunikacji. Nie tylko towar się liczy, ale i zmarnowany czas, energia i humor ludzki.

Tak samo drażni mnie młodzież zwalczająca projekt elektrowni atomowej w Żarnowcu. Projekt już dość daleko posunięty. Młodzież małpuje tu zachodnich Zielonych, — buntujących się. A przecież bez elektrowni atomowych Polska nie wytrzyma. Owszem zdarzają się katastrofy, ale rzadsze niż np. katastrofy lotnicze, a przecież nie rezygnujemy z latania. Myślę, że Polska — mimo swojego całego kryzysu — nie może się wyrzec pogoni za Europą, choćby groziło jej nawet mocne zaciskanie pasa, czego się wszyscy spodziewamy.

Jak na razie wszyscy tu biegają za świątecznymi zakupami — bo tradycja jest tradycją — ale za tymi najprostszymi. Bo bogactwo i rozmaitość towarów jakie widzimy na Zachodzie, zwłaszcza dzisiaj w Paryżu, to dla nas nieosiągalne marzenie. Nie spodziewam się, żebym to zobaczył nad Wisłą za mojego życia.

Ale tu muszę dodać mój optymistyczny element: widzę bogactwo duchowe. Ludzie są zdeterminowani przed czekającym ich tzw. planem Balcerowicza, który zakłada, że aby zniszczyć hiperinflację trzeba wielkich ograniczeń dotacji i zwiększenia produkcji, na co na razie się nie zanosi.

Kisiel Prosto z Warszawy

Ale mimo wszystko, mimo wszystkich tych gwałtownych środków, które są przewidywane i które są konieczne, ciekawe że ludzie są jakoś pełni optymizmu. Inni — na przykład w Paryżu — dawno już trzęsiliby się ze strachu przed takimi perspektywami. W ogóle ja tu widzę wyższość duchową. Może bieda służy inteligencji. Tam ludzie myślą schematami, jednolicie. Tu — przysięgam, że np. prasa wszystkich kierunków: od "Trybuny Ludu" po "Gazetę Wyborczą" jest bardzo ciekawa, bogata, dyskusyjna.

Może to reakcja po 45-letnim poście totalistycznym. Tam — nie mogłem już czytać "Figara" czy "Monarda". Z góry wiedziałem co w nich będzie: egoizm i egocentryzm francuski przebiegał przez wszystko. Chociaż wydane na cudownym papierze i chociaż niedzielne wydanie "Le Figaro" to cały kologram tego cudownego papieru, to jednak treściowo wydało mi się to uboższe, mniej żywe, mniej bulwersujące niż polska prasa.

Tu jeszcze — ponieważ wróciłem z podróży — chcę wrócić do pretensji antyfrancuskich, jakie mnie przepełniły. Panuje tam absolutna niewiedza o Wschodzie, informacja prasowa i telewizyjna — schematyczna. Widziałem na przykład sławny film telewizyjny "Od Norymbergi do Norymbergi" opisujący II wojnę światową. Jest to opis nie mający nic wspólnego z prawdą. Polska jest tam zupełnie pominięta.

Kampania wrześniowa według tego filmu trwała 5 dni, nie było ataku

sowieckiego, nie było Katynia, znikła gdzieś polska armia we Francji, rząd Sikorskiego we Francji i Anglii w ogóle nie wspomniany, nie ma nic o Enigmie czyli o tym jak polscy inżynierowie rozwiązali tajemnicę szyfru niemieckiego, co miało olbrzymi wpływ na przebieg wojny. Nie ma generała Maczka, nie było w ogóle Powstania Warszawskiego, tylko powstanie w getcie, klasztor na Monte Cassino zdobyli Francuzi i Algierczycy; słowem same kłamstwa. Tak samo w drugim filmie "Czerwona Orkiestra", o słynnej wywiadowczej organizacji sięgającej korzeniami Nowego Targu, jest mnóstwo szczegółów nieprawdziwych.

Wściekłość mnie na to porwała, pomyślałem sobie: od czego jest nasza emigracja? Ta nowa emigracja, młoda emigracja, która w końcu wie jak się odbywała wojna i okupacja w Polsce. Niechżeś chociaż historię nam zwróć!

O to apeluję w Boże Narodzenie, życząc polskiej wspólnotie światowej, żeby bardziej związała się z życiem kraju z historią kraju, — żebym nie powracał tak zdegustowany z tego niby-życiowego nam, lecz nie mającego zielonego pojęcia o wschodnich sprawach, Zachodu. Dziękuję. (eb)

★
Jest to kolejny z serii cotygodniowych felietonów radiowych Stefana Kisielewskiego "Kisiele", nadawanych ze stacji WPNA (1490 AM) w programie "Na serio" (w godz. 9-11 wieczorem).

"Dziennik Związkowy" posiada wyłączne prawo ich publikowania.

KRYSTYNA J. JEWELRY

Specjalna okazja na południowej stronie miasta Chicago!
Piękna włoska biżuteria z 14 i 18 karatowego złota:

- łańcuszki
- bransoletki
- wisioriki
- kolczyki
- pierścionki ręcznego wyrobu

Wszystko na wagę, po cenach najniższych w Chicago.
Duży wybór kolczyków z koralami ręcznie oprawionych.

Proszę wstąpić i przekonać się.

4425 S. Archer Ave.
(obok Polameru)

Tel: 847-4408

Godz: Wt. Czw. Piąt. 11-7; Sob. 10-6; Niedz. 12-5

\$\$ GOTÓWKA \$\$ GOTÓWKA \$\$ ZA WASZ STARY SAMOCHÓD

DARMO
HOLOWANIE
ZABIERZEMY NATYCHMIAST

7 AKRÓW UŻYWANYCH CZĘŚCI DO SAMOCHODÓW. DUŻY WYBÓR CZĘŚCI DO ZAGRANICZNYCH SAMOCHODÓW.

SEKCJE

KAROSERII

CHŁODNICE UŻYWANE

I ODRĘBNIOWANE

JUŻ OD \$40.00

STARTERY

I PRĄDNICE

JUŻ OD \$15.00

OTWARTÉ CODZIENNIE PRZÉZ CAŁY ROK

VICTORY AUTO
WRECKERS INC.

710 E. GREEN ST., RENSENVILLE
(BLISKO O'HARE) 7 BLOKÓW NA WSCHÓD OD YORK RD.
TELEFON: 860-2000 dzwonicie dziś
MÓWIAMY PO POLSKU

Jeżeli myślisz poważnie o swojej przyszłości i chciałbyś zrobić karierę, zapisz się do szkoły fryzjersko-kosmetycznej gdzie w przeciągu dziewięciu miesięcy możesz uzyskać zawód kosmetyzacji. Mężczyźni i kobiety, bez ograniczenia wieku, niskie opłaty.

Plać w czasie kursów
Kursy dzienne i wieczorowe
Pełny lub częściowy wymiar godzin
Instruktorzy mówiący po polsku, angielsku i włosku
Akredytowane szkoły • Dostępne subsydia
Dwie lokacje dla Waszej wygody

CONTINENTALE BEAUTY SCHOOL
7645 W. BELMONT 453-4400 lub 637-8155
MID-AMERICA SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
5506 W. BELMONT 282-4400

Usługi fryzjerskie dla mężczyzn i kobiet wykonywane wyłącznie przez studentów

DAMSKIE OBUWIE SPORTOWE

RENOMOWANEJ FIRMY

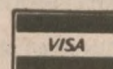
L.A. Gear
FASHION ATHLETIC FOOTWEAR

\$35
\$40

Przy zakupie 3 par
obuwia L.A. GEAR
DARMO
Firmowa Koszulka

KAY SHOES

2839 N. MILWAUKEE

Otwarty 7 Dni w Tygodniu

Obszerny Parking z Tyłu. Specjalizujemy się w Szerokich Rozmiarach.

Sklep będzie zamknięty w poniedziałek, Dzień Bożego Narodzenia.

Życzymy Wszystkim Wesołych Świąt Bożego Narodzenia.

TEL.: 489-4350

Mówimy Po Polsku

Obszerny Parking z Tyłu. Specjalizujemy się w Szerokich Rozmiarach.

Dobrych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia całej Polonii życzy
Znany i doskonale zaopatrzony sklep na Jackowie

Mulica's Deli. & Liquors, Inc.

3118 N. MILWAUKEE, CHICAGO ★ (312) 777-7945

OFERUJE WIELE GATUNKÓW:

- ★ Codziennie świeżego mięsa
- ★ Smacznych polskich wędlin
- ★ Pieczywa i ciast
- ★ Owoców, warzyw i przetworów
- ★ Delikatesów i słodyczy z Europy
- ★ A TAKŻE OLBRZYMI WYBÓR:
- ★ Wódek, likierów, win, szampańa i piwa — krajowych i importowanych

SPECJALNOŚĆ NA OBECNY TYDZIEŃ

Schab z kością	\$1 ¹⁹ / _{ft}	Kawa Aroma	\$3 ⁹⁹
Żeberka (Spare Ribs)	99c	Gordon 1.75 litra	\$8 ⁴⁹
Indyczne nogi	29c	Żytnia 750 ml	\$7 ⁹⁸
Mielone wieprzowe	99c	Martell 750 ml	\$13 ⁹⁹
Pomarańcze	29c	Beck's 6/12 unc. but.	\$3 ⁶⁹
McIntosh	29c	Salceson swojski	\$1 ⁴⁹ / _{ft}
Pieczarki (8 unc. opak.)	99c	Polska mielonka	\$1 ⁶⁹ / _{ft}
Ogórki szklarniowe	29c	Szynka od kości	\$2 ⁸⁹ / _{ft}
Buraki	29c	Grzyby suszone (1 unc. opak.)	99c
Biała ryba	\$1 ⁹⁹ / _{ft}	Śledzie z beczki	99c

U NAS KUPISZ WSZYSTKO POD JEDNYM DACHEM
ZAPEWNIAMY NISKIE CENY I SPRAWNĄ, UPRZĘJĄ OBSŁUGĘ

TRAVEL

BIURA POLONIA TO EKSPERCI OD WYSŁEK!
solidna firma
18 lat doświadczenia
posiadająca własne magazyny w Polsce
oraz duża
sieć punktów dystrybucyjnych
a w Polsce doręczane na adres odbiorcy
Wszystkie paczki są ubezpieczone
Konkurencyjne ceny

To Autoryzowany Dealer PKO

GŁÓWNA SIEDZIBA
2864 N. MILWAUKEE AVE.
CHICAGO IL 60618
Telefon (312) 235-0303

DOM WYSŁKOWY
2922 N. Milwaukee Ave

TRAVEL

WYSYŁA
dolary
TELEXEM do Polski

DO RĄK
WASZYCH
KREWNYCH

POLONIA TRAVEL
1309 N. Ashland Ave.
Chicago, IL 60622
☎ (312) 278-3916

POLONIA TRAVEL
5039 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60632
☎ (312) 284-2600

POLONIA TRAVEL
2442 W. 47th Street
Chicago, IL 60632
☎ (312) 254-2738

POLONIA TRAVEL
5305 W. Fullerton Ave.
Chicago, IL 60639
☎ (312) 745-0021

POLONIA TRAVEL
1105 East Roosevelt Rd.
Lombard, IL 60148
☎ (312) 932-9875

POLLEX INTERNATIONAL INC.

4765 N. Harlem Ave., Harwood Hts., IL 60656

312-792-9200

EMIGRACJA DO KANADY

Wielka szansa dla osób, które chcą zalegalizować swój pobyt stały w Kanadzie. Złożenie dokumentów, interview i odlot do Kanady od 6-12 m-cy. Dotyczy osób przebywających na terenie USA i Europy. Po informacji dzwoni:

Margaret Borkowski
312/456-1060

wieczorem

George Tomaszewicz
312/295-7711

NOVAK & COMPANY, INC.

SHEET METAL CONTRACTORS AND FABRICATORS

2023 WEST FULLERTON AVENUE

CHICAGO, IL 60647

Fully Insured

Exhaust Systems
Spray booths
Blowers
Ventilating
Canopies and Hoods
Heating
Air conditioning
Duct work

Smoke stacks
Breechings
Tanks
Boxes • Pans
Machinery guards
Skylights
Gutters
Downspouts

INDUSTRIAL • COMMERCIAL • RESIDENTIAL

Established 1908

Phone: (312) 486-4588

Józefa Radzimińska.

Wigilia w obozie jeńców

Wspomnienia uczestniczki Powstania Warszawskiego
o pierwszej wigilii w obozie niemieckim

Niebo w Turyni zimą bywa prześliczne. Ku zachodowi barwi się czerwienią ognistych smug, wchodem jest lekko różowe, pełne delikatnych, puszystych chmur. To niebo, pamiętam, było rzeczą, która rozjaśniała życie w obozie w Altenburgu, miasteczku ładnym i miłym.

Oboz był mały, stworzony właściwie dla nas, kobiet, z którymi Niemcy doprawdy nie wiedzieli co począć.

„Słyszane to rzeczy, żeby baby bawiły się w żołnierkę? — wykrzykiwali z pogardą, na co uśmiechałyśmy się ironicznie z wysokości naszych powstańczych spraw.

Część nas umieszczono w gmachu dawnego teatru, a część w barakach, do których

schodziło się z teatralnych wyżyn, po pięknych szerokich schodach.

Barak

Mój barak był na skraju obozu, tuż przy bramie, której strzegło dość niemrawe Niemczysko, zwane przez nas „generałem” z powodu okrutnie groźnej miny i równie strasznego hełmu, nasuniętego na oczy. W baraku było nas 24 (Stan in der Stube vier und zwanzig) — czyli jak kazał sobie meldować starszy sierżant Boesecke) — czyli w porównaniu z koszmarami obozów poprzednich, gdzie na wspólnej sali koczowało około trzech setek — był to raj.

Przez wiele lat wracałam nieraz myślą do tej małej sali i pamiętałam nazwiska dziewcząt i kobiet — lecz dziś już nie wszystkie pamiętam i nie potrafię nawet zobaczyć w myśli na jakiej przycie, która spała. To wiem, że obok mnie spała Halinka, która mnie ogromnie choć skrycie lubiła. Przez długi czas nie wiedziałam o tym, dopiero kiedy na imieniny ofiarowała mi swój największy skarb — polskiego orzełka od furazerki — popłakałyśmy się obie w wielkim zrozumieniu.

A dalej spała Aga, właściwie kapral podchorąży Aga, wysoka, przystojna i uroczą adeptką Instytutu Sztuki Teatralnej, recytująca tu z przejęciem wiersze przy każdej sposobności. Otóż to chyba Aga rzuciła myśl urzędzenia wspólnej wigilii.

— Dajcie spokój z wigilią — zaoponowała zaraz Iza, śpiąca na górnej przycie nade mną, z którego to powodu nie lubiłam jej serdecznie, jako że prosiła mi w oczy resztkami stomy.

— Właśnie, że nie damy spokoju — powiedziała jej na przekór, uśmiechając się do Agi. I zaraz powstały plany: zrobimy sałatkę z brukwi i kartofli! Narobimy kanapkę z cebulą! Choinkę! Musimy mieć choinkę. I każda dostanie prezent na gwiazdkę! — tak oto wykrzykiwałyśmy jedna przez drugą, czyniąc gwar tak wielki, jak tylko zdolne są to czynić kobiety w liczbie dwudziestu czterech.

Ale łatwo jest krzyczeć, a trudniej to wszystko wykonać. Choinkę? Skąd? Czy Niemcy na to pozwolą? Prezenty? Sałatka? I co to ktoś mówi o zupie z grzybów suszonych, które podobno przy-

szły w jakiejś paczce z kraju?

Kości jednak już były rzucone i parę przedświątecznych tygodni byłyśmy rozgoryczowane wigilią i choinką. Ja do tego przygotowałam jeszcze Jasełka dla Obozu, co okazało się dość zbawienne w skutki, gdyż stanowiło doskonałą wymówkę od wszelkich prezentów, zabawek, sałatek. Prezentami zajmowała się Basia Budziszewska z Hanecką Orłowską: siedziały na górnych przyciach i z blaszanych puszek po konserwach wycinały cuda: talerze, patery, ramki, kwiaty. Ręce miały pokaleczone i głośno narzekały na swój los, ale czy błyszczały im nieklamana radością. Zabawki robiła „Zabka”, „Maciejka” i moja Halinka, a wigilijnym menu zajęła się Mama Budziszewska. Choinkę przyniosła... sam starszy sierżant Boesecke, który wyraźnie zabiegał o względy jednej z 24 mieszkanki baraku, a która odwracała się od niego z pogardą.

Dzień Wigilii

Kiedy nadszedł dzień Wigilii, byłyśmy wszystkie podniecone i rozkrzyżowane. Idąc na ostatnią próbę Jasełek myślałam i ja z niepokojem czy wszystko dobrze wypadnie — ale zatrzymawszy się na chwilę na szerokich stopniach białych od śniegu, zrozumiałam, że ten niepokój podniecenia i krzykliwość, że ten dziwny nastrój jest sztuczny, wywołany dla zagłuszenia w sobie innych myśli i wspomnień.

Niebo było pełne ognistych smug, zbliżał się zachód, refleksy drgały na śniegu. Myśli zle osaczyły mnie jak promyki światła. Od czasu wyjścia z Warszawy nie miałam wieści z domu, nie wiedziałam co się stało z najbliższymi, nawet moja siostra, z którą poszłam do niewoli, była w innym obozie. Z nagle schwytało mnie coś za krtani. Stałam wciąż na śniegu, ubarwionym różowo od blasku nieba, nie chcąc iść dalej. Wołano na mnie. Postawiłam pierwszy krok, gniotąc w sobie wszelkie roztkwilenie, które wszakże teraz było najgorsze.

Podczas próby zapomniałam nieco o smutku, ale gdy wróciłam do baraku, na widok stołów, przykrytych białym prześcieradłem — przez chwilę zastanawiałam się czy nie byłoby lepiej nie brać udziału w tym wszystkim, tylko pójść spać?

Ale już dziewczęta wyciągały z worków jakieś świąteczne ubiory, malowały się nawet — poszłam tedy za ich przykładem. Chęć bronić się przed łzami, poprosiłam Agę o udzielenie mi skarbu niedługo: tuszu do rzęs.

— „Nie będę przecież rozmazywać go po twarzy, płacząc — mówiłam.

Stół był już nakryty. Basia z Hanią rozdawały prezenty. Piękny to był stół! Talerze z puszek lśniły na nim jak droga zastawa, grzybowa zupa pachniała rozczulająco, a sałatka z brukwi była wprost niezwykła. A choinka — znalazła się na niej śnieg, świeczki, i pełno kolorowych zapałek i białych orzeł z blachy na szczycie. I my wszystkie byłyśmy tak inne od codziennych, odświętne, uroczyste.

Stałyśmy właśnie obok stołu, by przełamać się opłatkami, gdy drzwi otworzyły się z hukiem i wpadł starszy sierżant Boesecke z „Generałem” i jakimś innym. Weszli i z nagle zatrzymali się w progu, jakby porażeni widokiem białego stołu, choinki i kobiet. Przez chwilę była cisza. Patrzyłyśmy na siebie. Oni ze zdumieniem, my z wyższością, z ironią i z tą jakąś nieuchwytną drwiną w spojrzeniu, z jakim piękna kobieta patrzy na mężczyznę, który dla niej nic nie znaczy.

Ach, so! — wybuchnął wreszcie Boesecke — ach, so! Wigilie! Choiniki! Stroje!

Uciekły dwie Polki z baraku czwartego, wyzwanie zamknięte na cały tydzień! — tak krzyczał i pieścił się, a my patrzyłyśmy na niego z politowaniem ogarniając nas radość, że uciekły tamte dwie.

Które uciekły? Kiedy wyszli i zgrzytnął w zamku klucz — dopiero zaczął

(Dokończenie na str. 10-e)

niech
te święta
pokoju, miłości
i pojednania będą
dla byłych, obecnych
i przyszłych naszych klientów
oraz wszystkich ludzi dobrej woli okazją do refleksji, odpoczynku i spotkania z bliskimi a Nowy Rok pełen radości, spełnionych marzeń, lepszego poznania siebie i świata
życzy personel

TRAVEL IDEAS

Helena Wantuch • Nina Hamnick
Barbara Pedersen • Mirna Sugar

TRAVEL IDEAS — Pomysł na zwiedzanie świata i udane wakacje

4857 W. Irving Park Rd., Chicago, Illinois 60641, Tel.: (312) 286-0026

Uprzejmie zawiadamiamy, że w piątek, 22 grudnia nastąpi otwarcie nowego sklepu delikatesowego

GEBKA DELI, INC.

6832 W. Montrose Ave. Harwood Heights Tel.: (708) 867-6917

W naszym sklepie zaopatrzyć się w:

* Najwyższej jakości wyroby wędliniarskie
własnej produkcji
* Świeże owoce i warzywa

* Pieczywo i ciasta
* Artykuły spożywcze krajowe i importowane (ogromny wybór)

SPECJALNIE NA ŚWIĄTECZNY STÓŁ POLECAMY:

* Karpie * Szczupaki * Białą rybę * Filety śledziowe
* Wyroby garmażeryjne, takie jak: uszka z grzybami, pierogi z różnymi farszami, paszteciki.

NISKIE CENY

SZYBKA GRZECZNA OBSŁUGA

Sklep czynny od poniedziałku do soboty od 8 rano do 9 wieczór. W Wigilię od 8 rano do 4 po południu.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia
życzymy całej Polonii wszystkiego najlepszego
Anna i Mirek Gebka, właściciele

Jack Robbins
Clothes of Distinction

TYLKO W SKLEPIE
BELMONT i CENTRAL

ŚWIĄTECZNA
WYPRZEDAŻ
2—ZA—1

DO 30 GRUDNIA

KUP JEDNO UBRANIE LUB
MARYNARKĘ SPORTOWĄ —
*TRZYMASZ DRUGĄ DARMO!

OSZCZĘDŹ
od \$185
NA UBRANIACH

OSZCZĘDŹ od \$125

NA MARYNARKACH
SPORTOWYCH
MAMY DO DYSPOZYCJI
OLBRZYMI WYBÓR

DARMO KRAWAT z kupnem
jakiegokolwiek Ubrania lub
Marynarki Sportowej z tym
ogłoszeniem.

UBRANIA SLYNNYCH WYTWÓRNI
PO CENACH DYSKONTOWYCH!

*BOTANY 500 *YVES ST. LAURENT
*PIERRE CARDIN *OLEG CASSINI
*NINO CERRUTI

*JAYMARSANSBELT i WIELE INNYCH
WSZYSTKIE ROZMIARY: Krótkie —
Długie dla Tegich i Regularne
Duży wybór męskich skórzanych zakładowych
płaszczów z oszczędnością 20% i więcej.

Fachowe Poprawki
na Miejsce

Jack Robbins
Clothes of Distinction

5613-15 West Belmont — At Central
Chicago, IL 60634 637-9000
GODZINY: Pon. 11-8; WL. Śr., Pt. i Sob. 9:30-5:30; Czw. 9:30-8

OTWARTE W NIEDZIELE 11-5

WILLIAM A. KARNEZIS

ADWOKAT

- * SPRAWY CYWILNE
- * SPRAWY KRYMINALNE
- * SPRAWY EMIGRACYJNE
- * JAZDA W STANIE NIETRZEŻYWM
- * ROZWODY
- * WYPADKI PRZY PRACY
- * TESTAMENTY, SPRAWY SPADKOWE
- * PRZEKROCZENIA DROGOWE
- * BANKRUCTWO
- * POWYPADKOWE OBRAŻENIA CIELESNE
- * KUPNO—SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI
- * KRADZIEŻE

Pierwsza Konsultacja Bezpłatna

3015 N. MILWAUKEE AVE.
278-4488 604-8050

Mówiąca po polsku, z wieloletnią praktyką kliniczną
PSYCHOLOG
 ANNA TYM M.A., C.A.C.

uprzejmie zawiadamia o nowym zakresie POLSKIEJ PRZYCHODNI ANTYALKOHOLOWEJ

- stosujemy nowoczesne metody leczenia
- asystujemy w załatwianiu wszystkich spraw związanych z JAZDĄ W STANIE NIETRZEŻYWM
- gwarantujemy pełną dyskrecję
- honorujemy ubezpieczenie
- oferujemy fachową pomoc w terapii odwykowej OD NIKOTYNY

6157 W. Belmont, Chicago, ILL. 60634
 Tel.: (312) 622-8223

BEZPŁATNA KONSULTACJA

Opłata za sprawy o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy, wypadku drogowego oraz obrażeń osobistych—pobierana jest po przyznaniu odszkodowania.

ADWOKAT

JERRY KUGLER

ZAŁATWIA RÓWNIEŻ SPRAWY:

- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Wykroczenia drogowe

KUGLER, DeLEO & D'ARCO

1 N. LaSalle MÓWIMY
 6315 N. Milwaukee 775-5772 PO POLSKU

ADWOKAT DEREK GILNA

BYŁY ASYSTENT PROKURATORA STANOWEGO

- Wypadki samochodowe
- Sprawy imigracyjne
- Kupno—sprzedaż interesów i nieruchomości
- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Odszkodowania za wypadki w pracy
- Sprawy kryminalne
- Sprawy związane z nieporozumieniami między kupującymi samochodów a dealerem
- Rozwód w USA \$300 + koszty sądowe
- Legalizacja rozwodu w Polsce \$200 plus koszty.

Godziny po uprzednim umówieniu się—od poniedziałku do piątku od 2 do 6 wieczorem.

W czwartek od 4 do 6 wiecz.; sobotę od 9 do 12 w południe.
 Tel. 825-3184 622-8610 698-1776

5642 W. DIVERSEY AVE. MÓWIMY PO POLSKU

BIURA PRAWNE JOHN'A ROKACZA

Adwokat mówiący po polsku zajmuje się wszelkiego rodzaju sprawami.

- Rozwody
- Przekroczenia drogowe
- Uszkodzenia cielesne
- Sprawy kryminalne
- Wypadki w stanie nietrzeźwym

Pierwsza Konsultacja BEZ OPŁATY
 Biura czynne także Wieczorem

Dzwoń 7 dni w tygodniu 24 godziny.
 Dwa biura: Downtown i Northwest.

726-3753

TŁUMACZ PRZYSIĘGLY
POLISH INTERPRETERS
& REFERRAL SERVICE
Udziały Pomocy w Sprawach:
 ■ Tłumaczenia sądowe
 ■ Tłumaczenia dokumentów w sprawach cywilnych i urzędowych
 ■ Zapomogi społeczne i renty
 622-7673

JONAH ROSENBERG

Adwokat

- Porady prawne
- Sprawy imigracyjne
- Rozwody
- Przekroczenia drogowe
- Odszkodowania za wypadki w pracy i samochodowe
- Sprawy spadkowe—testamenty
- Kupno i sprzedaż nieruchomości

685-1515

KIEDY OBRAŻENIE CIELESNE NAPRAWDĘ WAS DOTKNIĘ
 ...dobrze jest udać się do odpowiedniego prawnika

Jeżeli obrażenie było spowodowane czyjąś winą lub niedbalstwem, wtedy nie ma powodu do wątpliwości. Obrażenie mogło być spowodowane wypadkiem samochodowym, wypadkiem w czasie rekreacji, wadliwością produktu lub innymi przyczynami. To biuro ma doświadczenie i zrozumienie, aby was reprezentować właściwie, a usługi mają charakter osobisty. Honoraria zależne są od podstawy. Jeśli wygramy i inkasujemy opłatę, to otrzymujemy procent; jeśli nie, nie pobieramy honorarium. Opłacacie wtedy tylko rzeczywiste koszty sądowe i związane z tym wydatki.

BIURA ADWOKACKIE
PRZYBYŁO/KUBIATOWSKI

631-2525

Wigilia w obozie jeńców

(Ciąg dalszy ze str. 9-ej)

się u nas krzyk. Które uciekły? Czy je znamy? Czy im się uda? Ach, żeby tak! I każda z nas zaczęła nagle zazdrościć, że to nie ona. Aż wreszcie któraś krzyknęła: "Zupa stygnie"—i wnet uciszyliśmy się.

Do dziś czuję smak tej wigilijnej zupy. Do dziś pamiętam śliczne prezenty—i patelnię ze złocistej puszkę długo wozilałam ze sobą po świecie, aż w przystępie rozgoryczenia na los—wyrzuciłam ją—może jak list od kogoś drogiego, który po paru latach więcej boli niż cieszy.

Po wigilii zaczęłyśmy śpiewać koledy, ale zaraz po "Bóg się rodzi"—zaczęły się płacze.

Co tu gadać—rozbeczałam się i ja, nie zważając na tusz, tak wspaniałomyślnie użyczony mi przez Agę. Czarne łzy wtedy spływały mi po twarzy, niepowstrzymane i szybkie—boć to była przecież pierwsza

wigilia poza rodzinnym domem i Polską, na niemieckiej ziemi.

Dziś—kiedy patrzę na nią: myślę, że była jednak szczęśliwa: towarzyszyła jej nadzieja wyzwolenia, niewiadoma losu i młoda wiara.

Gdybym wiedziała wtedy ile przyjdzie mi przeżyć wigilii pod obcymi gwiazdami! Gdybym wiedziała wtedy—wolałabym zostać w Warszawie.—

Wietnam myśli o reformach

Bangkok (Reuter)—Komunistyczna partia Wietnamu w bezprecedensowym ataku na swoich wschodnioeuropejskich sprzymierzeńców, potępiła ich za powodowanie "kryzysu w systemie socjalistycznym".

Prezydent Vo Chi Cong w przemówieniu wygłoszonym w zeszłym tygodniu a opublikowanym w środę, zarzucił niektórym komunistycznym liderom w Europie korupcję i elitaryzm oraz wezwał do zmian w kierownictwie Wietnamu.

"Wiele krajów wschodnioeuropejskich nie przeprowadziło reform, przebudowy lub odnowy. W efekcie biernie znoszą kryzys, który wybuchy ponad ich oczekiwania"—cytuje prezydenta agencja VNA. (kc)

Protest techników Lufthansy

Hamburg (Reuter) — Pracownicy techniczni Lufthansy odmówili w środę pracy przy samolocie używanym przez rumuńskiego prezydenta Nicolae Ceausescu.

"Poprosiliśmy Lufthansę o zaniechanie pracy przy samolotach tego rządu—tak długo, jak ma on krew na swoich rękach"—oświadczył rzecznik hamburskiej rady pracowniczej tej linii.

Boeing 707 używany wyłącznie przez kierownictwo rumuńskie znajduje się w Hamburgu, gdzie zwykle przechodzi prace konserwacyjne. (kc)

ADWOKAT

Mówiący Po Polsku

ADAM DABEK

Testamenty — \$100
 Kupno i sprzedaż domów — od \$300

Jazda w stanie nietrzeźwym — od \$450

Rozwody od \$300
 3024 N. Milwaukee
 276-7007 — 227-3268

Mówiąca po polsku

ADWOKAT

BOŻENA SZEJA

202-8334

Dwa Biura:

Downtown i 5538 W. Belmont

SKŁADAJĄC SERDECZNE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNO-NOWOROCZNE BIURO MEC. JOHN'A ROKACZA

adwokata mówiącego po polsku i praktykującego od blisko 20 lat zawiadamia o nawiązaniu współpracy

z MEC. BARBARĄ SHERMAN

sędzią w sprawach o

ODSZKODOWANIA ZA WYPADKI

(CHOROBY ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM PRACY)

NASZE BIURO ZAPEWNI CI UZYSKANIE NALEŻNEJ

REKOMPENSATY ZA PONIESIONE STRATY

Po informacji, konsultacje dzwoń

A-D-W-O-K-A-T

2-3-9-0-5-2-8

Mówiący po polsku adwokat

RICHARD BRZECZEK

Były Komendant Policji

- Jazda w stanie nietrzeźwym
- Uszkodzenie ciała w wypadkach
- Kradzieże i bójki
- Odszkodowania pracownicze
- Rozwody
- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Przekroczenia ruchu drogowego
- Sprawy kryminalne i przestępstwa
- Sprawy cywilne

Poufne konsultacje

Przystępne ceny

5245 N. CENTRAL AVE. (Milwaukee i Central Ave.)
 283-8711 (czynny całą dobę)

ADWOKAT

Mówiący po polsku

Daniel Rozenstrauch

6333 N. MILWAUKEE AVE. Tel. 631-8200

Były prokurator i obrońca publiczny.

Doświadczenie sądowe w sprawach kryminalnych, emigracyjnych, spadkowych, odszkodowań cielesnych oraz w sprawach rozwo-

BIURA ADWOKACKIE KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash
 5132 Archer

(N.W. Corner Archer & S. Kildare)

- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cielesne
- Obrażenia cielesne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414

MÓWIMY PO POLSKU

DAVID M. KOZŁOWSKI

ADWOKAT

- Wypadki samochodowe
- Uszkodzenia cielesne w pracy
- Rozwody (od \$295 plus koszty sądowe)

• Oraz inne usługi prawne

Godziny przyjęć: Pon. i Śr. 3-6

237-3899

5642 W. Diversey Ave.

Mówimy Po Polsku

Mówiący po polsku adwokat

JAN DABEK

Były adwokat policjantów i miasta Chicago

Doświadczony w prowadzeniu spraw z zakresu:

- WYKROCZENIA DROGOWE—jazda w stanie nietrzeźwym, mandaty za zawieszone prawo jazdy, wypadki samochodowe itp.
- ODSZKODOWANIA ZA USZKODZENIA OSOBISTE—wypadki w pracy i przy budowie wypadki samochodowe oraz niewłaściwe leczenie
- KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI I INTERESÓW
- SPRAWY KRYMINALNE
- TESTAMENTY I SPRAWY SPADKOWE

4962 N. Milwaukee Ave.

(Jefferson Park)

Chicago, IL 60630

TEL: 545-3400

GROUP DYNAMICS

Polski Ośrodek Informacyjno-Edukacyjny

5642 W. Diversey, pokój 107

PIERWSZA PRZYCHODNIA Z LICENCJĄ STANOWĄ ORAZ UPRAWNIENIAMI DO PRZEWODZANIA EWALUACJI I TERAPII DLA POSIADAJĄCYCH PROBLEMY WYNIKAJĄCE Z NADUŻYWANIA ALKOHOŁU.

PROGRAM W JĘZYKU POLSKIM, ANGLISKIM, SESJE INDYWIDUALNE I GRUPOWE

A/ JAZDA W STANIE NIETRZEŻYWM

B/ ALKOHOLOWE

C/ WYROKI SĄDOWE WYNIKAJĄCE Z PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

D/ POMOC DLA RODZIN ALKOHOLOWYCH

622-7673

ADWOKAT

RICHARD S. CHELMINSKI

• Rozwody od \$350

• Jazda w stanie nietrzeźwym

• Kupno i sprzedaż nieruchomości od \$275

• Wypadki drogowe i w pracy oraz uszkodzenia cielesne

• Bankructwa

• Testamenty od \$170

• Sprawy spadkowe

Przystępne ceny

6323 N. Avondale Ave. (Harlem i Devon Ave.)

775-0400

Adwokat James D. Freel

• rozwody \$150 + koszty

• sprawy kryminalne

• kradzieże w sklepach

• przekroczenia ruchu drogowego

(jazda w stanie nietrzeźwym)

Bezpłatne porady

Umiarkowane opłaty

3907 W. Belmont (róg Milwaukee) Tel.: 777-3580

Poniedziałki i środy od 6 do 9 wiecz.

sobota 10 do 2 po pld.

ADWOKAT

JOHN GIBAITIS

Sprawy Kryminalne, Cywilne i Rozwodowe
 Pomaga Także w Sprawach Emigracyjnych

MÓWI PO POLSKU

Godziny Urzędowania Codziennie od 10-ej Rano do 7-ej Wieczorem

W Soboty od 9-ej Rano do 1-ej Po Południu

6247 S. Kedzie

★ Telefon: 776-8700

Mówiący po polsku prawnik

Krzysztof Buchcar

Członek firmy prawniczej, której partnerem jest były sędzia praw cywilnych w Chicago — Peter Kamberos. Absolwent studiów prawniczych w Polsce i Stanach Zjednoczonych, autor książki "Prawo emigracyjne dla wszystkich" załatwia sprawy z zakresu:

- odszkodowania za obrażenia osobiste
- wypadki przy pracy • rozwody
- sprawy kryminalne • jazda w stanie nietrzeźwym
- sprawy emigracyjne • spadkowe
- sprawy dotyczące kupna i sprzedaży nieruchomości

Konsultacje udzielane są bezpłatnie

Dzwoń 263-1192

Tajemnice nocy wigilijnej

Wg. wierzeń ludowych jest to noc czarów, dziwów, niesamowitych zjawisk i nadprzyrodzonych mocy, rządzonej przez tajemniczy i nieodgadniony świat zmarłych. Wieczór to nad wyraz osobliwy, radosny i straszny zarazem. To wieczór, w którym nie ma rzeczy niemożliwych. Według starych wierzeń w wieczór ten otwiera się wnętrze ziemi i jasnym płomieniem świecy ukryte w nim skarby, woda w źródłach, potokach i rzekach zamienia się na chwilę w wino i miód, a nawet w płynne złoto. Wtedy też srebrną gwiazdką zakwita kwiat paproci, dopiero w późniejszych legendach "przeniesiony" na noc świętojańska. W noc wigilijną nawet wyschła zawsze Róża Jerychońska otwiera swój kielich. Tej nocy pod śniegiem rozkwitają cudownie pachnące kwiaty, a drzewa owocowe zakwitają w sadach i od

razu, tej samej nocy wydają owoce. Ptaki rozmawiają wtedy ludzkim głosem, mówi także bydło domowe: woły, krowy i konie; pszczoły w ulach budzą się z zimowego snu, a zatopione dzwony na dnie zamarynych jezior głucho skarzają się i jęczą. Nawet martwe kamienie ożywają i obracają się wokół własnej osi. Jednym słowem, przez całą przyrodę przebiega dreszcz tajemniczy i wszystko zlewa się w mistycznym zapamiętaniu.

Takie były dawne wierzenia. Bieda jednak człowiekowi, co wiedzący próżną ciekawością usiłowałby zerwać zasłonę z tajemnic tej niezwykłej nocy. W tradycji ludowej zachowało się mnóstwo opowieści o śmiałkach pochłoniętych przez źródła, z których chcieli zaczerpnąć wino, o gospodarzach, którzy od własnych wołów usłyszeli wyrok śmierci podслушując ich ta-

jemną rozmowę, o zagubionych na zawsze, którzy wybrali się szukać kwiatu paproci.

Kościół katolicki w ciągu wielu wieków zwalczając pozostałości pogańskich wierzeń, był jednak niezwykle tolerancyjny wobec ludowych zwyczajów świątecznych i obrzędów, do których lud był ściśle przywiązany potęgą tradycji niezliczonych pokoleń. Kościół po upływie bardzo długiego czasu, działając z wielką cierpliwością, nadał dawnym zwyczajom nowy sens, przyjął dawne formy i wypełnił je własną treścią. W początkach naszej ery jednoczesne istnienie pogańskiej i chrześcijańskiej uroczystości — co więcej w jeden i ten sam dzień — wytwarzało dogodne warunki do przenoszenia poszczególnych czynności obrzędowych i obyczajowych z jednej na drugą.

Na całym ogromnym obszarze imperium rzymskiego następowało naturalne zjawisko przyjmowania i przenoszenia obyczajów na skutek mieszanych małżeństw i długiego przebywania rzymskich żołnierzy wśród innych ludów. W ten sposób obce zwyczaje przenikały do Rzymu, a rzymskie przenikały do ludów obcych. Klasycznym przykładem tego jest właśnie Święto Narodzin Niezwykłego Słońca od II w. n.e. włączone do kalendarza rzymskiego, a będące starym perskim świętem Mitry, na cześć boga słońca, którego kult był tak bardzo rozpowszechniony wśród legionów rzymskich z Małej Azji. Święto to — wraz z wpływami rzymskimi i przenoszeniem legionów z jednego miejsca postępu do drugiego — rozpowszechniło się w całej pogańskiej Europie.

Wpływ rzymskich świąt na cześć boga zasiewów i urodzajów Saturna — legendarnego władcy złotego wieku (okresu dostatku, szczęścia, równości stanów i sprawiedliwości społecznej) wyraźnie widać po dwóch tysiącach lat w obrzędowości świąt Bożego Narodzenia. Saturnalia trwające wiele dni rozpoczynały się od darowania sobie wzajemnie urazów (co przeszło do naszej obrzędowości wigilijnej). Domy rzymskie dekorowano zielenią, a do wnętrza wnoszono zimozielone drzewko. Saturnalia miały charakter radosny, beztroski, hałaśliwy, wręcz orgiastyczny. Tradycyjną rozrywką Saturnaliów była gra w kości "na orzechy," a nie na pieniądze, jako symbol wieku złotego, wolnego od pieniędzy. Gra "na orzechy" do niedawna jeszcze była i w Polsce ulubioną zabawą w czasie świąt Bożego Narodzenia.

W czasie Saturnaliów następowało zbieranie stanów, a nawet odwrócenie na ten czas ról społecznych — rzymscy panowie usługiwali niewolnikom. Stąd też się pewnie wywodził polski tradycyjny obyczaj zapraszania służby do stołu w Wigilię. W czasie Saturnaliów dozwolone były wszelkie figle i psoty, a nawet kradzieże "na szczęście," połączone jednak z obowiązkiem zwrotu własności. Jeszcze kilkadziesiąt lat temu w Polsce kradzieże wigilijne były istną plagą, a przodowali w nich kołędnicy. W czasie wigilii sta-

rano się niespostrzeżenie przywłaszczać sobie najdrobniejszą choćby cudzą rzecz: potem oczywiście zwracali to w żartach. . .

W tym samym starożytnym świecie należy zapewne szukać korzeni zwyczajowych psot podczas nocnego nabożeństwa wigilijnego — Pasterki — zsywania modlących kobietom sukien nicią, bądź też przyczepiana klęczącej kobiecie rąbka spódnicy do kołnierza, dolewania atramentu do wody święconej, związania sznurkiem kilku modlących się razem, czy też tego, że podczas "nocy wigilijnej" młodzi parobcy wynosili z cudzych podwórek różne narzędzia i albo rzucali je gdzieś na kupę, albo też chowali na dachach i na rowach. . . (Witold Klinger "Obrzędowość ludowa").

Silny wpływ na obrzędowość naszych świąt Bożego Narodzenia — oprócz rzymskich Saturnaliów — wywarły pogańskie święta na cześć zmarłych. Słowianie obchodzili takie święta 4 razy w ciągu roku (w czasie przesileni i równonocy), a najbardziej uroczyste w zimie, w dniu naszej wigilii. Zamiast naszej wieczery wigilijnej mieli dawni Słowianie stypę zaduszną. Dobór obrzędów potraw i zwyczajów wigilijnych do dziś świadczy, że korzenie naszej wieczery sięgają czasów prasłowiańskich. Wpływ pradawnych obrzędów i zwyczajów najlepiej zachował się na wsi, gdzie do niedawna jeszcze panowała pow-szechna wiara, że w dzień wigilijny zjawiają się na ziemi dusze zmarłych, przybierając postać wędrowców, zwierząt (szczególnie wilków) i przychodzą do swoich domów. Ponieważ zmarli przebywają w chatach między żywymi, nie wolno wo-

(Ciąg dalszy na str. 12-ej)

COOK BROS. WHOLESALERS

DO NASZYCH WIELU POLSKICH PRZYJACIOŁ I KLIENTÓW

Oferujemy sprzęt elektroniczny oraz artykuły gospodarstwa domowego po bardzo niskich cenach. U nas kupisz najtaniej biżuterię z 14K złota i ze srebra. Mamy bogaty zapas towarów, a codziennie otrzymujemy nowe dostawy. Z tym ogłoszeniem otrzymasz BEZPŁATNIE KATALOG.

WSZYSTKIE TOWARY ŚWIĄTECZNE

TERAZ PO OBNIŻONYCH CENACH!

Nasz adres: 240 NORTH ASHLAND
(Fulton i Ashland)
421-5140

Wejście od strony naszego darmowego parkingu przy Fulton

Godziny: Poniedziałek do piątku 7:30 rano do 5 po poł.;
Sobota 8 rano do 4 po poł.;

ZAMKNIĘTE W NIEDZIELE

COOK BROS. WHOLESALERS

(Nowe Artykuły w Magazynie: Wiele po Zniżonych Cenach)

Przepraszamy, ale ponieważ przeprowadzamy hurtową wyprzedaż, dzieci nie są mile widziane w naszym pokoju wystawowym

Najserdeczniejsze życzenia świąteczne składa

ROBERTINO HAIR AND CARE STUDIO

5721 W. Belmont Ave. Tel.: 237-3300

zapraszamy

do nowoczesnego zakładu wszystkie panie, panów i dzieci

Oferujemy przystępne ceny

Zakład otwarty:

Pon.-Sob. 10 rano — 8 wiecz.

Niedz. 11 rano — 4 po poł.

Właściciele i pracownicy zakładu

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU ŻYCZY...

CENTURY TILE SUPPLY CO.

Nadszedł czas by zaoszczędzić!

Wyłóż podłogi pięknymi wykładzinami Armstrong!

Nadszedł czas by się cieszyć - bo wykładziny Armstrong są po sensacyjnie obniżonych cenach! Z zadowoleniem znajdziecie ogromny

wyбір pięknych wykładzin podłogowych. Wszystkie płytki i wykładziny są łatwe do mycia i nie wymagają woskowania.

Armstrong

Pod 8 Adresami:

CHICAGO - NORTH
3001 N. AUSTIN AVE.
CHICAGO, IL 60634
237-9400

LOMBARD
STORE & GENERAL OFFICE
747 E. ROOSEVELT RD.
LOMBARD, IL 60148
495-2300

CHICAGO - WEST
5719 W. DIVERSEY AVE.
CHICAGO, IL 60639
622-6800

MT. PROSPECT
RAND RD. & CENTRAL RD.
MT. PROSPECT, IL 60056
TILE 392-4700
CARPETS 259-6500

CHICAGO - SOUTH
8181 S. CICERO AVE.
CHICAGO, IL 60652
735-6600

ITASCA
THORNDAL & ROHLWING RD.
ITASCA, IL 60143
250-8000

GODZINY:
PON.-PT. 8 AM-9 PM
SOBOTA 8 AM-6 PM
NIEDZIELA 11 AM-4 PM

WOODSTOCK
200 WASHINGTON
WOODSTOCK, IL 60098
(815) 337-0400

Płytki Solarian

97¢ 12" x 12"
kw. Nie Trzeba
st. Woskować

Century Solarian

Najlepsze
płytki, których
nie trzeba woskować \$1.99
kw. st.

Wszystkim Przyjaciółom, Klientom Oras Calej Polonii
Najserdeczniejsze Życzenia Świąteczne i Noworoczne
— zasyla —

LAS TRAVEL

Polskie Biuro Podróży
6002 W. IRVING PARK RD.
Przy Austin
Tel.: 725-6773

- Pelen zakres usług turystycznych, paszportowych i wizowych.
- Nowy program czarterów do Polski na 1990 rok
- Autoryzowany dealer PKO

KOMPLETY MATERACY SEALY POSTUREPEDIC
PO NAJNIŻSZYCH CENACH W CHICAGO

Twin Sealy Each Piece	\$48	Full Sealy Each Piece	\$59
Queen Set Sealy	\$165	King Set Sealy	\$219

Oszczędź na każdym komplecie!

MARJEN 8121 N. Milwaukee Niles, IL 966-1088
DISCOUNT FURNITURE AND BEDDING W tym samym miejscu od 23 lat

PRZEGRYWANIE TAŚM VIDEO
NA SYSTEMY
NTSC — PAL — SECAM

OGLĄDAJ POLSKIE
TAŚMY w USA
NISKIE,
NISKIE
CENY

SERWIS NA NASTĘPNY DZIEŃ
SPRZEDAJEMY VIDEO, TV,
URZĄDZENIA NA 110/220 V
MULTI-SYSTEMOWE/MULTI-WOLTAŻOWE

INTERNATIONAL VIDEO EXPORT
2321 W. DEVON, Chicago 60659
TEL.: 338-9033

AUDIO VIDEO CENTER
15750 S. HARLEM
Orland Park, IL 60462

Otwarte 7 Dni w Tygodniu

KUP 4 PARY, OTRZYMAJ 5-TĄ DARMO!
*BEZPŁATNA PARA MUSI BYĆ NAJTAŃSZA

CONVERSE DAMSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$38.99 \$1999 Z TYM KUPONEM	LA. SHOOTERS MĘSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$39.99 \$2599 Z TYM KUPONEM	DAMSKE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$45.99 \$1999 Z TYM KUPONEM W rozmiarach 6 1/2 - 8 1/2
ADIDAS MĘSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$34.99 \$999 Tylko w rozmiarach 11 1/2 Z TYM KUPONEM	MATRIX MĘSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. 64.95 \$1999 Z TYM KUPONEM W rozmiarach 11 do 13	DAMSKE OCIEPLANE KOZAKI \$1199 *nie objęte ofertą 5-tej pary za darmo
DAMSKE SKÓRZANE KOZAKI \$1999 2 za \$35.00 *nie objęte ofertą 5-tej pary za darmo	"FASTBREAK" MĘSKIE SKÓRZANE TRAMPKI Reg. \$44.99 \$1699 W rozmiarach 11 1/2 Z TYM KUPONEM	"CONS" ERX 200 Męskie Trampki .. \$29.99 Męskie Tenisówki .. \$25.99 Chłopięce Trampki .. \$27.99
WILSON MĘSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$64.99 \$2999 Z TYM KUPONEM	ADIDAS MĘSKIE I CHŁOPIECIE TENISÓWKI I TRAMPKI Reg. \$39.99 \$1999 Z TYM KUPONEM Rozmiary 5, 6, 6 1/2, 7, 8, 9, 10, 11	DIADORA DAMSKIE SKÓRZANE TENISÓWKI Reg. \$49.99 \$1999 Z TYM KUPONEM

SHOO-BAZAAR NORTH SIDE 3134 N. LINCOLN AVE. 528-8600
SOUTH SIDE 4831 S. ASHLAND AVE. 890-1300
WEST TOWN 1418 N. MILWAUKEE AVE. 278-4100

3 LOKALNOŚCI W CHICAGO
OTWARTO 7 DNI • AKCEPTUJEMY CZEKI • MÓWIAMY PO POLSKU
GODZINY: Poniedziałek, Czwartek, Piątek 10-7; Wtorek i Środa 10-6; Sobota 9:30-6; Niedziela 11-5. Sklep przy Lincoln Ave. otwarty codziennie o godzinie dłużej.

* W sklepie są mowiący po polsku sprzedawcy

*Zdrowych i radosnych świąt
wszystkim swoim Pacjentom
życzy*

DR. JAN BARTON

wraz z personelem

American Women's Medical Center

*Najlepsze życzenia z okazji świąt
Bożego Narodzenia i Nowego Roku
składa*

Wszystkim Pacjentom, Znajomym, Przyjaciołom
i całej Polonii

DR. KRYSZYNA BOCHIŃSKA

6140 1/2 N. Milwaukee Ave. (czynny 24 godz. tel. 763-1757)

Godziny przyjęć: poniedziałki i wtorki od godz. 5 do 8 wiecz., piątki od 5:30 do 8 wieczorem i soboty od 9 do 12 w południe.

**ZDROWYCH WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

oraz

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Pacjentom i całej Polonii

życzy

DR. AUGUSTYN STEC

5430 S. Kedzie

Tel: 778-2880

*Najlepsze życzenia
Świąteczne i Noworoczne
Wszystkim Gwoli Pacjentom
składa*

DR. W. TARASZKIEWICZ

2990 N. Milwaukee Ave.

Chicago, IL 60618

Tel. 394-2990

4811 N. Milwaukee Ave.

Jefferson Park Med. Bldg.

Suite 120

Tel. 725-4500

CHICAGO EYE INSTITUTE

Specjalizacja: Klinika Okulistyczna
Operacje Leczenie Chorób Oczu

**DR. ANDREW O. LEWICKY, M.D.
& ASSOCIATES**

• Usunięcie Katarakt

• Laserowe Operacje Oczu • Leczenie Cukrzycy Oka

Operacje • Redukcja Krótkowzroczności

3982 N. Milwaukee

Tel.: 238-5600

MOWIĄCY PO POLSKU

Mówiący po polsku lekarz

ALEKSY DOBRADIN, M.D.

PRAKTYKA RODZINNA

ze szczególnym uwzględnieniem:

POŁOŻNICTWA I GINEKOLOGII—opieka przedporodowa, zapobieganie ciąży, próby ciążowe, zabiegi ginekologiczne, dolegliwości okresu przekwitania

PEDIATRII—pełna opieka pediatryczna, szczepienia ochronne

KARDIOLOGII—nowoczesne leczenie 24 godz. serca bez konieczności pobytu w szpitalu (pacjent idzie do domu ze specjalnym urządzeniem i wraca do domu po 24 godzinach)

CHOROBY ALERGICZNYCH—specjalizujemy się w wykrywaniu alergii, testach alergicznych, leczeniu alergii

UKŁAD ODDECHOWY, PRĄŻNĄCY, CHOROBY STAWÓW I DERMATOLOGIA

JEDYNY GABINET LEKARSKI PROWADZĄCY PROGRAM OCHUDZANIA—nie wymaga specjalnej diety, koszt w całości pokrywany przez ubezpieczenia

PSYCHOLOG—problemy wieku szkolnego, małżeńskie, rodzinne, adaptacyjne, depresje, nerwice, zależność alkoholowa, psychoterapia—większość ubezpieczeń pokrywa koszty

BADANIA LABORATORYJNE—komputerowe urządzenia do badań krwi, EKG, testy ciążowe, badania moczu, wymazy, badania przedmatelne

SZCZEPNIENIA na grype i zapalenie płuc.

Wysyłamy sami formularze do firm ubezpieczeniowych, honorujemy prawie wszystkie ubezpieczenia. U nas możecie się dowiedzieć dokładnie co Ci przysługuje w ramach, twojego ubezpieczenia, jak z niego korzystać. Specjalny plan dla osób bez ubezpieczeń, pomagający w dogodnych spłatach.

MILA I UPRIEMIA OBSŁUGA—3939 W. DIVERSEY

Godziny otwarcia:

Tel: 622-6141

Pon., Śr., Pt. 1-3

Wt., Czw. 10-21 Sob. 11-2

BEZBOLESNE I NIEOPERACYJNE, SKUTECZNE

USUWANIE ZYLAKÓW I MAŁYCH NACZYŃ

KRWIONOŚNYCH W GABINETE LEKARSKIM

BEZ POTRZEBY LECZENIA SZPITALNEGO.

BEZPŁATNE KONSULTACJE.

Mówiący po polsku

Lekarz specjalista—chirurg—plastyk—laryngolog
ROBERT A. GUZIEC, M.D., F.A.C.S.

• Chirurgia plastyczna twarzy ze szczególnym

uwzględnieniem deformacji nosa

• Otolaryngologia—leczenie schorzeń spowodowanych deformacją nosa (chroniczny katar, trudności w oddychaniu, polipy, zapalenie zatok, bóle głowy)

• Leczenie chorób gardła i uszu.

Proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyty.

6121 N. ELSTON (róg Milwaukee)

Tel. 763-6337

30 N. MICHIGAN AVE. SUITE 1107

Tel. 236-3642

Przeczytaj interview z dr. Guziec zamieszczone w polskim

magazynie „A” z sierpnia i dzisiaj.

Tajemnice nocy wigilijnej

(Ciąg dalszy ze str. 11-ej)

bec tego w tym dniu tkąć, prażyć, rabać, energicznie zamiatać w kierunku drzwi, a nawet siadać nie zdmuchawszy uprzednio miejsca, ażeby nie wypłoszyć, nie przyniesić, nie wynieść, nie uszkodzić niewidzialnych gości. W czasie, gdy goście z zaświatów przebywają między żywymi, niedozwolone są kłótnie, płacz, smutek, pożyczanie czegoś od sąsiadów, a już szczególnie — ognia.

Ogień w dniu wigilijnym — to bardzo stara tradycja. Palono światła, w wielu okolicach ogień w piecu podtrzymywano przez całą noc, aby zziębnięte dusze zmarłych mogły się przy nim ogrzać. Obecność zmarłych nadawała temu zimowemu wieczorowi szczególnie uroczysty charakter, nieposzanowanie tego wieczoru — według starych wierzeń — mogło sprowadzić wszelkie nieszczęścia. Bo — jak wierzą — jaka wigilia, taki cały następny rok.

W starosłowiańskich wierzeniach ludowych jest więc wieczór wigilijny świętem niezwykle osobliwym, dzięki obecności istot łączących doświadczenia ziemskie z pozaziemskimi, istot z zaświatów biorących ponadto czynny udział w wieczery wigilijnej.

Pod wpływem religii chrześcijańskiej duchy zmarłych zastąpione zostały w ludowej wierze innymi gośćmi z zaświatów — niewidzialnymi uczestnikami wieczery wigilijnej stali się: Matka Boska, święci pańscy, aniołowie niebiescy.

Ale stara tradycja trzymała się długo. Na wschodnich terenach Polski wierzą jeszcze w XIX w., że w czasie wieczery wigilijnej

można ujrzyć osobę zmarłą w roku bieżącym, należy tylko w czasie „tacy” wyjść do sieni i spojrzeć przez dziurkę od klucza. Stawczasz przy się ją siedzącą na opróżnionym miejscu. Na krótkich dawnej Polski (skąd przyszedł do nas wiele zwyczajów) gospodarz przed wypiciem gorzałki wyśledził jej trochę na obrus. To samo czynią po dziś wszyscy domownicy. Gdy kieliszek obejdzie w ten sposób wszystkich domowników, gospodarz — a po nim inni uczestnicy wigilijnej wieczery — bierze po kawałku każdego jadła i kładzie przed sobą... wszystko to przeznaczane jest dla zmarłych... (Kazimiera Zawistowska).

Na wieczery wigilijnej stawiano na stole łyżki wierzcie, że dusze „łazi łyżki.” Na Sudecczyźnie pozostawiano dla duchów „podłoków i krewnych” część barszczu wigilijnego, który obnoszono w misie dookoła domu i wylewano po tyżce na każdy węgiel budynku. W chelmskim — garnki z reszta jedzenia stawiano w wieczór wigilijny na stole, wierząc, że zmarli biorą udział w wieczery.

Według prastarych wierzeń, dusze przychodzące z krainy śmierci przebijają postać ptaków, zwierząt, a także ludzi. Dlatego w tym dniu nie należało nikomu odmawiać pomocy, ani żebrakom jałmużny. Nigdyś gospodynie nie zamykały w nocy spiżarni, aby duszom niczego nie brakowało; zostawiono ją i napoje na stole na całą noc. Zgodnie z szeroko rozpowszechnionymi wierzeniami w ukazywanie się im pod postacią zwierząt ptaków, było — jako pewna forma powoływania zmarłych — zapraszanie zwierząt na ucztę wigilijną.

MAREK GAWRYSZ, M.D.

Lekarz Rodzinny

Choroby serca, nerek, żołądka, jelicznika, nerwowego, skóry, artretyzm i choroby weneryczne. Poradnictwo i ginekologia, choroby dziecięce, mała chirurgia, terapia fizyczna, EKG i Laboratorium. Porady Rodzinne.

6318 W. IRVING PARK ROAD

236-1717

44 godzinna obsługa

Godziny: Poniedziałki—czwartki 12 do 6; Wtorki i piątki 12 do 6; Soboty 11 do 3
Mile widziane wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyt

**FACIAL
COSMETIC SURGERY**

Practice Specialized & Limited To:

Face Contouring	Face & Neck Lifts	Collagen Treatments
Receding Chin	Liposuction	Flap Transplant
Excess Winkles		Scalp Reduction
Excess Lip		Debridement
Lip Reshaping		Excision of Moles
Chinbone Implant		Protruding Ears

Facial Cosmetic Surgeon
Wafik A. Hanna, M.D.

(312) 887-8180

550 N. Monroe Suite #240 Hinsdale, IL

By Appointment Only

Mówiący po polsku lekarz

ANDRZEJ HARASIM, M.D.

specjalista chorób wewnętrznych

proceedzi praktykę na

południowej stronie miasta

• Leczenie chorób serca i układu krążenia • Choroby skórne, weneryczne

• Układu oddechowego, pokarmowego • Badania EKG

i moczowego • Testy laboratoryjne

• Choroby stawów

WIZYTY DOMOWE

Godziny przyjęć: Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek 10 do 8;

Środa 10 do 2; Sobota 10 do 3

Tel.: 254-2729 — przyjm. całą dobę

4442 S. Archer

Chicago, IL 60632

LARYNGOLOG—OTOLMOLOG

DR. E. J. HOLLAND, M.D., S.C.

Dyplomowany specjalista w zakresie okulistyki

Leczenie chorób gardła, krtani, jamy nosowo-gardłowej,

nosa, oczu i uszu.

Przyjmuje Pacjentów Bez Uprzedniego Umówienia Sie

Pod Adresem

4952 W. Irving Pk. Rd.

Tel.: 631-6652

Godziny przyjęć: Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek od

godz. 10 rano do 8 wiecz. i w soboty od 9 rano do 1 po południu

**Polska prasa jest dźwignią
polonijnego życia!**

DOKTOR MEDYCYN
JERZY JACOB M.D.

LEKARZ CHOROBY WEWNĘTRZNYCH
MOWI PO POLSKU

Długoletnia praktyka lekarska: badania serca, nerek, cukrzycy. Nowoczesne leczenie stawów — artretyzm i reumatyzm. Prześwietlenia rentgenowskie. Porady w schorzeniach przewlekłych.

CHOROBY SERCA: Ból serca Zaburzenie rytmu
Choroby naczyń wieńcowych

• Prześwietlenie serca • Kardiogram Niedotlenienia • Wysyłkowe EKG

7703 WEST BELMONT AVE.

Tel.: 456-5656

Wieczorem Dzwonić Po Polsku 386-4515

Przyjmuje: Od 9 Rano do 2 Pł. Codziennie i w Soboty

Wieczorem we wtorki od 5-8

Mówiący Po Polsku Lekarz
SPECJALISTA NEUROLOG
DR. BARBARA JASTRZĘBSKA-KLEMPER, M.D., Ph.D.

Z Wieloletnią Uniwersytecką Praktyką w Polsce i USA

• Bóle szyi, głowy i kręgosłupa
• Nerwobóle, zespoły pourazowe (orzeczenia powypadkowe)
• Padaczka dorosłych i dzieci
• Zapobieganie i leczenie udarów mózgowych — "stroke"
• Nowoczesna diagnostyka i leczenie zaburzeń snu, nerwic i potencji
• Szpital Columbus
• Polskie Centrum Medyczne, 3015 N. Milwaukee
Po umówienie wizyty proszę dzwonić 777-4829

DR. BOGUSŁAWA KNOPINŚKI

Lekarz specjalista medycyny rodzinnej
współpracująca z Resurrection Hospital

• szczepienia przeciw grypie
• choroby wewnętrzne
• choroby dziecięce
• choroby skórne
• nerwice i depresje
• drobne zabiegi chirurgiczne
• ginekologia
• wizyty domowe
• badania laboratoryjne, EKG

FULLERTON MEDICAL CENTER

5720 W. Fullerton

Suite 14

Tel.: 622-8689

Prosimy umawiać się telefonicznie
Godziny: Pon. 1-7; Wt., Pt. 10-2; Śr., Czw. 2-7; Sob. 10-3
Dodatkowe godziny możliwe po uprzednim umówieniu telefonicznym.

Mówiący po polsku lekarz
Margaret Koczorowska, M.D.
medycyna ogólna

Przyjmujemy pacjentów pod adresem:
3951 W. 56th St. (róg Pulaski) Tel. 767-4815
Badania laboratoryjne i EKG na miejscu.

Mówiący po polsku lekarz
Bohdan J. Krocze M.D.
Specjalista Chirurg

Dyplomowany przez American Board of Surgery

• Choroby przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki
• Kamica woreczka żółciowego
• Przepukliny
• Choroby tarczycy i piersi
• Niewydolność oraz zaburzenia naczyń obwodowych
• Usunięcie żyłaków metoda bezoperacyjną

2551 North Clark Street, Chicago, IL 60614

Tel. 549-5093 — czynny całą dobę

Bezplatny parking; Lincoln Park Market

Proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyt.

KRZYSZTOF K. KUBIK, M.D.
CZŁONEK ZNP

**SPECJALISTA
MEDYCYN RODZINNEJ
I OTOLARYNGOLOGII**

• Pediatria • Ginekologia • Mała chirurgia • EKG
• Medycyna wewnętrzna • Szczepienia • Dokładne próby ciążowe • Badania laboratoryjne • Badania przedślubne

oraz • Diagnostyka i leczenie ambulatoryjne chorób uszu, nosa, gardła i krtani • Audiometryczne badania sluchu • Testy alergiczne • Inhalacje

6033 W. Belmont Ave.

Chicago, IL 60634

Austin Medical Bldg.

Tel. 745-0890

Czynny całą dobę

zwiazany z

Our Lady of the Resurrection Medical Center i Resurrection Medical Center

Mówiący po polsku lekarz
**JÓZEF F. MAZUREK, M.D.
i URSULA STAR-ADAMCZYK, M.D.**

Specjaliści w zakresie położnictwa i ginekologii
zawiadamiają o prowadzeniu praktyki pod adresami:

6121 N. ELSTON (róg Milwaukee)

Tel. 792-0209

4442 S. ARCHER (tylko w środy)

TEL. 792-0209

Równocześnie uprzejmie informują, o przejęciu praktyki
ginekologiczno-położniczej Dr. Jerzego Bieżńskiego

24 godzinny "Answering Service" 792-0209

PAWEŁ KWIECIŃSKI, M.D.

Medycyna Ogólna
Położnictwo i Ginekologia

WOJCIECH SŁODOWY, M.D.

Medycyna Ogólna
Chirurgia Ogólna

7042 MILWAUKEE AVE., NILES Tel: 647-8844
5356 W. DIVERSEY AVE., CHICAGO Tel: 283-1881
6449 S. PULASKI RD., CHICAGO Tel: 585-2377

- badania laboratoryjne • szczepienia
- EKG i Rentgen • próby ciążowe
- ultrasonografię • badania przedmażeńskie
- zabiegi chirurgiczne • badania imigracyjne

Honorujemy Medicare i ubezpieczenia

Przychodnie otwarte 6 dni w tygodniu
Poniedziałek do piątku 11 do 7: sobota 10 do 2.

Dr. Anna Mianowska M.D., Ph.D.

Medycyna Ogólna i GINEKOLOGIA

- * Nowoczesne próby ciążowe (badania ciąży)
- * Badania cytologiczne
- * Porady ciążowe
- * Planowanie rodziny — regulacje urodzin (nowoczesny program antykoncepcyjny)
- * Nietrzymanie moczu u kobiet
- * Leczenie dolegliwości okresu przekwitania
- * Zaburzenia seksualne
- * Zmiany skórno-weneryczne
- * Badania i testy laboratoryjne na miejscu, EKG
- * Ultrasonografia (prześwietlenia)

Ubezpieczenia honorowane • Wizyty domowe
Czynne 7 dni w tygodniu

AMPOL GROUP 2891 N. Milwaukee
(boczne wejście)
Tel.: 384-4463

Mówiący Po Polsku
KARDIOLOG

BRONISŁAW J. ORAWIEC, M.D., Ph.D.

Dyplomowany przez American Board of Internal Medicine

Uprzejmie zawiadamia o otwarciu specjalistycznej praktyki lekarskiej z zakresu CHOROÓB SERCA

- Bóle i zawały serca
- Wysiłkowe EKG
- Choroby naczyń wieńcowych
- Cewnikowanie serca
- Niewydolność układu krążenia
- Angioplastyka naczyń wieńcowych
- Zaburzenia rytmu
- Rozruszniki serca

7042 N. MILWAUKEE AVE. Tel. 647-0766
Proszę o wcześniejsze uzgodnienie terminu wizyt.

Mówiący po polsku lekarz

OLGIERD P. PŁOŃSKI, MD., F.A.A.F.P.

Specjalista w medycynie rodzinnej

Dyplomowany przez American Board of Family Practice

Prowadzi Praktykę Pod Adresem
6941 W. ARCHER Gabinet czynny 6 dni w tygodniu (z wyjątkiem niedziel)
Tel. 229-8300 czynny 24 godz.

WIZYTY ZA UMÓWIENIEM

Choroby wewnętrzne i dziecięce • Położnictwo i ginekologia • Skórne i weneryczne • Badania szkolne • Badania przedmażeńskie • Badania laboratoryjne i EKG

DR MEDYCYNY — GASTROENTEROLOG
MÓWIĄCA PO POLSKU

BERNADETTA F. POMYKAŁA

M.D., F.A.C.P., F.A.C.G.

Specjalista chorób przewodu pokarmowego
i specjalista chorób wewnętrznych

Leczenie choroby wrzodowej żołądka, dwunastnicy, wątroby, jelit, woreczka żółciowego, trzustki i przełyku.

Badania wżernikowe żołądka, i jelita grubego (gastroskopia i kolonoskopia) wykonujemy na miejscu przy użyciu nowoczesnej aparatury. Honorujemy ubezpieczenia. Wszystkie badania laboratoryjne krwi, moczu i EKG.

Uprzejmie zawiadamia o przeniesieniu gabinetu pod nowy adres:
5600 W. Addison (róg Central Ave. i Addison, naprzeciwko szpitala) Tel. 202-0900
Chicago, IL. 60634 Pokój 303 (czynny 24 godz. na dobę)

Pon., Czw. 1—7; Wt. 10—2; Sob. 1—4
Po godzinach urzędowania Tel.: 251-8858

Specjalista Chorób Wewnętrznych

JÓZEF Z. PUDŁO, M.D.

- Leczenie chorób serca, układu oddechowego, pokarmowego, moczowego, nerwowego oraz chorób skórnych, zakaźnych i schorzeń stawów.
- Wszystkie badania laboratoryjne krwi, EKG, Rentgen na miejscu.
- Badania ginekologiczne.

4211 N. Cicero Tel: 725-0081
Pokój 200 lub 907-2226 (czynny całą dobę)

Proszę o wcześniejsze uzgadnianie terminu wizyt.

Cezary Kaźmierczak

Wspomnienia z odosobnienia

Jednak jest to osobnik mało szkodliwy z powodu zatrważająco niskiej inteligencji” — spaśował, spojrział na mnie z niewiścią i rzekł:

— Uważacie mnie Kaźmierczak za idiotę? To ja wam pokażę! Pożalujecie! Zobaczycie! Będziecie płakać!

Nic się nie odezwałem, bo i cóż miałem powiedzieć? Swoją opinię dostatecznie jasno wyraziłem w korespondencji. Wronka dostał szału. List schował do kieszeni (“To będzie dowód”) — i zaczął wszystko drobniawo przeglądać, opukiwał ściany, szukał schowków w łazience i podłodze, dokładnie obmacał wszystkie materace — wszystko na próżno. Na temat mój i naszej celi napisał — jak się później dowiedziałem — “raport” i w ogóle przy każdej okazji przedstawiał nas jako elementy nie rokujące żadnej nadziei na resocjalizację.

Następnym jego pomysłem była próba zmuszenia nas do wstawania “na pobudkę”, stania podczas “apelu” (czyli codziennego ranego i wieczornego liczenia tzw. “stanu”) oraz wyznaczenia starszego celi, który będzie meldował.

Wronka obwieścił wszystkim “nowe porządki”, a następnie przystąpił do ich egzekwowania. Przemierzał w tym celu korytarz i krzychał: “pobudka! apel!”, a potem kolejno wkraczał z klawiszami do cel, i zaczynał swój monolog. Nasza celi znajdowała się tuż przy wejściu do pawilonu i w związku z tym slišmy zawsze na “pierwszy ogień”. Z wyjątkiem Romana wszyscy prowadziliśmy życie do godzin głębokonocnych i spaliśmy do południa.

Roman wiódł bardzo zdyscyplinowany tryb życia i regularnie wstawał o godzinie siódmej, robił gimnastykę, jadł śniadanie itd. Słowem, był jedynym człowiekiem w naszej celi, który podczas apelu “był na nogach”. Pomysł Wronki wytrącił go nieco z równowagi, bo wiem nie wiedział jak się zachowywać. W końcu po namyśle postanowił na czas apelu kłaść się do łóżka, żeby Wronka przypadkiem nie pomyślał, że Roman się go boi.

Wronka wszedł do naszej celi i przez chwilę milczał.

— Panowie nie słyszeli — odezwał się wreszcie — że była pobudka? Nikt mu nie odpowiedział.

— Panowie! — podjął po dłuższej przerwie — pobudka, apel, trzeba wstać! Przecież mówilem, że trzeba wstawać... No...

W celi nadal panowało głuche milczenie jej stałych mieszkańców

Jeśli chodzi o mnie to muszę przyznać, że śmiech opanowywałem najwyższym wysiłkiem woli. Wronka nie wiedział co robić. W końcu wyjął notes.

— Pan Kaźmierczak nie wstaje, tak? Nie wstaje? Potwierdziłem.

— Dobrze, dobrze — powiedział Wronka. — Zapiszemy...

Działanie takie powtórzył jeszcze czterokrotnie. Powtarzał je codziennie przez tydzień, bo właśnie tyle trwała jego krucjata resocjalizacyjna. W jej ostatni dzień Michał postanowił wreszcie “złapać jakieś punkty” — jak mówił — i wstał skoro świt, odstroił się i czekał na kapitana. Punkty złapał — owszem — tyle, że minusowe...

Gdy Wronka wszedł do celi wraz z kompanami Michał wypreżył się jak struna i zameldował:

— Stan pięciu! obecnych pięciu! Czterech leży, jeden stoi!

(Ciąg dalszy na str. 16-ej)

Wtedy gdy jest Ci potrzebna pomoc lekarska, możesz osobiście wybrać lekarza z naszego zespołu służącego polskiemu środowisku, który będzie traktował Cię jak swojego pacjenta prywatnego. Nasi lekarze oferują swoje usługi w gabinetach lekarskich wygodnych dla Ciebie. Są dla Ciebie, gdy potrzebujesz wykwalifikowanej opieki medycznej.

Medycyna rodzinna/choroby wewnętrzne
Laboratorium—Rentgen—EKG w większości gabinetów

MEDYCYNĄ RODZINNA/CHOROBY WEWNĘTRZNE

STANISŁAW BIAŁOWAŚ, M.D.

Absolwent Uniwersytetu Loyola
3902 West Diversey—Chicago—772-5610
3000 South Laramie—Cicero—632-2200

BOGUSŁAW CHMIEL, M.D.

5325 West Belmont—Chicago—283-0024
Otwarte 7 dni w tygodniu
24 godzinny serwis telefoniczny

ZBIGNIEW DZIEDZIECH, M.D.

5958 West Diversey—Chicago—637-2244
3000 South Laramie—Cicero—632-2200

CHOROBY OCZU I CHIRURGIA

TATJANA PAVLOVIC, M.D.

3333 West Peterson—Chicago—478-9313
Badanie wzroku i dobór okularów

AFFILIATED WITH

Belmont Community Hospital

4058 WEST MELROSE

CHICAGO, ILLINOIS 60641

(312) 736-7000

EUGENIA GROCHOWSKA, M.D.

6157 W. Belmont — Chicago — 745-8822
Poniedziałki i środy od godz. 12 w południe do 6 wieczorem.

W soboty — za umówieniem.
24-godzinny serwis telefoniczny: 745-8822

PAWEŁ KWIECIŃSKI, M.D.

5356 West Diversey—Chicago—283-1881
Wtorki, czwartki, soboty od godz. 11 rano do 7 wieczorem
6449 South Pulaski—Chicago—585-2377
Poniedziałek od 11 rano do 7 wieczorem

WOJCIECH JAN SŁODOWY, M.D.

5356 West Diversey—Chicago—283-1881
Poniedziałki i piątki od godz. 11 rano do 7 wieczorem
Soboty 11 rano do 4 ppłd.

6449 South Pulaski—Chicago—585-2377
Wtorki i czwartki od 11 rano do 7 wieczorem

CHIRURGIA

H. J. ROZTOCZYŃSKI, M.D., Ph.D., FICS, FACA

6157 West Belmont—Chicago—745-8434
4146 South Archer—Chicago—523-3650

POLSKIE CENTRUM MEDYCZNE

Największy w Ameryce Polski Wielospecjalistyczny
Zespół Opieki Zdrowotnej
Służy Radą i Pomocą Lekarską w Następujących Specjalnościach:

Lecznictwo ogólne

Praktyka rodzinna

- choroby skórno-weneryczne
- okresowe badania szkolne i szczepienia
- EKG
- badania czynności płuc
- badania laboratoryjne
- orzeczenia powypadkowe
- terapia fizyczna

- bezoperacyjne, bezbolesne usuwanie żylaków i drobnych żyłek
- zabiegi ginekologiczne
- nowoczesne badania ciąży
- opieka nad kobietą w ciąży
- badania cytologiczne
- badanie bezpłodności
- leczenie dolegliwości okresu przekwitania
- 24 godz. testowanie serca
- choroby płuc

Choroby wewnętrzne

- choroby płuc
- zaburzenia układu pokarmowego
- choroby reumatyczne
- choroby zakaźne
- darmowy pomiar ciśnienia i wagi
- leczenie hemoroidów
- wizyty domowe i opieka nad chorym
- program odchudzania
- program zwalczania nałogu palenia

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

John Zaborowski, M.D., Choroby wewnętrzne
Marek Rebandel, M.D., Ginekologia
Stephan Czarnecki, M.D., Kardiologia
Bronisław J. Orawiec, M.D., Ph.D., Kardiologia
Barbara Klempel, M.D., Ph.D. Neurologia

Jack Leya, M.D., Gastrologia
Richard C. Risner, M.D., Chirurgia i choroby wewnętrzne
Anna Stankiewicz, M.D., Praktyka rodzinna, Rehabilitacja
Maria Stalsz, M.D., Pediatria
Mark Suran, DPM., Schorzenia i chirurgia stóp

TEL.: 278-6050

3015-17 N. Milwaukee Ave.

Chicago, IL 60618

Godziny otwarcia: od Poniedziałku do Piątku — od 9 rano do 9 wieczorem.
Soboty od 9 rano do 2 po południu.

Austin/Diversey
622-5466

**FIZJOTERAPIA
REHABILITACJA**

POLYNATIONAL REHABILITATION SYSTEM, LTD.
WOJCIECH WLAZINSKI, MA, RPT
INSTRUKTOR REHABILITACJI • REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

736-1185

Mówiący po polsku
z wieloletnią praktyką doktor

**H. J. ROZTOCZYŃSKI
M.D., Ph.D., FICS, FACA**

Specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej

- Leczenie i usuwanie żylaków metodą bezoperacyjną
- Małe zabiegi chirurgiczne wykonywane ambulatoryjnie
- Choroby przewodu pokarmowego: żołądka, jelit, wątroby, woreczka żółciowego, trzustki oraz przepukliny
- Choroby tarczycy i piersi
- Choroby naczyniowe kończyn górnych i dolnych
- Komplet badań laboratoryjnych oraz EKG
- Ultrasonografia

Północna strona Chicago Południowa strona Chicago
6157 WEST BELMONT 4146 S. ARCHER
CHICAGO CHICAGO
Tel.: 745-8434 Tel.: 523-3650

Specjalista chorób dziecięcych
DR. MAŁGORZATA SIERANTOWICZ
Zawiadamia o prowadzeniu praktyki lekarskiej pod adresami:
5511 W. DIVERSEY AVE. 6157 S. KEDZIE AVE.
Tel. 237-0099 Tel. 918-0989

Tel. 918-0989 czynny całą dobę

Biuro na Diversey:		Biuro na Kedzie:	
Poniedziałek	11:00 do 2:00	Poniedziałek	3:30 do 7:00
Wtorek	3:30 do 7:00	Wtorek	11:00 do 2:00
Środa	11:00 do 2:00	Środa	3:30 do 7:00
Czwartek	3:30 do 7:00	Czwartek	11:00 do 2:00
Piątek	11:00 do 2:00	Sobota	11:00 do 2:00

JANUSZ SKUZA, M.D.

UROLOG

uprzejmie zawiadamia, że po 13 latach praktyki pod dawnym adresem na Peterson Avenue, przeniósł obecnie biuro i praktykę pod adres:

5308 WEST BELMONT AVENUE
TEL.: 794-5026 (czynny 24 godziny)

Zachowawcze i operacyjne leczenie schorzeń układu moczowego. Leczenie niepłodności u mężczyzn. Schorzenia nerek, pęcherza i gruczołu krokowego. Zaburzenia seksualne. Schorzenia weneryczne, nietrzymanie moczu u kobiet.

Ubezpieczenia honorowane.
Emeryci otrzymują specjalną zniżkę.

Mówiący Po Polsku
**LEKARZ OGÓLNY
MAREK SOBÓR**

zawiadamia o prowadzeniu praktyki pod adresem:

3933 N. Cicero Ave.
Tel.: 736-6125

Rentgen, EKG i laboratorium na miejscu

Specjalistyczny ośrodek opieki
Leczenie alergii i astmy

Zaznacz Twoje lub dziecka dolegliwości:

☐ Zatkany nos	☐ trudności z oddychaniem
☐ kaszel, kichanie	☐ łzawienie i swędzenie oczu
☐ zapalenie oskrzeli	☐ bóle brzucha, biegunka
☐ bóle gardła, uszu	☐ swędzenie skóry
☐ bóle głowy, zatok	☐ wypryski, wykwity skórne.

Anna Szpindor, M.D.
SPECJALISTA — ALERGOLOG — BOARD CERTIFIED
1443 W. SCHAUMBURG RD. # 201
SCHAUMBURG, IL.
1000 Lake Str. Oak Park
848-3393

**PRZYCHODNIA
LEKARSKO — DENTYSTYCZNA**
3029 N. PULASKI RD. (BARRY PLAZA)
Lekarze różnych specjalności.

Przychodnia wykonuje badania diagnostyczne: ultrasound, gastroscopia, kolonoskopia, EKG, ECHO, stress-test, badania czynności płuc, badania radiologiczne oraz wszelkie badania laboratoryjne.

Na miejscu przeprowadzamy zabiegi rehabilitacyjne.

Leczenie pacjentów po wypadkach samochodowych i w pracy.

Przychodnia czynna: Poniedziałek od 2 po poł. do 8 wiecz., wtorek, czwartek i piątek od 12 w poł. do 8 wiecz., środa od 11 przed poł. do 9 wiecz., sobota od 11 przed poł. do 3 po poł., niedziela od 11 przed poł. do 2 po poł. Mówimy po polsku

Bezpłatny parking Tel: 725-6666

Let the
New You
Unfold...

**Plastic Surgery
of the Nose**

A hump on top of the nose, a nose that is too long or too wide, a nose that is deformed through injury or because of birth defects, obstructions in the nose that cause breathing and sinus problems and headaches are external and internal conditions of the nose that can be corrected by plastic surgery.

CALL US TODAY
275-5550

GARY G. WIESMAN, M.D., F.A.C.S.
COSMETIC • FACIAL SURGERY • OTOLARYNGOLOGY

1945 W. WILSON AVE. 1431 N. WESTERN AVE.
3RD FLOOR SUITE 207
CHICAGO, IL 60640 CHICAGO, IL 60622

MARIA A. WOJNARSKA, M.D.
Specjalista Chorób Wewnętrznych

Choroby serca, nerek, przewodu pokarmowego, stawów, układu nerwowego, nadciśnienie, badania ginekologiczne, choroby zakaźne, nagłe przypadki wymagające leczenia szpitalnego.

EDGEWATER HOSPITAL PROFESSIONAL BUILDING
5720 N. Ashland Ave., Suite C-31
Chicago, IL 60660

Office: 878-6200. Answering service: 508-4601
Bezpłatny parking obok szpitala

WIESŁAW J. WOJNARSKI, M.D.
Specjalista Chorób Wewnętrznych

- choroby serca
- układu oddechowego
- choroby nerek i dróg moczowych
- choroby systemu nerwowego
- choroby stawów
- układu krążenia
- układu pokarmowego
- choroby zakaźne

2740 W. Foster Ave. Suite 415
SWEDISH COVENANT HOSPITAL
PROFESSIONAL BUILDING
Tel.: 878-0400, 907-1028 — Telefony czynne całą dobę.

Mówiący po polsku lekarz
MICHAŁ Z. ADAMCZYK, M.D.
Specjalista chirurg
prowadzi praktykę pod adresami:

6121 N. Elston (róg Milwaukee) • 4442 S. Archer

Chirurgia ogólna, choroby nowotworowe, chirurgia dziecięca, badania wżernikowe (endoskopowe) przewodu pokarmowego, choroby naczyniowe, tarczycy i piersi

Tel.: 763-0015 (czynny całą dobę)

JAN M. BARTON, M.D.
Specjalista Ginekolog

- ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
- Nowoczesna próby ciążowe
- Chirurgia kobieca
- Stała metoda zapobiegania ciąży

Lekarz i personel mówią po polsku

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO 772-7726
2474 DEMPSTER, DES PLAINES

OKULISTKA MÓWIĄCA PO POLSKU
KRYSTYNA H. BERRY, M.D.
z wyższym stopniem specjalizacji w USA
(11 lat praktyki)

**CHOROBY
CHIRURGIA OCZU
LASER**

KATARAKTY usuwane najnowocześniejszą mikroskopową techniką

503 S. OAK PARK AVE.
OAK PARK
386-8700

Doktor Medycyny
JANUSZ BYLEWSKI, M.D.
Specjalista Chorób Wewnętrznych
Mówi po polsku

Leczenie chorób serca i układu krążenia, układu oddechowego, pokarmowego i moczowego. Choroby systemu nerwowego, choroby stawów i choroby zakaźne.

Badania laboratoryjne i EKG na miejscu

WIZYTY DOMOWE
Gabinet czynny w poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od godz. 1-8; sobota 10-2; w środy zamknięte

Tel.: 767-5950
czynny całą dobę

4900 S. ARCHER AVE.
(przy Archer Medical Arts Building)

ALBANY Medical-Surgical Center

SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIET
ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

- BADANIE KRWI I MOCZU NA CIĄŻĘ
- PORADY CIĄŻOWE
- LOKALNE ZNIECZULENIE I NARKOZA
- ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

SZTAB LEKARSKI SKŁADAJĄCY SIĘ Z GINEKOLOGÓW
Z WIELOLETNIĄ PRAKTYKĄ
Koszty zabiegów i badań pokrywane przez większość ubezpieczeń
MÓWIMY PO POLSKU.

OD PONIEDZIAŁKU DO SOBOTY: 8:00 RANO-4:00 PPL.
5086 N. ELSTON 725-0200

MÓWIĄCY PO POLSKU
Lekarz-Dermatolog
STEFAN BIELIŃSKI, M.D.
Specjalista Chorób Skórnych

PROWADZI PRAKTYKĘ PRYWATNĄ POD ADRESEM
4013 N. Milwaukee Ave. Tel. 685-3923
Przyjęcia Pacjentów po Uprzednim Umówieniu Się

Dr. STANLEY BIAŁOWĄS M.D.
Były Doktor Uniwersytetu Loyola

- medycyna wewnętrzna
- stresowe badanie serca i arytmii
- leczenie chorób nowotworowych i krwi
- Szczepienia, laboratorium, apteka
- ginekologia, leczenie żylaków
- leczenie otyłości i chorób piersi

Ordynator oddziału alkoholowego i narkomanii
w Szpitalu Św. Elżbiety

Klinika:
3902 W. Diversey (Przy Pulaski)
772-5610 (24 godziny)
Praktykuje wizyty domowe

MÓWIĄCA PO POLSKU LEKARZ DENTYSTA
DR. LARISA M. MARKEWYCH
4444 S. ARCHER AVE. CHICAGO, IL 60632
* 254-8600 *

ZADZWOŃ I UMÓW SIĘ TEL. CZYNNY CAŁĄ DOBĘ
PEŁNY ZAKRES USŁUG DENTYSTYCZNYCH DLA CAŁEJ RODZINY

DR. TERESA D. MIGIELSKA
DENTAL CENTER
5512 W. Belmont Ave.
777-3388

**DELIKATNE
I FACHOWE
LECZENIE
ZĘBÓW**

NOWOCZESNY GABINET — MIŁY PERSONEL
Honorujemy ubezpieczenia ZAPRASZAMY

- ☆ Plomby kosmetyczne
- ☆ Korony, mostki porcelanowe i złote
- ☆ Ultrasoniczne czyszczenie zębów
- ☆ Protezy całkowite-częściowe
- ☆ Leczenie kanałowe—(usuwanie zębów)

MILWAUKEE DENTAL CLINIC
**WSZELKIE ZABIEGI
DENTYSTYCZNE
DLA CAŁEJ RODZINY!**

☆ ☆ ☆
WYKONUJEMY PROTEZY CAŁKOWITE,
CZĘŚCIOWE I KORONY
REPERUJEMY PROTEZY NA POCZEKANIU
HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

☆ ☆ ☆
I. BAHRANI, D.D.S.
S. ALBAREEDI, D.D.S., M.S.
ORTODONTA

Tradycyjne i Niewidoczne Aparaty
Do Prostowania Zębów (Braces).
MÓWIMY PO POLSKU

Zadzwoń po umówienie
4254 N. MILWAUKEE Tel. 282-7906

DR. SAWA IMPLANTY
DENTYSTA RODZINNY

"SPECJALNA ŚWIĄTECZNA ZNIŻKA"—to nasz sposób, by podziękować polskim pacjentom.

KORONY \$195 USUWANIE ZĘBÓW \$25 PLOMBY \$25
LECZENIE KANAŁOWE (TYŁ) \$185 LECZENIE KANAŁOWE (PRZÓD) \$150

Pokrywanie ukruszonych lub zgryzionych zębów porcelaną "Bonding"
(3061 N. Milwaukee 478-4334(5) 6972 N. Clark 262-5898 (9))

1DARMO CZYSZCZENIE dla pacjentów, u których koszt naszej usługi przekroczył \$100.

ZATRUDNIMY DENTYSTÓW Z LICENCJAMI

**Radosnych Świąt Bożego
Narodzenia i Pomyślnego Nowego
Roku Wszystkim Miłym
Pacjentom, Przyjaciołom,
i Całej Polonii**

życzy

DR. WANDA ROGALSKA

Lekarz — Dentysta

4417 N. Central Ave.

Tel.: 282-4020

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE
Wszystkim Pacjentom Byłym, Obecny i Przyszłym Oraz Całej Polonii
Składa

DR. WANDA J. SYGIEDA

LEKARZ DENTYSTA

oraz A. J. DENTAL LAB

4954 W. Irving Pk. Rd.

Tel.: 286-7900

DENTYŚCI!

SPACE AGE DENTAL LAB
(Certified Dental Technicians)

2715 N. Central Ave. Suite 22 Chicago, Ill.

oferuje wszelkie usługi w zakresie protetyki:

- Porcelanowe korony i mosty
- Protezy szkieletowe
- Mosty i protezy na implantach
- Protezy całkowite

BEZPŁATNA PIERWSZA USŁUGA
• Ekspresowa dostawa • Niskie ceny

Po szczegółowe informacje dzwonić: 637-0460

Mówiąca Po Polsku Lekarz-Dentysta

DR. MILA ZELENKOVICH

3208 N. MAJOR (Okolice Belmont-Central Ave.)

Wykonuje: Usuwanie • Plombowanie • Leczenie Kanałów

• Czyszczenie • Prześwietlenie • Protezy • Korony

Naprawy Protez na Poczekaniu Honorujemy Ubezpieczenia

Godziny Przyjęć Pacjentów Po Umówieniu Sie

Rano od Godz. 9-ej do 2-ej

Tel. do Biura

Proszę Dzwonić na nr. 286-2855

736-2772

i Prosić Estelle Gąsowski

Po Godz. 2-ej

Z okazji świąt Bożego Narodzenia
najserdeczniejsze życzenia swoim Pacjentom i całej Polonii
składają

Dr. Jacob S. Lake

Dr. Zoya S. Sipe

Dr. Philip Deichmann

wraz z personelem

PRZYCHODNI DENTYSTYCZNEJ

BARRY PLAZA DENTAL CENTER

3029 N. Pulaski Rd.

Tel. 725-6666

W nowoczesnie wyposażonych gabinetach przyjmują pacjentów
dentyści z długoletnim doświadczeniem

Troskliwa opieka dentystyczna dla dzieci i całej rodziny

- Kosmetyczne pokrywanie zębów
- Bezbolesne leczenie
- Leczenie krwawiących dziąseł
- Wszelkie zabiegi dentystyczne: implanty, mostki, protezy, koronki, leczenie kanałowe, usuwanie zębów, czyszczenie.
- Naprawa i uszczelnienie protez na poczekaniu.

Laboratorium dentystyczne na miejscu.

Przychodnia czynna 7 dni w tygodniu.

Mówimy po polsku

Zadzwoń i umów się: 283-0012

MÓWIAMY PO POLSKU

CORONA DENTAL CENTER

C. MICHALIK, DDS

Oferuje wszystkie usługi dentystyczne dla dorosłych i dzieci.
Specjalne zniżki dla emerytów i rencistów.

4425 S. Archer Ave.

Lekarz dentysta

Marlena Dąbrowska, DDS

Absolwentka Akademii Medycznej Wydziału Stomatologii
w Warszawie i Uniwersytetu Loyola
przyjmuje pacjentów

5434 W. Fullerton Ave.

Tel.: 237-5040

Godziny: Wt., Śr., Cz., Pt., 10 rano do 8 wiecz., Sob. 9 rano do 6 wiecz.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WSZYSTKIM MOIM
PACJENTOM OBECNYM I PRZYSZŁYM JAK RÓWNIEŻ
CAŁEJ POLONII SKŁADA

Mówiąca po polsku lekarz - dentysta

LUDMIŁA FRASZCZYŃSKA, DDS

Absolwentka Wydziału Stomatologii

Akademii Medycznej w Łodzi

i Uniwersytetu Loyola

proceedzi gabinet dentystyczny

pod adresem:

5305 W. DIVERSEY AVE.

Tel.: 622-1222 (czynny całą dobę)

Przyjęcia pacjentów codziennie, również w godzinach wieczornych.

Wcześniej telefonyczne umówienie wskazane.

ZNIŻKI DLA EMERYTÓW

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

DENTAL CARE CENTER

3305 N. CENTRAL AVE. PRZY BELMONT

Tel. 282-9888

TELEFON CZYNNY

24 GODZINY

DR. GAJED

DR. BRACHMAŃSKI

GWARANTUJEMY KOMPLETNĄ

WYSOKIEJ JAKOŚCI

OPIEKĘ DENTYSTYCZNĄ

PO PRZYSTĘPNYCH CENACH

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

GABINET OTWARTY WIECZORAMI i w SOBOTY

MÓWIAMY PO POLSKU

BADANIE i KONSULTACJA BEZPŁATNE

DR. TERESA GRYGO

Mówiąca po polsku lekarz-dentysta

1600 W. Dempster, Pokój 106

Park Ridge, IL 60068

Tel.: 298-4020

(naprzeciw szpitala Luthéran Generau)

— wykonuje wszystkie zabiegi dentystyczne dla dorosłych i dzieci

— Dla wygody pacjentów gabinet jest otwarty codziennie wieczorami i w soboty

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIĄT

BOŻEGO NARODZENIA

i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

SWOIM PACJENTOM

PRZYJACIOŁOM

i CAŁEJ POLONII

—przesyła—

Dr. Christopher Kowalski

wraz z całym zespołem lekarzy-dentystów

i pracowników

FAMILY DENTAL CENTER

3858 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60641

Tel. 685-0600

Najnowocześniejsza Polska Klinika Dentystyczna

oferuje specjalistyczne usługi:

Profilatyka i leczenie zapobiegawcze dla dzieci i dorosłych

oraz czyszczenie zębów • Leczenie paradonty • Plomby

(composite bonding) Protezy stałe — Korony i mostki

Leczenie kanałowe • Implanty • Protezy

• KUPUJĄ W SKŁADACH
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

DR. BRIAN HODACK

Dr. Brian Hodack
jest absolwentem Uniwersytetu Loyola. Posiada duże doświadczenie w dentystyce ogólnej i sukcesy w dentystyce kosmetycznej. Obecnie studiuję ortodoncję i ma nadzieję wkrótce służyć i w tej dziedzinie swoim pacjentom.

DR. ELLA ZATULOVSKY

Dr. Ella Zatulovsky
jest absolwentką Uniwersytetu Illinois. Praktykuje od 15 lat dentystykę ogólną. Poza tym poświęca dużo uwagi dentystyce zapobiegawczej. Jest doskonałą w dentystyce kosmetycznej. Mówi po polsku, ukraińsku i rosyjsku.

**BEL-LAR
DENTAL CENTER**

5130 W. BELMONT

(naprzeciwko Jewel
na zachód od biblioteki)

telefon czynny całą dobę

286-0300

HONORUJEMY WSZYSTKIE

UBEZPIECZENIA

WSTĘPNA KONSULTACJA

BEZPŁATNIE

GWARANTUJEMY

TROSKLIWĄ,

WYSOKIEJ JAKOŚCI OPIEKĘ

DENTYSTYCZNĄ

DLA CAŁEJ RODZINY

MÓWIAMY PO POLSKU

CHARLES F. LOCKHART, D.D.S.

4748 N. Milwaukee Ave.

Tel. 685-9339

15 lat doświadczenia w dentystyce

Wykonuje:

Usuwanie, plombowanie, czyszczenie, leczenie kanałów i dziąseł, protezy, korony, bonding, laminaty porcelanowe i implanty.

Udzielamy pomocy w nagłych przypadkach.

PRZEGLĄD I OCENA BEZPŁATNIE

Z TYM OGŁOSZENIEM

Po godzinie 5-ej po południu dzwonić 848-9156

pytaj o Dorotę

**KRUPPA DENTAL CENTER
& LABORATORIUM**

2918 N. MILWAUKEE

Tel. 227-0621

Mówiący po polsku dentysta

D.K. JONES, D.D.S.

Absolwent Loyola University

wykonuje wszystkie zabiegi dentystyczne

PROSTOWANIE ZĘBÓW

I KORYGOWANIE ZGRYZU

Nowoczesne i bezbolesne metody leczenia jak:

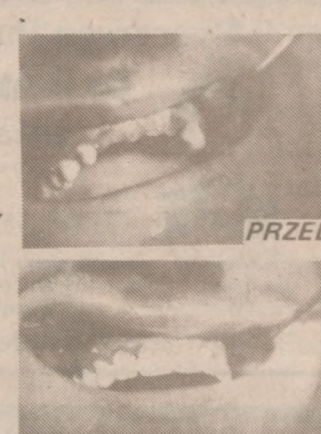
- Leczenie kanałowe
- Leczenie dziąseł
- Laminaty porcelanowe i "bonding"
- Koronki i mostki porcelanowe
- Protezy, uszczelnianie protez na poczekaniu
- Dentystyka kosmetyczna

Badanie i konsultacja bezpłatna

LABORATORIUM NA MIEJSCU

PRZYSTĘPNE CENY

We accept Public Aid

Masz Problemy z Wypadającymi
Sztucznymi Zębami?

ROZWIĄZANIEM SĄ DZIŚ:

IMPLANTY

DENTYSTYCZNE

DR. HALINA KAY-KWIATKOWSKA

Członek Amerykańskiej Akademii Implantologii Dentystycznej

z 20-letnim doświadczeniem w zakresie:

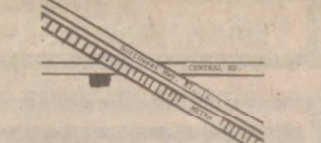
- Umocowywania na stałe luźnych wypadających protez za pomocą implantów dentystycznych
- Wymiany zębów wyjmowanych na zęby stałe nie wyjmowane lub wstawiania ich za pomocą implantów dentystycznych
- Uzupełniania brakujących zębów na stałe.

312-255-0777

MEDICAL BUILDING

601 W. Central Road

Mt. Prospect, IL 60056

DR. HENRY KOTLINSKI

LEKARZ DENTYSTA

Pełny zakres usług i zabiegów dentystycznych:

- Korony, mostki i protezy • Kosmetyczny "bonding"

6900 WEST BELMONT AVE.

Dla umówienie wizyty proszę telefonować:

736-5525

Telefon czynny 24 godziny — Mówimy po polsku

Specjalna zniżka dla emerytów

MÓWIĄCA PO POLSKU LEKARZ-DENTYSTA

MARTA LEMERY, DDS

i **RICHARD NOSAL, DDS**

WYKONUJĄ BEZBOLESNIE USŁUGI DENTYSTYCZNE

DLA DOROSŁYCH I DZIECI:

- Ultrasoniczne czyszczenie zębów
- Leczenie kanałowe
- Usuwanie zębów
- Bonding, laminaty porcelanowe
- Mostki, koronki oraz mostki bez szlifowania zębów
- Protezy, naprawa i uszczelnianie na poczekaniu

HONORUJEMY UBEZPIECZENIA

PRZYSTĘPNE CENY

Gabinet czynny 7 dni w tygodniu

3078 N. MILWAUKEE AVE.

TEL. 794-1594

DENTAL IMPLANT CLINIC OF CHICAGO LTD.

LEKARZ - DENTYSTA

DR. JOLANTA ZAKRZEWSKA D.D.S.

Absolwentka Uniwersytetu Loyola

proceedzi najnowocześniejszą metodę uzupełniania

brakujących zębów, którą są implanty dentystyczne

Pacjenci cierpiący z powodu braku zębów,

mający problem w mówieniu, przeżuwanie

pokarmów, borykający się z protezami -

NIE ZWLEKAJCIE - odwiedźcie naszą klinike.

Zdobycze i postępowanie współczesnej medycyny

pozwalą nam na rozwiązanie każdego problemu,

a implanty dentystyczne będą państwu służyły i wyglądały jak naturalne zęby.

Z pięknym uśmiechem na twarzy powiecie protezom - good bye!

DENTAL IMPLANT CLINIC OF CHICAGO LTD.

2715 N. CENTRAL AVENUE,

CHICAGO, IL 60639

Po informacje proszę telefonować do: **622-8700**

SPECJALNOŚCIĄ KLINIKI

**DOKTORA WILKA SĄ
USZKODZENIA UNERWIENIA,
MIĘŚNI I STAWÓW,
BÓLE W PŁECACH I KONCZYNACH,
BÓLE GŁOWY I CHOROBY
NA TŁE NERWOWYM.
Utrzymywanie Zdrowia
W Dobrym Stanie za Pomocą Terapii
Chiropraktycznej**

DR. CHESTER WILK jest autorem, wykładawcą i praktykującym lekarzem-chiropraktykiem od 30 lat. Biura jego mieszczą się w północno-zachodniej części Chicago, 5130 W. Belmont Ave., oraz drugie biuro w Park Ridge, IL. Wizyty można sobie u niego zamówić, telefonując 725-4878. Dr. Wilk mówi po polsku. Wybrany został "Chiropraktykiem Roku" na zjeździe krajowym w r. 1981. Napisał on książkę w języku polskim na temat leczenia sposobem chiropraktycznym zrozumieli dla przeciętnego czytelnika.

Dobra struktura fizyczna może wpłynąć na poprawę funkcji całego organizmu. Jeśli fizyczna budowa naszego ciała zostanie naruszona i nie funkcjonuje w dobrej harmonii strukturalnej, to organizm nasz staje się mniej odporny na choroby i inne zaburzenia o podłożu czysto fizycznym. Wyłonić się mogą problemy neurologiczne, mięśniokostne, trawienno-jelitowe lub schorzenia przewodu oddechowego.

Dlatego rozsądną jest rzeczą stosować takie zabiegi, które utrzymają nasz stan fizyczny w takim stanie zdrowia, że nie pozwolimy na powstawanie i rozwijanie chorób, ponieważ organizm nasz stanie się odporny na różne dolegliwości. Regularne wizyty u dra chiropraktora i jego specjalne zabiegi manipulacyjne polepszą Twój ogólny stan fizyczny i strukturalną budowę Twojego ciała.

Evergreen Park Chiropractic Center

Dr. Denise Wojciechowski

Lekarz - Chiropraktyk

Po umówieniu wizyty dzwonić:

(1-708) 424-4353

(w języku angielskim)

* Kompletna rodzinna opieka lekarska * Bóle szyi i w krzyżu * Opieka lekarska dla dzieci * Schorzenia kobiece * Kregosłup - zabiegi * Terapia fizyczna * Prześwietlenia * Krew * Włosy * Dietetyka - prawidłowe odżywianie.

9256 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60642

Polski program leczenia choroby alkoholowej i narkomanii

Jeśli Ty lub ktoś Ci bliski potrzebuje pomocy

Dzwoń 278-5015 / 24 godziny na dobę

MÓWIMY PO POLSKU

Pierwsza konsultacja jest darmowa

Większość kompanii ubezpieczeniowych (w tym Medicare) pokrywa koszty leczenia

CAREUNIT

St. Elizabeth Hospital

1431 N. Claremont

Chicago, IL 60622

Mówimy po polsku
Dr. George Schrenzel
OPTYK

*Badania oczu *Szklka kontaktowe *Okulary

REALIZOWANIE RECEPT Z POLSKI

UBEZPIECZENIE HONOROWANE

Zniżki dla emerytów

Czynne codziennie od 10 do 5, oprócz środy

2918 N. Milwaukee Ave. Chicago IL 60618. Tel.: 227-2329

AMERICAN WOMENS MEDICAL CENTER

SPECJALISTYCZNE CENTRUM
LEKARSKIE DLA KOBIET

Doświadczony Specjalista

GINEKOLOG

oraz Asystentki MÓWIĄ PO POLSKU

• ZABIEGI GINEKOLOGICZNE

• PRÓBY CIĄŻOWE

• TROSKLIWA OPIEKA

• Operacyjna metoda zapobiegania ciąży na stałe

2744 N. WESTERN AVE., CHICAGO

772-7726

2474 DEMPSTER, DES PLAINES

Od poniedziałku do soboty 8 rano -5 po poł.

Zaczął się okres grypy!
Frank M. Phillips, M.D.

przyjmuje w

The Martha Washington Healthcare Center

3549 W. Irving Park Rd.

W miesiącu grudniu szczepienia przeciw grypie z 50% zniżką

• Kompletna Opieka Lekarska

Zadzwoń... 478-3130 by zamówić wizytę lub wstap w godzinach urzędowania

CZY BYLIŚCIE KIEDYŚ
ZRANIENI?... W PRACY? ... W WYPADKU SAMOCHODOWYM?
... MACIE BÓLE PŁEĆÓW? ... ZRANIENIE W SPORTACH?

Dr. Roman Czaplicki

Lekarz
Chiropraktor

Przyjdźcie do nas w celu zbadania przyczyn, które powodują te objawy i ustalenia, w jaki sposób chiropraktor może przyjąć Wam z pomocą.

Akceptujemy Wpłaty Ubezpieczeń

28 Lat Praktyki

Stosujemy elektro-akupunkturę przy leczeniu zapalenia korzonków, bólów artretycznych, dyskopatii i innych chronicznych i ostrych bólów.

DIVERSEY — LONG MEDICAL CENTER

5356 W. Diversey Ave., Chicago, IL 60639

Tel.: (312) 282-2666

Doświadczona ekipa na czele z lekarzem
i farmaceutą pomoże najwłaściwiej i najtaniej
w zrealizowaniu każdego zamówienia do Polski

APTEKA GRABOWSKIEGO

EXPORT - IMPORT

234 King Street

OBOK POSKU

London W6 ORF

Tel: 011-44-1-748-1518

Najtaniej, Najszybciej, Solidnie i Fachowo

Lekarstwa
Owoce-żywność
Renty starcze
Bony dolarowe
Przekazy pieniężne
Samochody
i inne artykuły do Polski

Bezpłatne porady osobiście, telefonicznie lub listownie

Jeffrey H. Duchon, D.P.M.

Lekarz-Chirurg, Stopa i kostka

Zabiegi chirurgiczne promieniami lasera

Specjalność: Zgrubienia na stopach, wykrzywione duże palce, wrosnięte paznokcie, kontuzje sportowe, zniekształcenia wskutek cukrzycy i artretyzmu, narośla i odciski oraz inne schorzenia stóp.

Kompletne leczenie stóp dla dzieci, osób dorosłych, atletów i starszych wiekiem.

Bezpłatne wstępne badanie, ale laboratorium, rentgen i leczenie nie jest włączone. Możliwość wizyty wieczorem i w sobotę za umówieniem. Przyjmujemy większość ubezpieczeń medycznych.

Telefon: 489-4441

1002 N. Western Ave.

Chicago, IL 60622

MÓWIMY PO POLSKU

EUROPEAN OPTICAL ZAPRASZA!

PODCZAS WIZYTY U NASZEGO LEKARZA BĘDZIESZ MIAŁ

BEZPŁATNE BADANIE WZROKU

jeśli zamówisz kompletną parę okularów (oprawki i szkła) w czasie badania wzroku

1. Oferujemy bezpłatne badanie oczu na kataraktę i jaskrę.
2. Przy zakupie kompletnej pary okularów (oprawki i szkła), druga oprawka DARMO jeśli kupisz szkła.
3. PRZY ZAKUPIE kolorowych soczewek kontaktowych po regularnej cenie, otrzymasz drugą parę jasnych soczewek DARMO!

- Duży wybór modnych opravek znanych firm oraz okulary słoneczne
- Serwis zapewniający profesjonalni pracownicy.
- Wysokiej jakości materiały oraz wykonanie szkieł
- Realizujemy recepty z Polski

Oferta będzie aktualna do 1/15/90 — Proszę dzwonić o umówienie!

Posiadamy laboratorium na miejscu! Zapewniamy zrobienie większości szkieł w tym samym dniu lub następnego dnia.

Oba zakłady są otwarte siedem dni w tygodniu:

pon. i czw. od 10 do 8; wt., śr. i ptk. od 10 do 5; sob. od 10 do 4; niedz. od 11 do 3.

EUROPEAN OPTICAL CO.

5518 W. Belmont Ave., Chicago, IL 60641

Tel. 286-0303

oraz

3288 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60618

Tel. 202-8585

MÓWIMY PO POLSKU

AMPOL GROUP

Przychodnia Lekarska

- Ultrasonografia (prześwietlenia)
 - Komputerowe badania serca (EKG)
 - Elektroterapia (masaże)
 - Schorzenia i chirurgia stóp
 - Leczenie hemoroidów
 - Bezoperacyjne usuwanie żylaków
 - Badania czynności układu oddechowego
 - Odwykowe leczenie palenia papierosów
 - Leczenie zależności alkoholowej
 - Leczenie chorób gardła i uszu
 - Orzeczenia wypadkowe
 - Specjalny program odchudzający
 - Darmowe mierzenie ciśnienia i wagi
 - Badania szkolne i szczepienia
- Honorujemy Ubezpieczenia
Czynne 7 dni w tygodniu
2891 N. MILWAUKEE
(boczne wejście)
Tel. 384-4463

DEITCH PHARMACY

1800 W. CHICAGO

486-1200

WYSYŁAMY LEKARSTWA

DO POLSKI I EUROPY

TELEFAXEM

Wszystkie recepty i artykuły

higieniczne i medyczne.

TYLKO W NIEDZIELE!

10% ZNIŻKI

na wszystkich lekarstwach

do Polski

Zapytaj o Panią Wisniewski

Wspomnienia
z odosobnienia

Wbrew przewidywaniom Wronka nie zasalutował i nie pochwilił tak pięknego obywatelskiego gestu. Zachował się wręcz impertynecko, krzyknął: "Żarty sobie ze mnie robicie!", zapisał nazwisko Michała w kapowniku i wyszedł z celi.

Po tym wszystkim wyraźnie okłapał. Można wręcz zaryzykować twierdzenie, że sprawy naszej resocjalizacji stały mu się niemal obojętne.

Oprócz rodzin w internacie odwieźdali nas także ubecy. Próbowali z nami rozmawiać, najpierw o pogodzie, następnie o polityce (tj. bezsensowność dalszego "trwania"), a potem o emigracji, do której namawiali usilnie. O współpracy raczej nie wspominali. Co mówili ubecy na tych "rozmowach" wiem tylko z opowiadań, bowiem sam na nie — podobnie jak większość internowanych — nie chodziłem. Uznaliśmy, że wszelkie rozmowy z osobnikami z tej instytucji są nie na miejscu i bez sensu.

Odmowa wyjścia na "pogawędkę" nie powodowała żadnych bezpośrednich konsekwencji, choć z pewnością brana była pod uwagę przy decyzjach o zwolnieniu. Pewien klawisz, zwany "Nieszczęśliwy", który wyraźnie z nami sympatyzował, usilnie nas do tych rozmów namawiał. Nie czynił tego na zlecenie — chciał nam autentycznie pomóc.

"Trzeba iść — mówił — nie zaszkodzi. Nawet głupiego udawać,

szybciej wypuszczać". "Nieszczęśliwy" był już o krok od emerytury, z wyglądu do złudzenia przypominał dobrotliwego misia Fazy, a swój pseudonim zawdzięczał temu, że niemal zawsze podczas jego dyżuru coś się musiało wydarzyć. Planowaliśmy różne wrocie działania na określony dzień lub noc i nikt specjalnie się nie zastanawiał, który klawisz będzie miał akurat dyżur. Przeważnie wypadało na niego... Np. 3-go Maja postanowiliśmy na czubku wysokiego świerku, który rósł na spacerunku zawiesić flagę narodową. Kto miał tego dnia dyżur? Nieszczęśliwy. Kto musiał wdrapywać się na drzewo i wśród obelg zdejmować flagę? Nieszczęśliwy.

Co kilka dni koledzy "psotnicy" czyli Sławek-kontrabasista i S-ka oraz autorzy cudownego objawienia Matki Boskiej "Wachali" urządzali klawiszowi pełniącemu nocny dyżur "ścieżkę zdrowia". Zabawa polegała na tym, że gdy w internacie zapadła głęboka cisza, Sławek zaczynał gwałtownie walić w drzwi. Gdy klawisz zmierzał w jego kierunku i był już tuż, tuż... walenie milkło na chwilę... by ponownie odezwać się tyle, że w drugim końcu korytarza. Po pewnym czasie klawisz doprowadzało się w ten sposób do ruiny. Niestety, najczęściej był nim "Nieszczęśliwy". Z pewnością wielu Czytelników w tym momencie puknie się w głowę i dozą pewnego zażenowania przyjmie tę informację. "Stare chłopcy a takie głupie, jak dzieci". Cóż jednak — pytam — ma robić 150 chłopca skazanych na ciągłe przebywanie w

(Dokończenie na str. 18-ej)

JEFFERSON
PARK
DENTAL CLINIC

545-1882

4955 N. Milwaukee

(Naprzeciw McDonald)

MÓWIMY PO POLSKU

Pen. i Czw. do 8 wiecz.

Honorujemy Wizytacje Ubezpieczenia

DR. PETER NEUHAUS

NAPRAWY

USZCZELNIANIE

od \$50

(na poczekaniu)

CZĘŚCIOWE

LABORATORIUM

DENTYSTYCZNE

NA MIEJSCU

DOPASOWYWANE NA ZAMÓWIENIE

SZTUCZNE SZCZĘKI

(górne lub dolne)

"NOWE" ZAPASOWE PROTEZY

• Dopasowanie na zamówienie

• W ciągu 3 godzin

\$120

i więcej

NOWOCZESNA

DENTYSTYKA

Korony od

\$160

WSTĘPNE

BADANIE

BEZPŁATNE

Stosujemy

Tylko

Najlepsze

Materiały

POLSKA PRZYCHODNIA ANTYALKOHOLOWA

TEL.: (312) 622-8223

6157 W. BELMONT, CHICAGO, ILL. 60634

Szczegóły patrz strona 10

Dr. Zbigniew Wiśniewski

posiadający licencję amerykańską i polską.

Specjalista masażu leczniczego, sportowego i odchudzającego oraz gimnastyki rehabilitacyjnej

Tel. 237-6358

Masz Problem
z Nadmiernym Owłosieniem?

Dzięki elektrolizie możesz teraz na zawsze pozbyć się związanych z nim kłopotów i kompleksów. Nowoczesna metoda trwałego usuwania zbędnego owłosienia z twarzy i innych części ciała.

Zadzwoń po bliższe informacje

696-9315

Permanent Hair Removal Clinique

uroda

962 N. Northwest Hwy., Park Ridge

BEZPŁATNE BADANIE KRĘGOSŁUPA

Z Tym Ogłoszeniem

Jeżeli zauważył, któryś z następujących objawów powinien skonsultować się z chiropraktykiem: Bóle głowy lub szyi • Napięte mięśnie • Ból ramion • Dretwienie dłoni i stóp • Bóle stawów • Ból w dolnej części pleców, biodrach lub nogach.

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

wypadki w pracy i samochodowe

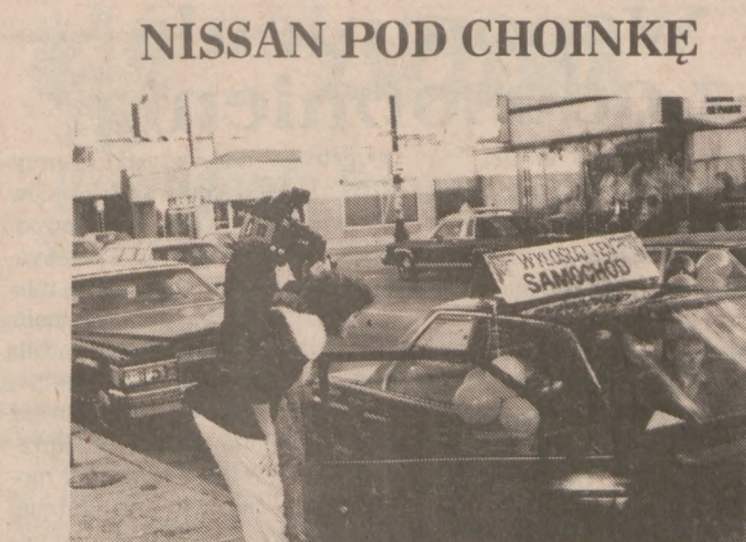
Miłych i pogodnych świąt Bożego Narodzenia oraz pomyślności w Nowym Roku całej Polonii
— życzą —
JAN DĄBEK, ADWOKAT
ILONA DĄBEK
AGENT UBEZPIECZENIOWY
4962 N. Milwaukee Ave. Chicago

Nowe godziny • nowi właściciele • nowe kartki
Marcy's Cards & Gifts
Mamy pełny wybór kart świątecznych w j. polskim i niemieckim. Także w j. angielskim kartki na każdą okazję.
Tel.: 708-398-6370 Wstęp do nas
10 E. Northwest Hwy., Mt. Prospect

A & Z TRAVEL AGENCY
906 N. Damen Ave. Chicago, IL. 60622
Tel.: (312) 772-0934
Alicja Mitic, Właścicielka
Składa
Swoim Klientom i Calej Polonii
Najlepsze Życzenia
Świąteczne i Noworoczne

PROFESSIONAL TRANSLATION SERVICES & SCHOOL OF LANGUAGES
UCZ SIĘ Z NAMI!
INTENSYWNE KURSY JĘZ. ANGIELSKIEGO
★ Małe grupy (10-15 osób) —
★ Wysoko kwalifikowani nauczyciele —
★ Godziny ranne, popołudniowe, wieczorne (również sobotnie i niedzielne) —
★ Kurs podstawowy dla lekarzy i pielęgniarek —
★ Kurs języka polskiego —
★ Wygodna lokacja (3103 N. Milwaukee Ave.) —
Cena kursu — \$90.00 ☎ 583-0402

WIELKIE OTWARCIE
20% ZNIŻKI
(OD 18 DO 31 GRUDNIA b.r.)
Nowe sklep w Waszej okolicy z dewocjonaliami
Upominki—Ubrania—itp.
1/2 bloku od Kennedy Exwy., CTA, kolejki miejskiej i stacji kolejowej Northwest
4223 W. IRVING PARK RD. 736-5858

O tym, że święta już za pasem, świadczą nie tylko dekoracje wystaw i chicagowskich ulic, ale również coraz to liczniejsze spotkania, kolacje i zabawy ze Świętym Mikołajem. 9 grudnia ponad 1400 osób odwiedziło biuro pani Grażyny Olszewskiej — Progressive Driving School. Jak wiadomo szkoła pani Olszewskiej zajmuje się nie tylko nauką jazdy, ale również wysyłką paczek, załatwianiem różnych formalności i udzielaniem lekcji języka angielskiego.

Przybyli w sobotę goście, to — w większości — klienci biura. Tym razem jednak, spotkanie ich miało bardziej świąteczny charakter. Do załatwienia była tylko jedna formalność — losowanie szczęśliwego kuponu, który gwarantował wygraną samochodu Nissan '88. Ktokolwiek w ciągu minionego roku korzystał z usług Progressive Driving School, mógł wziąć udział w losowaniu nagrody. Im częściej odwiedzało się biuro przy 5538 W. Belmont, tym większa była szansa na wygraną, bo za każdym razem klient otrzymy-

wał kupon, biorący udział w losowaniu. W tym roku szczęśliwy los przypadł w udziale panu Kamilowi Szyszlakowi, który skorzystał z usług biura aż 21 razy. Jak widać, wybór biura opłacił się.

Koszty związane z wysyłką paczek czy nauką jazdy zwróciły się z nawiązką w postaci nowoczesnego samochodu.

Pan Kamil ma dopiero 20 lat, a więc może jeszcze spróbować na nowo uwierzyć w Świętego Mikołaja. Ci, dla których na taką wiarę już za późno — mogą przynajmniej uwierzyć w solidność firmy Progressive Driving School. To też dużo — zwłaszcza, że nie wszędzie i nie zawsze tę solidność spotykamy.

W sobotę, 9 grudnia drzwi Progressive były otwarte dla wszystkich. Nie na wszystkich, oczywiście oczekiwał tam samochód, ale przyjąć i tak było warto, bo na dorosłych czekał dobry szampan, a na dzieci — paczki rozdawane przez prawdziwego (lub bardzo podobnego do prawdziwego) Mikołaja.

Na dodatek Mikołaj wcale nie sprawdzał czy ktokolwiek z przybyłych jest klientem biura. Wystarczyło znać wierszyk lub piosenkę, a paczkę otrzymywało się natychmiast. Jeżeli zaś chodzi o szampana to nawet bez znajomości wierszyka, można się było nim poczęstować. Uroczystość trwała ponad 5 godzin i wszystkich uczestnikom przyniosła wiele radości.

Za rok — ZNOWU MIKOŁAJ i ZNÓW LOSOWANIE! Warto o tym pamiętać już teraz.

RENTY Z NIEMIEC
najlepiej załatwi
MARIAN CZERNIECKI
278-3200

Jeżeli poważnie myślisz o przyszłości, zaprenumeruj **Polski Poradnik "Sukces"**
jedyny biuletyn o twoich sprawach finansowych
Dowiedz się wszystkiego co niezbędne do odniesienia sukcesu w Ameryce: o mądrym lokowaniu pieniędzy, kupnie domu, kredytach, inwestycjach, biznesie, podatkach, ubezpieczeniach itp. Znajdziesz unikalne informacje, cenne porady. Po darmowy numer pisz do: Polski Poradnik, 1062 Hart Str. Brooklyn, NY 11237. Załącz znaczek.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku Życzy Calej Polonii
MIKE & JIM'S PRODUCE
4459 W. BELMONT TEL. 685-1109
Specjalność Tego Tygodnia:
ZIEMNIAKI IDAHO \$12.95/100... \$1.49/10 Funtów
CZERWONE BURAKI 29¢/Funt
KAPUSTA 12¢/Funt
CEBULA 59¢/3 Funt
KISZONA KAPUSTA 89¢/2 Funt
BANANY 29¢/Funt
POMARAŃCZE KALIFORNIJSKIE 39¢/Funt
TWARÓG \$1.59/Funt
ŚLEDZIE 99¢/Funt
KARPIE 69¢/Funt
MAMY RÓWNIEŻ SZCZUPAKI
Mamy Również Duży Wybór Wszelkich Ryb i Produktów Importowanych z Polski

DEB'S AUTO REBUILDERS
2929 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60641
Tel. 286-6515
POLSKI WARSZTAT NAPRAWY SAMOCHODÓW
Duży i nowoczesny warsztat samochodowy w Chicago.
Dla Waszej wygody, abyście zaoszczędzili czas i pieniądze — wszystko w jednym miejscu. Wykonujemy wszelkie naprawy mechaniczne, blacharsko-lakiernicze, prostowanie ram, ustawianie przódów; jak również ściągamy auto po wypadku. Na czas naprawy wypożyczamy samochody po najniższej cenie w mieście. Nasz warsztat jest autoryzowany przez wszystkie kompanie ubezpieczeniowe.
Wstapcie, a przekonacie się czy jest w Chicago warsztat, który wykonałby pracę lepiej, taniej i w terminie.
KAŻDA PRACA GWARANTOWANA. Stanisław Kraj i Ed Stang

WIELKA JESIENNA WYPRZEDAŻ!!!
OSZCZEDZ 50% DO 80%!!!
ŁÓŻKO PIĘTROWE \$79*
Włączona poręcz i drabinka.
WERSALKA \$159*
Wygodna, dwuosobowa wersalka. Dostępna w różnych kolorach.
25-CAL. KOLOROWE TV RENOMOWANYCH FIRM
Wszystkie Kanały
Od **\$359***
PIECYK MIKROFALOWY
Pełnych Wymiarów Programowalny
Od **\$98***
PRALKA I SUSZARKA KOMPLET \$495*
Dużych rozmiarów. Pralka z górnym ładowaniem.
CENTRAL FURNITURE
Godz. Od Poniedziałku do Piątku 9:30-8:30; Sobota 9:30-6:00; Niedz. 11:00-5:00
1348 N. MILWAUKEE 486-4202

WIELKA WYPRZEDAŻ
NAJWIĘKSZY NA ŚWIECIE BAZAR DYWANÓW
OLYMPIC DISCOUNT CARPET
Fabryczne Ceny

ORIENTALNE DYWANY TKANE W BELGII 4' x 6' \$ 25.00 6' x 9' \$ 45.00 9' x 12' \$ 75.00	TYSIĄCE RESZTEK Wszystkich Rozmiarów 12' x 3' do 12' x 60' Wiele kolorów do wyboru Możemy dostarczyć 9x12 od \$39.00
"CARPET" OD ŚCIANY DO ŚCIANY Fachowa Instalacja "Plushes, carved, velvets, cut and loops, commercial" już od \$7.99 za jard Instalowane z 1/2" luksusową podkładką	MODNE "XX-SPECIAL" RĘCZNE TKANE DYWANY Z CHIN I FILIPIN 29" Okragły \$ 69.00 4' x 6' \$159.00 5'6" x 8'6" \$299.00 8'6" x 11'6" \$599.00
DYWANY ORIENTALNE DUŻYCH ROZMIARÓW 10' x 13' \$199.00 10' x 16' \$249.00	CHODNIKI NA KORYTARZE I NA SCHODY Włna i Nylon Orientalne i Tweedowe OD \$1.69 Stopa

HURTOWNIA
2719 N. CALIFORNIA AVE.
276-1212 • 276-3656
3017 N. — CENTRAL AVE. 283-0028
Pon.-Piątek 9-9, sob. 9-6, Niedz. 11-5
Fachowe Czyszczenie Dywanów i Mebli
Czeki, łatwy kredyt
Mówimy po polsku SPECJALNE CENY DLA KONTRAKTORÓW!!!
Dywany 1-iej jakości

OBCHODZIMY NASZĄ 9-TĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA!!!
ADA'S LIQUORS
SPECJALNA OBNIŻKA CEN Z TEJ OKAZJI!

NOCELLO Likier \$1299 750 ml	CHRISTIAN BROTHERS Brandy \$659 750 ml	LE ROUX Root Beer Schnapps Likier \$599 1 litr	LE ROUX Amaretto Likier \$699 1 litr
J. ROGET Szampan 3 Za \$1000 750 ml	SCHNAPPE LIQUEUR Niemiecki Likier \$899 750 ml	PAPILLON Wino 3 Za \$1000 750 ml	CAFFE LOLITA Likier Kawowy \$599 750 ml
NAPOLEON V.S.O.P. Brandy \$699 750 ml	HAAGEN-DAZS Likier Kremowy \$1259 750 ml	WÓDKA WYBOROWA 100 Proof \$1399 1 litr	HIRAM WALKER Amaretto i Koniak \$859 750 ml
LANCER Rose lub Białe Wino 3 Za \$1000 750 ml	ZIN ZANDEL COLONY Białe Wino \$399 1 litr	CHATEAU LA SALLE Wino 4 Za \$1000 750 ml	BLACK TOWER Importowane Niemieckie Wino \$459 750 ml
YAGO Wino o smaku cytrusowym lub brzoskwińowym \$199 750 ml	OLD STYLE 12/12 oz. butelek \$489	MILWAUKEE BEST Piwo — 6/12 oz. puszek \$170	R. C. SODA 6 puszek \$189

4263 N. Milwaukee, Chicago • Tel.: 777-8854
Czynny: Od 11-ej rano do 11-ej wieczorem. W niedzielę od 12-10. MÓWIMY PO POLSKU.
Przy kupnie \$20.00 lub więcej dajemy zapalniczkę i otwieracz do piwa.
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ POMYŚLNIEGO NOWEGO ROKU WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM ZASYLAJĄ Właściciele Marian i Adela Reich z Synami Markiem i Jackiem, Wnuczką Jackie oraz Wnuczkami Kristopher

Przepracowany? Tęsknisz?

Leśniczówka

TRIPP'S COUNTRY INN

zapewni Ci wypoczynek i przypomni Polskę.

W pełni wyposażony 5-sypialniowy dom, otoczony 80 akrami zalesionych wzgórz, ale tylko 4 1/2 mili od historycznej Galeny. Załedwie 3 godziny od Chicago. Ciepła, domowa atmosfera, staw — łyżwy, tereny do spacerów, nart biegowych, blisko ośrodek nart zjazdowych, nad rzeką Mississippi. Możliwy kuli. Przeżyj to sam.

REZERWACJE: (312) 764-5358

Poleca Urszula Michałowska

Wspomnienia z odosobnienia

(Ciąg dalszy ze str. 16-ej)

jednym środowisku ograniczonym do kilkuset metrów kwadratowych? Różne myśli przychodzą wówczas do głowy i ta wcale nie była najgłupsza.

Mniej więcej po miesiącu udało mi się nawiązać kontakty z kolegami, którzy byli na zewnątrz. Do wiedziałem się wreszcie dlaczego trafiłem do pudła. Uwaga! jest to

przeżycie dla wszystkich przysiężnych konspiratorów i spiskowców. Do więzienia trafia się z powodu wielu rzeczy, w tym także przez zakochane panienki z pocuciem misji historycznej, co stało się moim udziałem. Oto pewna niewiasta "dla historii" kolekcjonowała listy z więzienia od swojego ukochanego, który był moim bliskim współpracownikiem. W listach tych imię moje wymieniane było przynajmniej trzy razy na stronie. Były tam pytania do mnie, zlecenia, prośby etc. Pewnego dnia funkcjonariusze SB postanowili urządzić owej niewieście rewizję i oczywiście wszystko znaleźli. Należy dodać, że jej narzeczony był uważany przez ubecę za szczególnie niebezpiecznego. Po uważnym przeczytaniu owej korespondencji ubecy zarządził dyskretną obserwację, a gdy ona nie przyniosła spodziewanych efektów postanowili mnie zamknąć.

W pierwszej połowie lipca głównym tematem rozmów w polskich więzieniach jest oczywiście amnestia. Najrozmaitsze przypuszczenia i spekulacje czy komuniści ogłoszą amnestię z okazji swojego święta (22 lipca) są w tym czasie bardziej nawet popularne niż tradycyjne dyskusje o przewrotności kobiet i bandyckim postępowaniu wymiaru sprawiedliwości. Dotyczy to głównie więźniów kryminalnych, ale stan duszy człowieka pozbawionego wolności jest podobny niezależnie od okoliczności, które spowodowały uwięzienie. Podobnie rzecz wyglądała w naszym internacie. Im bliżej tej niechłubnej daty tym temperatura dyskusji rosła. Być może temu należy przypisać awanturę, która wybuchła przy rozdziale dresów otrzymanych w darze od Międzynarodowego Czerwonego Krzyża. Problem polegał na tym, że dresów było mniej niż chętnych...

Historie tego typu wynikają chyba zawsze, gdy jakiś towar jest w pewnym niedoborze. Dyskusja jak podzielić wspomniane dobra była zdaje się jedną z najbardziej gorących debat publicznych jakie miały miejsce w naszym internacie. Najpierw zaproponowano aby ilość dresów podzielić przez ilość cel i rozdzielić je proporcjonalnie. Ta haniebna propozycja upadła z powodu, iż wówczas należałoby trzy sztuki podrzeć na kawałki. Ponadto ktoś zwrócił uwagę, że podział taki nie jest sprawiedliwy, bowiem nie w każdej celi jest taka sama liczba osób "najbardziej potrzebujących". Proponowano także, aby trzy nie dające się rozdzielić dresy przekazać do domu dziecka. Wówczas ktoś wyskoczył z propozycją, żeby przekazać tam wszystkie dresy, co z propagandowego punktu widzenia będzie bardzo korzystne. Inny natomiast głos przestrzegał przed tym krokiem, aby nie narażać na represje personelu i dzieci. Istny obłęd. Przeglądałem się temu z przynębieniem. Wyszło w końcu na to, że dresy otrzymali ci, którzy pierwsi dorwali się do pudeł...

Podczas namiętnych dyskusji amnestyjno-dresowych nastąpiły pierwsze na większą skalę zwolnienia z naszego obozu od czasu mojego tam przybycia. Jeden z klawiszy poinformował nas poufnie, że obóz w Lublinie w ogóle ma być zlikwidowany, większość wypuszczona do domu, a reszta przewieziona do innych więzień. Wreszcie 23 lipca wyczytano również moje nazwisko.

(cdn)

Cezary Kaźmierczak

Restauracja Wigry

3027 N. Milwaukee

Tel.: 342-5636

zaprasza na

KOLACJĘ WIGILIJNĄ

Przygotowujemy kolacje wigilijne na wynos w cenie od \$6,50 za zestaw.

BAL**SYLWESTROWY**

Dnia 31 grudnia godz. 8:00 wiecz., przy muzyce stereo. Wstęp \$35 od osoby.

SALA BANKIETOWA

GOLDEN SWAN

5142 W. Belmont Ave., Chicago

zaprasza Państwa na

BAL SYLWESTROWY

NIEDZIELA, 31 GRUDNIA

POCZĄTEK 8:00 WIECZÓR

WSTĘP \$45 OD OSOBY

PODANE BĘDĄ: Wyśmienita kolacja z własnej kuchni, 2 butelki alkoholu na stół (10 osób) szampan o północy i gorące przekąski po północy.

Grać do tańca i bawić gości będzie znakomity zespół

RAINBOW

PO INFORMACJE I REZERWACJE DZWONIĆ: 283-0662

OAZA

PALM TERRACE

1250 N. MILWAUKEE

227-4000

Zaprasza Na Naszą

TRADYCYJNĄ**WIECZERZĘ WIGILIJNĄ**

w Niedzielę, 24-go Grudnia

Przyjmujemy Jeszcze Zamówienia

Na Obiady Na Wynos

CARDINAL CLUB

5155 W. Belmont

Tel.: 736-4662

zaprasza na:

BAL SYLWESTROWY

niedziela 31 grudnia 1989

od 8 wiecz. do 4 rano

z gorącą kolacją, szampanem i kofiolionami

☆☆☆☆☆

Wystąpią najlepsi i prawdziwi:

Wodzirej **BOGDAN ŁAZUKA**
(Teatr "Syrena")

STAN BORYS

("Breakout")

PAUL BOLGER

("The Eagles")

RYSZARD SYGITOWICZ

("Perfect")

JANUSZ PIATKOWSKI

(Orkiestra Polskiego Radia w Poznaniu)

ANDRZEJ DYLEWSKI

("Lady Pank")

WŁODZIMIERZ WANDER

("Niebiesko-Czarni", "Polanie")

Bal odbędzie się przy drzwiach zamkniętych

Ilość miejsc ograniczona.

Bilety do nabycia w barze Klubu

codziennie między 8 wiecz., a 4 rano.

Fantazja Music Club

2555-59 N. Pulaski Road

Tel: 384-1774

Najlepszy i najbardziej fantazyjny

SYLWESTER TYLKO W FANTAZJI!

31 grudnia godz. 8:00 wiecz.

Z muzyką i prowadzoną zabawą przez zespół

JULIA I MY

Wstęp \$40 od osoby. Na stół 4-osobowy butelka wódki, szampan oraz wyśmienita gorąca kolacja.

Wspaniałą zabawę i humor oraz niespodzianki zapewni Państwu zespół "JULIA i MY"

Zapraszamy na dancingi w soboty, niedziele o godzinie 8 wieczorem.

Przyjmujemy zamówienia na bankiety i przyjęcia. Niskie ceny. Bar czynny 7 dni w tygodniu od 10 rano do 2 w nocy. ★ BEZPŁATNY PARKING. ★ WSTĘP WOLNY.

Wszystkim Naszym Klientom, Organizacjom,

Przyjaciołom Oraz Calej Polonii Przesyłamy

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia.

Jednocześnie z Calem Serca Dziękujemy Za Życzliwe Poparcie

Które Umożliwiło Nam Osiągnięcie Tak Wspaniałego Sukcesu.

Stanisław i Irena Idzik

POWITAJMY NOWY ROK

NA BALU

JAKIEGO JESZCZE NIE BYŁO!

OAZA

PALM TERRACE

1250 N. MILWAUKEE AVE.

TEL.: 227-4000

UPRZEJMIE ZAPRASZA SZANOWNYCH

PAŃSTWA NA DOROCZNĄ

NOC SYLWESTROWĄ

W NIEDZIELĘ, 31 GRUDNIA, 1989 r.

POCZĄTEK GODZ. 8:00 WIECZ.

DO PIĘKNYCH SAL BALOWYCH

BOGATY PROGRAM ARTYSTYCZNY • WYKWINTNA KOLACJA • WYBOROWE TRUNKI • W CENIE BILETU WŁĄCZONE • BUTELKA SZAMPANA, 2 BUTELKI WYSOKOGATUNKOWEJ WÓDKI (Soda, Lód) NA STÓŁ • ZIMNA PRZYSTAWKA • GORĄCA KOLACJA • PO PÓŁNOCY PODAJEMY BIGOS • DODATKI SYLWESTRÓWE

Bawić Będzie Państwa Wspaniały Zespół Muzyczny

"CASANOVA BAND"

DODATKOWĄ ATRAKCJĘ BĘDZIE SPECJALNY KONCERT W KTÓRYM UDZIAŁ WEZMĄ:

Laureatka Specjalnej Nagrody Na Konkursie Polskiej Pieśni w Warszawie, Była Wice — Miss Universum, Sopran

BRYGIDA BZIUKIEWICZ-JĘDRZEJEWSKA

— oraz —

Znakomity Tenor

JÓZEF HOMIK

Przy Akompaniamentem Fortepianowym

HENRYKA WAWRZYZKA

PO REZERWACJE PROSIMY DZWONIĆ: 227-4000

Wstęp \$70.00 od Osoby • Strój Wieczorowy • Obszerny, Strzeżony Parking

Zdrowych i wesołych świąt Bożego Narodzenia

oraz szczęśliwego Nowego Roku wszystkim Klientom i całej Polonii — życzy

TOUCH of EUROPE

"Gdzie bez względu na wiek czujesz się młodo"

NOCY SYLWESTRÓWEJ

Do tańca grać będzie znakomity zespół

REAL TO REEL

w składzie:

Tadeusz Janik, Paweł Pospieszalski, Jay Mishur i Phill Miller z solistką ALICJĄ

Początek o godz. 8 wiecz.

W cenie biletu włączona: doskonała kolacja, butelka szampa na 4-osobowy stół, dodatki sylwestrowe, wybór królowej nocy i inne niespodzianki.

Bilety do nabycia w klubie w piątki, soboty i niedziele od godziny 8 wiecz.

☆☆☆☆☆

Jednocześnie zapraszamy miłośników dobrej muzyki w piątek, sobotę i niedzielę na dancingi i

EUROPEJSKĄ DYSKOTEKĘ prowadzoną przez **ROBERTA i MAĆKA**

prezenterów radiowych ze stacji WPNA (1490 AM)

5415 W. Irving Park Rd.

Tel.: 545-2224 i 247-9873

Zaprasza Państwa Na WIELKI BAL SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ,
31 GRUDNIA
OD 8:00 WIECZ.

- Do wyboru trzy 7-daniowe zestawy obiadowe z przystawkami
- Nieograniczona konsumpcja alkoholu
- Wino do obiadu
- Szampan o północy
- Dodatki Sylwestrowe

Muzyka do tańca
w wykonaniu zespołu

"DEBONAIRS BAND"

oraz
**LI'L RICHARD & HIS
POLKA ALL STARS**

TYLKO \$50 OD OSOBY

Prosimy o wcześnie robienie rezerwacji.
Polecamy również nasze piękne sale
na wszelkiego rodzaju uroczystości.

Belvedere

6016 W. GRAND
(GRAND-AUSTIN)
237-0512

ŻYCZENIA

Prezydenta Rzeczypospolitej

Na dzień Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok

Jednym z najpiękniejszych misteriów polskiego życia narodowego była zawsze Wigilia Bożego Narodzenia.

Obchodziliśmy ten obrzęd w latach pokoju w kręgu rodzinnym na ojczystej ziemi, przeżywaliśmy głęboko tę datę w szeregach wojska, w celach więziennych, na zesłaniu i w samotności. Czuliśmy to Święto na dalekiej północy, na równiku i na antypodach pod Krzyżem Południa.

Przekraczając granicę coraz do nowych lat, marzyliśmy, aby każdy Nowy Rok przyniósł nam w darze największy skarb: odzyskaną pełną wolność dla naszej Ojczyzny, i abyśmy potrafili z tej wolności godnie skorzystać ku pożytkowi idących pokoleń.

Długie lata zbrojnej okupacji i niewoli politycznej i gospodarczej starały się zniszczyć ten serdeczny i braterski klimat Bożego Narodzenia. Jednak pomimo tych nieszczęść i bólu nastroj ten przetrwał, czasem jedynie w radości dziecięcej w obliczu nadchodzących Świąt.

W to Święto Miłości pamiętajmy, że miłość to gorąca chęć czynienia dobrze tym wszystkim, których kochamy, łączenia z otaczającą nas przyrodą; to również miłość ojczyzny wyrażona postawą i czynem; pamiętajmy, że zaufanie budzi poczucie bezpieczeństwa, gdy wiemy na kogo możemy liczyć, komu wierzyć, tak jak w szczęśliwych rodzinach dzieci wierzą rodzicom, a ci z kolei polegają na zasadach moralnych i na uczciwym postępowaniu swojego potomstwa.

Życzymy więc sobie, aby te uczucia, które w nas budzi misterium Bożego Narodzenia trwały w naszych sercach w Roku Nowym. Aby te smutne zniszczenia lat niewoli, powodujące nienawiść, nieufność i obłądę udało się jak najszybciej odrobić przez staranne i ofiarne wychowanie nowych pokoleń dla jednej mocnej i szczęśliwej Rzeczypospolitej.

Niech Nowo Narodzony błogosławi naszą Ojczyznę i doda siły naszym poczynaniom.

Łondyn, Boże Narodzenie 1989 rok.

Ryszard Kaczorowski

Zdrowych Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Calej Polonii Życzy
Janina Celejewska, Właścicielka

CISZA LEŚNA

Klub z Restauracją
3356 N. Milwaukee Ave.
Tel. 794-0401 i 283-0484

zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

31 grudnia 1989 r. od 8 wiecz. do 4 rano

**BOGATY PROGRAM
ARTYSTYCZNY!**

**BOGDAN
ŁAZUKA**

Aktor i Piosenkarz
(Godz. 11 i 2 w Nocy)

Kabaret

JERZY JANECEK (Aktor)
i **JANUSZ LETKO**

(Godz. 9:30 Wiecz. i 12:30 w Nocy)

oraz

**MAREK KULISIEWICZ
(Z Zespołem HAPPY BAND)**

Wstęp \$15 od osoby; w tym: butelka szampana, czerwony barszczyk, dodatki sylwestrowe. Na życzenie podawane będą drinki. Kuchnia czynna całą noc.

Uwaga! W Wigilię klub będzie nieczynny. W piątek, sobotę i poniedziałek (Boże Narodzenie) o godz. 11 i 2 w nocy

**ŚWIĄTECZNY RECITAL PIOSENEK
BOGDANA ŁAZUKI**

Wstęp Wolny

Zapraszamy

Zapraszamy na Podwójny

BAL SYLWESTROWY

organizowany w dwóch najpiękniejszych salach bankietowych

"White Eagle" u Pana Przybyły
6839 Milwaukee Ave. * Niles * Illinois

TYLKO U NAS!

Sala "Althea" — muzykę taneczną wykonuje klasowy zespół

ADAM'S BAND

Sala "Karol Ann" — mieszanka muzyki dyskotekowej i najpiękniejszych przebojów tanecznych w wykonaniu najlepszych orkiestr świata — czyli muzyka uniwersalna prowadzona przez D.J.
Możliwość zmiany sal, czyli wyboru zabawy bez ograniczeń.

Ponadto w cenę biletu wliczone:

- pyszna, 7-mio daniowa kolacja
- bezpłatny bar bez ograniczenia
- noworoczny szampan
- czapki, gwizdki, serpentyny itp. tzw. "party favors"
- ogromny parking

Początek balu godz. 8:30; kolacja godz. 9:30

Cena wstępu: \$55 od osoby

Zakup biletów można dokonać listownie: Czeki lub "money order" wystawione na The International Club, prosimy wysłać na adres:

The International Club, Inc.

3201 N. Long Ave.
Chicago, IL 60641

Prosimy o podanie adresu zwrotnego.

Po informacji i rezerwacji
prosimy dzwonić:

202-9111

ZAPRASZAMY

Bilety można również nabyć na miejscu w biurze
"White Eagle" 6839 Milwaukee Ave. NILES Illinois
Tel. 647-0660

Nowo otwarta
Polska Kwiaciarnia
TULIPAN
Flowers & Gifts

5516 W. Belmont Ave.

- Kwiaty na wszelkie okazje (z dostawą włącznie)
- Wysyłka kwiatów do Polski

Tel.: 283-4558

**REX
STUDIO
PHOTO
VIDEO**
3213 N. CICERO
(przy Belmont)
725-5081
Nie licz na wujka lub kolegę.
Ślub musi zostać obsłużony
przez fachowca.
MISTRZ FOTOGRAF — STEFAN TOMCZYŃSKI

**NARTY
W COLORADO!!!**
BRECKENRIDGE
Idealne warunki
Informacje, rezerwacje:
1 (303) 453-2753
(312) 736-3163

NOWY ROK POWITAJCIE W STYLOWYM KLUBIE NOCNYM!

Little Europe

160 W. North Ave.

Villa Park, Il.

zaprasza 31 grudnia na

BAL SYLWESTROWY

Do tańca grać i bawić Państwa będzie znany zespół:

KRAM z solistką **GRAŻYNĄ**

Wystąpi również parodysta **BRONISŁAW SUROWIEC**

Zapewniamy: • Wyśmienitą Gorącą Kolację • Szampan
• Alkohol • Akcesoria Sylwestrowe

Początek godz. 7:00 wiecz. Kolacja godz. 8:00 wiecz.

Miły nastrój i niezapomniana wspaniała zabawa — gwarantowane!
Możliwość wynajęcia limuzyny — po przystępnej cenie.

Rezerwacje i Bilety (1-708) 530-4979

Przyjmujemy zamówienia na bankiety i przyjęcia rodzinne,
a także zebrania i spotkania organizacyjne.
Możliwość wynajęcia sali bankietowej.

Serdecznie zapraszamy
Anna i Mirek Gebka właściciele

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
Zasyła Calej Polonii

POLONAISE

3192-96 N. MILWAUKEE Tel. 545-4152

Zaprasza Na

WIELKI BAL SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ, 31-GO GRUDNIA
OD 8:00 WIECZ. DO 4:00 RANO

W cenę \$46.00 od osoby włącznie:

OTWARTY BAR
OD 8:00 - 12:00

- Nieograniczone drinki (koniak, wódka, itd.) • Szampan o Północy
- Kolacja, Deser
- Dodatki Sylwestrowe

Wystąpi Pierwszy
Tenor Operetki
Warszawskiej

**MIROSLAW
WÓJCIUK**

Muzyka do tańca
w wykonaniu grupy

"WRAP"

Z Ulubienicą Publiczności

Bożeną Wandowską

Obszerny, Bezpłatny Parking
Zapraszają Maryla i Fred, Właściciele

Będziemy otwarci w poniedziałek, dzień Bożego Narodzenia, oraz zapraszamy na dyskotekę w środę, czwartek i piątek, 27-29 grudnia

KRAKÓW LOUNGE

2210 N. Milwaukee

Tel.: 227-9143

zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

Początek godz. 8 wiecz.

Bawić Państwa będzie doskonały zespół

CRACOVIA

Bilety \$30 od osoby: w tym gorąca kolacja o 9:30 wiecz., ciasta; szampan o północy; bigos z kiełbasą po północy; kotyliony.

Po rezerwacji prosimy dzwonić od 2 po południu do 10 wiecz. na nr. 227-9143
Dogodny parking przy Osco Drug.

SZAMPAŃSKI I ELEGANCKI

SYLWESTER

W pięknej, przestronnej sali bankietowej

Happy New Year

THE INTERNATIONAL CLUB

3201 N. Long Ave., Chicago, IL

(róg Long i Belmont)

Światowe standardy muzyki tanecznej
wykonuje doskonały amerykański zespółOLD TIMERS
QUINTETTEa najpiękniejsze polskie melodie i przeboje taneczne prezentujemy z płyt.
Gwarantujemy wspaniały, nieprzepełniony parkiet do tańca!

W cenę biletu włączone:

- obfita, podana na gorąco wyborna kolacja w stylu "buffet"
- szampan noworoczny punktualnie o 12:00
- doskonale zimne przekąski o godz. 1:00
- czapki, serpentyny, gwizdki czyli "party favors"
- Uwaga! Specjalny upominek od organizatorów — butelka koniaku na 10 osobowy stół
- Zapraszamy także osoby pojedyncze dla których przygotowane są specjalne stoliki
- Dogodny parking na wprost lokalu

Początek balu godz.: 8:30, kolacja godz. 9:15

Szeroki zestaw drinków serwują dwa bary
wraz z elegancką obsługą.
Przystępna cena biletu — tylko \$45 od osoby.Nasz Sylwester
to elegancja
i kultura zabawy!
Zapraszamy

The International Club Inc.

3201 N. Long Ave., Chicago, IL 60641

Po informacji i rezerwacji prosimy dzwonić
(312) 202-9111Najserdeczniejsze Życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku
składają

Właściciele

MAZURY CLUB

2459 N. Pulaski Rd.

Tel.: 342-3581

serdecznie zaprasza całą Polonię na

BAL SYLWESTROWY

DO ODNOWIONEJ I POWIĘKSZONEJ SALI

Bawić Państwa będzie od 8 wiecz. do 3 w nocy

RETRO BAND

Kuchnia czynna całą noc z bogatą ofertą dań, jak: flaczki, barszcz z pasztecikiem, tatar, schabowy i steaki.
Właściciele klubu zapewniają uprzejmą i miłą obsługę.
Przypominamy również, że Mazury Club jest czynny w każdy piątek, sobotę i niedzielę.

Rezerwacje: Tel.: 342-3581

SYRENA CLUB

3401 W. 55-ta (róg Homan)

Tel. 778-5507

Zaprasza Państwa Na

NOC SYLWESTROWA

31-go Grudnia, Godzina 8:00 Wiecz.
Muzyka Do Tańca w Wykonaniu
Znakomitego Zespołu

POL-TRACK

Była Solistka Zespołu 'Happy End'
LIDIA WANDZLEWICZKSIĄŻKI — ZIMOWA WYPRZEDAŻ
POWIEŚCI

BARBARA RADDZIŁOWA, KUCHOWICZ	7.00
BALZAC, OPIWIEŚĆ JUNE	6.00
CHŁOPIEC Z ŻŁAZA (Wiersze) PIERRE	1.00
CHŁOPIEC, BOŻE DROGI	1.00
DOŁĘGA-MOSTOWICZ, KAROLINA WIDOMA DZWI	1.00
BRACIA DĄCZ 1-3, 2 tony	1.00
DUNAL, ARCANO	1.00
DOŁĘGA, "NISTANA I ZŁOZY (Wiersze)	1.00
FITZGERALD, OPWIADANIA	1.00
HASEK, PRZYGODY DOBRZEJ WOLKI SZWAKA, 2 tony	1.00
HASEK, WIEKOWE PRZYGODY WOLKI SZWAKA	1.00
HASEK, SOBÓĆKA PIERZAKA	1.00
KŁAROWICZOWA, ZACZYNAJ SIĘ I KONIEC PIERNA	1.00
KAZIMIERZ, DREK ZOBRA	1.00
KAPKA, ABERYTA	1.00
LEONARD, MATKA	1.00
MAGLIER, PRZECIEC ZŁAMANO SERCA	1.00
KOMAROWSKI, 5.00, MŁCZNY KRZYWIEC	1.00
MAJN, JÓZEF I JÓZEF BRACIA, 2 tony	1.00
MAJN, T. WYBRANE	1.00
MAT, E. 5.00, LONCY WIEDEWIEC	1.00
MŁCZ, DOŁĘGA, 5.00, MŁCZNY WIEDEWIEC	1.00
MŁCZ, WIEDEWIEC HAD ZATOKA SAN FRANCISCO	1.00
MONTOMARY, DOŁĘGA, 5.00, MŁCZNY WIEDEWIEC	1.00
ORWELL, ROK 1984	1.00
RODZIMOWICZOWA, WIEDEWIEC	1.00
RODZIMOWICZOWA, CZACHARY	1.00
RODZIMOWICZOWA, KARTYTOKA	1.00
WANDZLEWICZ, MONTE CASINO	1.00
WANDZLEWICZ, MONTE CASINO	1.00

DLA DZIECI

BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
KOŁODZIEJ (z kolumny 2) WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00
BAJKA O KRÓLU POPIELI I WIEŻACH I BAJKA O PIASCIE	4.00

HISTORIA I RELIGIA

NOWY TESTAMENT (tłum. tłum.)	6.00
APOKALIPSA, GOSK	4.00
CELESTYNA, KOB	7.00
DURACZYŃSKI, GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00
GEN. INANOW ZAPRAWIA (przełożył polski)	7.00

SŁOWNIKI, ENCYKLOPEDIA I INNE

ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA, 4 tony (z dostarczeniem do Polski)	138
60 USA	138
ENCYKLOPEDIA 1-tom, do Polski	38.00, 60 USA
WIELKI SŁOWNIK ANG.-POL. (i L)	62.00
WIELKI SŁOWNIK POL.-ANG. (i L)	62.00
SŁOWNIK WYRAZÓW SŁOWNICZCZYCH, 1.400	1.00
SŁOWNIK WYRAZÓW OBcych	1.00

ZDROWIE, KUCHNIA, MEDYCYNA RODZINNA	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00
BOHNER, ROBINET, UŻYTKOWE CIEKAWOSTKI	1.00

Do zamówienia prosimy dołączyć 10% na
koszt przesyłki (Kanada 15%). Realizacja trwa
około 2 tygodni (USA), 6 tygodni (Polska).
Czeki lub money orders prosimy kierować na
adres:POLISH BOOK SERVICE
P.O. BOX 186, BERWYN, IL 60402
Tel.: (616) 471-6431

Znany zespół muzyczny

KWIEK

BROTHERS BAND

Do wynajęcia na wszystkie
okazje. Proszę dzwonić:
296-4816 lub 622-9721Rosyjska Kaczka
poraz pierwszy na znaczku.
Ograniczona ilość. Zainwe-
stuj teraz, dzwonić: (708)
529-0207 w j. ang.

Nature's Gallery

Midwest Duck Stamp Print Headquarters

Rosyjski Klub Nocny

White Nights

Dance Club & Banquets

10290 W. HIGGINS (przy Mannheim)

TEL.: 824-3070

Zaprasza Na

WIELKI BAL SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ, 31 GRUDNIA

OD 10:00 WIECZ. DO 4:00 RANO

W cenę \$80 od osoby włączone:

- Kolacja składająca się z potraw morskich (homar, kawior)
- Wódka, nieograniczony szampan
- Dodatki sylwestrowe plus wiele innych atrakcji

2 Występy Tancerek

"HONEY BEARS"

Muzyka Do Tańca
w Wykonaniu Zespołu"PARADISE
BAND"Z Solistką RENATĄ GALĄŻKĄ
Zbigniew Galążka na perkusjiJednocześnie, Zapraszamy Na Obiady i Dancin
W Każdy Piątek Od 8:00 Wiecz., Sobotę Od 8:30 Wiecz.
i Niedzielę Od 7:00 Wiecz.

Program rozrywkowy w każdą sobotę i niedzielę

PODLASIE CLUB

2918 N. CENTRAL PK. AVE.

TEL. 276-0841

SERDECZNIE ZAPRASZA CAŁĄ POLONIĘ
ORAZ NASZYCH STAŁYCH BYWALCÓW NAWSPANIAŁY BAL
SYLWESTROWYGRA ZNAKOMITY ZESPÓŁ
WOKALNO-MUZYCZNY

☆ "ASTRY" ☆

PROSIMY O SZYBKĄ REZERWACJĘ TEL. 276-0841
Początek 8 Wiecz.Jednocześnie uprzejmie informujemy Szanownych
Państwa, że w dzień Bożego Narodzenia, 25 grudnia
ODBEDZIE SIĘ DANCING OD GODZINY 8 WIECZ!Z Okazji Zbliżających Się Świąt
BOŻEGO NARODZENIA
Naszym Stałym Bywalcem Oraz
Całej Polonii Najlepsze Życzenia

DOM PODHALAN

4848 S. ARCHER AVE.

zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

który odbędzie się w dwóch salach:

Pierwsza sala
DLA MŁODZIEŻY
(bez kolacji z szampanem)
Bilety: \$15 od osoby

Gra

TĘCZA

Serdecznie zapraszamy

Po informacji dzwonić: 523-7632. Bilety do nabycia w Domu Podhalan.

DRUGA SALA

Sylwester z gorącą kolacją, szampanem, bu-
telką wódki, po północy barszcz z paszteciki-
em, zimne zakąski, ciastka i kawa.

Bilety: \$30 od osoby

Gra wspaniały zespół

ORFEUSZ

Najlepsze życzenia radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz
Szczęśliwego Nowego Roku swoim Klientom i całej Polonii składa:

CAPITOL CLUB

NAJLEPSZY NOCNY KLUB

4244 N. MILWAUKEE AVE.

TEL. 685-1194

SERDECZNIE ZAPRASZAMY NA NAJWESELSZY

WIELKI BAL SYLWESTROWY

31 GRUDNIA, OD 7 WIECZÓR... WSTĘP \$40 OD OSOBY

Włączając wspaniałą kolację, szampan, oraz kitylony i akcesoria sylwestrowe.
BILETY DO NABYCIA W LOKALU CODZIENNIE PO 5:00 PO POŁUDNIUGRA ZNAKOMITY ZESPÓŁ
WOKALNO-MUZYCZNY

FLASH

Z Rewelacyjną Solistką
ELŻBIETĄDancin w piątki, soboty i niedziele od godziny 8-wieczór.
DODATKOWY DANCING W PONIEDZIAŁEK, 25 GRUDNIA!!!

COCKTAIL BAR CZYNNY CODZIENNIE OD 5 PO POŁ.

Sale na bankiety i inne przyjęcia już od 25 osób.
Bezpłatny parking naprzeciwko klubu. WSTĘP WOLNY!

**Najserdeczniejsze Życzenia Świąteczne
i Noworoczne Składają**
CZESŁAWA I PIOTR TOPOR, Właściciele

JANOSIK

Restauracja i Nocny Klub

5325 W. FULLERTON AVE. TEL: 237-3241

serdecznie zaprasza

NA DANCINGI!

W piątek od 8 wiecz. do 2 w nocy, sobotę od 9 wiecz. do 3 nad ranem,
w niedzielę od 8 wiecz. do 2 w nocy i w **PONIEDZIAŁEK** od 8 wiecz. do
9 w nocy. Wstęp wolny.

Do tańca gra grupa

KLEX

w składzie:

**Kazimierz Pecak,
Maciej Ziolkowski,
Krzysztof Wąz**

z solistką:

MARIA HOMENDA

W niedzielę, dnia 31-go, grudnia zapraszamy na

Zabawę Sylwestrową

Początek, godzina 9:00 wiecz. Wstęp \$35 od osoby

obiad, butelka wódki i szampan na stół

Do tańca gra grupa KLEX

Bilety do nabycia codziennie w restauracji w godz. od 12 w poł. do 10 wiecz.

Jednocześnie zapraszamy do naszej restauracji w stylu
"smorgasbord" ze smaczными potrawami z kuchni polsko-
amerykańskiej. Restauracja czynna jest codziennie w godzinach
od 12 w południe do 8 wieczorem.

Poniedziałek od soboty \$3.95 osoby
Niedziela i święta \$4.25 osoby

Janineum — akcja serdeczna

Z sekretarzem generalnym sekcji austriackiej organizacji Pax Christi, założycielką wiedeńskiego ośrodka pomocy polskiej nauce i kulturze "Akcja Janineum" — Lonny Glaser rozmawia Krystyna Cegielska.

Z moją rozmówczynią oraz jej przybraną córką, Anną, spotkałam się w dniu 13 grudnia, podczas ich dwudniowego pobytu w Chicago.

— *Proszę powiedzieć, jak zaczęła się pani praca dla Polaków.*

— Idea powstała w styczniu 1957 r., podczas rozmowy z Prymasem Polski, kardynałem Stefanem Wyszyńskim, do którego zaprowadzili mnie — obecny arcybiskup Bronisław Dąbrowski i moja dawna nauczycielka gimnazjalna, Matka Janina, na cześć której został nazwany nasz ośrodek. Robiłam już wcześniej małe akcje charytatywne dla Polski, chciałam jednak zrobić coś więcej. Zapytałam więc prymasa, czym Austria mogłaby najlepiej służyć Polsce. Powiedział: "Właściwie potrzebujemy wszystkiego. Ale najważniejsze byłoby, gdybyście mogli nam dawać znak, że należymy do Was, do kultury zachodniej, że nie jesteśmy od was odcięci. To może być pomoc modlitwą lub myślą, ale nie zapominać o kulturze polskiej, która jest kulturą zachodnią".

Po powrocie do Wiednia rozmawiałam z bardzo jeszcze wtedy młodym kardynałem Koenigiem, arcybiskupem Wiednia, który powiedział: "Niech pani zaczyna, niech pani coś robi".

Zaczęła się akcja, która — z różnych powodów — nie szła na początku tak łatwo. Zadaniem jej jest pomoc stypendialna dla polskich naukowców i ludzi kultury, umożliwienie im wyjazdu do Austrii, dostępu do uczelni, bibliotek, archiwów; do źródeł, które dzięki bliskiemu powiązaniu historii Polski i Austrii są w Wiedniu bardzo bogate. Nasi stypendyści nawiązują kontakty zawodowe i są potem niejednokrotnie zapraszani na wykłady lub do udziału w określonych badaniach, austriackie czasopisma naukowe drukują ich artykuły.

Popieramy ludzi z różnych specjalności — nie tylko humanistów, ale też przedstawicieli nauk ścisłych i lekarzy.

Naszym zamierzeniem na najbliższą przyszłość jest rozszerzenie naszej działalności na szkolenie specjalistów dla polskiego przemysłu i handlu, potrzebujemy jednak do tego odpowiedniej bazy finansowej.

Staramy się nie tylko wypłacać stypendia, ale dawać mieszkanie i zapewniać opiekę. Wprowadzamy tych ludzi w towarzystwo austriackie i w kulturę. Związujemy razem zabytki, w które Austria jest tak bogata i wprowadzamy ich w życie kościelne, parafialne.

— *Jak odbywa się selekcja kandydatów na stypendia?*

— Nasze kwestionariusze stawiają dość wysokie wymagania stypendystom. Muszą oni być naukowo albo w swoim zawodzie naprawdę dobrzy, aby po powrocie do Polski ich pobyt w Austrii rzeczywiście owocował dla nauki i kultury. Ponieważ jest to akcja kościelna, muszą mieć też poparcie swojego Kościoła, stwierdzenie, że są to ludzie uczciwi i jeżeli nie zaangażowani w życie kościelne, to przynajmniej wierzący.

— *Ilu stypendystów przyjeżdża z Polski do Austrii?*

— Mamy dwa sześciopokojowe mieszkania. Biorąc pod uwagę, że czasem stypendyści nie mają nic przeciwko dzieleniu pokoju z drugą osobą, mamy przez cały rok od 12 do 14 osób. Stypendia są na ogół na okres 3 miesięcy, co pozwala nam zapraszać od 90 do 100 osób rocznie. Zajmujemy się również, tak dalece, jak nam siły wystarczają, przejeżdżającymi przez Wiedeń dawnymi stypendystami, naukowcami i ludźmi poleconymi przez polski Kościół, którzy jadą na zjazdy i Kongresy, przeważnie do Włoch. Takich przejeżdżnych mamy do 250 rocznie.

— *Kto pracuje oprócz pani w Janineum? Jakimi siłami odbywa się ta wspaniała akcja?*

— Dyrektorem Akcji Janineum jest teraz p. Anna Glaser, moja adoptowana córka, która pochodzi z Polski i została tam wyszukana jako moja następczyni. Ponieważ zrozumieliśmy się bardzo dobrze i zaprzyjaźniliśmy, doszło do adopcji.

Ja jestem już na emeryturze, więc choć w dalszym ciągu pracuję w Janineum, robię to bezpłatnie. Anna jest opłacana przez Episkopat austriacki. Jest to gest kardynała Koeniga dla tego polskiego dzieła. Sekretarka, zatrudniona na pół dnia jest płaconą z funduszy Episkopatu niemieckiego.

— *Kto finansuje akcję stypendialną?*

— Episkopat — austriacki i niemiecki oraz grono naszych przyjaciół. Popiera nas też austriacka Akcja Katolicka, która finansuje pewną liczbę stypendiów rocznie.

— *Grono przyjaciół? To znaczy, że panie potrafią zachęcić ludzi, którzy mogą coś w tej sprawie zrobić?*

— Tak, mamy bardzo dobre grono, które ciągle staramy się poszerzać. Nigdy nie jest ono zbyt duże, bo zadań jest tyle, że zawsze jest za mało pieniędzy na wszystko, co chciałoby się i można by zrobić.

To grono pomaga nam w różnorodny sposób. Mamy w nim przede wszystkim profesorów i dyrektorów instytucji naukowych, dzięki czemu mamy dla naszych stypendystów dostęp do instytucji naukowych. Żony rektorów i profesorów chętnie nam pomagają przy urządzaniu przyjęć i imprez.

Mamy wśród naszych przyjaciół panią Lanckorońską, polską hrabinę, mieszkającą w Wiedniu, której 90-te urodziny niedawno razem obchodziliśmy. Założyła ona dwa instytuty polskie — w Rzymie i w Londynie, które prowadzi do dziś. Jest mimo swego wieku bardzo czynna, bardzo dużo nam pomaga. Urządzamy imprezy poetyckie, (Dokończenie na str. 22-ej)

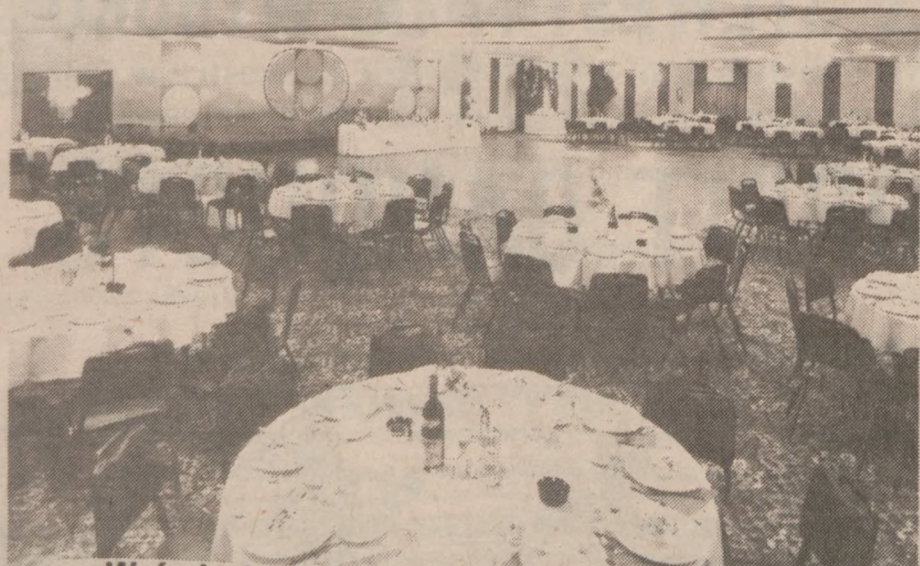
WITAMY NOWY ROK

w pięknej odnowionej sali bankietowej

GRAND MANOR

Uprzejmie zapraszamy Państwa na

DOROCZNY BAL SYLWESTROWY

który odbędzie się
w niedzielę
31 grudnia 1989 r.,
w pięknej sali balowej

GRAND MANOR

pod adresem

5436 S. ARCHER AVE.

Początek o godz. 8 wieczorem.

Wyśmienitą kolację przygotuje dla Państwa kuchmistrz — **Franciszka Lech**. W cenę biletu włączona jest gorąca kolacja oraz butelka szampana na stół i dodatki sylwestrowe. W skład kolacji wchodzi: barszcz czerwony z pasztetem, 3 rodzaje mięsa: polędwica z grzybami, pulpety w sosie, kura po polsku oraz wiele innych przystawek. Po północy podane zostaną: bigos myśliwski oraz kawa.

Do tańca grać będzie jeden z najlepszych polskich zespołów w Chicago

Europa Band pod dyрекcją Janusza Brzezinskiego

podczas kolacji grać będzie orkiestra

MARYJACHI pod dyрекcją RAMIRO ZAMORA z Meksyku

Po rezerwacji prosimy dzwonić: Tel.: 767-2300 lub 767-2301

Cena biletu: \$40 od osoby.

WYGODNE PARKINGI Z TYŁU BUDYNKU OD ULICY LaCROSSE.

Zawiadamiamy, że posiadamy sale bankietowe na różne okazje, takie jak: wesela, bankiety, chrzciny, komunie itp.

CASEY i MIECZYŚŁAWA PIASNY, Właściciele.

Najserdeczniejsze życzenia świąteczne

składają właściciele TERESY I i TERESY II

Serdecznie zapraszamy na pełną atrakcji i niespodzianek

NOC SYLWESTROWĄ

W Pięknych Salach Przy Restauracji

TERESA II

4751 N. Milwaukee Ave.

Początek o godz. 8 wieczorem

Gra doskonały zespół muzyczny

PERFECT

z rewelacyjnym solistą

MANOS MARINOS

Tę jedyną noc w roku umili Państwu występ znakomitego piosenkarza

VALDEMARA KOCONIA

Nad humorem Państwa czuwać będą

artyści kabaretu warszawskiego

AJENCJA

Cena biletów \$45 od osoby. W cenę biletu włączona jest: wyśmienita gorąca kolacja z własnej kuchni (znanej od lat Teresa Restaurant), butelka wódki, szampan, lód i sody na stół 10-osobowy oraz akcesoria sylwestrowe. Po północy dodatkowo gorący czerwony barszcz na otęplenie.

Bilety można nabyć w restauracji Teresy:

4751 N. Milwaukee Ave. i 3938 W. School

Po rezerwacji proszę telefonować:

286-5166 lub 283-0184

Własny parking • Doskonała komunikacja

• Lawrence i Milwaukee blisko Copernicus Center

Wszystkich stałych Bywalców, Przyjaciół
i Znajomych oraz miejscową Polonię
serdecznie zapraszamy do lokalu
w południowo-zachodniej części Chicago

Stanisław i Halina Obrochta właściciele

LOKAL MELODY

4458 S. Fairfield Ave. (45 ul. i California Ave.)
W niedzielę, 31 grudnia od godz. 7:30 wiecz.

HUCZNY SYLWESTER

Powitajmy Nowy Rok hucznie, pogodnie, beztrudnie
i z wiarą w lepszy Nowy Rok 1990

Do tańca przygrywać będzie doskonała orkiestra

DESTINY BAND

Podana zostanie wyśmienita kolacja z szampanem.
Po rezerwacji telefonować: 247-1376
(rozmówcie się po polsku)

Mamy bardzo ładną salę do wynajęcia na różne okazje.

(Ciąg dalszy ze str. 21-ej)

literackie, muzyczne, odczyty, wystawy.

Jednym z naszych przyjaciół i współpracowników jest wybitny plastyk i poeta austriacki, Ernst Degasper. Między innymi ilustruje on wydawane przez nas książki naszych stypendystów. Poza tym udostępnia nam zbudowany przez siebie Dom Pokoju w Egenburgu — średniowiecznym, otoczonym murem miasteczku, blisko czeskiej granicy. Robimy tam wystawy naszych ludzi. Jest to centrum bardzo młode, bardzo żywe kulturalnie, przyciągające artystów, pisarzy, muzyków.

Podczas wystawy dom zmienia

się po prostu w dom tego polskiego artysty. Kiedy wystawialiśmy tam np. znakomitą malarzkę z Krakowa, Marię Markowską, wszystkie obrazy Degasperiego zniknęły z domu i we wszystkich pomieszczeniach — łącznie z piwnicą — wisiały obrazy pani Markowskiej.

W najbliższym czasie będzie tam wystawa plastyka z Krakowa, Macieja Żychowicza. W ub. roku mieliśmy wystawę ekslibrisów Biblioteki Jagiellońskiej. I tak w każdym roku staramy się zrobić dwie do trzech imprez — wystaw lub koncertów.

— **Mówiła pani o wydawnictwach. Jakiego rodzaju książki panie wydają?**

— Wydajemy prace naszych stypendystów po niemiecku. Praca musi być naprawdę znakomita. Ocena w Polsce, zarówno autora, jak i pracy musi być dobra, następnie praca jest recenzowana przez naukowców austriackich. Przechodzi ona potem przez ręce naszych specjalistów, którzy dbają o to, żeby styl tłumaczenia był bardzo dobry.

Pracę wydawniczą zaczęliśmy dość niedawno. Jest to kosztowne przedsięwzięcie, ale staramy się co roku wydać jedną książkę. I tak z racji smutnej rocznicy wybuchu II wojny światowej wydałyśmy z przeznaczeniem dla Austrii i krajów niemieckojęzycznych wspomnienia prof. Stanisława Pigońa z Sachsenhausen, ilustrowane przez Ernsta Degaspera.

— **Sluchając, odnoszę wrażenie, że życie prywatne pań jest po prostu życiem Janineum.**

— O, tak. Ale jest to życie w wielkiej rodzinie. Bardzo nam zależy, żeby stypendyści czuli się jak w domu. Czasem mamy problemy ludzkie — chora matka, chore dziecko. Sprowadzamy tych ludzi na leczenie, albo przynajmniej na przebadanie.

We wrześniu zapraszamy na dwa tygodnie stypendystów z kimś z rodziny w Alpy, gdzie mamy za darmo schronisko. Chodzimy w góry, razem gotujemy, wieczorami każdy coś opowiada ze swojej dziedziny. Byli tam już tacy ludzie, jak Brandstetter, Turowicz, Pigoń, Jan Józef Szczepański...

— **Podczas stanu wojennego w Polsce organizowały panie pomoc dla Polaków w postaci żywności i leków, głównie dla dzieci. Wiem, że łącznie poszło do Polski w tej akcji blisko 3.5 tysiąca ton tych produktów.**

Z kardynałem Franciszkiem Macharskim.

— Tak, dziś przypada ta smutna rocznica wybuchu w Polsce stanu wojennego. Czy pani wie, już 18 grudnia rozpoczęła się w Austrii wielka akcja pomocy Polakom. Tego dnia w całym kraju rozdzwoniły się wszystkie dzwony. Dzwoniły od godziny 17:45 do 18-ej, nawołując ludność do pomocy. Rząd Austrii ogłosił, że podwoi pieniądze zebrane przez jakąkolwiek organizację do końca marca. Uzbierałyśmy wtedy 2.5 mln szylingów, a więc dostaliśmy drugie 2.5 mln od rządu. Później Austriacy, wiedząc, że zajmujemy się Polską, przynosili nam pieniądze i bez prośbienia. Pomagali nam w tym nasi stypendyści, którzy między innymi pełnili dyżury w biurze.

Kupowałyśmy z tych pieniędzy bardzo wartościową żywność. Nie kosztował nas transport, bo rzeźnik z Wiednia jeździł dla nas w każdy weekend za darmo. Czasem brał trzy TIR-y po 20 ton. Brał syna, opłacał trzeciego człowieka i jechali do Polski z naszymi towarami. Tak że pieniądź był wydawany tylko na towar, który w dodatku dostawaliśmy z wielkim dyskontem. Fabryka w Salzburgu robiła dla nas zawsze świeżą produkcję odżywek leczniczych dla dzieci.

Opowiadałam to po to, żeby pokazać, że nasza praca, to nie jest praca biurowa. Jak się pracuje z ludźmi, to przychodzi problemy, a wtedy trzeba pomagać. I to nas z ludźmi jeszcze bardziej łączy.

— **Jaki jest główny cel przyjazdu**

pań do Stanów Zjednoczonych?

— Zawsze chcieliśmy nawiązać kontakt z amerykańską Polonią z myślą o wymianie naukowej. Byłoby bardzo u nas mile widziani Amerykanie pochodzenia polskiego, którzy mieliby możliwość spotkania się u nas z Polakami i m.in. rozmawiania po polsku. Wiedzieliśmy bliżej Polski, niż Ameryka, więc i Polakom łatwiej tam przyjechać, niż do Stanów. Dla młodych Polaków z Ameryki byłoby to na pewno korzystne nawiązanie kontaktu z ojczyzną.

Druga sprawa — dobrze byłoby, żeby w Polsce i w Polonii wiedzieliśmy o swoich poczynaniach; niektóre rzeczy można by koordynować. Nie gniewamy się, oczywiście, jak nam "kapnie" finansowo — może znajdziemy w Ameryce jakiego przyjaciela, który wspomógł finansowo naszą akcję — ale to nie jest nasz główny cel.

Zaprosiła nas tu nasza przyjaciółka, która była kilkakrotnie w Austrii i zna naszą pracę, poznała stypendystów oraz naszych austriackich przyjaciół. Zaprosiła nas na święta, myśleliśmy więc, że dobrze byłoby nawiązać tę łączność, o której od dawna myślałyśmy.

Jesteśmy już w kontakcie z dr Hubertem Romanowskim z PUNO, a jadąc do Chicago nie wiedzieliśmy nawet, że istnieje tu polski uniwersytet.

— **Dziękuję bardzo za rozmowę i serdecznie życzę powodzenia w dalszej pracy.**

Najserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
składają właściciele

ASTORIA LOUNGE

3208 N. KOSTNER (Róg Belmont)

Zapraszamy na

BAL SYLWESTROWY

31-go grudnia
Początek o godz. 8 wiecz.

Gra zespół

KAPELA RZESZOWSKA

Wstęp wolny. Kuchnia czynna.
Po rezerwacji dzwonić:
725-2277 lub 631-3924

"GROTA"

3112 N. CENTRAL

TEL.: 622-4677

Zaprasza Na

WIELKI BAL SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ, 31 GRUDNIA, OD 8:30 WIECZÓR DO RANA!!!

GRA WSPANIAŁY
ZESPÓŁ MUZYCZNY

'HORYZONT'

Wszelkie akcesoria sylwestrowe, losowania
i wiele innych atrakcji!!!

- Wyśmienita gorąca kolacja • Wódka, szampan, kawa.
- Domowego wyrobu ciasta • Po północy zimne zakąski i barszcz z pasztecikiem!

To wszystko za jedyne \$38.00. REZERWUJcie TERAZ!!

Przyjmujemy również zamówienia na wszelkiego rodzaju przyjęcia do 250 osób w naszych pięknych salach bankietowych. Miła Atmosfera — Smaczne Jedzenie — Niskie Ceny! Obok bezpłatny, duży, strzeżony-parking.

Właściciele Maria i Józef Wojdyła

SERDECZNE ŻYCZENIA RADOSNYCH ŚWIĄT NARODZENIA PAŃSKIEGO
ORAZ BŁOGOSŁAWIEŃSTWA BOŻEGO W NOWYM ROKU

Swoim Klientom i Całej Polonii—Składa
TADEUSZ KOWALCZYK, Właściciel

ORBIT BANQUETS, ORBIT RESTAURANT I COMMODORE INN & MARINA
ORAZ ZAPRASZA CAŁĄ POLONIĘ NA...

DWA NAJELEGANTSZE I NAJPRZYJEMNIEJSZE SYLWESTRY DO WYBORU!!!

Niezapomniane spotkanie Nowego Roku w zimowym pejzażu

"SYLWESTER Z KULIGIEM"

W pięknym polskim ośrodku wypoczynkowym

COMMODORE INN & MARINA

POŁOŻONYM W ZALESIONEJ OKOLICY NAD JEZIOREM

1640 MEMORIAL DRIVE

STURGEON BAY, WISCONSIN

Tych z Państwa, którzy chcą spędzić Sylwestra w Chicago
Zapraszamy do najelegantszych sal bankietowych

ORBIT BANQUETS

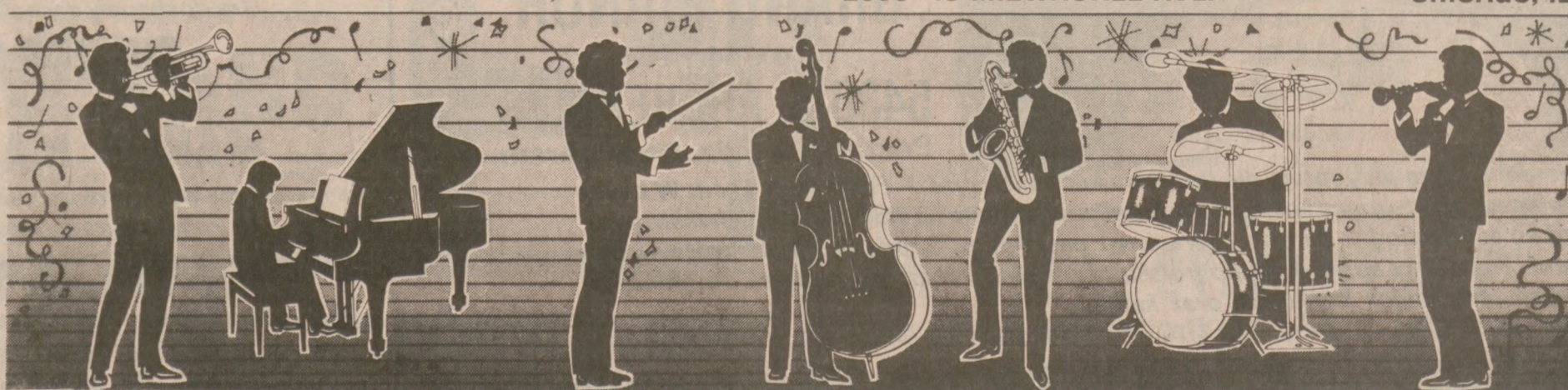
W CENTRUM POLONII

2936-40 MILWAUKEE AVE.

CHICAGO, IL

Nowość!!

Zapraszamy!

Zabawa w pięknym hotelu na parkiecie nowych sal balowych, przy dźwiękach najlepszego zespołu muzycznego z Wisconsin, "Country Band". Właściciel p. Tadeusz Kowalczyk zapewni Państwu królewską kolację z szampanem, nocleg w ładnych pokojach hotelowych, noworoczne śniadanie oraz wiele atrakcji i niespodzianek noworocznych, KULIG W NOC SYLWESTROWĄ, ognisko, gorący bigos i grzane wino. Wyciąg narciarski w pobliżu.

WSZYSTKO TO ZA JEDYNE \$100.00 OD OSOBY.

REZERWACJE: **Orbit Rest. 276-1355** lub
1-414-743-5555

Łatwy dojazd autostradą

Wstęp \$50.00 od osoby z wyśmienitą kolacją, butelką wódki i szampana na stół 10-osobowy oraz kotyliony i akcesoria sylwestrowe.

Najweselsza zabawa Sylwestrowa w Chicago!!!
GRA NAJLEPSZY ZESPÓŁ MUZYCZNY

"BIAŁO CZERWONI"

REZERWACJE: **276-1355** — WŁASNY PARKING
PIĘKNE SALE NA WESELA, BANKIETY
I INNE OKAZJE. WSPANIAŁA KUCHNIA.

Przyjmujemy rezerwacje na tradycyjną polską Wigilię

Zapraszamy

Nie Będziecie
Żałować!

*Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
Życzy Całej Polonii*

WARSAW AT NIGHT

"TERESA RESTAURANT"

3446 N. PULASKI (Przy Newport) TEL.: 282-1070

Zaprasza Na

WIELKI BAL SYLWESTROWY

Niedziela 31-go Grudnia
Od 7-ej Wiecz. do 2-ej Rano
Wstęp \$45.00 od Osoby

Włączając wyśmienitą kolację
z deserem oraz litr alkoholu do
wyboru i butelkę szampa na
4 osoby plus dodatki sylwestrowe.

**Gra Doskonały Zespół
Wokalno-Instrumentalny
z Solistką**

JADWIGA OSIPIAK

Bilety do Nabycia w Lokalu
Codziennie po 6:00 Wiecz.
Prosimy Dzwonić po 6-ej Wiecz.
Po Rezerwacje 282-1070

PRZYJMujemy ZAMÓWIENIA NA BANKIETY
I PRZYJĘCIA W STYLU EUROPEJSKIM

Zapraszamy na

SYLWESTRA MOSCOW AT NIGHT

*Rosyjska Restauracja
i Klub Nocny*

3058 W. PETERSON AVE.
(narożnik Lincoln i Peterson)

Serdecznie zaprasza wszystkich na smaczne obiady w stylu kontynentalnym
w milej atmosferze i przy akompaniamencie przyjemnej muzyki.

Do tańca grają i śpiewają w każdy wieczór znani wokaliści
JÓZEK i JACEK

Zespół muzyczny jest pod kierownictwem Jacka
Po rezerwacje prosimy telefonować 338-6600

Przyjmujemy już teraz rezerwacje na przyjęcia Sylwestrowe
Dwie orkiestry: Moscow at Night i "Surprise Band"

Z Oplątkiem...

Z Oplątkiem w ręku, ojczytym zwyczajem
Do zagród Waszych rozłamać się spieszę
By troski Wasze zastąpić wyrajem
Bo szczęściem bliżnim i ja się ucieśzę.

Kiedy się niebo gwiazdami usieje
Przyjmijcie z rąk mych ten skromniutki datek
Który Wam jutro rozbudzi nadzieje
Ten staropolski bieluchny Oplątek.

Niechaj się szczęście na nowo narodzi
Przy wigilijnym gdy zasiędniesz stole
I duch braterstwa mile nam przewodzi
Pieśnią wesela w towarzyskim kole.

Słowa rzeczzone niech się ucieleśnią
Bóg niechaj szczęści zdrowiem i dostatkiem
Niech pierzchną troski i sny gdy się prześnią
Za rok, znów będziem łamać się Oplątkiem.

Jan Pukanty
(St. Petersburg, Florida,
921-55th Ave. N.)

SYLWESTER u RZESZOWIAKÓW

"Jak Za Dawnych Lat"

Pod Kierownictwem Ks. Bp. B. L. Wojdyły

NADZWYCZAJNA ZABAWA SYLWESTROWA

31 GRUDNIA 1989 r.
w ekskluzywnej sali CENTRUM
1309 N. Ashland Ave.

Wstęp \$25 od osoby Poczatek godz. 8.00 wiecz.
Cena obejmuje pełną gorącą kolację plus wino i szampan.
Trunki do nabycia na miejscu wyłącznie

Gra ORKIESTRA i KAPELA POGÓRZAŃSKA Z POLSKI
Występy artystyczne Zespołu Rzeszowiacy. Bal do rana.
Bilety do nabycia w Centrum Jana Pawła II — 1317 N. Ashland Ave.
REZERWACJE: 276-7171

Z tym ogłoszeniem zniżka 50 centów przy każdym kupnie za \$5
do niedzieli, 24 grudnia

Zrób swoje świąteczne zakupy u nas. Mamy opakowania na prezenty.
Godziny: od pon. do piątku od 9 do 7 wieczorem
Soboty od 9 do 6 wieczorem
Niedziela od 10 do 5 po poł.

PARLEY'S CANDY OUTLET
3025 N. Pulaski Rd., Chicago, IL 60641 Tel.: 725-1661

DISCO ★ DISCO ★ DISCO ★ DISCO

NAJLEPSZA POLSKO-AMERYKAŃSKA DYSKOTEKA

6020 W. Belmont
777-5208

31 GRUDNIA 1989 ROKU

BAL SYLWESTROWY

zabawa od 7 wieczorem do 4 rano

- szampan o północy
- gorące i zimne zakąski w stylu angielskim
- dodatki sylwestrowe

20 DOLARÓW OD OSOBY

Niezapomniane chwile i szampańska zabawa zapewniają
właściciele Małgorzata i Marek

DISCO ★ DISCO ★ DISCO ★ DISCO

TOW. WOLNOŚĆ, GRUPA 1776 Z.N.P.
ZAPRASZA NA

BAL SYLWESTROWY

31 Grudnia
w Domu Młodzieżowym — 6038 N. Cicero Ave.
Początek o godzinie 8:00 wieczorem.
Orkiestra "Pasierb Band"
Wstęp \$35.00 od osoby z kolacją.
Po rezerwacji prosimy dzwonić: 282-2167 lub 775-0673

Veronica's Beauty Salon

Zakład Fryzjerski

czynny od wtorku do soboty od 9 rano
WYKONUJEMY:
Manicure, Pedicure, Trwałe Ondulacje,
Modne Strzyżenie, Krecenie Włosów
Spiralą oraz Waxing

Oferujemy: Nexus, Matrix, Sebastian.
SERDECZNIE ZAPRASZAMY!
Wizyta w salonie piękności pierwszej klasy
Wcale nie oznacza wydatku fortuny!!!

312-282-2230 5001 W. Irving Park Rd., Chicago, IL 60641

EUROPEJSKA LOUNGE

2524 W. 51st St. Tel.: 476-3037

Serdecznie Zaprasza Państwa Na

WIELKI BAL SYLWESTROWY

BĘDZIE TO NAJLEPSZE POWITANIE NOWEGO ROKU W CHICAGO!!!

**GRA ZNAKOMITY ZESPÓŁ
WOKALNO-MUZYCZNY
"COMPACT"**

Z UDZIAŁEM SOLISTKI
ALINY GRZELAK

WSTĘP TYLKO \$30 OD OSOBY: Zimne zakąski, gorąca
kolacja, szampan, po północy bigos myśliwski.
Niespodzianki (występ artystyczny) i akcesoria sylwestrowe!

POCZĄTEK O 7:00 WIECZÓR
SALE NA BANKIETY I INNE PRZYJĘCIA.
REZERWACJE I BILETY CODZIENNIE PO 6:00 WIECZÓR
W KLUBIE!!!

Polynesian Village

6845 W. Addison Ave.
zaprasza
w noc sylwestrową na

BAL

Początek o godz. 8:00 wiecz.
Grać będzie zespół:
CONTINENTAL

W cenę biletu (\$45 od osoby) wliczony jest: * kompletny obiad * alkohol i szampan o północy * zakąski po północy * kotyliony.

Wystrój sali w stylu hawajskim
Po rezerwacji i bilety dzwonić:
283-5567

MELORYTM

Lubiany zespół muzyczny z
szerokim repertuarem poleca
swe usługi na wesela, zabawy,
chrzciny itp.

792-0553 484-4676

The Panorama Restaurant & Lounge

5020 S. Archer Tel. 767-2733

*Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Oraz Szczęśliwego Nowego Roku*

*Cafej Polonii i Naszym
Miłym Klientom
Życzą
Właściciele Panoramy*

Zapraszamy do Nowo Otwartego Nocnego Klubu

Polecamy SALE BANKIETOWĄ

Do Wynajęcia na Różne Okazje i Przyjęcia

SYLWESTER 1989

KOŁO PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA w CHICAGO

serdecznie zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

W NIEDZIELĘ, DNIA 31-go GRUDNIA 1989 R. W WIKTORIAŃSKIEJ SALI "WHITE EAGLE"
6845 North Milwaukee Avenue, Niles, Illinois
Obfita kolacja z napojami i szampan na powitanie nowego roku

Orkiestra "PROGRESS"

Początek o godzinie 8:30 wieczór Obowiązuje Strój Wizytowy Donacja \$50.00 od osoby
Uprzejmie prosimy o wczesne rezerwowanie stolików dzwoniąc na Tel. 456-2069 lub 775-8329

Świeże, długie

RÓŻE

\$850
tuzin
Poinseccja od \$2.99

FLOWER MAN
3921 W. Fullerton
384-5088

Otwarte codziennie — dostarczamy

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
Zasyła Całej Polonii

"DAMEN TAP"

2001 W. 47-ma ulica TEL.: 254-7746

Jednocześnie Zapraszamy Na

ZABAWĘ SYLWESTROWĄ

W NIEDZIELĘ, 31-GO GRUDNIA
OD 8:00 WIECZ.

Bilety \$30 od osoby, w tym: gorąca kolacja,
butelka szampa, kotyliony

Muzyka w Wykonaniu
Znakomitego 4-Osobowego
Zespołu Wokalno-Instrumentalnego

"MAGNET"

z solistką
Elżbietą Kunicką

NEW POLONIA CLUB

6101-03 W. BELMONT AVE., CHICAGO, IL.

Uprzejmie Zaprasza
Państwa Na Wspaniałą

BAL SYLWESTROWY

Z KOLACJĄ

Szampan, 3 butelki wódki na stół. Po Północy podajemy czerwony barszcyk
z pasztecikami. Nagrody wejściowe.
Do tańca przygrywać będzie Zespół
RABKA BAND

Początek o godzinie 8:00 wieczorem
Wstęp \$40.00 od osoby.

Po rezerwacji telefonować: 237-0571 lub 745-1188

UWAGA!

Każde ogłoszenie ukazujące
się w "Dzienniku Związkowym"
drukowane jest według
życzenia klientów, którzy
za nie płać.

W związku z powyższym
zaznaczamy, że nie bierzemy
odpowiedzialności za ich treść.

Help Prevent
Birth Defects —
The Nation's Number
One Child Health Problem.
Support the

March of Dimes

BIRTH DEFECTS FOUNDATION

This space
contributed by the publisher.

TURYSTYCZNA LOUNGE

Restaurant & Banquet Hall
3336-42 N. Milwaukee Ave. Tel: 794-0326

urządza

BAL SYLWESTROWY

w niedzielę, 31-go grudnia, 1989 r.
Początek o godz. 7:30 wiecz. Zakończenie o 2:00 w nocy.

**Gra orkiestra
KONTRASTY**

Butelka szampa na jeden stół (10 osób przy stole).
Rezerwacje stolików wg planu.
\$25.00 od osoby z kolacją i kotylionem.
Mamy również sale na wesela, chrzciny i inne przyjęcia
Właściciele Rutkowsky

Ze świątecznymi życzeniami
"WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO"
teraz jak i w Nowym 1990 Roku
pozdrawia

URSZULA MICHAŁOWSKA

Program radiowy
"Drugie śniadanie z Urszulą"
1240 AM Niedziela 11 rano do 12 w południe.

SERDECZNE ŻYCZENIA
świąteczne i noworoczne
całej Polonii
— składa —

ZWIĄZEK LEKARZY POLSKICH

jednocześnie uprzejmie zawiadamiamy,

że coroczny

BAL

ZWIĄZKU LEKARZY POLSKICH

odbędzie się w

Hotelu Ambasador West, w Chicago

W sobotę, 3 lutego, 1990 roku

Po bliższe informacje i rezerwacje prosimy dzwonić:
929-0913 lub 649-0303 od godz. 5 po pld. do 11 wiecz.

NEW POLONIA

6101-03 W. BELMONT

Tel. 237-0571 lub 745-1188

SALA BANKIETOWA

Na chrzciny, komunie, graduacje,
urodziny oraz inne przyjęcia towarzyskie.

W ciągu tygodnia możemy wynająć salę na posiedzenie, bingo i inne okazje

CENY PRZYSTĘPNE!

PROSIĆ o KRYŚIE

CAFE CONTINENTAL

5515 N. Lincoln Ave.

Tel.: 878-7077

Zaprasza Na

ZABAWĘ SYLWESTROWĄ

w Niedzielę, 31-go Grudnia
Wstęp \$65 od osoby włączając:

Obiad składający się z ośmiu dań,
wino, dodatki sylwestrowe

Do Tańca Gra Zespół

"THE CONTINENTALS"

Z Solistą z Europy

ZORICA KONDA

Jesteś samotna?! Samośny?!
PRZYJDŹ DO NAS!

Spędzisz

NOC SYLWESTROWĄ

Sam na sam z aktorami

KABARETU WARSZAWSKIEGO

AJENCJA

w sali kameralnej przy Restauracji TERESA II

4751 N. Milwaukee Ave.

UGOŚCIMY! ZABAWIMY!

Cena biletu—TYLKO \$35 od osoby. W cenę biletu włączona jest: wyśmienita gorąca kolacja z własnej kuchni, składająca się z kilku dań; szampan na toast noworoczny; lód i sody oraz akcesoria sylwestrowe; po północy gorący czerwony barszcz na ostrzeżenie.

Ograniczona ilość miejsc.

Bilety do nabycia w:

TERESA II, 4751 N. Milwaukee Ave.

283-0184

Dozłona miejska komunikacja.

Lawrence i Milwaukee—blisko Copernicus Center

Bezpłatny parking

JAGIELLONIA CLUB

3634 W. Belmont

Tel.: 583-9554

zaprasza wszystkich na

BAL SYLWESTROWY

dnia 31 grudnia 1989 roku
początek godz. 8:00 wiecz.

Wstęp \$35 od osoby.

W cenę biletu włączone:

* butelka alkoholu na 6 osób * szampan * przekąski

* obiad na gorąco.

Bawić Państwa będzie zespół

SZWAGRY

z solistką Barbarą Wodkiewicz

Po rezerwacji i informacji prosimy dzwonić codziennie

na numer: 583-9554 od godz. 8 rano do 2 w nocy.

Zapraszamy i życzymy wesołych Świąt Bożego Narodzenia

oraz szczęśliwego Nowego Roku

Z.Z.L. Milewscy

Wielki Bal Sylwestrowy

Bilety są już w sprzedaży.
Zarezerwujcie sobie miejsce.
Zapraszamy Całą Polonię

Do największego i najpiękniejszego nowo otwartego lokalu

na południowo-zachodniej stronie miasta Chicago

SOPHIE LITTLE VILLAGE

Z Pierwszorzędną Restauracją-Smorgasbord

5074 S. ARCHER AVE. TEL.: 582-5855

DANCING!

Odbywają się w każdy piątek, sobotę i niedzielę.

Początek o godz. 9:00 wieczorem.

GRA DOSKONAŁY ZESPÓŁ

FOLDER i AKWARELE

z solistką **BOŻENĄ HUTNIK**

Zaprasza właścicielka lokalu — Zosia Gil

Dwa obszerne bezpłatne parkingi.

AQUA BELLA BANQUETS

3630 N. HARLEM AVE., CHICAGO, IL

zaprasza Polonię na

NAJWESELSZY i NAJELEGANTSZY

BAL SYLWESTROWY

NIEDZIELA, 31 GRUDNIA,

POCZĄTEK 8:00 WIECZ.

☆ ☆ ☆

GRA ORKIESTRA

KAWALKOWSKIEGO

"MARK ANTHONY"

BUTELKA ALKOHOLU i SZAMPAN NA STÓŁ

KOLACJA "PRIME RIB" i PRZEKĄSKA

Wstęp: \$50 od osoby.

BEZPŁATNY PARKING!

Rezerwacje: 589-0100

ZWIĄZEK POLSKICH SPADOCHRONIARZY
KOŁO W CHICAGO

Zaprasza Całą Polonię na

BAL SYLWESTROWY

Niedziela, 31 grudnia

Początek o 8:30 wieczór

PRZYBYŁO HOUSE OF "WHITE EAGLE" 6839 N. Milwaukee

Kolacja — Alkohol — Szampan — Kotylin

Donacja \$47.50 pokrywa kolację i napoje alkoholowe.

GRA ORKIESTRA

"CONTINENTAL — COMBO"

Kolacja o 9:30

Bezpłatny parking

Informacje i bilety po 6:00 wieczór.

Frank Rudnicki: Tel.: 725-4120

BURBANK MANOR

6345 W. 79th St.

Tel. 599-2500

zaprasza na

BAL SYLWESTROWY

POCZĄTEK O GODZ. 8:00 WIECZOREM

BILETY \$45 OD OSOBY:

- WYŚMIENITA KOLACJA,
- SZAMPAN
- 2 BUTELKI WÓDKI
- na stół 10-osobowy
- BUFET Z ZIMNYMI ZAKĄSKAMI
- i SŁODYCZAMI

BAWIĆ PAŃSTWA BĘDZIE ZNAKOMITY ZESPÓŁ

ROMEO

Po rezerwacji proszę dzwonić na numer: 599-2500

WIERCHY

Restaurant Lounge

4516-18 W. Fullerton

Tel.: 342-2360 lub 227-9763

Zapraszają 31 grudnia na

BAL SYLWESTROWY

Do tańca grać będzie zespół

UNIVERSAL 88

Bilety w cenie \$35 od osoby. W cenę włączona:

Gorąca kolacja "Family Style", czerwony barszcz z pasztecikami,

zimne zakąski, wódka, szampan oraz kotyliony

Stoliki małe (2, 4-osobowe) i dla

większych grup. ZAPRASZAMY NA

DANCING W PONIEDZIAŁEK (BOŻE NARODZENIE)

Bal Sylwestrowy

w pięknej sali bankietowej

PARKVIEW VILLA

6155 W. Fullerton

Tel.: 237-3220

* Wykwintna kolacja * Bezpłatny bar bez ograniczenia * Szampan o północy * Czapki, gwizdki, serpentyny itp.

Bigos staropolski po północy.

Do tańca gra zespół

SKALNI - Dejavu

☆☆☆☆☆

Początek balu godz. 8:00 wiecz.

Kolacja o godz. 9:00. Cena \$50 od osoby.

Po rezerwacji i informacji prosimy dzwonić: 237-3220

Sala bankietowa do wynajęcia na wszelkiego rodzaju okazje,

wesela, chrzciny, jubileusze, zabawy klubowe.

Serdecznie zapraszają właściciele

Andrzej i Helena Kucharski

PAULA'S BRIDALS & FASHIONS

Wielka Wyprzedaż! 50%-75% Zniżki Na Wszystko

Stroje ślubne, bale maturalne, stroje wyjściowe, dla

matki panny młodej, sukienki, welony i halki. 5536 W.

Belmont Ave. Tel. 545-8400, proszę Ilonę mówiącą po

polsku. Godziny: poniedziałek-czwartek 11 do 9 wie-

czorem, piątek 11 do 6 wieczorem, sobota 10 do 5:30 po

poł., niedziela 11 do 5 po poł.

Suknie Wieczorowe

WYPRZEDAŻ!

10% do 30% Zniżki

na wszystkich sukniach

wieczorowych i balowych

w zapasie

Oferta ważna do 30 grudnia 1989 r.

Poprawki bez umówienia się

Suknie Ślubne i na Specjalne Okazje

231-7776 110 S. Neltor Blvd., #9 • West Chicago, IL 60185

Godziny: Poniedziałek do Czwartku 11 rano-9 wiecz.

Piątek i Sobota 10 rano-5 po poł.; Niedziela 12 w poł.-4 po poł.

Spraw, by rok ten
nie uległ zapomnieniu

ŚWIĄTECZNY
UROK
w kreacjach z

Marina's

Bridals

Przyjdź i zobacz kolekcję

pięknych kreacji wieczorowych

i balowych w rozm. od 4 do 44.

Duży wybór sukien ślubnych i

dla druhen.

Możliwość przyspieszonych

usług.

"Wasze zadowolenie to

nasza satysfakcja"

Marina's Bridals

5207 West 95th St.

Oak Lawn

(708)

425-1011

ITALIAN AFFAIRS

IMPORTER I DYSTRYBUTOR NAJLEPSZEJ WŁOSKIEJ ODZIEŻY

WYPRZEDAŻ

Z OKAZJI

OTWARCIA

Do 25% zniżki

na całym towarze

• Prywatne konsultacje

(24 godz.) po umówieniu się

• Bezpłatne wykonywanie

poprawek (na cały okres

użytkowania danego artykułu)

WYSOKA JAKOŚĆ

BEZ WYSOKICH CEN

Przyjdź i przekonaj się

ITALIAN

AFFAIRS

545 W. Diversey

Chicago, IL 60614

871-8688

Godziny: Poniedziałek do soboty 11:30-8:30, niedziela 12-6.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
dla Klientów, Przyjaciół i Całej Polonii
— zasyła —

LITTLE WARSAW

Polski Lokal
7849 W. 79 ul. Bridgeview, IL.

**Serdecznie Was zaprasza
do lokalu**

Mieczysław Radłowski, właściciel
Po rezerwacji telefonować 458-7794

Serdeczne życzenia radosnych świąt
BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
swoim Klientom i całej Polonii
— składa —

NOTTINGHAM BANQUETS

7021 West Higgins Road
Chicago, IL 60656

Po rezerwacji na Wieczór Sylwestrowy
Dzwonić: 775-3427. Dogodny parking.

Old Warsaw

Restaurant-Lounge
4750 N. HARLEM AVENUE

Popularna Polsko-Amerykańska Restauracja!!!
Gorący bufet. Domowa Kuchnia.

Zaprasza:
• Na tradycyjną polską Wigilię!
• Na Dzień Bożego Narodzenia!
• Na Dzień Nowego Roku!
867-4500

ODNOWIONE SAŁE NA RÓŻNE OKAZJE NA 250 OSÓB.

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i radosnego Nowego Roku dla klientów, przyjaciół i całej Polonii
zasyła
doskonała i pierwszorzędna

STAROPOLSKA RESTAURACJA L.T.D.

Smorgasbord • Bankiety • Catering
Polsko-amerykańskie dania w domowym stylu

5247-49 W. Belmont Ave. Tel.: 736-5230

Oferujemy: Potrawy, ile możecie zjeść
— Lunch i obiady. Otwarte codziennie
od 10:30 rano do 10:00 wiecz., w niedziele
i święta od 11:00 przed południem do
9:00 wiecz.

NIEWIARYGODNE CENY: W tygodniu \$4.50. W niedziele i święta \$5.50

Oprócz obsługi w restauracji, dowozimy także jedzenie do domów i biur na przyjęcia. Duży wybór dań gorących, dostarczamy po niskich cenach już od \$3.95 do \$7.00

Możemy również podejmować Waszych gości w naszych

CZTERECH PIĘKNYCH SALACH W JOLLY CLUB

6501 W. Irving Park Rd., Chicago, Ill. 60634

Salę tę są przystosowane na przyjęcia takie jak:
• Wesela • "Showers" • Posiedzenia • Rocznice • Chrzcziny
• Zabawy taneczne z obiadem
• Uroczystości klubowe lub organizacyjne
• Przyjęcia po pogrzebie • I.t.p.

Przyjmujemy zamówienia na przyjęcia od 30 do 300 osób.

Po więcej informacji prosimy dzwonić:
Tel.: 736-7606

ROMANTIC CLUB

Klub Nocny
4818 S. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60632
Tel. 247-1229

Z Wysp Karaibskich przesyłam serdeczne
życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia
oraz Nowego Roku wszystkim byłym i
sympatykom mojego klubu oraz Waszym
najbliższym.

Życzę wszystkim pomyślnych, zdrowych i obfitych świąt oraz
szczęśliwego i lepszego Nowego Roku.

Serdecznie zapraszamy wraz z zespołem i obsługą na dancingi
w każdy piątek od godz. 10 do 4 rano i sobotę do 5 rano. Do
tańca gra wspaniały zespół.

POLSKIE ORŁY
Życzymy wszystkim przyjemnej zabawy
Właścicielka
Kazia Wróbel

Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
swoim Klientom i całej Polonii
— składa —

RODZINA NATANEK, Właściciele RESTAURACJI TATRA INN

6040 S. PULASKI RD.
582-8313

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Klientom, Przyjaciółom oraz całej Polonii,
— zasyła —

WAWEL LOUNGE

5424 W. Fullerton Ave.
Jan i Maria Sas, właściciele
Tel.: 745-8024

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Dla Klientów, Przyjaciół i
Znajomych, Dla Całej Polonii
Dalszych Sukcesów w Waszej
Pracy Zasyłają

RODZINA MADEJ właściciele
"BUSY BEE"
Restaurant and Lounge

1546 N. Damen Ave. Tel.: 772-4433

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
dla Klientów, Przyjaciół, Znajomych i całej Polonii
— zasyła —

PRZYBYŁO'S

HOUSE of WHITE EAGLE
6839 MILWAUKEE AVE. NILES, ILLINOIS

Telefon: 647-0660
TADEUSZ PRZYBYŁO, Właściciel
Gospoda zaopatrzona w różnego rodzaju trunki.

PIĘKNE SAŁE DO WYNAJĘCIA:
Na posiedzenia, bankiety, zabawy, wesela
i inne rodzinne uroczystości.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Dla Przyjaciół, Klientów, Towarzystw,
Klubów i Polskich Organizacji
oraz całej Polonii
Dalszych Sukcesów i Powodzenia
We Wszystkich Przedsięwzięciach
— zasyłają —

Richard i Marlene
LELKO

Właściciele sali

MAYFIELD

6072 S. Archer Ave.
Tel. 284-2675

Najserdeczniejsze Życzenia
Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia
— oraz —
Wesołego i Radosnego Nowego Roku
Klientom i Przyjaciółom i Całej Polonii
— składają —

KOWYNIA TRAVEL BUREAU, INC.

3032 N. Milwaukee Ave. Tel.: 384-3200
na 2-gim piętrze

Czynne 7 dni w tygodniu. Następujące usługi: • Zaproszenia
• Przedłużenia paszportów • Tłumaczenia • Transfer rent z Krajów
Europejskich • Wszystkie sprawy związane z turystyką
• Sprzedaż biletów na wszystkie linie lotnicze na cały świat.

ARCADIA RESTAURANT

2943 N. Milwaukee Ave. Tel.: 342-1464
oraz

RESTAURACJA CHOPIN

Wyspecjalizowana w doskonałych
i świetnych potrawach w Jefferson Park

4217 N. Milwaukee Ave. Tel.: 282-4131

Podajemy smaczne i obfite posiłki przygotowane w stylu polskim i
amerykańskim: lunch, obiady, kolacje. Doskonałe, zdrowe potrawy
po przystępnych cenach.

Serdecznie państwa zaprasza
WŁADYSŁAW KOWYNIA, Właściciel

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia i Radosnego Nowego Roku
Klientom, Przyjaciółom oraz Całej Polonii
— zasyłają —

STANLEY i MARIA CHROBAK, Właściciele

SZAROTKA-STANLEY'S BAR

5717 W. FULLERTON AVE. TEL.: 637-1326

WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
KLIENTOM I CAŁEJ POLONII
— życzy —

MAJOR TAVERN & HALL

BRUNO i JULIA ZAŁUCHA oraz Albert, właściciele
5660 W. GRAND AVE. Tel. 237-8089

Wesołych i pogodnych świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego
Nowego Roku całej Polonii
— życzy —

Dom Młodzieżowy Okręgu 13

6038 North Cicero Ave. Chicago, IL 60646

Sala Bankietowa

Do Wynajęcia Na Wszelkie Okazje
Pomieszcza do 250 osób.
Po rezerwacji prosimy kontaktować się z managerem
p. Stanley Bogobowicz, dzwoniąc na numer:
286-0500, a po godzinie 6-jej wiecz. 282-2167

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Oraz Radosnego Nowego Roku
Przyjaciółom, Znajomym,
Klientom i Całej Polonii
— składają —

Ferdynand i Zofia Kois
właściciele Pięknego Lokalu oraz Sali

ROYALTY BANQUET HALL

3810 W. 63-cia Ul.

Mamy piękną salę do wynajęcia na różne
Wasze rodzinne przyjęcia na wszelkie okazje.
Po rezerwacji telefonować: 735-4415-6

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Dla Klientów i Przyjaciół oraz Całej Polonii oraz Dalszego Powodzenia Dla Rodaków
i Rodaczek Naszych — Wszelkich Sukcesów w Waszych
Poczynaniach oraz w Waszych Wszelkich Planach i Zamiarach
Szczęść Wam Boże w Następnym Latach
— zasyła —

POLSKA RESTAURACJA ORBIS RESTAURANT INN

2860 N. MILWAUKEE AVE. TEL.: 342-7800

Dziękujemy za Dotychczasowe Poparcie, Polecając Się Waszej Łaskawej Pamięci

ORGANIZUJEMY PRZYJĘCIA NA WSZELKIE OKAZJE
W NASZEJ PIĘKNEJ SALI
Właścicielka MARIA JAGŁA

Serdeczne Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Całej Polonii
— składa —

POLSKI ZAKŁAD POGRZEBOWY
w POŁUDNIOWEJ DZIELNICY

FORTUNA Funeral Home

4401 S. Kedzie Avenue

Tel. 523-7781

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla Przyjaciół, i dla Polonii wiele sukcesów
w następnych latach dla dobra Stanów Zjednoczonych
oraz całej Polonii — zasyła

John V. May Funeral Home, Inc.

4553-61 Milwaukee Ave. at Wilson

Chicago, Ill. 60630

Phone Kildare 5-2115-6-7

Najserdeczniejsze Życzenia
ŚWIĄTECZNE i NOWOROCZNE
Sklada

Przyjaciółom i Całej Polonii
Polski Zakład Pogrzebowy
Na Władysławowie

KOPEC-RESZKE FUNERAL HOME

5259 West Roscoe Avenue
5300 West (Na Zachód) 3400 North (Na Północ)

Mówimy Po Polsku

Tel.: 545-6974

Serdeczne Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
— oraz —

Radosnego Nowego Roku Klientom, Przyjaciółom
oraz Całej Polonii — Zasyła

CZARNIK

Memorials Inc.,
Od 1920 roku

Cztery generacje służą rodzinom w metropolii chicagowskiej.
7300 SO. ARCHER AVE., JUSTICE, IL.
1-312-458-4443

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Przyjaciółom, Znajomym, i Całej Polonii Wszelkiego Sukcesu w
Waszych Poczynaniach i Kontynuacji Tej Pięknej, a Tak Zbożnej
Pracy — Oby Ona Wydała Jak Najobfitsze Plony — Zasyła

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME

Nowoczesne Kaplice Ochładzane

1427 W. CHICAGO AVE.

Tel. MO 6-2673

Kiedy chwila smutku i żaloby nawiedzi Wasz dom —
Zwróćcie się do nas z całym zaufaniem.

Wesołych Świąt Życzy Polonii KIRSTEN FUNERAL HOME

POLSKI DOM POGRZEBOWY

Prowadzony przez Rodzinę Kirsten od 1894 r.

1006 North Western Avenue

Telefon: ARmitage 6-3378 lub 6-3379

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

— i —
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— życzy —

RODZINA ZARZYCKICH, Właściciele
SINCE 1915

Zarzycki Manor Chapels

5088 S. Archer Ave. (róg Keeler)

Telefon: — 767-2166

Obsługujemy teren całego miasta i przedmieść

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
— składa —

BARAN Funeral Home

JOHN A. BARAN, Właściciel

2644-46 N. Central Ave.

Tel.: 622-1488

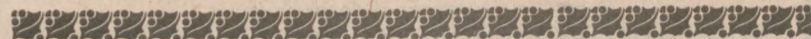
SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

— składa —

LOYAL CASKET CO.

134-58 S. California

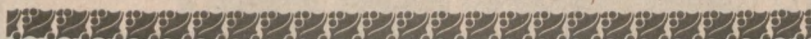
Tel.: 722-4065

ADAM ASNYK

Przyjście Mesjasza

Lud czekający na swego Mesjasza,
Nie zwróci oczu na dziecię małą
I do biednego nie zajrzy poddasza:
Mniema, że zbawcę, którego czekało
Tyle pokoleń ujrzy ziemia nasza
Od razu ziemską okrytego chwałą,
Jak na wojsk czele niewiernych rozprasza:
Mniema, że wszystko będzie przed nim drżało.
Że nawet głowy ugną się książęce,
Zdając mu władzę nad światem . . . Więc jeśli
Usłyszysz, że się narodził w stajence
I że mędrcom dary mu przynieśli
Pyta z śmiechem: „Jakto? ten syn cieśli
Ma rządy świata ująć w swoje ręce?”.

Zasyłamy jak najserdeczniejsze życzenia świąteczne
wszystkim przyjaciołom i znajomym oraz całej Polonii.
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I POMYSŁNEGO
NOWEGO ROKU. Obfitych łask i błogosławieństwa Bożego.

KOLBUS FUNERAL HOME

6857 W. Higgins Rd.

774-3232

Kiedy chwila smutku i żaloby nawiedzi wasz dom,
udajcie się do nas z całym zaufaniem,
a uczynimy wszystko, aby wam ulżyć i pomóc.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Oraz Wiele Szczęścia, Zdrowia i Dobrego Powodzenia z Nowym Rokiem
Dla Przyjaciół, Dla Obywateli Polskiego Pochodzenia oraz Całej Polonii
— składa —

WOLNIAK FUNERAL HOME

5700 South Pulaski Rd. i 4604 South Wolcott Ulica
Telefon: Portsmouth 7-4500

Kiedy Smutek i Żaloba Nawiedzi Wasz Dom, Zwróćcie się
Do Nas, a Uczynimy Wszystko,
Aby Ulżyć w Waszym Nieszczęściu.

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Oraz Radosnego Nowego Roku Organizacjom Polskim i Całej Polonii
— składa —

SZYKOWNY Funeral Home, LTD.

„Służymy już 4-tej generacji”

KOMPLETNY SERVIS USŁUG POGRZEBOWYCH:

- Wcześniej niż fachowa konsultacja
- Tradycyjne usługi pogrzebowe
- Transport i przyjmowanie zwłok (o zasięgu międzynarodowym)
- Natychmiastowe chowanie lub palenie zwłok

(312) 735-7521

4901-09 S. ARCHER

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

ORAZ RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla Przyjaciół i Dla Całej Polonii Wiele

Sukcesów Dla Dobrej Spraw Polskich

— życzą —

SKAJA FUNERAL HOMES

TERRACE FUNERAL HOME

7812 N. Milwaukee Ave., Niles, Ill.

Tel.: 966-7302

SKAJA — STANLEY FUNERAL HOME

3060 N. Milwaukee Ave.

Tel.: 342-3330

PIĘKNE I NOWOCZESNIE URZĄDZONE KAPLICE
POGRZEBOWE Kiedy chwila smutku i żaloby nawiedzi
Waszą Rodzinę, jesteśmy do Waszych
usług 24 godziny dziennie.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Szczęśliwego Nowego Roku
Swoim Znajomym, Przyjaciółom i Całej Polonii
— zasyła —

DYKLA

FUNERAL HOME

3630 West George Street

Tel.: 772-6630

Kiedy chwila smutku i żaloby nawiedzi wasz dom,
udajcie się do nas z całym zaufaniem,
a uczynimy wszystko, aby wam ulżyć i pomóc

SERDECZNE ŻYCZENIA
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Przesyłają Polonii
Znani Przedsiębiorcy Pogrzebowi

POTEREK FUNERAL HOMES

5253 FULLERTON AVE. oraz 5735 FULLERTON AVE.
CHICAGO, ILL. 60639 TEL. (312) 237-6400

Listy Do Redakcji

Anonimowych listów nie umieszczamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania listów. Listy przeznaczone do umieszczenia należy pisać na maszynie z podwójnym odstępem i na jednej stronie kartki. Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

O postawie polskiego społeczeństwa i języku polskim słów kilkoro

Sądzę, że artykuł redakcyjny „By pole doświadczone stało się 'poletkiem Pana Boga'” (14 grudnia) zbyt negatywnie ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec jego dzisiejszej rzeczywistości.

„Każdy oczekuje cudu, po którym Polska stanie się krainą mlekiem, i miodem płynącą”, w którym „własny samochód, dom, pełne półki sklepowe, swoboda wiedzy, a również bezpłatna opieka medyczna, wakacje na koszt zakładu pracy i stu procentowa skolaryzacja” (?) są przez Polaków identyfikowane jako jedyne atrybuty demokracji.

„Wszystko to ma zaistnieć dzięki funduszom z zagranicy, która . . . powinna natychmiast pośpieszyć z pomocą dzielnemu narodowi polskiemu” jak tego oczekują zdaniem Dziennika Polacy. Ale „nędzarze . . . nie mogą wymagać, choćby ich akcje były najbardziej słuszne i usprawiedliwione” ostrzega Dziennik.

To przecież jakieś zupełnie wykrzywione zwierciadło nastrojów społeczeństwa polskiego. Nie wątpię że są wśród niego i tacy jak to przedstawia artykuł Dziennika. Wszystkie jednak uogólnienia zniekształcają rzeczywistość i są krzywdzące dla zdrowego i pragmatycznie myślącego trzonu narodu.

Jest w nim wiele zrozumiałego wskutek doświadczeń minionych dekad sceptycyzmu, ale jest także świadomość że program drastycznych reform przedstawiony w ostatnich dniach w Sejmie przez wicepremiera i ministra finansów Leszka Balcerowicza stanowi istotną szansę dźwignięcia kraju z dna ruiny gospodarczej i w następnym etapie do stopniowej poprawy bytu narodu.

Polacy wiedzą, że zanim to nastąpi czeka ich okres dalszych wyrzeczeń i poświęceń. Nie oczekują ani cudu, ani manny z nieba. Wiedzą, że mogą liczyć na własne przedsięwzięcia siły. I nie spodziewają się, jak to wynika z wypowiedzi Dziennika, jałmużny, natomiast liczą na pomoc ze strony zachodnich, uprzemysłowionych demokracji, ale nie jako zadośćuczynienia za przeszłe Jaltę, zdrady i wynikłą stąd ge-

he-

LUCJAN RYDEL

KOLEDA

Mędrcy świata, Monarchowie
W złotych mitrach na głowie —
Im w lichej szopie na słomie
Bóg objawia się widomie,
Wcielony w żywym słowie.

I do dziś dnia w pieśni starej,
Pełni wielkiej, słodkiej wiary
I wesela i powagi,
Trzej Królowie, wschodnie Magi
Niosą Mu swe dary.

I do dziś dnia w tej stajence,
Gdzie to Bóstwo niemowlęce,
Jasna kółka zasiada,
Święta dzieje opowiada
W prostej piosence.

Jeńcy świata i tułaczce,
Co w królestwo swe żebracze
Noszą w sobie wieczne wszędzie
Biegną ku jasnej koledzie,
A serce w nich płacze.

Nie z weselem przyszli w łonie
Z czołem nie w złotej koronie
Przed tym żłobem kornie klęczą —
Ból żelazną im obręczą
Ścisnął sine skronie.

Dary swoje niosą oto:
Nie kadzidło, mirę, złoto,
Jeno rany i kajdany
I niewolę duch znękany
I wewnętrzną zgryzotą.

A kółka im ukaże
W gloriach i niebiańskim czarze
Matkę z Synem w złotym blasku
Na Częstochowskim obrazku —
I jękną Łazarze . . .

Z żalem donosimy, że najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza oraz siostra moja, śp.

Elsie Tima (Tyma)
(żona śp. Antoniego Sr)
(z domu Nowak)

Członkini Ligi Morskiej w Ameryce po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. sakramentami, dnia 21-go grudnia 1989 roku, o godzinie 1:43 po poł. przeżywszy lat 84.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym we wtorek od 2 do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę dnia 27 grudnia o godzinie 10:00 rano, z zakładu pogrzebowego Colonial Funeral Home pnr 6250 N. Milwaukee Ave. do kościoła Św. Jadwigi (msza św. o godz. 11:00) a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

Pogrzebi w głębokim smutku: Jean (Theodore) Hagensee, córka z mężem; Antoni (Rita) Tyma Jr, syn i synowa; Rose Mary (Fred) Girard, córka i zięć; 15 wnuków, 21 prawnuków, Gertrude Janis, siostra, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Colonial Funeral Home
Telefon (312) 774-0366

Ceausescu

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

rzony, które przejechały dwóch studentów. Ci, którzy próbowali odciągnąć na bok ciała zabitych, zostali powaleni seriami z karabinów maszynowych. Demonstracji nie zdołano jednak rozproszyć do rana.

Po ogłoszeniu komunikatu o upadku Ceausescu i o ewakuacji budynku komitetu centralnego partii, na ulicach Budapesztu zapanała atmosfera radości i triumfu. Tanjusz donosi, że demonstranci i żołnierze bratują się i wchodzą razem na czołgi.

Sowiecki TASS podał, że kilkaset tysięcy mieszkańców Bukaresztu zebrało się w centrum miasta, wznosząc okrzyki: "Wojsko z nami!" i śpiewając patriotyczne pieśni.

Ambasada USA w Bukareszcie stwierdziła, że nie otrzymała żadnego oficjalnego komunikatu o wyjeździe Ceausescu.

Departament Stanu zarządził ewakuację rodzin pracowników ambasady i części personelu, a także wydał ostrzeżenie dla Amerykanów przebywających w Rumunii, doradzając im opuszczenie kraju. (kc)

Zaciskanie pasa w bloku wschodnim

Budapeszt (Reuter) — Rząd jugosłowiański zaproponował wprowadzenie nowej waluty oraz zamrożenie płac na 6 miesięcy w celu zwalczania inflacji, która doszła w listopadzie do 2.000 procent.

Premier Ante Markovic oznajmił, że rząd ma zamiar wypuścić nowy dinar, w pełni wymienialny ze wszystkimi walutami zachodnimi, który miałby wartość 10.000 starych dinarów i wszedłby do obiegu od 1 stycznia.

Stwierdził on, że w przypadku wprowadzania w życie jego planu, roczna stopa inflacji spadłaby w końcu roku 1990 do 13 procent.

Propozycja Markovicia, która musi być jeszcze zatwierdzona przez parlament, jest najbardziej drastyczna z dotychczas zgłoszonych. Przewiduje ona również ścisłą kontrolę budżetu, zniesienie kontroli stopy procentowej ustalonej dotychczas przez Bank Narodowy oraz rządowej regulacji cen energii elektrycznej, benzyny, transportu kolejowego, czynszu, usług pocztowych i opieki lekarskiej.

Budapeszt (Reuter) — Parlament

węgierski zaaprobował nowy, oszczędnościowy budżet, otwierający drogę milionom dolarów w nowych kredytach dla zadłużonej gospodarki kraju.

Wynik głosowania (252:23 z 52 wstrzymującymi się) pozwoli Międzynarodowemu Funduszowi Walutowemu odmrozić ostatnią część 350-milionowego kredytu dla Węgier oraz uwolnić ponad 1 miliard dolarów w kredytach ze Wspólnoty Europejskiej.

Przyjęcie budżetu oddaliło groźbę poważnego kryzysu politycznego; premier Miklos Nemeth zapowiedział rezygnację w przypadku jego odrzucenia.

Budżet przewiduje zmniejszenie deficytu z 800 do 160 mln dol. Oszczędności osiągnięto zmniejszając subsydia państwowe na artykuły konsumpcyjne, przeprowadzając cięcia wydatków na obronę, podnosząc czynsze i nakładając podatki na pożyczki mieszkaniowe. (kc)

Minister obrony Francji miał wypadek

Paryż (Reuter) — Wojskowy transportowiec francuskich sił zbrojnych przewoził grupę rządowych osobistości. Wkrótce po starcie zalogą wykryła nieprawidłowości w funkcjonowaniu jednego z dwóch silników. Pilot zmuszony był zawrócić maszynę i sprowadzić samolot do awaryjnego lądowania.

Będąc już na pasie startowym zawiadził hamulce, samolot zatrzymał się lecz całym impetem uderzył w betonową barierę ograniczającą długość pasa. Transportowiec uległ uszkodzeniu, lecz wszyscy pasażerowie oraz załoga wyszli z wypadku bez szwanku.

Wśród osób znajdujących się na pokładzie samolotu był również minister obrony narodowej Francji, Jean-Pierre Chevenement.

Do wypadku doszło na lotnisku jednej z baz wojskowych zlokalizowanych w północno-wschodniej Francji. (bb)

Prezydent Bush: "Norwegi nie udało się schwycić"

21 żołnierzy USA zabitych podczas interwencji w Panamie

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Władzę w Panamie przy poparciu Amerykanów objął już Guillermo Endara, który został już zaprzysiężony i urzęduje w pałacu prezydenckim. Wśród 200 ustawodawców obecnych na uroczystości zaprzysiężenia nowego prezydenta siedzieli ubrani po cywilnemu żołnierze USA zapewniając ochronę nowemu przywódcy.

Pierwszym zatwierdzonym przez prezydenta Endarę aktem było ustanowienie godziny policyjnej, co przyspieszało i tak nie zmniejszając ilości aktów płażenia sklepów przez Panamczyków. Nowy prezydent wezwał do zgody narodowej i odbudowy gospodarki. Zapewnił też, iż jego rząd z radością powita powracających do kraju dysydentów.

W czwartek żołnierze amerykańscy zajęli pozycje wokół ambasady kubańskiej i nikaraguańskiej w Panama City, by w ten sposób uniemożliwić Norwieżom szukanie schronienia w tych placówkach dyplomatycznych.

W kilka godzin później wojsko Nikaragui otoczyło ambasadę USA w Managui, zaś rząd Daniela Ortegi

wystosował formalny protest wobec akcji podjętej w Panamie. Nikaraguańskie ministerstwo spraw zagranicznych ostrzegło, iż każda akcja przeciwko ambasadzie Nikaragui w Panamie spotka się z identyczną odpowiedzią przeciwko misji USA w Managui.

W Hawanie zaś odbyły się manifestacje z udziałem tysięcy osób, podczas których publicznie potępiano zbrojną interwencję w Panamie. "Wczoraj Grenada, dzisiaj Panama, a kto jutro?" — głosiło jedno z hasł wypisanych na transparentach.

Z doniesień agencji wynika, iż na ulicach Panama City w dal-

szym ciągu słychać wymianę strzałów. Dwa amerykańskie samoloty dokonały wczoraj bombardowania dzielnicy San Miguelito, gdzie znajdowało się najsilniejsze gniazdo oporu oddziałów wiernych Norwieżom.

Komunikat Departamentu Stanu podaje, iż do tej pory w Panamie zginęło 21 żołnierzy amerykańskich, 208 odniosło obrażenia a czterech innych uznano za zaginionych. Z kolei po stronie panamskiej śmierć poniosło 59 żołnierzy, 66 raniono, a ponad 1.800 wzięto do niewoli.

Od czwartku otwarty jest Kanał Panamski, który obecnie uznano za strefę bezpieczną dla żeglugi. (ak)

Moment oczekiwany od 30 lat

Przecięcie wstęgi na North-South Tollway przy 30 stopniowym mrozie

Gubernator James Thompson w towarzystwie federalnego sekretarza transportu Samuela Skinnera dokonał uroczystego przecięcia wstęgi 3-stopowej długości nożycami, otwierając tym gestem najnowsze połączenie drogowe w stanie Illinois.

Projekt autostrady I-355 łączącej rejon lotniska O'Hare z dynamicznie rozwijającą się południową częścią powiatu DuPage dojrzał od prawie 30 lat. Kierowcy, korzystający z nowej płatnej autostrady zyskają kolejne udogodnienie komunikacyjne, skracając drogę pomiędzy Addison i Bolingbrook.

Ceremonia otwarcia autostrady odbyła się pod namiotem ze względu na 30-stopniowy mróz, spotegowany przez współczynnik wiatru do prawie 50 stopni później zera F. Jak zauważył S. Skinner, reauzacja I-355 była ostatnio możliwa dzięki przeformowaniu projektu drogi płatnej zamiast superhighway i determinacji przewodniczącego Rady

Powiatu Cook, Jacka Knuepfera. Jedynie pod tym warunkiem można było zdobyć dodatkowe środki z funduszy federalnych.

Zarząd Płatnych Autostrad przewiduje, że ruch samochodowy na nowej drodze osiągnie co najmniej poziom 65-70 tys. pojazdów dziennie, głównie samochodów osób dojeżdżających do pracy.

Zasadniczy odcinek autostrady ma po trzy pasy z każdej strony, jedynie odcinki końcowe z północy i południa, ze względów oszczędnościowych mają na razie po dwa pasy.

Oplata przy wjeździe i zjeździe (Army Trial i Boughton Rd.) z I-355 wyniesie po 50 centów, na pośrednich rampach kierowcy będą płacić do 25 do 40 centów.

Po raz pierwszy w historii kraju autostrada była budowana w ścisłym porozumieniu ze związkami zawodowymi, gwarantującymi zatrudnianie pracowników niezrzeszonych z jednej strony i pracę bez

strajku z drugiej.

Koszty budowy zostały przekroczone o 1% w części nie obejmującej ceny, której zakup był o 35 mln dol droższy niż przewidywano. (ad)

Większość refuzeników wyemigruje

Moskwa (CT) — Ministerstwo spraw zagranicznych ZSSR powiadomiło przywódców żydowskich zebranych na pierwszym krajowym zjeździe organizacji żydowskich, że większość spośród około 100 pozostających w ZSSR "refuzeników" otrzyma wkrótce zezwolenie na opuszczenie kraju.

Wiadomość ta została przekazana przez Anatoli Adamiszyna, wiceministra spraw zagranicznych.

"Refuzenicy" są osobami pochodzenia żydowskiego, którym odmówiono zezwolenia na emigrację ze względu na dostęp w przeszłości do tajemnic państwowych. (kc)

"Nie opuszczaj nas, o Panie"

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej)

łożu ekonomicznym, ale przecież również i politycznym. W innych warunkach i okolicznościach, historia się jednak powtarza. Czy powtórzy się w sensie symbiozy polonijnych pokoleń — nie uprzedzajmy wydarzeń, zobaczymy.

Sprawa polskich uchodźców, oczekujących od miesięcy we Włoszech między innymi na amerykańskie wizy jest wciąż aktualna. Na wizy mające stanowić dla wielu osób i rodzin przystankę do lepszego i godnego życia. Upokarzająca egzystencja oraz niepokój o dalszy los jest głównym powodem psychicznych depresji znanych jedynie tym, który przez tego typu obozy przeszli.

Kongres Polonii Amerykańskiej na czele z Alojzym Mazewskim, w swoim czasie, podjął interwencję w sprawie przyznania polskim uchodźcom większej ilości wiz wjazdowych do Stanów Zjednoczonych. W oświadczeniu skierowanym do członków Kongresu Stanów Zjednoczonych, KPA zarzucił Departamentowi Stanu dyskryminację Polaków. Problem ten przedstawił prezes Mazewski w Waszyngtonie między innymi senator Barbarze Mikulskiej, kongresmanowi Donowi Rostenkowskiemu i Podsekretarzowi Stanu Edwardowi Derwiń-

skiemu, uzyskując ich zdecydowane poparcie dla stanowiska Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Departament Stanu U.S. przyrzekł zwiększenie kontyngentu wiz wjazdowych dla uchodźców z Rosji i Europy Wschodniej z 15 do 30 tysięcy, ale z faktu tego nie wynikały żadne konsekwencje dla polskich refugis przebywających we Włoszech.

I z tego względu celowym wydaje się być przypomnienie Polonii sprawy losów naszych rodaków przebywających w Latynie, Capui i Rzymie, wobec których nie możemy pozostać obojętni. Wprawdzie wśród polonijnych kręgów, związanych nie tylko z emigracją najnowszej doby, rozpanoszyły się także postawy egocentryczne, obwarowane faktycznie wydanymi celami o egoistycznym wydźwięku, to jednak zdecydowana większość Polonii ceni sobie etyczne-moralne zasady regulujące życie każdej zbiorowości.

Polonia amerykańska powinna dać do zrozumienia, że losy naszych rodaków, nie tylko w Polsce lecz i poza granicami Ojczyzny, nie są jej obojętne, stanowiąc przedmiot żywej troski. Warto o tym pamiętać zasiadając przy wigilijnym stole. (wb)

IN MEMORIAM

W pierwszą rocznicę śmierci najukochańszej żony, matki, babci, siostry i szwagierki naszej, śp.

Janiny Waido

odprawiona zostanie żałobna msza św. w niedzielę 24-grudnia o godz. 12:30 po poł. w kościele św. Jacka.

Do łaskawego współudziału w nabożeństwie i modlitwie zapraszają wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych

Mąż, dzieci, Wnuczki wraz z Rodziną

Z żalem donosimy że najukochańszy mąż mój, ojciec, i brat nasz, ś.p.

Edmund J. Batorek

po krótkiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. Sakramentami, dnia 20-go grudnia 1989 roku, o godzinie 1:00 po południu w starszym wieku.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od godziny 3 do 9 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 23 grudnia o godzinie 9:00 rano z zakładu pogrzebowego Casey Laskowski i Synowie pnr 4540-50 W. Diversey Ave. do kościoła Św. Heleny (msza św. o godz. 10:00) a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha do grobu rodzinnego.

Pogrzebi w głębokim smutku: Albina (z domu Blicharz) żona; Ryszard syn; Phyllis Winiarski i Irena Ostergren córki; Leon (Janina) Batorek, brat i bratowa; Kazimiera Krawczyk, siostra; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Casey Laskowski i Synowie
Telefon: 312-777-6300

PODZIĘKOWANIE

Dotknięta bolesną stratą po śmierci męża, śp.

Leona Gepperta

z głębi serca pragnę wyrazić najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym i kolegom-kombatantom z Kola Nr. 31 im. 2-go Korpusu w Chicago, którzy wzięli udział w Jego pogrzebie lub w jakikolwiek sposób przyczynili się do oddania Zmarłemu ostatniej przysługi ziemskiej oraz do uświetnienia ceremonii pożegnania i pogrzebu.

Serdeczne "Bóg zapłać" składa w ciężkim żalu pogrążona:

Żona Lucja z synami, synowymi i wnuczkami

Z żalem donosimy, że najukochańszy mąż mój, ojciec i dziadek nasz, śp.

Leon T. Geppert

Członek Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Koło nr. 31 po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony Św. sakramentami, dnia 14-go grudnia 1989 roku, o godzinie 2:20 po południu w starszym wieku.

Pogrzeb odbył się w poniedziałek dnia 18 grudnia o godzinie 9:00 rano, z zakładu pogrzebowego Casey Laskowski i Synowie pnr 4540-50 W. Diversey Ave., do kościoła Św. Marii w Des Plaines, a stamtąd na cmentarz Maryhill na parceli kombatantka.

Pogrzebi w głębokim smutku: Lucja z domu Moskalewska, żona; Ryszard (Pola) Belch, Józef (Gerry) Piskorski synowie i synowe; Jennifer i Christopher Belch, wnuczka i wnuczek, bratowa z rodziną w Polsce.

Pogrzebem zajmował się: Casey Laskowski i Synowie
Telefon: (312) 777-6300

FOTOGRAFIE

naprobkowe na porcelanie

586-5533

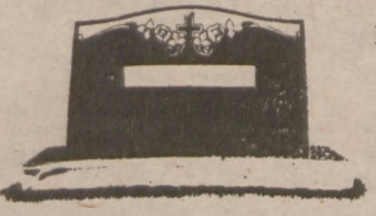

WIECZNY HOLD

Dla uczczenia pamięci bliskiej osoby, złóż pamiętkowy datkę który pomoże w zwalczaniu chorób serca i zawałów. Prosimy wysłać nazwisko zmarłego oraz nazwisko i adres krewnego, który ma być powiadomiony o Twojej ofierze, wraz z odliczanym od podatku czekiem wystawionym na:

AMERICAN HEART ASSOC.
of METROPOLITAN CHICAGO
Dept. PD
20 N. Wacker Dr.
Chicago, IL 60606
lub zadzwonić na nr
346-4675

Jeżeli chcesz, aby datka została zapisana na konto Twojej karty kredytowej. Dla specjalnego uwzględnienia Twojego życzenia, prosimy o dopisanie na kopercie: Dept. PD. Po informację, dotyczące datków i sposobów zredukowania zawałów serca i wylewów krwi do mózgu, prosimy dzwonić na Heartline: 346-4675.

Klientom, przyjaciołom i wszystkim ludziom dobrej woli
Najlepsze Życzenia

— przesyła —

EDMUND OKONEK
właściciel firmy

JAWORSKI MONUMENT COMPANY
3067 N. Milwaukee Ave.
Chicago, IL 60618
Tel: 588-1050

Otwarte Wieczorem w Czwartki

Sylwetki kandydatów

Alicja Otap

Wizyta u sekretarza stanowego Illinois Jima Edgara

Na spotkanie z sekretarzem stanowym Jimem Edgarem czekałam ponad miesiąc. Jak każdy urzędnik wysokiego szczebla władz Illinois posiada dwa biura, w Chicago i w Springfield, stolicy stanu przy czym w tym drugim — do którego nie mogłam się wybrać — spędza więcej czasu. Piątek 1 grudnia okazał się dla mnie przychylny, bo akurat dzień ten Edgar poświęcił na załatwianie swych spraw w Chicago, z których najważniejszą była konferencja prasowa. Podczas niej przypomnieli, że za miesiąc, 1 stycznia 1990 r. wchodzi w życie zaprojektowane przez niego prawo o obowiązkowych ubezpieczeniach aut (tematowi temu poświęciliśmy obszerny artykuł w Dz. Zw. z dn. 6 grudnia br.)

Na piątym piętrze, w trakcie pokonywania korytarzy wiodących do gabinetu Edgara, moja przewodniczka — asystentka sekretarza stanowego p. Patricia Michalski przedstawiła mnie kilku pracownikom tego biura. Pytano o różne rzeczy, a m.in. o to ile lat liczy sobie "Dziennik Związkowy" i w jakim rozcho- dzi się nakładzie.

Z sekretarzem stanowym wita-łam się trochę oszłomiona. Naturalność, rzeczowość i spokój Edgara przywróciły mi równowagę.

Nazwisko Edgara prawie wszystkim kojarzy się z rejestracją aut i egzaminami na prawo jazdy. Dzięki niemu egzamin można zdawać w języku polskim. Wersja przepisów drogowych w języku polskim to też jego zasługa! Jego staraniem, zaoszczędzono kary za jazdę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem nar-

kotyków.

Mało kto wie, że sekretarz stanowy pełni również funkcję głównego bibliotekarza i jako taki posiada pieczęć nad wszystkimi bibliotekami w stanie oraz interesuje się pewnymi zagadnieniami z dziedziny oświaty — a przede wszystkim zwalczaniem analfabetyzmu. Spore sukcesy odnosi zwłaszcza na tym ostatnim polu. Duże zainteresowanie wśród biznesmanów zatrudniających Polaków, wzbudził program eksperymentalny autorstwa Edgara, polegający na udzielaniu pomocy finansowej tym przedsiębiorstwom, które pragną aby ich pracownicy nauczyli się czytać i pisać. Jak ujawnił podczas naszej rozmowy sekretarza stanowy, akcja rugowania analfabetyzmu w miejscu pracy, ruszy pełną parą od nowego roku, po zapoznaniu się ekspertów z wynikami eksperymentu.

Przy okazji zwrócił Edgar uwagę na fakt, że media — a zwłaszcza prasa — poszczególnych grup etnicznych pełnią bardzo ważną rolę w procesie zwalczania analfabetyzmu m.in. wspierając i propagując różne inicjatywy sekretarza stanowego oraz (a może przede wszystkim) służąc jako niezastąpiony łącznik pomiędzy władzami Illinois a daną grupą etniczną.

Nasz stan — podkreślił Edgar — jest bardzo zróżnicowany etnicznie, a możliwość komunikowania się z jego poszczególnymi społecznościami jest sprawą ogromnej wagi.

Jednak największym priorytetem dla Edgara jest podniesienie poziomu oświaty Edukację zresztą postawił na pierwszym planie w swym programie elekcyjnym, a na swego partnera wyborczego wybrał eksperta w dziedzinie szkolnictwa, senatora stanowego Roberta Kustrę (republikanin z Park Ridge), legitymującego się doświadczeniem pedagoga, nauczyciela i wykładowcy. Kustra — członek Związku Narodowego Polskiego — jest współprojektodawcą ustaw reformujących edukację w Illinois, które oczekują w Legislaturze stanowej na rozpatrzenie. W opinii Edgara klucz do reformy oświaty w Illinois stanowią: ścisła współpraca ze szkołą rodziców i sektora biznesowego oraz właściwe finansowanie. Kooperacja z sektorem biznesowym jest — wg niego — w tej samej mierze ważna, co współpraca z rodzinami. Określenie perspektyw rozwojowych tego sektora jest bowiem równoznaczne z ustaleniem zapotrzebowania na rynku zatrudnieniowym w XXI wieku. A z kolei znajomość tego ostatniego, zwłaszcza przez kształcącą się młodzież, ma wartość motywującą: pomaga wybrać kierunek studiów i zawód.

W sprawie finansów wypowiedział się Edgar bardzo szczerze, mówiąc, że tegoroczna, tymczasowa podwyżka stanowych podatków od dochodu musi stać się permanentną. W przeciwnym bądź razie władze Illinois nie będą po prostu miały czym uzupełnić "dziury" w budżecie oświaty, powstałej w rezultacie obniżenia podatków do

poprzedniego poziomu. Gdy zabraknie nowych podatków od dochodu, władze Illinois poszukując źródeł dochodu, najprawdopodobniej zwrócą się w kierunku już i tak bardzo nadwyżonego podatku od nieruchomości, który — zdaniem sekretarza stanowego — jest mniej sprawiedliwy niż podatek od dochodu, ponieważ ściągany jest z mniejszej grupy obywateli Illinois. Reforma systemu podatkowego w Illinois jest nieunikniona — stwierdził Edgar — ponieważ punkt ciężkości musi zostać przeniesiony z podatku nieruchomościowego na "income tax".

Nie mniej ważne jak oświata i budżet stanu, są kwestie społeczne, w tym nawiązanie jeszcze bliższych kontaktów z grupami etnicznymi Illinois. Możliwości w tym zakresie nie zostały — twierdzi sekretarz stanowy — wykorzystane w należyty sposób. W dalszym ciągu stan ma wziele do zrobienia na polu umiejętnego wykorzystania bogactwa wiedzy i doświadczeń, wpływającego ze zróżnicowania etnicznego stanu Lincolna.

Zatrudniający w swym biurze 6 osób z polskimi nazwiskami, Edgar uważa, że nasza grupa etniczna, jako jedna z najbardziej liczebnych i zasłużonych dla Illinois pod względem dorobku gospodarczego, kulturalnego i społecznego jest bardzo wartościowym partnerem władz — ale o niewykorzystanych jeszcze możliwościach. Zwalczając teraz, w obliczu przemian w Polsce współpracę z Polonią, jako łącznikiem pomiędzy Starym Krajem, a władzami stanowymi, nabiera nowego jakościowo znaczenia. Otwierają się perspektywy współpracy ekonomicznej — podkreślił sekretarz stanowy — z korzyścią dla obydwu stron. Od organizacji polonijnych oczekuje Edgar ekspertyzy i ukierunkowania w dziedzinie rozpoznania rynku polskiego, i jego potrzeb. Przypomniał, że już w marcu, 1990 r. z inicjatywy obecnego, republikańskiego gubernatora Jamesa Thompsona uda się do Polski specjalną misją handlową Illinois. Delegacja na miejscu zorientuje się, czy należy założyć w Wrszawie oficjalne przedstawicielstwo Illinois.

Edgar zauważył również, że kwestii otwarcia biura handlowego w Warszawie nie należy przece- niać, ponieważ bardzo często współpraca ekonomiczna rozwija się znakomicie bez tego typu biura lub zupełnie nie istnieje, pomimo obecności placówki handlowej w danym kraju.

Polska jest wciąż dla nas nieznanym krajem — zauważył Edgar. To zupełnie inna sprawa niż z Japonią, która jako wyrobiony partner handlowy USA i Illinois nie przedstawia sobą żadnych tajemnic. Inaczej jest z Polską — podkreślił sekretarz stanowy. Potrzebujemy tu dobrego przewodnika i w tym względzie naprawdę potrzebujemy Polonii, liczymy na jej asystę i ekspertyzę.

Dziękując za rozmowę i żegnając się z sekretarzem stanowym, wyraziłam nadzieję, że w nowym roku zacieśni się współpraca między władzami Illinois a Polonią.

Oplatek aktorski z udziałem Teatru Ref-Rena

W piątek, 12 stycznia o godz. 7:30 wiecz. w restauracji Marewa, przy 1250 N. Milwaukee odbędzie się tradycyjny, doroczny oplatek aktorski. W sprawie rezerwacji i po dodatkowe informacje należy telefonować do p. Wicika (312) 237-1845. W części artystycznej imprezy wystąpi Teatr Ref-Rena. (ao)

Zamiast kartek świątecznych, na Fundusz Prasowy wydawnictw związkowych, złożyli:

1. Anna i Zdzisław Rychliński	50 dol.
2. Irena i Jerzy Przyłuscy	30 dol.
3. Lucja Zalewski	30 dol.
4. Julian Piech	25 dol.
5. Zofia i Jerzy Frackowiak	20 dol.
6. Charlotte i Ignacy T. Bugajski	20 dol.
7. Leon Bonder	15 dol.
8. Aleksander Rojek	15 dol.

Akcja pod patronatem KPA, Wyd. Illinois

Zbiórka pieniędzy na dożywianie dzieci w Polsce

KPA (inf.wł.)—Datki na rozwój sieci placówek darmowego doży- wiania w Polsce, napływają bezu- stannie do Wydziału Illinois Kon- gresu Polonii Amerykańskiej.

W tej chwili na koncie jest już po- nad \$1,600. Akcja rozpoczęła się ofi- cjalnie 3 grudnia, koncertem pt. "Boże Narodzenie w pieśniach słowiańskich" ("Slavic Christmas") w wykonaniu sopranu Diane Klima, przy akompaniamencie Kita Bridges. Dochód z koncertu przezna- czono na dożywianie ubogich dzieci w Polsce.

Pomysłodawcą tak koncertu jak i

akcji charytatywnej była p. Klima, która niedawno powróciła z Polski, bardzo poruszona szerzącą się tam biedą. Będąc w Kraju nad Wisłą, śpie- waczka zaobserwowała, że darmo- wa zupa rozdawana w specjalnych punktach, stanowi często podsta- wowe wyżywienie dziecka w ciągu dnia, gdy rodzice są w pracy. Zau- ważyła również, że dzieci w Polsce są niedożywione.

Akcja prowadzona jest dzięki pa- tronatowi i przez Fundację Polsko- Amerykańską KPA, Wydział Illi- nois, której prezesem jest Roman

Puciński.

Ci z naszych Czytelników, którzy pragną złożyć donację na dożywia- nie dzieci w Polsce (darmową zu- pą) powinni wystawić czek na Polish-American Foundation (Soup Kitchens for Needy Children in Po- land) i wysłać na adres: Polish-American Foundation/Polish-Ame- rican Congress, Illinois Division, 5844 N. Milwaukee, Chicago, Illinois 60646.

Datek można oczywiście odcią- gnąć od podatku od dochodu.

Poniżej publikujemy listę doty- chczasowych ofiarodawców: (ao)

Donacje złożone na dożywianie (darmowa zupa) biednych dzieci w Polsce

Nazwisko/nazwa	Donacja
Polon Travel Bureau	\$50.00
Harriette Narajowski	2.00
Stefania Gondek	7.00
Edward F. Mokwa	10.00
Raymond & Eloise Niwa	15.00
Marian & Janina Dziubiński	25.00
Maria H. Gancarz	7.00
Sue Strand	14.00
p.p. Bernard Wichlenski	5.00
Helen A. Magnuski	7.00
Walter Gwiazda	10.00
p. Gosia Wypiór-Flamingo Travel	40.00
Chester S. Rog	7.00
Jan Biezanowski	50.00
Studenci języka angielskiego przy Kongresie	433.00
p.p. Stanisław Jocher	150.00
Dr. Frank C. Cieslak	20.00
Obwód Związku Harcerstwa w Chicago	100.00
Walter T. Olden	7.00
Członkowie Zarządu Stowarzyszenia Samopomocy Nowej Emigracji	53.00
Stowarzyszenie Samopomocy Nowej Emigracji	100.00
Barbara Mankowski	40.00
p.p. Maria i Brunon Chudziński (Zamiast Kartek Świątecznych)	20.00
p.p. Witold S. Jastrzębski	50.00
p.p. Dominick W. Mirowski	50.00
Różne wpływy	123.00
Dochód z koncertu	252.50

OGÓŁEM

\$1,647.50

Świąteczna premia dla graczy w Lotto

Zarząd loterii stanowej przygo- towuje świąteczną niespodziankę dla graczy poza pulą przeznaczoną na wypłaty sum wygranych.

Zgodnie z ogłoszonym planem pieniądze pochodzące z nieodebra- nych premii zostaną przeznaczone na nagradzanie każdego 25-go za- kładu.

Za wykupienie jednego biletu lo- teryjnego wypłaci się 4 dol. Jeśli w tej samej transakcji gracz wykupi większą ilość, otrzyma do 20 dol. premii. Odbiorcy premii nie będą wyznaczani według kolejności transakcji w sklepach, lecz cen- tralnie, w ramach stanu z zapisów komputerowych wszystkich zakła- dów. (ad)

Nie posiadasz schronienia? Zadzwoń pod 744-5000

Chicago (inf. wł.) — Władz Chi- cago poinformowały, że przez całą dobę czynna jest tzw. gorąca linia pod nr tel. 744-5000, obsługiwana przez operatorów władających siedmioma językami w tym rów- nież polskim.

Jeśli ktoś potrzebuje schronienia, podczas obecnej niezwykle mroźnej i niebezpiecznej aury, powinien natychmiast zadzwonić pod w/w numer.

Z pomocy miasta mogą korzystać osoby, nie posiadające w ogóle da- chu nad głową lub ci ludzie, którzy z jakich powodów (awaria pieca, pę- knięte rury, itp.) mają bardzo zimno w mieszkaniu. (ao)

I KARNAWAŁOWY BAL PRASY, RADIA I TELEWIZJI

odbędzie się 20 stycznia 1990 roku w sali bankietowej

"Chateau Ritz"

9100 N. Milwaukee, Niles

Udział swój w balu zapowiedzieli:

Członkowie redakcji: "Dziennika Związkowego," "ALFY," "Kobiety," "Kuriera," "A'Propos," "Pa- noramy," "Kalejdoskopu Tygodnia," "Zgody" prowadzący programy radiowe przez radiostacje: WPNA (Na serio, Zofia Boris, Łucja Śliwa, 3 Zmiana), WEDC (Gramza, Tomczyński), WSBC, WSSY (Czarnecki), WVXX oraz telewizyjny kanał 25 (kablowy)—ETC.

Do tańca grać będzie 10 osobowa orkiestra swingowa pod dyрекcją:

Lincolna McGraw-Beauchampa

Cena biletu tylko \$50 od osoby (całość dochodu przeznaczona jest na cele charytatywne) Podawany będzie obiad z 5 dań, bar otwarty (bezpłatny) przez 4½ godziny—Bilety sprzedawane będą tylko do 13 stycznia

Więcej informacji można uzyskać telefonując na numer 312/777-5882

Bilety do nabycia: 5146 W. Belmont (przy Laramie)

LOTERIA

WYNIKI LOTERII STANOWEJ

Daily Lottery

21 grudnia 1989

3 3 2

Pick 4

21 grudnia 1989

2 1 1 0

LITTLE LOTTO

Środa, 20 grudnia 1989 16 17 23 25 33

LOTTO

Sobota, 16 grudnia 1989 12 21 24 28 32 37

DO WYGRANIA W SOBOTĘ W LOTTO 5 MLN DOL.

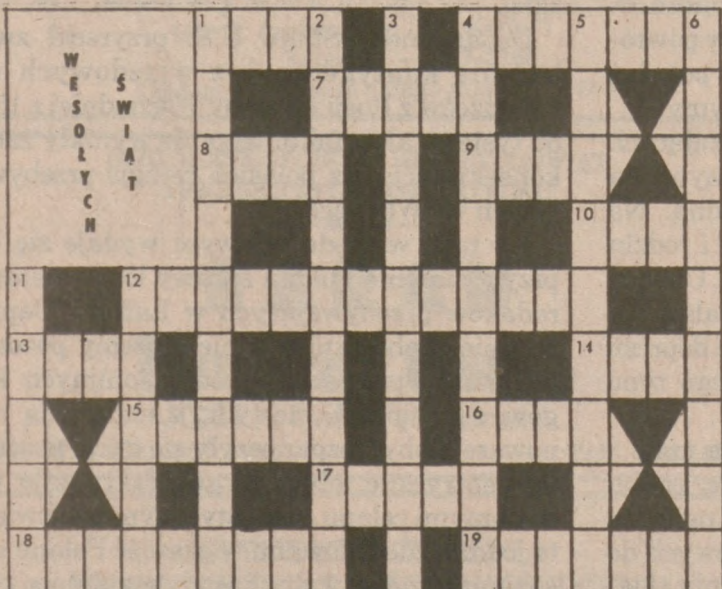
Jim Edgar, urodził się 22 lipca, 1946 r. Na sekretarza stanowego został mianowany w 1981 r., ponieważ na stanowisku tym wytworzył się wakans. W rok później, obywatele Illinois wybrali go na ten urząd przeważającą większością głosów. Kariere w władzach stanowych rozpoczął w 1968 r.

Przez 8 lat pełnił rolę doradcy przywódców w obydwu izbach Le- gislatury stanowej. W 1976 r. wy- grał wybory na reprezentanta sta- nowego 53 okręgu wyborczego, w skład którego wchodzi Charleston—miasto rodzinne Edgara. W 1978 r. został wybrany na drugą kadencję. Od 1979 r. do 1980 z nominacji republikańskiego gubernatora Jamesa Thompsona pełnił funkcję dyrekto- ra Biura Spraw Legislacyjnych. Jest absolwentem Uniwersytetu Stanowego Wschodniego Illinois oraz Judson College w Elgin. Wraz z żoną Brendą i dwógiem dziećmi, Elizabeth, l. 15 i Bradem, l. 21 mie- szka w Springfield.

Kandyduje na gubernatora z ra- mienia GOP.

KRZYŻOWKA ŚWIĄTECZNA" NR. 485

Opracował Paul Mendera

ZNACZENIE WYRAZÓW

POZIOMO: 1. Narzędziowy rekin. 4. Szkoła uczniów. 7. Choroba. 8. Dzieło. 9. Wczesna pora. 10. Powierzchnia skóry właściwej. 12. = 3600C (kulombów). 13. Świecący napis. 14. Część spłaty. 15. Na dnie rzeki. 16. Na koniu żołnierz. 17. Per- ski saluki. 18. Zaćma. 19. Pływa pod banderą. PIONOWO: 1. Pożarniczy sprzęt prze- nośny. 2. Jarmark z bydlęm. 3. Steno-

gram. 4. Marszruta. 5. Stolarnia. 6. Rezonator. 11. Antyk. 12. Ankra.

ROZWIĄZANIE KRZYŻOWKI NR. 484 Z DNIA 15 GRUDNIA

POZIOMO: Par. Rozruch. Ruse. Sapy. Dekada. Skwer. Europa. Cygaro. Kacyk. Łusak. Atos. Jard. Grzanka. Rio. PIONOWO: Pasterka. Repertuar. Burka. Rewelacja. Rzemyk. Charakter. Radom- sko. Sprawa. Cyfra.

CHICAGO, IL, Piątek-Sobota, 22-23 Grudnia (December 22-23), 1989

Kim była Christine Granville?

Polska gwiazda brytyjskiego wywiadu

Wojciech Białasiewicz

Zupełnie przypadkowo, w jednym z numerów londyńskiego "Dziennika Polskiego", natrafiłem na informację, która przypominała mi sprawę sprzed lat, z okresu mojego londyńskiego pobytu. Gazeta drukowała relację z uroczystości złożenia prochów, zmarłego w Monachium, Andrzeja Kowerskiego-Kennedy w grobie, pochowanej na londyńskiej cmentarzu Krystyny Skarbek-Granville. Uroczystość ta przeniesiona została następnie z kaplicy cmentarnej do Special Forces Club, a uczestniczyło w niej liczne grono rodziny i przyjaciół zmarłych bohaterów brytyjskiego Intelligence Service, odznaczonych za udział w operacjach specjalnych na szlakach II wojny światowej najwyższymi, wojskowymi odznaczeniami.

Bohaterów, dodajmy, polskiego rodowodu, o których życiu i czynach przez długie lata w historiografii polskiej, traktującej o dziejach najnowszych, panowało milczenie.

W mogile K. Skarbek złożone zostały prochy Andrzeja Kowerskiego.

W połowie czerwca 1952 roku londyńska prasa, a wraz z nią angielska publiczność, zelektryzowane zostały morderstwem popełnionym w hallu hotelu "Shellbourne" na osobie 37-letniej Christine Granville, która zabita została uderzeniami noża przez niejakiego Dennisa Geroge'a Muldowney'a.

Powodem zabójstwa była zawiedziona miłość oraz chorobliwa zazdrość Irlandczyka Muldowney'a, który nie wykazując najmniejszej skruchy oświadczył przed rozprawą sądową, że Christine kochał nad życie, a kiedy zdecydowała się od niego odejść uznał, iż był to jedyny sposób wyłącznego posiadania jej. W trakcie rozprawy zrezygnował z jakiegokolwiek obrony i skazany został na karę śmierci przez powieszenie. Wyrok wykonano.

I nic sensacyjnego nie byłoby w tym wydarzeniu, mającym miejsce w mieście przepelnionym międzynarodową zbieraniną, gdzie zbrodnia oraz występki nie stanowią niczego nadzwyczajnego, gdyby nie różne okoliczności ujawnione na kanwie tej sprawy przez wścibskich, londyńskich reporterów.

Christine Granville, w świetle relacji prasowych okazała się bowiem sławną agentką brytyjskiego wywiadu z okresu II wojny światowej, odznaczoną za wojenne wyczyny brytyjskim George Medalem, francuskim Croix de Guerre ze srebrną gwiazdą oraz innymi, wysokimi odznaczeniami.

Faktyczne nazwiska tej kobiety, która w czasie kilku lat wojny dokonywała niezwykłych czynów i wychodziła cało z nieprawdopodobnych opresji, a zginęła tak prozaicznie, brzmią: Krystyna Skarbek-Giżycka.

W Intelligence Services

Trudno ustalić, kiedy Krystyna Skarbek rozpoczęła pracę w brytyjskim wywiadzie wojskowym, ale wiele danych wskazuje na to, że fakt ten miał miejsce jeszcze przed wybuchem wojny. Urodziła się w 1915 roku w Warszawie, w spauperyzowanej już wówczas rodzinie Skarbków wywodzącej swój rodowód w prostej linii od wybitnego pisarza i ekonomisty XVIII wieku, hr.

skiej osiadłej w majątku położonym w rejonie Zamościa.

Po wpadce i wydostaniu się z rąk niemieckich w Budapeszcie Krystyna wraz Kowerskim uciekają samochodem do Jugosławii, w fantastycznych wręcz okolicznościach. Grała wielką rolę — jak informuje Bożena Krzywobłocka — w angielskiej akcji usunięcia regenta księcia Pawła w Jugosławii, co w rezultacie opóźniło o kilka dni desant niemiecki na Kretę.

Kiedy w roku 1941 Hitler napadł na Bałkany, Krystyna i Kowerski zostali wysłani na Środkowy Wschód.

W Kairze ukończyła Krystyna kurs spadochronowy oraz kurs łączności radiowej. Następne lata to intensywny okres działalności wywiadowczej na różnych odcinkach antyhitlerowskiego frontu, w różnych krajach Europy, pod różnymi nazwiskami. Misje swoje wykonywała Krystyna wzorowo m.in. w Turcji, gdzie zajmowała się śledzeniem ambasadora II Rzeszy von Papena.

"Kobiety nie lubiły Krystyny Skarbek — wspomina Karol Zbyszewski — natomiast mężczyźni do niej Ignęli, elle avit du chien, jak mówią Francuzi, frapowała od pierwszego wejrzenia. Przystojna, ożywiona, sympatyczna, pełna inicjatywy i tupetu, o niezmordowanej energii, nieustraszona Skarbek była ideałem agentki. Była też bardzo romantyczna."

Paulini

Późną wiosną 1944 r. Krystyna Skarbek zrzucona została na spadochronie na teren południowej Francji, z zadaniem przyłączenia się do francuskiego ruchu oporu Resistance. Występując pod pseudonimem "Pauline" już wkrótce stała się prawą ręką dowódcy maguis w rejonie Vercors kpt. Francis Cammaerts ps. "Roger", obejmując funkcję szefa propagandy dywersyjnej całego zgrupowania partyzanckiego.

Jednocześnie realizowała instrukcję planu "Montagnard" przewidujące utworzenie na płaskowyżu Vercors bazy mobilizacyjno-materiałowej dla partyzantki francuskiej, która odegrać miała znaczną rolę z chwilą lądowania aliantów w Normandii. Działalnością dywersyjno-propagandową obejmowała "Pauline" oddziały Wehrmachtu rozlokowane na alpejskich terenach, zarówno francuskich jak również włoskich, w których służyło wielu Polaków ze Śląska Opolskiego, Pomorza oraz Prus Wschodnich.

Wykazywała przy tym wiele in-

został ujęty i osadzony w więzieniu SS w Seynes. Krystyna, wykonując kolejne zadanie wywiadowcze, przebywała w tym czasie we Włoszech, w Cuneno.

Poinformowana o rozwoju wydarzeń, udaje się natychmiast do Seynes, w przebraniu zwykłej chłopki i rowerem, podejmując ryzykowną operację uwolnienia przyjaciół. Oczywiście, nie wchodziły w grę jakiejkolwiek próby zbrojnego odbicia uwięzionych.

"Szanse są beznadziejne — napisał w jednym z nielicznych artykułów o Krystynie, autor ukrywający się pod kryptonimem Ag — ale czego nie potrafi piękna kobieta. Zdobywa się na wyjątkowy tupet. Uzyskawszy adres tłumacza gestapo, niejakiego Maxa, belgijskiego

SOE w Londynie i tej samej nocy samolot RAF zrzucił przesyłkę pieniężną, opakowaną w gumę, w ustalonym miejscu. Plan przewidywał, że pieniądze zostaną wręczone kapitanowi gestapo nie przez Maxa, lecz przez Krystynę. Max zaś miał później otrzymać połowę łapowniczey sumy.

Rano Max poszedł do więzienia z kartą podpisaną przez gestapowca i wywołał więźniów z cel. Byli przekonani, że idą na rozstrzelanie. W bramie Max powiedział strażnikowi, że prowadzi więźniów na przesłuchanie. Krystyna w tym czasie spotkała się w lokalu z gestapowcem i wręczyła mu pieniądze, ale następnie wytrzymała go tak długo pod rewolwerem, czego nie było w umowie z Maxem, aż otrzymała

Krystyna Skarbek i Andrzej Kowerski.

kolaboranta, udaje się do niego, podaje się za żonę "Rogera" i przekonuje go, że zjawienie się wojsk amerykańskich w tych stronach jest kwestią najwyżej dwóch dni. Proponuje mu wobec tego transakcję: wykupienie więźniów i zapewnienie Maxowi całkowitego bezpieczeństwa po wkroczeniu aliantów.

Max, po porozumieniu się z jednym z oficerów gestapo, dyktuje fantastyczną sumę za wyprowadzenie za bramę więzienia "Rogera" i jego dwóch towarzyszy: 2 mln franków w funtach angielskich lub dolarach amerykańskich, co równa się kwocie 10 tys. funtów i prawie 30 tys. dolarów. Pieniądze mają być wręczone następnego dnia rano. Była to najwyższa łapówka, jakiej we Francji zażądano i jaką zapłacono, za wypuszczenie więźniów z rąk niemieckich.

W kilka godzin później radiowa wiadomość o wysokości kwoty za wykupienie "Rogera" dotarła do

Kpt. Francis Cammaerts ps. "Roger".

wiadomość, że "Roger" jest już wolny.

Stewardesa z "Winchester Castle"

Skończyła się wojna, a wraz z jej końcem bezpowrotnie zakończył się w życiu Krystyny Skarbek, burzliwy okres emocjonujących przygód na wywiadowczym szlaku. Podobnie jak setki oraz tysiące Polaków przebywających na obczyźnie, znalazła się Krystyna, występująca nadal pod nazwiskiem Christine Granville, u progu nowego życia, które dla brytyjskiej agentki, uważanej nawet za ulubioną agentkę wywiadu Winstona Churchilla, nie okazało się łaskawe. I nie zmieniły faktu liczne odznaczenia brytyjskie oraz francuskie, po prostu w nowej rzeczywistości stała się dla dotychczasowych mocodawców bezużytecznym balastem.

"Zasługi Krystyny — pisał Karol Zbyszewski — jako agentki wywiadu były ogromne. Po wojnie została obsypana orderami, władze brytyjskie dały jej 100 funtów odprawy i nie chciały o niej więcej słyszeć.

Krystyna próbowała wielu podstępnych zajęć np. sprzedawczyni u Harrodsa, wreszcie stała się stewardesą czyli pokojówką na statku pasażerskim, krążącym między Anglią — Pld. Afryką — Australią. Zniechęciła się do umiłowanych Anglików słusznie uważając, że się z nią szpetnie obszli.

W przerwach między rejsami obracała się w Londynie wyłącznie w polskim towarzystwie, w Ognisku, Białym Orle, u Dagusea. Mieszkała w polskim "Shallbourne" hotelu."

Podczas jednego z rejsów, w końcu maja 1952 roku, pomiędzy Capetown i Southampton, na brytyjskim

Odpoczynek w Kairze.

statku pasażerskim "Winchester Castle", z osobą Krystyny zetknęła się południowoafrykańska pisarka francuskiego pochodzenia, Madeleine Masson. Według zapisu Boba, który nawiązał osobisty kontakt z przyszłą biografką Krystyny, spotkanie to zadecydowało o powstaniu, wiele lat później, książki opisującej historię życia oraz działalności wojennej niezwyklej agentki.

"Od pierwszego dnia podróży — relacjonuje Bob wrażenia pisarki — pasjonowała ją osoba przydzielonej do jej kajuty stewardesy. Na pierwszy rzut oka było widać, że jest kimś lepszym, mówiła po angielsku

Włochy, r. 1944.

z cudzoziemskim akcentem. Jej szczupłą zgrabną sylwetkę owiewał — tak się wydawało pani Masson — jakiś przedziwny czar. Trzymała się na dystans od pasażerów, nie była skłonna do zwierzeń. Kiedy nie była zmęczona wyglądała młodo i pięknie.

Wyobraźnia pisarki nie dawała spokoju pani Masson. Instynkt mówił jej, że wokół stewardesy unosi

search for Christine Granville
by MADELINE MASSON
Monografia o życiu i czynach brytyjskiej agentki.

(Ciąg dalszy na str. 2-ej)

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

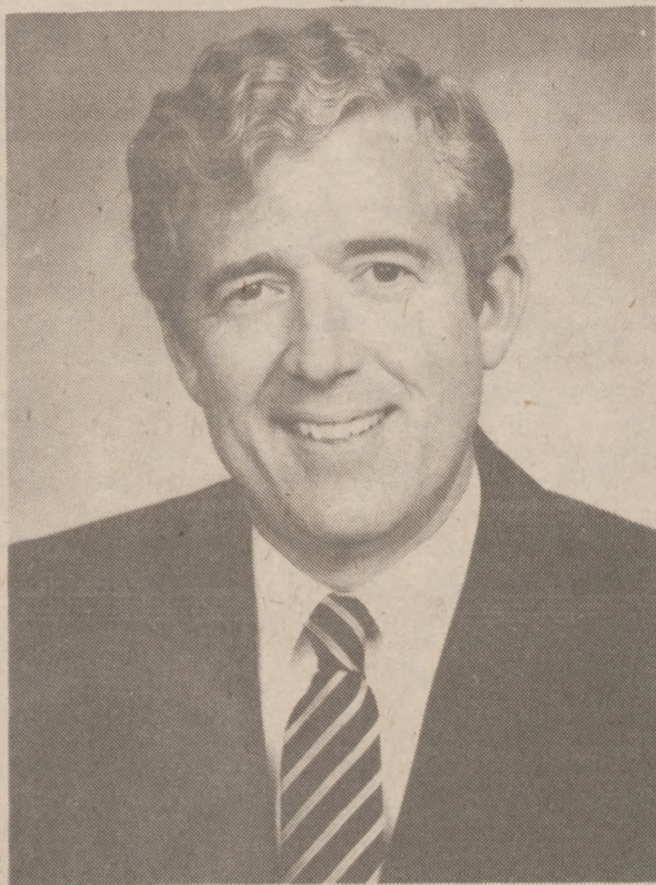
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO
NARODZENIA I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU

Dla Przyjaciół, Obywateli
Polskiego Pochodzenia,
Towarzystw, Klubów i Polskich
Organizacji Dalszego Rozwoju i
Wszelkiej Pomyślności i
Sukcesów w Waszych
Poczynaniach

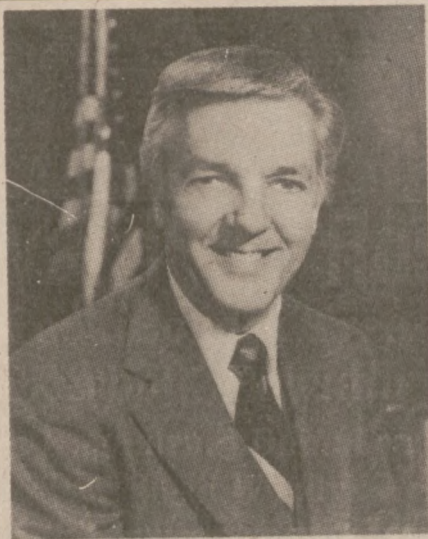
składa

THOMAS C. HYNES

Cook County
Assessor

Najserdeczniejsze
Życzenia
Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
i Radosnego
Nowego Roku
Całej Polonii na
terenie pow. Cook

— składa —

Stanisław T. KUSPER, Jr.

KLERK POWIATU COOK

Przywódcom
naszego życia
społeczno-
organizacyjnego
Polonijnej prasie
i programom
radiowo-
telewizyjnym
**Szczęść Wam Boże
We Wszystkich
Poczynaniach**

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla naszych Przyjaciół, Znajomych, dla Towarzystw, Klubów, Grup, Organizacji i Parafii Polskich, dla Obywateli Polskiego Pochodzenia oraz całej Polonii owocnych, doniosłych i chwalebnych poczyniń oraz wszelkich łask Bożych i kontynuowania dalej tej pięknej, a także wielce pożytecznej i wzniosłej pracy, dalszego rozwoju, oby praca Wasza dała jak najobfitszy plon ku pożytkowi Polonii Amerykańskiej, Stanów Zjednoczonych i Narodu Polskiego! **Szczęść Wam Boże** w dalszych poczynaniach.

— składa —

Edward J. Rosewell

Cook County Treasurer
Skarbnik Powiatu Cook

Oraz Komityman Regularnej Demokratycznej Organizacji
46-ej Wardy

Kołęda Kaszubów

*Witaj Jezuniu, Witaj Kochanie
O pożądany od wieków Panie
Z Kaszub w szopie stoję,
pokłon Ci oddaję,
bijewa czołem.*

*Czemu tak leżysz, czemu
w żółbeczku?*

*Czy tak przystoi, nie na
tóżeczku?
w stajence zródzony,
na siaku złożony,
czemu z bydłety,
a nie z panięty?*

*Gdybyś w Kaszubach
był narodzony,
nie na sianeczku byłbyś
złożony,
dałbym ci sienniczek,
parę poduszek,
piernat jak puszek.
piernat jak puszek.*

*Gdybyś się w naszych
Kaszubach rodził,
nie takbyś się był Jezuniu
głodził:
na każde śniadanie
miałbyś przysmażone,
z makiem bułeczkę,
z miodem szklaneczkę.*

*Na obiad miałbyś kaszę
jęczmienną
rosołem żółtym tłusto
podlaną,
z saponem gęsinę
i z szperką jarzynę,
z imbiernem flaki —
złóż to przysmaki?*

*Lecz to opatrnie stało się
Panie,
nasze życzenie za dar niech
stanie,
serca na ofiary
daję Ci za dary;
nie gardź-że nami,
z Kaszub służkami.*

Bóg Się Rodzi

*Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów obnażony,
Ogień krzepnie, blask ciemnieje.
Ma granice nieskończony,
Wzgardzony, okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami.
A słowo Ciałem się stało
I mieszkało między nami.*

*Cóż masz niebo nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście swoje,
Wszedł między lud ukochany,
Dzieląc z nim trudy i znoje;
Niemąło cierpiał, niemąło,
Żeśmy byli winni sami.
A słowo Ciałem się stało . . .
I mieszkało między nami.*

*W nędznej szopce urodzony,
Żłób mu za kolebkę dano,
Cóż jest, czym był otoczony?
Bydło, pasterze i siano,
Ubodzy was to spotkało,
Witać Go przed bogaczami;
A słowo Ciałem się stało . . .
I mieszkało między nami.*

*Potem i króle widziani,
Cisną się między prostotę,
Niosąc dary Panu w dani:
Mirę, kadzidło i złoto,
Bóstwo to razem zmieszało,
Z wieśniaczymi ofiarami!
A Słowo Ciałem się stało . . .
I mieszkało między nami.*

ROGER MCAULIFFE

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Obywatelom Przyjaciółom i Polonii
zasyła

ROGER MCAULIFFE

STANOWY REPREZENTANT
14-go Dystryktu
KOMITYMAN 38 WARDY
Regularnej Organizacji Republikańskiej

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Dla Wszystkich Obywateli,
Dla Przyjaciół i Znajomych,
Dla Polonii Chicagoskiej
i Amerykańskiej Dalszego
Pomyślnego Rozwoju

Jednocześnie życząc wielu sukcesów
i powodzenia w realizacji Waszych
planów i zamierzeń w Nowym
Roku.

SZCZĘŚĆ WAM BOŻE

RICHARD J. MARTWICK, JR.

Superintendent Szkół Publicznych
Powiatu Cook

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU

w Waszych Wszelkich
Poczynaniach dla Dobra Polonii
i dalszej zbożnej, a tak owocnej
działalności we wszelkich
kierunkach, **szczęść Wam Boże**
w Kontynuowaniu dalszej pracy
na polu
Humanitarnym, Społecznym,
Narodowym Dla Dobra Sprawy —
Polskiej i Całej Polonii

WILLIAM J. P. BANKS

Alderman i Komityman

36-ej Wardy
wraz z całą organizacją

oraz

KAREN RÓŻAŃSKI

Stanowa Komitymanka Centralnego
Komitetu 8-go Kongresjonalnego
Dystryktu

Najserdeczniejsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO
NARODZENIA I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Przyjaciół, Obywateli Polskiego Pochodzenia,
Towarzystw, Klubów i Polskich Organizacji
Dalszego Rozwoju i Wszelkiej Pomyślności

składa

Komisarz Powiatu Cook

Frank A. Damato

Starający się Ponownie o Wybór Na To Stanowisko

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia,
i zarazem Szczęśliwego Nowego Roku, wszystkim członkom
przyjaciółom i całej Polonii

zasyła

POLSKO-AMERYKAŃSKA LIGA POLITYCZNA

IRVIN R. TCHON, Honorowy Prezes
JOSEPH A. JUREK, Prezes
WICE-PREZES:

SOPHIE PIEKOS, TEODORE JARMUS,
IRENE CONTI, ZONON OLEJNICZAK
ANN J. HALVORSEN, gen. sek. i skarbnik

JÓZEF M. JAKUBOW, Odźwierny

Thaddeus "Ted" Lechowicz

Thaddeus "Ted" LECHOWICZ

KOMITYMAN i
STANOWY SENATOR

Całej Polonii Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH i POGODNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i
WSZELKICH POMYŚLNOŚCI w NOWYM ROKU

— składają —

URZĘDNICY I CZŁONKOWIE

REGULARNEJ DEMOKRATYCZNEJ ORGANIZACJI 30—TEJ WARDY

ROBERT "BOB" BUGIELSKI
stanowy Reprezentant

CAROLE BIALCZAK
Alderman

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— ŻYCZYMY —

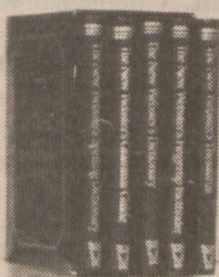
WIELEBNEMU DUCHOWIEŃSTWU, BRATNIM
ORGANIZACJOM I NASZYM PRZYJACIÓŁOM

SOKOLSTWO POLSKIE w AMERYCE, GN. 2-GIE IM. WŁODZIMIERZA ŚWIĄTKIEWICZA

Czesława Kowalewska, Honorowa Prezeska
Jan Stanclik, Prezes Rozalia Bojarska, Sekr. Fin.
Edward Różański, Wiceprez. Salomea Binkowska, Sekr. Prot.
Klara Lepieszko, Skarbnik

Podręczny Zestaw Biblioteczki Webstera

Słownik—Słownik Ortograficzny—Słownik Synonimów
i Antonimów—Zasady Gramatyki—Informator

THE NEW WEBSTER'S
Deluxe
Desk Reference
Library

- DICTIONARY—40,000 entries defined clearly, tables of square roots, weights and measures;
- SPELLING DICTIONARY—40,000 words correctly spelled for quick and easy reference;
- THESAURUS—Over 57,000 synonyms and antonyms, in an easy dictionary sequence;
- THE GRAMMAR GUIDE—A quick handy easy-to-use reference guide to grammar, correct usage and punctuation;
- THE FINGERTIP FACTFINDER—Excellent for office, home and personal use. Covers topics of letter writing, forms of address and abbreviations.

CENA \$15.00 plus \$1.50 (koszt przesyłki)

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646

Zamawiam.....zestawów The New Webster's Deluxe
Desk Reference Library po \$16.50 za zestaw.

Załączam czek lub Money Order na sumę

Imię i Nazwisko

Adres

Miasto

Stan

Kod Pocztowy

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy

Kim była
Christine Granville?

Polska gwiazda brytyjskiego wywiadu

Stewardesa z "Winchester Castle".

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

się aura tajemnicy. Po pierwszym tygodniu podróży, w trakcie rozmowy z kapitanem statku, zaskoczyła go pytaniem dotyczącym stewardesy. Kapitan odpowiedział wymijająco. To jeszcze bardziej zaostrzyło jej ciekawość. Kiedy statek przybył do Southampton p. Mason chciała jej osobiście wręczyć kopertę z napiwkami, ale okazało się, że stewardesa zaniemogła. I przy tej okazji dowiedziała się jej pełnego nazwiska: Christine Granville". W niewiele dni później, z dzienników brytyjskich dowiedziała się p. Mason o śmierci tajemniczej stewardesy oraz o jej wcześniejszych losach jako agentki alianckiego wywiadu. Podjęła decyzję poznania życia Krystyny i przedstawienia go w formie biograficznej książki. Zamysł ten stał się dla niej pisarską obsesją.

Z godnym podziwu uporem, przez ponad 20 lat gromadziła Madeleine Masson materiały o Krystynie. Najbliższy przyjaciel Krystyny, Andrzej Kowerski vel Andrew Kennedy nigdy nie był skłonny do zwierzeń,

lecz w końcu przekonany argumentem pisarki, że nie chce wykrywać sensacyjnych aspektów biografii Krystyny, ale chce rzetelnie ukazać sylwetkę tej niezwyklej kobiety, zdecydował się mówić.

Z jego relacji oraz wielu innych materiałów, gromadzonych skrupulatnie przez lata, powstała książka Madeleine Masson pod tytułem "Christine", wydana w 1975 roku przez Hamisha Hamiltona w Londynie.

Książka ta, licząca 263 strony i 12 zdjęć, zasługuje ze wszech miar na uwagę oraz przetłumaczenie na język polski. Utrwała bowiem jeden z niezwykle interesujących odcinków wielkiej wojny, jakim była walka wywiadów, a na tym tle przedstawia działalność niezwyklej agentki, Polki, Krystyny Skarbek-Giżyckiej-Granville.

Na londyńskim cmentarzu Kensal w skromnej mogile oznaczonej równie skromnym krzyżem spoczywa Krystyna Skarbek, która za działalność na terenie okupowanej Francji zyskała przydomek "Queen of the Underground".

Wojciech Białasiewicz

Paryż wolny. W środku, w ciemnych okularach, K. Skarbek.

na górskiej wycieczce.

Apel świąteczny

Drodzy Rodacy, Działacze Niepodległościowi w Stanach Zjednoczonych.

Tak jak w poprzednich latach, tak i w tym roku, składam Wam w dniu Bożego Narodzenia i Nowego Roku 1990 życzenia zdrowia i pomyślności w walce o odzyskanie Wolnej i Niepodległej Polski.

Obecny rok przybliżył znacznie spełnienie naszych marzeń. Oto na skutek nieugiętej postawy Polaków w kraju i na emigracji kajdany niewoli zaczęły się kruszyć a dotychczasowi rządcy komunistyczni musieli się przyznać do klęski i zgodzić na powstanie nowego rządu w kraju, w którym przeważający wpływ mają działacze Solidarności z premierem Tadeuszem Mazowieckim na czele.

Nie jest to rząd całkowicie wolny i demokratyczny, gdyż zasiadają w nim, wprawdzie w małym stosunku, niektórzy komuniści z poprzednich rządów PRL, a nad tym rządem władzę kontrolną trzyma jeszcze wróg największy Wojciech Jaruzelski, który w roku 1981 wydał wojnę narodowi naszemu. Jednak wpływ lidera Polski, jakim jest Wałęsa i premiera Mazowieckiego oraz solidarnościowych ministrów jest mocniejszy a zdecydowana postawa w kraju daje nadzieję, że pozbedziemy się wkrótce całkowicie tego znieprawdzonego systemu komunistycznego. Nadzieje nasze są tym mocniejsze, ponieważ wszystkie kraje Europy Wschodniej uwalniają się również z okowów komunistycznych i żądają całkowitej wolności i niepodległości.

W obecnej chwili w dalszym ciągu musimy stać zwarcie przy prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej Ryszardzie Kaczorowskim, który po śmierci prezydenta Kazimierza Sabbata objął urząd prezydenta Polski, oraz przy Rządzie Polskim w Londynie, tak długo, dopóki radacy w kraju nie wybiorą w demokratyczny sposób nowy rząd wolnej i niepodległej Polski. O powstanie takiego rządu modlić się winniśmy i jestem pewny, że chwila ta niedługo nadejdzie.

Szczerze oddany,

/—/ ALEKSANDER KAJKOWSKI,

przedstawiciel Rządu R.P. w Stanach Zjednoczonych

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Wszystkim Rodakom, Klientom
oraz Całej Polonii Wiele
Pomyślności w Nowym Roku

MERICAN SECURITY FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

LAWN MANOR OFFICE Chicago, Illinois 60629 436-4100

5400 So. Kedzie Avenue Chicago, Illinois 60632 776-4400

1123 So. Milwaukee Avenue Libertyville, Illinois 60048 387-6800

SPÓŁKA NASZA JEST WYSTARCZAJĄCO DUŻA BY WAM SŁUŻYĆ

I NA TYLE MAŁA, BY DBAĆ O KAŻDEGO KLIENTA

Najserdeczniejsze
Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU.
Dla Przyjaciół,
Obywateli Polskiego
Pochodzenia,
Towarzystw
i Klubów Polskich
Zasylają

Wraz z Całą Regularną Demokratyczną Organizacją 32-ej Wardy

Daniel Rostenkowski
Kongresman 8-go Dystryktu

Terry Gabiński
Ald. i Komityman 32 Wardy
i Wice Mayor Miasta Chicago

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Rodakom, Klientom oraz Całej Polonii

Przesyłają

Kierownicy, Dyrektorzy
i Pracownicy

Mówimy po polsku

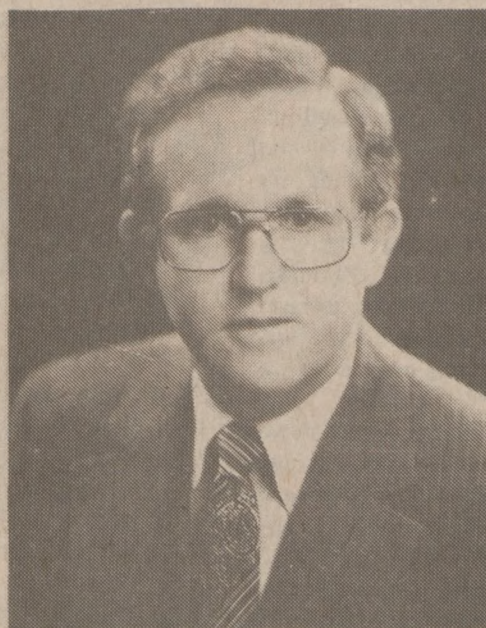

Trzy Biura:

PROSPECT FEDERAL
SAVINGS BANK

555 EAST BUTTERFIELD ROAD • LOMBARD, IL 60148 • TELEPHONE (312) 963-2700
1715 WEST 47th STREET • CHICAGO, IL 60609 • TELEPHONE (312) 523-3145
6858 SOUTH PULASKI ROAD • CHICAGO, IL 60629 • TELEPHONE (312) 581-6500

Ta Instytucja Finansowa w Roku 1989
Bardzo Uroczyście Obchodziła 80 Lat Swojego Istnienia
i Służby Dla Polonii w Sprawach Finansowych

Przez prasę polską przesyłam z głębi serca płynące najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego oraz Radosnego Nowego Roku dla Przyjaciół, Znajomych, dla wszystkich obywateli, szczególnie polskiego pochodzenia, dla Polonijnych Organizacji — dla Duchowieństwa, dla Czcigodnych Sióstr Zakonnych, dla Prasy i Radia Polskiego Telewizji wogóle dla Ludzi Dobrej Woli.

Oby Wasze wszelkie wysiłki i poczynania w Nowym Roku wydały jak najobfitszy plon i przyczyniły się do wszelkich sukcesów, do zrealizowania waszych planów poczynając z jak najwocześniejszymi wynikami.

Niech we wszystkim Boża Dziecina Błogosławi Wam w Nowym Roku.

JAMES E. O'GRADY

WYSOKO WYKwalifikowany Kandydat na Urząd Szeryfa Pow. Cook.
W WYBORACH JESIENNYCH 1990 R. ZE STRONY PARTII REPUBLIKAŃSKIEJ

Cud nocy wigilijnej na Kołymie

Stanisław J. Kowalski

Bramy karnego łagru w Magadanie otworzyły się przed polskimi więźniami na kilkanaście dni przed Świętami Bożego Narodzenia 1941 roku. Pierwsza grupa szczęśliwców znalazła się poza drutami w dzień Matki Boskiej Niepokalanej — 1 stycznia. Reszta niedobitków magdańskiej gehenny dołączyła do nich dwa tygodnie później, akurat na czas, aby dostać się na pokład okrętu zamarzniętego w lodach kilka kilometrów od portu. W miły ogólny przewidywań miał to być ostatni statek jaki opuszczał lodowatą ziemię Kołymy przed zamrażaniem Morza Ochockiego.

Biali Auschwitz syberyjskiej północy jednak nie był skłonny wypuścić z rąk polskich ofiar swego terroru bez okazania niechęci a nawet sprzeciwu. Po kilku dniach pobytu w kadrubie zamarzniętego okrętu, gdzie czterech nieszczęśliwców znikło z listy wyzwolonych, całą grupę odesłano z powrotem do magdańskiej tranzyki. Nikt nie wyjaśnił przyczyny i nikt nie powiedział jak miały być dalsze losy pozornie wolnych Polaków.

W jednym z zimnych baraków anichoinka, ani bogata zastawa stołu nie znalazły swego odbicia nawet w najuboższej i najprostszej formie. Nastroj świąteczny też nie miał miejsca w zamkniętej przestrzeni niepokoju i przygnębienia. W duszach wymierzonych ludzi nie było nadziei i radości, a widoki pozostania na lodowatej ziemi przez następne sześć miesięcy nie wpływały pozytywnie na ich stan psychiczny.

Jednak w zimnym baraku anichoinka, ani bogata zastawa stołu nie znalazły swego odbicia nawet w najuboższej i najprostszej formie. Nastroj świąteczny też nie miał miejsca w zamkniętej przestrzeni niepokoju i przygnębienia. W duszach wymierzonych ludzi nie było nadziei i radości, a widoki pozostania na lodowatej ziemi przez następne sześć miesięcy nie wpływały pozytywnie na ich stan psychiczny.

W tę noc tradycyjnego szczęścia i radości barak był martwy i bezduszny. Ledwie kilka zmarzniętych osób grzało się przy piecyku i szepotało coś między sobą. Większość leżała bezczynnie na pryczach pod okryciem buszłaków, jak gdyby szukając ukojenia w nocnym odpoczynku. Tylko tu i ówdzie słyszało się ściszone głosy, na pewno wspominające dawne czasy, kiedy wigilia miała swój tradycyjny wygląd.

Wśród panującej ciszy późnego wieczora przymarzniałe drzwi wejściowe nagle otworzyły się z hłasem kruszącego się lodu. Mroźne podbiegunowe powietrze powiało lodowatym zimnem po wnętrzu baraku. W otwartych drzwiach ukazały się dwie ludzkie postacie ubrane w baranie kożuski i czapy futrzane na głowach. W nikłym świetle barakowej żarówki można było rozpoznać ich oficerskie stopnie oraz czerwoną gwiazdę odbijającą się wyraźnie na tle zaszyronionej czapy.

—Dlaczego oni o tym czasie i w jakim celu? — mimowoli nasuwało się pytanie każdemu ze zdziwionych mieszkańców baraku.

Niespodziewani goście stali przez chwilę nieruchomo przy drzwiach, jak gdyby w oczekiwaniu na zaproszenie od kogoś z domowników. Jednak nikt z Polaków nie zdobył się na natychmiastowy odruch zwyczajowej grzeczności. Na sali pannaowała grobowa cisza. Nikt z byłych więźniów nie mógł sobie wytłumaczyć jaka była przyczyna niespodziewanego pojawienia się sowieczkich oficerów... Po chwili obaj przybysze podeszli do osób grzejących się przy piecyku. Z wyrazu ich twarzy można było wnioskować, że przyszli w dobrej wierze, ale cel ich wizyty był wciąż tajemniczą.

—Zdrasujcie... — Jeden z nich odezwał się, wyciągając dłoń ku najbliższemu Polakowi.

—Dzisiaj są wasze święta, nieprawdaż? — zapytał drugi.

—Da... da... — kilka nieśmiałyłch głosów odpowiedziało.

—Dzisiaj jest nasza wigilia, — ktoś inny pośpieszył z wyjaśnieniem.

Po wstępnych słowach, wypowiedzianych w tonie przyjaznym, języki zaczęły się rozwiązywać. Powoli rozmowa potoczyła się po linii wspomnień religijno-tradycyjnych, w czasie której coraz więcej osób zebrało się przy piecyku. Głosy gospodarzy brzmiały coraz pewniej, a ton rozmowy przybierał coraz bardziej towarzyski charakter. W pewnym momencie jeden z przybyszów rzucił najmniej spodziewane pytanie.

—Dlaczego nie śpiewacie te swoje... swoje...?

—Kolendy... — ktoś mu odpowiedział.

—Da... da... kolendy... — oficer powtórzył z zadowoleniem w głosie.

Słowo "kolenda" brzmiało dziwne w ustach urzędnika ateistycznego państwa, a jeszcze dziwniej brzmiały słowa zachęty do śpiewania religijnej pieśni, która mogłaby ubliżyć jego komunistycznym przekonaniom. Niezwykle okoliczności mają to do siebie, że stawiają człowieka w obliczu paradoksów, które albo utrudniają życie albo tworzą cuda. Tylko cud mógł sprawić, że w duszach niewierzących ludzi odezwało się echo przeszłości i podało im myśl zapoznania się z zapomnianą tradycją swoich ojców.

Niepewny ale odważny głos przy piecyku zaintonował pierwsze słowa kolendy, "Wśród nocnej ciszy". Kilka następnych głosów podchwyciło melodię i wkrótce potężny chór stu trzydziestu osób otworzył swe serca, aby dać wyraz polskim uczuciom i chrystusowej wierze. Wyndniałe i wychudzone ciała niedawnych niewolników przybrały pozę kolendników, piersi nabrały głębokiego oddechu, głowy podniosły się do góry, a oczy zabłyśły radością i uniesieniem. Jedna melodia z rodzinnego kraju cudem swojej siły podniosła ich ducha z nizin zwątpienia i przygnębienia do poziomu psychiki człowieka godnego i wolnego. Każde słowo i każda zwrotka głosiła dobitnie o odrodzeniu się człowieczeństwa w prostej ale wiele znaczącej myśli:

"Kiedy moja dusza wolna, wolnym jestem ja."

Melodią boskiego słowa wypełniły się ściany baraku, a jej echo odezwało się na lagernym podwórku i mocą wigilijnego cudu rozplynęło się po łągach, przykach i uczastkach i może sięgały "sopków" wysokich gór, gdzie dusze zmarłych więźniów zasnęły snem wiecznym w oczekiwaniu na ostateczne zbawienie. W najdalszym zakątku stalinowskiego imperium, gdzie wiara w Boga była przestępstwem, gdzie modlitwa była gwałceniem przyjętych zasad i gdzie ateizm był przewodnią myślą, wiara w Boga odżyła w słowach i melodii polskiej kolendy.

Kolenda za kolendą płynęły seria niekończących się melodii, jak gdyby w intencji nasycenia spragnionych dusz tradycją i wiarą. Kolenda "W dzień Bożego Narodzenia" stała się zachętą do — "Lulajże Jezuniu" i "Gdy się Chrystus rodzi", ale siła głosów sięgnęła zenitu gdy w baraku zabrzmiały słowa "Bóg się rodzi moc truchleje..." Może już wtedy zatruchały moce niewiary i przemocy przed siłą

wiary człowieka w najwyższe ludzkie wartości.

Wigilijna uczta pieśni i wiary jeszcze nie sięgła szczytu duchowego odrodzenia. Dusza Polaka w chwili emocji zażądała więcej. Człowiek w którym odrodiło się poczucie wolności nie mógł zapomnieć o narodowej stronie swoich przekonań. Bez uprzedniej zapowiedzi kilka niepewnych głosów odezwało się melodią legionowej piosenki, "My Pierwsza Brygada". Rozpromienione twarze pozostałych śpiewaków z miejsca podchwyciły słowa piosenki i znowu dusza polska odezwała się głębnią swoich narodowych przekonań. Za pierwszą jak strumień popłynęły inne. Piosenki o ulanach, o maszerującej piechocie, o rozwijającym się rozmarnie i dziewczyńnie jak malina polaczyły się w jedną bogatą wiązanek pieśni i patriotyzmu. Polskie serca, odgrzbując w sobie najpiękniejsze, najwyższe i najdroższe wartości odżyły nowym życiem tak jak liść rozmarynu i kwiat czerwonej róży.

Oby świadkowie tego przeżycia, stojąc w futrzanych kurtkach przy piecyku, przysłuchiwali się z podziwem temu wylewowi ludzkich uczuć, może nie rozumieli wszystkiego, ale to co dotarło do ich świadomości musiało zrobić na nich duże wrażenie. Może w każdym z nich odezwała się już zapomniana krew polskiego zesłańca i może ten moment niekontrolowanej emocji obudził w nich myśl wielką i głęboką, wyrażonej niewypowiedzianymi słowami:

"Kiedy twoja dusza wolną będzie, wolnym będziesz ty..."

MIZERNA, CICHA...

Mizerna, cicha, stajenka, licha,
Pełna niebieskiej chwały.
Oto leżący na sianku śpiący
W promieniach Jezus mały.

I oto mnodzy ludzie ubodzy
Radzi oglądać Pana,
Pełni natchnienia, pełni zbawienia,
Upadli na kolana.

Tradycje Wigilijne

Od niepamiętnych czasów, od słowiańskich uczt zaduszných, kolacja wigilijna składała się z potraw postnych, co dało wyraz staropolskiej nazwie — "postnik", "pośnik". Na Litwie wiewczera wigilijna nosiła nazwę "kulia", "kucja" — od nazwy potrawy, która stanowiła podstawę zaduszkowej uczyty Słowian. Inne stare nazwy wigilijnej kolacji — to "kolenda", "Pańska Wieczera". W miarę upływu czasu przyjmować się zaczęła nazwa "wigilia". Pochodzi ona od łacińskiego słowa "vigilare" — czuwać, "vigilia" — czuwanie. Pierwotnie słowo to znaczyło straż nocna, nocne czuwanie. Noc dzieliła się na cztery straż, cztery zmiany warty, tj. wigilie. W Kościele katolickim wigilia zwie się każdy dzień poprzedzający większe święto i jest to zawsze dzień postny. W tym znaczeniu słowo "wigilia" używane jest, choć rzadko, w języku potocznym po dzisiaj (np. "w wigilię imienin, urodzin"). Do tradycji wigilijnych należy, aby do wiewczery zasiadała parzysta liczba osób, ponieważ nieparzy-

sta liczba uczujących wróżyć miała rychłą śmierć jednego z biesiadników. Najbardziej obawiano się liczby 13, uważanej za złowieszczą liczbę przy Ostatniej Wieczery w Ogrójcu, gdy Chrystus siadł do stołu z 12 apostołami. "Feralna trzynastka" pochodzi właśnie stąd. Jeżeli w gronie rodziny i siadających razem domowników liczba osób była nieparzysta, to dawniej — starym a pięknym zwyczajem — zapraszano do stołów szlacheckich kogoś ze służby lub czeladzi, a chłopci i młodzieńcy zapraszali chętnie na wigilię żebraków, także na pamiątkę tego, że Chrystus jadł społem z ubogimi. Przy stole siadano zwykle według wieku, aby jak mawiano "tymże umierać porządkiem."

Najważniejszym momentem wigilijnej wiewczery jest dzielenie się opłatkiem.

Tradycja dzielenia się opłatkiem pochodzi od prastarego zwyczaju eulogijów, jaki zachował się z pierwszych wieków chrześcijaństwa. Eu-

WIECH

Wszystko przez Heroda

Wielka jest potęga tradycji. Odwieczny obrzęd "rybki" gromadzi przy biesiadnych stolikach wszystkie stany. — Siedzą przy nich młodzieńcy, którym zaledwie puch pokrył wargi, siedzą mężowie w sile wieku, siedzą starcy sterani życiem.

Każdy pije ostro i zakasza często praśnym chlebem, śledziem w śmietanie, grzybkiem w cieście, karpim na szaro czy smażonym karaskiem, byle tradycyjnie.

Ale niewielu tylko zastanawia się, dlaczego tak się dzieje skąd dziwny ten zwyczaj bierze początek.

Że tkwi on w pomroce dziejów, że sięga lat niemal dwutysięcy wstecz, dowiadujemy się z przytoczonej poniżej rozmowy, wysłuchanej przypadkowo w znanej powszechnie restauracji Wężyka na Kerce-laku.

—Feluś, duszę się! Oś mnie w gardle stanęła!

—No, to opychaj razowy chleb, opychaj na potęgę...

—No co, lepiej ci?

—Leepiej, ale jeszcze stoi.

—Z razowcem przejdzie... Przez Heroda tak cierpiśz Teoś!

—Dlaczego, Feluś, przez Heroda?

—Jak to, nie wiesz? Starożytnego testamentu nie znasz, o królu Herodzie nie słyszałeś?

—Słyszeć słyszałem, ale dlaczego przez niego?!

—Bo kawał cholery z niego był i dzieci w szkolnym wieku wyrzynać kazał. Detalicznie rzecz się tak miała. Ten ów Herod, uważasz, dobrze sobie żył z królewskiej pensji, nic nie robił, po całych dniach w łóżku leżał przysmaki wtrajał, rodzynkowym winem popijał, a na każdego pierwszego forsa mu szła.

Ale nie dosyć na tym, jeszcze agencję sobie założył i kto przegrał, to przegrał, a on zawsze swoje procenta brał. No, to wiadomo, że trzymał się tej posady rękami i nogami. Aż tu co się robi? Jednego dnia się dowiaduje, że nowy król się narodził, co go prędzej

czy później na zbity łeb wysiada.

—W taki sposób — myśli sobie Beduin w rude brodzie drapany — trza się ratować, — no i wszystkie dzieci kazał zimnem trupem położyć.

—No i nie zamkli go za to do mamra? Dziwne czasy to były. Jak u nas na Ogrodowej węglarz babe na wadze oszukał, trzy miesiące dostał.

—Wiadomo teraz co inszego, ale wtedy ani policji, ani sądu jak się należy nie było. W każdym razie i tak na dobre mu to nie wyszło. Diabeł za nim zaczął chodzić i co raz ogonem po mordzie walił, a na końcu śmierć mu łeb kosą ścięła razem z koroną.

I na pamiątkę my dzisiaj szczupaka po żydowsku konsomujemy.

No, to faktycznie przez niego ja jestem zmuszony razowy koks teraz opychać?

Tak jest. Ale nie przejmuj się. Cały naród się męczy. Zobacz, co się dzisiaj wyprawia na mieście.

—Także samo szwagier mój Alojzy Pokrzywka z Jabłonny przyjechał do Warszawy za sprawunkami. Siostra wypisała mu na kartce wszystko, co ma kupić. Było tego ze dwadzieścia gatunków. I gorzkie migdały, i anioł na choinkie, i mak do klusek, i zimny ogień, i firanki miał z pralni wykupić. Trzeba trafia, że kartki zgubił. Co się ten chłopina namartwił, to, co mówię, przykro było na niego patrzyć.

Każden lata jak wariat. Do rezury, przygolić się i ostrzyć, musisz, bracie, za ogonkiem, jak do chorej ubezpieczalni stoć. To samo, ma się rozumieć, przed łaźnią.

Mój teść, jako człowiek religijny, zawsze w Wilje parowe kąpiel bierze. To w zeszłym roku taki był tłok, że go na gorące rure pchnęli i tak się poparzył, że musiał potem przy kolacji pod choinką stoć, bo usiąść ani rusz nie mógł. I przez kogo wszystko?

Przez pudła Heroda!

—Wiadomo, nalej, Teoś! Do siódmej wieczór żeśmy tu, przy tem stoliku, siedzieli, a on sobie krugom przypominał, a to jeszcze to, a to jeszcze sio.

Zaniem wszystko kupiliśmy, szwagier o mały figiel na ostatnią kolejkę się nie spóźnił. Odprowadziłem go, ma się rozumieć, na stację, ten w ostatniej chwili krzyczy: "Wanilji zapomniałem!" — i uważasz skacze mnie prosto na odcisk. Ciemno mnie się w oczach zrobiło. Wilja Wilja, rodzina rodzina, a odcisk odciskiem. Nie mogłem z tego bólu wytrzymać i wyrzuciłem szwagra w szczebie. Od tej pory się nie znamy. I nawet opłatkiem się z nim nie będę miał szczęścia w tym roku przełamać...

—Nie płacz, Teoś!

—A wszystko przez Heroda, drania!

Ale to jeszcze nic. Najważniejsze, że naród się rozpija! A tym wiesz, jakie ankołoh robi spustoszenie w anatomji ludzkiego ciała? Powiadam ci, że widziałem człowieka, co miał z przepicia dziurę w głowie.

—Feluś, nie zalewaj!

Niech ja skonom, niech ja skonom, o wiele nie widziałem. A było to tak. Uważasz, wracał jeden osobnik w trzecie święto rano do domu, urzętny w drobne kaszkie. Zdawało mu się, że jest u kogoś w gościach i że mu serdeczne życzenia składa, a faktycznie na ulicy przebywał i śmietnik magistracki w objęciach trzymał.

Rano przyjechali ciecie, — śmietnik zabrali do wypróżnienia, a dany osobnik się przewrócił i wyrznął łbem o tretuar.

—To pytam się, czy mógł mieć dziurę w głowie?

—Mógł.

—I z czego?

—Z przepicia.

—A przez kogo?

—Przez Heroda w ząbki szarpanego!

Konstanty Ildefons Gałczyński

Przed Zapaleniem Choinki

(Fragment)

A podobno jest gdzieś ulica
(lecz jak tam dojść? którędy),
Ulica zdradzonego dzieciństwa,
ulica Wielkiej Kolędy.
Na ulicy tej taki znajomy,
w kurzu z węgla, nie w rajskim ogrodzie,
stoi dom jak inne domy,
dom, w którym żeś się urodził.
Ten sam stróż stoi przy bramie.
Przed bramą ten sam kamień.
Pyta stróż: "Gdzieś pan był tyle lat?"
"Wędrowałem przez głupi świat."
Więc na górę szybko po schodach.
Wchodzisz. Matka wciąż taka młoda.
Przy niej ojciec z czarnymi włosami.
I dziadkowie. Wszyscy ci sami.
I brat, co miał okarynę.
Potem umarł na szkarlatynę.
Właśnie ojciec kiwa na matkę,
że już weszła Gwiazda na niebie,
że czas się dzielić opłatkiem,
więc wszyscy podchodzą do siebie
i serca drżą uroczystie
jak na drzewie przy liściach liście.
Jest cicho. Choinka płonie.
Na szczycie cherubin fruwa.
Na oknach pelargonie
blask świeczek złotem zasnuwa,
a z kąta z ust brata płynie
kolęda na okarynie:
LULAŻE, JEZUNIU,
MOJA PERELKU,
LULAŻE JEZUNIU,
ME PIEŚCIDEŁKO.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

Szczęśliwego Nowego Roku
Calej Polonii i Rodakom Na Całym Świecie
Przesyła

KLUB PARAFII JORDANÓW

Ks. Prałat, Walter Bajet, Hn. Kapelan
Ojciec Alfred Jarosz Karmelita, Kapelan
Józefa Kwiatkowski, Przeważa

Frank Maciaszek, Wice-Prezes
Henry Kurpa, Sekr. Prot.
Mieczysław A. Binkowski, Sekr. Fin. i Kasjer

Wszystkim Członkom i czytelnikom
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego
Nowego Roku
życzy

KLUB MAKÓW PODHALAŃSKI

Ks. J. Głuszek, Kapelan
C. Radwan, Prezes
M. Dąbrowski, Sekr. Finans.
K. Radwan, Skarbnik

J. Zembal, Wiceprezes
M. Bieńkowski, Sekr. Prot.
T. Panek, Marszałek

KOMISJA REWIZYJNA:
J. Radwan, M. Danczura, J. Danczura

Halina Retkowska

Biała czy krwawa plama?

(Rozmowa z Jędrzejem Tucholskim, członkiem niezależnego Komitetu Historycznego Badań

Zbrodni Katyńskiej)

— Sprawą zbrodni katyńskiej od dwóch i pół roku zajmuje się polsko-radziecka komisja historyków partyjnych. Chcacie być dla nich konkurencją?

— Proszę pani, fakt, iż polscy członkowie tej komisji twierdzą, iż mają świadomość tego, że całe społeczeństwo oczekuje od nich ostatecznego wyjaśnienia sprawy, nie oznacza jeszcze, że oni te oczekiwania spełnili. Być może nie byli w stanie spełnić. Działalność naukowa wielu z nich wcześniej nie była związana ani z Katyniem, ani nawet z szeroko podjętą problematyką drugiej wojny światowej. Kilku innych natomiast w latach minionych próbowało nas przekonywać, że mord w Katyniu do dzieła Niemców.

— Ale teraz już nie przekonują. Czy nie obawia się pan, że będziecie dublować ich działania?

— Poza jedną jedyną ekspertyzą, Komunikatu przygotowanego w 1944 roku przez Radziecką Komisję Specjalną, o żadnych badaniach polskich członków tej komisji dotąd nie słyszałem. Pomijam już to, że nawet ten dokument — opatrzony nadrukiem "Tajne!" — ponad rok przetrzymywano w szufladzie. Kiedy jednak nareszcie ogłoszono go w naszej prasie, okazało się, że jest to ekspertyza oparta niemal wyłącznie na znanych od dawna ustaleniach historiografii emigracyjnej.

— Czy nie jest ważniejsze to, że punkt po punkcie zakwestionowano w niej wszystkie ustalenia raportu Burdenki?

— Moim zdaniem skoro już powołano do życia taką komisję, to powinna ona prowadzić również własne badania i ogłaszać własne ustalenia. Powinna tym bardziej, że w jakimś sensie jest to przecież wyscig z czasem, bo ci, którzy największą pamiętają, więc rodziny pomordowanych: żony, bracia, siostry stopniowo odchodzą, zabierając ze sobą bezcenne informacje na temat ich bliskich... Zresztą chodzi nie tylko o wiadomości, które możemy uzyskać od rodzin katyńskich. Czy wie pani na przykład o tym, że żyją jeszcze — i to w kraju! — dwaj ludzie z ekspozytury smoleńskiej wywiadu Armii Krajowej? Znakomicie zakonspirowani w Organizacji Todta w Smoleńsku, przez kilka miesięcy zbierali dokumentację do sprawy katyńskiej. Zdobyty przez nich materiał trafił później w raportach Komentu Głównej Armii Krajowej do Londynu...

— Jakie więc własne badania zainicjuje wasz Komitet?

— Ależ my niczego nie musimy inicjować! Powód powstania Komitetu był tylko jeden: chodziło o to, aby można było koordynować działalność, którą dotąd niezależnie od siebie prowadziło wielu ludzi. Zapewniam panią, że żaden z nas nie jest debutantem. Płk. Marek Tarczyński od wielu lat zbiera materiały dotyczące grobów pomordowanych oficerów i materiały do epitafiów.

Stanisław M. Jankowski, autor zorganizowanej ostatnio w Krakowie wystawy — zajmuje się dokumentacją fotograficzną. Andrzej Chmielarz gromadzi pamiętniki katyńskie i związaną ze sprawą katyńską dokumentację z lat wojny, m. in. raporty KG AK. Jacek Trznadel kompletuje przede wszystkim korespondencję do i z obozów.

Nawiązałem również kontakty z Archiwum Wschodnim, czyli z zakonspirowanym przez ostatnich dziesięć lat Instytutem Wschodnim, a jeszcze wcześniej z Radą Ochrony Pamięci, Walk i Męczeństwa oraz z redakcjami gazet, na których adresy napływa również korespondencja dotycząca Katynia. Współpracujemy również ze sferowanymi ostatnio rodzinami katyńskimi. Niektórzy z nas otrzymują pomoc naukową z Instytutu i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie oraz Studium Polski Podziemnej. Po wiem jeszcze inaczej: nie zamierzamy współpracować z jedną jedyną grupą rodaków, mianowicie z hochsztaplerami, którzy postanowili zbić na zbrodni katyńskiej pieńadze.

— W styczniu tego roku na łamach tygodnika "Zorza" rozpoczął pan druk listy zaginionych w Związku Radzieckim polskich żołnierzy-więzionych w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku. Dwa miesiące później w prasie pojawił

się pański "Apel w sprawie uzupełnienia listy katyńskiej". Domyślam się, że w Komitecie nadal będzie pan zajmował się właśnie tą kwestią.

— Zajmuje się nią głównie z powodów rodzinnych. W Katyniu zginął mój ojciec, jeniec Kozielska. Materiały katyńskie gromadziłem już od lat. Znałem oczywiście opracowaną w Londynie, w 1949 roku, Listę Katyńską pana Adama Moszyńskiego. Kiedyś, wertując ją po raz tysięczny, zwróciłem uwagę na fragment wstępu, w którym autor napisał: "...ogłoszenie niniejszej Listy powinno być punktem wyjścia do dalszego uzupełnienia jej. Wykończenie tej pracy będzie oczywiście możliwe dopiero w Kraju, i to w Polsce wolnej, kiedy wszystkie rodziny zaginionych jeńców będą miały pełną swobodę zestawienia nazwisk swoich bliskich, o których pobycie w latach 30/40 w Kozielsku, Ostaszkowie lub Starobielsku posiadały wiadomości oraz kiedy będzie można ustalić szczęśliwe, a wyjątkowe wypadki odnalezienia się osób uważanych za zaginione". Właśnie od tego się zaczęło. Postanowiłem pójść tropem wskazanym przez Adama Moszyńskiego. Przyznam jednak, że efekty apelu o nadsyłanie wiadomości o jeńcach przeszły moje najśmielsze oczekiwania. Spodziewałem się 2-3 tysięcy listów, otrzymałem — ponad 7 tysięcy, a codziennie znajduję w skrzynce następne. W rezultacie już dziś dysponujemy ponad 4200 nazwiskami więźniów Starobielska, podczas gdy mjr Moszyński ustalił 3300 nazwisk.

— Najmniej kompletna była lista jeńców z Ostaszkowa: zaledwie 1260 nazwisk spośród 6500 tam więzionych.

— Była najmniej kompletna, ponieważ wśród Polaków zgromadzonych w Ostaszkowie znajdowali się głównie policjanci, służby pomocnicze policyj, Straż Graniczna, Korpus Ochrony Pogranicza, pracownicy sądownictwa, Służby Więziennej oraz tzw. dwójki, czyli wywiadu. Po wojnie rodziny jeńców z Ostaszkowa wołały ukryć fakt organizacyjnej przynależności swoich bliskich. Były przecież z tego powodu szykanowane. Ale dzisiaj listy napływają również od nich. Ustaliłem już 4 tysiące nazwisk, brakuje zatem 2,5 tysiąca nazwisk, a więc znacznie mniej niż przed laty.

Oczywiście, jeśli w archiwach radzieckich znalazłby się teczeki personalne dotyczące losów polskich jeńców, moja praca okazałaby się niepotrzebna. Ale na pewno nie będę żałował wysiłku, który w nią włożyłem.

— Wierzy pan, że te materiały jeszcze istnieją?

— Znając jednaką solidność archiwistów na całym świecie, nie sądzę, by archiwiści radzieccy byli odmienni. Problem polega na czymś innym — czy zdecydują się na ich ujawnienie. Założmy jednak, że na polecenie Berii materiały te zostały zniszczone. Jeśli nie ma teczek jeńckich, zapewne zachowały się jednak listy stanów obozów. Albo listy żywieniowe. Albo listy wyselekcjonowanych do wywózki w określonym dniu...

— Czy pańskim zdaniem Związek Radziecki zajmie oficjalne i jednoznaczne stanowisko w sprawie Katynia?

— Może należałoby zacząć do innego pytania. Mianowicie pytania o powody tak przewlekłego oporu przed ujawnieniem prawdy. Otóż wydaje mi się, że my chyba nie w pełni zdajemy sobie sprawę z trudnej sytuacji, w jakiej znalazły się władze radzieckie. Wskazanie NKWD jako sprawcy zbrodni dokonanej na kilkunastu tysiącach polskich oficerów równa się przecież w konsekwencji pociągnięciu do odpowiedzialności winnych ludobójstwa i przyznaniu odszkodowań rodzinom pomordowanych. To zaś pociągnie za sobą lawinę, bo w dalszej kolejności trzeba będzie uregulować również rachunek krzywd wystawiony przez rodziny Polaków z lwowskich Brygidek, z Berezwecha, z Traktu Mohylewskiego, Kołomy, Workuty, Magadanu. Rachunek, który wystawią zapewne także Finowie i wywożeni do łagrów w roku 1956 Węgrzy, a wreszcie i własne społeczeństwo radzieckie, spośród którego w okresie stalinow-

skim wymordowano od 20 do 40 milionów ludzi. My jednak domagamy się oficjalnego, otwartego ujawnienia całej prawdy o tym bezprzekładnym w dziejach narodów mordzie, dokonanym na bezbronnych polskich jeńcach.

— Czy jednak może zdarzyć się tak, że pismo Prokuratury Generalnej PRL pozostanie bez odpowiedzi?

— Milczenia nie da się przeciągać w nieskończoność. Wyjawienie całej prawdy jest niezbędne, jeśli ma się na uwadze autentycznie dobre stosunki między społecznościami obu krajów. A ponadto zbliża się przecież okres końca karencji na dokumenty przechowywane w archiwum Kongresu USA. Nie byłoby na pewno przyjemne dla naszych wschodnich sąsiadów, gdyby dysponujący poważnym i wiarygodnym materiałem dowodowym Amerykanie ujawnili te materiały jako pierwszy, stawiając przysłowiową kropkę nad i.

Naszą rozmowę zakończył jednak inną refleksją. Nie jest bowiem tak, że przeciwnicy wyjaśnienia tej najczarniejszej z czarnych plam znajdują się nie tylko w Związku Radzieckim. Niestety, nie brakuje ich również u nas. Demonstrowali swoją wściekłość, oburzając kamieniami gmach krakowskiego muzeum, gdzie Stanisław M. Jankowski przygotował swoją wystawę fotograficzną, demonstrując również w Warszawie. Pani Bożena Łojkowa, która zgodziła się na opublikowanie w prasie swojego adresu, jako adresu kontaktowego dla korespondencji naszego Komitetu, kilka dni temu otrzymała wulgarny, brudny anonim, w którym grożono jej śmiercią. Nieco wcześniej jacyś "nieznani sprawcy" włamali się do jej samochodu, zabierając jedynie teczkę z dokumentami Rodziny Katyńskiej. W Przasnyszu i Zwiernicy zdemastowano na cmentarzach miejsca, gdzie była złożona ziemia przywieziona z Katynia. I jeszcze jeden mocny akcent: ksiądz kanclerz Król, sprawujący pieczę nad parafią św. Karola Boromeusza po śp. księdzu Niedzielaku (założycielu Mauzoleum Poległych na Wschodzie), otrzymał dotychczas telefonicznie bądź listownie osiem wyroków śmierci. Ostatni kilka dni temu.

Rozmawiała: Halina Retkowska (KAI)

Jerzy Liebert

Pasterka

Ptaki niby dzwoneczki cieszą się kołędą — Chrystus nam się narodził i nowe dni będą.

Do stajni betlejemskiej aż od brzegów Wisły Z ptakami smukłe sarny dziwować się przysły.

Wiewiórka zęby szczyrzy i w niebo się patrzy, Jak dwa gołębie płyną na błękitnej tarczy.

I kwiaty, choć to zima, czas mroźny i cichy, Niosą mirę, kadzidło i złote kielichy.

I pawie przyfrunęły z krajów cudzoziemskich, By swe pióra przyrównać do skrzydeł anielskich.

I mały Chrystus smutny w drzwi patrzy i czeka, By pośród witających zobaczyć człowieka...

(Specjalnie dla "Dziennika" — Tadeusz Torzecki)

Przy świątecznym stole

Adopcja — pusty gest czy inspirowanie wyboru

Podczas swej kampanii wyborczej prezydent George Bush uczynił ze sprawy adopcji sztandarowe hasło swej polityki wobec amerykańskiej rodziny i w niektórych wystąpieniach publicznych uznał adopcję wręcz za alternatywę sztucznych poronień.

W lipcu tego roku w specjalnym memorandum wystosowanym do pracowników służb federalnych, Prezydent zachęcał do adoptowania dzieci, pisząc: "Każdego roku prawie 25,000 amerykańskich noworodków otrzymuje szansę na życie i miłość rodzicielską, w chwili, gdy ich matki wybierają adopcję zamiast sztucznego poronienia czy wydania na świat dziecka niechcianego."

Podobnej treści list do pracowników Departamentu Sprawiedliwości wystosował prokurator generalny Richard Thornburgh, uznając w nim adopcję za środek przeciwko tak nabrzmiałym problemom społecznym, jak cięża nastolatków,

niedostatek rodzin zastępczych, nieplodność i uzależnienie od narkotyków socjalnych.

Niektórzy działacze na rzecz adopcji uznali ten oficjalny sposób zachęcania pracowników służb publicznych do rozważenia adopcji za stymulujący i bardzo korzystny dla samej idei, a ponadto adresowany we właściwym kierunku. Duży odsetek zatrudnionych w agencjach rządowych stanowią czarni, a spośród 30,000 oczekujących w kraju na adopcję większość stanowią dzieci tej właśnie rasy.

Apel prezydenta Busha znalazł odzew nie tylko w Departamencie Sprawiedliwości. Ostatnio także Personnel Management, urząd nadzorujący politykę personalną wobec ponad dwóch milionów pracowników wynagradzanych z funduszy rządowych wysłał memoranda do kierowców agencji rządowych, w którym przypomina o istniejących i proponowanych do wprowadzenia świadczeniach dla rodziców adopcyjnych.

Jak dotąd memoranda nie wzbudziły zastrzeżeń ze strony pracowników służb federalnych pod względem próby ingerencji w ich życie osobiste i zostały raczej potraktowane jako akcja rozbudzenia świadomości społecznej.

Najpoważniejsze głosy krytyki podniosły się w środowisku związków zawodowych pracowników służb publicznych. Memoranda zostały tam odebrane jako pusty gest o znaczeniu czysto politycznym, nie podbudowany żadną konkretną akcją. Akcentuje się szczególnie brak jakichkolwiek działań lub choćby propozycji legislacyjnych ze strony administracji, aby wspomóc rodziny adopcyjne.

Sprawa urlopów bezpłatnych czy lepszej opieki nad dzieckiem nadal czeka na wsparcie jej w ciałach ustawodawczych przez administrację.

(Oprac. wg. Newsweek — ad)

★ AUTA

1989 PONTIAC Sunbird i 1987 Nissan Sentra i 1985 Nissan Sentra. Tel. 247-7779

'80 BUICK LA SABRE 2 drzwiowy, 301 silnik, ochładzanie, w dobrym stanie. 90 tys. mil, jeden właściciel. \$1.500

202-0217

★ AUTA

RENAULT Fuego Turbo '84. Tel. 581-6627.

LINCOLN Continental '77 \$800. Tel. 588-7224.

SPRZEDAM Vana i sprzęt do kontraktorki. Tel. 867-6739.

HONDA CIVIC STATION WAGON 1985 rocznik, 70,000 mil, 5 biegowe. W idealnym stanie. **795-4329**

'75 CHEVROLET Malibu stan dobry, tanio. 746-8751.

CHEVROLET MONZA 1979 ROCZNIK 69,000 mil wspomagana kierownica i hamulce z powodu wyjazdu sprzedam \$550. **Tel: 237-1252 — po 5 wiecz.**

WESOŁYCH Świąt dla wielu naszych Polskich przyjaciół i klientów.

MANIK MOTOR SALES 1800 N. Cicero Ave. **889-6867**

DATSUN '82 po wypadku sprzedam, uszkodzony tył. Dzwonić wieczorem po 6 P.M. 235-9804

PLYMOUTH Grand Fury, 1982 rocznik, automatic, 4 drzwiowy w bardzo dobrym stanie. \$1,250.

725-9123

'88 YUGO stan bardzo dobry, czerwony 30 tys. mil Cena \$1,550.00. **780-0664 wieczorami**

CHEVROLET Spectrum 1987 rocznik, automatyczny ochładzany, 4 drzwiowy z alarmem w doskonałym stanie. \$2,700.

Tel. 235-5542

'80 PONTIAC Phoenix w dobrym stanie. Muszę sprzedać \$700.00. 283-2775.

'81 PONTIAC z powodu wyjazdu sprzedam. 5409 W. Melrose.

MAZDA 626 rocznik 1985, w bardzo dobrym stanie "automatic". Tel. 588-7947.

'81 BUICK Skylark 4 cylindrowy, 2 drzwiowy do remontu. \$300. 685-2986.

TOYOTA COROLLA '81 automatyk 55 tys. mil. Stan bardzo dobry. \$1,600.00. **1-815-344-4730**

RENAULT Fuego, 1983 rocznik, na biegi, stan b. dobry \$1,250. Tel.: 725-9123.

FORD TAURUS '86 50 tys. mil automatyczny, stereo, w bardzo dobrym stanie. \$4850.

Tel.: 594-7631

FORD MAVERICK '73 V-6 dwudrzwiowy, automatyczny, stan dobry. cena \$220. Tel. cały dzień.

384-6538

WHERE THE CARS "R" 3282 N. MILWAUKEE **794-8642**

Ford 1984 w bardzo dobrym stanie \$400.

1982 FORD LTD 58 tys. mil. w dobrym stanie. 696-2317

Toyota Corolla '84 Automatyk, \$2,200.00. Toyota Ter-cell '82 biegowy \$1,050.00.

Tel.: 637-4525

DODGE Colt Premier Turbo '86. Wspomagany, 4 drzwiowy, całkowicie wyposażony, automatyk. \$3,150.00. 637-5927

CHEVROLET Cavalier '85 automatyk. 637-5927

TANIO sprzedam Ford Pinto. Tel.: 637-5834

'76 OLDSMOBILE Cutlass, stan dobry. \$600. 745-0843

'81 AMC CONCORD, 59 tys. mil, V6, dwudrzwiowy, automatyczny. \$1,200 Tel.: 763-9062

1982 Chevrolet Van 20 series automatic, power steering, power brake. 62,000 miles. Runs good, na rust. \$2,950.00 or best offer. **237-7890**

FORD Zefir '79, 45,000 mil sprzedam. Tel.: 676-9847

AUDI 4000 S. Rocznik 1980, nowy lakier, na biegi z powodu wyjazdu tanio sprzedam. Lub zamienię na Video kamerę. PAL. **582-7192**

'83 FORD Escort, \$620 stan dobry. Tel.: 254-9284

'82 DODGE Charger. Tel.: 282-6147 po 6 P.M.

FORD Escort GT '86, dzwonić. 745-7304 po 6 P.M.

NORTH GRAND AUTO PARTS

235-2717

PYTAJ O ERIC

4465 W. GRAND

(Chicago)

235-4465

Kupujemy Samochody gwarantowane motory i transmisje Dobrej Jakości Używane Części

★ AUTA

BUICK Skyhawk 1982 rocznik, Tel. 637-8269.

VW GOLF—Diesel 1984 rocznik. W bardzo dobrym stanie \$1,850. Tel. 390-6471.

★ AUTA

'84 RENAULT Fuego Turbo. Tel. 678-4861.

1979 ROCZNIK Pontiac Firebird. Automatyczny w dobrej kondycji. \$550. Tel.: 916-0732

★ AUTA

PERILLO PONTIAC, BMW, LINCOLN-MERCURY
1111 W. DIVERSEY
MAMY NOWY ROCZNIK 1990 NA SPRZEDAŻ
TEL.: 883-1111

POŻYCZKA NA 6.9%
LUB RABAT DO \$1,850

Możliwość uzyskania pożyczki dla osób nie mających wyrobionego kredytu

Duży Wybór Używanych Samochodów
Zadzwoń, przyjdź i poproś o mówiącą po polsku

ANNE OLSZEWSKĄ
883-2935

Godz.: Pon., śr., czw. 9-9;
piąt., sob. 9-6

Przyjdź, a wyjedziesz dzisiaj nowym samochodem!

Nawet jeżeli masz już samochód oferujemy ubezpieczenie na raty

NOWY '90 BUICK SKYLARK

- Klimatyzacja
- Automatyczna Transmisja
- Podgrzewana Szyba
- Radio AM/FM Stereo
- Łamana Kierownica
- Luksusowe Lusterka
- Boczne Listwy
- Maty i Dużo Więcej!

\$9,799

MOŻLIWOŚĆ POŻYCZKI
NA 6.9%

DUŻY WYBÓR MODELI HONDA NA '89 i '90 r.

'90 HONDA CIVIC HATCHBACK

JUŻ OD

\$6,550*

*plus koszty transportu, licencji, tytułu własności i podatku.

Zapytaj o

JOANNĘ NOVAK

a otrzymasz prezent z każdym zakupem

889-3030

JOANNA NOVAK

CONTINENTAL NISSAN

DUŻY WYBÓR NOWYCH AUTA
I TRAKÓW NISSAN JUŻ OD

\$7000

• Ponad 400 Aut Używanych

'83 DODGE COLT

'85 NISSAN PICK-UP

\$995

\$1995

• Finansowanie Na Miejsce

NISKIE CENY!!!
DUŻY WYBOR!!!

CONTINENTAL NISSAN

JOE BOCHENEK

Tel.: 352-9200

COUNTRYSIDE

OKAZJA VW za \$400. Tel.: 794-1164

DODGE Daytona, turbo Z '85 na biegi, P/W, P/S, P/B, spolery, skórzane siedzenia, stan idealny, \$2,750. Tel.: 235-5542

BUICK Skylark '84 automat, P/S, P/B, A/C, w dobrej kondycji. \$1,650. Tel.: 235-5542

'83 DODGE Aries. 625-7998

SPRZEDAM DODGE Omni '82, automat. 889-6030

ENTERPRISE
RENT-A-CAR

Możesz wynająć samochód na weekendy po cenach ulgowych. Prosimy telefonować:

312-286-0005
PRZYJMujemy GOTÓWKĘ
3057 N. Cicero, Chicago

Wszystkich
kupujących i sprzedających
zapraszamy
na pierwszą w Chicago

Giełdę
Samochodową

W KAŻDĄ SOBOTĘ
w godz. 10-3 po poł.

- Ceny ustalone bezpośrednio przez właściciela.
- Zaoszczędzisz czas i pieniądze.

WEST SUBURBAN
AUTO SALES

1100 W. Lake St.,
Melrose Park, IL 60160
Tel. 343-7990

Przywieź ze sobą
prawo własności (title).

Od poniedziałku do piątku w godzinach między 10 A.M. a 8 P.M. regularna sprzedaż po cenach hurtowych już od \$190.

★ AUTA

★ AUTA

★ AUTA

NOW OPEN!

A&B Automotive
SECURITY

Wszystko pod jednym adresem
6021 NORTHWEST HIGHWAY
CHICAGO, IL 60631
(312) 763-0000

OFERUJE CLIFFORD
THE ULTIMATE IN AUTO SECURITY
PRZYJDZ NA WIELKIE OTWARCIE

WIELKA
WYPRZEDAŻ
NOWYCH I UŻYWANYCH
SAMOCHODÓW

BARBARA PODKÓWKA
zaprasza wszystkich do

ANDERSON Ford

6539 W. OGDEN AVE., BERWYN 795-7900

PO NAJLEPSZY SAMOCHÓD

Proszę pytać tylko o BARBARĘ PODKÓWKĄ,
która obsługuje was w języku ojczystym.

Otwarte codziennie od 9:00 do 9:00
w sobotę od 9:00 do 5:00

JESTEŚMY 65 LAT W INTERESIE

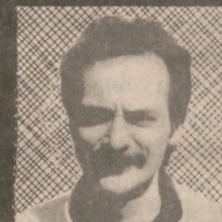
DLA WSZYSTKICH NASZYCH PRZYJACIÓŁ

Czekamy Tu Na Was

MÓWIMY W WASZYM JĘZYKU

MARK CHACHULA
Asystent Managera
w sprzedaży nowych
samochodów

FRANK
MACIASZEK
Sprzedawca
używanych
samochodów

4530 S.
ARCHER
AVE.,
CHICAGO
927-4822

CHICAGO
MÓWIMY PO
POLSKU
Postma
CHEVROLET GEO

MON.-THURS.
9-9
FRI. 9-5:30
SAT. 9-5

YOU'RE #1 WITH US

MOŻEMY WSZYSTKO ZAŁATWIĆ

Liberty
CHEVROLET

MÓWIMY PO POLSKU

1601 Ogden Ave.
DOWNERS
GROVE

968-2900

Po co płacić za
nową transmisję

WYMIANA OLEJU W TRANSMISJI

\$1995
Reg. \$29.95

- Wymiana Płynu • Plus Filter
- Czyszczenie Siatki • Nowa Uszczel
- Wymagane Zewnętrzne Regulowanie
- Auta zagraniczne i z 4-kołowym napędem drożej

KAPITAŁNY REMONT!

\$195⁰⁰

W tę specjalną cenę włączona jest wymiana sprzęgieł, gumowych uszczel, pierścieni-O, płynu i robocizna. Plus pełna Gwarancja MOTRY. Części metalowe, samochodu o przednim napędzie, 5-biegowe i zagraniczne dodatkowo.

OSZCZĘDZ NA ODBUDOWIE TRANSMISJI
Z GWARANCJĄ NA CAŁE ŻYCIE

\$50⁰⁰
RABAT

Twoja transmisja będzie odbudowana według specyfikacji producenta. Z gwarancją na tak długo jak będziesz miał samochód. Przedstaw ten kupon (po otrzymaniu od nas kosztorysu) i otrzymasz \$50.00 zniżki.

SPECJALIZUJEMY SIĘ W SAMOCHODACH O PRZEDNIM NAPĘDZIE

7055 W. BELMONT

Godziny: 745-3980

od poniedziałku do piątku 8-6; sobota 8-2
Mówimy Po Polsku • Zapytaj o Stanley

DARMO HOLOWANIE

MOTRA
MOTRA
MOTRA
Transmissions

★ AUTA

Chevrolet GEO

RIVER Chevrolet
1723 BUSSE HWY.
DES PLAINES
(708) 699-7100
poprosz o Barbarę

Czy chcesz tanio kupić nowy lub używany dobry samochód? Jeżeli tak, to daj mi szansę! Przyjeżdż, a w ciszy i podmiejskim spokoju spróbuj Ci pomóc. Barbara Krajewska (Codziennie oprócz piątków i niedziel)

Latwy dojazd z Chicago: Autostradą 90 do 294 North Zjazd na Dempster West

Fabryczny rabat do: **\$2000**
Cenny upominek przy zakupie. Najniższe możliwe finansowanie przez G.M.A.C. Duży wybór truck'ów i samochodów używanych. Jeżeli kupujesz samochód po raz pierwszy, to **nowy**, jak ten obok możesz kupić za **\$5395** plus dostawa, podatek i rejestracja.

HARE HYUNDAI

Tel. 803-8500
1509 River Rd.
Des Plaines
(Róg Oakton i River Rd.)

EXCEL GL
\$6,499.00
Plus podatek, opłaty rejestracyjne, transportu i odbioru.

Również mamy jeszcze SONATY ('89 rocznik) — luksusowe auta średniej wielkości na których zaoszczędzicie w porównaniu z rocznikiem 1990. Proszę pytać o mówiącego po polsku Jerzego Kowderan "George"

Excel 3 drzwiowy #2519
AM/FM stereo z kaseta, tylna szyba ogrzewana, wycieraczki z regulacją pauzy, dywanowa wykładzina i dywaniki i wiele innych detali w wyposażeniu.

SZACUNEK • OBSŁUGA • UCZCIWA CENA

GATEWAY
chevrolet

STARO DAWNA TRADYCJA
DLA NOWEJ GENERACJI

1989
CHEVY CORSICA

SPECJALNA CENA
\$7995⁰⁰

AUTOMATYCZNA TRANSMISJA,
P.S., P.B., OCHŁADZANIE, STEREO
I WIĘCEJ
10 DO WYBORU

POSPIESZCIE SIĘ DOPÓKI NIE WYCZERPIĄ SIĘ ZAPASY

Mówimy Po Polsku — Pytać o JOHN BANKA

GATEWAY
chevrolet

5455 N. Milwaukee Ave.
631-5463

Codziennie 9-9
Piątek 9-6, Sobota 9-6
Zamknięte w Niedziele
5373 N. MILWAUKEE AVE.
631-9000
Only 10 minutes from the Loop

BMW '79, 65 tys miał na biegi, ogrzewany i ochładzany, 637-5927

'76 FORD Granada 50 tys mil. 236-5504 Adam lub 525-2486.

SPRZEDAM Chevrolet Cavalier '82. Stan bardzo dobry. 637-1712

RENAULT Fuego '84, 2200 Turbo. A/C, P/B, f/e. \$1750. Tel.: 637-8522

'83 MERCEDES 380 SEL. Stan bardzo dobry. 763-2043.

AUTA PO NAJNIŻSZEJ CENIE
Różne marki i modele oraz Van.
927-9555 — Władziu

ŁĄŻ DO WYNAJĘCIA

POŁOWA garażu. Fullerton/Laramie. 745-1697

JACKOWO. Plac do parkowania, pomieści 6 samochodów. Tani! 286-8788

★ **Pomoc Domowa**
PRACE DOMOWE
dla pań z zamieszkaniem lub bez. Angielski pomocny. Agencja.
777-8446

★ Pomoc Domowa

PRACA DLA KOBIET
MĘŻCZYZN I PAR
W Chicago lub innych stanach
VISTULA
Jobs live-in and live out with excellent salary and benefits. Must speak English or some English. Monday through Sat. 2 PM-6 PM
3708 W. DIVERSEY
489-6058

AGENCJA MAGDA
PRACE DLA KOBIET
Z zamieszkaniem lub bez.
Trochę angielskiego. 10:00-6:00
342-5534
2930 N. MILWAUKEE

OPIEKUNKA DO DZIECKA
Z ZAMIESZKANIEM
5-6 dni tyg. Lekka praca domowa i trochę gotowania. Musi mówić trochę po angielsku.
225-7890 — prosić MariAnn

PRACUJĄCE MAŁŻEŃSTWO
z dwójką chłopców (5, 8 lat) poszukuje energicznej niepalącej pani do prowadzenia domu z zamieszkaniem. Zapewniamy oddzielny pokój i utrzymanie. 5 1/2 dnia w tygodniu. \$750 miesięcznie. Weekendy dodatkowe. \$50. Angielski nie wymagany. Okolica Naperville. Proszę dzwonić dopiero od 26 grudnia 8 a.m.
(708) 462-9510

HOUSEKEEPER
CHILDCARE
Must speak FLUENT English (NO EXCEPTIONS). Live in but could live out weekends. No. Barrington. Must have driver's license & have previous childcare experience. References required. Salary \$300 per week. Call after 5 p.m.
708-382-5580

POTRZEBNA OPIEKUNKA
do 2 chłopców 4 i 2 lata. Trzecie dziecko za 3 miesiące. Lekkie sprzątanie. Do marca trzeba dojeżdżać, potem zamieszkać w Winnetka. 5-6 dni w tygodniu, musi porozumieć się w j. angielskim, lubić dzieci oraz mieć referencje.
Tel.: 708-441-5073 po angielsku lub 708-456-0354 po polsku.

LIVE-IN HELP
\$200 a week, Child Care for one 2 year old and light housekeeping. English speaking, non-smoking. Northbrook.
Tel. 1-708-272-9446

DLA MIŁYCH PAN
NIE ZNAJĄCYCH
JĘZYKA ANGIELSKIEGO
Dzieci w amerykańskich domach potrzebują bardzo Waszej opieki i serdeczności. Prace przy nich po uprzednim miesięcznym KURSIE angielskiego poleca TOMEK.
604-4685 lub 508-0463

PRACE DOMOWE
Z zamieszkaniem lub dochodem. Znajomość angielskiego niekonieczna. Dobre wynagrodzenie. ANNA'S EMPLOYMENT AGENCY
4750 N. Milwaukee 202-0717

POSIADAMY DOBRE
PRACE DOMOWE
Z zamieszkaniem, lub bez. 5 dni — \$250.
BECKER DOMESTIC
EMPLOYMENT AGENCY
772-3710

POTRZEBNE opiekunki do dzieci z zamieszkaniem pokojówki, kucharki z doświadczeniem. Wysokie zarobki. Trochę angielskiego. Prawo jazdy pomocne. Bez opłaty.
W Los Angeles, Ca.
1 (213) 277-2968

PROBLEM z pracą z powodu języka? Kurs Angielskiego dla początkujących a specjalnie dla gospoś. Zalicz interview za pierwszym razem.
Dzwoń 312-508-0463 lub 604-4685

BARDZO DOBRE PRACE
DLA KOBIET Z
ZAMIESZKANIEM LUB BEZ
Opieka nad starszymi osobami, opieka nad dziećmi.
Lub gospodynie domowe.
Zarobki w zależności od znajomości j. angielskiego \$200-\$400
Agencja 2905 N. Milwaukee
278-3446

LAKE FOREST
DOMESTIC AGENCY
Oferuje najlepsze prace na North Shore \$350 i więcej. Znajomość jęz. ang. konieczna.
234-1040

POTRZEBNA POMOC DOMOWA
Do 2 dzieci w Hinsdale z zamieszkaniem lub na dochodzenie. Angielski do porozumienia. Posiadamy również inne prace.
Belveder Domestic Agency
327-7255

HOUSEKEEPER
BABYSITTER
Nice home. 3 children, energetic. English speaking, no smoking, possible live-in. References required.
Evenings 831-9050

AGENCJA GLOBE
Dobrze Płatne
Prace Domowe Dla Pań
Ze znajomością języka Angielskiego.
Umiarkowana opłata.
283-3184

★ Pomoc Domowa

★ **UWAGA! UWAGA!** ★
★ **NATYCHMIASTOWE** ★
★ **PRZYJĘCIA** ★
★ **DO PRAC DOMOWYCH** ★
★ Dla kobiet z zamieszkaniem ★
★ lub bez. Również dla lekarzy i ★
★ pielęgniary z Polski. ★
★ **\$210-250—tygodniowo** ★
★ **bez angielskiego** ★
★ **\$350-420—tyg. z angielskim** ★
★ Prosimy zgłaszać się osobiście do biura. ★
★ **POLONIA** ★
★ **3301 N. Milwaukee Ave.** ★
★ **lub telefonować do p. Danusi.** ★
★ **282-1044** ★
★ Biuro czynne 7 dni w tygodniu. ★
★ Osoby, które otrzymują pracę przez nasze biuro, otrzymują bezpłatnie słownik polsko-angielski oraz skierowanie na bezpłatne badanie do lekarza do ośrodka zdrowia Polmed. ★

★ **HOUSEKEEPER** needed for four hours a day for six days a week. English speaking. Tel. 642-1459.

HOUSEKEEPERS, COMPANIONS, BABYSITTERS, CLEANING LADIES
ENGLISH NECESSARY
Call at afternoon
685-0440 — JANINA
3310 N. MILWAUKEE, ROOM 202
INTERNATIONAL DOMESTIC AGENCY (I.D.A.)

PRACE DOMOWE
Z ZAMIESZKANIEM
Posiadamy doskonale płatne prace. Minimalna znajomość angielskiego wymagana. Pracodawcy pomagają w otrzymaniu zielonej karty.
Tel. 433-8353
Telefonując, proszę mówić po angielsku.

WSZYSTKIE PANIE
Poszukujące pracy zapraszamy do naszej istniejącej już od 8 lat agencji. Posiadamy ogromny wybór bardzo dobrze płatnych prac. Serdecznie zapraszamy! Prosimy nas odwiedzić a gwarantujemy uśmiech i pomyślne załatwienie sprawy.
SARAH AGENCY
119 S. Milwaukee
Wheeling, IL 60090
(1 blok na południe od Dundee Rd.)
541-2030
P.S. W przypadku kłopotów z transportacją pomożemy

OPIEKA NAD DZIEĆMI
OPIEKA NAD STARSZYMI
PRACE DOMOWE
NIE POBIERAMY OPŁATY
za załatwienie pracy
Znajomość języka angielskiego wymagana.
Praca w Chicago i na przedmieściach
EUGENIA WOJTOWICZ
Biuro podróży
i pośrednictwa pracy.
5240 W. Belmont Ave.
777-1583 — 777-9653
Od poniedziałku do piątku 9 — 5; sobota 9 — 4
Dla wygody klientów prowadzimy także inne usługi
NAJTANIEŻSZE BILETY DO POLSKI

POSIADAMY PRACE DOMOWE
DLA KOBIET
AGENCJA
Tel. 775-5550 6255 N. Milwaukee

POTRZEBNA DOCHODZĄCA
OPIEKUNKA
do dziecka.
Okolica Harlem-Diversey.
Tel. 637-8901 lub 637-3066 po 6 pm

ZAROBEK \$200-\$300
Opieka nad starszą osobą lub dziećmi. Wymagana minimalna znajomość ang.
ALLCARE EMPLOYMENT AGY.
4955 N. Milwaukee 736-9448

PRAWO JAZDY

FILIP

CENNIK
1 Lekcja \$20
dwa egzaminy \$65

NAJTANIEJ
w CHICAGO
Z MOJĄ OSOBISTĄ
GWARACJĄ
FILIP KOCHAŃSKI
5124 W. Belmont
Tel. 545-8888
Przed Przyjściem Zadzwonić

★ Pomoc Domowa

WE HAVE JOBS
Good money, live in or come and go. Must speak English. No fee.
UHCI AGENCY 725-7881

★ **Praca Żeńska**

JEDNA doświadczoną sekretarkę.
237-9500

KOSMETYCZKA
Z DOŚWIADCZENIEM W USA
Potrzebna do prowadzenia zakładu jako agent lub wspólnik.
Tel. 774-0285

Potrzebna Barmanka
Do pracy w barze.
Dzwonić do 10 wieczór.
889-6086

COMPANY WILL HIRE FEMALE SALES REPRESENTATIVE
Must speak Polish and English. Excellent earning potential.
Call: 251-2570

F. J. BEBENEK
Potrzebne doświadczone krawcowe do szycia sukien balowych! Dobre wynagrodzenie.
725-8983

Mówiącą po polsku manikurzystką do pracy na cały dzień. Dzwonienie po umówienie:
871-6446 rano lub 664-6501 wieczorem.

BARMANKA I KELNERKI
Zatrudnię w nocnym klubie na weekendy. Najlepiej z doświadczeniem. Zgłaszać się po 6:00 p.m.
4244 N. MILWAUKEE AVE.

Potrzebna Kobieta
W wieku do 30 lat do sprzątania domów. Zarobki od \$220 wwyż.
Tel.: 685-7423

SERWIS SPRZĄTAJĄCY
Odpowiedzialne kobiety na cały lub pół etetu. Południowo-zachodnie przedmieścia. Muszą mówić trochę po angielsku. Wysoka zapłata, przyuczmy. Możliwość awansu. Po umówieniu dzwonić w j. angielskim.
448-2112

POTRZEBNE KOBIETY
Praca Dla Kobiet
AGENCJA
671-0450 lub 286-9574

BARMAID
Full time experienced lady. Lincoln Park area. Good neighborhood, good transportation.
327-3111 Ask for AL

Assitant Manager
Hair Stylist
Polish and English speaking for a busy Oak Lawn Salon. Salary plus commission. Paid holidays and vacation. Call. 598-5511

PLACIMY
\$5 NA GODZINĘ
Albo dniówkę. Panie z południowej części Chicago potrzebne do sprzątania domów. Zagwarantowane ubezpieczenie i dojazd do pracy.
585-2665

KRAKUS
EMPLOYMENT AGENCY
OFERUJE
Prace dla pielęgniarek, pomocy pielęgniarstkich, pomocy domowych, opiekunek do dzieci i inne. Zróżnicowane angielskiego pomocna.
Dzwonić: Krystyna
725-8666
3516 N. Pulaski
Biuro czynne w godzinach od 9 rano do 5 po południu.

WIELKA SZANSA
DLA KOBIET
MOŻLIWOŚĆ ZAROBKU
OD \$10 do \$25 NA GODZ.
Ekskluzywny salon fryzjersko-kosmetyczny w centrum miasta.
233 N. MICHIGAN AVE.

Prowadzi kurs w zawodzie manikurzystki. Wykłady odbywają się w języku polskim i angielskim. Instruktor ma 12 lat doświadczenia uczenia tego zawodu. Po skończeniu kursu masz dobrze płatny czysty zawód. Po skończeniu kursu masz dobrze płatny czysty zawód. W ramach kursu, uczymy również robienia majjaka. Kurs kończy się dyplomem manikurzystki obejmuje:

- 1) Sztuczne paznokcie robione na formach, z akrylu i płynu.
 - 2) Sztuczne paznokcie naklejane.
 - 3) Uzupełnianie paznokci sztucznych.
 - 4) Manikur dla kobiet i mężczyzn.
 - 5) Manikur francuski.
 - 6) Pedikur.
 - 7) Różne sposoby wzmocnienia paznokci:
 - a) Oklejanie paznokci jedwabiem;
 - b) Gorący olej z parafiną.
 I dużo więcej.
- Damy wskazówki, gdzie i jak znaleźć pracę. Nie zwlekaj — pomyśl o swojej przyszłości jako profesjonalistka dziś!
- Dzwonić w godzinach od 10 do 5:30 pod numer.
856-0252
i pytaj o Margaret

★ Praca Żeńska

POTRZEBNE KOBIETA
do sprzątania w domu, dorywczo. Południowa strona Chicago. Co druga sobota.
Tel.: 599-5787, po 6 p.m.

ODSTĄPIĘ pracę sprzątanie domów w Burrigie, Ill. 452-0546

POTRZEBNE krawcowe. Sumer-Sewing Inc., 4433 N. Ravenswood, Andros, Tel.: 784-3013

Potrzebne Krawcowe
Do szycia sukien ślubnych i balowych.
Tel.: 699-3372
4039 W. Lawrence, Chicago

POTRZEBNA PANI
Do sprzątania domów. Stała praca. Prawo jazdy mile widziane.
282-1638

ODKUPIĘ domek stały od wyżej-
dzającej do Polski. Dzwonić:
763-4010.

PRACA w DOMU
Składanie ramek, szycie poduszek, śliniaczków, zabawek i inne. Po informacjach:
Tel: 1-708-948-8541
po 4 p.m.

KOBIETY DO SPRZĄTANIA
Na pełen etat. Praca dzienna. Zgłaszać się osobiście pomiędzy 7 rano i 2 po południu.
Pozwolenie na pracę wymagane.
647-0433
MINI MAID DOMESTIC
(A PRIVATE EML. AGENCY)
7562 N. MILWAUKEE AVE.

POTRZEBNY ELEKTRYK
Z doświadczeniem na cały etat. Zostawić wiadomość na taśmie.
248-3031

POLISH SPEAKING PEOPLE NEEDED
To expand international business, some college required.
Call 708-953-2857

POTRZEBNA KOBIETA
do sprzątania domu. we wtorki. \$45.
Tel: 998-1229
w jęz. ang.

PRACE W SERWISIE
DLA KOBIET
6 dni w tygodniu \$180-\$225. plus bezpłatne mieszkanie.
603-3211
zostawić wiadomość na taśmie

HOUSEKEEPER • BABY SITTER
Grandmotherly Live In
Non-smoker. Experienced, with references.
492-1452

TOWARZYSZKA (Companion)
Poważna pani w wieku około 50 lat. Z zamieszkaniem
Lekka praca domowa
266-2840—w jęz. ang.

POTRZEBNE kobiety do pracy pojedyncze domki. Proszę zostawić wiadomość na taśmie: 885-3990.

POTRZEBNE kelnerki i barmanki.
Tel. 384-1774.

KRAWCOWE!
Potrzebujemy pań do szycia sukien balowych. Gwarantujemy pracę przez cały rok, dobre wynagrodzenie.
Tel.: 227-4517

POTRZEBNE DOŚWIADCZONE KRAWCOWE
Od zaraz.
Południowa strona miasta.
795-0810

ALL TIME DOMESTIC AGENCY
LICENSED & BONDED
WHEELING Tel.: 577-7510
Posiadamy atrakcyjne prace do wyboru. Zniżka 50% dla pań z jęz. ang. na prace z zamieszkaniem. Miłe panie serdecznie zapraszamy i gwarantujemy satysfakcję.

• Zwrot Opłaty w ciągu 30 dni
• Gwarancja na 6 miesięcy
• Dowozimy do biura

• Panie do sprzątnia
• Pokójki • Sprzątanie budynków, sklepów itp.
• Opieka nad chorymi
• Opieka nad dziećmi.
MIKE & MATHEUS
CLEANING SERVICE
Dzwoń do Barbary 698-9568
Park Ridge Mówimy po Polsku

★ **Praca**

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY KSIĘGOWY/ KSIĘGOWA
Do prowadzenia dokumentacji niewielkiego biznesu w jęz. ang.
252-3553

POTRZEBNI krawcy i krawcowe do szycia odzieży ze skóry i galanterii — trochę doświadczenia potrzebne.
427-0284 Bogdan.

DO PRACY W RESTAURACJI SZYBKIEJ OBSŁUGI
Potrzebna osoba. Shopping mall przy Diversey i Clark.
404-2209

★ Praca

POTRZEBNE OSOBY

Do wycierania samochodów w myjni. Pełen etat lub tylko w weekendy. Zgłaszać się
KOZIOL CAR WASH
5410 W. Belmont

J.T. HOME SERVICE

Pielęgniarki, pomoce pielęgniarskie, prowadzące dom, osoby towarzyszące, opiekunki do dzieci. Z zamieszkaniem lub bez.

ALGONQUIN 658-3343

POTRZEBNY SAKSOFONISTA

do zespołu muzycznego. Tel. 622-7272.

Wieczorem 794-0159

KOBIECY MEŁCZYŹNI I PARY

\$350-\$450 NA TYDZIEŃ (netto)
FLORYDA
I INNE STANY
VISTULA
3708 W. Diversey
489-6058 — po 2 PM

HELP WANTED:

CAR WASHERS

Any Shift. Must speak English. Ask for Diane or Gerry
834-5772

RĘCZNE MYCIE

SAMOCHODÓW

i WYKAŃCZANIE

Podstawowy angielski pomocny.
2732 N. California (przy Diversey)

FULL TIME

HELP WANTED

For a fast food restaurant. Apply in person or call:

Donald's Famous Hot Dogs
4750 S. Central
458-4343

FOOD SERVICE/BAGELS

Arlington Heights bagel skop/deli needs trainees for bagel maker, bakers aides and counter help. No experience required. Must speak English.

Call. (708) 364-1617

GENERAL OFFICE

Bedford Park manufacturer is looking for stable dependable office help. Must speak good English. Responsibilities include computer data entry, typing, filing and answering phones.

Call Al at 496-2155

INSURANCE UNDERWRITER

Busy insurance agency needs reliable people willing to work flexible hours. Must speak English and Polish. We offer paid on-the-job training.

Call Darlene
at: 736-2242

SPRZEDAWCY NIERUCHOMOŚCI

Nasze biuro, które zostało wyróżnione poszukuje sprzedawców nieruchomości. Pełny etat i part time. Biuro mieści w okolicy Arlington Heights i Mount Prospect. W tej chwili nie mamy sprzedawców mówiących po polsku. Wielkie możliwości. Dzwon do Mr. Kopacz w jez. ang.

CENTURY 21—ANCHOR
870-1155

JANITOR

Waukegan office building. Monday-Thursday 4:30-8:30 PM. All day Saturday

Call 708-249-4041 for appointment

POTRZEBNI

KELNERKI/KELNERZY

Zgłaszać się osobiście — prosić Bruno od 5 do 7 wiecz.

4751 N. Milwaukee

TEACHER:

Must be qualified and Polish speaking Farnsworth School.

794-8335

ZATRUDNIĘ menażera do prowadzenia restauracji na zachodnio-południowej stronie Chicago. Musi znać jez. angielski i mieć minimum 2 lata stażu w USA. Tel. 436-9299 wieczorem.

PART TIME

CUSTODIAN

Seeking personable applicant for this p.t. position. The person hired must be able to perform a variety of tasks, including bending & heavy lifting. Qualifications include graduation from H.S. or equivalent, good communication skills (English speaking) & a valid Ill. drivers license. Apply immediately at:

Village of Hoffman Estates
1200 N. Gannon Dr., H.E. E.O.E.
Personnel Office

POTRZEBNY TECHNIK

Do instalacji domowej telewizji kablowej. Doświadczony lub przygotujemy. Znajomość języka ang. konieczna. Musi posiadać własny samochód. Dobre wynagrodzenie.

TEL. 539-6000

SET UP AND OPERATE

NEEDED FOR

B & S screw machine, centerless grinders, gear cutting (hobbing), mills-drill presses and lathes. Must be able to read b/p and measuring equipment. Apply in person Molon Motor and Coil Corp. 335 Illinois Ave., Palatine, 60067

Tel. (708) 259-3750 ext. 137

★ Praca

PRZYJME OSOBE

do obliczania Income Tax-u. Belmont.

283-0441.

HELP WANTED

ASSEMBLY

Packaging & Assembly. Start immediately. Call (708) 343-4430.

CONSTRUCTION WORK

All phases. Immediate openings. Excellent pay. Call (708) 343-4430.

FACTORY

Most shifts available. Start immediately. Good pay. Call (708) 343-4430.

WAREHOUSE

Work full time, no experience necessary, good starting pay. Call (708) 343-4430.

BI-LINGUAL

Advance fee required, not an employment agency.

THE JOB LIBRARY

POTRZEBNY pianista od zaraz. 582-3085.

JANITORIAL SUPERVISOR

We have need for a 2nd and 3rd shift janitorial supervisor. Must speak English. Up to \$9.50 per hour to start. Call at night between 8 p.m. — 10 p.m.

675-6000

★ Praca

EARN MONEY

typing at home \$30,000/year income potential. Details: (1) 805-687-6000 Ext. B 9725.

HEALTH CARE

CHEF-COOK

For retirement home on Southside. Must have institutional cooking experience and sanitation certificate. Must speak English. Interested contact:

GARY JOHANSON
WASHINGTON &
JANE SMITH HOME
2340 W. 113th Place
Chicago, IL 60643
(312) 779-8010

Potrzebny Masarz

do pracy w sklepie, z kilkuletnim doświadczeniem w sklepie delikatesowym do przygotowania mięs do sprzedaży. Stała praca i bardzo dobre wynagrodzenie dla pracownego i odpowiedzialnego mężczyzny.

Tel.: 486-8160 dzwonić po godz. 6:00 wiecz. i pytać o panią Halinę

DLA NASZYCH KLIENTÓW 2 RAZY W ROKU LOSOWANIE UPOMINKÓW Z 14 KT ZŁOTA!!

BIURO POŚREDNICTWA PRACY JERRY & ANN

Firma zaważowa licencjonowana, ubezpieczona. Oferujemy codziennie nowe stanowiska pracy dla kobiet i mężczyzn. Umowy o pracę gwarantowane natychmiast!

BIURO PODRÓŻY:

ZALATWIAMY SPRAWY: notarialne, konsularne, zdjęcia paszportowe, zaproszenia, tłumaczenia, bilety lotnicze.

WYSYŁAMY: zestawy żywnościowe, owoce cytrusowe, paczki lotnicze i morskie. Kwiaty i prezenty okazjonalne dostarczamy w 48 godzin.

☎ 282-2011 ☎ (24 godz. serwis telef.) ☎ 282-2012 ☎
5757 W. IRVING PARK Rd. CHICAGO, IL 60634

FORUM CO., INC.

Poleca usługi w zakresie:

- Ubezpieczenia na zdrowie: plany oszczędnościowe dla dzieci: ubezpieczenie na życie, samochody, domy, biznesy przy współpracy doświadczonego agenta ubezpieczeniowego — Marka Stopnickiego.
- Wypadki samochodowe, wypadki przy pracy, odszkodowania, "closingi", pożyczki na domy przy pomocy niezawodnych i niezastąpionych adwokatów amerykańskich.
- Sprawy imigracyjne.
- Komputerowe tłumaczenia metryk urodzenia, aktów ślubu, zgonu i innych dokumentów.
- Licencjonowania agencja pośrednictwa pracy
- Bilety lotnicze
- Paczki morskie i lotnicze

(312) 725-9195

5329 W. BELMONT, CHICAGO

Godziny: od poniedziałku do piątku 9-8, sobota i niedziela 11-5

Zyczymy Wesołych Świąt i Pomyślności w Nowym Roku

TERESA WASILEWSKI
WŁAŚCICIELKA

GENERAL SERVICES CO.

3625 W. BELMONT

ŻYCZY PANSTWU WESOŁYCH ŚWIĄT I POMYŚLNOŚCI W NOWYM ROKU.

604-4529

Polecając jednocześnie następujące usługi:

- Obrona przed deportacją — doświadczony prawnik.
- Legalizacje pobytu i wszelkie sprawy imigracyjne.
- Sponsorowanie firm — Pozwolenia na pracę i pobyt.
- Zaproszenia, Paszporty, Wize studenckie.
- Wyjazdy na stałe do Kanady — ostatnia szansa.
- Bilety lotnicze. Wysyłka żywności, leków, pieniędzy.
- Ubezpieczenia samochodów — obowiązkowe od 1 stycznia 1990.

CZY SZUKASZ

DOBRE PŁATNE ZAWODU???

1. ERA udostępnia uczestnictwo w najlepszych szkołach realnościowych celem otrzymania licencji oraz sprawności w biznesie.
2. ERA daje najlepszą ekspozycję posiadłości, w półgodzinnym programie telewizyjnym — kanał 32, w codziennym programie radiowym — 1330 WSSY, w ogłoszeniach prasy: Tribune pełna strona, Dziennik Związkowy i wiele innych lokalnych ogłoszeń.
3. ERA daje najwyższe komisowe dla początkujących i zaawansowanych agentów.
4. W naszym biurze sprzedawcy realnościowi mogą otrzymać dodatkowe komisowe z Biura Podróży "Gold Wings Travel".

Szukam agentów na pełny etat.

Dzwon do Brokera

ERA HOME TRUST REALTY

775-7200

PRACUJ W DOMU

DOSKONAŁE ZAROBKI

KOBIECY, MEŁCZYŹNI

Doświadczenie nie wymagane. Zabawki, sztuczne kwiaty, elektronika. Miejsce zamieszkania nie ma znaczenia. Informacje pisz po polsku.

SIMON COMPANY

Box 3887, Grand Central Station
New York, NY 10163
Załącz duży kopertę ze znaczkiem

MODELING

Have you got the look to be in our next fashion show? To apply contact Mrs. Valle.

664-2000

Food Service

SALAD/SANDWICH PERSON

To work in neat, clean catering kitchen in Des Plaines. Start immediately. 7:30 AM-2:30 PM. MONDAY THROUGH FRIDAY. Basic English skills required.

(708) 299-1200

★ Praca

AGSLI TRAVEL SERVICES, INC.

5355 W. BELMONT

TEL: 777-5366

POŚREDNICTWO PRACY,

ZAPROSZENIA,

PASZPORTY,

WIZY.

SPONSOROWANE WYJAZDY DO KANADY.

SOCIAL SECURITY,

ZEZWOLENIA DO PRACY

UBEZPIECZENIA.

NATIONAL IMMIGRATION CONSULTANTS

Polskie Biuro Imigracyjne Pomoże w Różnych Problemach Imigracyjnych

Information on IMMIGRATION

- Pobyt stały w USA (zielona karta na podstawie oferty pracy w USA, pobyt stały na podstawie więzi rodzinnych)
- Wize turystyczne, studenckie, dziennikarskie, pracownicze, dla narzeczonych, szkoleniowe, biznesowe
- Pozwolenia na pracę (H-1, H-2)
- Zamiana wiz turystycznych na pracownicze — przedłużenie wiz turystycznych, zaginione zielone karty, certyfikaty pracy
- Obywatelstwo, korporacje

Przed Pojściem Twojej Rodziny Do Konsulatu Amerykańskiego

— Skonsultuj z Nami!

Przed Złożeniem Aplikacji w Urzędzie Imigracyjnym — Skonsultuj z Nami!

Eksperti z Wieloletnim Doświadczeniem Rozwiąza Każdą Problem Imigracyjny.

NATIONAL IMMIGRATION CONSULTANTS

(312) 202-8188

TERESA SOBCZYK

5329 W. BELMONT, Chicago, IL 60641

2034 COTNER AVE., SUITE 301

Los Angeles, California 90025

"ODRA"

6419 W. IRVING PARK ROAD

TEL.: 545-8221

POLSKI DOM WYSŁKOWY

WYPOŻYCZALNIA I SPRZEDAŻ FILMÓW

POLSKICH ORAZ KASET MUZYCZNYCH

Przeżywamy kasety Video z PAL na NTSC, wykonujemy kopie na kasetach Video i z taśm filmowych 8 i 16 mm

- Social Security
- Paszporty polskie i amerykańskie — przedłużenia
- Tłumaczenia — legalizacje — notariusz
- Zaproszenia na stałe lub czasowo
- Paczki morskie, lotnicze, gotowe zestawy
- Prowadzimy wszelkie sprawy emigracyjne (adwokat)
- Sprzęt elektrotechniczny z Polski

"Masz problem dzwonić do Odry —

W Odrze załatwisz wszystko dobrze"

Biuro czynne codziennie od 10-8; w soboty i niedziele od 10 — 4

CRACOVIA

5209 S. Kedzie Ave. 776-4733

UWAGA

WSZYSCY PRZEBYWAJĄCY W U.S.A.

BEZ

MOŻLIWOŚCI LEGALIZACJI POBYTU!!

Jeśli nie chcesz wracać do Polski, wyjeżdż na stałe do Kanady.

Kanada oferuje wyższy przeciętny standard życia niż USA, lepszą pracę i przede wszystkim stabilizację

- Jako rezydent Kanady możesz podjąć bezpłatnie naukę języka, otrzymać zasiłek, sprowadzić rodzinę
- Obejmie cię jeden z najlepszych programów socjalnych (bezpłatna opieka medyczna, bezpłatne szkolnictwo itd.)
- Możesz otrzymać obywatelstwo już po 3 latach pobytu, możesz legalnie wyjechać do USA lub każdego innego kraju, w tym do Polski.

Nasze biuro gwarantuje:

- Stały Pobyt w Kanadzie • Odbiór z Lotniska • Pomoc w Załatwieniu Wszystkich Formalności • Pomoc w Znalezieniu mieszkania • Pracy • Szkoly

Wszelkie sprawy imigracyjne, legalizacja pobytu w USA

TANIO — SZYBKO — UCZCIWIE

FLAMINGO TRAVEL & EMPLOYMENT AGENCY

4204 N. MILWAUKEE

Tel. 725-3008 po polsku;

286-9474 po ang.

- Sprawy imigracyjne — deportacyjne — porady prawne (przez doświadczonych adwokatów)
- Social Security
- Tłumaczenia — Notariusz — Testamenty
- Zaproszenia — Sprowadzenie osób na stałe lub czasowo
- Petycje rodzinne (pobyt stały dla osób których przynajmniej jedno z rodziców było urodzone w USA)
- Sprowadzamy szybko rodziny z Polski osobom których objęła amnestia

Paszporty — Przedłużenia konsularne, wielokrotne oraz amerykańskie

- Paczki — morskie, lotnicze oraz gotowe zestawy, ARA
- Przedłużanie wiz — Legalne przedłużanie pobytu w USA
- Odwołanie odmów wiz w ambasadach amerykańskich w Polsce
- Rozwody w USA i w Polsce oraz legalizacje (szybko, tanio, dyskretnie)
- Wszelkiego rodzaju ubezpieczenia

EMIGRACJA DO KANADY — KRÓTKI TERMIN ZE SPONSOREM

Dużo pracy dla kobiet i mężczyzn z kwalifikacjami i bez

BILETY LOTNICZE — LOT, SAS, PAN AM, LUFTHANSA,

SWISS AIR, KLM

Przy kupnie biletu DARMO PREZENT ZE ZŁOTA!

MOJE BIURO TWOIM DORADCA I PRZYJACIELEM!

Biuro czynne codziennie od 10:00 do 8:00, w soboty od 10:00 do 5:00

i niedziele od 10:00 do 3:00

Gosia Wypiór, Właścicielka

Po praktyce w Indiach, Nepalu, Tajlandii
Chinach, Ameryce Południowej, Przybył Do Chicago

JEDYNY SYN BIOENERGOTERAPEUTY STANISŁAWA NARDELLEGO
BIOENERGOTERAPEUTA MAREK NARDELLI

który godnie kontynuuje dzieło swojego ojca z takim samym efektem wzbogacenia wiedzę i praktyką u najlepszych mistrzów w świecie.

W Polsce był wzywany do szczególnych przypadków w akademiach medycznych. W celu umówienia proszę dzwonić:

Tel.: (312) 804-1043

POLSKI INSTYTUT ASBESTU

ZATWIERDZONY PRZEZ U.S. & E.P.A.

OFERUJE MEŁCZYŹNOM I KOBIECOM KURSY W J. POLSKIM

Których ukończenie gwarantuje:

- zgodę władz stanu Illinois na legalne podjęcie pracy w asbestach
- uprawnienia do podjęcia pracy w ramach kontraktów finansowanych przez miasto
- szybkie powiększenie Twojego konta bankowego (zarobki \$17-\$20 na godzinę).

Wszystko to osiągniesz w ciągu 3 dni za przystępną cenę.

Kurs trwa: piątek, sobota 7 p.m., niedziela 9 a.m. — zakończenie.

Przyjmujemy zapisy na "Asbestos Supervisors"

4251 N. Milwaukee Ave.

ODNAWIAMY LICENCJE "ASBESTOS WORKER"

★ Praca

UWAGA

JUBILERZY!

Praca w amerykańskiej firmie. Wszystkie świadczenia socjalne i doskonałe wynagrodzenie.

FLAMINGO TRAVEL

4204 N. MILWAUKEE

★ Poszukuje Pracy

KOBIETA z Polski poszukuje pracy. 772-3710, albo 276-4384.

PIANISTA ze sprzętem oczekuje ofert na prace na weselach. 275-2679.

ZAOPIEKUJE SIĘ DZIECKIEM w moim domu. Okolice Belmont-Kostner. Mam córkę 5 letnią.

Tel: 283-2291

MEŹCZYZNA

z samochodem i prawem pracy podejmie pracę Wood Dale, Bensenville, Elk Grove Village.

766-7408

MEŹCZYZNA z doświadczeniem w pracach budowlano — remontowych poszukuje pracy. 637-1348.

PANI z POLSKI

zaopiekuje się dzieckiem w swoim domu. Okolica Belmont-Harlem.

589-2769

PRACOWITY młody meŹczyzna posiadający zieloną kartę i samochód poszukuje pracy. 376-5305.

DOBRY stolarz budowlany z doświadczeniem w USA poszukuje pracy. 283-2315

LEKARKA z POLSKI

Ze znajomością języka angielskiego poszukuje pracy: opieka nad chorym, na dochodzenie.

685-0709

MEŹCZYZNA w średnim wieku poszukuje pracy, posiada zezwolenie. 794-0717. Stanisław.

ZAOPIEKUJE SIĘ dzieckiem w swoim domu. Belmont/Laramie. 202-0468

POSZUKUJE pracy od 6 P.M. do 10 P.M.. Tel.: 227-6729 Maria.

NOWO PRZYBYŁA odkupi pracę na stałym domku. Tel.: 777-6375

★ Praca Męska

KONTRAKTOR

przyjmie pracownika do budowy "porches".

282-4254 — wiecz.

AUTO BODY TECHNICIAN Minimum 5 years experience, own tools and speak some English. Polish owned. Apply at:

DOCTORS AUTO BODY
7410 S. Harlem Bridgeview, Ill.

KRAWIEC

umiejący robić wykroje — doświadczony — do szycia skór i materiałów. Praca w Downtown Chicago. Angielski pomocny. Bardzo dobre wynagrodzenie dla odpowiedniej osoby. \$6-10 na godz.

Tel. (312) 944-7822 9 a.m.-7 p.m.

MAJSTERKOWICZ

Potrzebny, energiczny, silny meŹczyzna do pracy przy dostawie mebli i składaniu. Zgłaszać się osobiście.

EUROPA IMPORT

6231 W. Dempster, Morton Grove

Tokarz z Doświadczeniem w USA Potrzebny Do Prac JEDNOSTKOWYCH I DOŚWIADCZALNYCH.

MICROTECH

296-6975

MAINTENANCE/LIGHT

Lg. lux. apt. community in Wheeling in need of exp'd person to perform light maintenance to prepare apts. for move-in. Must speak English. Start immed.

255-9100

PAPER HANGER

WANTED

Must have experience & referrals. Must speak English.

369-4320

HENRY & SONS

CONSTRUCTION CO. INC.

Tel.: 456-0354

Zatrudni natychmiast pracowników z doświadczeniem do robót wewnętrznych.

BUS DRIVER

Part-time position available at our Rehab facility in Willowbrook to transport disabled patients to and from the center. Hours: 2:30-6:30 p.m. Monday-Friday. We are looking for a dependable, friendly individual with a Class C license and safe driving record. Good pay and excellent benefits. If interested, please call:

HEALTH VENTURES, INC.

Attn.: Personnel

708-655-4272

An Affil. of Hinsdale Hospital

MACHINE ASSEMBLER

Excellent opportunity for experienced person in medium size machine assembly. Must be able to read blueprints and work from bill of materials. Some electrical circuitry experience helpful. Modern, air conditioned plant located in Des Plaines. Pleasant working conditions. Good benefit package. Must speak and read English.

Call Mr. Mahler for int.

708.803-3200

between 8 and 4

★ Praca Męska

POTRZEBNY MEŹCZYZNA na part time do sprzątania biur i odśnieżania. Musi mieć prawo jazdy.

736-5416

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY BLACHARZ SAMOCHODOWY Doskonała zapłata. Praca od zaraz. Angielski pomocny.

Tel.: 708 450-1150

SPRZĄTANIE/PART TIME MeŹczyzna z samochodem do sprzątania na 3 dni w tyg., godziny ranne.

282-1099

POTRZEBNI dekarze do pracy przy nowych dachach (shingles). Stała praca. 237-0084.

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY

HYDRAULIK

Do kontraktora. Stała praca. 736-6718 — prosić Eric

PRACA DLA MEŹCZYZNY

w charakterze lokacja w nowym eleganckim hotelu w Downtown. \$9 na godz. Angielski niezbyt potrzebny. Musi mieć dobry inteligentny wygląd. Do 45 lat.

Dzwonić od 12-10 p.m.

998-9761

SPRZĄTANIE SKLEPÓW

W północnej i południowej Carolina. Zarobki miesięcznie od \$1,500-\$1,800. Dzwonić do Jurka lub Marii.

1-803-235-0907

TRUCK MECHANICS

(Semitrailer Mobile) Must have experience. Must have license, speak English & know city. Excellent benefits.

Call 9-4 pm 708-780-9292

MACHINIST

Experienced to program and set-up Mazak with T2 Control, full time or part time. Top pay for top man. Full benefits including profit sharing. Must speak some English.

PRINCE INDUSTRIES

2050 N. Janice
Melrose Park, IL 708-345-1002

Experienced Lathe & or Mill

MACHINIST NEEDED

Must speak English. \$15/hour. Apply in person at:

1461 W. Lunt Ave., Elk Grove Vil.

CUSTODIAN/P.M.

Previous school custodial exp. desired. Must speak English. Salary is depending upon exp. Work Mon-Fri. 2:30 - 11 pm. Apply in person from 8 am - 4 pm. at:

School District 31

3131 Techny Rd Northbrook

PRZYJMĘ OD ZARAZ

PRACOWNIKÓW

Do zakładania shingles na nowych budynkach. Stała praca. Dzwonić wieczorem 8 PM-10 PM

286-4814

HELP WANTED

Upholstery and auto glass installer. Will train on the auto glass must have experience in upholstery. Call between 8-4, 708-344-8011 ask for Dan.

MESSENGER DRIVERS

EXPERIENCED

Needed immediately. Must have own insured vehicle. Earn \$400 to \$500 per week. Must speak FLU-ENT English.

Call 292-0200

Monday Through Friday 9 to 5.

MEŹCZYZNA

Z WAŻNYM PRAWEM JAZDY Do Pracy Przy Obsłudze Samochodów U Dealera Samochodowego
Tel. 352-9200
Pytać o Joe Bochenek

WELDER

Minimum 3 yrs experience. Must speak English. Apply between 8-4:30 at:

9820 Franklin Ave.

FRANKLIN PARK, ILL. 60131

DRILL PRESS

OPERATOR

Immediate opening on 2-nd shift. Must be able to perform set-up and operate drill press. Must speak English. Apply in person.

QUICKSET INTERNATIONAL
3650 Woodhead Dr., Northbrook, IL 498-0700

POTRZEBNY doświadczony mechanik i osoba z elektromechanicznymi zdolnościami. 237-9500

NEEDED MAN

Must speak Polish and English. We train to earn \$20,000 a year. \$250 a week to start. Profit sharing and hospitalization. Call.

Tel. 736-0015

★ Praca Męska

POTRZEBNI
FREZERZY
I TOKARZE
455-6060 Prosić Rich

AUTOMOTIVE TECHNICIAN

Full/Part Time. Must speak English. No experience necessary.

Apply at:

OIL EXPRESS

6645 W. 95th St. Oak Lawn

O'HARE AIRPORT

Wheelchair pusher, must speak English. \$5 per hour. Will train. For information call

686-7488

8 AM-4 PM Sunday-Thursday

KRAWIEC/DOŚWIADCZONY

W KROJU

Do szycia ze skór i materiału Musi mówić po angielsku downtown Chicago. Wysokie zarobki na start dla odpowiedniej osoby. \$6-10/godz.

944-7822

od pon.-soboty od 9 a.m.-7 p.m.

TOOL & DIE MAKER

Brake Press Operator

Florida company is looking for experienced Tool & Die Makers as well as Brake Press Operators. This manufacturing company offers you top pay, full benefits including health insurance and bonus. Only professionals need apply.

For interview call Mrs. Milic

1-813-621-5821

FILIP

NAUKA JAZDY CIĘŻARÓWKĄ

545-8888

MÓWIMY PO POLSKU

FILIP'S DRIVING SCHOOL

POMOC

PRZY ZAŁATWIANIU PRACY

★ Domy

★ Domy

★ Praca Męska

POTRZEBNA OSOBA do sprzątania domu starców. Pelen etat, w ciągu dnia.
478-7040 Dorothy

★ Domy

THE URBAN NETWORK, LTD.

Kupno-sprzedaż domów i mieszkań w Polsce oraz w Chicago.
Bożena 829-2666 — 944-3909

PRZEZ WŁAŚCIELA

Dwurodzinny, murowany. Okolica Austin-Lawrence. Garaż na 2 auta.
725-1070

REAL ESTATE SALES

Free Jobs at 50 locations in Chi. and suburbs. Bilingual aliens welcome! Get a guaranteed no-flunk license course. Some SRB brokers give back tuition to you in cash on the day they hire you! Expert help avail. for difficulties in passing state examination. Mr. Jresb 966-0545.

BY OWNER

ST. TURYBIUS AREA

4 bdr brick completely remodeled, finished basement, bar, c/a, new furnace, 2 car garage, much more and super clean. Call in English (708) 795-9233.

EUROPEAN

BUILDERS, INC.

Harwood Hts. and Norridge Ranches and bi-levels by builder

647-2010 By appointment

Z POWODU choroby sprzedam dom w St. Petersburg/Floryda.
Tel.: 545-1819

8000 W. — 3600 N.

Murowany 3 mieszkaniowy. 3 sypialnie 2 łazienki, garaż na 2 auta.
C 21 Advisors Inc.

952-0909

ST. MARY'S

STAR OF THE SEA

63rd-Kostner. 2 homes on 1 lot. \$99,000.00

☆☆☆

Delicatessen Liquor Store vicinity 59th-Pulaski. \$215,000.00.

COMMUNITY REALTY

581-9500

★ Domy

DES PLAINES

(Cały murowany ranch) 3 sypialnie, 1½ łazienki, centralne ochładzanie, parkietowe podłogi, garaż na 2 auta, rynny, okapy. Wyjście na patio prosto z kuchni.
766-4617

68-Ma i KOSTNER

2-rodzinny, murowany.

\$138,000.

585-9329

BUDYNEK

3-APARTAMENTOWY

z żółtej cegły na Jakubowie, 1-szy raz na rynku ostatnia możliwość kupienia go bezpośrednio od właściciela. Właściciel jest agentem realnościowym.

637-8427

SPRZEDAM

1-Rodzinny Bungalow

Wykończony, pełny basement. Centralne ogrzewanie i ochładzanie. Nowy garaż. Musisz zobaczyć. 3 sypialnie. \$120,000.

3446 N. Laverne, Chicago

777-5261

DOM OTWARTY W SOBOTE

I NIEDZIELĘ 1-4

5111 N. LACROSSE

Murowany, nowy, podniesiony ranch. 3 sypialnie, 1½ łazienki.

JEFFERSON PARK

HEARTH REALTY

(312) 545-0311 Proszę tel. w jęz. ang.

PRZEZ WŁAŚCIELA

STANISŁAWOWO

Murowany 2x6 po 3 sypialnie oraz 3 pokoje w basemencie. Garaż, czysty dochód \$1,440 miesięcznie.
237-9373

C-21 PARK PLAINES

DES PLAINES

Jasne 2 sypialniowe kondominia, korty tenisowe i basen czekają na Ciebie. Nie przeocz tej okazji.

Dzwon **699-9621**

TROY REALTY LTD.

ŻYCZY

CAŁEJ POLONII

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

Wojciech i Hubert Cioromski, Właściciele

Mike G. Alex
Cezary M. Badowski
Dariusz Bajak
Bożena Banasiuk
Walter Banasiuk
Andrzej Berbeka
Ronald O. Bolger
Jerome Carynski
Russell Carynski
Bruno Chudziński
Grażyna Cioromski
Elizabeth Figura

Jack Figura
John M. Fijor
Jolanta Goncerzewicz
Ronald M. Klopach
Anna Krysiński
Christine Marsh

Zenon X. Milewski
Helene Ruzzier-Minaglia
Joachim Osinski
Carol Paruch
Zbigniew Piechocki
Chris Pilafas
Krystyna Piotrkiewicz
Teofil Piotrkiewicz
Marlene Rogowski
Marian Rozwenc
Matt Skiba
Victor Smulik
Alexis Świątkiewicz
Paul Szczurek

Cathy A. Szubart
Sylvia M. Tomkins
John Wojciechowski
Andy Wytaniec

TEN KUPON JEST WAŻNY NA

DARMOWE OSZACOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZ ŻADNYCH ZOBOWIĄZAŃ

PRZEZ: **TROY REALTY LTD.** **DZWONIĆ NA NUMER: (312) 792-3000**

5420 N. HARLEM AVE. CHICAGO

ILLINOIS, 60656 (312) 792-3000

★ Domy

RE/MAX LANDVIEW
775-0600

IREK BERGER
775-0600 792-3901

BLISKI NORTHWEST
3 apartamentowy, garaż na 2 auta, net dochód miesięczny \$1,300. Atrakcyjna cena, wystarczy niska wpłata.

PORTAGE PARK
Solidny murewany, 10 apartamentów, wymaga lekkiego remontu. Jeden z najtańszych budynków w okolicy.

JACKOWO
Murewany, duży budynek w bardzo dobrym stanie. 2 mieszkania, wykończony basement. Nowoczesne kuchnie i łazienki. Obniżona cena.

POLSKA DZIELNICA
Murewany, dochodowy budynek w świetnej lokalizacji, możliwość otworzenia własnego interesu. Cena TYLKO \$28,000!!

WSZYSTKIM MOIM WSPANIAŁYM KLIENTOM TEŻ PRZYJACIOM ŻYCZE WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO W NOWYM NADCHODZĄCYM ROKU. DZIĘKUJE WAM ZA ZAUFANIE ORAZ POMOC W OSIĄGNIĘCIU ZASZCZYTNEGO TYTUŁU "100% CLUB MEMBER" W HIERARCHII ORGANIZACJI RE/MAX INTERNATIONAL.
Irek Berger

HARWOOD Hts. Jednorodzinny, murewany z wykończonym basenem. Idealny dla kontraktora. Cena \$120,000. Tel. 631-9585.

BLISKO 117-TEJ I PULASKI
Nowy 6 pokojowy, podniesiony Ranch. Murewany, wykończony basement, centralne ogrzewanie, pięknie wykończony wewnątrz z dębowego drewna, murewany garaż na 2 1/2 samochodu z bocznym wjazdem. Duża parcela bardzo czysty i dużo więcej.

SATELLITE
Dzwonić 737-2300 lub 767-1219

★ Domy

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

— zasyła —
WSZYSTKIM KLIENTOM
oraz
CAŁEJ POLONII

**SUPERIOR REALTY
SUPERIOR CONSTRUCTION
& DEVELOPMENT**

4351 N. CICERO 282-3901

**TROY REALTY
MILWAUKEE INC.**

6225 N. MILWAUKEE 763-2323

ZOFIA DUŻ
763-6320 lub 631-6650

EWA FLIS
631-6650 763-6320

DLA WSZYSTKICH KLIENTÓW I PRZYJACIÓŁ
SERDECZNE ŻYCZENIA ZDROWYCH
I WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU.

ARLINGTON HEIGHTS

Doskonałej konstrukcji i dobrze utrzymany wielopokojowy dom, w bardzo dobrej dzielnicy miasta. 3 sypialnie, jadalnia, pokój rodzinny, garaż na 2 samochody. Duża działka.

WHEELING

3-letni, piękny, przestronny i funkcjonalny, 2-piętrowy dom. 4 sypialnie, jadalnia, pokój rodzinny, duża kuchnia. (marzenie gospodyni). Nowa dzielnica.

GEORGE BŁAŻEJOWSKI
253-3800 albo 394-0748

**FIRST UNITED
REALTORS**

Wesołych Świąt
i Szczęśliwego
Nowego Roku
Klientom oraz
Całej Polonii
Życzy
Frank Orłowicz

Broker i właściciel Biura
CENTRAL
REAL ESTATE
3148 N. CENTRAL AVE.
Tel. 622-4141/736-2525

★ Domy

774-7600
6315 N. MILWAUKEE
CHICAGO, IL 60646

Broker: MARCO DEBENEDICTIS, JOE DEBENEDICTIS
MAREK ANDRZEJEWSKI, MARILYN BAGNALL, JOE BOZEK, DAVID CRIZ,
CARLO DEBENEDICTIS, MOHAMMAD HASSAN, BARBARA KOWALIK,
TERESA SABRAMOWICZ, LUISE TONDINI, KAZIMIERZ ZAWISTOWSKI.

Wesołych Świąt Oraz Pomyślności

i Szczęścia w 1990 Roku

Życzą Sprzedawcy z

ERA MASTER KEY REALTY

CHRISTINE Z. CEBULAK
BROKER ASSOCIATE

NOWY NA RYNKU

Murewany 2x5, 1x3. Nowoczesne kuchnie i łazienki. Dwa nowe systemy do ogrzewania — Gaz gorące powietrze. Oddzielne pieco do ogrzewania wody. Kryte porche. Nowy dach — zrobiony w tym roku. Dobry dochód.

CENA ZNIŻONA

6100 W. - 3300 N.

Murewany bungalow 5 pokoi, 2 sypialnie. Kryta porch. Mieszkanie na wysokim poddaszu 4 pokoje, kuchnia łazienka 2 sypialnie i dodatkowy pokój. Wysoki basement nadaje się do wykończenia.

PROSIĆ O KRYSYNE

988-0560
Dla wszystkich moich klientów serdeczne życzenia zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia.

TROY REALTY
MILWAUKEE, INC.
6225 N. MILWAUKEE
763-2323

★ Domy

RE/MAX® Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

Landview
6160 W. Higgins
775-0600

oraz
Szczęśliwego i Pomyślnego
Nowego Roku

— życzy —

Rodzinie, Przyjaciółom,
Klientom i Znajomym

STELLA MISIOŁEK

Season's Greetings

JEAN DZIADUŚ
Broker-Właścicielka
★ ★ ★

Miłych Świąt oraz Wszelkiej Pomyślności w nowym roku. Życzy wam Pani Dziadus oraz wszyscy pracownicy Polskiego Biura Hearthside Realty. Dziękujemy wszystkim naszym klientom za współpracę i korzystanie z naszych usług.

Mamy Na Sprzedaż Cudowny Dom

3538 N. NORDICA

Murewany w angielskim stylu 3 sypialnie nowy pokój rodzinny luksusowa kuchnia duża jadalnia, pełen basement i garaż. Zobaczcie a zakochacie się w nim.

HEARTHSIDE REALTY

5657 N. Milwaukee * * * 775-3050

OGŁADAJCIE POKAZ DOMÓW VIVIAN REALTY
7 DNI W TYGODNIU NA KANAŁE 25
CHICAGOSKIEJ TELEWIZJI KABLOWEJ

PROPERTY SOURCE
NETWORK

Season's Greetings

OD
VIVIAN oraz
SPRZEDAWCÓW
Z
VIVIAN REALTY, INC.

VIVIAN
BROKER/WŁAŚCICIELKA

NOT PICTURED:
CATHRINE BORELLI
GABRIEL BROASCA
LILLIAN CZYKALO
DIEGO DASTIS
LAURA DI COLA
PATRICIA RENK
JOSEPHINE SARLO

★ Domy ★ Domy ★ Domy ★ Domy ★ Domy ★ Domy

**HOME
WARRANTY**

**HOME
PROTECTION**

WILHELM PIETRZYKOWSKI
BROKER I WŁAŚCICIEL
LAUREAT ZŁOTEJ NAGRODY

HOME TRUST REALTY

TRUST—ZAUFANIE jest nazwą mego biura. To hasło naszej pracy cieszącej się zaufaniem od ponad 15 lat.

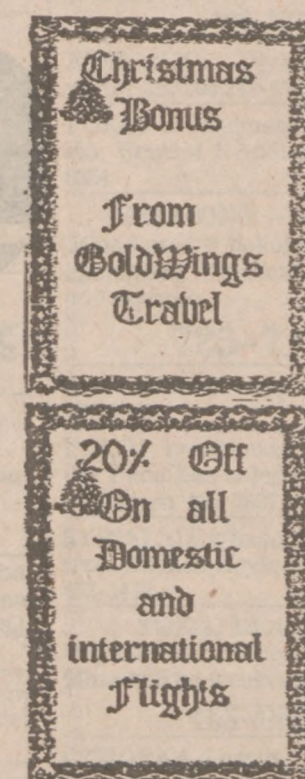
NAJBARDZIEJ AKTYWNE BIURO REALNOŚCIOWE NA POLONII W CHICAGO
Otwarte codziennie od 9 rano do 9 wieczorem

5348 N. MILWAUKEE Chicago, IL 60630
775-7200

**Z OKAZJI ŚWIĄT BOŻEGO
NARODZENIA SERDECZNE ŻYCZENIA
ŚWIĄTECZNE ORAZ POMYŚLNEGO NOWEGO
ROKU 1990 SKŁADA BROKER Z CAŁYM GRONEM
WSPÓŁPRACOWNIKÓW. NIECHAJ GŁĘBOKA
TREŚĆ TRADYCYJNEGO OPLATKA WIGILIJNEGO
UDZIELI SIĘ CAŁEJ POLONII CHICAGOSKIEJ,
ŁĄCZĄC NAS W JEDNĄ MĄDRĄ
RODZINĘ ETNICZNĄ.**

775-5700

CLIP COUPONS

NASZA FIRMA NUMER 1 PRACUJE DLA WAS™

Century 21®
INVESTORS LTD.
REAL ESTATE

SIX CORNERS

Milwaukee, Irving & Cicero

**NORTHWEST
286-2200**

4001 N. MILWAUKEE
lub 478-8173

GEORGE DEMES, SR.
Broker

WŁADYSŁAWOWO
Murowany bungalow z 3-ma sypialniami i garażem na 2 samochody. Bardzo dobra cena.

4620 NEWLAND, HARWOOD HTS.
Nowy na rynku. Bardzo ładny i czysty, 3-sypialniowy. Pełny basement, garaż na 2½ samochodu. Niskie podatki.

FULLERTON I LARAMIE
Budynek apartamentowy, 8 mieszkań w bardzo dobrym stanie. Garaż na 3½ samochodu. Roczny dochód około \$40,000.

MILWAUKEE — BELMONT
Polska restauracja w bardzo dobrym punkcie. Czysta, nowoczesnie wyposażona kuchnia. Nie przeocz tej wspaniałej okazji! Cena tylko w \$50,000.

Prosimy pytać o którejkolwiek z naszych sprzedawców mówiących po polsku:
**BEATA CORSON • BARBARA IWASZUK
EDWARD ŁABAZIEWICZ**

RE/MAX CENTRAL

479 N. Roselle

Od 3 Lat Najlepsze Biuro
w Sprzedaży
Na Przedmieściach

980-4440
991-3570
(Dom)

BOGDAN KLEK

Wieloletnie doświadczenie. Ponad 15 mln w transakcjach. Zdobywca głównej nagrody w RE/MAX. Poleca swoje usługi w północno-zachodnich przedmieściach.

w RE/MAX

**SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
KLIENTOM I CAŁEJ POLONII**

SCHAUMBURG

Dopiero zgłoszony—piękny, 4 poziomowy, murowany "split level" na pół akrowej działce, 4 sypialnie, 3 łazienki, 3 garaże, wykończona piwnica, kamienny bar, kominek. Prawdziwa okazja!!!

Domy jednorodzinne
ROSELLE

Atrakcyjny, 9-letni "colonial" 3 sypialnie, 2 łazienki, 2 garaże, ładna działka w "Waterbury". Cena tylko \$119,900.

Dopiero zgłoszony jednorodzinny dom z piwnicą w Roselle. Tylko \$99,000. WSPANIAŁA OKAZJA!

Des Plaines. Dopiero zgłoszony 4 sypialnie, 3 łazienki, 2 kuchnie. Garaż na "trucki". Narożna działka. Mieszkanie dla krewnych. Tylko \$149,000.

Domy apartamentowe
BLOOMINGDALE

6 apartamentowy, 20-letni, murowany budynek, atrakcyjna cena.

Chicago, uroczy 3 apartamentowy, murowany dom w świetnej kondycji w pobliżu Long-River Park.

11 apartamentowy—20-letni budynek. Dobra dzielnica. Przystępna cena, doskonały dochód.

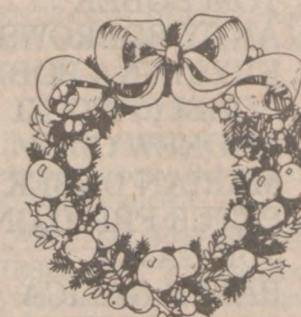
TOWNHOUSE W HOFFMAN ESTATES

Przejęcie pożyczki na 9% bez żadnych kwalifikacji. Spłata \$514 miesięcznie lub \$2,500 pierwsza wpłata dla kwalifikujących się na pożyczkę federalną.

INWESTORZY—wystarczy tylko \$100,000 do przejęcia centrum sklepowego—dochód ponad \$100,000.

**PRZEZ WŁAŚCICIELA
ARCHER/AUSTIN**
Jednorodzinny, murowany dom.
585-0788

CHCĘ KUPIĆ
tвій dom lub apartamentowy budynek w Chicago, bez komisowego.
Tom — 708-433-3682
Proszę zostawić swój numer

**Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia
oraz Szczęśliwego
Nowego Roku życzę swoim
miłym klientom
Bożena Zagóra Dziękując
jednocześnie za współpracę.**

BOŻENA ZAGÓRA

KONDOMINIUM

2 sypialnie, 1½ łazienki, jadalnia, pokój gościnny, balkon.

LAWRENCE-CUMBERLAND
2-mieszkaniowy, 10-letni, wykończony basement garaż na 2½. Osobna elektryka i ogrzewanie.

**PÓŁNOCNO-ZACHODNIE
CHICAGO**
2-sypialniowy ranch. Cena tylko \$79,900.

Pezplatne wycena domów. Pomagam w załatwianiu pożyczek na najniższe procenty bankowe.

GATEWAY REALTY
5037 N. HARLEM
CHICAGO, ILL. 60656
TEL: 775-4440 — 827-7848
BEEPER #412-7978

4439 S. Komensky
Brand new deluxe 2-flat, 2-6 room apartments with 1½ baths on each floor. Full semi-finished basement, with 3/4 bath. Call for details.
KOSTNER REALTY
974-1515

JOHN LIGAS, BROKER

Helen Andersen Sophie Duz
Lorraine Doody Russ Doody
Ann (Nowak) Gall Glenn Dahl
Ewa Flis Grace Drozd
Zdzisław Kłosowski Mark Gonczewicz
Judith A. Moes Christine Cebulak
Teresa Sikorski Bill Klinecwick
Gina Zamfir Sophie Kuczak
Elizabeth Badowski Bogdan Sokolowski
John Stock Charles Wahlen
Paul Schmitz Jeffrey J. Hadary

**NAJSTARSZE I NAJLEPSZE POLSKIE BIURO
PRACUJĄCE PAŃSTWO Z NAJLEPSZYMI
ZAOSZCZĘDZICIE PIENIĄDZE I CZAS**

**WSZYSTKIM NASZYM
KLIENTOM SKŁADAMY
ŻYCZENIA WESOŁYCH
ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU**

**TROY REALTY MILWAUKEE,
INC.**

6225 N. MILWAUKEE AVE.,
CHICAGO, ILLINOIS 60646

763-2323

**WESOŁYCH ŚWIĄT DLA NASZYCH
KLIENTÓW ORAZ CAŁEJ POLONII SKŁADA;**

NEW CONCEPT REALTY. LTD.
5153 W. FULLERTON AVE. **745-1020**

**Michelle
Checker Babicki**

3028 N. CLYBOURN
3 sypialniowy dom w wspaniałej lokalizacji z 5-cio pokojowym "in-law" w piwnicy, garaż na 2 samochody, świetna inwestycja.

2434 N. KEELER
Murowany bungalow, 2 sypialnie, plus możliwość 2 sypialni na górze, garaż na 2 samochody, bardzo dobrze wyceńiony.

1041 S. LA GRANGE RD.
Ogromny ranch, 2 sypialnie, 2

łazienki, bardzo dużo schowków. Blisko do pociągu i ex-way.

1700 N.-6300 W.

4 sypialnie 2 pełne łazienki i pokój rodzinny, wszystko na jednym piętrze plus pełna piwnica, na bardzo dużej parceli.

6400 N.-2020 W.

12 apartamentowy, murowany budynek, bardzo dobrze utrzymany, z bardzo dobrym dochodem. Wszystkie mieszkania wynajęte odnowione kuchnie. Nowy na rynku.

2400 N.-3000 W.

Świetna okazja dla początku-

jących, 2 sypialnie, pełna piwnica z barem, strych gotowy do wykończenia, wyceniony na szybką sprzedaż.

**TIME SHARE
CONDOMINIUM
BARDZO TANIE**

WCZASY NA FLORYDZIE
Pełne wyposażenie 2 sypialniowego mieszkania z widokiem na Ocean, wymiana lokacji i pory roku możliwa.

PIEKARNIA

2 sklepy plus 2 mieszkania, pełna piwnica, świetna inwestycja.

5215 N. HARLEM AVE.

**NOWY NA RYNKU
UKRAINIAN VILLAGE**
Piękny, murowany budynek. 7 apartamentów i duża tawerna. Cena na szybką sprzedaż.

5700 N.-5700 W.

Murowany bungalow, 5 pokoi, 3 sypialnie. Garaż na 2 auta.

JEFFERSON PARK

Nowszy, murowany, 2-mieszkaniowy plus in-law. Duża parcela. Pospiesz się!

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku

Wszystkim Klientom, Znajomym

Oraz Całej Polonii

Życzy

ZOFIA KANTOR

774-4400

228-7121

DIVERSEY-NAGLE
Piękny, murowany bungalow. 7 pokoi, 2 łazienki. Super wykończenie.

LAWRENCE-CENTRAL
Murowany bungalow plus 2 mieszkanie do wynajęcia.

TAWERNA
Budynek i biznes. Piękne mie-

szkanie dla właściciela. Pośpiesz się!

DEL/GROCERY
Murowany budynek z biznesem i mieszkaniem dla właściciela. Super dochód!

HARLEM-IRVING
Nowszy, murowany, 10-mieszkaniowy.

★ Domy

★ Domy

★ Domy

★ Domy

★ Domy

★ Domy

MARK RZEPKOWSKI — WŁAŚCICIEL
5001 N. HARLEM TEL: 763-4880

Wesołych Świąt Szczęśliwego Nowego Roku składają sprzedawcy

ANDY BADZIAK
RICH BEIER
TOM BOBEK
ANDY BOBROWSKI
KRYSZYNA BOBROWSKI
BOBBI CAPOZZI
ANDREW CZYŻ
MARIAN DABEK
PETER FRICILONE
JOE GAJDA
RALPH GALICA
ALICE GRZYMAŁA
ANNA HAMIL
LESZEK KAROLKIEWICZ
JOSEPH KASZUBA
HANNA KELEMEM
MIKE KLASA
JOHN KONSOR
IWONA KORUS
CASEY KULBIEJ
MITCHELL KULPINSKI
JERRY KUŚMIERZ

Bożena Kukla, Violetta Gulik, Anette Zienkiewicz — Sekretarki

Drodzy Państwo z Okazji Tych Najpiękniejszych w Roku Świąt Bożego Narodzenia Życzymy Państwu Spełnienia Najskrytszych Pragnień, dużo Zdrowia, Zadowolenia z Pracy i Szczęścia w Życiu Rodzinnym. Dziękujemy Państwu Także Za Zaufanie Jakim Darzycie Nasze Biuro. Za Poparcie, Które w Połączeniu z Naszą Uczciwą, Sumienną Pracą i Oddaniem Przynosi Znakomite Wyniki. Wszystkich Państwa, Którzy Myślą o Kupnie Lub Sprzedaży Nieruchomości w Przyszłym Roku Zapraszamy Gorąco Do Naszego Biura

NAJWIĘKSZE POLSKIE BIURO W CHICAGO

MARIUSZ LATA
CHRIS MISIOROWSKI
BLANKA NOWAK
SUSAN NOWAK
EWA NOWICKI
MAREK NOWICKI
MARIA RADWAN
URSZULA SABAT
ELDDINE SAM
HENRY SAK
BOŻENA SŁOTA
EDWARD SŁOWINSKI
REGINA SMALLA
CONNIE SZERSZEN
GRACE TYNIK
JACK WEIR
ANDY WYWROT
HALINA ZALEWSKI
LESZEK ZIELINSKI
STANLEY ZIELINSKI
SYLVIA ZWIJACZ
BOŻENA KUKLA

Klientom, Przyjaciółom, Polonii Chicagowskiej i Pozamiejskiej
i Wszystkim Ludziom Dobrej Woli Dziękując za Dotychczasowe
Poparcie Staropolskim "Bóg Zapłać"
**NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA oraz POMYŚLNIEGO NOWEGO ROKU**
Sklada

Anna Nowak-Gall

Dzwoncie Państwo do Mnie: po 6-jej wiecz.
792-1424 lub 763-2323

TROY REALTY MILWAUKEE, INC.

6225 N. MILWAUKEE AVE.
CHICAGO, ILLINOIS 60646
763-2323

Serdeczne Życzenia
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Swoim Miłym Klientom i Znajomym

Skladają

WŁADYSŁAW I TERESA ZUBRICKI

ORAZ WSZYSCY WSPÓŁPRACOWNICY w BIURACH
CHICAGO, BURBANK i OAKLAWN

Century 21
ZUBRICKI REALTY INC.

5622 S. Pulaski 735-1300
Chicago, Illinois

**SPRZEDAJESZ DOM
LUB KUPUJESZ?**

Nim zgłosisz swój dom do sprzedaży, dzwoń
do nas po bezpłatną, komputerową wycenę.
Po fachową i bardzo specjalną usługę dzwoń
do:

Jan Ołowski

JAN OŁOWSKI

**NOWOCZESNY
3 SYPIALNIOWY
MUROWANY DOM**

2 pełne łazienki. Pełny basen-
ment. Nowszy garaż na 2½ au-
ta. W 140 tys.

HARWOOD HEIGHTS

3 letni dom. 3 sypialnie 2 pełne
łazienki, nowoczesna szafkaowa
kuchnia. Tylko w 120 tys.

ELMWOOD PARK

Nowoczesny dom z mieszka-
niem dla krewnych. Garaż z

bocznym wjazdem. Musi być
sprzedany \$99,900.

OKAZJA — NISKA CENA
2 mieszkaniowy dom z możli-
wością urzędzenia dodatkowe-
go mieszkania dla krewnych.
Nowa kuchnia, łazienki. Nie
utrzyma się długo na rynku.
\$119,900.

MUROWANY 6

MIESZKANIOWY BUDYNEK
Czysty, nowoczesny. Najniższa
cena w okolicy \$229,900.

**WSZYSTKIM KLIENTOM
ORAZ CAŁEJ POLONII
SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU**
składają pracownicy biura

DANCO REALTY

889-2800
3132 N. NARRAGANSETT

Serdeczne życzenia
Radosnych Świąt
BOŻEGO NARODZENIA

i
**SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU**
KLIENTOM
i POLONII
— składa —

Sigmund M. Toczyski

SIGMUND M. TOCZYSKI, Broker-Właściciel

5500 N. MILWAUKEE

792-1770

Torch
Realtors

Mówimy Po Polsku

DZIEKUJEMY NASZYM LICZNYM KLIENTOM ZA POPARCIE

Z Okazji Świąt Bożego Narodzenia
Skladamy Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku
Wszystkim Klientom oraz Całej Polonii
Jednocześnie dziękujemy wszystkim klientom za współpracę.
Zespół pracowników i zarząd

Century 21

J-MARS

1-708-457-2000
4363 N. HARLEM

MARIA KWIATKOWSKA

oraz

KEEGAN REALTY GROUP

życzy
swoim klientom
przyjemnych i zdrowych
świąt, a w
Nowym Roku
poleca

swoje usługi wszystkim zainteresowanym kupnem lub sp-
rzedają domu.

Niech 1990 rok spełni państwa oczekiwania, tak osobiste jak
i w biznesie!

Telefon do biura: 312-235-1711
Telefon do domu: 708-291-6636

Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia

i
Szczęśliwego
Nowego Roku
Wszystkim Klientom,
Przyjaciółom oraz
Całej Polonii składa

MARIA U. JESKE

z firmy

WILDWOOD REALTY, INC.

5955 N. Elston Ave.

Tel. 774-1155

★ Domy

UWAGA KONTRAKTORZY

Budynek o powierzchni 50x125 do sprzedania, przystosowany do produkcji — "Glass Block Windows". Piękne mieszkanie dla kontraktora i biuro. Odnowione, centralne ogrzewanie ochładzanie. Niska cena Pomogę rozwinąć interes.

777-5261

GARFIELD RIDGE

4 NOWE DELUXE, 2 piętrowe, 5400 blok South Meade Ave. (6100 West) OTWARTY NIEDZIAŁA, 1-5 pm NIEDŁUGO!

2 nowe deluxe bi-levels. 61ST-MOODY

Również 2 starsze bungalows. Dzwonić do budowniczego:

361-6445

DES PLAINES

Piękny Dom-Bungalow Murowany, nie wymaga konserwacji na zewnątrz. Blisko do kościoła. Dogodna komunikacja. 2 sypialnie, pełny basen. Poddasze z możliwością rozbudowy. Duża działka. Garaż. Natychmiastowe objęcie.

635-9485 — po 6 wiecz. w jęz. ang.

BUDYNEK

47 MIESZKANIOWY

Dochód roczny \$240,000.

Cena \$1,500,000.

20% wpłaty.

Tel.: 283-2577

w j. angielskim

JACKOWO

PRZEZ WŁAŚCIELA

Drewniany 3x4 po 2 sypialnie. Pełny basen oraz garaż. Czysty dochód \$1,280.

237-9373

OKAZJA DLA INWESTORÓW!

Ośmio-apartamentowy, okolica Belmont-Pulaski. Niska cena!

A MEMBER OF THE SEARS FINANCIAL NETWORK

(312) 685-2255 BUSINESS
725-8793 RESIDENCE

HALINA SEDELMAIER

Sales Associate

Mówimy Po Polsku

BARBARA PSTRĄGOWSKI

SZUKASZ DOMU

ZA CHICAGO?

w Lake County obok wielu

Jezior (Mundelein, Libertyville, Lake Zurich i.t.d.) na wysokości Lake Forest (west).

Domy jednorodzinne od \$85,000

Nowe domy do \$115,900

★ ★ ★

10 TYSIECY GOTÓWKI

NA WPLATĘ

Z "closingu"!

★ ★ ★

RED CARPET

KEPHART REALTORS

840 S. Lake St. (Rt. 45)

Mundelein

Biurowo: 566-8400 Dom: 566-0379

Auto: 919-3850

OKAZJA!!

CENTRAL AVE.-IRVING PK.

2 mieszkaniowy, murywany 6 + 5-ka. Odnowiony. Wysoki basen i garaż, oddzielne użyteczności. Zoning B41.

Tylko \$149,900.

12 MIESZKANIOWY

20 letni z żółtej cegły w północno-zachodnim przedmieściu, 6x4 1/2 plus 6x3 1/2 pok. \$57,000 do chodu netto, tylko \$4,100 podatku. Sam się spłaca!! Jedyny w swoim rodzaju!!

★ ★ ★

TRI-LEVEL

Piękny 20 letni z jasnej cegły w północno-zachodnim przedmieściu. 8 pok. 4 sypialnie. Katedralne sufity. 4 kominki. 3 samochodowy dołączony garaż. Duża działka z miejscem na basen. Niska Cena!

★ ★ ★

TROY REALTY

998-5264 — 792-3000

Teofil

Przejdźcie Obok

5807 N. MARKHAM

Nowy na rynku, piękny, murywany, całkowicie odnowiony bungalow. 5 pokoi, 2 sypialnie, zamknięty porch może być 3-cią sypialnią. Wykończony basen z barem plus mieszkanie dla krewnych. Garaż na 2 auta. Przystępna cena.

★ ★ ★

DES PLAINES

Dopiero zgłoszony, jak nowy "townhouse". 5 pokoi, 2 sypialnie. Bardzo dobra komunikacja. Natychmiastowe objęcie. Okazja!

Po informacji proszę dzwonić do:

APOLLO REALTY

685-8900

★ Domy

MONTROSE

Murowany. 4, 6-ki plus 2 sklepy. 3-piętrowy, podwójna parcela. Murowany garaż na 3 samochody. Świetna inwestycja!

★ ★ ★

WACŁAWOWO!

Murowany. 3 duże mieszkania plus sklep. Okazja!

Dzwonić:

Richard Lupa

478-6215: po polsku

794-0050: po angielsku

INVESTIN REALTY GROUP

★ ★ ★

RE/MAX express, inc.

8510 S. HARLEM

Dziś Zgłoszony

6704 W. 64TA PLACE

Przepiękne, 2-sypialniowe kon-

dominium z jadalnią pokojem

frontowym, kuchnią i łazienką.

Właściciel sam ogrzewa. Opła-

ta miesięczna \$45. Cena tylko

\$57,500. W cenę kupna wliczone

są piec, lodówka, zmywarka,

wszystkie dywany i firanki.

★ ★ ★

BRIDGEVIEW

8-letnia, jednorodzinna rezy-

dencja. 3 sypialnie, jadalnia,

pokój rodzinny z kominkiem, 2-

autowy garaż. Blisko sklepów i

komunikacji.

★ ★ ★

Wesołych Świąt

Bożego Narodzenia

Życzy Całej Polonii

★ ★ ★

Mówimy po polsku

ANDRZEJ WOJDELSKI

458-0033 Dom

430-6666 Biuro

★ ★ ★

TROY REALTY

MILWAUKEE, INC.

6225 N. MILWAUKEE AVE.

763-2323

★ ★ ★

STANISŁAWOWO

Piękny murywany 2 mieszkaniowy

częściowo wykończony basenem 3

sypialniowe mieszkania, wszystko

nowoczesne, nowy garaż. Bardzo

dobre kupno.

★ ★ ★

LARAMIE-FULLERTON

4 mieszkaniowy wymaga trochę

remonty, 3, 2-sypialniowe miesz-

kania 1x1 sypialnia. Garaż na 2 au-

ta. Niska cena.

★ ★ ★

CENTRAL-DIVERSEY

Murowany 2 apartamentowy plus

in-law. Bardzo duże nowoczesne

mieszkania. Garaż na 3 auta.

★ ★ ★

JACKOWO

4 mieszkaniowy w doskonałej

kondycji. Oddzielne ogrzewanie i

elektryka. Garaż na 2 auta. Bardzo

dobra inwestycja.

★ ★ ★

JACKOWO

Drewniany 2 mieszkaniowy wy-

kończony poddasze. Wymaga trochę

napraw, wyceniony na szybką

sprzedaż.

★ ★ ★

CUMBERLAND-FOSTER

6-cio mieszkaniowy 13 letni. Muro-

wany, wszystkie 2 sypialniowe

mieszkania z 2 1/2 łazienki. Bardzo

dobry dochód. Doskonałe kupno.

★ ★ ★

JACKOWO

Bardzo dobrze znana polska restau-

racja z budynkiem. Na drugim pię-

trze mieszkanie na biuro, sala ban-

kietowej lub apartament. Garaż na 2

ciężarówki. Doskonałe kupno.

★ ★ ★

CENTRAL-DIVERSEY

Tawerna plus 5 apartamentowy

murowany budynek. Garaż na 2 au-

ta. Doskonałe prosperujący biznes.

Prawdziwa kopalnia pieniędzy.

Wszystko kompletne odnowione.

Bardzo dobre kupno.

★ ★ ★

McHENRY

3 parcele budowlane w miasteczku

McHenry przepięknie położone nad

rzeką Fox River. Doskonałe miejsce

dla właścicieli łódek. Świetna in-

westycja.

★ ★ ★

DZIEKUJĄC WSZYSTKIM MOIM

KLIENTOM I PRZYJACIOŁOM

ZA WSPÓŁPRACĘ I ZAUFANIE

SKŁADAM NAJLEPSZE ŻYCZENIA

ŚWIĄTECZNE I NOWOROCZNE.

★ ★ ★

BOGDAN SOKOŁOWSKI

Zdobywca Wyróżnienia wśród 5

NAJLEPSZYCH sprzedawców ca-

łego NORTHWEST BOARD. Pra-

cujcie Państwo z NAJLEPSZYMI

zaoszczędzicie PIENIĄDZE I CZAS.

★ ★ ★

FLORYDA

Sprzedam mieszkanie własnościowe

M-3. Dzwonić wieczorem.

★ ★ ★

882-4324

★ ★ ★

Kondominium

FLORYDA. Sprzedam 2 sypialniowe

kondominium w Port St. Lucie.

545-5147.

★ ★ ★

LETNISKA

POLSKI MOTEL

NA FLORYDZIE

Nad morzem—Piękna plaża (biały

piasek)—Miłe wakacje—Niskie ceny

Zapraszamy

FALCON MOTEL

415 Coronado Dr.

Clearwater Beach,

FLORIDA 34630

Tel: 1 (813) 447-8714

Zosia i Bolek

★ ★ ★

★ Domy

MUROWANY

2-U RODZINNY BUDYNEK

z wykończonym basenem 2-5ki

45-cio letni. Okolica 48-sma — Kolin

na południowej stronie miasta. Pa-

rafia sw. Ryszarda. Cena do uzgod-

nienia. Przez Właściciela. Po wię-

cej informacji dzwonić 594-2884 w

dzień lub 254-9527 wieczorami.

Moim Klientom

Znajomym

i Całej Polonii

Najserdeczniejsze

Życzenia

Wesołych Świąt

Oraz

Śczęśliwego Nowego

Roku Przesyła

EWA GRABIŃSKA

Columbia

REALTY CO.

5215 N. Harlem Ave.

774-4400 lub 803-3922

RE/MAX a.c.t.

3823 N. HARLEM AVE.

JANUSZ KOZERA

725-8333

854-0432

★ ★ ★

NOWY NA RYNKU

9-mieszkaniowy + tawerna.

Wspaniały dochód.

★ ★ ★

DELIKATESY

Kompletne wyposażona ma-

sarnia oraz sklep. Interes z

budynkiem na sprzedaż.

Informacji udziela

JANUSZ KOZERA

★ ★ ★

★ Do Wynajęcia

ŚWIEŻO wykończony, wysoki basement. Okolica Long-Henderson. Tel. 777-2143.

★ BELMONT-KILDARE

5 pokojowe mieszkanie, pierwsze piętro, dywany, piec, lodówka. Lokator, płaci użyteczności, bez zwierząt. Wolimy rodzinę.

777-9610

★ BUCKTOWN

Nice 5 rooms apartment, clean, quite building new carpeting, garage. Available immediately \$400 plus utilities.

Polish 252-8948 — English 784-6066

★ ELSTON-IRVING

4 pokoje, 2 sypialnie, ogrzewane, na drugim. \$475.

Tel. 777-6728 o lub 267-2366

★ MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA w BASEMENCIE

umeblowane i ogrzewane. Okolica Montrose-Milwaukee.

Dzwonić po 5 p.m. 777-1520

★ DIVERSEY-OAK PARK

Ładne 2-sypialniowe mieszkanie z living room, kuchnią i łazienką w nowym basemencie. Wszystkie użyteczności włączone w czynsz.

622-7968

★ BELMONT-LARAMIE

Chcesz mieszkać tanio? Mieszkanie dla 2 osób od 1-go stycznia.

202-9501

★ DO WYNAJĘCIA BASEMENT DLA PAŃ

Okolica Narragansett-Lawrence. 545-3903

MIESZKANIE w basemencie do wynajęcia. Okolica Belmont-Austin. Tel. 282-5405.

★ PRZYJMĘ

★ POWAŻNA KOBIETĘ

na mieszkanie wzmian za drobne usługi. Może być osoba pracująca. Milwaukee — Golf Mill 966-2418

WYNAJMĘ pokój w basemencie osobie niepalącej. Tel.: 685-9540.

★ MIESZKANIE

★ W BASEMENCIE

2-sypialniowe, \$350 bez ogrzewania, od stycznia. Sypialnia dla mężczyzny lub kobiety, dla niepalących.

745-9344 — 223-6294

OKOLICA Lawrence — Central. 3 pokojowe mieszkanie w basemencie. 725-2783.

★ PRZYJMĘ DWIE KOBIETY

do wspólnego zamieszkania, na weekendy lub na stałe. Montrose i Milwaukee.

Tel.: 202-0336

2 SYPIALNIOWE mieszkanie \$450 łącznie z ogrzewaniem i gazem. Irving Park — Central. 282-5058.

★ JUSTICE

5 pokojowe mieszkanie w tym 3 sypialnie 1 3/4 łazienki, południowa strona.

Tel.: (708) 839-1517

DIVERSEY — Central Park. 4 rooms. 772-5181 or 863-9768.

POKÓJ w basemencie do wynajęcia okolica Belmont — Central Ave. 736-7663.

PRZYJMĘ na mieszkanie spokojnego pana. 237-1981.

2 POKOJOWE w basemencie od 1 stycznia. Kedzie — 55th. Tel.: 436-5027.

MIESZKANIE w basemencie. Okolica Addison — Cicero. \$280. Tel.: 685-9495.

MIESZKANIE do wynajęcia od 1 stycznia. Okolica Six Corners. 286-1732.

SYPIALNIA dla pani w średnim wieku, umeblowana, \$150.00. Depozyt. Cicero-Belmont. 685-4334.

Z POWODU PRZEPROWADZKI WYPRZEDAŻ DOMOWA

Meble, rzeczy domowego użytku, odzież, lampy, odkurzacz. Grudzień 23, sobota od 10 rano do 3 ppd.

4051 W. CHURCH

MIESZKANIE do wynajęcia na Stanisławowie. Czworka. 622-4325

FOSTER-Narragansett. 2 sypialniowe mieszkanie \$450. Użyteczności włączone. 774-8306

5 POKOJOWE mieszkanie, na południowej stronie. \$450 ogrzewane. 927-3107.

PRZYJMĘ pana na wspólne mieszkanie. Belmont-Central Park. 585-179.

PRZYJMĘ 2 osoby na wspólne zamieszkanie. 5221 W. Montrose. oglądać wieczorami lub w weekendy.

★ MIESZKANIE

★ z 2 SYPIALNIAMI

dla 2 osób. \$450 łącznie z użytecznościami. Harlem-Irving Park.

456-6917

★ MIESZKANIE

★ DO WYNAJĘCIA

2 sypialnie, piec i lodówka lokator opłaca świadczenia. 57-ma-S. Springfield.

376-9331

UMEBLOWANE 1 sypialniowe mieszkanie, odnowione. Tel. 282-4964.

SYPIALNIA dla Pana na Południu. 476-4558.

★ Do Wynajęcia

BASEMENT dla 2 osób i pokój na parterze. Marmora-Wellington. 804-0526.

★ 1 SYPIALNIOWE

\$430 użyteczności włączone. Okolica Montrose — Milwaukee oraz studio apartment. Specjalna obniżka świąteczna na security depozyt. 685-7666 po 12 p.m. w jęz. ang.

★ IRVING-MILWAUKEE-CICERO

4924 W. CUYLER

Duże 4 pokojowe, odnowione, w dobrej utrzymanym budynku. \$405 z ogrzewaniem.

Tel. 286-0709

MIESZKANIE DO WYNAJĘCIA OKOLICA PULASKI-MONTROSE 3½ oraz 4½ pokojowe. Dywany od ścian do ścian nowo wymalowane, piec i lodówka, ogrzewane, miejsce na pranie. Wolimy starszych.

539-4651

★ DIVERSEY-CENTRAL AVE.

Wynajmę 2 paniem oddzielne 2 pokoje w nowym, ogrzewanym basemencie. Właściciel płaci użyteczności.

745-8057 do 1-stycznia

MIESZKANIE do wynajęcia od zaraz. 5437 W. Wilson, koło Central Ave. 282-6178.

SIX Corners. Piątka na drugim, ogrzewana; oraz sypialnia w basemencie. 282-0849.

★ GARDEN APARTMENT

Ładne, 3-pokojowe mieszkanie, \$450, ogrzewane, pralnia i użyteczności włączone.

NARRAGANSETT-DIVERSEY 889-3996

★ LOGAN SQUARE

2867 N. MILWAUKEE Jasny, słoneczny, 2-sypialniowy apartament, 1 blok od expressway i koleji oraz blisko centrum handlowego. Z werandą i podwórkiem. \$485-\$495, ogrzewanie i urządzenia włączone.

528-6821

Proszę dzwonić tylko po angielsku.

★ CENTRAL-LAWRENCE

Od zaraz wynajmę mieszkanie na 2-piętrze, całkowicie odnowione i częściowo umeblowane. Najchętniej dla małżeństwa. \$425 plus depozyt. Użyteczności włączone oraz pralnia.

★★★★

Oraz od 1 stycznia do wynajęcia duży, odnowiony basement, 3 sypialnie. \$500 plus depozyt, użyteczności włączone z pralnią.

736-2259

MONTROSE-Austin. Od zaraz do wynajęcia dom z pięcioma pokojami oraz możliwość wynajęcia garażu. 282-8233.

BASEMENT. Trójka do wynajęcia. Okolica Belmont-Central. Tel. 545-0732.

WYNAJMĘ piękne mieszkanie na piętrze. Najchętniej dla małżeństwa. Tel. 545-5036. Aleksander.

★ PIĘKNY APARTAMENT

★ 3-SYPIALNIOWY

3-cie piętro, dla pań (panów lub rodzin), po \$175 miesięcznie z ogrzewaniem i ciepłą wodą. Central Pk.-Fullerton.

Tel. 252-1478

BELMONT-Cicero. Pokoje w basemencie dla panów od 1 stycznia. 685-9053.

MIESZKANIE dla 1 lub 2 osób. Wrightwood-Lockwood. 889-5367.

MIESZKANIE w basemencie do wynajęcia. Okolica Diversey-Central. Bez nalogów. 725-3791.

UMEBLOWANE 5 pokoi, 3 sypialnie dla pań w basemencie. Jackowo. 725-3593.

3½ POKOJOWE MIESZKANIE umeblowane dla 2 pracujących osób. Wacławowo.

463-0801

wiecz 6-9

★ PRZYJMĘ PANIĄ

na wspólne mieszkanie. Okolica Milwaukee-Irving Park. Dzw. podczas weekendu.

286-1391

MIESZKANIE w KONDOMINIUM DLA PANI Okolica Belmont-Cumberland.

777-7308 lub 286-9146

POKÓJ do wynajęcia. Milwaukee-Cicero. Tel. 282-6651.

SYPIALNIA do wynajęcia dla pani. Okolica Damen-Milwaukee. \$120 mies. Tel. 489-1808.

ADDISON-Pulaski. Mieszkanie 5½ pokojowe ogrzewane partner. Bez zwierząt. \$575. 286-2897.

★ DO WSPÓLNEGO

★ ZAMIESZKANIA

Umeblowany pokój do wynajęcia dla samotnej niepalącej Pani.

745-0919

POKÓJ dla spokojnej pani przy rodzinie bez towarzystwa. 267-4067.

DUŻY pokój do wynajęcia w basemencie. Tel. 777-8431.

MIESZKANIE DLA OSOBY NIEPALĄCEJ NA WEEKENDY Okolica Fullerton-Laramie.

745-9250

★ Do Wynajęcia

UMEBLOWANY pokój w basemencie do wynajęcia. Władysławowo. 725-2760

POKÓJ w basemencie ze wspólną kuchnią dla pana. Belmont/Laramie. Tel.: 286-6682

JACKOWO do wynajęcia basement dla 2 panów. 772-7705

★ Belmont/Cicero

Duże 3 sypialniowe mieszkanie odnowione, nowa lodówka i kuchnia — bez zwierząt. \$550.00 miesięcznie plus użyteczności. Możliwość wynajęcia garażu.

974-1542 893-5613

APARTAMENT 1 SYPIALNIA Okolica Nagle/Foster. Ogrzewanie włączone w czynsz. Depozyt wymagany.

792-2553 792-8687

★ LUKSUSOWE

2 sypialniowe mieszkanie pierwsze piętro, ogrzewane. Piec, lodówka i dywany. Bez zwierząt. Mile widziani emeryci. 59-th/S. Christiana.

735-5660

5 POKOJOWE mieszkanie, 2 sypialnie od 1 lutego. Belmont/Central. Tel.: 725-8284

★ 5-KA DO WYNAJĘCIA

Z 2-ma sypialniami, ogrzewane, piec, lodówka, ochładzanie. Okolica River Grove przy Camberland.

453-7679

★ 3-KA NA PODDASZU

W Trakcie wykończenia. Oglądać od 25 grudnia. Belmont/Central.

685-6559

★ WYNAJMĘ ŁADNY

★ UMEBLOWANY POKÓJ

W basemencie na weekendy. Okolica Belmont/Long.

Tel.: 252-0788 (708) 773-3336

★ OKOLICA SHAUMBURG

Do wynajęcia sypialnia na stałe lub weekendy z używalnością domu. Blisko sklepów, kolejki. Dobre warunki.

837-6930

TANIO przyjmę do wspólnego zamieszkania. Okolica Addison/Cicero. 685-5623

SYPIALNIA do wynajęcia od 1 stycznia. Na Jackowie. Po umówieniu dzwonić. 342-5367

UMEBLOWANY pokój w basemencie. Okolica Belmont/Laramie. 685-1016

★ LOGAN SQUARE

Large carpeted studio apt. Free utilities. Next door to Polish Club. Must see. Can be furnished. Near subway. \$325 mo.

272-8151 — after 10:30 a.m.

★ FOSTER-LARAMIE

Pokój dla Pana w basemencie. Blisko Jefferson Park kolejki.

685-2431

★ OKOLICA

★ DIVERSEY-AUSTIN

Od 1 stycznia do wynajęcia ładne oddzielne mieszkanie w angielskim basemencie pokój z kuchnią dla 1 lub 2 osób. Bez nalogów. \$250 miesięcznie. Łącznie z użytecznościami. 637-3054.

BLISKO kościoła Św. Jacka mieszkanie w basemencie dla 2 osób. 728-8796.

ŁADNE 3 pokojowe, ogrzewanie włączone w czynsz. Tel. 545-3824.

★ ŁADNE

★ 2 POKOJOWE MIESZKANIE

dla pani lub spokojnego małżeństwa w okolicy Jefferson Park. \$380 plus depozyt.

Tel: 725-4360

★ NOWE, MALE STUDIO

★ w BASEMENCIE

do wynajęcia od zaraz. Użyteczności włączone. \$200.00 plus depozyt. Belmont-Oak Park. 725-8289 zostawić wiadomość na taśmie.

ŁADNE, trzy pokoje z jedną sypialnią w wysokim "garden apartment" \$250. Okolica Addison i Elston. Tel. 282-7880. Casey.

PRZYJMĘ 1 osobę na weekendy. Tel. 736-1674.

★ DIVERSEY-LARAMIE

Dwu sypialniowe, duże mieszkanie do wynajęcia od zaraz.

Tel. 237-9559 lub 631-9585

FULLERTON-Narragansett. 5 pokojowe mieszkanie, do wynajęcia ogrzewane. 745-8260.

4 POKOJOWE mieszkanie do wynajęcia. Okolica Diversey-Fullerton. 252-5771.

POKÓJ dla 2 panów bez nalogów. Diversey-Long. Tel. 637-1846.

MIESZKANIE 3 pokojowe do wynajęcia. Okolica Belmont i Central. Tel. 545-6812.

WYNAJMĘ pokój w basemencie w zamian za drobne naprawy. 589-2489. Harlem-Irving Park.

NOWE mieszkanie w basemencie dla 1 osoby. Okolica Belmont/Central. 286-8999

★ PRZYJMĘ 1 PANIĄ

Na wspólne mieszkanie z niewiastami. Wacławowo.

478-8375

W Kondominium z pralnią Umeblowane mieszkanie. Okolica Jackowo.

Tel. 252-9613

★ Do Wynajęcia

★ S. PULASKI — 63rd

Do wynajęcia mieszkanie na pierwszym piętrze, 3 pokoje, częściowo umeblowane, najchętniej dla małżeństwa. Cena przystępna.

581-4555 albo 425-1529 proś Ewa

6 POKOJOWE mieszkanie do wynajęcia. Okolica Jefferson Park. Tel.: 763-3169

DEVON/Leavitt. 4 pokoje do wynajęcia \$450 z ogrzewaniem. 764-0670

★ HIGHLAND PARK

Przyjmę osobę do wspólnego zamieszkania. \$300 miesięcznie plus ½ świadczeń.

433-2786

po 10 wiecz. lub w niedzielę

★ ŚWIEŻO ODNOWIONE

3-4½ pokojowe mieszkania. Ogrzewane, dywany, umeblowane, lub nie. Pulaski/Lawrence.

539-3089

w jęz. ang. po 8 wiecz.

CENTRAL PARK/SCHUBERT Przyjmę Panią na mieszkanie (na stałe lub na weekendy)

384-4746

★ PRZYJMĘ MĘŻCZYZNĘ

Na wspólne mieszkanie w basemencie. Ogrzewane. \$130 plus depozyt.

637-1815

POKÓJ dla pani w basemencie. Belmont/Central. 545-3989

MIESZKANIE do wynajęcia. Okolica Belmont/Central. 545-6584

★ W BELLWOOD

3 pokojowy dom mały do wynajęcia. Urządzony \$175.

Tel.: 708 544-3581

★ NILES

Do wynajęcia duże, nowoczesne kondominium z 1 sypialnią. 1½ łazienki, 2 balkony, szóste piętro, winda, pralnia, basen kąpielowy. Umeblowane, lub nie. \$580 mies.

708 215-4928

POKÓJ DO WYNAJĘCIA OD ZARAZ

Jackowo. Dzwon sobota i niedziela. Od 12-stej po południu.

772-7348

★ BELMONT/CENTRAL

Pokoje umeblowane w domu jednorodzinnym do zaraz. \$170 od osoby. Wszystkie użyteczności włączone.

631-0783

489-3495

3 SYPIALNIOWE mieszkanie. Cicero/Armitage. \$350 plus depozyt. Tel.: 622-0789 lub 894-1698

ODDZIELNY pokój w basemencie dla pana. Jackowo. Tel.: 545-1819

5 POKOJOWE MIESZKANIE Ogrzewane, świeżo odnowione. Okolica Irving Pk./Kimbal. \$500 miesięcznie łącznie z ogrzewaniem.

267-8177 w jęz. ang.

DO WYNAJĘCIA 2-sypialniowy basement. Belmont/Pulaski. 286-5941

POKOJE do wynajęcia i 1 pokój za pomoc przy domu oraz garaż na 2 auta. 925-9026

POKÓJ do wynajęcia w basemencie. Stanisławowo. Tel.: 745-3428

★ LEKCJE

NOWOCZESNA METODA umożliwia opanowanie języka angielskiego (amerykańskiego) w przyspieszonym tempie, systemem korespondencyjnym. Ścisłe skuteczna dla osób pracujących. Dostarczamy materiały oraz udzielamy konsultacji w czasie nauki. Po informacji prosimy dzwonić w poniedziałek, w godzinach popołudniowych 6—10 wieczór—We wtorek od 10 rano do 10 wieczór.

Pisząc do nas konieczne jest podanie własnego telefonu, w celu udzielenia informacji.

Nasz Telefon: 1—312—735-6738
ENGLISH LANGUAGE
STUDY LABORATORIES
P.O. BOX 4431
Chicago, IL 60680

**ZNAJOMOŚĆ
JĘZYKA ANGIELSKIEGO**
**TO DROGA DO
DOBROBYTU
I KARIERY!**
INTENSYWNY KURS
JĘZYKA
ANGIELSKIEGO
12 Kaset 90 minutowych
6 książeczek z materiałami
pomocniczymi
CENA ZESTAWU TYLKO \$58.00
plus koszt wysyłki \$4.50
Zamówienia wraz z czekiem lub
Money Order przysyłać:
AMER SERVICES, INC.
RECORD & TAPE CENTER
1105 E. Roosevelt Road
Lombard, IL 60148
(312) 278-2932

**KASETY
DO ANGIELSKIEGO
ANNY JANKOWSKIEJ**
znanej z radiowych lekcji do nabycia:
Toys and Gifts 3150 N. Central lub 4406
N. Milwaukee Anna Boutique 5091 S.
Archer, sprzedaż wysyłkowa Mariann-
na Boutique, 3036 N. Milwaukee, Chica-
go, Ill. 60618, (312) 489-2155. Lekcje z ka-
set drukowane są w tygodniku "Alfa".
Jeśli przymieszisz to ogłoszenie przy za-
kupie kompletu kaset otrzymasz za dar-
mo magnetofon kasetowy.

**LEKCJE ANGIELSKIEGO
W ZAKRESIE PODSTAWOWYM**
(Do egzaminu obywatelskiego)
Udziała absolwentka Uniwersytetu
Warszawskiego obecnie tłumacz
przysięgi w Chicago. Komplet
lub lekcje indywidualne w swoim
domu (okolica Archer) lub w wa-
szym domu.
778-3382 wieczorem

NAUCZYCIELKA z długoletnim
doświadczeniem udziela lekcji an-
gielskiego. Tel: 486-6376 po 7 p.m.

PROFESOR Z TRUMAN COLLEGE
OTWIERA POLSKĄ SZKOŁĘ
JĘZYKA ANGIELSKIEGO
Znakomite metody nauczania spraw-
dzone na chicagowskich uniwersytetach.
Rewelacyjne rezultaty.
Tel. 794-9751

★ Interesy

**NA SPRZEDAŻ NOWOCZESNY
60 POKOJOWY MOTEL
w DOSKONAŁYM STANIE
w WISCONSIN DELLS**
Motel położony na 3 akrach ziemi.
Plus 4 sypialniowe mieszkanie adla
właściciela. Basen kąpielowy wew-
natrz i na zewnątrz i sauna i whirl-
pool. Pokój na gry—bawialnia.
Zainteresowani tylko proszę dzwo-
nić 825-4025.

PIĘKNE ozdoby wieczorowe do
włosów i sukien. 725-7847

**NA SPRZEDAŻ
SALON FRYZJERSKI
889-9493**
Pytać o Maria.
Proszę dzwonić po angielsku.

PIEKARNIA
w centrum Chicago na szybką spr-
zedaż. Przez Właściciela.
282-1099

FLORYDA
Bardzo dobrze prosperujący clea-
ning Service (Commercial/Residen-
tial) sprzedam. Poważne oferty lub
informacje proszę dzwonić wiecz.
(1-305) 785-5725

**Luksusowa Restauracja
Sala Bankietowa**
I klub nocny na sprzedaż (właści-
ciel finansuje) lub do wynajęcia
Zachodnio-południowa strona Chi-
cago.

Dzwonić 436-9299 wiecz.

**DO SPRZEDANIA
LUB WYNAJĘCIA
ZAKŁAD KRAWICKI**
Dobre kontrakty. Wykwalifikowa-
na załoga. Mieszkanie z parkingiem
na zplecu.
252-3553

**WYNAJME restauracji szybkiej
obsługi, (hot dogs, hamburgers).
Tel. 384-1774 po 6 p.m.**

**Sprzedam Dobrze Prosperujący
INTERES**
Warsztat regeneracji rozruszników
i prądnic (alternators and starters)
690-7169

★ LEKCJE

**ORGANIZUJEMY LEKCJE
J. ANGIELSKIEGO**
indywidualne lub zbiorowo.
Tel.: 725-9463

**JEDYNE LEKCJE,
KTÓRE UCZĄ
CIĘ MÓWIĆ PO ANGIELSKU**
prowadzone przez Annę Jankowską
znaną państwu z lekcji w tygodniu
"Alfa" i lekcji radiowych. Lekcje
ranne, wieczorne lub niedzielne.
Tel: 202-8216 lub 489-2155

★ Interesy

**REAL ESTATE
BUSINESS FOR SALE**
Northwest location at 6-corners, 2
MLS Boards, turn key operation.
794-8800

**ART GALLERY
JERRY & ANN**
Atrakcyjna wyprzedaż obrazów,
polskie malarstwo współczesne.
5757 W. IRVING PARK, CHICAGO
Tel. 282-2012

**SPRZEDAM DOBRZE
PROSPERUJĄCY BOUTIQUE**
Z odzieżą damską. Po bliższe in-
formacje prosimy zgłaszać się do
sklepu:
5319 W. LAWRENCE
(Milwaukee-Lawrence)

★ Rozmaite

SPRZEDAM skrzypce, akordeony,
maszyny do szycia, pily i inne rze-
czy. 384-5793.

**PIERWSZY POLSKI
KOMIS
RESALE & CONSIGNMENT**
GENERAL MERCHANTISE
1001 DROBIAZGÓW
5203 W. BELMONT
(PRZY LARAMIE)
Prowadzi sprzedaż
taniej i nowiej odzieży
oraz przyjmuje w komis
skupuje atrakcyjne towary
jak kryształ, korale, obrusy
burzyny wyroby ze srebra
i cependowskie oraz inne. Przyjęcia
w sobotę 4 pm-8 pm za umówieniem
283-0441
Otwarte w niedzielę. Zapraszamy

FLORYDA
24 Grudzień i Styczeń
Ostatnią szansą na spędzenie świąt
inaczej. Komfortowo wyposażony
samochód. Po szczegóły proszę dzwo-
nić niezwłocznie. 452-1013. Wesołych
świąt i szczęśliwego nowego roku.

**ZAPRASZAMY NA
ZABAWY SYLWESTROWĄ**
31 grudnia, 7 do 2 p.m. 1035 N. We-
stern Ave. Serdecznie zapraszamy
miłych gości. Marta i Wittek. 235-
1447. Gra zespół Flamingo.

**SPRZEDAM Motor Drive MD 90 do
Minolty 9000. Tel. 276-7204.**

SPRZEDAM
całkiem nową wieloczynnościową
kuchenkę mikrofalową "Sam-
sung", moc 600 watów.
Tel. 588-6265

**KOLEKCJONER
POSZUKUJE**
Polskiej broni (Karabiny-pistolety)
i przedwojennej szabl i maza, kosmetyki.
niemieckich pistoletów. Marki Luger
oraz Parabellum.
312-581-0304

**SPRZEDAM w Polsce Zetor (mały
traktor). 586-7157**

**KOLOROWY
TELEWIZOR**
Nowy 20", zdalnie sterowany,
z grawancją.
Tel.: 832-2738

**SPRZEDAM 3 komplety używane-
go sprzętu narciarskiego. Tel.: 227-
6510**

**SPRZEDAM stół bilardowy. \$120.
745-0843**

KUPIĘ MINIATUROWE MODELE
Pociągów American Flyer i Lionel oraz
wszelkie akcesoria, obojętnie w jakim
stanie — płacę gotówką. Dzwonić w jęz.
ang. przed 8:30 rano, lub po 6 wiecz.
221-3755

**SPRZEDAM
ŁÓŻKO WODNE**
(Full size) oraz suknie ślubną za pół
ceny rozmiar mały.
202-8812

**UWAGA
ZAINTERESOWANI POBYTEM
STAŁYM W KANADZIE!**

O.K. SERVICE
Kanadyjska agencja konsultacji
imigracyjnej w tym wam pomoże.
GWARANTUJEMY NOTARIALNE
• szybkie znalezienie sponsorów i
przygotowanie do interview w konsu-
lacji kanadyjskim w Chicago.
• zapewnienie wszechstronnej opieki
po przyjeździe do Kanady
(praca, mieszkanie, SIN, ubezpiecze-
nie, sprowadzenie rodziny, itp.)
Po konsultacji dzwonić:
CHICAGO TORONTO
736-5225 (416) 566-4769

**Przekonasz się
Jak Wiele
Otrzymasz
Placąc Tak Mało.**

★ Futra

DANIELLS LEATHERS & FURS
FUTRA, KOŻUCHY, WYROBY SKÓRZANE
Płaszcz, marynarki, spodnie, kurtki, kostiumy skórzane, su-
knie, galanteria, torebki, obuwie.
SPRZEDAŻ—SZYCIE—NAPRAWA—PRZERÓBK
I CZYSZCZENIE
5651 W. Belmont 622-9272
6236 S. Pulaski 581-5119

★ Rozmaite

SUSZARKA 220 volt Tanio sprze-
dam. 296-4267 lub 267-4067.

**Spraw Radość Dziecku
MIKOŁAJ**
Do wynajęcia. 725-2344

**REWELACYJNE PRODUKTY
ZIOŁOWE**
Firmy HERBALIFE
Na wszystkie dolegliwości. Przy zakupie
powyżej \$250. upominek ze złota. Lub
nagrany film video z twojego pobytu w
USA.
Piątek, sobota, niedziela od 5 pm-11 pm.
293-5359

OKAZJA
TELEWIZORY od \$39 VCR od \$99
w gwarancją
6425 W. IRVING PK.
od 1 P.M.—9 P.M.

40c ZA FUNT CENA MOŻE ULEC ZMIANIE
(z tym ogłoszeniem)
Najwyższa cena za miedź, alumi-
nium i mosiądz.
Przyniesi złom metalowy do:
LAKEWOOD RECYCLING
1305 W. Belmont 472-4800
Wejście z tyłu budynku zaraz obok szyn kole-
jowych. Czynne od poniedziałku do piątku 6:30-4:00;
w soboty do 3:00
Wszystkim naszym klientom oraz
całej polonii składamy życzenia—
Wesołych świąt i szczęśliwego
nowego roku 1990 JEDNOCZEŚNIE

**WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM ORAZ
CAŁEJ POLONII SKŁADAMY ŻYCZENIA—
WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU 1990 JEDNOCZEŚNIE**

**PODZIĘKOWANIE
ZA WSPÓŁPRACĘ
NASZYM
KLIENTOM.**
MIDWEST FLORIST
3314 N. MILWAUKEE 725-2227
SKLEP CZYNNY 7 DNI W TYGODNIU
OD 8 A.M.—9:30 P.M.
Duży wybór kwiatów świeżych i sztucznych
Dostarczamy kwiaty w USA i poza granicami
Wiązanki ślubne i pogrzebowe

**EKSTRA wyprzedaż: lodówek, ku-
chni, pralek, suszarek. Używane,
gwarancja. Zakład naprawczy. 725-
0420.**

**SPECJALNA OFERTA
PAN-AM**
Posiadacze biletów na Pan-Am
prosimy o kontakt w sprawie otrzy-
mania darmowej premii od linii
lotniczych.
Tel. 282-0708 wieczorem

**ZŁOTY pierścionek rosyjski (3 gr)
z 7 brylantami. \$300. 583-8370 Jurek.**

**SPRZEDAM
STÓŁ BILARDOWY**
przystosowany na monety wym.
45x80 z osprzętem. \$200.
286-1196

**TOWARY NIEZBEDNE DLA
POWRAKAJĄCYCH DO POLSKI**
—Transformatory. Posiadamy transformatory do
wszelkich urządzeń r.p. piec mikrofalowy, magneto-
wid, magnetofon, suszarka.
—Aparaty fotograficzne automatyczne z wbudowaną
lampą błyskową od \$25 w zryw (Pentax, Konica, Ca-
non, Yashica, Ikon, Konif, Minolta).
—Pilny kolorowe po cenach niższych niż w Polsce.
—Telefony na polski system od \$6 w zryw. Posiadamy
także telefony bezbłędnie 110/220V.
—Magnetofony dwu kasetowe 110/220V z radiem ste-
reofonicznym.
—Wykrywacze radaru, gry elektroniczne, wieczne pió-
ra chińskie, piórnik, linijki z kalkulatorem słone-
cznym, słoneczne kalkulatory naukowe, zapalniczki,
fostele do lodowania i prostowniki 110/220V, lornetki,
—pońskie, różańce które świecą w ciemności.
—ATLANTIC—zegarki szwajcarskie od \$30 w zryw.
—zegarki elektroniczne, długopisy z zegarkiem, elektro-
niczne breloczki do kluczy kredki i mazaki, kosmetyki.
—Wydłużymy w ciągu 24 godzin filmy; (24 zdjęcia
35mm, 36 zdjęć \$5.95).
—Po najniższych cenach, oferujemy wyroby ze złota i
srebra. Posiadamy piękne korale oraz wyroby ze złota i
korala.
Zapraszamy od 11-8-ej
GOLDMART
3113 N. Milwaukee
Tel. 482-5283
P.S. Skupujemy wszelkie wyroby ze złota i srebra.

★ Futra

NOWE futro z lisów. 767-5716

SPRZEDAM zupełnie nowe czarne
futro z norek. 543-1489.

SPRZEDAM futro z niebieskich
lisów. 666-5651

SPRZEDAM nowe futro z czarnych
lisów. Cena \$500,00. 637-5927

FUTRO 7/8, lisy srebrne, nowe,
sprzedam. Tel. 545-0732.

WIELKA OKAZJA
Futro minkowe z lisim kołnierzem,
zupełnie nowe, sprzedam za dobrą
cenę. Rozmiar 10, kolor brązowy.
585-9219

**ORIGINAL LEATHER
AND FURS**
Szycie, przeróbki, reperatury, czyszc-
zenie, sprzedaż wyrobów skórz-
nych futer w różnych kolorach,
blamów karakulowych. Wyprzedaż
przedświąteczna.
5505 1/2 W. Belmont
4206 N. Milwaukee Av.
Tel. 286-4112 Zapraszamy
Anna i Ludwik Szlembariski

★ Rozmaite

NARTY, buty do sprzedania, kilka-
naście kompletów — używane od
\$100 do \$250. Tel. 582-4653.

SPRZEDAŻ HURTOWA
Wyroby Ludowe z Cepelii (Karnety,
drewno, wycinanki).
Tel. po Angielsku
1-518-891-2266

**DO WYNAJĘCIA
ZESPÓŁ MUZYCZNY**
Na Sylwestra, Zabawy, Wesela.
582-3085 po P.M.

**SPECJALNA WYPRZEDAŻ
PIĘKNE LINOLEUM**
Wszystkie rozmiary w różnych ja-
kościach i wszystkich kolorach.
Duży wybór.
1500 W. CHICAGO AVE.

CICERO STORE
2408 N. CICERO (przy Fullerton)
Oferte na prezenty świąteczne głównie
produkty angielskie: modne bluzki swe-
terkowe, swetry damskie (od \$15), swetry
męskie (\$20-\$22) oraz spodnie. Po-
nadto koszule męskie, kurtki, dresy,
ogrodniczki dla dzieci, chustki, rajstopy,
atrakcyjne zabawki zegarki elektronicz-
ne, polskie lalki regionalne i wiele innych
art. Bluzki haftowane chińskie dl. rek. \$15,
sweterki wełniane z angorą ozdabiane
\$45, piżamy chińskie \$12, rajstopy we-
wzory \$2.50, chustki jedwabne \$6, sznur
agatów \$3-\$4, radio zegarek \$7, zegarek
Seiko aut. \$40-\$60.

**WSZYSTKIM NASZYM KLIENTOM ORAZ
CAŁEJ POLONII SKŁADAMY ŻYCZENIA—
WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU 1990 JEDNOCZEŚNIE**

**PODZIĘKOWANIE
ZA WSPÓŁPRACĘ
NASZYM
KLIENTOM.**
MIDWEST FLORIST
3314 N. MILWAUKEE 725-2227
SKLEP CZYNNY 7 DNI W TYGODNIU
OD 8 A.M.—9:30 P.M.
Duży wybór kwiatów świeżych i sztucznych
Dostarczamy kwiaty w USA i poza granicami
Wiązanki ślubne i pogrzebowe

★ Kożuchy

**Polonus
FURS**
SPRZEDAJE:
Futra z lisów,
norek (mink) i inne
POLECA:
Błony karakulowe
różne kolory i gatunki
OFERUJE:
Szycie futer na miarę
WYKONUJE:
Naprawy i przeróbki futer
PROWADZI:
Sprzedaż na raty

**ZAPRASZA
JÓZEF JASIAK
właściciel**
3124 NORTH MILWAUKEE AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: 312-777-2424

**KOMURS FUR TAILORING
PRACOWNIA KUŚNIERSKA**
3552 W. Belmont
(Przy Central Park)
588-4793

Szyjemy kożuchy, futra, płasz-
cze skórzane. Wykonujemy
przeróbki i reperatury. Poleca-
my skóry kożuchowe kalifi-
nijskie. Zapewniamy solidne i
fachowe wykonanie.

★ Usługi

BLYSKAWICZNA wysyłka listów
do Polski. 777-9529.

NAPRAWIAM samochody u siebie
lub u ciebie. 286-6682.

**GOLD - MASTER CARD
VISA**
do \$2,500 kredyt
limit 8% apr.
Bez Sprawdzania Kredytu
Bez Depozytu Asekuracyjnego
załatwia
708 966-5657

**AGSLI TRAVEL
AND SERVICES INC.**
Tel. 777-5366
Jeżeli planujesz legalizację pobytu, załatwienie legalnego zezwole-
nia do pracy lub ponownego przyjazdu do USA — dbaj o przedłużenie
wizy. Jeśli też chciałbyś uzyskać dokładne i prawdziwe informacje o
wyjeździe na stałe do Kanady — zadzwoń do AGSLI — 777-5366.

**Tłumaczenia, resume, zaproszenia,
wizy, paszporty social security
i prawa jazdy**
Tel.: 631-3881 lub 824-0320

**AGSLI TRAVEL
AND SERVICES INC.**
Tel. 777-5366
Jeżeli planujesz legalizację pobytu, załatwienie legalnego zezwole-
nia do pracy lub ponownego przyjazdu do USA — dbaj o przedłużenie
wizy. Jeśli też chciałbyś uzyskać dokładne i prawdziwe informacje o
wyjeździe na stałe do Kanady — zadzwoń do AGSLI — 777-5366.

★ Usługi

ANDY'S CONSTRUCTION
Wykonuje wszelkiego rodzaju re-
monty i przebudowy wnętrz, kuch-
nie, łazienki, baseny, schody.
25% SEZONOWA OBNIŻKA
282-4623

— ZAŁATWIAM —
• Pozwolenia na prace
• Przedłużanie pozwoleń
• Przedłużanie pobytu
• Insurance na auta.
• Income Tax.
794-0829 — J. Kuba

**EDWARD & TED
FLOORING**
Instalacja nowych podłóg, cykli-
nowanie, reparaacja, odnawianie sta-
rych podłóg i lakierowanie. Solidnie
i szybko. Bezpłatna wycena.
227-8484
Zostawić wiadomość na taśmie.

**MAŁOWANIE, CERAMIKA,
WYNIL
SZYBKO, DOKŁADNIE
KONKURENCYJNE CENY**
202-0363
202-7848

**PIECE OGRZEWcze
W ŚCIANACH FURNACES
"SPACE HEATERS" (grzejniki)**
Czystymy i sprawdzamy.
Oliwmy motory
Tyko — \$16.95
10% zniżki za okazaniem tego og-
łoszenia. Wszelkie prace gwaran-
towane.
A & D APPLIANCES REPAIR
Telefonując proszę mówić po ang.
863-6633 albo 383-2202

**A & J
FLOOR REFINISHING**
Cyklinowanie, polerowanie, bejco-
wanie, płynny plastik, płytki cera-
miczne i malowanie.
Tel.: (708) 636-1481 Andrzej

PAGER
od \$850
Miesięczne
RACO
Telephone Answering
Service
Tel.: 286-1217
Biuro Odbierania Zleceń
Telefonicznych

TŁUMACZENIA
W sądach i urzędach. Tłuma-
czenia dokumentów. Social Se-
curity. Sprawy konsularne i
imigracyjne. Tanie ubezpiecze-
nia samochodowe.
282-3036 albo 478-3338

ZENEK CONSTRUCTION
WYKONJE SOLIDNIE I TANIO
Wszelkie remonty sidingu, rynny Wy-
miana okien, przebudowa "porches",
łazienki, dodatkowe pokoje, kuchnie Ga-
raże. Okna z bloków szklanych, pokoje
rekreacyjne płytki ceramiczne.
889-0542

**Z DUŻYM DOŚWIADCZENIEM
TAPICERKA**
szyjąca w domu poduszki i pokrow-
ce na meble poleca swoje usługi.
737-9819

TREE CUTTING SERVICE
Ścinamy drzewa. Darmo
wycena. Ubezpieczeni.
471-4830 John

ART GALLERY
Restaurowanie obrazów
rzeźb i ram.
404-1130 lub 465-7160

AKORDEONISTA
z elektronicznym akordeonem za-
gra Wam ślicznie w czasie Sylwe-
stra. Po informacji proszę dzwonić.
622-2666

UŁOŻE I WYDRUKUJE
W języku polskim, lub angielskim
formularze blankiety, umowy, na-
pisy, teksty reklamowe, i tp. Wyso-
ka jakość druku z drukarki lasero-
wej
759-1586

**ANGIELSKI TO TWOJA DROGA DO
SUKCESU W STANACH**
INTENSYWNY KURS JĘZ. ANGIELSKIEGO
• Małe grupy dla początkujących i zaawansowanych
• Dogodne godziny: ranne, popoł., wieczorowe i weekendowe
• Doświadczeni nauczyciele stosują nowoczesne metody
nauczania i pomoce naukowe
• Przystępne ceny.
Zapisy od poniedziałku do
czwartku od 10:30 A.M.—1:30
P.M. i od 6:00 P.M.—9:00 P.M.
Sobota i niedziela
od 9:00 A.M.—1 P.M.
Nie Masz Nic Do Stracenia
1-sze ZAJĘCIA ZA DARMO!!
Zadzwoń—Zapytaj
—Zapisz się
202-9192 202-9111 5356 W. Belmont

NOWOŚĆ!
I TY MOŻESZ MÓWIĆ PŁYNNIE PO ANGIELSKU
korzystając z unikalnego kasetowego kursu
**AMERICAN IDIOMS
FOR POLISH SPEAKERS**
Kurs składa się z ilustrowanego podręcznika z 1500 przykła-
dami użycia idiomów oraz z 14 godz. kaset. Wszystkie zdania i
mini-konwersacje nagrane są na taśmie raz bardzo powoli a
raz szybko, oraz przetłumaczone raz dosłownie a raz na
najbliższy mu znaczeniowo idiom polski. Po informacji pro-
simy dzwonić bezpłatnie z każdego tel. w USA. 1-800-535-95-
05. Mówimy po polsku. Możliwość zapłaty listonoszowi,
gotówką przy odbiorze. Gwarantujemy jakość nagrań oraz do-
stawę w 10 dni. Będzie to wspaniały prezent pod choinkę!!

★ WYCIECZKI

★ WYCIECZKI

HAWAJE
SZANOWNI PAŃSTWO!
OSOBIŚCIE SPENETROWAŁEM NAJPIĘKNIEJSZE ZAKĄTKI
— HAWAJÓW JESTEM W HAWAJACH ZAKOCHANY I CHCIAŁ-
BYM. ABYŚCIE PAŃSTWO TAKŻE SIĘ ZAKOCHAŁI W TYM CU-
DOWNYM ZAKĄTKU ZIEMI.
ZAPRASZAM NA WYCIECZKĘ NA HAWAJE, NA KTÓREJ BĘDĘ
WASZYM PRZEWODNIKIEM I KIEROWCĄ:
5 GRUDNIA,
2 STYCZNIA,
6 LUTEGO,
6 MARCA.
WYCIECZKA TYGODNIOWA
W PLANIE ZWIEDZANIA 3 WYSP: OAHU, MAUI I HAWAII.
Stefan Tomczyński 3213 N. Cicero Ave.
Chicago, Ill. 60641 Tel.: (312) 725-5081

★ Usługi

MASAŻE leczniczo-kosmetyczne.
772-8670 Janusz.

SAMOCODY naprawiam u Ciebie
lub u siebie. 539-3243 lub 889-5386

CYKLINOWANIE

Układanie, lakierowanie,
reperowanie podłóg.
Z LICENCJĄ I GWARANCJĄ.
Tel. 24 godz. 286-0210

WARSZTAT SAMOCHODOWY
wykona naprawę karoserii prostowanie, wymiana części, prostowanie ramy i malowanie. Prace są wykonywane solidnie, tanio i z gwarancją. Warsztat mieści się:
5023 W. Belmont
Tel: 794-8548

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku klientom oraz całej Polonii życzy Edward Mis, właściciel

B & S AUTO REBUILDERS
3510 N. KNOX 283-3763

DENTYSTA

Pacjenci prywatni i ubezpieczeni.
Splaty w ratach.
Od 9 AM-10 PM
BEZBOLESNE LECZENIE
4417 N. Central 282-4021

TLUMACZENIA

oraz pomoc w załatwianiu wszelkich spraw. Ceny bardzo przystępne.

348-6476 — Chris

UWAGA KONTRAKTORZY
Wykonuje usługi w zakresie wywożenia wszelkich odpadów po remoncie.

202-8031 albo 685-4592
"beeper" — 812-2393

SZYJEMY FIRANY-ZASŁONY
z materiałów własnych lub powierzonych. Vertical Louvers do wymiaru.

384-7326 po polsku lub
622-1547 po angielsku.

HYDRAULIKA, OGRZEWANIE
Prace związane z gazem, kanalizacją, wodą oraz przepychanie rur. Czujniki przeciwpożarowe, budowa i odbudowa studzienek.

794-9545 — Zbigniew Zimny.

BLATY do kuchni, stolarka, 794-9506.

PRZEGRYWAMY KASETY
Na wszystkie systemy—Metodą Digital. Najlepsza jakość. Nagrywamy uroczystości.

599-8402

PROFESJONALNE CZYSZCZENIE DYWANÓW (CARPETS)
I MEBLI TAPICERSKICH
2 pokoje tylko \$35, dodatkowy pokój \$10, kanapa lub 2 fotele tylko \$36.
Mówimy po polsku
FOUR SEASONS SERVICE
(312) 777-1835

VIDEO

NAGRYWANIE UROCZYSTOŚCI
PRZEGRYWANIE KASET
228-1910

Allstate®

UBEZPIECZA
SAMOCODY
545-5737

MODERN FOTO-VIDEO STUDIO
SECAM

Nagrywanie wszystkich uroczystości w USA i w Polsce

- Montaż Filmów • Napisy • Muzyka • Przegrywanie filmów video z systemu PAL/SECAM na NTSC i odwrotnie • Fotografia ślubna, reklama, artystyczne portrety — na zamówienie przyjeżdżamy do domu.

Mistrz Fotografii — Jerzy Wachnik
(312) 478-3848

AUTO NAPRAWA

KAPITAŁNY REMONT TRANSMISJI \$169.00
(Gwarancja 3 mies. lub 4000 mil) Samochody importowane i z przednim napędem tracące droższe

REGENERACJA HAMULCÓW — \$39.95 2 Koła
(na większość samochodów)

Kapitałne Remonty Silników Wszystkich Typów
Regeneracja gaźników \$89.00 — jeden gazdziel
PRZERABIAMY I NAPRAWIAMY SKRZYNIĘ BIEGÓW
Mówimy po polsku

3354 N. PULASKI • Chicago, IL. 60641 • Tel.: 286-7773

Malowanie, remonty kuchni, łazienek, basenów. Posezonowe ceny.

Tel.: 637-2977

TAPETUJĘ DOBRZE I SZYBKO

Chętnie nawiąże współpracę.

673-9340

PIENIĄDZE DO POLSKI W 24 GODZINY

- Social Security
- Zaproszenia • Przedłużanie Wiz
- Wycieczki • Prace Dla Kobiet
- Bilety Lotnicze
- Tłumaczenia i inne

STANLEY TRAVEL
777-7979 725-5035

★ Usługi

PODŁOGI INSTALACJA CYKLINOWANIE

Naprawa, lakierowanie.

ALBERT FLORING

685-8504

Telefon czynny 24 godziny, licencja, ubezpieczenie. Bezpłatna wycena.

HYDRAULIKA

Wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa. Naprawa i czyszczenie rur. Ogrzewanie. Wykona niedrogo i solidnie Marek.

589-1540 lub 286-8895

CZYSZCZENIE DYWANÓW

Najnowszym Sprzętem i Srodkami:
1 POKÓJ\$25
2 POKOJE\$35
3 POKOJE\$45
oraz mebli: wersalka, 2 fotele — \$39.95.
Tel. 867-0009

PATRYK VIDEO

FILMUJEMY UROCZYSTOŚCI I WSZYSTKIE OKAZJE

545-0685

MASZ PROBLEM ZE SWOIM SAMOCODEM
Zadzwoń — ja Ci naprawię.

Tel. 637-9119

FRYZJERKA DYPLOWANA W U.S.A.
Nowocześnie obcina, układa włosy, wykonuje naturalne trwałe farbuje włosy, Irving-Harlem.
452-5867

HALO! HALO!

Tu Mówi Wirginia

Wszystkich swoich klientów zawiadamia o zmianie adresu biura. Nowy adres: Virginia Kruzel, 7210 W. Talcott, Chicago, IL 60631.

Tel. 763-4010 (skrzyżowanie 5800 N. Harlem). Biuro czynne codziennie od 9 do 9, również w soboty i niedziele. Nasza specjalność, to sprawy imigracyjne, jak azyl, stały pobyt, wizy studenckie, obywatelstwo oraz tłumaczenie indeksów.

CANADA! CANADA!

Załatwiamy Stały Pobyt w Kanadzie dla wszystkich, którzy są poza granicami Polski (refugees) uciekinierzy, obojętnie w jakim kraju przebywają. Dotyczy także wycieczkowców w USA.

POTRZEBUJESZ pomocy hydraulika? Dzwonić: 622-9434.

SIDINGI

Tanio/Fachowo

725-5683

GENERAL CONSTRUCTION
Specjalizacja: rynny, podsufitki, okapówki, sidingi, okna, dachy, okna ze szklanych blików. Malowanie wewnątrz i zewnątrz. Ubezpieczony.

471-0461

MALOWANIE

Nie kontraktor — malowanie wewnątrz i zewnątrz. Odnawianie, gabinetów i wani, roboty stolarskie.

622-6939

FRYZJERKA z doświadczeniem, wykonania usługi fryzjerskie w twoim domu. 543-8273.

★ Koty

2 MAŁE ładne kotki oddam w dobre ręce. 777-8646.

★ Chcę Kupić

KUPIĘ na części Chevrolet 2.8, V-6. Tel.: 284-7505, wieczorem.

I BUY

damaged old paintings and frames any size any condition.

404-1130

KUPUJĘ

stare zniszczone obrazy i ramy.

404-1130

MOVIE PROP. CO.

Zapłaci gotówką za obrazy olejne i biżuterię które mają ponad 35 lat.

Anna

708-599-8523 — 7a.m.-10 a.m.

★ Elektryczne Roboty

LUDWIK

ELECTRIC SERVICE INC.

Ubezpieczony Licencjonowany Wycena Darmo
7128 W. Highland Ave., Chicago (6350 N.)
L. Poddebniak
631-9416

539-9027

24 Godzinna Obsługa.

ELEKTRYK

Licencjonowany Ubezpieczony

WSZELKIE PRACE ELEKTRYCZNE PO NAJTANJSZYCH CENACH WYKONUJE
523-9345

POTRZEBUJESZ pomocy elektryka? Dzwonić 312-736-6701.

ANTONI ELECTRICAL CO.

237-5923
LICENCJONOWANY, UBEZPIECZONY
WYCENA DARMO
WSZYSTKIE ROBOTY ELEKTRYCZNE
3031 N. MONITOR
CHICAGO
ANTONI SZCZERBOWSKI

★ Kanalizacja

SOLIDNY HYDRAULIK

z licencją

772-0531

ROBOTY HYDRAULICZNE
Maszynowe czyszczenie rur kanalizacyjnych, przepychanie zlewów, wanien. Montaż zabezpieczeń przeciwzalewowych — basenów.

WYKONA FRANK
Ubezpieczony, Licencjonowany
581-3234
24 godzinny service

HYDRAULIK Z LICENCJĄ
PYTAĆ O KRZYSZTOFA
790-1091

MARUSZCZAK
PLUMBING & SEWER SERVICE
EMERGENCY!!!

Obsługujący północno-zachodnie dzielnice i wszystkie przedmieścia. Wszystkie studzienki także wszystkie rodzaje robót kanalizacyjnych. Żadna robota nie jest za mała lub za duża. 24-godzinna obsługa.
278-3837
Ubezpieczony. Licencja SL 538
Mówimy po polsku i ukraińsku.
\$10 ZNIŻKI Z TYM OGŁOSZENIEM!

WYKONUJE PRACE KANALIZACYJNE
Wodociągowe, przepychanie kanałów i rur. Solidna robota, 24-godzinna obsługa. W razie złamania rur proszę dzwonić, a ja sprawdzę, bo 90% wygląda złamane a nie są. Nie potrzebują wymiany, tylko odpowiedniego czyszczenia, przez co zaoszczędzicie dużo pieniędzy. JEDRZEJCZYK I GRABOWSKI
SEWERAGE
384-0582

24 godz. 7 dni w tygodniu. Jeśli nie ma odpowiedzi na 3 sygnały, proszę dzwonić radiobiper 306-7976 odpowiem za 5 do 10 minut.

CZYSZCZENIA STUDZIENEK \$25. Przepychanie Zlewów, wanien \$25. Przepychanie głównych rur kanalizacyjnych \$50. Korekta ciśnienia wody.

Underground Sewer Service
736-1266

OGÓLNA HYDRAULIKA

Maszynowe czyszczenie — wykrywanie aparatem pękniętych rur — korzeni pod ziemią.
235-4218 beeper 347-8607 — Józef

★ Przeprowadzki

GOLDEN EAGLE MOVING AND STORAGE
Ubezpieczona, licencjonowana firma wykonuje lokalne przeprowadzki, łącznie z pianinami szybko i sprawnie. Ill. CC 54807 MC-C.
24 GODZINNA OBSŁUGA
7 DNI W TYGODNIU
583-8154

PRZEWOZIMY trocikiem przystosowanym do przeprowadzek. Krotkie i dalekie trasy. 777-6693.

WSZELKIEGO RODZAJU PRZEPROWADZKI ORAZ DELIVERY LTD.
Wykonujemy po bardzo niskich cenach. Lokalne i międzystanowe.
384-0309

PRZEPROWADZKI. Dzwonić po 5 p.m. 675-5646

PRZEPROWADZKI — tanio. Tel.: 451-0195

PRZEPROWADZKI, małe i duże. 486-2911.

PRZEPROWADZKI truckier. Tel. 867-7527.

★ Naprawy Lodówek

NAPRAWA lodówek, suszarek i pralek automatycznych. 523-8343.

NAPRAWA lodówek. Tel. 486-6751.

NAPRAWA: lodówek, kuchni, pralek, suszarek. Zakład naprawy Stanwoyt. 725-0295.

• LODOWKI • KLIMATYZATORY • PRALKI • SUSZARKI • KUCHENKI • OGRZEWANIE GWARANCJA 685-7052

LODÓWKI

Klimatyzatory, pralki, suszarki. Gwarancja.

736-5635

NAPRAWA LODÓWEK KUCHENEK I "AIR COND"
PEŁNA GWARANCJA 2 LATA

• FRIGIDAIRE • COLDSPO • G.E. • AMANA • WESTINGHOUSE • ADORAL • HOTPOINT • PHILCO ETC.

Na miejscu w Waszym domu. Wszystkie części. Nie drogo i szybko, 26 lat doświadczenia.

24 GODZINNA OBSŁUGA.
3606 W. IRVING PARK
539-3986

SERWIS ORAZ INSTALACJA

• Urządzeń chłodniczych w sklepach, restauracjach i tawernach

• Ogrzewania-ochładzania

• Grzejników na wodę

NAPRAWIAMY:

• Lodówki, klimatyzatory

• Pralki, suszarki, kuchenki.

NAJNIŻSZE CENY.

NAJDŁUŻSZA GWARANCJA

EMEX CO.
685-7052

★ Ogrzewanie

NAPRAWA pieców do ogrzewania oraz roboty hydrauliczne. 394-9471.

POLAR HEATING & AIR CONDITIONING

Instalowanie oraz wymiana. Wszystkich systemów

Ogrzewania i ochładzania.

Darmo wycena.

Firma ubezpieczona.

Tel.: 292-1501

WARSAW HEATING & AIRCONDITIONING Ogrzewanie!

Instalacja i naprawa ogrzewania i ochładzania. Licencja i gwarancja.

VISA 539-1417 MASTER CARD

SNOWFLAKE REFRIGERATION

INSTALACJA I NAPRAWA

Systemów ogrzewczych i klimatyzatorów. Licencja. Pełna Gwarancja. 24 godzinna obsługa.

539-3986

☆☆DURA HEATING☆☆

& COOLING CO.

Instalacja, wymiana, naprawa centralnego ogrzewania, wodnego, parowego, ciepłym powietrzem, centralne ochładzanie. Wszystkie modele i marki.

ROMAN KUCHARSKI — właściciel

582-2535

Firma ubezpieczona

STANLEY HEATING & COOLING

Instalowanie nowych pieców, wymiana lub naprawa każdego rodzaju ogrzewania. Naprawy gazowe i hydrauliczne. Roczna gwarancja. 24 godzinne usługi.

STANISLAW ZIMNY

889-4760 lub 456-0015

★ Kontraktorzy

WOJNICKI GENERAL CONTRACTORS
WYKONUJEMY WSZELKIE ROBOTY ELEKTRYCZNE
Przerabiamy z 110V na 220V
Natychmiastowe naprawy wszelkich awarii elektrycznych. Przeróbki, starych werand, stwianie nowych, wszelkie obicia — "aluminum siding", "soffit" i rynny, "insulbrick," wszelkie pokrycia dachów.
JÓZEF WOJNICKI • 827-9088

ART CONST. CO.
Wszelkiego rodzaju roboty stolarskie. Dodatkowe pokoje, dormers, werandy, kuchnie, łazienki, oraz aluminiowe sidingi. Bezpłatna wycena, gwarantowana robota.
489-0902 Jan Brud

Additions:
Dormers
Porches
Kitchens
Baths

DZIAK REMODELING CONSTRUCTION
Życzymy wszystkim klientom, przyjaciółom oraz całej Polonii wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku.
Składają Zbyszek wraz załogą.
679-0718

LOSIEWICZ CONSTRUCTION
Remonty kuchni, łazienek, stolarka, wykańczanie basenów.
Licencja Bezpłatna Wycena
636-2236

DZIAK REMODELING CONSTRUCTION
Wykonujemy: kuchnie, porche, łazienki, basenoty, drzwi, okna, malowanie
679-0718 ZBYSZEK

★ Dachy

A & E ROOFING
Wykonujemy nowe dachy i naprawiamy stare. Najlepsze wykonanie niska cena, długoletnia gwarancja. Jesteśmy ubezpieczeni. Wycena darmo.
724-1697

JOE'S & SONS ROOFING & ALUMINIUM SIDING
Specjalizuje się w zakładaniu wszelkiego rodzaju dachów i naprawie dachów. Aluminiowe sidingi i obijanie okien. Podsufitki, Okapówki, Rynny, Ścieki, (Gutters, Soffit, Fascia, Downspouts), Kominy, Dodatkowe pokoje. Roboty, stolarskie.
WSZYSTKIE ROBOTY CAŁKOWICIE GWARANTOWANE
Joe Kozik • 890-4397

CASEY ROOFING
NAPRAWA I ZAKŁADANIE
Przez 18 lat naprawiamy i zakładamy dachy dla Polonii.
NAJLEPSZE CENY w CHICAGO
WSZYSTKIE PRACE GWARANTOWANE
Licencjonowani, bondowani, ubezpieczeni.
BEZPŁATNA WYCENA
ZBIGNIEW MATELSKI
729-5694

★ Malowanie

MALUJE szybko, tanio, czysto. 276-7204.

MALOWANIE, tapetowanie fachowo. Gwarancja. Tel. 725-6151.

MALOWANIE

Płytki, drywall, stolarka.

889-4081

MNALOWANIE

tanio, szybko z gwarancją.

Tel. 282-3441

★ Naprawa TV

ATOLL TV SERVICE
Naprawy telewizorów kolorowych oraz VCR

INŻ. PAPROCKI

Dzwonić w godz. 1 p.m. — 9 p.m.

Soboty 1 p.m. — 5 p.m.

Tel.: 545-6667

NAPRAWY domowe TV i VCR. Tanio z gwarancją. Tel: 794-1025.

NAPRAWA telewizorów/VCR gwarancja. 980-5277.

AUSTIN/BELMONT TV & VIDEO SERVICE

3140 N. Austin 745-8550

Naprawa, TV, VCR, stereo system, sprzętu elektronicznego dowolnej marki.

NAPRAWA telewizorów tanio — gwarancja. A. Gil. 318-0155.

• KUPUJECIE W SKŁADACH • KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ Kontraktorzy

K

CHICAGO, IL, Piątek-Sobota, 22-23 Grudnia (December 22-23), 1989

Ewa Smółko-Azarjew

Wigilijne czytanie

Boże Narodzenie — święto największych chyba wzruszeń w roku, poddanie się nastrojowi i tradycjom wigilijnej nocy, pierwszej gwiazdki na niebie ogarniającym zasypałą śniegiem ziemię, rodzinnej wspólnoty i refleksji wychodzących daleko poza obrzędowy rytuał; czas emocji wyrażanych wprost i mniej wstydlwie niż zwykle, potrzeby miłości, przyjaźni, porozumienia, wzajemnego świadczenia dobra, wybaczenia, próby mądrości, otwarcia się na drugiego człowieka i pragnienia urzeczywistnienia w naszym osobistym życiu tego wszystkiego, co je w tym kierunku wzbogaca i poszerza.

Piękno bożonarodzeniowej koledy skonfrontowane niejednokrotnie z brutalnością otaczającej nasz rzeczywistości, konfliktów, mrocznych kart historii.

Dla nas, Polaków — także bardzo często — czas refleksji i tęsknoty zwróconej ku sprawom narodowym, pragnienie błogosławieństwa dla "Ojczyzny milej", uwolnienia z pęt niewoli, zakończenia się ciemnej nocy okupacyjnej, odświeżenia nowych perspektyw wolności... Z jakże innymi doświadczeniami zasiadamy do tegorocznej wigilii pod wrażeniem wydarzeń, które nastąpiły ostatnio w Polsce i zachodzą w szalonym tempie w całej Europie! Patrząc z nadzieją w przyszłość, mocując się z trudną teraźniejszością, spójrzmy jeszcze raz wstecz, dotknijmy okrucich, z których składa się nasza historia, powróćmy wspólnie do jednakowo bliskich nam wszystkim spraw, do wartości usankcjonowanych tradycją, uzasadnionych potrzebą chwili. Podzielmy się myślami i uczuciami wybiegającymi poza krąg spraw intymnych, poprzez powrót do symboli, z którymi zrosła się nasza kultura słowa, narodowej pieśni i poezji zamykającej pokoleniowe doświadczenia, a jakże żywej i jak dobrze wyrażającej nasze własne emocje i przeżycia:

Jest to moim kraju zwozaj, że to dzień wigilijny

Przy wzejściu pierwszej gwiazdki

Przy wzejściu pierwszej gwiazdki

Ludzie gniazda spólnego łamią chleb

Najtkliwsze przekazując uczucia to tym chlebie.

Kiedy ojciec z talerza podnosi chleb biały,

Zbierając to krąg domowych, na ten rozkaz niemy

Wszyscy się podnosimy, i duży i mały,

Wszycię się obręczamy i wszyscy płacemy.

Bo to ta patriachalna, uroczysta chwila

Przeróżne towarzyszące rzeczy wspominały

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

— D tegoż (Stefana George) posyłając

Ile i jak trzeba było przeżyć na obczyźnie takich jak ta wigilia, żeby pozostała po nich muzyka, w której do dziś wyraża się z taką mocą istota uczuć najbardziej patriotycznych i najbardziej osobistych?

"Przeklinam chwilę wyjazdu, i przyznaj, znając moje stosunki, że po odjeździe Tytusa za wiele razem na głowę mi spadło. Wszystkie obiady, wieczory, koncerty, tańce, których mam po uszy, nudzą mnie; tak mi tu smętno, głucho, ponuro. Lubie ja to, ale nie w tak okrutny sposób. Nie mogę czynić jak mi się podoba, muszę się stroić, fryzować, chossować; w salonie udaję spokojnego, a wróciwszy do domu, piorunuję na fortepianie. Z nikim poufalości, ze wszystkimi grzecznie obchodzić się muszę. Mam ludzi, co mnie niby lubią, co mnie miłują, mizdrzą się, przymlajają, i cóż mi po tem, kiedy spokoju nie mam: chy-

sam jeden o 12-ej wolnym krokiem udałem się do Ś-tego Szczepana. Przyszedłem, jeszcze ludzi nie było. Nie dla nabożeństwa, ale dla przypatrzenia się o tej porze temu olbrzymiemu gmachowi, stanąłem w najciemniejszym kącie u stóp goetyckiego filara. Nie da się opisać ta wspaniałość, ta wielkość tych ogromnych sklepień — cicho było — czasem tylko chód zakrystiana, zapalającego kagańce w głębi świątyni, przerywał mój letarg. Za mną grób, pode mną grób... Tylko nade mną grobu brakowało. Ponura rola mi się harmonja. Czułem więcej niżeli kiedy osierociałność moja; lubilem poić się tym wielkim widokiem, aż dopóki ludzi i światła przybywać zaczęło. Tu, zasłoniwszy się kołnierzem od płaszcza, jak to nieraz, pamiętasz? przez Krakowskie Przedmieście, udałem się na muzykę do kaplicy cesarskiej.

ba, jak sobie wszystkie wasze wydobędę listy, otworzę widok króla Zyg(munta); na pierścione spojrzę. Daruj Jasiu, że Ci się tak skarzy, ale zdaje mi się, że mi lżej polowe, żem spokojniejszy: z Tobą ja zawsze uczucia dzieliłem. Odebrałem kartkę? Pewnie sobie nic z mojego pisma nie robisz, boś w domu; ale ja czytam i czytam list Twój — bez końca. (...)

Onegdaj graliśmy całe przed i po obiedzie, a ponieważ to była wigilia i piękny (wyraźnie wiosenny) czas, więcemy w nocy wyszli od Bayerów. Pożegnawszy Slavika, który do kaplicy Cesarskiej iść musiał,

Przez drogę już nie sam, ale z mnóstwem kompanjami idących wesołych ludzi, przebiegłem piękniejszej ulice Wiednia aż do Zamku, gdzie posłuchawszy trzech numerów nienajętszej, zaspano granej mszy, wróciłem po 1-szej w nocy, spać."

W Wiedniu powstało scherzo H-moll z motywem polskiej koledy, jeden z najbardziej wstrząsających utworów Chopina, obok Etiudy C-moll i Preludium D-moll.

ADAM MICKIEWICZ. Wielki poeta i człowiek, któremu tylko niewiele pierwszych dziecięcych i

młodziących wigilii dane było przeżyć sielsko i anielsko.

Młodość chmurna i górna prowadziła go od więziennej wigilii w celi bazylińskiego klasztoru na obczyźnie, na której po wstrząsie powstania listopadowego narodził się Konrad.

A żeby wnieść się po latach na szczyt twórczego natchnienia trzeba było przeżyć taką, jak ta, ostatnią wigilię w ojczyźnie.

"Był wśród tych wigilii dziecięcych, chłopięcych i młodzieńczych — wigilie smutne. Rzewny smutek otaczał nakrycie na stole po śmierci najmłodszego, czwartego brata, z którym w rodzinie wiązano największe nadzieje. Smutek przemijający unosił się nad wigilią 1812 r.: przybyło drugie puste miejsce po ojcu poety, byłym kościuszkowskim żołnierzu, a w pamięci bolesnej tkwił niedawny odwrót rozbitków armii Napoleona spod Moskwy. Smutek rozdzierający stał nad wilią 1820 r., na której brakło już światła matczynej dobroci.

Ale najbardziej od chwili domowych odstał nastrojem wigilijny wieczór 1823 r., spędzony w więzieniu w Wilnie. Od kilku lat dyplomowany nauczyciel, autor "Ballad i romansów", czwartej części "Dziadów" i "Grażyny", uznany przez młodzież uniwersytecką za największego wśród niej poetę — został Mickiewicz uwięziony z wielu innymi za należenie do patriotycznych związków studenckich.

Cela Mickiewicza w klasztorze Bazylianów była najdalej, przytykała do muru kościoła przy ulicy Ostrobramskiej. Gdy w niej zamknięto chorego poetę, zionęła przeraźliwym zimmem. Ale z czasem stała się miejscem spotkań nocnych, "synodów", jak pisał Tomasz Zan, przywódca młodziących "zbrodniarzy" i główny oskarżony.

Inny współwzięcień tak wspomina te spotkania: "Za więzieniem była zima, mrozy i groźący nam wszystkim Sybir. W więzieniu na schadzki panowała wiosna i nadzieja w przyszłość"... "Aż do świtu przepędzaliśmy nocne na rozmowie cichej, ale nie smutnej. Frejend przyrządzał herbatę i rozmieszał. Kto dniem pierwszy był wołany na śledztwo, przynosił nowiny, jakie ubierał w sali i na ulicy."

W takim otoczeniu i nastroju przyszedł święty wieczór: "Z jutrze w Noc Bożego Narodzenia — wspomina Domejko — dochodziła nas przy wtórowaniu dalekiego or-

ganu przytłumiona pieśń "Przybieżeli pastuszkowie", która to pieśń przenosiła nas w progi domowe, gdzie po nas matki i siostry plakały".

Taka była ostatnia wigilia Mickiewicza w ojczyźnie.

(Tymon Terlecki: "Wigilie Adama Mickiewicza")

Przyszła nareszcie chwila ciszy uroczystej, Stało się — między ludźmi wszedł Mistrz.

Wiekuszy I do historii, która wielkich zdarzeń czeka, Dołączył biografię każdego człowieka, Do epoki — dzień każdy, każdą dnia godzinę, A do słowa umiejętnych — wnętrza słowa przyczynę.

To jest: intencję serca...

CYPRIAN KAMIL NORWID.

Noc wigilijna przeniesiona z życia do poezji stała się chwilą narodzin Mickiewiczowskiego Konrada, który pozostał w naszej literaturze symbolem najwyższego wlotu patriotycznego i najwyższej potęgi twórczej. Tej właśnie pamiętnej nocy kazal poeta umrzeć Gustawowi, człowiekowi prywatnemu i narodzie Konradowi, który mówi o sobie "ja i ojczyzna to jedno". Konrad wznosi się do szczytu swej miłości do narodu, przeżywa cały jej ból, rzuca wreszcie wyzwanie Bogu za jego cierpienia — i wtedy ponosi klęskę. Klęskę, której ciężaru nie dźwignie ludzka pycha, ale którą można unieść pokorą, gotowością do poświęcenia i ofiary — Księdza Piotra.

Natchnienie Mickiewiczowskiego Konrada zaważało pokoleniami Polaków.

STANISŁAW WYSPIAŃSKI w "Wyzwoleniu" kreuje na nowo Konrada, który w inną wigilię, stojąc u progu świątecznej przystrojonej izby, w której matka kołysze dziecko do snu polską koledą — modli się gorąco:

Bożego Narodzenia, ta noc jest dla nas święta. Niech idą w zapomnienia niewoli gnuśne pęta.

Daj nam poczucie siły i Polskę daj nam żywą, by słowa się spełniły nad ziemią tą szczęśliwą.

Jest tyle sił w narodzie jest tyle mnogo ludzi; niechże to niej duch Twój wstąpi i śpiące niech pobudzi.

Niech się królestwo stanie nie krzyża, lecz zbawienia. O daj nam, Jezu Panie, Twą Polskę objawienia.

O Boże, wielki Boże, Ty nie znasz nas Polaków; Ty nie wiesz, czym być może straż polska u Twych znaków!

JULIUSZ SŁOWACKI. Poeta wysublimowanej duszy i słowa, zakorzenionej w sercu tęsknoty i nieziszczanego przez wiele lat pragnienia powrotu do polskiej wigilii. W jednym z listów do Matki napisał: "Teraz przy zbliżającym się nowem Bożym Narodzeniu chciałbym, żeby mi tu kto mógł zaśpiewać koledę taką, jaką słyszałem ostatniego roku w Krzemieńcu. Wszystko, co zniknęło w przeszłości ma dla mnie anielską twarz i anielski głos".

Władysław Jan Burzawa

"Wigilia w Chicago"

Bóg się rodzi moc truchleje noc zacytana w gwiazdach a my przy stole wigilijnym pod choinką łamiemy się opłatkiem wspomnień. Nie było miejsca dla nas w kraju słynącym z gościny. A tu cicho wszędzie choć wesoła nowina. I chciałoby się tej nocy zagrzebieć polską koledą pod rybę, cierpką samogon i pod rozmowy aż po świt. A tu cicho wszędzie choć wesoła nowina...

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI. Jeden z tych, których ostatnie wigilie znaczone były bolesnym zderzeniem marzeń młodości z wojenną rzeczywistością; koniecznością przedwczesnego dorastania do bohaterstwa, w czasie który zdawał się totalnie zaprzeczać radości i nadziei złączonej z narodzinami Chrystusa.

Nie patrz to tył — to dziecięstwo taka otchłań,

a na plac jej za wiele.

Jakby kantyczki dziecinne odgłos znów cię napotkał

kantyczki śpiewanej w którąś śnieżną niedzielę.

To dlaowi — te święta świętowej pieśni, śnieżny śnieg, po którym przeszło już tyle ludzi.

Omotany w śnieżce innych aniołów, śmiertelnych,

nie śnij.

W dniach, w kopalach blaszanych

nieśnij.

Pieśń prymitywna — kto ją obudzi, nie budź.

Opadły skrzyła nocy świętej, opadły bogom.

Inne już gwiazdy — z lodu — przyprawione niebu.

To tekturowy smok zwłoczony od łoża ciągnie z szalesem sygiący popiołem ogon.

KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI "Święta Bożego Narodzenia" 13.XII.1940

Wigilia Bożego Narodzenia jest także wieczorem wyjątkowo osobistym. Kiedy zapadnie noc i nasycimy się atmosferą świątecznej przybranego stołu, kiedy przebrzmia ulubione koledy, przy blasku jarzącej się światłami choinki, dobrze jest sięgnąć po tomik poezji, zamyślić się nad strofami zapamiętanego sprzed lat wiersza skreślonego na ten wieczór przez ulubionego poetę. Nie wszystko układa się gładko w pamięci. Będą w niej jeszcze samotne i gorzkie wigilie zapomnianych jak Tadeusz Miciński, pełne nastrojowości i liryzmu wiersze Lechonia, Lieberta, Gałczyńskiego, Ilakowiczówny; smutek rozstań, ostatnie przesłanie, ostatnie słowa tych, którzy stale od nas odchodzą. A także wiele prawdziwej, głębokiej radości, nadziei i jasnego spojrzenia w przyszłość, usiłowanie zrozumienia sensu tego wszystkiego, co dzieje się wokół nas. Coroczny powrót do ewangelicznego przykazania miłości w jej uniwersalnym wymiarze, wymagającej ciągłej pielęgnacji i ciągłego doskonalenia się w cnotach, do których tak niełatwo się dorasta.

Już pośród łąk to Betlejem brzask zwołuje

pasterski róg

gwiazda na dachu szalasu pilnuje stada

obłoków,

stary Józef we wrotach stoi, zasłania świat.

Nie śpi jeszcze w zółbku mały Bóg.

Wiatr tylko wznosił się wysoko, sterczy nad ziemią jak szczyt

Cyt — cyt — cyt...

Uśnij, Maleńki...

Gwiazdę z szalasu zdejmuj Józef stary,

woł otuli oddechem Dzieciątka,

to zapachu siana zaczniesz się kołysać

stajenka,

trzej królowie przyjdą, złożą dary —

tylko najpierw uśnij, Jezuniu,

lulaj —

Matka z białego Nazaretu

i brzask jak trawo płynący po łunie.

Skąły przestał obłukiwać pasterski róg,

ostatnie echa stoczyły się jak złote kule —

W zółbku zasnął mały Bóg.

JERZY PIETRKIEWICZ

Prof. dr Frank Mocha

Szkola Orląt Polskich
w Alpach Francuskich

(Gimnazjum i Liceum im. Cypriana Kamila Norwida w Villard-de-Lans)

Za oknami żołnierze chodzą po koledzie

I myślą o tym jak iść do cywila

I że ta ziemia już nigdy nie będzie

Taka jak była...

Gwiazda się pochyla

Żeby chociaż posrebrzyć ich twarze

szerniałe

Zapęgać jak dzieciństwo. Boć to

dzieci małe

Zapędzone w uliczkę, by maszerowali

I broń trzymali marząc ze broń nie

wypali

Kolednicy co modlą się, by nie musieli

W samom serce koledy na rozkaz

wystrzelić.

Ernest Bryll

25.XII.1981

FRYDERYK CHOPIN. Należał

na pewno do tych, których życie i

dzieło splotło się w nierozdzielalną

całość z historią Polski, wyrażając

jej sens i dając autentyczne świadectwo.

Zdjęcie grupowe uczniów Villard-de-Lans u wejścia do hotelu mieszczącego liceum. Od lewej: Andrzej Bisping, Borkówna, Ułaszyn oraz śp. Czarnecki i Definger, którzy później zgineli.

Szkoła Orląt Polskich w Alpach Francuskich

(Dokończenie ze str. 1)

Zdjęcie z legitymacji gimnazjalnej z roku 1939.

święcona pamięci generała).

Moje osobiste losy były inne, bo jako przedni szperacz Oddziału Rozpoznawczego dywizji, osłaniającego jej ewakuację w czerwcu 1940, dostałem się do niewoli niemieckiej w czasie próby przebiecia się na południe Francji, co jest odnotowane w innym opracowaniu (Józef Musioł, *Synowie tej ziemi*, MON 1974), które doczekało się drugiego, obszerniejszego wydania w 1980. Na wcześniejszym z tych wydań oparł się Ryszard Hajduk (*Pogmatwane drogi*, MON 1976), który poświęca moim późniejszym losom we Francji jeden paragraf (wraz z dużym odsyłaczem) na str. 204:

... Dyrektorem gimnazjum był Ślązak z Cieszyńskiego—Ernest Berger. ... Jego uczniem był również Franciszek Mocha, syn powstańca śląskiego z raciborskich Babic, który na wiosnę 1944 r. przedrżę się przez Pireneje i Hiszpanię do Portugalii, skąd tylko skok do Szkocji, gdzie po ukończeniu podchorążówki będzie szkolił Polaków ze Śląska i Pomorza, którzy zdezerutowali z Wehrmachtu.

Kiedy po ucieczce z niewoli w Austrii dotarłem do Villard-de-Lans (skierowany tam przez polskie podziemie w Lyon w jesieni 1943), dyrektorem był jeszcze Wacław Godlewski (1941-1944, do dziś mam notatki z jego natchnionych

wykładów o polskim romantyzmie), następca aresztowanego przez Niemców Zygmunta Zaleskiego (1940-1941).

Berger był wtedy profesorem matematyki i dyrygentem słynnego chóru szkolnego. Jako Ślązaka, przyjął mnie z otwartymi rękoma i nie mógł mi dość naopowiadać o swoich wcześniejszych wychowankach, którzy, jak twierdził, "mieli koncept niesamowity," wśród nich, maturzyści z r. 1940-41:

Wiesław Sosnowski, mój kolega z lat dziecięcych w Jastrzębiu-Zdroju, Piotr Wandycz, obecnie znany profesor historii polskiej w Yale, Izabela Krasinińska; z r. 1941-42: Kazimierz Czech, znany narciarz, Jan Krasiniński (z tych Krasinińskich, obecnie przedsiębiorca w Nowym Yorku), Stanisław Schaetzel; z r. 1942-43: Józef Giba, Władysław Kleczko, Zbigniew Szewczyk, wszyscy w tym czasie już na podchorążówce w Szkocji.

Do matury w 1943-44 roku przygotowywali się z bliżej mi osobiście znanych Stanisław Brodnicki, Lucjan Owczarek, Zdzisław Hernik i Maria Wierzbicka.

W licealnej humanistycznej, do której mnie przydzielono na podstawie małej matury z Polski, było też sporo wybijających się uczniów, wśród nich bracia Andrzej i Piotr Bispingowie (których ze względu na blisko 2-metrowy wzrost i poborowy wiek zabrałem później z sobą do Hiszpanii, prawdopodobnie ratując im życie), Zbigniew Jawicz (którego ojciec był w Anglii), Jerzy Lisowski (obecny redaktor "Twórczości" i znany tłumacz), Tadeusz Łepkowski (znany historyk polski "młodsze" pokolenia, autor *Narodzin narodu polskiego*, syn b. szefa kancelarii prezydenta Mościckiego), Tadeusz Schaetzel (obecnie

(Ciąg dalszy na str. 3)

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku Wszystkim Pacjentom, Znajomym, Przyjaciółom, Organizacjom oraz całej Polonii

— zasyla —
Dr Stanley J. Rebacz, Jr.

PODIATRIST — FOOT SPECIALIST
SPECJALISTA DO CHOROBY NOG
5720 W. Fullerton Ave. • • • Tel.: NA 2-8060

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Pacjentów, Przyjaciół i dla całej Polonii

Lekarz Mówiący Po Polsku
MARIA U. STAISZ M.D.
Specjalista Chorób Dziecięcych

5511 W. Diversey Chicago
Tel. 622-2900
24 Godziny Telefoniczna Obsługa

Najserdeczniejsze Życzenia WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla Pacjentów, Przyjaciół, Znajomych i całej Polonii

— zasylają —

DR. KAZIMIERA J. SAJEWSKA

ORAZ

DR. KONRAD MAZESKI

BIURO OPTOMETRYCZNE

201 West Prospect Avenue — Mount Prospect, Illinois

Telefon: — 392-4900

Dokładna Egzaminacja Oczu Przed Dobraniem Okularów

Długoletnie Doświadczenie — Pierwszorzędne Przyrząd Do Badania Wzroku i Gruntowna Wiedza

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku

Dla Pacjentów, Przyjaciół, i całej Polonii

— zasyla —

Lekarz Mówiący Po Polsku
STANISŁAW Z. KOMOROWSKI MD.
Ogólna praktyka lekarska,
plus chirurgia i ginekologia
3318 W 59 ulica
Proszę dzwonić 7 dni w tygodniu 925-4010

Serdeczne życzenia
święteczne i noworoczne
Przyjaciółom, pacjentom i Polonii
— składają —

Dr. Alex A. i Dr. Olga Pietruk

6607 Longmeadow,
Lincolnwood

Najserdeczniejsze życzenia

RADOSNYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA
i
BŁOGOSŁAWIENSTWA
BOŻEGO
W NOWYM ROKU

wszystkim swoim Pacjentom, Wielebnemu
Duchowieństwu, Polsko-Amerykańskim
Organizacjom i całej Polonii

— składa —

DR. JÓZEF E. KIZIOR
ORTHODONTIST

4326 Prince St., Downers Grove, IL. 60515
Telf. 964-0115

WSZYSTKIM MOIM PACJENTOM I ICH RODZINOM
POGODNYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— życzy —

DR., ELŻBIETA WIĘCKIEWICZ

5025 W. IRVING PARK RD.

342-0824

NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU
Przyjaciółom, Pacjentom,
Parafiom Polskim Organizacjom
i całej Polonii
— zasyla —

**DR. B. J.
TATAROWICZ**

MY TROSZCZYMY SIĘ O WASZĄ PRZYSZŁOŚĆ

**Our Lady Resurrection
Medical Center**

7435-47 West Talcott Ave., Tel.: 774-8000

Resurrection
Retirement Community
Resurrection
Nursing Pavilion

Siostry Zmartwychstanki

Resurrection Health Care Corporation

Najserdeczniejsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Przyjaciół, Obywateli Polskiego Pochodzenia, Towarzystw,
Klubów i Polskich Organizacji oraz całej Polonii
Dalszego Pomyślnego Sukcesu oraz Owoncej Pracy

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU dla Klientów i Polonii — zasyla —

BEL—MAR FAMILY PHARMACY

5200 W. DIVERSEY AVE.

TEL.: 286-7490

Tis
the time
of the year
for rounds of
good cheer to wish
a Merry Christmas &
toast in the New Year.

For some makes no difference
be the toast made with bourbon,
for others of us it would be trouble
for certain.

There are some that do and know they
can not, others do not because they must
not; so enjoy to the hilt the holiday season
we are and that is for certain.

There are also a few that will be on the road
Desirous of something to ward off the cold.

Make it coffee or soft drink if you must drink and
drive it will get you to port safe and alive!

From all of us here
wishing you cheer; a
Merry Christmas and
a Happy New Year!

We Are Here For You!

Outpatient Substance Abuse Program
St. Elizabeth's Hospital

1431 N. Claremont Avenue
Chicago, IL 60622

Mary Lou Zaragosa - 633-5846

ANCILLA SYSTEMS AFFILIATE

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Pacjentom i Przyjaciółom oraz całej Polonii —

**DR. EDMUND P.
KAWA**

Lekarz — Dentysta
6549 N. Northwest Highway,
Chicago, Ill. 60631
Tel. 792-2730 lub 296-6971 wiecz.
Godziny Przyjęć Za Umówieniem Się
Przyjmuje Także Wieczorami
i w soboty
Mówimy Po Polsku

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Pacjentom, Znajomym, Przyjaciółom i całej Polonii

— życzy —

DR. ALICJA MAZUREK
Lekarz—dentysta

6121 N. ELSTON AVE.
(przy ul. Milwaukee)
Tel.: 792-0232

ZWIĄZEK LEKARZY POLSKICH

ŻYCZY CAŁEJ POLONII
ZDROWYCH I SPOKOJNYCH ŚWIAT
ORAZ
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Dr. Barbara Roniker Prezes
Dr. Ferdynand Leya Wice Prezes
Dr. Marek Stobnicki Wice-Prezes
Dr. F. Falkowska-Grosrenaud Sekretarz
Dr. Anna Setniewska Skarbnik

Składa serdeczne życzenia
Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia i Radosnego Nowego
Roku Pacjentom i Przyjaciółom.
Mówiący Po Polsku

**DR. GEORGE (JERZY)
Y. LONDON**

Na Północy

7514 SKOKIE BLVD. (przedłużenie ulicy Cicero Ave.)
w SKOKIE.

Tel.: 675-6700

Na Południu

3814 S. Kedzie Ave. Tel.: 847-0430

Telefon czynny 24 godziny na dobę

650-6623

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Pacjentom Przyjaciółom oraz całej Polonii
— składa —

DR. ANTONI MIANOWSKI

5250 W. FULLERTON AVE.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Dla Pacjentów i Przyjaciół

— składa —

DR. JÓZEFINA V. SOBAL

Specjalista w Chorobach

KOBIECYCH i DZIECIĘCYCH

Także Leczenie Chorób Ogólnych

5545 W. Irving Park Rd. Tel. Spring 7-0124

Godziny Przyjęć: Za umówieniem tylko
(By Appointment)

Prof. dr Frank Mocha

Szkoła Orląt Polskich w Alpach Francuskich

(Gimnazjum i Liceum im. Cypriana Kamila Norwida w Villard-de-Lans)

(Ciąg dalszy ze str. 2-ej)

Yvette Deway, typowa przedstawicielka francuskiej młodzieży.

przedsiębiorca w Australii, syn b. ministra komunikacji w Polsce), oraz Jerzy Ułaszyn i Anna Baudouin de Courtenay, których dalszych losów nie znam, poza tym, że wraz z innymi byli ostatnimi abiturientami w Villard-de-Lans (1945).

Berger zachęcał mnie do przystąpienia do chóru, jako że wiedział o znanym chórze męskim prowadzonym przed wojną przez mojego ojca na Śląsku, ale na to niestety nie miałem czasu.

Pobyty w szkole traktowałem jako służbę, toteż zachęcałem młodzież do sportu, bijąc ich na głowę w ping-ponga, tenisa, siatkówkę, a później w lyżwiarstwie, a także często prowadząc ich do pomocy energicznej gospodyni szkoły, p. Gostyńskiej (b. gospodyni prezydenta Mościckiego), która nieuzyskała tytułu szkoły zamieniała w pola, sądząc na nich ziemniaki i warzywa, uzupełniając w ten sposób skromne racje i ratując dorastających uczniów od niechybnej gruźlicy, która i tak pochłaniała ofiary, ale rzadko śmiertelne, dzięki pobliskiemu sanatorium.

Jako francuski "caporal", w ubraniu z przerobionego munduru, z francuskimi odznakami, grałem rolę nieoficjalnego komendanta wojskowego szkoły (oficjalny, wykładający historię, ujawnił się dopiero przy wydaniu mi rozkazu do ewakuacji na Hiszpanię), co administracji odpowiadało, a jeszcze bardziej uczniom, bo im imponowały moje przeżycia wojenne.

W jedynej akcji zbiorowej, poprowadziłem ich marszem forsownym na pomoc miastu przekopać się przez zaspy śnieżne odcinające nas od świata. Niemców to nie obchodziło, bo okupowali kluczowe Grenoble (gdzie zastąpili łagodnych Włochów) i stamtąd kontrolowali rejon górski.

W czasie tej akcji dwóch 16-latków (Czarnecki i Delingier) zwierzyło mi się, że są w kontakcie z francuskim ruchem partyzanckim *maquis*. Ostrzegłem ich, żeby się nie narażali, bo jako nieletni nie podlegają ewakuacji w razie zagrożenia i żeby nie narażali szkoły.

Odrzuciłem także ich ofertę skontaktowania mnie z ich jednostką (to była ich misja, jak się okazało), bo nie wierzyłem w francuski ruch partyzancki, który w tym rejonie grupował się w pobliskich lasach Vercors.

Prawda, że tylko jedna górską drogą prowadziła z Grenoble do Villard-de-Lans, łatwa do obrony, ale przecież Niemcy mogli na płaskowyżu wyładować samoloty, albo podwiezionymi przez samoloty szybowcami (jak się też i później stało). Zaniepokojony tymi możliwościami, zacząłem badać sytuację na własną rękę.

W tym celu, na usilne prośby Zdzisława Hernika, przystąpiłem do miejscowego klubu bobslejowego (do dziś mam legitymację), ostatecznie ażeby zastąpić gruźlika Witkowskiego w polskim zespole jako hamulcowy, to znaczy ten który rozpędza bobslej a także w razie potrzeby hamuje.

Podejrzywałem, że to wesołe towarzystwo narciarsko-bobslejowe, składające się głównie z młodzieży paryskiej wysłanej przez rodziców w góry dla bezpieczeństwa, jest miejscową jednostką *maquis*.

W grudniowych lokalnych mistrzostwach, nasz szkolny zespół, na starym zreperowanym bobsleju, z Hernikiem przy kierownicy, z Bispingami w środku dla wagi, i ze mną z tyłu przy hamulcach, dobył dwa huraganowe zjazdy, kwalifikując się do mistrzostw Francji, które mogły, albo i nie mogły się odbyć w zależności od sytuacji.

Kiedy wyszło na jaw, że z Hernikiem przywiązaliśmy hamulce aże-

by nie kusili, a że z tego powodu odniosłem małą kontuzję na ostatnim zakręcie, zostałem bohaterem mistrzostw.

W schronisku świetna francuska aktorka, której syn był też w górach, leczyla mnie doskonałym koniakiem, a ojciec pewnie nadwyzczaj urodziwej dziewczyny poprosił mnie ażeby pilnował—naturalnie, za odpowiednim wynagrodzeniem—jego córki, bo "Polacy są tacy odważni i honorowi".

Zostałem jej "defendeur" (jej wyrażenie (bez wynagrodzenia, bo mi nie było potrzebne, a sama funkcja jeszcze bardziej mnie zbliżyła do młodych sportowców, którzy

F. Mocha po dotarciu do Villard-de-Lans w 1943 roku.

twierdzili, że są rzeczywiście jednostką *maquis*, z czym się przede mną nie ukrywali.

Zadziwił mnie ich beztroski tryb życia wobec zagrażającego im niebezpieczeństwa, w które nie wierzyli, twierdząc, że Niemcy nie są w stanie ich zaskoczyć niepostrzeżenie, bez szansy przygotowania obrony, czy zasadki. Mówili o bronii, której mieli wystarczająco, podobno ze zrzutów. Na pytanie, czy umieją się tą bronią posługiwać, twierdzili, że mają wystarczającą ilość broni francuskiej. Nie wiedzieli, jak przystosować francuski karabin maszynowy do ognia przeciwlotniczego, zresztą, po co skoro kategorycznie odrzucali możliwość niemieckiego desantu lotniczego w górach. Obiecałem, że ich poduczę.

Wkrótce, już po egzaminach półrocznych, na których spisałem się dobrze, przyszedł rozkaz ewakuacji, obejmującej rocznik 1923. Przyszedł nagle i do natychmiastowego

wykonania, bez możliwości dodania kogokolwiek z młodszych uczniów.

Okazał się niewypałem, bo jeszcze w schronisku koło Grenoble kazano nam wracać do szkoły i tam czekać.

Zima 1943-44 była ostra, to też obok nart i okazynego filmu, mało się działo w Villard-de-Lans. Zorganizowałem duży turniej ping-ponga, który wygrałem bez utraty seta. Poza tym pilnie studiowałem, ażeby pozbyć się skutków 4-letniej przerwy i bezczynności umysłowej, powodującej znaczny zanik pamięci. Poszukiwałem brata, który był gdzieś we Francji, ale go nie odszukałem.

Natomiast, przy pomocy Bergera, odszukałem Wiesława Sosnowskiego, z którym rozstaliśmy się na Węgrzech po ucieczce z okupowanego Śląska w listopadzie 1939.

Jego losy potoczyły się inaczej od moich. Dotarł do Francji przedemną i został przydzielony do Brygady Podhalańskiej, z którą był w Norwegii. Po powrocie do Francji dotarł do Villard-de-Lans, a po maturze (był w II licealnej matematycznej) studiował w Grenoble.

Podarował mi swoje polskie spodnie gimnazjalne, które jeszcze miał, a które mnie się bardzo przydały do bobsleja, bo były to te zapasowe spodnie polskiego munduru gimnazjalnego, te luźne pumpy, albo golfy spięte pod kolanem i doskonale nadające się do zimowych sportów. Z Wiesławem nawzajem się odwiedzaliśmy, ażeby wkrótce znowu się rozstać, kiedy to zabrałem z sobą ukrywającego się u niego wybitnego matematyka Kozakiewicza.

Na początku marca przyszedł drugi rozkaz, tak samo nagle i tak samo natychmiastowy, ale tym razem nie czulem się zaskoczony, po przeczuciu, nawet planowałem, że jeszcze raz wrócę.

Najszczybszymi połączeniami, całą grupą dojechalismy do schroniska w Bagnols-les-Bains w Massif Central, gdzie czekała nas niespodzianka, mianowicie występ trupy artystycznej YMCA, z Bożoną Szczerzą i Witoldem Conti, zapewne zorganizowany przez komendanta schroniska na pożegnanie.

Bożona miała usta jakich nie widziałem nigdy przedtem ani potem. Kiedy śpiewała "Pięciu z Albatro-

sa" szalałem i myślałem o pięciu z Villard-de-Lans. Zakochałem się w niej i powiedziałem jej to po przedstawieniu. Zażądała dowodu: zorganizować mecz piłki nożnej przed jej wyjazdem, bo lubi kibikować. Na cześć Bożony strzeliłem trzy gole i zniszczyłem parę butów (którą mi dobry komendant zwrócił); inni o mało się nie pozabijali.

Razem z Bożoną kibikowały nam młode żony żołnierzy w Szkocji i jeńców w Niemczech. W nagrodę otrzymałem autografy trupy, do której należeli jeszcze Eugeniusz i Henri Comety. Patrzę na nie tarząc pod datą 4. III. 1944, razem ze słowami "Pięciu z Albatrosa," napisanymi własnoręcznie przez Bożonę. Są to cenne pamiątki, bo wkrótce później cała trupa zginęła we Francji od bomby angielskiej.

Moje przeczucie się sprawdziło. Podchewawszy pod granicę hiszpańską, dowiedzieliśmy się od czekającego łącznika, że szlak graniczny został przez Niemców odkryty i szuka się nowego. Poleciał nam wracać oddzielnie do Bagnols-les-Bains. Nastąpiło teraz jeszcze najbardziej uciążliwych nocy i dni w moim życiu, które zasługują na oddzielne opracowanie.

Dość, że wróciłem do Villard-de-Lans. Niemcy byli wszędzie. Trzeba było zeskakiwać z pociągów w biegu i wskakiwać. Do Grenoble dotarłem w trzecią noc. Na szczęście, ostatni autobus do Villard-de-Lans był pusty i francuski kierowca ukrył mnie pod swoim siedzeniem, gdzie Niemcy nie zaglądali. Poradził mi też wracać nazajutrz najwcześniejszym autobusem.

W szkole najpierw obudziłem zdumionych i wdzięcznych (do dziś dnia) Bispingów i kazałem im się przygotować do wyjazdu—z małym plecakiem—i czekać na mnie w autobusie. Historyk-łącznik zaakceptował moją decyzję co do Bispingów, ale nie godził się za żadną cenę na Czarneckiego i Delingiera, radził natomiast namówić Hernika, starszego ode mnie.

Hernik zakochał się w Francji—i w kimś innym—to też został, ale obiecał mi, że będzie pilnował Czarneckiego i Delingiera i że przekaże moje obawy francuskim *maquis*.

Resztę nocy spędziłem z p. Gostyńską, która mnie nie poznała,

tak byłem zmęczony, a potem przygotowała dla całej trójki spory zapas żywności, ażeby nie narażać się poszukiwaniem żywności w drodze.

Droga powrotna była straszna i trwała trzy dni i trzy noce. Wróciłem do Bagnols-les-Bains ostatni i komendant, prawdziwy Zagłoba, już się niepokoił, ale wierzył że wróci bo, "z Pana żołnierza okrutny".

Gdy zobaczył 2-metrowych dryblasów wybaczył mi niesubordynację i pochwalił, a potem popędził spać i budzić nie kazał przez dwa dni, tylko do posiłków. Wieczorem drugiego dnia przyszedł mi życzyć szczęśliwej drogi, bo znowu ruszaliśmy, a droga naprawdę była tym razem szczęśliwa, tylko nowy szlak górski był przerażający przepaściami. Ale na horyzoncie była swoboda, a z Gibraltarze nowe mundry polsko-alianckie i mecz z Anglikami w piłkę nożną Trzeciego Maja!

EPILOG. Parę miesięcy później rozegrała się tragedia Gimnazjum i Liceum im. Cypriana Kamila Norwida w Villard-de-Lans. Niemcy, nie chcąc mieć dywersji na tyłach wobec postępów wojsk alianckich we Włoszech i amerykańskiego desantu w Marsylii, postanowili załatać się z osódkami ruchu partyzanckiego w rejonie Vercors.

Stało się tak, jak przewidywałem: zaskoczenie i klęska, w rezultacie której dziesięciu Polaków leży dzisiaj na cmentarzu Villard de Lans, wśród nich pięciu bardzo mi dobrane znanych:

Zdzisław Hernik, mój partner i kolega, z którym planowaliśmy pojechać na bobsleje mistrzostwa świata do Genewy, żeby tylko nie ta wojna; Henryk Czarnecki i Jerzy Delingier, młodzi koledzy, prawdziwe orlęta, których śmierć opłakuje do dzisiejszego dnia i na zawsze, bo mogliem ich uratować, gdyby nie upór głupiego człowieka; Kazimierz Gerhardt i Jan Harvas, chemik i łacinnik, wspólni wychowawcy, piękni ludzie, którzy nie zawahali się stanąć tam, gdzie stanęli ich wychowankowie. Cześć ich pamięci!

PS. W Villard-de-Lans, które kochałem jak żadne inne miejsce na świecie z wyjątkiem Jastrzębia-Zdroju, nie byłem więcej nigdy, bo wierzę w duchy, a nie mógłbym spojrzeć tym na cmentarzu w oczy. Zrobiłem błąd uciekając z Villard i osłabiając je. Gdybym został przy tych idealnych warunkach terenowych, jakie tam istniały, bitwę można było wygrać i uratować tych pięciu.

Parafia Św. Heleny w Chicago

2315 West Augusta Blvd.

O Godz. 10:00 Pasterka po angielsku
O Godz. 11:30 Śpiewanie Kolęd.
12:00 w Nocy PASTERKA po polsku

7:30 Msza Św. Po Polsku 11:15 Msza Św. Po Polsku

9:30 Msza Św.
— zasyłamy —

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

I RADOSNEGO ORAZ POMYŚLNIEGO NOWEGO ROKU

dla Parafian, Przyjaciół i całej Polonii
Oby zatriumfowała i zwyciężyła ŚWIATŁOŚĆ i PRAWDA nad ciemnościami i zaskamaniem. — Radość, wesele i chwala w całej swej najwyższej istocie stała się wskaźnikiem naszego postępowania.

Życzenia te Zasyłają

KS. EDMUND SIEDLECKI, Proboszcz

KS. PRAŁAT STANISŁAW PIWOVAR

Proboszcz-EMERYT

KS. MICHAŁ SUSZEK, KS. STANISŁAW KANCOWSKI, Asystenci

PARAFIA ŚW. BEATRICE

4157 ATLANTIC AVE.

SCHILLER PARK, ILLINOIS

24 Grudnia o godz. 4:30 Śpiewanie Kolęd, Godz. 5 Po Pol. Msza Św.

O godzinie 11:30 śpiewanie kolęd i procesja do żłóbka.

O 12:00 w nocy uroczysta Pasterka

w Boże Narodzenie:

8:00 — 1-sza Msza Święta; 9:30 — 2-ga Msza Święta;
11:00 — 3-cia Msza Święta; 12:15 — 4-ta Msza Święta

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Parafianom, Przyjaciółom, Polskim Organizacjom i Calej Polonii

Zasyła

KS. J. Jerry Bresnahan, Proboszcz

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

WESOŁEGO I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

TAKŻE WIELE ŁASK BOŻYCH

Wszystkim Ludziom Dobrej Woli

oraz całej Polonii Chicagowskiej i Amerykańskiej

z całego serca składają

KSIEŻA SALWATORIANIE

Merrillville, IN. 46410

5755 Pennsylvania Street

Tel.: 219/884-0714

Sanktuarium Matki Boskiej Częstochowskiej

Uroczysta Pasterka o 12-tej w nocy na tle szopki

Bożego Narodzenia — Panoramy Tysiąclecia

Msze św. w Boże Narodzenie i w każdą niedzielę:

9:00 — po angielsku

12:00 — po polsku

Z okazji Świąt

Bożego Narodzenia

wszystkiego najlepszego

oraz Niech Nowo Narodzona Dziecina

Boża błogosławi Wam we

wszystkich Waszych zamiarach

i poczynaniach — Przyjaciółom

i całej Polonii

— życzą —

POLSCY OJCOWIE JEZUICI

DOMU MISYJNEGO

w CHICAGO

4105 N. Avers Ave.

Tel.: JU 8-7476

PARAFIA ŚW. ALOJZEGO

2300 W. LeMoyne St.

Godz. 11:30 Śpiew Kolęd — o północy Pasterka ze Mszą Św.

BOŻE NARODZENIE:

Msze Św. Godz.

8:00 — 10:30 rano po angielsku

12:00 ppl. po hiszpańsku

Zasyłamy Najserdeczniejsze Życzenia

WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Wszystkim Parafianom oraz Ludziom Dobrej Woli

i całej Polonii

Ks. Michael S. Michelini, Proboszcz

Kapłani z Parafii Św. Alojzego

PARAFIA PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO

2609 CARMEN AVENUE

Dnia 24-go Grudnia: o godz. 11:30 śpiewanie Kolęd o godz. 12:00 w nocy

uroczysta Pasterka ze Mszą Św.

Nabożeństwa w Dzień Bożego Narodzenia:

8:00 — 1-sza Msz Św.

10:00 — 2-ga Msza Św. 12:00 — 3-cia Msza Św.

Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku

Dla Naszych Parafian, Przyjaciół — Owocnych, Doniosłych i Chwalebnych

Poczyńań — Wiele Pomyślnych Sukcesów dla Dobra Waszych Rodzin We

Wszystkim Szczęść Wam Boże —

— zasyłają —

KS. JAN J. RUDNIK, Proboszcz — emeryt

KS. SYLWESTER M. URBANEK, Proboszcz

i KS. ANTONI PANTYRA, M.S.

Wszystkim parafianom, przyjaciółom i całej Polonii

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego

Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

— składa —

Parafia Św. Rozalii

OAK PARK i MONTROSE AVE.

4401 Oak Park Ave., Harwood Hts. Ill.

24 GRUDZIEŃ

4:00 po pld. — Wigilia

11:30 Śpiewanie Kolęd

12:00 uroczysta Msza Św. Pasterka

w Dniu Bożego Narodzenia Msze Św.

7:30, 9:00, 10:30 i 12:00 w południe

Proboszcz Ks. Marion J. Snięg

Ks. Charles Ezerskis, zastępca proboszcza

Siostra Nadine Ostlick, S.S.N.D. współpracownik proboszcza

Principal — Dirs Julia Stoffel

31 GRUDNIA

4:00 — Msza Św.

Nowy Rok

8:00 i 10:00

PARAFIA ŚW. STANISŁAWA BISKUPA

I MĘCZENNIKA

5352 WEST BELDEN AVE.

CHICAGO, ILL. 60639

PROGRAM SPOWIEDZI PRZEDŚWIĄTECZNEJ

22 grudzień, piątek — godz.

6:30 rano i 7:30 rano; 7:00 — 8:30 wieczorem

Program Mszy Świątecznych Na Okres Bożego Narodzenia

24 grudzień, ŚWIGILIA BOŻEGO NARODZENIA —

Msze św. normalnie jak w niedzielę.

godz. 9:15 wieczór — Śpiewanie kolęd w jęz. polskim.

godz. 9:45 wieczór — PASTERKA po polsku

godz. 11:30 w nocy — Śpiewanie kolęd w jęz. angielskim

o północy — PASTERKA w jęz. angielskim

25 grudzień, UROCZYSTOŚĆ BOŻEGO NARODZENIA —

Msze św. jak w niedzielę.

26 grudzień, ŚWIĘTO ŚW. SZCZEPANA —

Msze św. jak w tygodniu oraz wieczorna

Msza św. po polsku o godz. 6:00

1 styczni, NOWY ROK —

UROCZYSTOŚĆ ŚWIĘTEJ BOŻEJ RODZICIELKI

Msze św. jak w każdą niedzielę

DROGIM PARAFIANOM — WASZYM GOŚCIOM I WSZYSTKIM PRZEBYWAJĄCYM W NASZEJ PARAFII NA ŚWIĘTA BOŻEGO NARODZENIA I NA NOWY 1990 ROK PRZEOBITYCH ŁASK BOŻYCH ORAZ WSZELKIEJ POMYŚLNOŚCI W ŻYCIU RODZINNYM I OSOBISTYM.

ŻYCZA

KSIEŻA ZMARTWYCHWSTAŃCY

Z PARAFII ŚW. STANISŁAWA

BISKUPA I MĘCZENNIKA

PARAFIA ŚW. JACKA

3636 Wolfram Ulica

Dnia 24 grudnia

Godz. 9:00 wiecz. — Pasterka po angielsku

Godz. 11:30 w nocy Śpiewanie kolęd po polsku i PASTERKA

Dnia 25-go grudnia

w dniu BOŻEGO NARODZENIA

Msze Św. będą odprawione:

6:15 — po polsku

12:30 — po polsku

7:30 — po angielsku

5:00 wiecz. — po angielsku

9:00 — po polsku

6:30 wiecz. — po polsku

10:45 — po angielsku

W dniu Św. Szczepana Msze Św. po polsku

7:00 i 9:00 rano i 7:00 wieczorem

W KOSCIELE MISYJNYM

3050 N. Christiana Ave.

12:00 — PASTERKA

9:30 — po polsku

8:00 A.M. — po angielsku

11:00 — po angielsku

Najserdeczniejsze Życzenia Wesółych Świąt Bożego Narodzenia

i Szczęśliwego Nowego Roku

Dla Parafian, Znajomych, Przyjaciół

i Całej Polonii Dalszej owocnej i chwalebnej pracy we wszelkich kierunkach dla dobra

Waszych Rodzin w Nowym Roku

Zasylają

**Księża, Diakoni i Siostry
Z PARAFII ŚW. JACKA**

WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA

I
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

WSZYSTKIM PARAFIANOM

I
PRZYJACIOŁOM PARAFII

ŚW. RYSZARDA

5032 S. Kostner Ave.

życzą

Ks. Proboszcz Jeremie Siwek
Ks. Kazimierz Wronka — Asystent

MSZE ŚW. W WIGILIĘ I W BOŻE NARODZENIE

Wigilia Boż. Nar. 24 grudzień

5:00 po południu — po angielsku

10:00 w nocy Pasterka — po angielsku

12:00 o północy Pasterka — po polsku

BOŻE NARODZENIE 25 grudzień

MSZE ŚW.

8:00 rano — po angielsku

9:30 rano — po angielsku

11:00 rano — po angielsku

12:30 po południu — po polsku

PARAFIA ŚW. BŁĄŻEJA

6101 S. 75th Ave.

Summit, Illinois

Ks. Norbert J. Waszek — Proboszcz

+ 1989 +

SPOWIEDZI

Piątek — 22go grudnia: 6:30 do 8mej wieczorem

Sobota — 23go grudnia: 1:00-4:00 po południu

Sobota — 30go grudnia: 3:30-4:30 po południu

i po mszy o 5tej

MSZE ŚWIĘTE

Niedziela — 24go grudnia: Wigilia

Niedziela i zwykły obowiązek niedzielny

4:30 po południu Program Świąteczny

5:00 po południu Msza Angielska

10:00 wieczorem — Pasterka,

Ks. Bp. Alfred Abramowicz, celebrans

Poniedziałek — 25-go grudnia: Boże Narodzenie

Zwykły Porządek Niedzielny

8:00 rano msza polska

9:30 i 11:00 rano msze angielskie

12:15 po południu msza hiszpańska

PARAFIA ŚW. TURYBIUSZA

5646 SO. KARLOV AVENUE

O godz. 7:30 Msza Św. 24-go grudnia podczas, której chór dzieci

szkolnych będzie śpiewał kolędy

Porządek Nabożeństw:

O godzinie 11:30 śpiewanie Kolęd

Nabożeństwa w górnym kościele:

Godz. 7:30, 9:00, 10:30, po polsku i 12:00

Nabożeństwa w dolnym kościele: Godz. 9:00 i 10:30

Najserdeczniejsze Życzenia Wesółych Świąt

Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku

Dla Parafian, Przyjaciół, Dla Całej Polonii

oraz wydajnej pracy dla Jej dobra, dalszego rozwoju

i sukcesów we wszelkich kierunkach w Waszych

poczynaniach i staraniach, oby praca Wasza dała jak

najobfitszy plon ku pożytkowi Polonii Amerykańskiej,

Narodu Polskiego i Kościoła Katolickiego!

Szczęść Wam Boże w dalszych poczynaniach.

Najserdeczniejsze Życzenia Składają.

Księża Parafii Św. Turybiosa

Razem z Siostrami

Felicjankami — Nauczycielkami

PARAFIA ŚW. JANA BOŻEGO

1234 West 52-ga Ulica

W Dzień Bożego Narodzenia Najlepsze Ślą Życzenia

Ks. Frank A. Cimarrusti, administrator

oraz Księża i Siostry Zakonne.

Msze Święte:

Pasterka, w dniu Bożego Narodzenia:

7:30 po polsku, 9:00 po angielsku,

10:30 po polsku, i 12:00 po hiszpańsku.

PARAFIA ŚW. JADWIGI

2226 North Hoyne Avenue

Śpiewanie Kolęd o godzinie 11:30 w nocy

PASTERKA o Północy

wraz z uroczystą Mszą Koncelebrowaną

Następne Msze Św.:

W niedzielę Bożego Narodzenia

Godzina: 8:30, 10:00 Suma po polsku, 11:00

12:00 po Hiszpańsku

Najserdeczniejsze Życzenia Wesółych Świąt

Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

dla Parafian, Przyjaciół, Ludzi Dobrej Woli oraz całej Polonii

— zasylają —

KS. GERALD WATT, C.R. Proboszcz

oraz Wszyscy Księża Asystenci i Siostry Nauczycielki

PARAFIA ŚW. JÓZEFA

7240 W. 57-ma Ulica, Summit, Ill. 60801

Dnia 23-go Grudnia Spowiedź o godz. 3:30 do 4:30

O godz. 5:00 Msza Św.

11:30 śpiewanie kolęd po polsku oraz w innych językach.

12:00 Msza Św. Koncelebracyjna

Msze Św. w dniu Bożego Narodzenia o godz.:

7:30 — 9:00 — 11:00 — 12:15

Niechaj będzie pochwalony Bóg w Betlejem narodzony,

Który z nieba zszedł na ziemię, by odkupić ludzkie plemie,

Dziecie Jezus zeszło z nieba, by laknąć podać chleba,

By cierpiącym życie słodzić, by ze Stwórcą świat pogodzić.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT

BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Parafianom, Przyjaciółom i całej Polonii

Ks. Henryk Pozdol — Proboszcz

oraz Księża Asystenci

Ks. James Blazek i Ks. Edward Borkowski, S.V.D.

PARAFIA MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

3010 S. 48-my Court

Spowiedź:

Cicero, Illinois

Piątek, dnia 22-go grudnia od godz. 7:00 rano do 8:00

od godz. 3:00 do 4:50 i od godz. 7:00 wiecz. do 8:00

W sobotę i w niedzielę spowiedzi nie będzie.

24 Grudnia — O Godz. 11:00 Wiecz. Śpiewanie Kolęd

Pasterka o godz. 12 w nocy

w dniu Bożego Narodzenia

7:00 — 2-ga Msza Św. 10:00 — 4-ta Msza Św.

8:30 — 3-Cia Msza Św. po polsku 12:00 — 5-ta Msza Św.

Najserdeczniejsze Życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla Parafian, Przyjaciół, Znajomych i Całej Polonii

Szczęść Wam Boże w Dalszych Poczynaniach w Nowym Roku

— zasylają —

KS. TADEUSZ MAKUCH, Proboszcz

KS. JÓZEF PRZYBYŁOWICZ, Proboszcz Emeryt

KS. WŁADYSŁAW ZAJĄC

KS. BILL BARRON, O.P. i KS. FREDERIK PESEK

oraz Siostry Józefinki, nauczycielki przy naszej parafii

PARAFIA ŚW. PANKRACEGO

40-ty Place i So. Sacramento Ave.

O Godzinie 11:30 Wieczorem Już Będą Śpiewane Kolędy

12-ta w Nocy PASTERKA Uroczysta w Kościele,

o 7:30, 9:00, 10:30 po Polsku i o 12 w Południe

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Parafianom, Organizacjom Polskim

i Wszystkim Ludziom Dobrej Woli

— życzy —

KS. JÓZEF GREMBLA, Proboszcz

KS. ROBERT M. NIEĆ, Proboszcz-Emeryt

KS. ANDRZEJ WYPYCH, Asystent

KS. ZYGMUNT NIEDZIELSKI, Rezydent

JAN LESNER, Diakon

Our Lady Of Victory Parish

5212 W. Agatite Avenue

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

WESOŁEGO I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

dla Parafian

Oby Wasze wszelkie poczynania były owiane Duchem Bożym,

aby dalej ta piękna szlachetna i wzniosła praca była konty-

nuowana dla dobra parafii i rozwoju organizacji, dla dobra

Stanów Zjednoczonych, Polski, całej Polonii amerykańskiej.

Szczęść Wam Boże w dalszych wszelkich chwalebnych Wa-

szych poczynaniach i dalekosiężnych zbożnych zamiarach

i planach.

KS. DANIEL MCCARTHY, Proboszcz

oraz Księża Asystenci

PARAFIA ŚW. JANE DE CHANTAL

5247 S. MCVICKER AVE.

Dnia 24-go grudnia wieczorem

O godz. 4:00 Msza Św. Familijna

O godz. 6:00 Msza Św. Wigilijna

Msze Św. w dniu Bożego Narodzenia:

Godz. 7:30, 9:00, 10:15 i 11:30

Najserdeczniejsze Życzenia Wesółych Świąt Bożego Narodzenia i

Szczęśliwego Nowego Roku

Dla Parafian, Przyjaciół, Znajomych,

Obywateli Polskiego Pochodzenia

We wszelkich Waszych Poczynaniach — Szczęść Wam Boże

— zasylają —

Ks. Paweł Marszałek, Proboszcz

Ks. Frank Plotka, Asystent

Siostra Regina DeVito, C.N.D.

PARAFIA ŚW. WACŁAWA

3400 N. Monticello Ave.

12:00 o północy — Pasterka po polsku i angielsku:

Muzyka w wykonaniu chóru kościelnego

przy akompaniamencie zespołu instrumentów

strunowych, dzwoneczków, pianina i organów

9:00 rano — Msza w j. angielskim: Muzyka w wykonaniu Pueri

Cantores (Chór Dziecięcy)

10:30 rano — Msza solenna w j. polskim. Kolendy w wykonaniu

Martha Walas, solistka i akompaniamencie

instrumentów strunowych

12:00 w południe — Msza w j. angielskim, Kolendy przy

akompaniamencie pianina, instrumentów

drewnianych i kontrabas.

Składamy wszystkim parafianom, przyjaciołom, ludziom dobrej

woli i całej Polonii

życzenia

wesołych Świąt Bożego Narodzenia i radosnego Nowego Roku

Oby Boża Dziecina błogosławiła Wam we wszystkim w Nowym Roku

Ks. Eugeniusz Winkowski, proboszcz

oraz księża asystenci.

POLSKA MISJA DUSZPASTERKA PW. TRÓJCY ŚW.

W drugim roku swego istnienia, składa serdeczne życzenia wielu łask z rąk Bożej Dzieciny, Błogosławionych Świąt oraz szczęśliwego, Nowego 1990 Roku, Parafianom, Dobrodziejom oraz Przyjaciółom Trójcowi i całej Polonii.

Księża Chrystusowcy:

Ks. Władysław Gowin T. Chr. — Dyrektor

Ks. Jan Michalski T. Chr. — Asystent

Siostry Misjonarki: Teresa, Elżbieta i Bernardetta

Pani Stefania Pietruszka — Przew. Rady Parafialnej

Zapraszamy na Polską Pasterkę poprzedzoną półgodzinnym rozważaniem adwentowym. W wigilię (niedziela 24 XII) nie ma Mszy wieczornej o g. 5-tej.

W Boże Narodzenie Msze Św. o 8:00 i 10:30 rano. Nie ma Mszy wieczornej o g. 5-tej.

1118 Noble St.

Chicago, ILL. 6

PARAFIA ŚW. TEKLI

6725 W. Devon Ave.

24 Grudnia

Godz. 11:30 Śpiewanie Kolęd, Godz. 12:00 Uroczysta Pasterka

W dniu Bożego Narodzenia:

Godz. 7:30 — Msza Św.

Godz. 10:30 — Msza Św.

Godz. 9:00 — Msza Św.

Godz. 12:00 — Msza Św.

NIECH SŁOWO, KTÓRE CIAŁEM SIĘ STAŁO

ZAMIESZKA W SERCACH WASZYCH, A UŚMIECH

DZIECINY BETLEJEMSKIEJ TOWARZYSZY WAM

NA KAŻDY DZIEŃ NOWEGO ROKU

Najserdeczniejsze Życzenia

WESOLYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Dla Parafian, Przyjaciół, Znajomych i Całej Polonii

Szczęść Wam Boże w Dalszych Poczynaniach

— przesyłają —

KS. GERALD E. ROGALA, Proboszcz

Oraz Ksiądz Asystent:

KS. THOMAS CAMPANA

Diakon i wszystkie Siostry Zakonnice. Nauczycielki

Boże Narodzenie na Huculach

Wieczera wigilijna zaczyna się tradycyjną Kutlą, po huculsku zwaną dziobawką.

Wspominamy wciąż Wilno i Lwów. Stały się one symbolem tego co Polsce wydarto. Dziś, łącząc się myślami z ziemią naszych Ojców, wspomnijmy, że poza granicą na wschodzie nam narzuconą, mimo bezbożnego bolszewickiego władcy, wielu wielu Polaków obchodzić będzie Święta Bożego Narodzenia, jak przez wieki je obchodzili i przez wieki obchodzić będą.

Huculi poza słowiańską, mają ponoć w żyłach krew osadników rzymskich z czasów bardzo dawnych. Obrzędy Bożonarodzeniowe choć podobne do tych z innych części Polski, są jednak na tyle różne, że sądzić—warto coś o nich napisać.

Rizdwo

Boże Narodzenie, po huculsku nazywa się Rizdwo. Bardzo uroczyste odbywa się w Wilia. Tradycyjna wieczerza składała się z dwunastu potraw—zaczyna się kutlą, po huculsku zwaną dziobawką, potem następują pierogi, kasza z miodem, bob, fasola, kapusta, kukurydza, ryby.

W niektórych okolicach gospodarz — gazda wychodzi przed chatę i strzałem z pistoletu zwoluje domowników do wigilijnego stołu. Gazda, z każdej potrawy nabiera trochę do cebryzyska i wynosi bydło, by i zwierzęta pokosztowały wieczerzy. Potem z bochenkiem chleba w jednej ręce i kagankiem, w który nasypał kaziadło, obchodzi zagrodę, by dymem odpędzić wszelkie zło. Powracając do domu, obkłada też wszystkie pokoje, potem bierze miskę z jedzeniem wigilijnym i wychodząc przed chatę zaprasza na wieczerze, burzę, wilki, niedźwiedzie i czarnoksiężników, choć w ten dzień nie mają mocy. Na wieczerze bowiem zaprasza się każdego—nawet wroga.

Za Dusze Zmarłych

Powróciwszy, zamyka gospodarz drzwi i wtedy nikomu już nie wolno na dwór wyjść. Nim siadają do stołu, modlą się za dusze zmarłych, w ślicznych prastarych tradycyjnych zwrotach życząc im "ze szczęrego serca," by na tamtym świecie tak "wieczerały jak i my." Potem wszyscy sobie nawzajem składają życzenia szczęścia i zdrowia i zasiadają do stołu, zaczynając wieczerze od dziobawki.

Po skończeniu, chodzą po sąsiadach z życzeniami, aż w końcu schodzą się wszyscy w jednej chacie, przynosząc ze sobą jedzenie, zjawia się muzyka i bawią się nieraz do świtu.

Drugi Dzień Świąt

Poczynając od drugiego dnia Świąt chodzą po wsi kolednicy. Pieniądze oddają księdzu, dary w naturze dzielą między sobą. Koledników jest od ośmiu do dziesięciu. Jeden z nich niesie krzyż, zwany berzę—on zaczyna koledy—inni mu wtórują. Akompaniują im muzyka—skrzypce i trembita (długi róg huculski). Towarzyszą kolednikom tancerze—pląsanniki. Koled huculskich jest bardzo wiele, w prawie wszystkich powtarza się refren "Oj, daj Boże!"

Kolednicy idą od chaty do chaty, stając przed każdą, odzyna się wprzód trembita, potem gromada śpiewa: "Czy spysz, czy czujesz, gospodarczy?" Witają gazdę, składając mu życzenia, wychwalają jego zagrodę i upominają się o koledę. Gospodarze wychodzą przed dom, wynoszą kolednikom duży bochen chleba lub placek. Gospodyni pasmem lnu przewiązuje krzyż i wykupuje się pieniędzmi, po czym, jeśli gospodarze nie biedni, wszyscy wchodzą do domu na poczęstunek. Potem zaczynają się tańce, przychodzą zwabieni muzyką sąsiedzi. Na zakończenie, plęsanniki tańczą przed każdym z obecnych i każdy daje im prezent. Wychodząc, kolednicy żegnają zgromadzonych słowami: "Daj Boże, zdrowie i szczęście, dopomóż Boże w spokoju przepędzić święta, a drugich doczekać w radości."

Początek jednej z koled huculskich:

Nowa rada nam się zżywyła,

Preczysta Diwa syna zrodyła,

Oj, daj Boże . . . "

"WESELMY SIĘ, RADUJMY SIĘ"
CHRYSTUS SIĘ NAM NARODZIŁ
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOLYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Parafian, Przyjaciół i Sympatyków
Szczeńć Wam Boże w Dalszych Poczynaniach

— zasyla —

PARAFIA ŚW. RÓŻAŃCA

910 — 14-ta Ulica, North Chicago, IL.

24 Grudnia — Godz. 5:00 wiecz. Msza Św. — 11:30 śpiewanie kolęd

Godz. 12:00 w nocy Pasterka ze Mszą Św.

W dniu Bożego Narodzenia:

Msze Św. o godz: 7:00 po polsku, 9:00 i 11:00

KS. FRANCISZEK E. NIKLIBORC, Proboszcz

KS. STANISŁAW GRUCHOT, Asystent

KS. MICHAŁ SUSZYŃSKI, O.F.M., Asystent

"CIESZMY SIĘ I POD NIEBIOŚY
WZNOŚMY RAZEM MIŁE GŁOSY.
BO WESOŁA DZIS NOWINA
CZYSTA PANNA RODZI SYNA,
... JEZUSA PRZYWITAJCIE."

Ojcowie i Bracia Zmartwychwstańcy Przy Wyższej Szkole

GORDON TECHNICAL HIGH SCHOOL

ŻYCZENIA SKŁADAJĄ
ZDROWYCH I WESOLYCH
ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU

KS. HENRYK J. BLASKI, C.R., DYREKTOR |

KS. MARION GIENKO, C.R., PRZEŁOŻONY |

3633 N. CALIFORNIA AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60618 — 539-3600

KATOLICKA RODZINA SERCA PANA JEZUSA

4600 SO. HONORE

523-1041

1989 BOŻE NARODZENIE

NIEDZIELA, Grudnia 24-go, WIGILIA—Msze Św. Zwyczajne

11:30 wieczorem Śpiew Kolęd

12:00 o północy Msza Święta Bożego Narodzenia

PONIEDZIAŁEK, Grudnia 25-go—DZIEŃ BOŻEGO NARODZENIA

7:30 rano—po Polsku

9:00 rano—po Angielsku

10:00 rano—po Angielsku (Kaplica)

10:30 rano—po Polsku

12:00 południe—Angielska/Hiszpańska

WTOREK, Grudnia 26—Św. Szczepana

7:30 rano—po Polsku

7:00 wieczorem—po Polsku

NIEDZIELA, Grudnia 31-go—Uroczystość Św. Sylwestra

Msze Św. Zwyczajne

6:00 wieczorem—Angielska Msza (Antycypowana)

PONIEDZIAŁEK, Styczeń 1-szy—Uroczystość Maryi Matki Boga.

Nowy rok—1990

9:00 rano—po Angielsku

10:00 rano—po Angielsku (Kaplicy)

10:30 rano—po Polsku

12:00 w południe Angielska/Hiszpańska

SOBOTA, Styczeń 6-go

7:30 rano—Polska Msza

5:00 po południu—Angielska Msza

NIEDZIELA, Styczeń 7-go—Liturgiczna Uroczystość "Trzech Króli"

Msze Św. Zwyczajne

Ks. Ryszard J. Klajbor, Proboszcz

Ks. Michał Wasiel, Emeryt

Ks. Jacenty Kulinski, OFM.

Ks. Antoni Markus

Ks. Jan Latka

PRZYSYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOLYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA I

NAJRADOŚNIEJSZEGO NOWEGO ROKU

Dla wszystkich naszych Parafian, Przyjaciół, Polskich Organizacji —

życzymy wiele szczęścia i powodzenia we wszelkich wysiłkach, owocnej, szlachetnej i pięknej pracy dla dobra Kościoła Świętego, naszych Radaków,

sprawy polskiej i Polonii Amerykańskiej.

Zdrowych i przeobfitych łask od
Bożej Dzieciny na Święta Bożego Narodzenia
i na cały Nowy Rok 1990

życzą współbraciom w Kapłaństwie
i całej życzliwej katolickiej Polonii

OPAT HUBERT KOSTRZAŃSKI I POLSCY OJCOWIE CYSTERSI

8121 Archer Ave., Willow Spring, IL.

lub P.O. Box 334, Summit-Argo, IL. 60501

W kaplicy Matki Bożej Matki Kościoła w Boże Narodzenie

msze święte odprawione zostaną:

Pasterka o godz. 12 w nocy oraz następne o 7, 9 i 11 rano

Najlepsze Życzenia

Radosnych w Łaski Boże

ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

Oraz

POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

Zacnym Dobrodziejom — Drogim Przyjaciółom

I Całej Polonii Amerykańskiej

— składają —

OJCOWIE KARMELICI BOSI

zapraszając na polską Pasterkę o północy

24 Grudnia

1628 RIDGE ROAD, Munster, Indiana

Telefon 1-219-838-7111

**Biskup Ordynariusz
Diecezji Zachodniej
Polskiego Narodowego Katolickiego
Kościoła
Ks. Bp. Józef Zawistowski**

KATEDRA WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
2019 West Charleston Street
Chicago, IL.

Pasterka: Niedziela 24-go Grudnia 12:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek,
25-go Grudnia godz. 9:00 rano

KAPLICA WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH
9201 West Higgins Road
Park Ridge, IL.

Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 11:00 rano

**PARAFIA ŚWIĘTYCH
CYRYLA i METODEGO**
5744 West Diversey Avenue
Chicago, IL.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 12:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 8:00, 9:00, 11:00 rano

**PARAFIA ŚWIĘTEGO
JANA CHRZCICIELA**
4555 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 10:00 wieczór
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 10:00 rano

PARAFIA SŁOWA BOŻEGO
3842 West 57th Street
Chicago, IL.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia 12:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 9:00, 10:30 rano

PARAFIA ŚWIĘTEJ JADWIGI
3320 East 134th Street
Chicago, IL.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 10:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia 10:00 rano

**PARAFIA ŚWIĘTEGO
MICHAŁA ARCHANIOLA**
4916 Wegg Avenue
East Chicago, IN.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 12:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 10:00 rano

PARAFIA BOŻEJ OPATRZNOŚCI
269 West 57th Avenue
Merrillville, IN.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 12:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 10:30 rano

MISJA NASZEGO ZBAWICIELA
3547 Michigan Avenue
New Chicago, IN.

Pasterka: Niedziela
24-go Grudnia godz. 10:00 w nocy
Boże Narodzenie: Poniedziałek
25-go Grudnia godz. 9:00 rano

**"Pójdźmy wszyscy do stajenki,
do Jezusa i Panienki.
Powitajmy Małego
i Maryję Matkę Jego."**

**Zbliżamy się do kolejnych Świąt
Bożego Narodzenia — najpiękniejszych
w naszej polskiej tradycji.**

**Przeżywamy te dni ze szczególnym
wzruszeniem i biciem serca od lat dzie-
cinnych aż do późnej starości. Z radoś-
cią i rozrównieniem śpiewamy nasze
piękne koledy.**

**Niech z tej okazji i w sercach na-
szych zabrzmia słowa Pasterzy Betle-
jemskich**

"Pójdźmy i my i pokłonmy się Jemu"

**Pójdźmy i my w tych dniach do
Świątyń i oddajmy Cześć Nowo nar-
odzonemu Jezusowi.**

**W Imieniu Polskiego Narodowego
Katolickiego Kościoła życzę Wszystkim
Rodakom Błogosławionych Świąt
Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego
Nowego Roku.**

**NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA WESOŁYCH
ŚWIĄTBOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU**

Wszystkim Odbiorcom, Klientom,
Przyjaciółom i Całej Polonii
Przesyłają

**TERESA i STANISŁAW
PODGÓRSCY**
właściciele sklepu

FARMER'S MARKET

Deli and Liquor, Inc.

2910 N. Central Park Ave.

Tel.: 252-0370

oraz nowo otwartego drugiego sklepu tego samego rodzaju

ASHLAND SAUSAGE AND DELICATESSEN

2259 N. Lorel Ave.

(róg Lorel i Belden Ave.)

Tel.: 237-0378

Polecamy:
• KIELBASE POLSKĄ świeżą lub wędzoną • KIELBASE TATRZAŃSKĄ, ŻYWIECKĄ
• Polska lub amerykańska SZYNKE, wędzona, gotowana, od kości
• PASZTET • BALERONY • KIELBASKI • FLAKI • PIEROGI • GOŁĄBKI • ZUPY • CIASTA
Poza tym wielki wybór konserw rybnych. Zawsze świeże wędliny robione we własnej hurtowni,
oraz wszelkiego rodzaju delikatesów, importowanych z Polski i innych krajów.

ZAWSZE ŚWIEŻE PIECZYWO I ARTYKUŁY SPOŻYWCZE.

★ NAJWYŻSZA JAKOŚĆ ★ NAJNIŻSZE CENY ★ NAJLEPSZA POLSKA OBSŁUGA

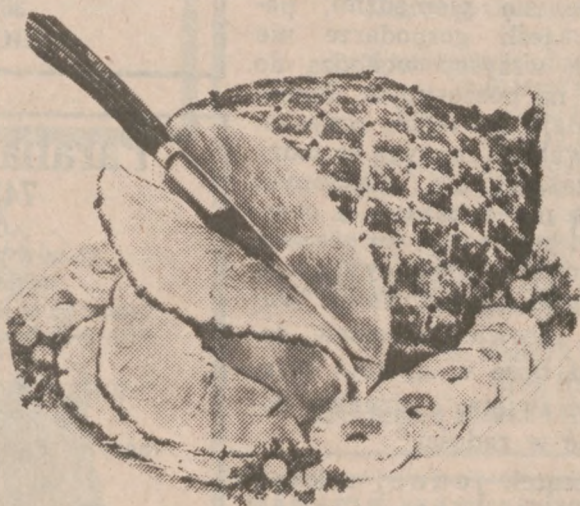
Dziękujemy za dotychczasowe poparcie i polecamy się Waszej łaskawej pamięci na przyszłość.

**NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU**

Wszystkim Odbiorcom, Klientom,
Przyjaciółom i całej Polonii

— przesyłają —

**TERESA i STANISŁAW
PODGÓRSCY**
właściciele

ASHLAND SAUSAGE CO.

2713 W. Division

Tel.: 278-3400

PRODUKCJA i HURTOWA DOSTAWA WSZELKIEGO RODZAJU WYROBU WĘDLIN.

Tak jak w roku 1989 z przyjemnością byliśmy na usługach naszej Klienteli, tak i w 1990 r. pragniemy dalej obsługiwać grzecznie i jak najsprawniej. Polecamy się się łaskawej pamięci.

Najlepsze Życzenia Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia i Pomyślnego
Nowego Roku Wszystkim Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii

— przesyłają —
właściciele wraz z całym zespołem
pracowników, dobrze zaopatrzonego
składu wędlin własnego wyrobu
oraz delikatesów i produktów
żywnościowych z Polski i całego świata

Teresa i Zenon Gadomscy, właściciele

**CENTRAL SAUSAGE
AND DELICATESSEN**

3246 N. Central Ave.

Tel.: 736-0822

**POLSKI SKLEP
Alex Delicatessen
& Liquors**

5255 W. Fullerton Avenue Tel.: 622-2545

Polecamy Duży Wybór Wędlin Własnego Wyrobu, oraz Wszelkiego Rodzaju
Wyroby Garmazeryjne w wielkim Wyborze.
MAMY Także w Naszym Sklepie na Składzie Duży Wybór Trunków Kra-
jowych i Importowanych. Wszystko Po Przystępnych Cenach. Grzeczna przy-
jacielska obsługa. Zapraszamy. Stanisław Rychtarczyk, Właściciel

— zasyłamy —
Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku

Wszystkim Rodakom i Klientom, oraz dla Całej Polonii

**NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU**

Przyjaciółom, Znajomym, Klientom i Całej Polonii

— zasyła —

LOTUS PASTRY SHOP

2501 N. LOTUS UL.

Walter Podmanski i Stanley Łukaszczyk, Właściciele

którzy ukończyli szkołę cukierniczą w Polsce, zapraszają Was po bardzo
smaczne wypieki: Wszelkiego rodzaju Ciasta, Chleb, Bułeczki, Torty
Weselne, Urodzinowe i na wszelkiego rodzaju uroczystości rodzinne.
Otwarte od poniedziałku do piątku, od 7-ej rano do 7-ej wiecz., w soboty
7-ej rano do 5-ej po poł., w niedziele zamknięte. Nasze ceny są bardzo
przystępne.

Po Zamówienia Telefonować 237-4477

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Dla Klientów, Przyjaciół i
Polonii

Oby w Nowym Roku Wasze dalsze wysiłki i
poczynania dały jak najobfitsze owoce i
rezultaty oraz przyczyniły się ku załatwieniu
wielu spraw dla narodu polskiego, dla innych
polskich organizacji oraz całej Polonii.
Szczęść Wam Boże w Waszych
Wszelkich Zbożnych Poczynaniach

Zasyłają:

Aniela i Franciszek BOBAK, właściciele

**BOBAK'S SAUSAGE SHOP
AND DELICATESSEN**

1100 W. 47th Pl.

Tel. 847-1794

1658 W. 47th Str.

Tel. 847-4845

3651 W. Diversey Ave.

Tel. 489-3677

5089 S. Archer Ave.

Tel. 582-5759

5131 W. Fullerton Ave.

Tel. 237-9025

3034 N. Milwaukee Ave.

Tel. 489-6239

ZAPRASZAMY WAS DO NASZYCH POLSKICH SKLEPÓW WEDLIN
NA KAŻDĄ OKAZJĘ SZCZEGÓLNI NA OKRES ŚWIĄTECZNY

NA WASZ STÓŁ polecamy wielki wybór wędzonych i pieczonych szynek, kielbas
domowego wyrobu i ręcznie krajanych, oraz wszelkiego rodzaju wyśmienitych wędlin.
Bardzo wiele doskonałych delikatesów importowanych z Polski.

SENKOWSKI HOME BAKERY

Polski sklep z Pieczywem, Wyrobami Cukierniczymi Wędlinami
i Delikatesami oraz Restauracja z Tradycyjną Polską Kuchnią

*Piotr Matyszewski,
Właściciel*

Przesyła
NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT

Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Przyjaciółom, Klientom, Starej
Emigracji
oraz Wszystkim Nowo przybyłym

2931 MILWAUKEE AVE. CHICAGO, IL 60618 TEL. 252-3708

Wszystkim naszym klientom, przyjaciołom, znajomym
i całej Polonii przesyłamy
NAJLEPSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

BARBARA'S BAKERY

PIEKARNIA • DELIKATESY

OWOCE • JARZYNY

5236-40 W. Fullerton Ave.

Tel. 622-9845

Pod jednym dachem możecie
zaopatrzyć się we wszystkie
produkty!

Wyroby cukiernicze, Wędliny i Smacze Pieczywo

Na wasz stół świąteczny polecamy: smaczny chleb polski, torty,
makowce, serniki, babki i wiele innych.

Serdecznie zapraszają BARBARA i MARIAN BASTA, właściciele
Grzeczna Polska Obsługa i Zawsze Najniższe Ceny!

**KLIENTOM, PRZYJACIOŁOM
I CAŁEJ POLONII
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA**

Wesołych Świąt
i Szczęśliwego
Nowego Roku
— składa —

**KRAKUS HOME MADE SAUSAGE
and Delicatessen**

4772 N. MILWAUKEE Ave.

Tel.: 736-3524

W naszym sklepie zaopatrzyć się w wysokiej jakości wędliny własnego wyrobu oraz
wszelkiego rodzaju produkty importowane z Polski i z różnych krajów Europy

Serdecznie zaprasza rodzina Bielowicz:

Zofia, Jerzy, Robert i Krzysztof

BRISTOL DELICATESSEN & LIQUORS

3086 N. Milwaukee Ave.

Tel. 545-7072

ORAZ DRUGI SKLEP TEGO SAMEGO RODZAJU
5207 W. Belmont Ave. Tel. 545-6097

**Właściciele Jan i Helena Milkowscy
z Rodziną**
— składają —

**Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych i Radosnych
Świąt Bożego Narodzenia oraz Zdrowego
i Szczęśliwego Nowego Roku
Wszystkim Klientom, Przyjaciółom
oraz Całej Polonii**

Serdecznie zapraszamy do naszego sklepu-super, w którym można kupić smaczne, własnego wyrobu wędliny, pieczywo, wyroby garmażeryjne.

Import z całego świata, artykuły spożywcze.

W sekcji monopolowej b. duży wybór likerów, miodów pitnych, koniaków, szampanów oraz duży wybór trunków importowanych z Polski i całej Europy.

Prezenty świąteczne przy zakupie za \$20.00

Sklep otwarty we wszystkie dni w roku od godz. 8 rano do 2-jej w nocy.

UWAGA!!!

BARDZO WAŻNE!!!

1 milion 200 tys. dolarów wygrała jedna z Pań na los Loterii Stanowej, kupionej w sklepie Bristol Delicatessen & Liquor, 3086 N. Milwaukee Ave.

Najlepsze i najserdeczniejsze życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

I
BŁOGOSŁAWIENSTWA BOŻEGO W NOWYM ROKU
swoim klientom i całej Polonii

— składa —

STANLEY'S SAUSAGE SHOP

3648 W. BELMONT AVE.

TEL.: 539-6607

DZIĘKUJEMY ZA DOTYCHCZASOWE POPARCIE I POLECAMY
NASZE USŁUGI W NADCHODZĄCYM, 1987 ROKU

**NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA**
Szczęśliwych Świąt
Bożego Narodzenia
— oraz —
Radosnego Nowego Roku

— Zasyłają —

Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii
Właściciele Pierwszorzędnych Sklepów

FARMER'S MARKET & DELICATESSEN

4348 W. 51-sza Ulica (róg Archer i Kostner)
Tel.: 767-6034

Henryk i Wanda Śliwa, Właściciele

Na Wasz stół świąteczny miejsce najsmaczniejsze i najlepsze wędliny wyrobu domowego produkowane na sposób polski, europejski, i amerykański, oraz wszelkiego rodzaju delikatesy, świeże owoce i warzywa, jak również produkty importowane z Polski i innych krajów. Wyroby piekarnicze smaczne z najlepszych piekarni, sprowadzane z sześciu różnych piekarni. Na Wigilię mamy duży wybór: różnego rodzaju ryby marynowane, wędzone: karpie, szczupaki, śledzie solone i marynowane i wiele innych. Po przystępnych cenach.

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku
Wszystkim Rodakom i Klientom oraz Całej Polonii
— składają —

**Luba i Wacław Jewusiak właściciele
pierwszorzędnej i bardzo znanej od
lat polskiej piekarni znanej pod nazwą.**

ANN'S BAKERY

2158 W. Chicago Ave.

Wypiekamy codziennie smaczne i
zdrowe pieczywo. Najlepszy, słynny w
Chicago i okolicach żytni chleb.

Przyjmujemy zamówienia na wesela, bankiety, party i inne rodzinne
uroczystości. Piękne torty i inne pieczywo zamawiajcie wcześniej —
tel. 384-5562.

Wasi Rodacy Luba i Wacław Jewusiak, nowi właściciele proszą
o poparcie i polecają się Waszej łaskawej pamięci.

Najserdeczniejsze życzenia
**WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU**
Klientom, Znajomym,
Przyjaciółom i całej Polonii
— składają —

**Włodzimierz i Józefa Latocha
właściciele**

LATOCHA'S BAKERY

5222 W. Diversey Ave.

Tel.: 736-0805

Serdecznie zapraszamy i polecamy doskonale torty świąteczne, weselne i na każdą okazję.

Babki, serniki i kotaczki — wszystko ze świeżych i pożywnych produktów. Świetny żytni chleb.

Zwróćcie uwagę na nasze specjalności — Ceny przystępne

Mamy także na składzie różne gatunki mięsa w dużym wyborze.
Oraz Wiele Innych Smacznych Własnych Wyrobów
Garmażeryjnych a Także Importów z Różnych Krajów

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

J i L. Soltys Właściciele

Miła i Grzeczna Obsługa

Otwarte Codziennie od 9 Rano do 9 Wieczorem
7 DNI W TYGODNIU

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Klientom i Przyjaciółom oraz
Całej Polonii
— zasyła —

SZYMAŃSKI BAKERY & DELICATESSEN

5945 W. Irving Park Rd.

Tel.: 283-2225

Zapraszamy miejscową Polonię i wszystkich do naszego nowoczesnego sklepu z pieczywem i doskonałymi wędlinami. Polecamy smaczne wypieki ze świeżych i pożywnych składników oraz wszelkiego rodzaju domowego wyrobu wędliny, przygotowane z najlepszego gatunku mięsa.

Duży asortyment delikatesów krajowych oraz importowanych z Polski i innych krajów.

Godziny sklepowe: Poniedziałek do soboty od 6:00 rano do 8:00 wiecz.,
w niedzielę od 7:00 rano do 5:00 po południu.

Tadeusz Walik

Nim zabłyśła pierwsza gwiazda . . .

Drzwi zamknęły się z trzaskiem. Wiatr wpadł do sieni i zamilkł. Przygarbiony człowiek oparł głowę o ścianę.

— Co ja powiem dzieciom? Jak im wytłumaczyć, że w tym roku drzewka nie będzie. Chciałem pożywić parę złotych, ale wszyscy mi odmówili. Zrobiłem co mogłem. Na nieszczęście musiałem zapłacić podatek dochodowy. Władze nie chcą wiedzieć, że co zarobię wystarczy nam tylko na chleb. Często dzieci są głodne. Skąd wziąć na ubranie, opał, książki szkolne, lekarstwa. Żona chora. Ja pracuję jak koń od wschodu do zachodu słońca. I co mam? Przekląć nędzę! — zaklął szczerze i pchnął drzwi od kuchni.

W kuchni było jasno i ciepło. Śnieg, wniesiony z podwórza, szybko zamienił się w wodę i spłynął po powierzchni kurtki.

— Zamieć. Świata Bożego nie wiadać. Jutro będzie mróz. Śnieg jest drobny. Będzie mróz. Wiatr wieje jak . . .

— Przyniosłeś pieniądze? — prze-rwała żona sprawozdanie męża o pogodzie.

— Nie. Woroszczuk nigdy nie dotrzymał słowa. Powiedział, że odda mi po świętach, jak zboże sprzeda.

— Każdy mówi: po świętach, po Nowym Roku! Za ostatnie pieniądze kupiłam mąkę, drożdże i cukier. Jak będzie z drzewkiem? Hela i Jadzia od miesiąca robią różne wycinanki, języki. Dziś skończyły łańcuch kolorowy. Mietek i Wanda kończą szopkę. To wszystko ładnie wygląda, ale na czym te zabawki zawieszają? Niech ci brat pożyczyci. On ma pieniądze. Powiedz mu, że przed Nowym Rokiem . . .

— Byłem u niego. Znasz jego żonę. Jeśliby mi pożyczył parę groszy miałby piekło w domu. Nie ma o czym mówić. Powiem dzieciom, że w tym roku drzewka nie będzie.

— Tatusiu, choinkę można kupić za dwa złote. Wiem o tym od pani

Andrzejowej. Czy koniecznie musi być duża, do sufitu?

— Helu, mama policzyła wszystkie pieniądze, jakie mamy. Czy wiesz ile mamy? 92 grosze.

★

Dzieci wiedziały, że rodzice pracują ciężko i robią wszystko, żeby glód jak najrzadziej zaglądał do ich chaty, ale nie mogły pogodzić się z myślą, że w tym roku nie będzie drzewka. Przecież drzewko było każdego roku.

O czym opowiadać będą, gdy wrócą do szkoły? Boże Narodzenie bez drzewka? Wigilia bez zapachu wosku i żywicy, bez zapalonych świec kolorowych? O Boże, zrób coś, żeby drzewko było.

Przygnębienie ogarnęło dzieci. Trzynastoletni i najstarszy w rodzinie Mietek najbardziej przeżył się smutnym oświadczeniem ojca. Postanowił nie uronić ani jednej łzy. Po co miał iść w ślady Wandy, która już beczala w objęciach matki.

★

Wiatr unosił tumany śniegu, lizał ściany domostw, zaglądał do każdego kąta, wyl w kominach, plądrował zagrody i śniegiem bielił wioskę i pola.

Świat cały wyglądał jak olbrzymia kula wypełniona białym, wirującym pyłem. Każdy kontur, kształt rozpyływał się w zawiei. Wszystko co żyło szukało ciepłego kąta.

Po południu wiatr przycichł. Śnieg padał dalej.

Mężczyźni odrzucali śnieg, przekopywali przejsia i ścieżki. W domach kobiety robiły przygotowania i porządki świąteczne. Przeróżne zapachy ulatniały się z kominków i pobudzały apetyt.

★

Mietek chodził niespokojnie po kuchni.

— Co ci jest, Miciu, jesteś chory?

— Nie mam.

— Jeśli nie jesteś chory, pomóż ojcu śnieg odrzucić.

Chłopak narzucił palto na siebie i zamiast do ojca, pobiegł do drewni. Tam odszukał małą pilę do ścinania gałęzi, schował ją pod palto i, uważając, żeby ojciec go nie doszł, znikł za węglem stodół.

Mietek brnął po pas w śniegu. Miejsca wydmuchane przebywał szybko; jednak przeprawa przez zasypane śniegiem była niebezpieczna i uciążliwa.

Na horyzoncie, czerniał las.

— Jeszcze pół godziny a będę na miejscu — pocieszył się chłopak.

— Tyle śniegu wszędzie. Spoczęłem się jak przy rąbaniu drzewa. Wiem, którą choinę zetnę. Już zmierzch zapada — przestraszył się nagle i serce zabiło mu głośnie. Wyciągnął pilę i przyspieszył kroku.

Kurniawa rozszalała się na nowo. Wiatr pełzał po powierzchni ziemi.

Las, pokryty śniegiem, szumiał. Płatki śniegu, padając na rumianą twarz chłopca, topniały jak na rozpalonej patelni.

★

— Co tu robić teraz? Jak dostać się do choinki. Trzeba będzie odgarnąć ten śnieg — zdecydował.

Po pewnym czasie odsypywania chłopak doznał do upatrzonej choinki. Pila zgrzytnęła parę razy o zlodowaciałą korę i zagłębiła się szybko do wnętrza pnia. Ręce chłopca zapachniały żywicią. Ścięte drzewko oparło się o śnieżny nasyp.

Zmrok zapadał szybko. Chłopak wydobył choinkę z śnieżnej wnęki, chwycił za najgrubszą gałąź i wlokąc to skradzione szczęście ruszył w powrotną drogę.

— Czy zdążę do domu, nim zabłyśnie pierwsza gwiazdka? — zapytał sam siebie.

Nadzieję miał małą, tym bardziej, że śnieg padał ciagle, a wiatr miotał drzewkiem i chłopcem, utrudniając mu powrót do domu.

— Jeśli zabłądę, co będzie? Kto przyjdzie mi z pomocą? W tej zadymce kto mnie odnajdzie? Już jestem zmęczony. Gdzie jestem? Jak długo idę? Czy nie zmyliłem kierunku?

Nasłuchiwał. Żadnych odgłosów z wioski.

Chłopak szedł ciagle przed siebie. Posuwał się powoli i ociężale. Zmęczenie owładnęło jego ręce i nogi.

— Brak mi sił. Gdy znajdę jakiś nasyp przykuć tam i odpocznę chwilę. Gwiazd jeszcze nie ma. Może zdążę przed pierwszą gwiazdą. Rodzice niepokoją się o mnie. Może już jestem blisko wioski — łudził się nadzieją.

★

Po parugodzinym poszukiwaniu, w którym wzięła udział prawie cała wioska, znaleziono chłopca skulonego w rowie na skraju wioski. Zasnął ze zmęczenia przytulony do swego drzewka.

Wolyn, 1937 r.

Pragniemy Złożyć Najserdeczniejsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
SZCZESLIWEGO i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Klientów, Przyjaciół oraz Całej Polonii

BEE JAY'S INC. DISTRIBUTORS

Meat Products-Processors

940 W. Fulton Mkt.

Tel.: 829-4410

Joseph Badzioch, Sr., President; Joseph Badzioch, Jr., Manager;
Steve Badzioch, Foreman

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia i Radosnego
Nowego Roku Dla Klientów,
Przyjaciół i całej Polonii
— zasyła —

KASIA'S POLISH DELI

2101 W. Chicago Ave.

Tel.: 486-6163

Polecamy najlepsze świeże domowego wyrobu kabanosy, pierogi, sałaty, ryby różnego rodzaju i zupy. Szyński wędzone oraz wyborową i nieźrównaną w smaku krojoną domowej roboty kiebasę polską.

Importowane szynki z Polski — Krakus i Atalanta

CENY PRZYSTĘPNE

WYBÓR WIELKI

ZAPRASZAMY DO NAS

DLA WAS

Na Dni Postne i Tradycyjną Polską Wigilię oferujemy Wam różnego gatunku Ryby, doskonale różnego rodzaju pierogi oraz wiele innych potraw. Mamy również najsmaczniejsze i najlepsze wędliny domowego wyrobu, produkowane na sposób polski, europejski i amerykański, oraz różnego rodzaju delikatesy.

Ceny Przystępne. Bardzo duży wybór.

UCZYŃCIE TE ZAKUPY

W POLSKIM SKLEPIE WĘDLIN

KRAKÓW FOREST VIEW SAUSAGE STORE INC.

6452 MILWAUKEE AVE.

775-3088

Jesteśmy ponad 35 lat w tym samym miejscu.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku składamy najserdeczniejsze życzenia dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów, Związkowców i całej Polonii

Naszemu Miłym Klientom, Przyjaciółom
i Całej Polonii Najlepsze Życzenia
Wesołych i Szczęśliwych Świąt
składa **rodzina Bacików**

**po zakupy
świąteczne
pójdźmy wszyscy
do BACIKA...**

ciasta
pieczywo
artykuły delikatesowe
owoce
warzywa

najlepsze gatunki
świeżego mięsa.

najwyższej jakości wędliny

BACIK'S SUPER MEAT MARKET & LIQUORS

2976 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO ☎ 342-8855

Nasz drugi sklep mieści się na południowej stronie miasta pod adresem:

**4249 S. Archer Ave.,
Chicago
Tel. (313) 247-2253**

Zaopatrzyć się tutaj tak jak w sklepie na Milwaukee Ave., w najlepsze gatunki mięsa, smaczne wędliny najwyższej jakości, garmazeryę własnego wyrobu: pierogi, flaczki i t.p.

Oprócz tego, zawsze świeże: ciasta, pieczywo, artykuły delikatesowe, owoce warzywa i wiele innych produktów krajowych i importowanych.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT I
SZCZĘŚLIWEGO I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU

Dla Klientów, Przyjaciół Znajomych i Całej Polonii
— zasyła —

**BURZAWA
SAUSAGE SHOP
i DELICATESSEN
4410 N. MILWAUKEE**

Polecamy Państwu bogaty wybór różnego rodzaju szynki i wędlin wyrabianych przez samego właściciela który jest masarzem z Polski i posiada długoletnie doświadczenie przy wyrobach wędlin w USA. Polecamy również duży wybór wyrobów garmazeryjnych jak: flaczki, czarnina, gołąbki, galareta, różnego rodzaju pierogi, naleśniki, duży asortyment sałat.

**SKLEP OTWARTY 7 DNI W TYGODNIU
Tel.: 777-7123**

**PRAGUE SAUSAGES
& DELICATESSEN
6312 W. CERMAK RD.**

Berwyn, IL. 60402 Tel.: 795-0250

Na Wasz stół mamy zawsze doskonałe wędliny wyrabiane z najlepszego gatunku mięsa, a także wielki wybór artykułów delikatesowych z Polski i innych krajów.

Różnego Rodzaju Pierogi Oraz Wiele innych Potraw postnych Przed Świątami oferujemy Wam różnego gatunku ryby, różnego rodzaju pierogi oraz wiele innych potraw postnych.

Na Wigilię Prosimy Zamawiać Wcześniej

Ceny Przystępne • Wybór Wielki • Grzeczna Polska Obsługa

**Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia i Radosnego Nowego Roku**

**Wszystkim Rodakom i Klientom oraz Całej Polonii
— składa —**

MARIA i STANISŁAW DYNIA, Właściciele

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
DLA KLIENTÓW ORAZ DLA POLONII

— zasyła —

POLSKO-AMERYKAŃSKA PIEKARNIA

DUNAJEC BAKERY

3601 S. Paulina Ulica

247-4175

oraz

BAKERY i DELICATESSEN

5060 S. Archer Ave.

Tel.: 585-9611

Czesława i Jan Miętus, Właśc.

Codziennie
świeże pieczywo

POLSKI CHLEB

KOLACZ Z SEREM

Przyjmujemy
specjalne
zamówienia

CHALKI
Z RODZYNKAMI

DUŻY WYBÓR TORTÓW URODZINOWYCH I WESEŁNYCH

Najserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku
Wszystkim Naszym Klientom, Przyjaciółom i Ich Rodzinom
oraz całej Polonii
— składa —

**MARIA
DELIKATESY**

5200 S. California
Tel.: 434-6999

Polecamy domowego wyrobu wędliny w różnych gatunkach, a także świeże wyroby garmazeryjne, jak pierogi, gołąbki i bigos. U nas zaopatrzyć się możecie również w pieczywo i ciasta oraz owoce i jarzyny. Oferujemy także bogaty wybór artykułów delikatesowych z importu i produkcji krajowej. Sklep czynny od poniedziałku do piątku od 9 rano do 8 wiecz., w sobotę od 8 rano do 8 wiecz. i w niedzielę od 8 rano do 2 po poł.

Maria i Zdzisław Dobrzyńscy, właściciele

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
Radosnego Nowego Roku
Dla Przyjaciół, Znajomych
oraz całej i Polonii
— zasyła —

BALTIC BAKERY

4627 S. HERMITAGE AVE.

Dośkonale pieczywo wszelkiego rodzaju codziennie świeże i smaczne.
Na Wasze rodzinne uroczystości zamawiajcie wcześniej, dzwoniąc:
LA 3-1510 — Mówimy Po Polsku

Najlepsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Pomyślnego Nowego Roku
— przesyłają —

**HELENA i PIOTR NOWAK
Właściciele**

FARMER'S MARKET

5259 W. Fullerton Ave.

•+•

Tel. 622-4631

Zapraszamy do naszego sklepu po wędliny własnego wyrobu, mięsa w różnych gatunkach, wyroby garmazeryjne, wysmienite pieczywo oraz owoce i jarzyny.

Mamy również produkty importowane z różnych krajów i firm miejscowych.

ZASYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Klientom, Przyjaciółom i całej Polonii

— zasyła —

GENERAL SAUSAGE

2512 S. Western Ave.

Tel.: 254-7734

Hurtowe dostawy wszelkiego rodzaju wędlin

Czesław Falborski z Rodziną właściciele

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU
Swoim Odbiorcom,
Znajomym, Przyjaciółom
— zasyłają —

Krzysztof i Halina MERON, Właściciele

Polskich Delikatesów i Groserni

TERESA DELI and GROCERY

5333 W. Fullerton Ave.

Tel.: 637-5871

Domowy Wyrób Wszelkich Wędlin
oraz Wyrobów Garmazeryjnych

Zapraszamy

Na Dzień Bożego Narodzenia
i Inne Okazje
Po smaczne polskie pieczywo
wszelkiego rodzaju zawsze
udajcie się do pierwszorzędnej piekarni
gdzie możecie zaopatrzyć się w doskonałe
europejskie torty, polskie makowce, kremówki
— napoleonki, oraz inne doskonałe pieczywo.
Własnego wyrobu czeskie knedliki i pierogi.

MINARIK BAKERY

5832 W. Cermak Rd.

Cicero, IL. 60650

Tel.: OLYMPIC 2-2854

**Serdecznie zapraszają: Maria i Stanisław Guzik
Właściciele**

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU Dla Klientów, Przyjaciół i Całej Polonii

ITALIAN & VIENNA BREAD • FRENCH BREAD CRUMBS
(ALL BREADS ENRICHED)

**Gonnella
BAKING CO.**

DAILY SERVICE TO

PIZZERIAS

RESTAURANTS

GROCERY STORES

733-2020

2002-14 W. ERIE
CHICAGO

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
Dla Klientów oraz Dla Polonii — Zasyła Amerykańska Piekarnia

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA i SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU

Przyjaciółom Znajomym, Klientom i Całej Polonii

— zasyłają —

**DANDY MEAT MARKET
BONIEK'S DELI**

Własny wyrób wędlin

Specjalność kielbasa wiejska

1023 N. Western Chicago, IL 60622

Bonifacy, Elżbieta Wróbel, Właściciele

Otwarte 7 dni w tygodniu

276-0589

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Przyjaciołom, Znajomym i Klientom Owocnej i Pożytecznej Pracy
oraz Sukcesów dla Dobra Całej Polonii w Nowym Roku

— zasyła —
Pierwszorządny Polski Sklep

KRAKOWIA DELICATESSEN & LIQUORS

4173 S. Archer Ave.
Tel.: 254-2597

U nas zawsze możecie się zaopatrzyć
we wszelkiego rodzaju wędliny i
delikatesy tak krajowej produkcji
jak też i innych krajów europejskich
U nas także możecie kupić likiery,
wódki i wszelkiego rodzaju trunki
krajowe i z importu.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO NASZEGO SKLEPU
I PRAGNIEMY BYĆ NA WASZE USŁUGI,
ZAPEWNIAMY WAS O DOSKONAŁYCH
NASZYCH WYROBACH I PRZYSTĘPNYCH CENACH
JÓZEF i HALINA GIL, Właściciele

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia

oraz zdrowia, szczęścia i pomyślności
z Nowym Rokiem

Klientom, przyjaciołom, znajomym i całej
Polonii — przesyła znana w Chicago polska
firma importowo-eksportowa

SOPHIE COMPANY KRAKUS

3038 N. MILWAUKEE AVE.

TEL.: 227-7279

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt
naszym liczным Klientom i Przyjaciołom oraz
całej Polonii przesyła

SLIZ

POLSKIE SKLEPY WĘDLINIARSKIE

RAYMOND i LILLIAN SLIZ z MATKĄ JANINĄ
wraz z Zespołem Pracowników

3116 West 43rd St.
6743 W. Archer Ave.

Tel. 523-9533
Tel. 229-1138

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia i Pomyślnego Nowego Roku Wszystkim
Klientom, Przyjaciołom i Całej Polonii Przesyłają
Danuta i Stanisław Pasieka, Właściciele
Wraz z Całym Gronem Pracowników

PASIEKA BAKERY

3056 N. MILWAUKEE AVE.

TELEFON: 278-5190

Pamiętaj że . . .
"Dobre i Smaczne Wypieki
Kupisz u Pasieki"

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów i całej Polonii
— zasyłają —

MIECZYSLAW i KRYSZYNA JANIEC, Właściciele

ANTOINETTE CLUB

4559 S. Richmond St.

Tel.: 247-0244

*Sala do wynajęcia na wesela
party, chrzciny, posiedzenia inne okazje.*

ZAPRASZAMY

do sklepu delikatesowego

MATTHEW'S DELI

Mieczysław i Krystyna Janiec, Właściciele

6850 S. Archer Ave.

Tel.: 586-4848

Polecamy szeroki wybór wędlin, wyrobów
garmazeryjnych i duży asortyment mięsa.

Sklep otwarty codziennie od godz. 7 rano do 8 wiecz. W piątki od
7 rano do 9 wiecz. W niedziele od 9 rano do 2 po pld.

Zapraszają właściciele

Na miejscu przy stolikach podajemy gorące dania,
zupy, kanapki itp.

Realizujemy również zamówienia na wynos.

NA WASZ STÓŁ ZAWSZE

MIEJCIE RÓWNIEMŻ DRÓB i PŁACTWO
W tego rodzaju mięsa zaopatrzcie się w polskich sklepach

Western Poultry & Meat Co.

JOHN NOWAKOWSKI — KENNETH NOWAKOWSKI

ROBERT NOWAKOWSKI, Właściciele

950 N. WESTERN AVENUE 5428-30 W. BELMONT AVE.
Tel.: 633-2714 Tel.: 545-5502

2158 W. GRAND AVE. — Telefon: 243-3850

Meat Market and Delicatessen

3851 W. Fullerton Ave.

Tel.: 384-9832

Zaopatrzyć się we wszelkiego rodzaju
drob w naszych sklepach
na Wasze Rodzinne Uroczystości
Zasylamy
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów
i Całej Polonii

GNATEK'S SAUSAGE

1722 W. CHICAGO AVE.

TEL.: 226-5146

Wasz Stół Świąteczny zastawcie najsmaczniejszymi wędlinami,
które są robione z najlepszego mięsa przez fachowców na
sposób polski i europejski. Delikatesy z Polski i krajowej
produkcji.

**WIELKI WYBÓR WĘDZONYCH i PIECZONYCH
SZYNEK, KIELBAS i BOCZKÓW**

Importowane szynki KRAKUS i ATALANTA

Prosimy o odwiedzenie naszego sklepu a przekonacie się o doskonałej jakości naszych wyrobów, przystępnych
cenach i zawsze przyjacielskiej obsłudze. Klientom, Przyjaciołom, Znajomym i całej Polonii składamy

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku.

Maria Dąbrowska

Nasza Staropolska Gwiazdka

Na dwa dni przed wilią po-
syłano do boru po choinkę.
Czasem był już mrozek, a
choinka nie przybywała je-
szcze. Dzieci smuciły się wte-
dy i przeczuwały tysiące nie-
szczęść. Przychodził ojciec,
zasiadał z dziećmi o szarej
godzinie i pocieszał je.

— Już wyszedł stary Jó-
zef z nieba. A tu śnieg po
kolana. Idzie, idzie starowina
powoli... Dzieciom serca bi-
ły jak dzwony.

Ale wnet zadudniło coś za
oknem. To choinka jechała z
lasu — i w aksamicie nocy
słychać było przed domem do-
nośne głosy, gdy ją ściągano z
wozu.

Nazajutrz rano wnoszono
choinkę do jadalnego poko-
ju. Przynosiła ze sobą zapach
lasu i zimy. Stała mroźna,
ciemna i zamyślona, wysoka
od podłogi do sufitu.

Dzieci chodzą koło niej i
raz po raz dotykają ostrych
zmarzniętych igieł.

Wieczorem po kolacji ma-
tka otwiera kredens. Wstrzy-
mujemy oddech.

— Macie tu figi, pierniki...
Cukierków chyba starczy, a
orzechy zaraz się przyniesie.

A tu marmypanowe owoce.
Dzieci, nie zjadacie!

Matka wysypuje na tacę
część kredensowych skar-
bów. Marmypanowych owoców
jest tylko funt i nie wolno
nikomu zjeść po jednej sztuc-
ce, aż póki przynajmniej dwa
dni na choince nie powiszą.

— Przynieście mi koszy-
czek — woła matka.

Dzieci lecą po koszyk. Za-
bierają go razem z włóczko-
wą podstawką pod lampę i
z matki szydełkową robotą.

Matka rozdzieliła między
dzieci kolorową włóczkę, za-
czyną się robota. Do każdej
sztuki przywiązywać trzeba
kawałek włóczki i zrobić pe-
telkę, ażeby można było na
choince powiesić.

A teraz ojciec idzie na gó-
rę po jabłka i orzechy. Sły-

chać go długo i jak chodzi,
jak myszkuje, a nam serca
się tłuką, gdy myślimy o
ciemnych i zimnych czelu-
ściach poddasza, o jego nie-
przebrodzonych wertepach.

Potem ojciec sam lakiem
klei złoczone orzechy, po dwa,
po trzy, po cztery, i wiąże
jabłko.

Późno wieczorem matka
odnosił tace ze słodyczami
do salonu i przykrywała je ser-
wetką.

Dzieci drżały wewnętrznie
od przeczuć. Cieszyły się
straszliwie i bały się, że coś
się stanie. A nuż jutrzejszy
dzień okaże się nie Gwiazd-
ką.

Jeszcze za oknem stała noc
ciemna, śnieżna, gdy dzieci
tuż się zrywały ze snu. O-
twierały okiennice i noc pa-
trzyła w ciche, nagrzane
wnętrze domu, po którym
snuły się i pełzały rubinowe
blaski od zapalonych w ple-
cu i na kominku ogni. Przez
okno z salonu widać było
gwiazdę zaranną, jak brylan-
tową lilie, z czarnych niebios
kwitnącą.

Lampa wisząca w jadalnym
pokoju, kołysała się z lekka,
a gdy kto przechodził, dzwię-
czały cieniutko wszystkie
czarki, kieliszki i szklanki,
wystawione odsłonięte na
kredens, jakby i one dygotały
ze wzruszenia razem z dzieć-
mi. Za oknem noc błednia-
ła, topiła się w pomarańczo-
wych i fiołkowych mgłach i
ogród wyłaniał się z cieniów,
stojący sztywno w swych ja-
sno-błękitnych śniegach, nie-
śmiały i uroczy.

Gdy rozwidniło się zupeł-
nie, a wszystkie lampy po-
gaśły, przyjeżdżały siostry
cioteczne ze swoim ojcem.
Wyciągały z pudełek złotoli-
ce cacka na choinkę. To by-
ło hasło. Choinkę wnoszono
do salonu a jeszcze zanim ją
postawiono, trzeba było u-
mieścić na szczycie sre-
brzystą gwiazdę i anioła,
dmącego w puzon. Potem za-
wieszało się jabłko, pod któ-
rymi zwolna i leniwie gięły
się gałęzie choinki.

A gdy choinka była już u-
brana i omotana w złote i
srebrne nici od ciepła w po-
koju zaczynały wirować wie-
lobarwne świecidełka, pach-
nieć pierniki i figi. Ach fi-
gi! — Czy wy pamiętacie
jeszcze, jak pachną figi i dak-
tyle wespół z igłami choinki?

Tymczasem znad stawu sły-
chać już było głos ojca i ma-
tka brnęła po śniegu, okuta-
na od stóp do głów, między
klombami róż owiniętymi w
słomę. Dzieci nadziewały na
siebie pośpiesznie włóczkowe
kamasze i watowane szubki i
biegły także.

Na stawie ludzie wlekli pod
lodem sieć, krzycząc i nurza-
jąc ręce w przereblach.
Wszystkim przewodził stel-
mach. W ogóle nie było waż-
niejszej czynności we dworze,
do której nie używano by
Stelmacha. On zabijał wie-
prze, robił kielbasy i kiszki,
pilnował ważnych robót, jeź-
dził za interesami, kierował
połowem ryb, malował po-
dłogi i tapetował ściany we
dworze, kiedy zaszła potrze-
ba.

Gdy wszystko nad sta-
wem ucichło, a ryby kla-
szące po wodzie cebra, za-
niesiono do kuchni, ojciec
szedł ze strzelbą na polowa-
nie, żeby mieć szczęście na
cały rok. Dzieci biegły jeszcze
na łąkę, w podwórze, do ogro-
du zobaczyć jak jest wszę-
dzie, kiedy przychodzi Gwia-
zdka.

Zbiegały się wszystkie psy
i tańczyły przed dziećmi. Ku-
ry chodziły ostrożnie, wyso-
ko podnosząc nogi. Indyki, je-
cząc pochylone nieco w bok,
wyciągnawszy głowy, ucieka-
ły wielkimi, niezgrabnymi su-
sami.

Wróciwszy do domu, dzie-
ci stawały przed choinką
zdziwione i nieśmiałe, tak by-
ła cała iskrząca i uroczyste
piękna. Na drugie śniadanie
dawano śledzie, a potem za-
cynało się popołudnie bez
(Dokończenie na str. 10-ej)

POLONII CHICAGOSKIEJ SKŁADAMY NAJLEPSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

The lean, tender, juicy ham with the Old World flavor:

Krakus

BRAND

Imported Polish Ham

Serve hot, glazed and garnished to suit your fancy—or cold,
right from the can. Comes fully cooked, in 3, 5, 7 and 12
pound can sizes. And every bite gives you that famous
Krakus Old World flavor...

IMPORTED BY U.S. FOOD PRODUCTS, INC.,
CHICAGO / PHONE 342-7210 & 342-7410

©USFP, INC. 1978

Nasza Staropolska Gwiazdka

(Ciąg dalszy ze str. 9-ej)

końca. Dzieci chodzą z kąta w kąt, siadały przy oknach niespokojne, ciche rozmarzone.

Zmrok nadchodził tak powoli. Zdawał się już być blisko i cofał się znowu. Dzieciom śniło się w oczach wytężonych. Zamykały je i liczyły do stu, do dwustu i myślały, że gdy je otworzą, będzie już ciemniej. Było jaśniej.

Matka wciąż wychodziła do kuchni. Ojciec siedział nieruchomo i milcząco w salonie. Zdawał się nie widzieć domu i dzieci. Myśli jego odlatywały daleko do dawnych lat, kiedy Gwiazdkę spędzał w powstaniu i do lat jeszcze dawniejszych szkolnych.

Narazie ojciec mówił: — Widzę już Gwiazdę.

A jeśli było pochmurno mówił:

— Muszą już być gwiazdy na niebie — i wstawał.

Wtenczas cicho i niespodziewanie zamykały się drzwi do salonu. Teraz nadchodził święty Józef. Jego dzieci nie mogły zobaczyć. Siedziały w pokoju, coraz to ciemniejszym, zastrachane i pełne lubyh oczekiwań. Drzwi otwierały się wreszcie. Salon jaśniał i krążył przed naszymi oczyma.

Szelest anielskich skrzydeł snuł się po całym domu, a choinka gorzała tak, jak gorze niebo gwiazdziste — oczy mrużyły się, a serce topniało.

Dzieci wchodziły nieśmiało zupełnie oszołomione. Rodzice zupełnie tak samo onieśmielone, przyciągali je za ręce i całowali.

Okiennice były otwarte i we wszystkich oknach jaśniały czarodziejskie choinki.

Dużo chwil cudnych upłynęło zanim dzieci wreszcie spostrzegły podarunki pod choinką dla wszystkich ułożone.

Ojciec ujmował, wtedy skrzyppce, przegrzywał na nich i śpiewał:

A wczorą z wieczora, a wczorą z wieczora

jednemu włosy zjeżyć na głowie. Dzieci uciekały co sił do pokuju. Po chwili jednak wracały znowu i z jedną nogą na progu patrzyły, jak wchodził do kuchni „gwiazdor” z wielką, siwą brodą i pytał dzieci kucharki o pacierz. Później myśmy się z rodzicami dzielili opłatkiem i nareszcie zasiadaliśmy do wieczerzy, podczas której matka drżała, aby dzieci nie uduławiły się ością, a dzieci jadły ryby ze strachem i zdawało im się czasem, że się dławia. Wtedy ojciec kazał im jeść dużo kartofli i były zachwycone. Do wieczerzy dzieci dostawały słodkiego

muszkatołowego wina i prosiły o jeszcze. W końcu zjawiały się bakalie — sen całego roku — słodycz daktyli, pachnąca i ostra słodycz fig, aromatycznie szczypiące rodzynki, zimne marmoladki, wonne korzenne pierniki, a na końcu orzechy.

Dużo włoskie orzechy jedliśmy z miodem, a małymi laskowymi graliśmy z ojcem w cetno i lichu. Po wieczerzy jeszcze raz zapalano świeczki — słodka nuda ogarniała wszystko, jak zawsze po nasytenu się wielkim szczęściem.

Pół śniac nad naszymi zabawkami — słyszeliśmy, jak we mgle, z obszarów nocy i mrozu płynie kołoda:

Gdy się Chrystus rodzi i na świat przychodzi, ciemna noc w jasnościach promienistych brodzi.

W blaskach tej nocy zaczynała tańczyć czerwona gwiazda — i chłopcy wyczyniali pieśń o sianie.

Wyndź ty książę, z złotego

z niebieskiego dworu —

A gdy zaintonował pieśń:

Bóg się rodzi, moc truchleje — dzieci wszystkie razem wybuchają nagle śpiewem, jak płaczem.

W drzwiach od jadalnego pokoju stała już cała służba, a także każdy, kto o tej porze do kuchni przyszedł.

Wobec tego ojciec kładł skrzyppce, brał talerz, na którym leżały opłatki, i wszyscy

szli ku kuchni. Na wielkim stole były porzastawiane misy, a na nich piętrzyły się jabłka, orzechy i pierniki. Musiała być porcja dla każdego z dworskiej kuchni, i z czeładnej. Wszyscy się cisnęli, ażeby się przełamać opłatkiem. Potem dostawali ogromny kielich wódki, a ojciec do nich przepijał. Przychodził też wóldarze, stelmach ogrodnik, ale ci tylko opłatkami się łamali i składali życzenia.

Nagle wszystkie dziewczuchy, jakie były w kuchni zaczynały wrzeszczeć, jakby je kto ze skóry obdzierał a w oknach pokazywały się pyzate czerwone gęby. Nie były one straszne, kiedy wisiały jako maski na straganach w miasteczku ale teraz, gdy się ruszały okropnie i wykrzywiały za oknem, mogły się nie-

pokoja, nieprzeplacone, godne, byś w raju było pokoszone.

“Uśmiech dzieciństwa”

Mieczysław i Janina Kostelic, właściciele

MITCH & JANINA DELICATESSEN

zapraszają do swoich doskonale zaopatrzonych sklepów delikatesowych polecając Specjalnie Na Okres Świąteczny — Na Wigilię

- Karpie
- Grzyby
- Duży wybór świeżych mięs
- Domowego wyrobu wędliny
- Szeroki asortyment wyrobów garmazeryjnych (gołąbki, pierogi itp.)
- Zupy
- Mleko i artykuły nabiałowe
- Importowane słodycze z Europy
- Pieczywo

Przyjmujemy zamówienia na wyroby garmazeryjne

• Przystępne ceny • Miła polska obsługa

833 N. WESTERN AVE. 1012 N. WESTERN AVE.

Tel. 772-0688 Tel. 486-0684

Poniedziałek do soboty 8:00 rano do 7 wiecz.

Niedz. 8:00 rano do 2 po poł. W niedziel. od godz. 8:00 rano do 3:00 po poł.

ZASYŁAMY
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Przyjaciółom, Znajomym Klientom
i Całej Polonii

Czy należysz do jednej z polonijnych organizacji bratniej pomocy?

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Wszystkim Naszym Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii

składają Wanda i Zdzisław Zakrzewscy, właściciele

John's Sausage & Delicatessen

2811 West 55-ta Ulica, Przy Californii Telefon: 776-5200

NA ŚWIĘTA POLECAMY WYSMIENITE SZYNKI WĘDZONE I GOTOWANE ORAZ PRZERÓŻNE GATUNKI WYROBÓW WĘDLINIARSKICH Z WŁASNEJ WYTWORNI. NA SKŁADZIE MAMY RÓWNIEŻ MOC PRODUKTÓW IMPORTOWANYCH I KRAJOWYCH

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA I RADOSNEGO
NOWEGO ROKU

Klientom, Znajomym, Przyjaciółom
i Całej Polonii zasyła

MIKOŁAJCZYK SAUSAGE

Wyrób europejskich wędlin od 1918 roku

Uprzejmie zawiadamiamy, że w naszych sklepach polecamy olbrzymi asortyment własnego wyrobu: wędzonek, wędlin, wyrobów wędliniarskich oraz zawsze świeżego mięsa. Wszystkie nasze wyroby oferujemy jak zwykle po niskich i przystępnych dla każdego cenach.

Zaznaczamy, że prowadzimy sprzedaż hurtową, a także wszystkie nasze wyroby na życzenie klienta pakujemy hermetycznie.

Ponadto polecamy szeroki wybór: artykułów delikatesowych krajowych oraz z importu, wyrobów nabiałowych oraz wyrobów garmazeryjnych własnej produkcji, takich jak pierogi, uszka, flaczki, bigos, fasolka, gołąbki, paszteciki, krokićci, kotlety smażone i inne, oraz pieczywo i ciasta w szerokim wyborze.

Zapewniamy miłą, szybką i fachową obsługę, i gwarantujemy zadowolenie z zawsze udanych świeżych i smacznych zakupów, w naszych sklepach.

HALINA i ANDRZEJ KOLASA
WŁAŚCICIELE

ANDY'S DELI MIKOŁAJCZYK SAUSAGE SHOP EUROPEAN STYLE SAUSAGES

3055 North Milwaukee Avenue Chicago, IL 60618 486-8870
1737 West Division Street Chicago, IL 60622 486-8160
5438 North Milwaukee Avenue Chicago, IL 60630 631-7304

OPRÓCZ SPRZEDAŻY DETALICZNEJ PROWADZIMY RÓWNIEŻ SPRZEDAŻ HURTOWĄ

J. KASPROWICZ.

Przy Wigilijnym Stole

Przy wigilijnym stole,
Łamiąc opłatek święty,
Pomnijcie, że dzień ten
radosny
W miłości jest poczęty.

Że, jako mówi wam wszystkim
Dawne, odwieczne orędzie,
Z pierwszą na niebie gwiazdą
Bóg w naszym domu
zasiedzie.

Sercem Go przyjąć gorącym,
Naścieżaj otworzyć wrota —
Oto, co czynić wam każe
Miłość, największa cnota.

Po Wyjątkowo Smaczne, z Najlepszego Mięsa,
Wyroby Domowej Produkcji Wszelkiego Rodzaju
KIEŁBASY, WĘDLINY DELIKATESY
Z Polski i Innych Krajów
Także Artykuły spożywcze

Zapraszamy

JOE
& FRANK'S
Famous Home
Made Sausage

5620 S. Pulaski Rd.

Tel.: 581-0639

Frank Ratulowski

Europejski Wyrób Wędlin Godziny: 8 rano do 7 wiecz.

ŻYCZYMY WESOŁYCH ŚWIAT

BOŻEGO NARODZENIA

i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Wszystkim Rodakom i Klientom,

i Całej Polonii

WYRÓB DOSKONAŁYCH WĘDLIN POD KIEROWNICTWEM SZYJEWSKIEGO

Na Boże Narodzenie zaopatrujcie się
we wszystkiego rodzaju wędliny,
świeżą i wędzoną kiełbasę, serdelki,
serdelową, kabanosy i inne wyroby
Szyjewskiego

Polecamy również tradycyjne polskie produkty:

- Pierogi — 7 gatunków
- Zupy — czarnina, żurek, barszcz
- Sałatki

wszystko przygotowane na miejscu z naturalnych składników.

Najserdeczniejsze życzenia wesołych

Świąt Bożego Narodzenia

i Radosnego Nowego Roku

wszystkim Klientom, Przyjaciółom oraz całej Polonii

— składa —

CAESAR'S POLISH DELI

901 N. DAMEN AVE.

TEL. 486-6190

RONALD CAESAR KAFTAŃSKI

Kolejne święta Bożego Narodzenia przyszło przeżywać wielu Polakom na emigracji. Szczególnie właśnie w tym czasie przypominamy sobie rodzinę, bliskich, znajomych, których pozostawiliśmy w kraju. Każdy stara się przyozdobić swój kąt tak, aby jak najbardziej przypominał dom rodzinny.

Bardzo trudno jest przeżywać święta samotnie, dlatego też tworzą się często tutaj rodziny, które nie zawsze łączą więzy krwi, ale są związane uczuciowo. Wigilia Bożego Narodzenia kojarzy się wszystkim z nastrojem domowego ogniska, zapachem ciast, świeżej choinki, spokojną atmosferą, z ciepłem rodzinnym.

Jakże często jednak Polacy byli i są zmuszeni przeżywać ją w oddaleniu od najbliższych im osób. Wielokrotnie podczas świąt Bożego Narodzenia, przy wigilijnym stole, dziadkowie wspominają swoje wigilie, które przeżywali w obozach jeńców, w partyzantce.

Ciekawe przeżycia mają także ludzie, którzy dzielili się opłatkiem wigilijnym na statku, daleko od domu, lub w egzotycznych krajach.

Nie trzeba jednak w ogóle wyjeżdżać z kraju, aby przeżyć odmienną wigilię. Przekonałam się o tym sama podczas czteroletniej nauki w Liceum Ogólnokształcącym w Pobiedziskach. Miałam dzięki temu okazję przeżywania czterokrotnie wigilii dwa razy w roku. Chcę się podzielić przyjemnymi wspomnieniami z czytelnikami.

Dzisiaj z perspektywy czasu, muszę stwierdzić, że były to wigilie niepowtarzalne, których w tym roku i w następnych latach na pewno będzie mi brakować.

Tak wspaniały nastrój, którego nikt, kto przeżył te chwile nie potrafi zapomnieć, stwarza się już na kilka dni przed 24 grudnia, w małej miejscowości pod Poznaniem — Pobiedziskach, a właściwie w Polskiej Wsi.

Ta niejasność nazw wynika z tego, że Polska Wieś jest to już tylko nazwa zwyczajowa, ale bardzo często używana przez mieszkańców oraz istniejąca w pamięci ludzi i na tarczach szkolnych oraz pieczętach.

W Pobiedziskach właśnie, czy jak kto woli w Polskiej Wsi, mieści się jedna z nielicznych, prywatnych szkół w Polsce, prowadzona przez siostry zgromadzenia Sacre Coeur (Najświętszego Serca Jezusa).

Wspomnienia uczennicy Sacre Coeur w Pobiedziskach

Wigilia w szkolnym kręgu

Jak z każdego innego internatu, tak i stamtąd, wszyscy rozjeżdżają się do domów na kilka dni przed świętami. Jednak tym razem nie jest to zwykłe oczekiwanie i radość tylko z powodu perspektywy spędzenia świąt w domu i odpoczynku. Wszyscy oczywiście pragną tego bardzo, ale każdy czeka przede wszystkim na wspólną, szkolną wi-

wieksza i najpiękniejsza z choinek stoi w jadalni, gdzie zasiądzie przy wigilijnej wieszce — jak co roku — około 200 osób. Dla każdego znajduje się miejsce przy wspólnym stole, wcześniej starannie ustrojonym białym obrusem, gałązkami świerku i świecami.

Białe lśniące nakrycia oraz tradycyjne i różnorodne potrawy są

w podniosłym nastroju, ale kolędy sprawiają, że nastrój robi się coraz bardziej rodzinny. Sprzyja temu również widok spoza witraży kaplicy — zalesione pagórki, malownicze jezioro — pokryte warstwą miękkiego puchu śnieżnego. Jest to widok prawdziwie sielski, gdy nad tym krajobrazem zaczyna świecić księżyc i "mrugać pierwsza gwiazdka".

Po Mszy św. wszyscy przechodzą do jadalni. Tam nikt od razu nie zasiada do stołu, bo w progu czekają ogromne ilości opłatków świętych. Teraz następuje najważniejszy moment tej uroczystości — łamanie się opłatkiem. Nastrój z minuty na minutę robi się coraz bardziej uroczysty i podniosły, ale nie przeszkadza to łom radości, które często spływają po twarzach jako znak szczęścia. Opłatkiem dzieli się wszyscy obecni i każdy z każdym.

Trwa to bardzo długo, nawet trzy lub więcej godzin, bo oprócz uczniów, uczniów i siostr na ten wieczór zostali zaproszeni także nauczyciele ze swoimi rodzinami. W ten dzień nikomu się jednak nie spieszy, każdy ma dla każdego dużo czasu. Często dopiero w tym momencie wszyscy zdają sobie sprawę jak wiele ich łączy, jak bardzo są sobie nawzajem potrzebni, jak wiele mogą sobie życzyć, za ile spraw mają okazję przeprosić drugą osobę.

Kiedy już wszyscy zakończą życzenia świąteczne, nadchodzi czas aby zasiąść do wigilijnego stołu. Tego dnia personel w kuchni miał o wiele więcej pracy niż codziennie. Wszystkie potrawy przygotowane są zgodnie z polską tradycją. Tak więc na stole króluje smaczna ryba, kapusta z grzybami, kluski z makiem, pierogi różnego rodzaju. Postawiono między półmiski także świeczniki, które stwarzają przyjemny półmrok, ale nie przeszkadzają dostrzec smakoszy.

Po zaspokojeniu pierwszego głodu coraz częściej w trakcie wieczoru wigilijnej rozlegają się kolędy. Po kolacji, drugie klasy proszą wszystkich do auli — i ze zdenerwowaniem chowają się w garderobie scenicznej. W tym bowiem roku to one przygotowują świąteczne jasełka. Ponieważ przedstawienie to wymaga dużej ilości aktorów, każdy ma więc okazję pokazać swoje zdolności. Nierzadko jest to udany debiut reżyserski, aktorski lub choreograficzny młodego talentu.

Zgodnie z jeszcze jedną polską tradycją, którą najbardziej przeżywają dzieci, ale jest ona miła dla każdego — każdy po przedstawieniu dostaje prezent. Ponieważ prze-

Elżbieta Markiewicz

waża pleć żeńska, mieliśmy okazję być świadkami komicznego wydarzenia, którego roku, w chwilę po rozdaniu prezentów świątecznych.

Ktoś (zapewne św. Mikołaj), który pakował prezenty do paczek zapomniiał o rodzaju męskim — czyli kilku profesorach i ich uczniach. Ów św. Mikołaj do wszystkich paczek włożył m.in. efektowne, ograniczone pończochy, które rzeczywiście damskiej części zgromadzonych sprawiły wiele radości — bo miało to miejsce w czasach "kryzysu gospodarczego", ale przekomiczny widok stanowili panowie, któ-

pt. "Cicha noc" śpiewana na kilka głosów i w czterech językach: polskim, angielskim, niemieckim i francuskim. Był to już ostatni punkt uroczystości, a późno wieczorem wszyscy rozeszli się do swoich pokoi, ja codziennie, jednak częściej uśmiechając się do siebie.

Jestem pewna, że w takiej wigilii może wziąć udział każdy, kto zechce — zawsze goście są w tych murach oczekiwani i podejmowani ze "staropolską gościnnością", a ja ze swej strony zapewniam, że przeżycie takiego wieczoru pozostawia niezapomniane i jakże miłe wrażenia.

Na drugi dzień odbywały się jeszcze lekcje w szkole wg. planu, ale były one nieuchronnie owiane wspomnieniami poprzedniego wieczoru. Po zakończeniu lekcji ucz-

Dziedziniec szkolny i wejście główne. Lata po I wojnie światowej.

gilię. Świadczy to o tym, jak ważnym jest ona faktem w życiu szkoły i internatu, jeśli ustępuje jej nawet wyjazd do domu, po kilkutygodniowej rozłące z rodzinami.

Już kilka dni przed wigilią w całym ogromnym budynku pachnie świeżością i czystością. Widać od razu, że generalne porządki odbyły się w każdym najmniejszym kącie. Zapach czystości miesza się z zapachem świeżych, wysokich choinek i spływającej po nich żywicy. Naj-

bardzo ważnym momentem w tym dniu, także dlatego, że... cały dzień do wieczora obowiązywał post. Ale jak się potem okazuje — warto było go podjąć.

Przed przystąpieniem do wieczoru wszyscy spotykają się w pachnącej kładzie i żywicy kaplicy, aby wziąć udział w Mszy św. Ksiądz (choć w rzeczywistości trwa jeszcze adwent) przyodziany w bożonarodzeniowe szaty odprawia bardzo uroczystą Mszę św. Wszyscy trwają

Łamanie się opłatkiem — wigilia 86.

rzy nieświadomi co to jest, rozwijali uważnie nylonowe pończochy.

Stwierdzili jednak zgodnie po wyjaśnieniu, do czego to służy, że są to cenne prezenty dla żon i mam. Takie miłe incydenty nie zakłócały atmosfery świątecznej. Za chwilę znów rozlegać zaczęły się kolędy.

Szczególną popularnością do późnego wieczora cieszyła się kolęda

niowie rozjechali się do swoich rodzinnych domów, aby z kolei tam spędzić wigilię z rodziną i podzielić się przeżyciami ze szkoły. W internacie i szkole czekać będą do nowego roku ustrojone w choinki korytarze, klasy i pokoje do czasu kiedy znów zapelnia się gwarem młodzieży.

(Dokończenie na str. 12-iej)

**Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
Dla Przyjaciół, Klientów i
całej Polonii dalszej owocnej**

**i pożytecznej pracy dla
dobra sprawy polskiej
oraz wszelkiego
powodzenia w
dalszych poczynaniach
Chwalebnych Sukcesów
i Pomyślności.
Szczęść Wam Boże!**

**Calumet Federal Savings
& Loan Association of Chicago**

1350 EAST SIBLEY BOULEVARD, DOLTON
841-9010

2600 SAUK TRAIL, SAUK VILLAGE
758-0094

8905 SOUTH COMMERCIAL AVE., CHICAGO
768-6331

3501 EAST 106th STREET, CHICAGO
731-0752

TADEUSZ WALCZAK, Prezes i Zarządca

Tylko Te Narody i Społeczeństwa,
Rodziny i Jednostki Są Bogate i
Zasobne, Których Zwyczajem Jest
Oszczędzanie.

Dla Waszej wygody okienka Drive-in
otwarte od godziny 7:30 rano

**Pewność, Bezpieczeństwo
i Zaufanie!**

Przez okres wielu lat prowadzenia spółki oszczędnościowej, te główne i podstawowe zasady są w pełni stosowane w tej Polskiej Spółce Oszczędnościowo-Pożyczkowej.

W tym dniu królowie porzucili swoje trony, a pasterze swoje siada, aby spieszyć z pokłonem nowo narodzonemu Książęciu. Prowadziła ich Gwiazda Betlejemska oświecając im drogę do małego ślóbka. Dzisiaj Jego Słowa rozbrzmiewają po całej kuli ziemskiej.

"POJÓJ NA ZIEMI"

Prowadź nas, bo my też odkładamy nasze sprawy i troski, aby oddać hołd Królów w dniu Jego Narodzin. W prawdziwym duchu wiary i Dobrej Woli łączymy się z całym rodzajem ludzkim i przesyłamy wszystkim serdeczne życzenia.

— zasyłają —

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów Polskiego Pochodzenia
Wszelkich Sukcesów w Waszych
Poczynaniach Dla całej Polonii w Chicago i
w Stanach Zjednoczonych i Dalszej Zbożnej
a Tak Owocnej Działalności we Wszelkich Kierunkach.

**FIRST STATE BANK
OF CHICAGO**

4646 North Cumberland
Ave., Chicago, IL 60656
Park Ridge Facility: 608
Higgins Rd., 60668.
PHONE: 625-6600
MEMBER FDIC

**PARKWAY BANK
& TRUST CO**

4800 N. Harlem Ave., Har-
wood Heights, IL 60656.
Norridge Facility: 4601 N.
Harlem Ave., 60656.
PHONE: 867-6600
MEMBER FDIC

**Nowo Otwarty Bank
PARKWAY BANK
OF SCHAUMBURG**

1322 N. Roselle Rd. 60195.
Tel.: (708) 310-3800.

Wigilia w szkolnym kręgu

(Ciąg dalszy ze str. 11)

Obchodzona kilka dni przed świętami wigilia Bożego Narodzenia jest z pewnością jednym z najbardziej przyjemnych i ciekawych dni jakie można spędzić w szkole, ale nie jedynym.

Chciałabym teraz przedstawić także inne interesujące momenty z życia szkoły i internatu. W Stanach Zj. takich lub podobnych szkół jest wiele, ale w Polsce są one bardzo nieliczne. Pomimo to, że mają długą i ciekawą historię są bardzo mało znane Polakom, a przecież jest to jeden z elementów historii np. II wojny światowej.

Wszystko jednak zaczęło się prze-

ze świata polityki i sztuki.

Wiele interesujących opowieści można usłyszeć także od innych starszych siostr o losach szkoły podczas II wojny światowej. Musiano wtedy zamienić klasztor i internat na szpital wojskowy dla rannych żołnierzy. Gestapo bardzo często nachodziło siostry i dokładnie sprawdzano wiarygodność tego, że szkoła jest zamknięta.

Po zakończeniu wojny sytuacja poprawiła się z jednej strony — można było wznowić działalność szkoły polskiej i pogorszyła z drugiej. Zaczęły się kłopoty z władzami kuratorium. Trudno było utrzymać ważność matury, a nawet szkoły.

kiem pełnym godności i powagi, ale jego inteligencja i mądrość pozwalają mu na swobodne zachowanie w towarzystwie różnych ludzi. W rozmowie z nim uderza trafność Jego uwag, serdeczność oraz zainteresowanie przyszłością młodzieży polskiej. Tak naprawdę to ks. Prymas jest chyba odrobinę innym człowiekiem niż ta poważna głowa Kościoła z telewizji.

W karty historii i tradycji szkoły wpisały się także inne interesujące i ważne wydarzenia. Co 3 lata odbywają się wycieczki pielgrzymki do Włoch z ramienia szkoły. Przy okazji często udaje się zwiedzić także inne państwa Europy Zachodniej. We Włoszech wszyscy odwiedzają uświęcone i historyczne miejsca. Najważniejszym punktem wyprawy jest oczywiście śródowa Msza św. papieża, albo nawet prywatna audyencja u Niego.

Zwiedzane są ciekawe miasta włoskie np. Wenecja, Florencja, Asyż i inne. Z takich wypraw młodzież wraca pełna wrażeń i radości.

W bardzo trudnej sytuacji znalazła się szkoła podczas stanu wojennego w 1981 i 82 roku. Nie ustępował strach przed zamknięciem szkoły. Często siostry, profesorowie, a nawet uczniowie byli niepokojeni przez milicję. Pomimo takiej sytuacji na lekcjach języka polskiego i historii zawsze mówiono o prawdzie o Polsce, jej historii i losach.

To, czego teraz Polacy dowiadują się z radia i telewizji jako rewelacji, my dowiedzieliśmy się "normalnym" trybem w szkole. Choć nie było to w programie, ale pomimo jego przeładowania zawsze profesorowie znajdowali czas na objaśnienie wszystkich historycznych "niejasności".

W czasie stanu wojennego i głębokiego kryzysu gospodarczego szczególnie widoczna była pamięć i solidaryzacja zaprzyjaźnionych szkół. Z Francji, Belgii, gdzie znajdują się szkoły prowadzone przez siostry tego samego zgromadzenia, regularnie przysyłano lekarstwa, odzież, żywność. W czasie nasilonego wyścigu zbrojeń, szkoła Sacra Coeur w Tokio zorganizowała loso-

Walka o to była równa bohaterstwu. W zmaganiach z przeciwnościami losu zawsze pomagają przyjaciele. Takim zawsze okazywał się prymas Wyszyński w stosunku do szkoły, a teraz prymas Józef Glemp. Większość młodego pokolenia nie pamięta zbyt dobrze kardynała Wyszyńskiego, ale zna go z książek i opowiadań. Mamy natomiast okazję obserwować działania na terenie Kościoła i państwa obecnego Prymasa Polski. Nie każdy jednak wie jaki on jest naprawdę.

W mojej byłej szkole, o której piszę, tradycją stały się coroczne wiosenne wizyty Prymasa Polskiego Kościoła przed maturą. Zapoczątkował je kardynał Wyszyński, a kontynuuje Józef Glemp. Jest to co roku bardzo ważne wydarzenie w

Maturzyści witają ks. Prymasa Józefa Glempa w roku 1985.

szkołę wiek wcześniej, kiedy na początku XIX w. Matka Zofia Borot założyła zgromadzenie siostr Sacre Coeur oraz pierwszą szkołę.

Zgromadzenie to do dziś ma na celu wychowywanie młodzieży w duchu chrześcijańskim. Działo się to we Francji, lecz szybko zgromadzenie wraz ze szkołami rozprzestrzeniło się na całym prawie świecie — od Japonii poprzez USA, całą Europę Zachodnią aż do... Polski. Szkoły te nazywane były szkołami "matek i żon", choć to określenie oczywiście modyfikowało się poprzez lata.

W Polsce krąży o mojej szkole w kręgach niedoinformowanych, a ciekawskich plotki o strasznych losach osób, które tam trafiają, tworzone są legendy na niwie słynnego serialu "Abigail", po emisji, którego wzrosło zainteresowanie szkołą. Ale nieczęsto znajdzie się ktoś (oprócz kandydatów do szkoły), kto słusznie nie ufając plotkom sam chce sprawdzić ile prawdy z nich kryje się za klasztorowymi murami.

Bardzo ciekawe są także późniejsze losy szkoły i zgromadzenia. Nie przypadkiem panuje opinia, że tamtejsze siostry i pedagogowie posiadają duży zasób wiedzy teoretycznej i praktycznej. Świadczy o tym choćby te dwa przykłady: była siostra dyrektor jest dawną absolwentką Sorbony, a kilka lat temu zmarła w murach zgromadzenia ostatnia księżna Lubecka — siostra Lubecka, na której pogrzeb zjechało z całego dosłownie świata.

Siostra Lubecka zmarła na raka, ale do końca swego życia zachowała pogodę ducha i energię, której nierzadko mogły pozazdrościć jej 15-letnie panienki. Ostatnie swe dni spędzała jak zwykle w bibliotece szkolnej, gdzie sprawując pieczę nad książkami, dbała także o odpo-

życiu szkoły.

Książd Prymas przyjeżdża bardzo punktualnie ze swojej rezydencji w niedalekim Gnieźnie, czarnym, błyszczącym samochodem. Oczekiwany jeśet z niecierpliwością w dużym holu szkolnym. Wita go samorząd szkolny, siostry i nauczyciele.

Wieczera wigilijna — 86 rok.

Zakończenie roku szkolnego 1986.

wiednio dobraną i wykorzystaną lekturą dla uczniów. W jej bibliotece znajduje się do dziś bardzo dużo książek z macierzystej, takiej samej jak w Pobiedziskach szkoły we Lwowie, z datą z początku wieku. Szkoła ta, już dawno zlikwidowana oczywiście, była wielokrotnie opisywana przez historyków i pisarzy polskich. Siostra Lubecka, osoba ciesząca się doskonałą pamięcią, często wspominała lata swego dzieciństwa i młodości, kiedy to jako dziecko, a potem młoda dziewczyna widywała gości swego ojca, a między innymi, największe osobistości 20-lecia międzywojennego

Pierwszym punktem wizyty jest Msza św. celebrowana przez Prymasa, wraz z jego kazaniem. Potem Kardynał rozmawia osobno z siostrami, nauczycielami i klasą maturalną, która otrzymuje od niego książki z imienną dedykacją. Jest to wielkie przeżycie dla wszystkich, szczególnie dlatego, że każdy spodziewa się bardzo poważnego męża stanu, z kamienną twarzą. Tymczasem jak szybko okazuje się Prymas jest człowiekiem bardzo pogodnym, bezpośrednim, zachowującym się swobodnie i... zwyczajnie.

Jest oczywiście ks. Prymas człowie-

Na Wielkie Święta Bożego Narodzenia i na Nowy Rok życzymy — by odeszły sprawy, które męczą i dręczą i by serce napelnione zostało ukojeniem i pokojem w łączności z obfitą Łaską Bożą.

Dla Klientów, Przyjaciół i Całej Polonii Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku

**OD INSTYTUCJI FINANSOWEJ,
KTÓRA OBCHODZI**

STO DWA LATA

**NIEPRZERWANEJ SŁUŻBY
DLA SPOŁECZEŃSTWA**

Od 1887 Roku do 1989 Roku

**Przez ten okres nikt nie stracił ani jednego centa
ze swoich oszczędności u nas ulokowanych.
Nawet podczas depresji.**

**Hoyne Savings
AND LOAN ASSOCIATION**

Milwaukee at Lawrence

4786 Milwaukee Ave

Telefon: 283-4100

Chicago, IL 60630

699 W. Dundee Rd., Wheeling

ALLIED DIVISION

7015 W. Grand Ave.

Tel.: 889-7575

EARL C. WEBER, President

**NASZE OBECNE ZASOBY — PONAD \$270 MILIONÓW, A
REZERWY — \$28,937,000. WASZE OSZCZĘDNOŚCI SĄ
UBEZPIECZONE DO SUMY \$100,000 PRZEZ RZĄD
STANÓW ZJEDNOCZONYCH — FDIC.**

**UDZIELAMY POŻYCZEK
NA ZAKUP I BUDOWĘ NOWYCH DOMÓW.**

Do wynajęcia skrzynki ogniotrwałe:

- **24-calowa ściana z betonu zbrojonego siatką ze stalowych prętów o sześciocalowych odstępach.**
- **6,000 skrzynek ogniotrwałych — wszystkie wymiary, odpowiednio do waszych osobistych potrzeb.**
- **Drzwi i ramy ważą ponad 20 ton.**
- **24-godzinny system alarmowy ADT.**

GODZINY:

Poniedziałki, Wtorki i Czwartki — 9-5;

Piątki — 9-6:30; Soboty — 8:30-12:30.

W Środy — zamknięte.

**MERRY CHRISTMAS
FROM
JEFFERSON STATE BANK**
5301 W. LAWRENCE, CHICAGO, ILLINOIS
TELEPHONE: (1-312) 777-4433

**NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU**

**Wszystkim Naszym Klientom,
Przyjaciółom i Ich Rodzinom
oraz całej Polonii**

**PEOPLES FEDERAL SAVINGS
OF CHICAGO**
1618 West 18th Street
421-5500

Od Naszych Pracowników i Dyrekcji

na wzór szkół w Europie Zachodniej i USA.

Mam nadzieję jednak, że Polacy znajdą także swój własny sposób na dobrą, polską szkołę. Z doświadczenia mogę zapewnić, że jednym z warunków jej istnienia jest zachowanie tego co naprawdę polskie. Należy pielęgnować tradycje narodowe, jak np. święta Bożego Narodzenia.

Na pewno Polacy mieszkający w USA spędzą święta w rodzinnej atmosferze, w spokoju i nadziei, pamiętając o bliskich w Polsce.

**Elżbieta Markiewicz
Grudzień 1989 rok Chicago**

Na dziesięciolecie edytorskiej placówki

Polska książka w USA

Rozmowa z dr. Wiktorem Nowojewskim, kierownikiem Wydawnictwa Wici

dr Wiktor Nowojewski

— Jakby Pan Doktor scharakteryzował stan kultury polonijnej. Chodzi mi głównie o czytelnictwo i wydawanie książek w języku polskim.

— Przyjęto się mówić, że miarą kultury danej grupy etnicznej w USA jest ilość posiadanych i przeczytanych książek. Kilka lat temu pisałem, że biblioteki polonijne nie są takie biedne. Gorzej jest z czytelnictwem. Najbardziej aktywną jest biblioteka Zrzeszenia Samopomocy Nowej Emigracji Polskiej, chociaż nie posiada najwięcej tomów. Najbogatszą biblioteką jest nieuporządkowany zbiór książek Związku Narodowego Polskiego, które w niedługim czasie ulegną zniszczeniu. A ilu czytelników liczy ta biblioteka? Lepiej o to nie pytać. Nie wiem ile woluminów liczy biblioteka działająca przy Muzeum Polskim Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego, i ilu ma czytelników. Są jeszcze biblioteki Związku Polek, SPK, które są nawet uporządkowane, ale ogólnie mogę stwierdzić, że czytelnictwo książek w języku polskim czy angielskim nie kwitnie.

Tak się składa, że jak dotychczas gazety polonijne, ani stacje radiowe, nie dostrzegły działalności rozwijającej się od kilku lat coraz bardziej znaczącej oficyny wydawniczej Publishing Wici. Od roku 1986 Wydawnictwo to wydało ponad 50 pozycji książkowych różnej treści. Oprócz tego drukuje sporo książek o treści historycznej, polonijnej, socjologicznej i inne na zlecenia prywatne powiększającego się grona autorów o różnym poziomie i różnej wartości.

Wydawnictwo Wici drukuje książki, których nakłady nie przekraczają 5 tys. egzemplarzy. Na uwagę zasługuje fakt, że niektóre książki doczekały się 2 i 3-go nakładu. Dużym powodzeniem cieszy się książka "Lecz się sam", "Poradnik zielarski", ale największą poczytność zdobyła powieść pt. "Miłość i nienawiść". Głównymi odbiorcami tej książki są kobiety, znajdujące w niej pasjonującą walkę dobra ze złem. Nie jest to perla literatury polskiej. Jej popularność świadczy jednak o potrzebie książek interesujących. Dają one odprężenie po pracy, a jednocześnie podtrzymują znajomość języka polskiego.

— Jeśli się nie mylę, to w tym roku obchodzicie dziesięciolecie pracy wydawniczej. Jak się to zaczęło?

— Przed 10 laty wydaliśmy "Wielką tajemnicę bożych znaków". Była to pierwsza w języku polskim książka o Janie Pawle II, która rozeszła się bardzo szybko. To nas zachęciło do poważniejszej działalności. Przygotowaliśmy wspomnienia Stanisława Mikołajczyka, które przed kilku laty były rewelacją. Jeśli teraz jeszcze jest dostępna, to tylko przez przypadek. Po prostu przed paroma miesiącami znaleźliśmy w magazynie jeszcze kilkadziesiąt egzemplarzy.

— Co jeszcze wydaliście z literatury politycznej?

— Nasze Wydawnictwo może się poszczycić wydaniem "Więźniów politycznych". Jest to dobrym językiem napisana historia uwięzienia 16 członków Rządu Podziemnego Polski w 1944 r. Autorem tej książki jest Adam Bień — właśnie jeden z tej szesnastki, ostatni świadek tamtej tragedii. Przy okazji chciałbym zaznaczyć, że główny oskarżony gen. Okulicki został zamordowany, a nie zmarł w więzieniu — jak podał to kiedyś jeden z autorów na łamach "Dziennika Związkowego". Gdyby czytał "Więźniów Moskwy" poznałby nieco inne szczegóły na ten temat.

Interesującą pozycją jest także "Zabójstwo generała Cwiguna" rzucająca ostre światło na stosunki panujące w Sowietach w czasach Breżniewa aż do pierestrojki Gorbaczowa. Wydaliśmy także książkę pt. "Piłsudscy w Sulejówku".

Ostatnio wydaliśmy ciekawą pozycję Wojciecha Białasiewicza: "Po-

między lojalnością a sercem porywem", a nieco wcześniej cenne broszury o Pułaskim i słynnym badaczu Australii, Pawle Strzeleckim.

— Można więc Wam pogratulować. To są istotne, cenne pozycje, ale jak to się dzieje, że wydajecie takie książki jak: "Miłość i nienawiść", czy też "Sennik"?

— Wydawnictwo nasze dociera do Czytelników poprzez odpowiednie doboru lektury lżejszej, interesującej szeroki krąg osób, które chętniej czytają stare czy też najnowsze powieści, romanse itp. Między innymi wyszła "Miłość i nienawiść", opisująca ciekawe, fascynujące zdarzenia w Europie. Książka ta cieszy się niesłabnącym powodzeniem.

Muszę nadmienić, że książki o lekkiej tematyce, mając większy zbytnie na rynku, pozwalają nam na wydawanie książek o tematyce politycznej i historycznej. Przykładem jest książka Adama Bienia, która mimo swej wartości, czeka jeszcze na dalszych odbiorców.

Oprócz tego wydajemy też książki o tematyce religijnej jak np. "Objawienie i uzdrowienie w Medjugorje".

Z zadowoleniem muszę podkreślić, że książki naszego Wydawnictwa są na ogół tanie. Cena ich kształtuje się w granicach 5 - 6 dolarów. Jeśli ktoś zamówi dwie książki, przesyłkę pokrywa Wydawnictwo. Książki historyczne są droższe, a cena ich wynosi 7 - 10 dolarów, ale zwracam uwagę Czytelnikom, że objętość tych książek przekracza 300 stron.

— A co w tej chwili Wydawnictwo przygotowuje?

— Dla utrzymania równowagi finansowej w najbliższych dniach ukaże się ciekawa pozycja "Fatalny los". Jest to współczesna powieść, akcja dzieje się na terenie Chicago. Fragmenty tej książki są zamieszczane w "Panoramie".

Drugą cenną pozycją będzie "Oskarżenie bandziorów". Są to wspomnienia "wakacjuszek", która przeżyła całą gehennę zanim stanęła mocno na gruncie chicagowskim. Teraz oskarża ludzi, których nazywa bandziorami, a także policjantów chicagowskich i wymiar sprawiedliwości. Fragmenty też są drukowane w "Panoramie". Tą pozycją już zainteresowali się wydawcy amerykańscy i chyba zaraz po wydaniu w języku polskim ukaże się wydanie amerykańskie.

— Czy to prawda, że w Stanach Zjednoczonych jesteście największą oficyną wydawniczą?

— Od dwóch lat corocznie wydajemy co najmniej 20 książek. Oprócz pozycji własnego nakładu ukazują się książki nakładem autorów. I to całkiem poważne. Na przykład dwutomowa książka "W obronie Polonii" ks. Longina Tołczyka, który śmiało pisze o stosunkach panujących w nowojorskim środowisku. Czy to się komu podoba czy nie — jest to cenny dokument historyczny. Podobnym dokumentem jest też "W szponach trzech wrogów".

Przy tej okazji warto wspomnieć, że nie tylko wydajemy, ale także pomagamy i pisaniu i korygowaniu błędów stylistycznych czy nawet ortograficznych. Tak powstała książka o Waleśie, książka J. Plewińskiej itp.

Na koniec chciałbym podziękować za zainteresowanie naszą pracą i proponuję wspólne ogłoszenie konkursu na wspomnienia. Jest jeszcze wiele spraw, które wartaloby uchronić przed zapomnieniem.

— Dziękuję również za cenne uwagi i życze powodzenia.

Rozm. S.Z.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Dla Przyjaciół, Klientów i Całej Polonii dalszej
owocnej i pozytywnej pracy dla dobra sprawy
polskiej oraz wszelkiego powodzenia
w dalszych poczynaniach
— zasyła —

CRAGIN FEDERAL BANK

NASZE LOKACJE W CHICAGO

5200 W. FULLERTON — CHICAGO	889-1000
5133 W. FULLERTON (Loan Div.)	889-3230
3201 N. HARLEM	286-7171
4738 N. CUMBERLAND	589-0202
5742 W. BELMONT	286-2525
5466 N. MILWAUKEE	792-3993
3350 W. DIVERSEY	486-5200
4747 W. FULLERTON	622-7222
4864 W. IRVING PARK RD.	777-1600
7225 W. BELMONT AVE.	889-7800
2435 N. LARAMIE NOW ACCTS.	889-2435
5525 W. DIVERSEY AVE.	257-5525

LOKACJE POZA CHICAGO

Itasca — Park Ridge — Schaumburg — River Forest
Mount Prospect — Niles — Wheaton — Warrenville
Carol Stream — Lombard — Glen Ellyn

Polska Spółka Oszczędnościowa
Założona w 1891 Roku

PREFERRED SAVINGS

4800 S. Pulaski Rd.
Tel.: 376-3800

Placimy
Najwyższe
Dywidendy

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i
Szczęśliwego Nowego Roku Dla Przyjaciół, Klientów i Całej Polonii

MERRY CHRISTMAS AND HAPPY NEW YEAR — FROM
LaSalle Bank Westmont

ABN LASALLE

139 NORTH CASS AVENUE, WESTMONT, ILLINOIS 60559
(708) 964-1000 MEMBER F.D.I.C.

Wszystkim naszym klientom,
depozytorom, przyjaciołom,
Polonii chicagowskiej i pozamiejskiej
składamy
Najlepsze Życzenia
Wesołych świąt Bożego Narodzenia
oraz
Szczęśliwego i Pomyślnego Nowego Roku

COLE TAYLOR BANK

Cole Taylor Bank/Main
350 East Dunder Road
Wheeling, Illinois 60090
312-537-0020

1965 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois 60647
312-278-6800

600 East Rand Road
Arlington Heights, Illinois 60004
312-577-1234

"The people with the personal touch"

Member FDIC

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Naszym Klientom, Przyjaciołom i Całej Polonii
— zasyła —

StPaul Federal Bank For Savings

The bank that's good for life.

It's your life, It's your money. We help you make the most of it.

22 Offices Throughout Chicagoland/ Assets Over \$2 Billion.

CHICAGO HOME OFFICE
6700 W. North Ave., IL. 60635 Tel. (312) 622-5000

Najserdeczniejsze Życzenia
Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia
oraz
Wesołego i Radosnego Nowego Roku
— zasyła —

POLSKA SPÓŁKA OSZCZĘDNOŚCIOWA
KTÓRA W ROKU OBECNYM OBCHODZI 76 LAT SWOJEGO ISTNIENIA

COLUMBUS
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2525 W. 47th Street, Chicago, Ill. LA 3-4284

CHARLES A. KOZLOWSKI, Prezes
CHARLES J. KOZLOWSKI, Sekretarz i Urzędnik Zarządzający
Ligi Polsko-Amerykańskich Spółek Oszczędnościowo-Pożyczkowych

OSZCZĘDNOŚCI ZAASEKUROWANE DO \$100,000
PRZEZ FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORPORATION

PLACIMY NAJWYŻSZE DYWIDENDY
NA WSZYSTKICH OSZCZĘDNOŚCIACH
i CERTYFIKATACH

- Pożyczki na Domy
- Pożyczki Udziałowe
- Bezpłatne Parkowanie
- Gwiazdkowy Klub
- Oszczędzanie Poczta

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Klientów i Przyjaciół, Całej Polonii
Dalszego Powodzenia Dla Rodaków
Naszych — Wszelkich Sukcesów w Waszych
Poczynaniach oraz w Waszych Wszelkich
Planach i Zamiarach
Szczęść Wam Boże
— zasyła —

REPUBLIC SAVINGS BANK
THE PROFESSIONALS

CICERO
5041 W. 31st St.
863-0780

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
Klientom, Przyjaciołom i Całej Polonii
— przesyła —

PARK NATIONAL BANK
OF CHICAGO
2958 N. Milwaukee Chicago, Illinois 60618
Tel. 384-3400

Najlepsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
wszystkim klientom i całej Polonii
— składa —
Spółka Oszczędnościowo-Pożyczkowa

LABE FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4343 N. Elston Ave.
Chicago, Illinois 60641
Phone: 267-2700

Serdeczne Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Klientom, Akcjonariuszom i Całej Polonii
Wszelkiego powodzenia i sukcesów we wszelkich poczynaniach
— zasyła —

FORT DEARBORN FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6842 W. Belmont
Chicago, Illinois 60634
Phone: AV 2-7040

GODZINY OTWARCIA: — Poniedziałek, Czwartek: 9 rano do 8 wieczorem
Wtorek, Piątek: 9 rano do 4 po południu,
Sobota: 9 rano do 1 po południu.
Zamknięte w środy.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Radosnego Nowego Roku
Klientom i Przyjaciołom i Całej Polonii oraz Dalszego Rozwoju
i Dalszej Zbożnej a Tak Owocnej Działalności we Wszelkich
Kierunkach Poczynaniach Dla Dobra Towarzystw, Klubów,
Grup Organizacji i Parafii Polskich
oraz Całej Polonii — zasyła —

HEMLOCK FEDERAL BANK
FOR SAVINGS

Główne Biuro:
5700 W. 159th Street
Oak Forest, IL. 60452 Tel.: 687-9400

Filie:
5140 S. Ashland Ave.
Chicago, IL. 60609 Tel.: 434-0600
8855 Ridgeland Ave.
Oak Lawn, IL. 60453 Tel.: 599-7400
159th Street—Loch Lane
1055 East 9th Street
Lockport, IL. 60441 Tel.: (815) 838-5900

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Klientom i Przyjaciółom i całej Polsce
— zasyla —

Nasz Rodak z Polskiej Firmy
A.A.A. SAW & TOOL CO.
1401 W. Washington Ulica
E. WAYNE KOPALA, Prezes
Tel.: 738-4100

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

C. SMOLKA TRUE VALUE HARDWARE
PAINTS — GLASS — HOUSEWARES — TOOLS
PLUMBING AND ELECTRICAL SUPPLIES
4310 Milwaukee Ave., Chicago, Illinois 60641
Tel.: 685-4442

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Wszystkim Naszym Klientom,
Przyjaciółom i Ich Rodzinom
oraz całej Polsce

NORWOOD FEDERAL SAVINGS BANK
5813 N. Milwaukee Avenue
775-8900

Oferujemy różne plany oszczędnościowe,
z Insured Money Market Account i
Individual Retirement Account (IRA) włącznie

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Dla Klientów, Przyjaciół, Całej Polonii,
— zasyla —

Polska Spółka Oszczędnościowo-Pożyczkowa
WASHINGTON SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
2869 Archer Ave. Chicago, IL. 60608 Tel.: 254-3422

Na kontach inwestycyjnych, na certyfikatach
płaciny najwyższe dywidendy.
W myśl prawa konta assekurowane
do \$100,000.00

Dla bezpieczeństwa i lepszego Was i Waszej Rodziny przyszłości —
oszczędzajcie stale i systematycznie, ponieważ te Rodziny
są szczęśliwe i bogate, które regularnie oszczędzają.
Emil S. Gembara, Prezes i Zarządca

*Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku
Klientom i Całej Polonii — Składa*

**FIDELITY
FEDERAL SAVINGS BANK**

5455 W. Belmont Ave.
6360 W. Higgins Rd.
10227 W. Grand Ave.

Franklin Park, IL 60131
and Suburb Savings

Tel.: 736-4414
Tel.: 792-2150
Tel.: 455-8370

**NAJSERDECZNIEJSZE
ŻYCZENIA
ZDROWYCH I POGODNYCH
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
SWOIM KLIENTOM,
PRZEDSTAWICIELOM**

oraz
CAŁEJ POLONII
składa

TRADING CORPORATION

*W całym kraju, pod choinkami i na Wigilijnych stołach znajdują się tysiące
przekazanych z U.S.A. paczek i prezentów, co sprawi, że tegoroczne Święta
w bliskich Waszym sercom domach będą bardziej dostatnie i radosne.*

*Za wszystkie serdeczne dowody pamięci i troski, za przesyłki, które z okazji
Bożego Narodzenia PEKAO dostarczyło na Państwa zlecenie w Polsce
w imieniu Waszych bliskich i swoim własnym*

SERDECZNIE DZIĘKUJEMY

Spokojnych, radosnych świąt czytelnikom "Dziennika Związkowego"

życzy

REDAKCJA "TATRZAŃSKIEGO ORLA"

PRENUMERUJĄ I CZYTAJĄ
jedyną pismo góralskie wychodzące w Ameryce ponad 42 lata

Adres:
The Tatra Eagle Publishing Fund
c/o Jan W. Gromada, Editorial Advisor
264 Palsa Avenue
Elmwood Park, NJ 07407

Najserdeczniejsze i najlepsze życzenia
z okazji świąt Bożego Narodzenia
i szczęśliwego Nowego Roku
— składa —

**Józef Watychowicz, Wiceprezydent
i kierownik usług**

MUTUAL MAINTENANCE CO., INC.

1722 W. Grand Ave.
Tel.: 243-4804

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Klientom oraz całej Polonii — zasyla

H AND H TRUE VALUE HARDWARE

FACTORY SUPPLIES • ELECTRICAL SUPPLIES
TOOLS • PAINTS • GLASS
5329-31 MILWAUKEE AVE. TOM AND FRANK HALUSKA
PHONE 631-5966 Właściciele

*Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku Klientom, Rodakom
i Całej Polonii*

— Zasyla —

POLSKA FIRMA ADWOKACKA

Adwokat Alicja D. Borzym
Radca Prawny Związku Polek w Ameryce
6323 N. AVONDALE AVE.
Pokój 248 Chicago, 60631
Tel.: 792-0770

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Wszystkim Klientom, Depozytorom i Całej Polonii
— składa —

**1ST SECURITY
FEDERAL SAVINGS BANK**

*Jesteśmy Twoim doradcą
i najlepszym przyjacielem!*

MAIN OFFICE:
936 N. Western Ave.
Chicago, IL. 60622

312/772-4500

DRIVE-UP
820 N. Western

312/276-4144

CASH STATION
Open 24 hours

Wszystkie konta są ubezpieczone przez agencję rządową,
Federal Savings and Loan Insurance Corp.

**WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

Przyjaciółom, Pracownikom i Całej Polonii

— życzą —

**DUDEK & BOCK
SPRING MFG. CO.**

MANUFACTURER OF
AUTOMATIC WIRE FORMS AND SPECIALTIES
SPRING AND METAL STAMPINGS

5100 W. Roosevelt Rd.

Tel. 379-4100

CUSTOM BEDDING

2915 N. Milwaukee Ave.

FURNITURE

Telefon: 772-3404

DYSKONTOWY SKŁAD SUPER JAKOŚCI

*Tą Droga Przesyłamy Nasze Najlepsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Naszym Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii*

Najlepsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZESLIWEGO NOWEGO ROKU

BOB LEWANDOWSKI
WSBC ——— WCIU-TV

Zamiast kartek świątecznych złożyłem donację
na Boże Narodzenie dla sierot w Polsce

słuchaczom,
telewizjom
i
wszystkim
przyjaciołom
— składa —

Tadeusz Walik

Śpiewający świat Piotra Koniucha

Niezwykła kariera b. żołnierza 2-go Korpusu W.P.

Nim wejść w śpiewający świat Piotra Koniucha chciałbym odpowiedzieć na pytanie często zadawane przez początkującego ucznia śpiewu operowego — jakie są trudności w śpiewie operowym i jakie są potrzebne warunki fizyczne, które wchodzi w skład prawdziwego talentu?

Niektórzy nauczyciele śpiewu twierdzą, że potrzebny jest głos, głos i jeszcze raz głos... Budulec jest potrzebny, ale aby zostać dobrym śpiewakiem operowym — moim zdaniem — potrzebny jest nie tylko dobry aparat głosowy, lecz również

wyjątkowa muzykalność, zdrowie oraz długie, długie lata studiów, a t.zw. *perfezionamento vocale-artistico* nigdy się nie kończy.

Potrzebne są także sprzyjające warunki, które pozwolą nieznanemu jeszcze śpiewakowi dostać się na wielkie sceny. Chodzi tu o ten przysłowiowy łut szczęścia — konieczność.

Proszę mi wierzyć, że w świecie operowym istnieje zмова wśród menadżerów na osi maestro-impresario; nie pisane umowy, na podstawie których impresario czy maestro korzysta z dochodów śpiewaka od 60% do 80% na okres czasami do 10 lat. Są to finansowo głodowe lata początkującego artysty operowego. Zerwanie umowy równa się artystycznej "śmiercią" śpiewaka.

Na drodze kariery stoi jeszcze jedna bardzo ważna przeszkoda — rodzina. Niejeden początkujący śpiewak zadaje sobie nieraz pytanie —

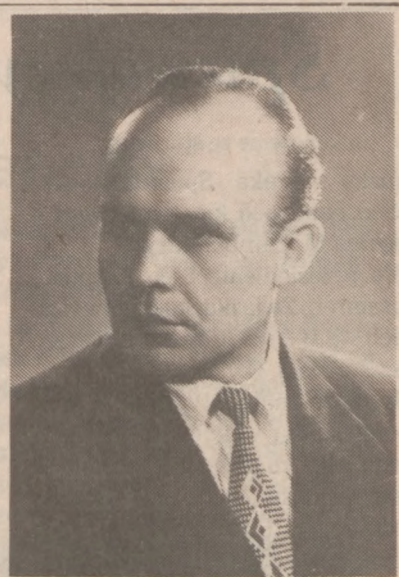
gają trudności tego twórczego wysiłku?

W sztuce śpiewu trzeba połączyć i zharmonizować trzy gałęzie sztuki: muzyczną, wokalną i sceniczną.

Nawet jeśli połączy te trzy gałęzie sztuki nie każdy śpiewak jest już asem operowym. W większości wypadków jest on tylko dobrym wykonawcą technicznym.

Nie mamy obecnie artystów najwyższej klasy jakimi byli Fiodor Szaliapin, Jan de Reszke, Enrico Caruso, Adelina Patti, Marietta Alboni, Tito Gobbi, Tito Shipa, Maria Callas, Lauritz Melchior i inni.

Obecnie na arenie międzynarodowej słyszymy ciągle te same nazwiska: Luciano Pavarotti, Joan Sutherland, Placido Domingo... Przeważnie ci sami występują w takich teatrach jak LA SCALA, COLON, COVENT GARDEN, LYRIC OPERA OF CHICAGO, METROPOLITAN OPERA OF NY.

Piotr Koniuch, bas operowy, r. 1952.

Po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych (1952 r.) byłem przez pewien czas związany z klasą uczniów śpiewu prof. Wł. Bellanda. Ilu młodych aspirantów przesunęło się przez tę klasę? Trudno zapamiętać i zliczyć... Marzenia, aspiracje, wydatki, sny o sławie — wszystko przeminięło z wiatrem...

Piotr Koniuch urodził się w 1910 roku, w Turcu na Nowogródzku, w rodzinie białoruskiej. Chodząc jeszcze do szkoły jego zainteresowania obracały się wokół muzyki i teatru.

W owym czasie na Kresach Wschodnich Polski rozwijały się swobodnie zespoły śpiewacze i taneczne folkloru białoruskiego, ukraińskiego i innych narodowości. Były one czynne z różnym powodzeniem (1925-1939) aż do wybuchu 2-giej wojny światowej.

Koniuch, po ukończeniu specjalnego kursu (włókiennictwo) na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie, jeździł jako brakarz po Kresach Wschodnich, selekcjonując i skupując len i konopie dla Wojska Polskiego. Równocześnie brał czynny udział w życiu kulturalnym swego środowiska.

Po tragedii wrześniowej i na początku okupacji sowieckiej P. Koniuch został aresztowany i wywieziony w okolice Stalingradu, gdzie w głodowych warunkach pracował na torach kolejowych aż do chwili amnestii.

Został zwolniony z obozu jak tysiące innych Polaków i obywateli polskich na podstawie umowy zawartej pomiędzy rządem polskim w

Rzym 1946, z lewej Kpr. P. Koniuch.

jak pogodzić karierę z obowiązkami ojca, męża lub często się zdarza z... pracą zarobkową. Tak! Bo dochody z koncertów, z wystąpień w operach są nikt nie nawet dla dobrego śpiewaka. Jak te problemy wcisnąć w ramy codziennego życia? Jestem pewny, że bas Piotr Koniuch stanął przed tym dylematem na początku swojej kariery.

Nieliczni dochodzą do mety w śpiewie operowym. Na czym pole-

Bezspornie jest to grupa asów śpiewu operowego w dobie obecnej i dzięki TV są znani milionom widzów. Niestety — znikoma garstka w porównaniu do tej masy studentów śpiewu, która śniła latami o... sławie.

Dla przykładu cofnę się pamięcią do czasów OŚRODKA AKADEMICKIEGO 2-Go KORPUSU W.P. WE Włoszech (1945-1952).

Miejsmy Koło Muzyków. Opiekunem najpierw był prof. Bronis-

Chór Dońskich Kozaków, r. 1962.

ław Rutkowski, później mgr Henryk Swalkin, autor wielu książek z dziedziny opery i muzyki ("Verdi").

Po zakończeniu działań wojennych ponad 500 studentów studiowało we Włoszech, w ramach OŚRODKA AKADEMICKIEGO. W tej dużej grupie nie zabrakło klasy śpiewu operowego w w/w Kole Muzyków. Z tej klasy wybili się tenor Andrzej Bielecki a przede wszystkim o wspaniałym głosie bas Piotr Koniuch.

Studenci o dobrym materiale głosowym jak Jerzy Corra-Konarski, Lucyna Prolescu, Janina Antczak, Jerzy Sępowicz, Stanisław Sarnacki, Franciszek Gandor, Włodzimierz Śpielewicz, Antoni Barucki, Feliks Matea, Zbigniew Ostrowski, Tadeusz Walik i inni utkwili gdzieś w połowie drogi trudnej sztuki operowej. (Co do talentu T. Walika — pewnego dnia, analizując swoje możliwości wokalne, doszedł do wniosku, że — "z przeciętnego wina może być dobry ocet...". Wykorzystał swoje studia i swoje doświadczenie pisząc recenzje, sprawozdania, artykuły do prasy emigracyjnej; przeważnie do prasy polonijnej U.S.A.).

Londynie a rządem sowieckim. Układ ten przewidywał również utworzenie wojsk polskich na terenie Z.S.S.R. pod dowództwem generała Władysława Andersa.

Koniuch zaciągnął się w szeregi Wojska Polskiego i z armią gen. W. Andersa wyładował w Persji, potem rozbił kolejno namioty w Iraku, Palestynie i Egipcie. W roku 1944 wyładował on z 9-tym pułkiem ciężkiej artylerii we Włoszech. Brał czynny udział we wszystkich akcjach bojowych 2-go Korpusu od Monte Cassino przez Anconę aż do nizin padońskich (z triumfalnym wjazdem do Bolonii).

Po zakończeniu wojny, 8 kwietnia 1945 r. Koniuch został odkomenderowany do Rzymu, jako stypendysta Ośrodka Akademickiego 2-go Korpusu, na studia wokalo-muzyczne, ze specjalnym poleceniem kpt. Drewnowskiego, szefa Wydziału Dobrobytu Żołnierza.

W Rzymie Koniuch razem z innymi studentami zamieszkał u o.o. oblatów, później na via Santo Stefano Rotondo 9, w Collegio Irlandese. W budynku owym mieściła się również stołówka studencka i Waty- (Dokończenie na str. 16-iej)

WSZYSTKIM NASZYM PRZEDSTAWICIELOM I KLIENTOM
SKŁADAMY TĄ DROGĄ
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ZDROWYCH
POGODNYCH I RADOSNYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ WSZELKIEJ POMYSŁNOŚCI
W NOWYM 1990 ROKU

JOANNA I JAN CHRZAN

OLONEZ PARCEL SERVICE
143 DOTY CR
WEST SPRINGFIELD, MA 01098
TEL. 1(413) 567-9523

BARDZO SERDECZNE ŻYCZENIA
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I BŁOGOSŁAWIEŃSTWA BOŻEGO W NOWYM ROKU
Polonii Chicagoskiej i Wszystkim Swoim Klientom
— składają —

Biura rzetelnej obsługi
POŻYCZKI i MORGECE — na niższy procent
WSZELKA ASEKURACJA — po niższych ratach
SPECJALNE UZPIECZENIA NA SAMOCHODY
SPRAWY REALNOŚCIOWE — kupno i sprzedaż
BIURO NA POŁUDNIU

1741 West 47-ma Ul. Tel. 927-1935
(POMIĘDZY HERMITATE i WOOD UL.)
Chicago, Illinois 60609

STEPHEN J. MATELSKI i STEFANIA MATELSKI

1450 AM
WCEV
WE'RE CHICAGOLAND'S
ETHNIC VOICE®

312.282.6700

Voice of Polonia®

"Głos Polonii"
Weekdays 4:30 to 6 p m
Saturdays 4:05 to 6 p m

**EUROPE
TRAVEL
BUREAU
INC.**

(312) 282-7744

Wesołych Świąt i
Szczęśliwego Nowego Roku
od

Dr. Joseph and Slawa Migala
Barbara Migala Holtzinger
Lucyna Migala
Diana Maria Migala
George Migala
Krista Migala Dinges

5356 West Belmont Avenue
Chicago, Illinois 60641-4103

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT CAŁEJ POLONII—składa

**R.C. COIL
SPRING**

MANUFACTURING CO., Inc.

CHESTER SAWKO, Prezes

490 Mitchell Road Glendale Heights, IL. 60137
Telefon: (312) 790-3500

Śpiewający świat Piotra Koniucha

(Dokończenie ze str. 15-ej)

kańska Opieka Społeczna nad uchodźcami pod kierownictwem o Michała M. Zemburskiego.

Po przesiedleniu 2-go Korpusu, Kuratorem Związku Studentów Polskich we Włoszech został o. Terejusz Zieliński, O.C.D.

Koniuch, mając stypendium, rozpoczął studia wokalne najpierw u Cichiniego, znanego nauczyciela w Rzymie, następnie u prof. Romea Arduiniego. Równocześnie odbył kilkanaście audycji u znawców śpiewu operowego. Zależało mu na szczerej i profesjonalnej opinii co do jego możliwości wokalnych i talentu w ogóle. Wszyscy jednogłośnie stwierdzili, że posiada on wyjątkowy materiał głosowy (basso serio) i wszystkie dane potrzebne śpiewakowi operowemu. W dolnym rejestrze sięgał z łatwością poniżej contra "C", z górnym rejestrem było gorzej, ale na wyrobienie "góry" był jeszcze czas. Na to są potrzebne systematyczne ćwiczenia (wokalizy) pod czujnym uchem dobrego pedagoga.

Na zdobywaniu i "polerowaniu" techniki wokalne i opanowaniu pamięciowym oper i wzbogaceniu

niucha do natychmiastowej decyzji. Był już po 40-tce (zaczął studia mając lat 35). Co wybrać operę czy koncerty? Na warunki zaproponowane w Mediolonie Koniuch nie mógł się zgodzić, lwia część dochodów znalazłaby się w kieszeni impresaria. Doszedł do wniosku, że materialnie najlepszym rozwiązaniem będzie estrada, koncerty.

Po odbyciu tournée po Zach. Europie (Włochy, Anglia, Belgia, Holandia) postanowił wyemigrować do U.S.A.

Po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych zadebiutował w Carnegie Recital Hall i dał szereg Koncertów w U.S.A. i Kanadzie.

W roku 1958 za namową przyjaciół postanowił wstąpić do słynnego CHÓRU DOŃSKICH KOZAKÓW. Po odbyciu audycji u założyciela i kierownika chóru Sergieja Żarowa został przyjęty jako solista i w tym chórze śpiewał bez przerwy aż do śmierci Żarowa w 1985 roku*).

Nie od rzeczy będzie w tym miejscu skreślić kilka zdań o historii najslawniejszego chóru rosyjskiego na emigracji po upadku carskiej Rosji.

Żarow wymagał od członków chóru żelaznej dyscypliny i wytrzymałości fizycznej. Umowy ze śpiewakami zawierane były poważnie na jeden rok. Ciągłe nowe selekcje — nowe głosy.

Każdy śpiewak musiał posiadać wykształcenie muzyczne i "postawiony" głos w rozpiętości dwóch oktafów, z wyjątkiem basów — oktafów (octavus).

Niektórzy tenorzy z chóru mogli się poszczycić nie tylko górnym "C" lecz znacznie wyżej — "D" lub nawet "E".

Konstrukcja chóru była oparta na zasadach orkiestry smyczkowej.

Żarow wprowadził głosową imitację instrumentów smyczkowych — Mormorando. Instrumentacja, układ, adaptacje, tempo były poważnie wynikiem filigranowej i oryginalnej pracy kompozytorskiej Żarowa. Jedynym instrumentem jakim się posługiwał podczas prób i koncertów był niezawodny jego słuch i kamerton.

Za zasługi i innowacje na polu muzyki chóralnej oprócz odznaczeń różnych państw Żarow został przyjęty do Russian-American Hall of Fame 17 października 1981 r.

Koniuch przez te wszystkie lata miał okazję zwiedzić prawie cały świat (Włochy, Niemcy Zach., Belgia, Holandia, Szwecja, Dania, Francja, Anglia, Hiszpania, Szwajcaria, Norwegia, U.S.A., Kanada, Japonia, Australia, Nowa Zelandia, Tasmania, Filipiny...).

Każdego roku w okresie wakacyjnym udzielał lekcji śpiewu w Nowym Jorku lub w Hamburgu (Niemcy). Zależało od tego gdzie spędzał wolny czas.

Postanowił również nagrać na taśmy magnetofonowe cały swój repertuar. Tej pracy dokonał w studium w Hamburgu. Gotowe taśmy oddał na przechowanie w Hamburgu z myślą, że jak się osiedli w Kanadzie, przegra te taśmy na płyty gramofonowe i kasety. Tego przegrania miała dokonać firma ARFA RECORDS, RICHMOND B.C., Kanada.

Po powrocie z tury dowiedział się, że cały jego dorobek artystyczny nagrany na taśmach uległ zniszczeniu przy remoncie domu, w którym znajdowały się szpule z taśmami.

Rozpacz Koniucha była wielka, niemniej jednak jego piękny głos pozostał na zawsze na płytach i kasetach CHÓRU DOŃSKICH KOZAKÓW.

Obecnie Koniuch mieszka w St. Chatarines, Kanada. Jeszcze śpiewa. Mimo podeszłego wieku (80 lat) bierze czynny udział w festiwalach śpiewaczych Kanady. Jest solistą chóru cerkiewnego w St. Chatarines, ONT.

Wspaniały głos. Niezwykła kariera.

Tadeusz Walik

Chicago, 18.XI.89 r.

Scena z filmu w pierwszym rzędzie z lewej P. Koniuch.

repertuaru Koniuch poświęcił ponad 6 lat systematycznej pracy. Rozpiętość skali głosowej była fenomenalna — dwie i pół oktawy; od contra "C" do górnego "F".

W międzyczasie, będąc już na pewnym poziomie techniczno-artystycznym stopniowo rozpoczął karierę śpiewacza. Występował indywidualnie lub grupowo w różnych konkursach i koncertach pod auspicjami Associazione Pugliese, Accademia Mondiale Degli Artisti e Professionisti, R.A.I. — Radio Italiana, Radio Vaticana; w salach Koncertowych PIO XII-mo, Palazzo Barberini, Castel San Angelo, Circolo Artistico, Associazione FRA i Romani lub zapraszany prywatnie.

Nie zadowolili się dużym sukcesem i powodzeniem "rymskim". Wolne chwile spędził w bibliotekach, zagłębiając się w fachowej literaturze, pamiętnikach, autobiografiach słynnych śpiewaków. Starał się z ich życiorysów i doświadczeń artystycznych wyciągnąć jak najwięcej korzyści dla swego talentu i kariery. Z dużą pomocą przyszy mu pamiętniki największego śpiewaka wszystkich czasów basa operowego Fiodora Szaliapina. Koniuch z uwagą przeczytał jego autobiografię "Dusza i Maski" i po wstępie "Pei sentieri alla vita" i obszerną autobiografię dyktowaną Maksymowi Gorkiemu.

Bez względu na to jaki był wpływ F. Szaliapina Koniuch szukał własnego języka artystycznego, własnych dróg, rozwijał swój piękny głos i swoje możliwości artystyczne. Uważnie słuchał rad swoich przyjaciół "po fachu"; a przyjaciółmi jego byli Beniamino Gigli, Giulio Neri, Nicolai Gedala, Andrzej Bielecki, Lucyna Szczepańska, maestro Gvermani, maestro Ricci, G. Bertellini z Teatro Reale Dell'Opera, pianista Iwan Bazylewski — były akompaniator F. Szaliapina i pianistka Nini Boruchcia.

Jego pasją było także kolekcjonowanie płyt gramofonowych słynnych śpiewaków świata; miał komplet płyt F. Szaliapina.

I wybiła godzina decyzji debiutu w operze. W operach dla basa są przeważnie role charakterystyczne, małe z wyjątkiem "Borysa Godunowa", "Don Carlosa", "Fausta", "Mefistofelesa" i kilku innych ról basowych, szczególnie w repertuarze oper rosyjskich. Decyzja nie była łatwa. Za otwarcie drzwi do wielkich teatrów operowych płaci się haraczem.

Życie emigranta i wiek naglił Ko-

Kozacy znad Donu, wspaniała kawaleria konna Rosji carskiej nie miała innego wyjścia po Rewolucji Październikowej jak tylko podzielić niepewne losy emigrantów rosyjskich.

W listopadzie 1920 roku 3 dywizja kozacka po ciężkich walkach z bolszewikami wycofała się najpierw na Krym, a później resztki tej dywizji wylądowały w Turcji i zamieszkały 60 km od Konstantynopola.

Dla kozaków na emigracji jedyną ucieczką w tych ciężkich warunkach bytowania był śpiew. Śpiewem starali się zagłuszyć tęsknotę za rodzinnym krajem, do którego nie mieli powrotu... I tak powstał słynny chór, którego założycielem i kierownikiem był gigant i najniższy wzrostem kozacki oficer Sergiej Żarow (po angielsku Serge Jaroff), muzyk, kompozytor, absolwent Carskiej Akademii Muzycznej.

Po selekcji i próbach chór przeniósł się do Bułgarii, będąc już pod protektorem b. ambasadora rosyjskiego A.M. Petrajewa.

Repertuar chóru składał się przeważnie ze starych pieśni folkloru rosyjskiego oraz z liturgii staro-cerkiewnej. Pierwszą turę po Europie zorganizowała dla chóru rosyjska balerina Tamara Karsawina, żona dyplomaty brytyjskiego. Debiut odbył się w Wiedniu 4 lipca 1923 r. Od tej chwili Chór Dońskich Kozaków śpiewał we wszystkich krajach z wyjątkiem czerwonych Chin i Związku Radzieckiego.

W roku 1930 wylądował na ziemi Waszyngtona, dając 41 koncertów w 32 miastach U.S.A. a w 1943 r. w wspaniałej ceremonii członkowie chóru przyjęli obywatelstwo amerykańskie. Po 2-giej Wojnie Światowej chór pod auspicjami U.S.O. objeżdżał obozy i miejsca postoju wojsk alianckich, dając nie zliczoną ilość koncertów. Miał również zaszczyt śpiewać na "Farewell Party" dla gen. E. Eisenhowera przysłego prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Sława chóru rosła z każdym rokiem pod niestrudzonym kierownictwem Żarowa. Występy w filmach, nagrywanie płyt gramofonowych i kaset magnetofonowych były drugim ważnym źródłem dochodu i popularności.

Żarow zawarł długoletnią umowę z firmą Delitche Grammophon Gesellschaft. Płyty i kasety rozchodziły się w milionowym nakładzie nie tylko w Europie, Ameryce, lecz także w Japonii, gdzie po 2-giej Wojnie Światowej Chór Dońskich Kozaków był gościem dworu cesarskiego.

SERDECZNE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE i NOWOROCZNE
Klientom i całej Polonii składają

JAN i STANISŁAWA OLENDER z RODZINĄ
Zapraszamy Na Poświęteczną

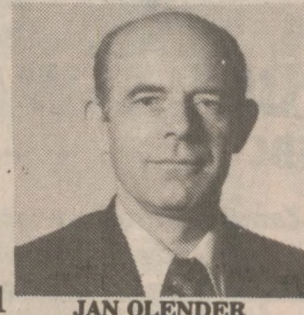
WYPRZEDAŻ

Odzieży Męskiej i Damskiej
Najnowszych Fasonów

CRAGIN-HANSON
MEN'S AND LADIES' CLOTHING STORE

5317 W. Fullerton Ave.

Tel. 237-4231

JAN OLENDER

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt i Radosnego Nowego Roku
Dla Przyjaciół, Klientów i Calej Polonii

Zaszyła

W. M. PUCEK, INC.

287 Lincoln Street, Bensenville, IL 60106

Władysław Pucek, Właściciel

Tel.: 860-1510

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia oraz Pomyślnego Nowego Roku
Wszystkim Przyjaciółom, Klientom i Calej Polonii Zaszyła

POLSKA SYRENA

2 POLSKIE DOMY TOWAROWE Z ODZIEŻĄ I
OBUWIEM DLA CAŁEJ RODZINY

3004 N. MILWAUKEE i 2994 N. MILWAUKEE
TEL.: 489-4435

Otwarte codziennie od 10 rano do 10 wiecz.
w niedzielę od 10 rano do 6 wiecz.

ANNA I EDWARD HARUZA, Właściciele

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
Calej Polonii Składa

INGLOT
ELECTRONICS CORP.

4878 N. Elston Ave. Chicago, Ill. 60630

TEL. 286-5881

PRZEMYSŁAW INGLOT
Prezes

WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
i RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Klientom, Znajomym, Przyjaciółom
i całej Polonii

— składa —
POLSKA FIRMA

Lark Blind & Shade Co.

3407 N. MILWAUKEE

Blisko Pulaski Rd.

TEL.: SP 7-5350 PE 6-2425

Otwarte w poniedz. i czwartki wieczorami
Warto Przyjechać Nawet z Daleka

NEW

NAJLEPSZE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE i NOWOROCZNE

Calej Polonii, Wszystkim
Czytelnikom Dziennika
Związkowego, Znajomym
i Klientom Byłym,
Obecnym i Przyszłym

Zaszyła

JERZY
OMELCZUK

PRUDENTIAL INSURANCE

Jeżeli Państwo Potrzebujecie Ubezpieczenia

Proszę Dzwonić Do Mnie Na Tel.

593-0818 lub 492-3260

Załatwiam Wszystkie Ubezpieczenia

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
Klientom, Przyjaciółom i całej Polonii
— składają —

Chester, Robert i Jack Szafranec,
CRAGIN

HARDWARE INDUSTRIAL SUPPLY CO.

IF WE DON'T HAVE IT — YOU DON'T NEED IT. . .

Complete line of factory supplies, hardware, paints,

PLUMBING AND ELECTRICAL SUPPLIES.

Obecnie pod nowym adresem:

2021 N. LARAMIE AVE.

TEL.: 237-4170

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
dla Klientów, Przyjaciół, Znajomych i całej Polonii
— zaszyła —

POLSKA Drukarnia

Mieczysław i Maria Bandur, właściciele

Mitchell Bandur Printing — M.B.P.

5304 W. Altgeld Street

Chicago, Ill. 60639

Phone: 889-0751

Wykonuje wszelkie prace w zakresie drukarstwa, Szybko i Efektownie.

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku

CITY WIDE AUTOMOTIVE SUPPLY, INC.

Sklep Części Automobilowych jak również

punkt naprawy samochodów pod nazwą

Autoiech

FOREIGN & DOMESTIC

CAR REPAIRS

5210 W. BELMONT AVE.

(Wjazd do garażu od Alley)

(312) 794-8585

Proponujemy niskie ceny na wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne
samochodów krajowych i zagranicznych; gwarantujemy każdą wykonaną
naprawę.

MÓWIMY PO POLSKU

Anna Rychlińska

Kartka z historii chicagowskiej Polonii

Dom Kongresu Polonii Amerykańskiej dla dipisowskich wysiedleńców

Rok 1989 był rokiem wielu znamienitych rocznic, szczególnie dla narodu polskiego i Polonii. Obchodziliśmy je wszyscy uroczystie, przypominając sobie dawne, tragiczne wydarzenia, przyrzekając nie ustawać w naszych wysiłkach, by tragedie jakie były naszym udziałem nigdy się nie powtórzyły.

W nawale tych rocznic, śledząc

pionego z funduszy KPA Wydział Illinois, by zapewnić mieszkania przybywającym masowo do USA, w tym szczególnie do Chicago wysiedleńcom polskim.

We wszystkich większych miastach amerykańskich, gdzie mieszkali Amerykanie polskiego pochodzenia zorganizowani w stowarzyszenia polonijne, powstawały komi-

tych krajów ojczystych, oddanych w Jalcie, bo w ówczesnej Ameryce bardzo popularny był "wujaszek Stalin", a na katolików nie patrzone zbył przyjaźnie. Wystarczy wspomnieć, że z 1000 wiz przeznaczonych dla imigrantów z Europy Wschodniej w 1946 roku, 800 otrzymali Żydzi, pozostałe przyznano protestantom i katolikom, wśród nich pewnej liczbie Polaków.

Kongres Polonii Amerykańskiej od dawna już prowadził starania o to, by zezwolono jak największej rzeszy Polaków osiedlić się na stałe w USA, ale największa i najbardziej procochłonna akcja dotyczyła jednak ustawy o wysiedleńcach.

Przyszło zasłużone zwycięstwo, a wraz z nim, ciężka praca: gorące przygotowania do przyjęcia tysięcy nowych osiedleńców przyjeżdżających do USA z Niemiec, a później z Anglii.

Pierwszy transport Polaków z Niemiec przybył do USA w marcu 1949 roku. Witano ich bardzo serdecznie na chicagowskim dworcu kolejowym, zajęto się nimi. Zadbano o to, by mieli gdzie zamieszkać, pomagano w znalezieniu pracy i późniejszym zagospodarowaniu się. Transportów takich było coraz więcej. Przeciętnie w samym Chicago witano każdego tygodnia od 30 do 100 nowych przybyszów.

Należy pamiętać, że nie tylko o pracę, ale szczególnie o mieszkania było w owym czasie niezwykle trudno. Akcją opieki nad wysiedleńcami zajmowali się działacze KPA wśród których olbrzymią większość stanowili członkowie Związku Narodowego Polskiego. Często bywało tak, że kilka lub kilkanaście rodzin, które właśnie przyjechały z Europy, zajmowały tymczasowe schronienie w prywatnych mieszkaniach tych działaczy. Wielu jest wśród nas tych, którzy w owym czasie mieszkali np. w domu państwa Rozmarków.

Zbiórki funduszy na rzecz całej akcji trwały. Ciągłe jednak trudno było sprostać zapotrzebowaniu. Na-

leżało szukać nowych rozwiązań.

W październiku 1949 nastąpiło uroczyste otwarcie Domu dla Wysiedleńców kupionego przez Kongres Polonii Amerykańskiej Wydział na stan Illinois, w celu zapewnienia choćby niewielkiej liczbie stale przybywających uchodźców tymczasowego zamieszkania. Nieco później trzeba było wynająć dru-

żelone obozów DP w Niemczech i trudności mieszkaniowe, Kongres Polonii Amerykańskiej na stan Illinois był zmuszony nabyć dom dla chwilowego postoju DP-sów, zanim zostaną dostawieni do miejsca ich przeznaczenia, ponieważ hotele tujsze są — jak były — przepełnione i trudno o pokoje, nie już nie mówiąc o wygórowanych cenach.

Błaszczczyńska, Albina Damsz, Henryk Rybarski, Genowefa Osińska i Kinga Dziubak.

Dzięki szybkiej akcji tego Komitetu KPA na stan Illinois nabył na własność wspaniałą rezydencję, nazywaną Domem Dipisów w pięknej dzielnicy Chicago przy 4246 N. Kedvale Ave., Dom o 10 pokojach obszernym strychu i cementową pod-

Dom "dipisów"

równocześnie dramatyczny rozwój wypadków w Polsce i całej Europie środkowo-wschodniej, zapomnieliśmy o znamienitych datach, które nie powinny były nam być obojętne. Wśród nich, na czoło wysuwa się rocznica — można powiedzieć lokalna — bo właśnie w październiku 1949 roku — czyli 40 lat temu — w Chicago odbyło się uroczyste poświęcenie Domu Dla Wysiedleńców, zwanego popularnie "Domem Dipisów" ku-

tety pomocy wysiedleńcom, którym dzięki usilnym staraniom Polonii, Kongres Stanów Zjednoczonych pozwolił na stałe osiedlanie się na gościnnej Ziemi Washingtona.

Batalia o zatwierdzenie propozycji ustawy popularnie nazwanej "bilem D. Pisów" czyli S. 2242 trwała nieprzerwanie cały 1948 rok. Chodziło o to by przyznano status uchodźców politycznych tysiącom rodzin, które nie mogły wracać do

Powitanie kolejnego transportu dipisów, który przybył do Chicago, r. 1949. Wśród przybyszów prezes KPA mec. Karol Rozmarek; z prawej, w jasnej marynarce, przewodniczący Komitetu Opieki nad uchodźcami Bonawentura Migala.

Kim byli nowi przybysze? Jakże są ich współczesne losy? Prosimy czytelników o identyfikację osób znajdujących się na zdjęciu i o listy do redakcji z dopiskiem "Śladami historycznej fotografii".

gi dom, ale i one nie zawsze wystarczały, nadal więc przybysze znajdowali schronienie w gościnnych domach związkowców i członków KPA.

Oto co o tym ważnym wydarzeniu pisał "Dziennik Związkowy" z dnia 15 października 1949 roku:

"Ze względu na coraz to liczniejszy przyjazd wysiedleńców polskich

Postanowiono przeto nabyć odpowiedni dom i w tym celu powołany został z łona Kongresu Polonii Amerykańskiej na stan Illinois Komitet Domu w skład którego weszli: Bonawentura Migala (przewodniczący), Wanda Rozmarek, Maria Mróz, Henryka Grajewska, Franciszka Dymek, Edward Plusdrak (prezes KPA na stan Ill.), Anna

całym domem piwnicą, na parceli o rozmiarze 50x150 stóp z przylegającym ogrodem — przedstawia się okazałe. . .

Uroczyste poświęcenie Domu odbędzie się 23 października z udziałem wybitnych gości, a wieczorem wieczornica przy ognisku. . ."

Dziś, po 40 latach, niewielu z tych

(Ciąg dalszy na str. 19-ej)

BARDZO SERDECZNE ŻYCZENIA

**RADOSNYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

i

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

**KLIENTOM I POLONII CHICAGOSKIEJ
SKŁADAJĄ PRACOWNICY**

Alside®

SUPPLY CENTER

2541 N. Keeler, Chicago, IL. Tel. 235-4114

ZDROWIA, SZCZĘŚCIA i POMYŚLNOŚCI
WSZYSTKIM RODAKOM
POPIERAJĄCYM POLONIJNĄ PRASĘ

zyczą
**Pracownicy Drukarni
Wydawnictw Związkowych**

(COMPOSING ROOM)
Członkowie

CWA — Local 14408

Chicago Typographical Union No. 16

**SHEARSON
LEHMAN
HUTTON**

An American Express company

Najserdeczniejsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT
oraz
SZCZĘŚLIWEGO i POMYŚLNEGO
NOWEGO ROKU
Klientom, Przyjaciółom
i Całej Polonii
— przesyła —

CHET MAZIARZ

First Vice President

101 West Lions Drive,
Suit 105, Barrington, IL. 60010
Telephone (312) 382-6600

Members.
NEW YORK STOCK EXCHANGE

Najlepsze Życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I
BŁOGOSŁAWIENSTWA BOŻEGO
W NOWYM ROKU
— składają —

HANIA i MARIAN PRUSEK
właściciele

PRUSEK TRAVEL
CONSULTANTS, INC.

2890 MILWAUKEE AVE. TEL.: 276-6174

Przeszło 31 Lat Doświadczenia
w Sprawach Podróży

PAULA PONCZKO, Właścicielka

ALTA TRAVEL

5418 W. FULLERTON AVE., CHICAGO, ILL. 60639
TELEFON: 745-2962

Dealer Pekao
Paczki morskie i lotnicze; tłumaczenia, sprawy konsularne.
Przesyła

Wszystkim Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii

Najserdeczniejsze Życzenia

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

ORAZ POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

Serdecznie Dziękując za Dotychczasowe Zaufanie i Poparcie

Pragne Służyć Naszym Klientom Nadal w Przyszłym Roku

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego oraz Radosnego
Nowego Roku
dla Klientów, Przyjaciół i Całej Polonii
— zasyła —

**Metropolitan
Container**

Packaging Group Inc.

860 Eagle Drive

Bensenville, IL 60106

Tel.: 595-4510

Joseph G. LoSavio

Barbara Michalowska-LoSavio

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
Składają Całej Polonii Zarząd i Pracownicy
Polskiej Firmy

TESKO
WELDING MFG. CO.
WALTER SKONIECZNY

7350 W. MONTROSE

TEL.: (708) 452-0045

4425 W. KINZIE

TEL.: 261-5728

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU
Wszystkim Rodakom, Klientom oraz całej Polonii
— składa —

RODZINA BOLEK i SITKIEWICZ, Właściciele

Mid-West Wire Specialties Co.

2704 W. Roscoe Ave.

Tel.: 463-1199

Najlepsze Życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU
Przesyła Całej Polonii

Polski Sklep Mody Dla Całej Rodziny
JOE & ROMANA'S FASHION

2831 N. Milwaukee Ave.

Tel. 227-8265

Serdecznie Zapraszamy Całą Polonię!

W NASZYM SKLEPIE DUŻA WYPRZEDAŻ

Zaoszczędzisz dużo pieniędzy, kupując dla siebie i dla swojej rodziny.

Właściciele ZBIGNIEW i ROMA WALSZCZAK

Serdeczne Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Pomyślnego Nowego Roku

— przesyła —

Wszystkim Swoim Klientom i Znajomym

IRENA CZAJKA i HELENA WOŹNIAK

**BIURA WYSYŁKI
PACZEK DO POLSKI**

1128 N. Ashland Avenue

Chicago, ILL. 60622

Telefon BR 8-9384

OTWARTE: W poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki do 6:00
wiecz. W soboty do 4:00 po poł. — środy i święta
zamknięte.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIĄT

ORAZ POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii

— przesyła —

Jedynie Polskie Biuro Podróży w Cicero

All Continents Travel Service

ZYGMUNT J. GÓRALCZYK

5213½ W. 25th St., Cicero, Ill. 60650

Telefony: 863-1311 oraz OL 2-9021

Otwarte codziennie, od godziny 10 rano do 8 wieczór w soboty do 3:30

WYJAZDY GRUPOWE I INDYWIDUALNE.

PO CENACH REWELACYJNE NISKICH.

Przygotowaliśmy już WYCIECZKI DO POLSKI

na rok 1990 w dogodnych terminach

- Przedłużanie wiz i paszportów oraz akty notarialne
- Jesteśmy autoryzowanym dealerem PEKAO
- Wysyłamy do Polski paczki żywnościowe, lekarstwa, węgiel, maszyny rolnicze i samochody
- Przyjmujemy wpłaty dolarowe przez PEKAO na konto A.

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA i RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Swoim Odbiorcom, Znajomym, Przyjaciółom i Całej Polonii

— zasyła —

POLSKA FIRMA

Jakacki Bag & Barrel Inc.

BARRELS BOUGHT AND SOLD

1463 Center Street, Des Plaines, Ill.

Warehouse: 4607 W. Lexington ul.

Paul Jakacki, President — Treasurer

Tel.: 287-6100

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

i Radosnego Nowego Roku

Klientom i Przyjaciółom oraz całej Polonii — składa —

STANLEY LEŚNIAK, JR., Prezes

RAINBOW ROOFING CO.

NOWE DACHY — REPERACJA DACHÓW i IZOLACJA

Ceny Niskie, Obliczenia Darmo — Robota Gwarantowana

3413 N. Central Ave. • Tel.: 777-4667

Życzy

Wszystkim Klientom Przyjaciółom

i Całej Polonii

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

Bogusław Pajda 647-0360

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

SKŁADA

CAŁEJ POLONII

ZELLER'S TEXTILE CO.

1723 W. Chicago Ave. Tel. 666-3985

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt
Wszystkim Swoim Odbiorcom i Całej Polonii

— składa —

**JAPCZYK
MOVERS**

4379 Scott St.

Schiller PK., IL 60176

ILL IC 21432MC

678-3757

Happiness

Tours & Travel, Inc.

220 S. State Street

(312) 341-1940

Władysława Fąfrowicz i Stefania Gondek

Życzą Czytelnikom

WESOŁYCH ŚWIĄT i POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU

Wycieczki po Kraju i do Wszystkich Zakątków Świata

Rzetelna — Fachowa Obsługa

Zapraszamy do udziału w wycieczce na Warszawską Jesień

we Wrześniu

Autoryzowany dealer PEKAO i ARA

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego Roku Klientom, Przyjaciółom, i
całej Polonii
— składa —

POLSKIE STUDIO FOTOGRAFICZNE
PHOTOGRAPHY by STANLEY

5804 W. Addison UL.

Tel.: 283-4555

**STANLEY M.
WLODKOWSKI**

Fotograf —

właściciel Studia

Specjalnością Studia są:

Portrety

Zdjęcia ślubne: fotogra-

fie całych orszaków

weselnych, fotografie

pojedyncze i zbiorowe.

Fotografie z różnych

uroczystości jubileuszowych i rodzinnych.

Prosimy telefonować po umówienie

Fotografia wykonana
przez to Studio

Friendly travel bureau inc

3950 N. CICERO AVE.

TEL.: 286-6262

zdrowych i spokojnych

ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

naszym Klientom, polonijnym organizacjom

i całej Polonii życzy

MARK SEWIŃSKI Z ŻONĄ MARIĄ

I PRACOWNIKAMI.

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Klientom, Przyjaciółom i całej Polonii — składa

**LOUIS MILLER
AND SON**

1815-23 West Division Street

LUMBER, BUILDING MATERIAL, PLUMBING SUPPLIES

ROOFING — HARDWARE — PLANT

Telefon: BRUnswick 8-6740

Najserdeczniejsze Życzenia

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

i Pomyślnego Nowego Roku Wszystkim Klientom,

Przyjaciółom, Znajomym i Całej Polonii

— przesyła —

**Dom Mody
Krystyna — Barbara**

3088 N. Milwaukee Ave. Telefon: 478-9425

Najpiękniejsze rzeczy po najbardziej umiarkowanych
cenach kupisz w naszym sklepie

Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

i

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

swoim Klientom i całej Polonii

— składają —

ADAM i MARIA NATANEK, Właściciele

POLON TRAVEL BUREAU

5612 S. PULASKI RD. — 581-4433

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Radosnego Nowego roku Przyjaciółom oraz Całej Polonii

— zasyła —

Polski Zakład Reperacji Wszelkiego Rodzaju Samochodów

STAN'S AUTO REPAIR

STANISŁAW LABNO, Właściciel

5243 S. Archer Ave. Tel. 284-1294

(JEST TO NOWY ADRES)

Rozmówcie się z nami po polsku.

Serdeczne życzenia pogodnych Świąt
BOŻEGO NARODZENIA i SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU

swoim klientom i całej Polonii składa

ANIA CIKOWSKA, Właścicielka

polskiego biura podróży

ANN'S TRAVEL CENTER

5215 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632 Tel.: 585-8222

(przy ulicy Kilbourn)

Oferujemy rzetelną fachową obsługę i załatwiamy:

- Wycieczki do Polski, po Stanach Zjednoczonych i innych krajów świata.
- Przeloty czarterowe LOTEM
- Bilety na wszystkie linie lotnicze
- Sprawy paszportowe, zaproszenia na pobyt stały lub czasowy.
- Sprawy imigracyjne
- Tłumaczenia dokumentów, oraz poświadczenia notarialne
- Paczki do Polski, oraz zestawy żywnościowe i owocowe.
- Wpłaty na samochody, oraz przesyłki pieniężne przez PEKAO
- Zdjęcia paszportowe na poczekaniu

Jesteśmy Autoryzowanym Dealerem PKO

**MERRY CHRISTMAS
FROM
SCHMEISSER'S
INC.**

Homemade Polish Sausage
Poultry, Lamb,
Aged US Graded Prime Beef &
Hand Picked Pork
3 Types of Bratwurst
**7649 N. MILWAUKEE AVE.
NILES, ILL.
967-8995**

**MERRY CHRISTMAS
FROM
THE RED BARREL**

5220 S. ARCHER, CHICAGO, ILL.
284-0044
Specializing in Bar-B-Q Ribs
Finest Chicken in the City.

CENTRAL GYROS RESTAURANT

3127 N. Central, Chicago, Ill.
622-5288
Specjalizujemy się w potrawach greckich i
amerykańskich. Spróbuj nasze specjalne
lunche. Przyjmujemy główne karty kredy-
towe. Otwarte 7 dni od 11 przed południem
do 1 w nocy.

**MERRY CHRISTMAS
Arlington Glass Company**

4547 N. Milwaukee Ave.
283-0737
Glass Tops — Custom Mirrors
Storm Windows — Reglazing
Aluminum Store Fronts —
Insurance Work

**WESOLYCH ŚWIĄT
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
ŻYCZY**

**GARFIELD RIDGE
PHARMACY**
6456 W. Archer Ave., Chicago, Ill.
586-1133

**Serdeczne Życzenia
WESOLYCH ŚWIĄT**

Klientom, Organizacjom
oraz całej Polonii
— przesyła —

**HOLLYWOOD
PRESS**

PRINTERS
**864 N. Ashland Ave.
HA 1-4372**

**Życzenia Świąteczne
i Noworoczne
składają**

**Krystyna i Adam
Lazar, właściciele
CHRISTINE'S
BRIDAL**
5200 S. Archer Ave.
581-8200

from innovative
concepts
to effective
results

**innovation
art
design**

t.f. pawlak
(312) 685-6920

HAPPY HOLIDAY

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

The Pelikan

**POLSKO-CZESKA RESTAURACJA
SMORGASBORD**

Z Gotowaniem w Domowym Stylu
5639 W. Cermak—Cicero

Pod Nowym Zarządem:

ZOFIA STARNAWSKA, WŁAŚCICIELKA

Serdecznie zaprasza również

Specjalizujemy się w Polsko-Czeskich

i Amerykańskich Potrawach

Jak: Pieczeń Wieprzowa • Kapusta • Golabki • Steaki

• Ryby Pieczona Kaczka • Gulasz

NASZE POLSKIE, CZESKIE I AMERYKAŃSKIE DANIA

PO PRZYSTĘPNYCH CENACH!

Otwarta 7 Dni w Tygodniu od 11 Rano do 8 Wiecz.

Tel. 652-4105

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I RADOSNEGO NOWEGO ROKU

Klientom, Znajomym, Przyjaciółom i całej Polonii
zasyła Polska Gospoda

BALTIC LOUNGE

2258 N. Mango Ulica

Tel. 637-6939

Mówimy po polsku.

JAN I ZOFIA MAZIARZ, właściciele Pięknej Gospody

PIĘKNA SALA DO WYNAJĘCIA NA RÓŻNE OKAZJE

Jak Posiedzenia, Przyjęcia, Rodzinne Uroczystości oraz Wiele

Innych Imprez. Po Bardzo Przystępnych Cenach.

ZAPRASZAMY NA HUCZNEGO SYLWESTRA

WESOLYCH ŚWIĄT

CREST CURRENCY EXCHANGE

5306 N. Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
763-6934

Realizacja czeków — Money Orders

Kompletny "License Service"

Western Union

WESOLYCH ŚWIĄT

Pinta & Warzecha

Prescription Laboratory

1640 W. 47th ST.
CHICAGO, ILL.

523-1140

Wysyłamy lekarstwa do Polski

MERRY CHRISTMAS

To All Our Polish Friends

Universal Metal Hose Co.

Manufacturers of all metal

flexible hose & tubing products.

2133 S. KEDZIE, CHICAGO, ILL.

277-0700

MERRY CHRISTMAS

FROM

BLUE ANGEL RESTAURANT

5310 N. Milwaukee Ave.,

Chicago, Ill.

631-8700

Open 24 Hours 7 Days a Week

WESOLYCH ŚWIĄT

KALOM PHARMACY

5732 N. MILWAUKEE AVE.

CHICAGO, ILL.

763-0624

Ponad 40 lat służymy społeczeństwu

WESOLYCH ŚWIĄT

COBEY

TRUE VALUE HARDWARE

3429 W. Diversey, Chicago, Ill.

252-7955

Farby, materiały kanalizacyjne i elek-
tryczne. Otwarte 7 dni w tygodniu.

Nasza specjalizacja

Kolorowe Telewizory Zenith

Naprawiamy telewizory i magnetowidy

różnych marek.

ZADZWOŃ 282-3336

S & S Television Sales & Service

5539 W. Montrose

Mówimy po polsku

Życzenia z okazji świąt Bożego

Narodzenia dla naszych wielu

Przyjaciół-Polaków

OTTO V. STRANSKY

& SONS FUNERAL HOME

5112 S. Western Ave.

Chicago, Ill. 60609 778-0700

MERRY CHRISTMAS

BRANDT

FUNERAL HOME

3421 W. FULLERTON

CHICAGO, ILL.

278-2662

ROBERT BRANDT, DIRECTOR

STATE FARM INSURANCE

MICHAEL A. SCAVO

4754 N. Milwaukee Ave.

Chicago, Ill.

282-6644 24 Hour Phone Service

AUTO — HOME — LIFE

COME IN OR PHONE

WESOLYCH ŚWIĄT

BELMONT PAINT & WALLPAPER

6855 W. Belmont, Chicago, Ill.

637-4211

Farby Benjamin Moore

Naprawy okien — Lustra

Jim Niziolek, właściciel

KOZY'S CYCLERY

1610 W. 35th 523-8576

3712 N. HALSTED 281-2263

CHICAGO, ILL.

All new bicycles sold by Kozys are

guaranteed against all defects for

its lifetime.

Wesolych Świąt

Garfield Ridge Auto Parts

Nowy adres — 6808 W. Archer

Chicago, Ill. Tel.: 586-2412

Porównaj nasze ceny

Otwarte od pon. do ptku. 9 rano-8

wiecz., sob. 9 rano-5:30 po poł.

Niedziela 9 rano-2 po południu.

(Ciąg dalszy ze str. 17-ej)

ludzi pozostało przy życiu, jeśli się
nie mylimy, z Komitetu Domu —
tylko trzy osoby: Bonawentura Mi-
gala — którego wszyscy doskonale
znamy z pełnej poświęcenia pracy
na rzecz uchodźców nie tylko ów-
czesnych, ale i obecnych, pani
Wanda Rozmarek i sędzia Edward
Plusdrak. Inni — jakże dobrze zna-
ni, oddani działacze odeszli już z na-
szego grona. Pozostała jednak po
nich wdzięczna pamięć tysięcy tych,
którym pomogli w pierwszych, naj-
trudniejszych dniach w nowym kra-
ju, który po dzień dzisiejszy nazy-
wają swą drugą ojczyzną.

Wielu z tysięcy polskich wysied-
leńców — których największa fala
przybyła w latach 1949-51 — włą-
czyło się czynnie do pracy Związku
Narodowego Polskiego i Kongresu
Polonii Amerykańskiej, wspoma-
gając starszych w pracy dla dobra
współziomków i przyszłych pokoleń
Polaków zarówno tych, którzy na
stałe osiedlili się w Stanach, jak i
mieszkających w Polsce.

W Domu dla Wysiedleńców w ok-
resie od 1949 roku do 1951 — kiedy
zmniejszył się napływ nowych wy-
chodźców, mieszkało po kilka lub
kilkanaście dni ponad 3500 rodzin.
Pamiętać też musimy, że ludzie
którzy odpowiedzialni byli z ramie-
nia KPA za prowadzenie tego do-
mu, robili to nie tylko zupełnie
bezzinteresownie, ale przede wszyst-
kim kosztem własnym, zaniedba-
jąc swoje obowiązki rodzinne, czę-
sto i pracę zawodową. Uważali jed-
nak, iż mają obowiązek pomóc
swym nieszczęśliwym rodakom w
rozpoczęciu nowego życia.

Przedstawiliśmy w tym krótkim
szkicu bardzo niewielki fragment
wielkiego dzieła dokonanego przez
Polonię Amerykańską. Trzeba bo-
wiem pamiętać, że od wybuchu II
wojny, zdradzieckiej napaści Nie-
miec na Polskę, nie było ani jedne-
go dnia w życiu Polonii, w którym
nie pamiętano by o Polsce i nie pra-
cowano nad tym, by jej pomóc czy
to politycznie czy materialnie.

Słano transporty odzieży i żyw-
ności dla jeńców wojennych i ran-
nych żołnierzy, wspomagano ich
rodziny w Polsce. Później kiedy
wojna się skończyła — pomoc ta zo-
stała zwiększona tym bardziej, iż
wiadomo było o targicznej sytuacji
kraju.

Mam nadzieję, że kiedyś, jeśli
czas pozwoli uda mi się choćby w
wielkim skrócie przypomnieć o tej
pomocy, bo wszyscy powinniśmy
pamiętać o naszych dobroczyńcach,
a pamiętając, włączyć się w akcję
prowadzoną obecnie przez Kongres
Polonii Amerykańskiej, by pomóc
Polsce.

Mamy obowiązek przejąć pałę-
czkę od naszych poprzedników, bo
tym samym dołączamy się do wiel-
kiego dzieła, jakim jest budowanie
wolnej i niepodległej Polski, a rów-
nież silnej, zjednoczonej i wpływo-
wej Polonii Amerykańskiej, której
wszyscy jesteśmy członkami.

WESOLYCH ŚWIĄT

Magic Finger Beauty Salon

5410 W. Fullerton, Chicago, Ill.

889-8297

Usługi fryzjerskie dla całej rodziny.

W poniedziałki i środy dla emerytów:

Mycie i ułożenie \$5.00.

MERRY CHRISTMAS

JAMES CLEANERS

& TAILORS

5511 W. Belmont Chicago, Ill.

685-4331

Complete excellent tailoring

for Men, Ladies & Children

WESOLYCH ŚWIĄT

MILWAUKEE & LAWRENCE

CURRENCY EXCHANGE #8

4760½ N. Milwaukee Ave., Chgo., Ill.

777-9988

Realizacja czeków — Money Orders

Kompletny "License Service"

Western Union

WESOLYCH ŚWIĄT

Security Currency Exchange

1634 W. Chicago, Ave., Chicago, Ill.

666-1896

Realizacja czeków — Money Orders

Kompletny "License Service"

Western Union

MERRY CHRISTMAS

ARTEL JEWELERS

5605 W. BELMONT

CHICAGO, ILL.

237-1466

Serving the Polish community for 41 years.

Mention this ad for special attention.

MERRY CHRISTMAS

D'ANDREA & SONS

ITALIAN FOODS & WINE'S

CERMAK PLAZA

BERWYN, ILL.

484-8121

Kartka z historii chicagowskiej Polonii
Dom Kongresu Polonii Amerykańskiej

Uroczystość poświęcenia Domu dla Wysiedleńców.

Sędzie Plusdrak, prezes Wydziału Stanowego KPA wręcza klucz do Domu Wysiedleńców Bonawenturze Migale.

Zdjęcia z prywatnego archiwum Bonawentury Migaly.

There is no time more fitting to say "thank you"
and to wish you a happy Holiday Season

**WESOLYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA**

FROM

POLISH FALCONS OF AMERICA

Physical Culture Since 1887
Fraternal Insurance Since 1928

NATIONAL BOARD OF THE POLISH FALCONS OF AMERICA

LAWRENCE R. WUJCIKOWSKI, President

CHARLOTTE A. TRELLA
Vice President

BERNARD B. ROGALSKI
President Emeritus

RONALD MERZWEILER
Vice President

THERESA N. KLASNICK
Secretary

Honorary
Vice Presidents
GENEVIEVE HARTMAN
ALPHONSE R. MAKOWSKI
LEONA KOZLOWSKA

THADDEUS S. KOKOSKI
Treasurer

ALPHONSE R. MAKOWSKI
Legal Counsel

REV. JOSEPH SREDZINSKI
Chaplain

TIMOTHY L. KUZMA
Communications Director

MARIAN E. WESOŁOWSKI
National Physical Education Directress

Directors

Patricia Kozioł — Anna Kuliniewicz — Wallace Zielinski — John R. Nessing
Wanda Nowak — Frank Maciejczyk — Catherine Mlynarczyk — Robert Wienczkowski
Hedwig Kobierski — John Nowotarski — Helen Pett — Marie Kaleta
Edmund Pett, Grand Master of the Legion of Honor

**Polska prasa jest dźwignią
polonijnego życia!**

Dla całej Polonii**Życzenia świąteczne i noworoczne zasilają**

Kluby i Towarzystwa zrzeszone w ZKP wraz z zarządami i dyrekcjami ZKP życzą wesołych i pogodnych świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego i zdrowego Nowego Roku.

Adam Ocytko, prezes
 Zofia Piękoć, wiceprezeska
 Adolf Kloda, wiceprezes
 Jerzy Janiewski, wiceprezes
 Jan Walczak, wiceprezes
 Janina Der, wiceprezeska
 Aniela Peski, gen. sekr.
 Helena Dudkiewicz, sekr. fin.
 Jan Piwowar, skarbnik
 Edward Mika, korespondent

Klub Borzęcin
 Klub Błażowian
 Klub Borek Wielki
 Klub Brzeziny
 Klub Dąbrowa
 Klub Dąbrowa Górka
 Tow. Ratunkowe Górka
 Klub Hyżne
 Klub Jadowniki Mokre
 Klub Jaskółka
 Klub powiatu Jasło
 Tow. Ratunkowe Kwików
 Sekcja Pan ZKP
 Klub Dębica
 Klub Lęg Tarnowski
 Klub Łuszwian
 Klub Limanowa
 Klub Łęczan
 Klub Miechów Wielki
 Klub Pilzno i Okolica
 Klub Powiatu Mielec
 Klub "Zespół Polonez"
 Klub Przybyławice
 Klub Ziemi Rzeszowskiej
 "Resovia"
 Stow. Parafii Siedliszowice
 Klub Siedliszowice
 Tow. Ratunkowe Szczurowa
 Klub Przyjaciół Zeimi
 Tarnowskiej
 Klub Wola Przemysłowa
 Klub Zaborowian
 Klub par. Zasław
 Klub Zwierniczanie
 Klub Zagórzycze

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
 Dla Członków, Przyjaciół i ich Rodzin, Oraz Calej Polonii—Przesyła
STOW. PARAFII WIETRZYCHOWICE W CHICAGO

Z. TOKARSKI—PREZES
 B. ALESZCZYK—WICEPREZESKA
 S. NIEDZIELAK—WICEPREZES
 S. CZYŻYCKI—WICEPREZES
 A. BARDO—WICEPREZES
 KOMISJA REWIZYJNA: W. NOWAK, J. JURCAK, S. SZCZEPAŃSKI
 A. KABAT—SEKRETARZ
 W. KABAT—SEKR. FIN.
 E. MAZUR—SKARBNIK
 W. KUCZAK—MARSZAŁEK

Wesołych Świąt
 Bożego Narodzenia
 Oraz Szczęśliwego
 Nowego Roku Życzy

TOW. RAT. BORZĘCIN

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Zdrowia i Szczęścia
 w Nowym Roku, Wszystkim naszym Członkom i Ich Rodzinom
 oraz Calej Polonii — życzy —
 Zarząd

**Polskiego Stowarzyszenia Byłych Więźniów Politycznych
 Niemieckich i Sowieckich Obozów Koncentracyjnych
 Oddział Chicago**

Najlepsze życzenia
 świąteczne i noworoczne
 dla członków i sympatyków
 — składa —

Polski Związek Akademików

Najlepsze Życzenia
 RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
 I
 BŁOGOSŁAWIEŃSTWA BOŻEGO W NOWYM ROKU
 Polonii Chicagowskiej Składa

**KOŁO B. ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
 ODDZIAŁ CHICAGO**

Wszystkim Kolegom Weteranom, Koleżankom Korpusu Pomocniczego
**PLACÓWKI 5 "MACIERZYSTEJ" STOWARZYSZENIA
 WETERANÓW ARMII POLSKIEJ**

w Ameryce oraz całej Polonii na czele ze Związkiem, Narodowym i z Kongresem Polonii
 Amerykańskiej, z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku życzenia pomyślności
 przesyłają Zarządy Placówek i Korpusu Pomocniczego
 Bronisław Pilarczyk, Komendant

Marian Wojsław, I-Wicekomendant
 Władysław Lisowski, II-Wicekomendant
 Stanisław Półka, Asystent Prot.
 Władysław Perskiewicz, Asystent Fin.
 Władysław Kosiński, I-Min.
 DYREKTOR: Frances Poblacka, Adela Jurewicz i Anna Pilarczyk
 Frances Sowińska, Prezeska
 Janina Wojsław, I-Wiceprezeska
 Teofila Cwik, II-Wiceprezeska
 Maria Szlag, Sekretarka Prot. i Fin.
 Ryszard Lewandowski, Kierownik
 Ryszard Lewandowski, Kierownik

SERDECZNE ŻYCZENIA
 WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ
 SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— SKŁADA —
**KOŁO BYŁYCH ŻOŁNIERZY
 5-TEJ KRESOWEJ DYWIZJI
 PIECHOTY W CHICAGO**

J. Antonczyk, Sekretarka
 M. Drewienkowska, Sekretarka
 C. Szymański, Prezes
 J. Polanin, Skarbnik

Serdeczne życzenia

Świąteczne i Noworoczne Dziennikowi Związkowemu
 i całej Polonii, w imieniu zarządu

**POLISH-HUNGARIAN WORLD
 FEDERATION and AFFILIATES**

— składają —
 Dr. Coloman S. Fiedler, Prezes
 Jerzy Frąckowiak, Sekretarz

Członkom Stowarzyszenia, Ich Rodzinom,
 Organizacjom Weterańskim oraz całej Polonii,
 przesyłamy najserdeczniejsze życzenia—Zdrowych,
 Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz
 Pomyślnego Nowego Roku!

Zarząd Stowarzyszenia Lotników Polskich Skrzydło Chicago

MARIAN CZERNIECKI, Prezes

Najszczerze Życzenia

z okazji
ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

— przesyła —
CHÓR IM. I. PADEREWSKIEGO NO. 297

Związek Śpiewaków Polskich w Ameryce

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku
 przesyłamy serdeczne życzenia wszystkim Karpaczkom
 i Ich Rodzinom, Bratnim Organizacjom i całej Polonii

**KOŁO KARPATCZYKÓW
 w CHICAGO**

JULIAN PIECH, Prezes
 JERZY KWIATKOWSKI, Sekretarz

**ZARZĄD KLUBU
 PRZYJACIÓŁ WARSZAWY**

— składa —

Najserdeczniejsze Życzenia
 Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
 i Pomyślnego Nowego Roku
 wszystkim Członkom, ich Rodzinom,
 Sympatykom Klubu i Polonii

**Towarzystwo Ratunkowe Górka
 w Chicago**

— składa —

SERDECZNE ŻYCZENIA
 WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
 ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
 Swoim członkom, przyjaciołom i całej Polonii

ZARZĄD:

Ryszard Lewandowski, Prezes
 Józef Nowak, Kasjer
 Jan Majka, Wiceprezes
 Eleonora Solak, Sekr. Fin.
 Stanisław Lech, Kier. Imprez
 Krystyna Nowak, Sekr. Prot.

RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

I
 BŁOGOSŁAWIEŃSTWA BOŻEGO W NOWYM ROKU
 POLONII CHICAGOSKIEJ

— ŻYCZY —

**STOWARZYSZENIE SAMOPOMOCY NOWEJ EMIGRACJI
 w CHICAGO**

5844 N. MILWAUKEE AVE., Chicago, IL 60646

Szczęśliwych Świąt Bożego Narodzenia i Do Siego Nowego Roku
 dla całej Polonii życzy

Komitet Skarbu Narodowego R.P. na stan Illinois

Stanisław Jaworski, prezes
 Henryk Ścigała, wiceprezes
 William Morka, sekretarz finansowy
 Ignacy Bugajski, z-ca sekr. fin.
 Józef de Virion, sekretarz protokołowy
 Florian Poniecki, sekretarz ewidencyjny
 Mieczysław Bandur, kierownik imprez

STOWARZYSZENIE PARAFII GRĘBOSZÓW

SERDECZNE ŻYCZENIA
 ZDROWYCH I WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
 ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
 Dla Wszystkich Członków oraz Sympatyków

— zasyła —

ZARZĄD W SKŁADZIE:

Prezes Władysław Gala
 Wiceprezes Michał Wytrwał
 Wiceprezeska Stefania Kamysz
 Komisja Rewizyjna: Franciszek Cezadło, Władysław Kamysz i Tadeusz Śliwa
 Sekr. Anna Bratko
 Skarbnik Stanisława Wierzbicki

*Najserdeczniejsze życzenia pogodnych Świąt Bożego
 Narodzenia i Nowego Roku składamy naszym Członkiniom,
 ich Rodzinom, Duchowieństwu, Organizacjom Polonijnym i
 Polonii w całym świecie.*

*Narodowi Polskiemu ślemy życzenia dalszych osiągnięć
 politycznych i poprawy gospodarczej.*

**ZWIĄZEK POLEK
 W AMERYCE**

NAJWIĘKSZA ORGANIZACJA SPOŁECZNA I UBEZPIECZENIOWA DLA KOBIET
 I DZIECI POLSKIEGO POCHODZENIA W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Zarząd Główny:

Helena Wojcik — prezeska
 Adela Łagodzińska — hon. prezeska
 Helena Zielińska — hon. prezeska
 Delphine Lytell — wiceprezeska
 Maria Kubiak — sekr. generalna
 Monika Sokołowska — kasjerka
 Alice D. Borzym — adwokat
 Dr. Maria Wiczorek — lekarz

Dyrekcja:

Virginia Sikora
 Irena Hossa
 Olga Kasziewicz
 Julia Leniart
 Albina Świerzbinska

Maria Lorys — redaktorka
 Maria Piergies — editor

GŁÓWNE BIURA:

205 S. NORTHWEST HIGHWAY
 PARK RIDGE, ILL. 60068

Tel: 1-708-692-2247

**Zjednoczenie Polskie Rzymsko Katolickie
 w Ameryce**

984 N. Milwaukee Avenue
 Chicago, Illinois 60622

BOŻE NARODZENIE — 1989

Z opłatkiem w rękę, będącym symbolem pokoju, jedności
 i miłości, życzymy Calej Polonii, Rodakom w Kraju i na całym
 świecie, przeobfitych łask i błogosławieństwa
 od Nowonarodzonego Dzieciątka.

Niech to Dzieciątko znajdzie
 w Waszych sercach najmiłszą gospodę.
 Życzymy wszystkim miłych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
 oraz szczęśliwego, spokojnego i pomyślnego Nowego Roku!

ZA ZARZĄD GŁÓWNY I DYREKCJĘ**ZJEDNOCZENIA
 POLSKIEGO RZYMSKO
 KATOLICKIEGO
 W AMERYCE**

Ks. Edwin F. Karłowicz, C.R.
 Naczelný Kapelan

Edward G. Dykla
 Prezes

WESOŁYCH ŚWIĄT!

Z Okazji ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA Wszystkiego Najlepszego Oraz Do siego Roku

Z Głębi Serca Życzą Całej Polonii
ZARZĄD i DYREKCJA

POLSKIEJ OPIEKI SPOŁECZNEJ

POLISH WELFARE ASSOCIATION

SERVING CHICAGO AND POLONIA SINCE 1921
WITH THE FOLLOWING PROGRAMS

- Social Services
- Individual and Family Counseling
- Battered Women Counseling
- Immigration Assistance
- Job Placement
- Center for Homeless Men
- Senior Center
- Food Pantry
- English/Civics Classes
- Usługi Socjalne
- Poradnictwo Indywidualne i Rodzinne
- Poradnictwo dla bitych kobiet
- Pomoc w zakresie spraw imigracyjnych
- Poszukiwanie pracy
- Ośrodek dla bezdomnych
- Ośrodek dla osób starszych
- Wydawanie żywności
- Kurs angielskiego/Konstytucji

LAWRENCE W. LECK

CHAIRMAN, BOARD OF DIRECTORS

3834 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60641 (312)282-8206

4101 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632 (312)254-4444

KAREN J. POPOWSKI

EXECUTIVE DIRECTOR

"Miłuj Bliźniego Twego Jak Siebie Samego"
Szczere oddani Polonii Chicagowskiej

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego roku
wszystkim Oddziałom i Okręgom Ligi Morskiej w Ameryce

— składa —

ZARZĄD GŁÓWNY LIGI MORSKIEJ

CHICAGO, ILLINOIS

Ks. Walter Szczypuła, Kapelan
Ks. Tomasz Balya, Wice-Kapelan
Franciszek Goryl, Prezes
Helen Pukala, Wiceprezeska

A. Makola, W-prezes na New York
Ann R. Prusak, Gen. Sekretarka
Katarzyna Palka, Sekr. Finan.
Ludwik Olszowy, Skarbnik

DYREKTORZY:

Lucy Szafarczyk, Wirginia Dembosz, Walter Tokarz, Józefa Olszowy,
Jean Mudy, Tadeusz Sasadeusz i Czesław Kotowicz.

RADA GOSPODARCZA: Zofia Kostalik, Wirginia Kreith i Józef Badoń

ODDZIAŁ STER #46 L.M.A.

Czesław Radwan, Prezes
Walter Pula, Honorowy Prezes
Marya Pricener, Wice-Prez.
Wirginia Dembosz, Sekr. Prot.

Zofia Kostalik, Sekr. Finans.
Raymond Naczas, Kasjer
Czesław Radwan, Komendant
Paul Kostalik, Choraży

RADA GOSPODARCZA: Paul Kostalik, Jean Naczas

ODDZIAŁ SYRENA #49 L.M.A.

Ann R. Prusak, Prezeska
Frank Goryl, Honorowy Prezes
Tadea Goryl, Wice-Prezeska

Jozefa May, Sekr. Prot.
Wirginia Dembosz, Skarbniczka
Andrzej Kozielec, Kasjer

RADA GOSPODARCZA: Józef Badoń, Tadea Goryl

ODDZIAŁ GDAŃSK #50 L.M.A.

ODDZIAŁ SOBIESKI #55 L.M.A.

OKRĘG #7-my L.M.A.

Frank Goryl, Prezes
Jozefa Olszowy, Wice-Prezeska
Ludwik Olszowy, Wice-Prezes
Ann R. Prusak, Sekr. Prot.

Ann R. Prusak, Sekr. Finans.
Wirginia Dembosz, Skarbniczka
Walter Tokarz, Komendant
Kazimierz Hemmerling, Choraży

RADA GOSPODARCZA: Frank Goryl, Helen Pukala, Ludwik Olszowy

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz
Szczęśliwego Nowego Roku
życzy:

TOWARZYSTWO RATUNKOWE KWIKÓW

zarząd:

Jan Walczak, prezes
Jan Kucmierz, wiceprezes
Genowefa Kochanek, wiceprezeska
Rada gospodarcza: Józef Badzioch, Jan Pawuła, Stanisław Kucmierz.
Chorażowie: Stanisław Kucmierz, Stanisław Golonka, Józef Antosz.

Czesław Walczak, sekr. prot.
Jan Kozak, sekr. fin.
Janina Antosz, skarbniczka

WESOŁYCH ŚWIĄT
BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— życzy —

POLSKI KLUB ARTYSTYCZNY CHICAGO

RÓŻA KWAPISZEWSKA, Prezeska
Stephanie Ostrowski, 1-sza W-Prez.
Helen Dimmett, 2-ga W-Prez.
Dr. Frank Cieslak, Sekr. Wykon.

Irene Poznanski, Sekr. Prot.
Gregory Wojcicki, Skarbnik
Lillian Zukowski, Sekr. Fin.

DYREKTORZY:

Thaddeus Porowski, Stanley Tabor, Adela Bishop, Christine Pfeiffer, Ligia Sulewski, Stefania Gondek, Klemens Kwapiszewski, Charlotte Wilk.

SEKCJE:

Biuletyn-Lillian Zukowski
Konkurs Literacki,
Diana Leszczyńska-Teska
Historia Klubu, Robert Dimmett
Bazar i Parada 3-cio Majowa
Stanley Tabor
Koncerty, Jacquelin Kozuch

Imprezy — Dr. Frank Cieslak
Wystawa Artystów Plastyków
Klemens Kwapiszewski
Rejestracja nowych członków,
Dr. Vivian Walkosz
Reklama, Walter Zarnecki
Statut Klubu, Don Rajkowski

Część naszych programów jest wspierana finansowo przez DEPARTMENT OF CULTURAL AFFAIRS, OFFICE OF FINE ARTS i ILLINOIS ARTS COUNCIL PROGRAM.

Zapraszamy na Oplatek w gronie artystów dnia 7 stycznia, 1990 r., o godz. 3 po poł. w Domu Podhalan, 4808 S. Archer Ave., Chicago. W sprawie rezerwacji prosimy dzwonić: Irene Poznanska: 964-0907.

Róża Kwapiszewska, prezeska

STOWARZYSZENIE PARAFII OTFINÓW

Wyrażając wdzięczność Klubowi "Eagles" oraz "Dziennikowi Związkowemu" za pomoc (ogłoszenia) w organizowaniu naszej pracy, pragnie z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego 1990 Roku życzyć Redakcji, Czytelnikom i całej Społeczności Polonijnej

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO!

Za Zarząd:

Matt Adamczyk
Prezes

Henry Oberski
Skr. Prot.

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA CAŁEJ POLONII

Sklada

Newspaper Drivers Union Local 706—International Brotherhood of Teamsters of Chicago

300 S. Ashland Ave. • Tel. 738-1190

Najlepsze życzenia i dalszego rozwoju
życzy

TOW. STRZELCE WIELKIE

Prezes, Julian Walas
Wiceprezeska, Teresa Kozak
Wiceprezes, Stanisław Chwała
Dyrekcja Rewizyjna: Bożena Walas i Edward Oleksy

Kierownikom, wychowawcom oraz uczniom
polskich szkół w rejonie Chicago przyjemnych
świąt i dobrego Nowego roku życia

ZARZĄD ZRZESZENIA NAUCZYCIELI POLSKICH

Bolesław Krakowski, Prezes
Helena Danielska — Sekretarka Prot.

POLSKO NARODOWA SPOJNIA
zasła całej Polonii
Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
POLISH NATIONAL UNION OF AMERICA
extends Best Wishes for a
BLESSED HOLIDAY SEASON

Join the "SPOJNIA CREDIT UNION"
1002 Pittston Avenue, Scranton, Pa. 18505

W DRODZE DO ODZYSKANIA PEŁNEJ
WOLNOŚCI I NIEPODLEGŁOŚCI
SERDECZNE ŻYCZENIA
POGODNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
ZWYCIĘSTWA W WALCE O WOLNĄ POLSKĘ

Polskiemu Duchowieństwu, Polskim Organizacjom,
Prasie, Radiu, Telewizji,
Polskim Sobotnim Szkołom oraz Całej Polonii

— składa —

OBWÓD Z.H.P. CHICAGO

ZARZĄD OBWODU

HUFIEC HARCEREK "TATRY"

HUFIEC HARCERZY "WARTA"

ZESPOŁY "LECHICI", "WICHRY" i "ORLETA"

21 KRĄG STH. "ORŁÓW KRESOWYCH"

KOŁO PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

POLSKO-AMERYKAŃSCY PRACOWNICY FEDERALNI

ZARZĄD P.A.F.E.:

GEORGE S. POLINSKI, Prezes
Henry Ciesia, Wiceprezes
Leo Novinski, Marszałek
William J. Migon, Sekr. i Skarbnik

TRUSTYSI:

Stanley Starzec, Stanely Pokrzywa, Frank Bieszki, Jr.

LIGA MORSKA ODDZIAŁ GDAŃSK NO. 50

życzy wszystkim członkom Oddziału Gdańsk No. 50, oraz wszystkim
Ligowcom i Całej Polonii wesołych i zdrowych Świąt Bożego
Narodzenia jak również Szczęśliwego następnego Nowego Roku

ZARZĄD:

Helen Pukala, Prezes
Helen Bajor, Sekr. Prot.

Lucyna Szaflarczyk, W-Prez.
Wirginia Kreith, Sekr. Fin.
Irena Kamiński, kasjerka

FUNDACJA

IM. GENERAŁA WŁADYSŁAWA SIKORSKIEGO W CHICAGO

Z Okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku,
Sklada Najserdeczniejsze Życzenia Prasie, Radiu, Duchowieństwu
oraz Całej Polonii

Zarząd i Dyrekcja

"SERDECZNE ŻYCZENIA"

Świąteczne i Noworoczne Dziennikowi
Związkowemu i Polonii

— składa —

KOMITET OBYWATELSKI

Za Zarząd

Inż. Stanisław Jaworski
Przewodniczący

Leopold Srebałowicz
Sekretarz

Wesołych świąt Bożego Narodzenia oraz pomyślności w Nowym Roku
młodzieży, rodzicom, wychowawcom i przyjaciołom — życzy

ZARZĄD KOŁA RODZIELSKIEGO I DYREKCJA

Polskiej szkoły im. T. Kościuszki

(Grupa 3275 ZNP)

Stanisław Kowalik, Prezes

Bolesław Mischyszyn, W-Prezes
Małgorzata Jemioła, W-Prezes
Janina Kaczmarczyk, Sekr. Prot.

Urszula Kraśniewska, Dyr. Szkoły
Thomas Laskowski, Skarbnik
Mariola Tomczyk, Sekr. Koresp.

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego i Pomyślnego Nowego Roku
dla Członków, Ich Rodzin, Przyjaciół, Sympatyków i całej Polonii
— zasła —

ZWIĄZEK POLSKICH SPADOCHRONIARZY

Koło Chicago
wraz z Zarządem Głównym

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA POGODNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Dla Wszystkich Naszych Przyjaciół, Znajomych,
Członków i Całej Polonii

— Zasła —

Polsko Amerykański Klub Handlowy

ADMINISTRACJA

Casimir Laskowski, President
Walter Tondryk, 1st Vice Pres.
Julius Czochara, 2nd Vice Pres.

Norb Kuklinski, Recording Secretary
Thomas Laskowski, Treasurer
Ray Hoffman, Fin. Secretary

Sgt. of Arms, Ben Floreman

BOARD OF DIRECTORS:

Edmund Nowak Sr., Walter Sawa, Fred Sikora, John Slowik, Matt Slowik,
Irvin Trytek, Edward Pilaraski i Chester Szawraniec.

Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku
życzy Kombatantom i Polonii w Cleveland

Zarząd Koła SPK nr. 2

Józef Ptak, Prezes
Feliks Zgud, Sekretarz
Jerzy Grabowski, Wiceprezes

Jan Kapusta, Skarbnik, oraz członkowie zarządu:
Anna Duk, Antoni Augustynowicz, Edmund Kobyliński

STANLEY BARABASZ

POST 72 PLAV

3024 N. Laramie Ave.
Chicago, ILL. 60641

Posiedzenia odbywają się w każdy pierwszy piątek miesiąca.

Wesołych, zdrowych i spokojnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślnego Nowego Roku
przesła całej Polonii

STOWARZYSZENIE PARAFII SIEDLISZOWICE

Władysław Kowynia, Prezes
Emilia Jagielka, Wice-Prezes
Stanisław Bieszcza, Sekr.
Jan Sas, Sekr. Koresp.
Władysław Cabaj, Skarbnik
Kazimierz Kopec, Sekr. Finans.

Najlepsze Życzenia Świąteczne i Noworoczne
przesła całej Polonii

POLISH AMERICAN NUMISMATIC ASSOCIATION

Za Zarząd:

Zbigniew Marquart, Prezes
Jacek Gumowski, Skarbnik
Komiteta Medalionowy: Ludwik Kończ, Jack Gumowski,
Ted Maczynski, Wicenty Gawron, Józef Lubecki i Arthur Z. Marquart

Holiday Wishes from the 1989 Officers and Directors
of the
CHICAGO SOCIETY, PNA LODGE 1450

OFFICERS

James F. Kulze President
Bruno A. Puszyński V.P. Executive
William C. Folak V.P. Civic
Ronald J. Olech Recording Secretary
Richard W. Ciesla Financial Secretary
Edward S. Pilarski Treasurer
Walter M. Piciewicz Advocate

DIRECTORS

Christopher A. Baruch
Joseph N. Bauerle
Charles S. DeZanek
Chet Hajduk
Stanley B. Kapielski

Romuald E. Matuszczak
Edmund A. Okonek
Ronald L. Sieczkowski
Walter S. Tondryk
T. Mitchell Waskowski

Najserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
Członkom, Przyjaciołom oraz Całej Polonii
— składa —

STANLEY BARABASZ

POST 72 PLAV

3024 N. Laramie Ave.
Chicago, ILL. 60641

Posiedzenia odbywają się w każdy pierwszy piątek miesiąca.

**Radosnych Świąt Bożego
Narodzenia oraz Szczęśliwego
Nowego Roku całej Polonii życzy**

Kongres Polonii Amerykańskiej WYDZIAŁ NA STAN ILLINOIS

Zarząd Wykonawczy: Ald. Roman Puciński, Prezes
Stella Venard, I-szy W-Prezes
Krzysztof Koch, Sekr. Prot.
Richard Owsiany, Skarb.
Eva A. Betka, Dyr. Wykonawczy

WICEPREZESI:

Grażyna Cioromska, Blanche Helkowski, Rose Kwapiszewski,
Camille Kapielski, Stefania Ostrowski, Virginia Price, Jan Jablonski,
Klemens Kwapiszewski, Stanisław Dzierżę-Gubala, Józef Sikora,
Józef Zukowski, Napoleon Zbyszewski

HONOROWA WICEPREZESKA: Wanda Rozmarek

WICEPREZESI "FRATERNAL"

Helen Szymanowicz, Regina Ocwieja, Maria Kubiak,
Jane Krzyżanski, Zofia Piekos, Józef Krozel

KRAJOWI DYREKTORZY:

Danuta Jurewicz, Halina Kozłowski, Kazimierz Łukowski,
Roman Puciński, Edward Różański, Julian Witkowski

POLISH AMERICAN CONGRESS

ILLINOIS DIVISION

5844 N. MILWAUKEE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS 60646

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA Z OKAZJI ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA

Kongresowi Polonii Amerykańskiej oraz naszym
wyprobowanym przyjaciółom z amerykańskich
związków zawodowych AFL-CIO
i Service Employees International Union,
popierającym Solidarność i sprawę polską
oraz Rodakom w Kraju, walczącym o lepsze jutro.

— składa —

Polsko-Amerykańska Rada Pracy

JULIAN SAK, President

RICHARD MALKOWSKI, Executive Vice-President

ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

Wraz z podziękowaniem za Polską Gościnność dla
Teresy Woźniak's Casino Składa

Koło nr. 5 im. Władysława
Zamojskiego Z.P.P.A.

Zarząd

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIE ŚWIĄTECZNE

ORAZ

SZCZĘŚLIWEGO, ZDROWEGO I POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU
Wielebnemu Duchowieństwu, Organizacjom Weterańskim i Polonijnym, Kolegom Wete-
ranom, Koleżankom z Korpusu Pomocniczym Pań i ich Rodzinom, oraz całej Polonii.

— składa —

OKRĘG I-SZY SWAP

WRAZ Z KORPUSEM POMOCNICZYM PAŃ

Zarząd Okręgu: Diakon Stefan Stańczak, kapelan; Ignacy Bugajski, komendant; Władysław Chrusciel, 1-szy wice-komendant; Tadeusz Wojnar, 2-gi wice-komendant; Jan R. Joachimczyk, wice-komendant na stan Wisconsin; Józef Mikołajczyk, sekretarz; Adam Bielecki, sekretarz finansowy; Zenon Wiedziński, kasjer.

Dyrektorzy: Stefan Wojciechowski, Tadeusz Tarach, Majk Szuszkiewicz.

Komisja rewizyjna, koledzy: Piekarczyk przewodniczący, Kokoszka, Piotrowski.

Zarząd Okręgu I-go Korpusu Pomocniczych Pań:

Teofila Cwik, honorowa prezeska; Helena Bielecka, prezeska; Helena Szymankowska, 1st

wice-prezeska; Eugenia Storożyńska, 2-ga wice-prezeska; Bernice Mironski, wice-

prezeska na stan Wisconsin; Genowefa Krowiak, sekretarka; Anna Miarkowska, sekret.

finansowa i kasjerka.

Dyrektorki: C. Ufnal, S. Ciborowska, S. Deszcz-Kuś.

Marszałkini H. Mikołajczyk

THE POLISH SINGERS ALLIANCE OF AMERICA

proudly celebrating its 100th year of existence wishes all
a Most Blessed Christmas
and a
Healthy and Happy New Year

ORGANIZED MAY 13, 1889

HEADQUARTERS

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NEW YORK 10003

GÓRĄ PIEŚŃ POLSKA!

Bernice D. Gruszka
President

Barbara R. Blyskal
General Secretary

Władysław Budwiel
General Choral Conductor

PLACÓWKA 14 S.W.A.P.

Wraz z

Korpusem Pomocniczym Pań i Kolem Przyjaciół Weterana

składa życzenia Wesołych Świąt Bożego
Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku

Wielebnemu Duchowieństwu, prasie polonijnej Kierownikom programów ra-
diowych Kolegom, Koleżankom, Bratnin Organizacjom Na czele z Kongresem
Polonii Amerykańskiej Oraz Wszystkim Czytelnikom Dziennika Związkowego
Zarząd Placówki i K.P.

Honorowy Kapelan. Ká. Franciszek Myszkowski, Kapelan Ks. Lucjan Łuszczki
Stefan Wojciechowski, Kom.
Ignacy Kwiatek, V. Kom.
Stefan Toda, Sekr. Prot.
Stanley Piekarczyk, Fin i Kasjer
Kom. Rew.
Edward Szymański
Władysław Mikołajczyk
Michał Juzwik

Helena Mikołajczyk, Prezeska
Emilia Piekarczyk, V. Prez.
Józefina Wojciechowski, V. Pres.
Anna Kaczyńska, Sekr. Prot. i Fin.
Eugenia Storożyńska, Kas.
Kole Przyjaciół
Franciszek Piekarczyk
Roman Bukon, Józef Stępnik

Polsko-Amerykańska Rada Emerytów w Chicago

życzy całej Polonii wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęścia w Nowym Roku

Helena Trzcinska Wajda, Prezeska
Loretta Simmons, Wice Prezeska
Irena Sarnowska, Sekr. Prot.
DYREKTORZY: Wiktor Grzelak — Marszałek,
Stanisław Jakubczak, Sabina Jakubowska i Karol Poprzącki

Grupa 525 Królowej Jadwigi

Związku Polek w Ameryce

— zasyla —

serdeczne życzenia wesołych Świąt Bożego Narodzenia

oraz szczęśliwego Nowego Roku

członkiniom Grupy 525 Z.P.A., organizacji, także całej Polonii

Anna Mika, Prezeska
Stefania Kilian, Wiceprezeska
Lilian Cook, Sekr. Fin.
Wiktoria Sidor, Sekr. Prot.
Katarzyna Jaskulka, Kasjerka

WESOŁYCH ŚWIĄT

— życzy —

KOMISJA 9 ZWIĄZKU POLEK W AMERYCE

Helen Klich, hon. prezeska

Józefa Brod, prezeska Wanda Telma, sekr. prot.
Olga Kaszewicz, wiceprezeska Stafania Nowogórska, kasjerka

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia

oraz

Pomyślnego Nowego Roku

— życzy —

CZŁONKOM I SYMPATYKOM

POLSKI ZWIĄZEK ZIEM ZACHODNIH W AMERYCE

CHÓR FILARECI — DUDZIARZ. #15, Z.S.P.

w AMERYCE

Składa Wszystkim Członkom Oraz Calej Polonii
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku!

Maria U. Jeske, Prezeska
Stanisław Wiecezorek, Wiceprez.
Jean Spitalny, Wiceprez.
Janina Zagórska, Sekr. Prot.

Zosia Adamska, Sekr. Fin.
Władysław Wallace, Bibliot.
Henryk Wawrzyczek, Dyrygent

GÓRĄ PIEŚNI!

STOWARZYSZENIE POLSKICH EMERYTÓW KOMBATANTÓW

składa swym członkom oraz ich Rodzinom serdeczne życzenia,
zdrowych i spokojnych Świąt Bożego Narodzenia, oraz pomyślnego
Nowego Roku

ZA ZARZĄD S.P.E.K.

L. Pieczara, Prezes
St. Zielinska, Wice-prezeska
A. Tapkowski, Sekretarz

K. Mucha, Wice-prezes
A. Jezierski, Sekr. Prot.
M. Bocian, Skarbnik

TOW. POBUDKA

GR. 723 Zw. Polek

W Ameryce

Helena Damsz-Wójcik
Prezeska

LUCJA KOWALCZYK
Skr. Finan.

SERDECZNE ŻYCZENIA RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

Wielebnemu Duchowieństwu, Organizacjom,
Prasie i Programom Radiowym,

Przyjaciółom i Sympatykom Naszego Stowarzyszenia, Zrzeszonym
Kolegom-Towarzyszom Broni, Członkiniom i Członkom SPK oraz Ich Rodzinom
— przesyłają —

STOWARZYSZENIA POLSKICH KOMBATANTÓW

POLISH VETERANS OF WORLD WAR II

Zarząd Główny

G.P.O. Box 179, New York, NY 10001

KOŁO SPK NR. 15

7545 W. GUNNISON AVE., CHICAGO, IL 60656

KOŁO SPK NR. 31, IM. 2-GO POLSKIEGO KORPUSU

3242 N. PULASKI RD., CHICAGO, IL 60641

KOŁO SPK NR. 52 NARODOWE SIŁY ZBROJNE

190 MONT CLAIRE LANE, WOOD DALE, IL 60191

KOŁO SPK NR. 53

4159 W. WELLINGTON AVE., CHICAGO, IL 60641

Serdeczne Życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Calej Polonii
Przesyła

LOCAL 25

SERVICE EMPLOYEES INTERNATIONAL UNION
AFL-CIO, CLC

14 E. Jackson Blvd.
Chicago, Illinois 60604
922-1600

OFFICERS:

EUGENE P. MOATS
President

JOHN B. DWYER
Vice President

RICHARD MALKOWSKI
Secretary-Treasurer

ROBERT S. FIASCONE
Recording Secretary

EXECUTIVE BOARD

Julian Sak
Mary James
Mildred Rosinski
Trine De La Rosa

Vincent McGarry
Hilda Stanko
Fred Wilhelm

BUSINESS REPRESENTATIVES

Donald Shrake
Waldemar Włodarczyk
Kenneth Cliff

John Stamps
Chris Andersen
Greg Moats

Peter Piotrowski
Dan Bernas
Rod Bashir

Chicago Commons Association wraz z poszczególnymi COMMUNITY CENTERS

Taylor House (Headquarters)

915 North Wolcott Avenue

Emerson House

645 North Wood Street

Mary McDowell Self-Help Center

1335 West 51st Street

Adult Day Care Center

1460 West 78th Street

Olivet Community Center

1441 North Cleveland Avenue

Mile Square Community Center

124 North Hoyne Avenue

South Side Community Center

6308 South Loomis Boulevard

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt i Radosnego Nowego Roku
Wszystkim Przyjaciółom, Klubom,
Towarzystwom, Organizacjom Polskim
i Całej Polonii
Składa
KLUB KOŁO NAD WARTA

Z Okazji Świąt Bożego Narodzenia
ZARZĄD KOŁA IM. M. RATAJA
ZWIĄZKU PRZYJACIÓŁ WSI POLSKIEJ
— składa —
Najserdeczniejsze Życzenia Wszystkim Członkom i Sympatykom
oraz Całej Polonii
Tadeusz Wojnar, Prezes
Józef Kowalczyk, Walenty Poniecki, Sekretarz

SERDECZNE ŻYCZENIA
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego
Nowego Roku całej Rodzinie Polonijnej
— składa —
Polska Szkoła
Im. Gen K. Pułaskiego w Chicago
GRUPA 3253

Z Okazji Świąt
Bożego Narodzenia
Zarząd i Członkowie
Towarzystwa Ratunkowego Szczurowa
składają
najlepsze życzenia dla wszystkich Klubów i Organizacji
Polonijnych dobrego zdrowia obfitych łask bożych w życiu
prywatnym i zawodowym a w Nowym Roku owocnej pracy
w szerzeniu działalności na rzecz Polonii
ZARZĄD:
Józef Matek, Prezes
Stanley Rębacz, Wice-Prezes
Janina Fudala, Wice-Prezes
Halina Wojnicki, Sekr. Prot.
Irena Grzesik, Sekr. Finan.
Maria Czachor, Skarbnik
RADA GOSP.: Alice Rębacz, Eugeniusz Golik
CHORĄŻOWIE: Chester Wojnicki, Antoni Golik i Frank Fudala

PLACÓWKA nr. 2 SWAP
Z KORPUSEM POMOCNICZYM
PAŃ I ZWIĄZEK PRZYJACIÓŁ WETERENA
— składa —
Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego
Nowego Roku, Wielebnemu Duchowieństwu, Organizacjom Polonijnym,
Polskiej Prasie, Koleżankom, Kolegom, Ich Rodzinom, Przedstawicielom
Polonijnym, Głównemu Zarządowi S.W.A.P., Przyjaciółom Weterana
ZARZĄD PLACÓWKI:
Bronisław Osiński, Komendant
Edward A. Berdowski, Adj. Prot.
Mieczysław Goleń, Wice-komen.
Bernard Romel, Adj. Finan.
DYREKCJA:
Edward Osiak, Kazimierz Scibor, Ted Kuczewski
KOMISJA REWIZYJNA:
Kazimierz Sowa, Bolesław Hejna, Miecz, Danielewicz
GOSPODARZ KLUBU: Stefan Piotrowski
ZARZĄD KORPUSU POMOCNICZEGO PAŃ:
Helen Orawiec, Prezeska
Mary Golis, II-Wiceprez.
Anna Miarkowska, Kasjerka
Anna Kokoszka, I-Wiceprez.
Jadwiga Paściak, Sekr. Prot.
Barbara Hyżny, Sekr. Finan.
DYREKTORKI: Anna Kokoszka i Stefania Matelska

Życzenia miłych świąt składa swoim członkom,
sympatykom i całej Polonii
Związek Przyjaciół Wsi Polskiej
Bolesław Krakowski—prez.
Franciszek Leśniak—1-szy wicepr.
Władysław Suchowiejko—2-gi wicepr.
Tadeusz Wojnar—sekr.
Feliks Rembiałkowski—sekr. fin.
Mieczysław Podraza—skarbnik

MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
AMERICAN COUNCIL
FOR POLISH CULTURE, INC.
32 AFFILIATES NATIONWIDE
Ms. Kaya-Mirecka Ploss, President
Bethesda, MD
Mr. B. John Surma, 1st Vice President
Royal Oak, MI
Mrs. Deborah M. Majka, 2nd Vice President
Philadelphia, PA
Mr. Robert J. Dimmett, Treasurer
Chicago, IL
Membership Chairperson
Mrs. Cecilia D. Patalita
201 Oakmont Drive
Dewitt, N.Y. 13214

ZWIĄZEK MIŁOŚNIKÓW WILNA
IM. KRÓLA ZYGMUNTA AUGUSTA
CHICAGO, ILLINOIS
przekazuje swoim Członkom, Sympatykom i Całej Polonii Radosnych
Świąt Bożego Narodzenia oraz spokojnego Nowego Roku!
Witold Raginia, Prezes
Józef Mikołajczyk, Sekretarz
Jan Aranowicz, Skarbnik

SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
— składa —
KOŁO LWOWIAN w CHICAGO z ZARZĄDEM
Rudolf Veit, Prezes
Maria Kowalski, Sekretarz
Albert Letza, Skarbnik

Serdeczne Życzenia Zdrowych i Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
— składa —
Koleżankom i Kolegom z organizacji weterańskich
Duchowieństwu Związkowcom Harcerstwu i Polonii.
Zarząd Placówki 141 S.W.A.P.
wraz z Korpusem Pomocniczym Pań

Gruchnęła, Gruchnęła...
(Stara Kolęda)
Gruchnęła, gruchnęła nowina w mieście,
Co żywo, co żywo przez miasto bieć.
'dzie gość, idzie gość, Józef z Maryją.
Z Synaczkim, z Synaczkim, w rękę z lilią.

Józefie, Józefie, powiedz dla Boga,
Ktoście Wy, Ktoście Wy, bo w mieście trwoga.
Nie bój się, nie bój się, miasto Betlejem,
Idziemy, idziemy do was z weselem.

To Dziecię — to Mesjasz jest obiecany,
Zbawiciel, Zbawiciel, z nieba zesłany.
Z Maryi, z lilii czystej zrodzony,
W opiekę, w opiekę, w opiekę mnie powierzony.

Witajcież, witajcież Gościa takiego,
Gotujcie, gotujcie pałac dla Niego.
Józefie, Józefie nie chodźcie dalej,
Bo tam jest, bo tam jest naród zuchwały.

Nie dadzą, nie dadzą ani gospody,
Połają, sfukają, zamiast wygody.
Prosimy, prosimy do domku swego,
Do serca, do serca Wam otwartego.

Mieszkajcie, mieszkajcie zawsze jak w Waszym,
Bądźcie nam, bądźcie nam Wy państwem naszym.
My słudzy, my słudzy Wasi będziemy,
Na wieki, na wieki nie odstępimy.

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
i
WSZELKIEJ POMYSŁNOŚCI w NOWYM ROKU
— życzy —
Członkom, Ich Rodzinom, bratnim organizacjom, życzliwej POLONII,
prasie, a będąc dumni i solidaryzując
się z obecną postawą NARODU w KRAJU:
Podnieś Rączkę Boże Dziecię Niech Odzyska Wolność Całą,
Uzycz Narodowi Siły, By Sie Cieszył z Narodami
Niech Truchleją Dziś Przemocę A Słowo Ciałem Sie Stało
Które w Pętą Go Spowily, I Mieszkało Między Nami
ZARZĄD I CZŁONKOWIE
S.P.K. "WIERNOŚĆ ŻOŁNIERSKA" ułożył: K. SZTERNAL

Zarząd Klubu Wola Przemysłowska w Chicago
z okazji Zbliżających się świąt BOŻEGO NARODZENIA,
oraz NOWEGO ROKU — życzy wszystkim naszym Członkom,
Sympatykom, oraz Całej Polonii:
ZDROWIA, RADOŚCI ORAZ SUKCESÓW TAK W ŻYCIU
PRYWATNYM JAK I W DZIAŁALNOŚCI SPOŁECZNEJ
I ZAWODOWEJ
Józef Babicz, Prezes
Jan Kozak, Wice Prezes
Janina Małocha, Wice Prezes
Wanda Rojek, Sekr. Prot.
Józef Wojnicki, Sekr. Fin.
Antoni Wodka, Skarbnik
Władysław Mazur, Przew. Kom.

Koło Ziemi Wołyńskiej
Im. Juliusza Słowackiego
Zasła Życzenia Wesołych Świąt
i Szczęśliwego Nowego Roku
Członkom Koła, Duchowieństwu, Organizacjom, Prasie,
Radiu i Całej Polonii
H. Kolodyński, prezes; I. Zarczyńska, sekr. wraz z całym Zarządem.

Najlepsze Życzenia
Bardzo Radosnych Świąt
Bożego Narodzenia
i Błogosławieństwa Bożego w Nowym Roku
składa wszystkim

LEGION MŁODYCH POLEK

Serdecznie zapraszamy na

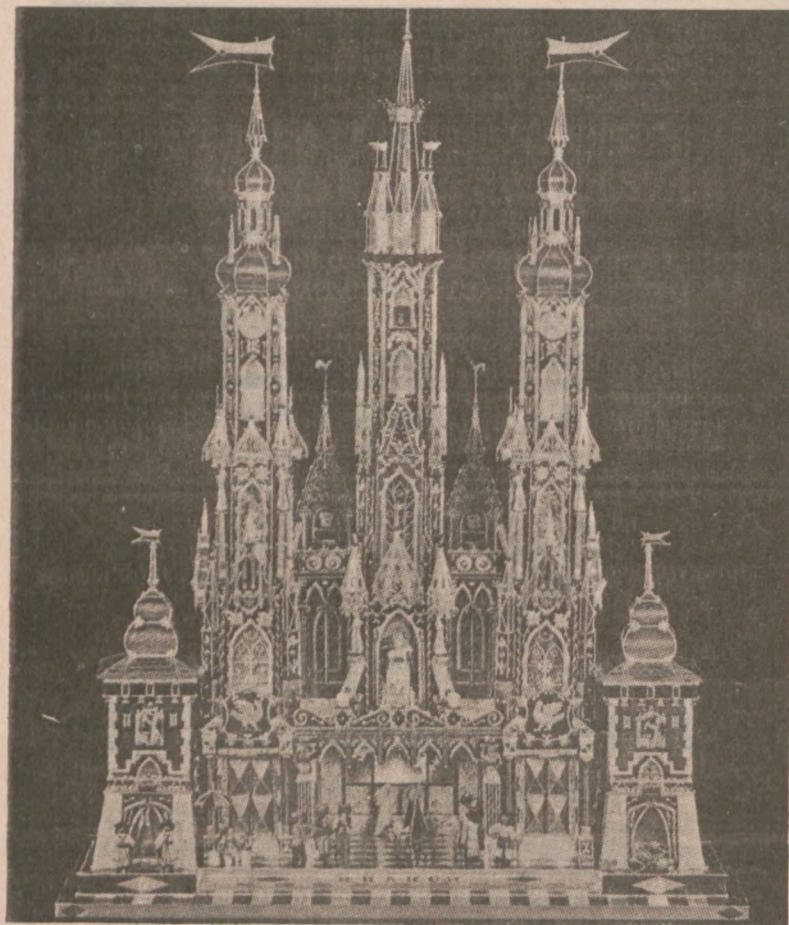
Bal Amarantowy
24 lutego, 1990 r.
w Chicago Hilton and Towers

ZARZĄD:

Maria Cieśla	Prezeska
Christine Marsh	1-sza Wiceprezeska
Lusia Bucka	2-ga Wiceprezeska
Józefina Łyskanowska	Sekretarka protokołowa
Ewa Jastrzębska	Sekretarka korespondencyjna
Barbara Ciepiela	Skarbniczka
Harriet Kolaska-Wells	Sekretarka finansowa
Camille Kopielska	Kronikarka
Mary Anselmo	Dyrektorka
Shirley Dudzińska	Dyrektorka

RADA DORADCZA:

Helena Piekło — Prezeska Honorowa
Lily Ann Byczkowska
Eugenia Miczko
Sabina Jakubowska
Regina Jakubowska
Helen Kempa
Nina Busse
Maria Chudzińska
Helen Raczyńska
Grażyna Cioromska
Alice Żurek
Stephanie Jagielska
Wanda Kass
Maria Krakowska

Krakowska Szopka

KLUB KASINKA MAŁA

Klub Dolistów i Okolicy

życzy
Członkom i całej Polonii
WESÓLYCH ŚWIĄT
Czesław Komosa
Prezes
Irena Piotrowska
Skr. Prot.

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego, Zdrowego i Pomyślnego Nowego Roku dla Członkiń i Członków, Przyjaciół oraz całej Polonii — przesyła —

KLUB PARAFII ZASSÓW

Zarząd:
Zofia Piękos, Prezeska
Katarzyna Piwowar, Wiceprez. Jan Piwowar, Sekr. Prot.
Dyrekcja: Kulaga Władysława Olejarsz Zofia

WESÓLYCH I RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU — zasyła —

KLUB ZIEMI ŁOMŻYŃSKIEJ CZŁONKOM I CAŁEJ POLONII ADMINISTRACJA:

Ted Niklinski, Prezes
Jadwiga Bielecki, Wice-Prezeska Jean Niklinski, Sekr. Finan.
Alexander Wiktor, Wice-Prezes Lorraine Lagona, Skarbniczka
Helene Rogowski, Sekr. Prot. Henry Rogowski, Marszałek

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku wszystkim Członkom ich Rodzinom, Sympatykom oraz Bratnim Organizacjom i całej Polonii — zasyła —

Klub Parafii Jastrzębki Nowej

ZARZĄD:
Ryszard Jężyk, Prezes
Stanisław Gasiciel, Kasjer Genowefa Gasiciel, Wiceprez.
Józef Kadzielawa, Sekr. Fin. Stefania Gawlik, Sekr. Prot.

Najserdeczniejsze życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się Nowego Roku — składa —

Klub Województwa Białostockiego

Jan Purta, Prezes Jadwiga Lampart, Sekr. Fin.
Józef Jabłoński, Wiceprezes Zdzisława Lipińska, Sekr. Prot.
Jadwiga Skibińska, W-prezeska Halina Przybysz, Kasjer

Don Lampart, Marszałek

Dyrektorzy: Anna Przybysz, Joana Trejgo, Henryk Skutnik

WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA oraz DO SIEGO NOWEGO ROKU — życzy —

Zarząd Klubu Polonia przy Parafii Św. Konstancji

Księżom i Siostram zakonnym przy naszej parafii, wszystkim członkiniom członkom i sympatykom naszego Klubu oraz całej Polonii

SERDECZNE ŻYCZENIA WESÓLYCH BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SZCZĘŚLIWEGO I POMYSŁNEGO NOWEGO ROKU — przesyła —

KLUB PARAFII LUŚZOWICE NR. 5 ZWIĄZKU KLUBÓW POLSKICH

Władysław Puła — Honorowy Prezes
Rajmund Naras — Prezes Aleksander Niemczura — Wiceprezes
Dolek Slabiak — Sekr. Prot. Stefania Kaminska — Sekr. Fin.
Franciszek Piechota — Skarbnik Dolek Slabiak — Choraży
Komisja Rewizyjna:
Edward Kiszka, Marianna Gray, Antonina Motyka

KLUB FAMILIJNY WZAJEMNEJ POMOCY

Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku Członkom Klubu, Przyjaciółom oraz Bratnim Klubom

Gustaw Jachym, Prezes Roman Placzek, Skarbnik
Zofia Knybel, Wiceprezeska Ryszard Dziemiński, Marszałek
Irena Jachym, Sekr. Prot. Bolesław Kocół, Przew. Zabaw
Lidia Jachym, Sekr. Fin. J. Dziemińska, Słoneczna Pani

KLUB POWIATU MIELEC

przesyła całej Polonii, oraz Członkom zdrowych świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

Kazimierz Pabiś, Prezes
Klara Grzelak, Wiceprezeska
Józef Wolak, Sekr. Fin.
Helen Bajor, Sekr. Prot.
Jan Grzelak, Skarbnik

DYREKCJA: Robert Dutkiewicz i Antonina Czarnota

Zarząd

KLUBU OSOBNICA

przesyła najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne dla członków oraz miłośników Klubu

Bruno Gierut, Prezes Mieczysław Pietraszek, Kasjer
Jan Dybaś, Wiceprezes Maria Wiedeński, Sekr. Prot.
Stanisław Paluch, Sekr. Finans. Miecz. Falat, Przew. Zabaw.

Serdeczne życzenia Wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku życzy

KLUB PILZNO i OKOLICA

członkom i całej Polonii Zofia Piękos, prezes
Stanley Kapustka, wiceprezes Karolina Grzebień, sekr. prot.
Janina Kapustka, sekr. fin. Leonard Czuba, kasjer
Stefania Nowogórska, Stanisław Piękoś, dyrekcja

Życzenia świąteczne dla członków oraz całej Polonii zasyła

KLUB KUJAWIAKÓW

Kazimierz Jasiński, prezes Ludwik J. Siorek, sekr. prot.
Charlotte Kwartnik, wiceprezeska Józef Musiał, skarbnik
Adam Bryl, sekr. fin. Jan Lewandowski, marszałek

Rada gospodarcza: Charlotte Kwartnik, Franciszek Nowacki, i Antoni Pawłowski

ZARZĄD KLUBU "PODLASIAKÓW" w CHICAGO

założony w 1935 r., życzy wszystkim swoim członkom i ich rodzinom oraz całej Polonii zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia jak również szczęśliwego Nowego Roku Narodzona Dziecina Boża, niech napełni nasze serca zdrowym duchem i miłością bliźniego.

Zofia Kurowska, prezeska Katarzyna Jaskółka, wiceprezeska Stefania Zwolska, skarbnik
Helena Nowicka, sekr. fin. Celina Zyskowska, sekr. prot.
Bruno Charicki i Paweł Jastrzębski, rada gosp.

Najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne, zdrowia, pomyślności w życiu rodzinnym i pracy zawodowej swoim członkom oraz całej Polonii składa

KLUB POJAWIAN

Edward Mika, prezes Tadeusz Papuga, sekr. fin.
Bronisława Mika, wiceprezeska Maria Ber, skarbnik
Aleksander Koza, wiceprezes Józef Gaca, sekr. fin.
Władysław Pucek i Bolesław Lupa, rada gospodarcza

Serdeczne życzenia wesołych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku dla członków i całej Polonii — zasyła —

KLUB WZAJMENEJ POMOCY ŻUKOWICE STARE

ZARZĄD:
Roman Placzek, Prezes
Genowefa Gasiciel, Wiceprez. Lidia Jachim, Sekr. Prot.
Stefania Gawlik Sekr. Fin. Gustaw Jachym, Kasjer
Gustaw Jachym i Bolesław Kocół, Komitet imprez.

Wesołych świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku życzy całej Polonii

KLUB MARYNARSKI MORSKIE OKO

Mary Ann Bialek, Prezeska
Stanley Wilczak, Wiceprezes Pearl Mendelki, Sekr. Fin.
Marian Lakomy, Zastępca Wiceprezesa Ann Prusak, Kasjerka
Stephanie Karczmarczyk, Sekr. Prot. Walter Karczmarczyk, Marsz. i Choraży
DIREKTORKI:
Irene Gardner, Mary Poonka, Leona Grzybowski, Lucielle Bielanski, i Jeanie Kubiak
Mary Ann Bialek, Korespondentka Mary Ann Bialek, Przew. Pielgrzymek
Ka. Richard Klajbor, Kapelan Proboszcz z Par. Serca Jezusa
Mary Ann Bialek, Rose Hukala, Irene Gardner, komitet chorych

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku najlepsze życzenia składa wszystkim Członkom, Ich Rodzinom i całej Polonii

KLUB ZAGÓRZYCE

Stanisław Mazek, Prezes
Eugeniusz Bochnak, Wiceprezes Halina Mazek, Sekr. Finans.
Adam Bochnak, Sekr. Prot. Karol Kłoczek, Skarbnik
Kazimira Ziobro, Kom. Gosp.

KLUB PARAFII NIEDOMICIE

GRUPA 113 ZWIĄZKU KLUBÓW POLSKICH W CHICAGO

— składa —

SERDECZNE ŻYCZENIA WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU Swoim Członkom, Przyjaciółom i całej Polonii.

ZARZĄD KLUBU:
KAZIMIERZ MEŻYK, prezes
JANINA KIEĆ, sekr. prot. WIESŁAW KIEC, skarbnik
HALINA BARCZAK, sekr. prot. STANISŁAW MEŻYK, marszałek

Serdeczne Życzenia RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU Polonii Chicagoskiej składa

KLUB NIEDŹWIADA

Wojciech Cabaj, Prezes Helena Skóra, Sekr. Finan.
Zofia Lukasz, Wice-Prezeska Irena Czajka, Skarbnik
Irena Czajka, Sekr. Prot. Tadeusz Czajka, Choraży

Życzenia świąteczne dla członków oraz całej Polonii zasyła

Klub Syrena z Brighton Park

Martin Dybalski, prezes
Helena Stan, sekr. fin. Franciszka Augustyniak, skarbniczka
Ludwik J. Siorek, sekr. prot. Józef Musiał, marszałek
Rada gospodarcza: Stanisława Tamulewicz i Helena Radzik

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz

Szczęśliwego Nowego Roku wszystkim Członkom Klubu oraz całej Polonii — zasyła

KLUB ŁĘCZAN

ZARZĄD:
Stanisław Koziół, Prezes Mieczysław Bandur, Sekr. Prot.
Janina Foltner, Wice-Prezeska Emilia Foszcz, Sekr. Fin.
Walenty Kotlarz, Wice-Prezes Stanisław Sokół, Skarbnik
RADA GOSPODARCZA: Walenty Kotlarz, Apolonia Koziół i Stanisław Kos

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA WESÓŁEGO I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU dla Przyjaciół, i całej Polonii zasyła

KLUB ZABOROWIAN

ZARZĄD:
Stanisław Gulik, Prezes Stanisław Wodka, Sekr. Prot.
Zofia Cielak, Wiceprezeska Józef Czaja, Skarbnik
Stanisław Ciupka, Wiceprezes

RADA GOSPODARCZA:
Józef Badzioch, Przew., Mieczysław Kochanek
CHORAŻOWIE: Jan Majka, Edward Dobosz, Władysław Kochanek

Życzenia Świąteczne dla członków Klubu, Ich Rodzin oraz całej Polonii — przesyła —

ZARZĄD KLUBU KOLBUSZOWA

Jan Skowroński, Prezes
Janusz Gorzelany, Wiceprezes Józefa Czyżewska, Sekr. Fin.
Józef Ozimek, Sekr. Prot. Janina Ponulak, Skarbnik

KLUB MEDYNIA

— składa —

najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Radosnego Nowego Roku wszystkim Członkom ich Rodzinom, Sympatykom oraz Bratnim Organizacjom i całej Polonii

ZARZĄD:
Ted Plizga, Prezes Władysława Bykowski, W-Prezeska
Casimir Walat, Sekretarz Jan Prucnal, Skarbnik

Całej Polonii najserdeczniejsze życzenia wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz pomyślnego Nowego Roku życzenia zdrowia, szczęścia i pomyślności

Klub Par. Rabka-Zdrój

ZARZĄD:

Ks. Władysław Szczypuła, Kapelan Alicja Zurek, Sekr. Protokołowa
Jan Niżnik, Prezes Helena Jung, Skarbniczka
Aniela Wojciak, Wice Prezeska H. Suska i T. Palka, Dyrektorzy
Czesława Palka, Sekr. Finansowa Józef Gacek, Marszałek

Klub Parafii Nockowa i Przyjaciół

składa najserdeczniejsze życzenia świąteczne i noworoczne Józef Kocon — prezes

Bronisław Klimek, wiceprezes Jan Gołaszewski, sekr. prot.
Czesław Janik, sekr. fin. Jan Harhud, skarbnik
Antoni Grydyk i Stanisław Barnaś — Rada Gospodarcza.

KLUB POWIATU RZESZÓW

na południowej stronie miasta Chicago

— zasyła —

Wszystkim Członkom Klubu oraz Administracji Dziennika Związkowego i całej Polonii Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

Zarząd:

Antoni Kuźniar, Prezes Bruno Dykiel, Sekr. Prot.
Chester Kijak, Wiceprezes Bolesław Laskowski, Kasjer
Józef Dudek, Sekr. Fin. Jan Jęczelik, Marszałek

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych i zdrowych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku Dla Jadowni z Rodzinami oraz dla całej Polonii.

Przesyła Zarząd i Członkowie Klubu Parafii Jadowniki Mokre

Eugeniusz Nowak, Prezes
Emil Kogut, Wice-prezes Rozalia Koziół, Skarbniczka
Czesława Jurczak, Wice-prezes Eugenija Dzik, Sekr. Fin.
Alina Dec, Sekretarka Franciszek Kołodziej, Marszałek
Emilia Kielbana, Edward Koziół, Rozalia Nowak, — Rada Gospodarcza.

WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA, oraz szczęśliwego NOWEGO ROKU dla członków Klubu, oraz całej Polonii — życzy —

ZARZĄD KLUBU DOŁĘGA

Władysław Sowa, Prezes Eugeniusz Przytuła, Sekr. Prot.
Benedykt Pacyna, Wice Prezes Henryk Rzepka, Sekr. Fin.
Maria Bandur, Wice Prezeska Stanisława Janowska, Skarbnik
Rada Gospodarcza: Mieczysław Bandur, Szurkiewicz Paweł, Stanisław Pytlík
Chorażowie: Paweł Szurkiewicz, Benedykt Pacyna, Ignacy Janowski

KLUB BRZEZINY

zasyła serdeczne życzenia członkom i członkiniom Klubu oraz całej Polonii WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA i SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

ZARZĄD:

Stanisław Jaskulka, Prezes
Stanisława Sikora, Wiceprezeska Helena Cinquegrani, Sekr. Fin.
Katarzyna Jaskulka, Sekr. Prot. Stanisław Miskiewicz, Skarbnik
RADA GOSPODARCZA: Stanisław Maciuszko, Mieczysław Stasiowski

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego roku

Sklada Członkom, członkiniom oraz całej Polonii

KLUB BŁAŻOWIAN

Zarząd
Bruno Panek, prezes Aniela Początek, sekr. finan.
Adela Bieszczad, wice prezes Frank Planica, skarbnik
Helena Nowak, sekr. prot. Rada gospodarcza:
Stanley Bieszczad, Stanley Janusz

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku najserdeczniejsze życzenia przyjaciołom i całej Polonii składa

KLUB ZIEMI RZESZOWSKIEJ "RESOVIA"

Stanisław Krupa, Prezes Danuta Pastuka, Sekretarka
Adolf Kloda, Wice Prezes Bronisław Panek, Skarbnik
Anna Pociask, Wice Prezeska Marek Szczerbiński, Sekr. Fin.
KOMISJA REWIZYJNA:
Lubomiła Sikorska, Stefan Pociask, Ryszard Struzik

WESÓLYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA ORAZ

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU całej Polonii i wszystkim członkom Klubu

życzy

KLUB GĄBROWA

ZARZĄD:

Tadeusz Stefanczyk, Prezes Irena Żurawska, Sekr. Fin.
Józef Leś, Wiceprezes Maryla Bomba, Kasjerka
Antonina Czarnota, Hon. Wiceprez. Danuta Zaczek, Sekr. Prot.
RADA GOSPODARCZA:
Stanisława Czarnecka, Janina Kot, Kazimierz Magiera

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku Członkim, ich rodzinom, Przyjaciółom i całej Polonii

KLUB PRZYBYŚLAWICE

ZARZĄD:

Tadeusz Kaganek, Prezes
Stanisław Kowalczyk, Sekr. Prot. Jan Żurek, Wiceprezes
Czesława Staszczak, Kasjer Stanisława Palella, Sekr. Fin.
RADA GOSPODARCZA:
Kazimierz Cholewa, Józefa Piotrowski

ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— składają —

Na To Boże Narodzenie
i Ten Nowy Rok

Tego, tamtego, hawtego, onego

Ścieszko krapecke
Wesołości becke
Zdrowio do-chuściny
Radości w Rodzinie
Piniąsków w kotliku
Owieska w sasiaku
Koniusia w sopecce
Biegów w kolebecce
Krowiny przy złobie
Cielęcia przy krowie
Owiecek w kosorze
Wozów na-oborze
Juhasów w sałasie
Dziewczynki przy casie
Prosięcia w corecku
Dobrze na-wyrecku

Gołombi na-dachu
na pięć palcy strachu
Kiełbasy na-kęsy
Sera do papiera
Stuki, spyki w boncie
Kapustecki w kacie
Grulecek piewnie
Puciere zntytyce
Kur sto na-podyssor
i
Dobry obycoj
Siely do-roboty
Ręcek do-pozłoty
i
Dzieci do-światu
zycem

jak Brat Bratu!

FRANEK BACHLEDA-KSIĘDZULORZ

Nr. 1	Im. Jana Sabaly	JÓZEF ZŁOZA
Nr. 2	Brighton Park	FRANCISZEK KROŻEL
Nr. 3	Morskie Oko	ROZALIA BOJARSKA
Nr. 4	Im. Władysława Zamoyskiego	JAN PANEK
Nr. 5	Im. Gen. Andrzeja Galicy	JAN ZAJĄC
Nr. 6	Im. Władysława Tokarza	WŁADYSŁAW TOKARZ
Nr. 7	Stow. Tatr. Góralski	DR. TADEUSZ GROMADA
Nr. 8	Im. Władysława Zamoyskiego	ANTONINA CISZEK
Nr. 9	Im. Andrzeja Ducha-Knapczyka	FELIKS LEŚNICKI
Nr. 10	Literacko-Dramatyczne	LUDWIK MRUGAŁA
Nr. 11	Czarny Dunajec	JAN HALDYS

Nr. 12	Maniowy	WŁADYSŁAW PODLIPNI
Nr. 13	Odroważ Podh.	ZOFIA KOMPERDA
Nr. 14	Szaflary	JAN PIĘTKA
Nr. 15	Harkłowa	JÓZEF GIL
Nr. 16	Witów	ZOFIA KARKOWSKA
Nr. 17	Nowy Targ, Allentown, Pa	WANDA KROŻEL
Nr. 18	Gronków	JOACHIM BRYJA
Nr. 19	Ciche	WOJCIECH KNAPCZYK
Nr. 20	Wierchy	HELENA MENDLAK
Nr. 21	Spytkowice	STANISŁAW ANTOLAK
Nr. 22	Dzianisz	LUDWIKA MICHNIK
Nr. 23	Zakopane	JAN BACHLEDA

Nr. 24	Maruszyna	JÓZEF FIT
Nr. 25	Groń-Leśnica	ANDRZEJ WRÓBEL
Nr. 26	Im. Matki Boskiej	BRONISŁAWA BORZĘCKA
Nr. 27	Im. Matki Boskiej	ANDRZEJ GEDLEK
Nr. 28	Im. Matki Boskiej	JAN KOMPERDA
Nr. 29	Im. Matki Boskiej	JÓZEF BAFIA
Nr. 30	Im. Matki Boskiej	EDWARD WILCZEK
Nr. 31	Im. Matki Boskiej	ANDRZEJ KOTELNICKI
Nr. 32	Im. Matki Boskiej	MARIA GALICA
Nr. 33	Im. Matki Boskiej	TADEUSZ CIEŚLA
Nr. 34	Im. Matki Boskiej	ANDRZEJ GĄSIENICA
Nr. 35	Im. Matki Boskiej	STEFANIA SKURNICKA

KOMISJA REWIZYJNA:

JÓZEF BAFIA, KRZYSZTOF WASOWICZ, WŁADYSŁAW GROŃ, MARIA PAWLKOWSKA, HENRYK JANIK

KIEROWNICTWO SZKOŁKI:

WŁADYSŁAW PAWLKOWSKI, ANTONINA MORAWA, STANISŁAW URBAŚ

KOMITET IMPREZ:

ANDRZEJ GEDLEK, JÓZEF BAFIA, ANDRZEJ PITÓŃ, MARIA KRZYSIAK, ANNA BASIORKA

DYREKTORZY POSZCZEGÓLNYCH KÓŁ:

Nr. 22	Maniowy	WŁADYSŁAW PODLIPNI
Nr. 23	Odroważ Podh.	ZOFIA KOMPERDA
Nr. 24	Szaflary	JAN PIĘTKA
Nr. 25	Harkłowa	JÓZEF GIL
Nr. 26	Witów	ZOFIA KARKOWSKA
Nr. 27	Nowy Targ, Allentown, Pa	WANDA KROŻEL
Nr. 28	Gronków	JOACHIM BRYJA
Nr. 29	Ciche	WOJCIECH KNAPCZYK
Nr. 30	Wierchy	HELENA MENDLAK
Nr. 31	Spytkowice	STANISŁAW ANTOLAK
Nr. 32	Dzianisz	LUDWIKA MICHNIK
Nr. 33	Zakopane	JAN BACHLEDA

KOŁO 1 im. JANA SABALY

Stanisław Janik i Andrzej Wróbel, Prezesi Honorowi
Józef Złoz, Prezes
Andrzej Kowalkowski, Wiceprezes
Maria Kowalkowska, Wiceprezeska
Nancy Johnson, Sekr. Protok.
RADA GOSPODARCZA: Andrzej Wróbel i Stanisław Janik

KOŁO BRIGHTON PARK #2

Red. Józef Kamiński i Wiktoria Krózel, Honorowi Członkowie
Ks. Tadeusz Wincenciak, Kapelan
Józef Krózel, Prezes
Pearl Mendelki, Wiceprezeska
Lorraine Genoar Wiceprezeska
Franciszka Bober, Sekr. Protok.
KOMITET OBRACHOWANIA KSIĄŻEK:
Anna Pawelczak, Eleonora Krózel i Frank Marszałik
KOMITET CHORYCH:
Anna Gawel i Paul Henderson
KIEROWNIK ZESPOŁU "KRYWAN": Kazimierz Zubek

KOŁO 2 im. WŁADYSŁAWA ORKANA

Edward Iwaniec, Prezes
Helena Starczewska, Wiceprezeska
Edward Sieka, Wiceprezeska
Rozalia Bojarska, Sekr. Prot.
RADA GOSPODARCZA: Jan Szopiński, Stanisław Mrugała

KOŁO 3 MORSKIE OKO

Michał Kurzeja, Honorowy Prezes
Jan Panek, Prezes
Jan Labuda, Wiceprezes
Maria Mikołajczyk, Wiceprezeska
Michał Ściśłowicz, Sekr. Prot.
Franciszek Mikołajczyk, Sekr. Fin.
Józef Małoch, Skarbnik
Michał Kureja, W. Tyłka, Chorążowie

KOŁO 5 im. WŁADYSŁAWA ZAMOYSKIEGO

Władysław Woźniak, Prezes
Maria Zajac, Wiceprezeska
Jakub Kleczar, Sekr. Prot.
Władysława Poremba, Sekr. Fin.
Jan Zajac, Skarbnik
Czesław Białon, Marszałek
Gloria Labus, Rada Gosp.

KOŁO 8 im. GEN. ANDRZEJA GALICY

Andrzej Bielak, Prezes
Stanisław Ligas, Wiceprezes
Bonnie Ligas, Wiceprezeska
Władysław Tokarz, Sekr. Prot.
RADA GOSPODARCZA: Alicja Mrozek, Zofia Bielska, Andrzej Kozioł

KOŁO 11 STOW. TATRZAŃSKICH GÓRALI

Jan Gromada, Prezes
Henryk Kedroń, Wiceprezes
Teresa Gromada, Wiceprezeska
REDAKTORZY: Janina Kedroń, i Dr. Tadeusz Gromada

KOŁO 14 TATRY UNIONTOWN, PA.

Ferdynand Skobel, Prezes
Jan Edward Cisek, Wiceprezes
Nellie Juras Bero, Sekr. Prot.
Antoinette Cisek, Sekr. Fin.
Leona Kois, Skarbnik
Karol Kois, Opiekun Kasy

KOŁO 19 im. ANDRZEJA DUCHA-KNAPCZYKA

O. Tomasz Bałys, Kapelan
Feliks Leśnicki, Prezes
Piotr Bonder, Wiceprezes
Zofia Bielska, Wiceprezeska
RADA GOSPODARCZA: Anna Bafia, Zofia Łojek i Piotr Blonder
CHORĄŻOWIE: Stanisław Gąsienica-Mracielnik, Jakub Rychtarczyk

KOŁO 20 LITERACKO-DRAMATYCZNE
im. KAZIMIERZA TETMAJERA

Jan Łuszczek, Honorowy Prezes
Andrzej Łacek, Prezes
Jan Skłodczyka, Wiceprezes
Kazimiera Bochniak, Wiceprezeska
Zofia Bukowska, Sekr. Prot.
Anna Jarzabek, Sekr. Fin.
Helena Korkosz, Skarbnik
Stanisław Łacek, Chorąży
RADA GOSPODARCZA:
Ludwik Mrugała, Zofia Skłodczyka, Stanisław Jarzabek

KOŁO 21 CZARNY DUNAJEC

Ks. Tadeusz Wincenciak, Kapelan
Dr. Andrzej Cisek, Honorowy Prezes
Jan Kantor, Prezes
Helena Jarosz, Wiceprezeska
RADA GOSPODARCZA: Zofia Bielska i Anna Harbut
Władysław Kapuściarczyk, Chorąży
Andrzej Warnik, Wiceprezes
Stanisława Chlebek, Sekr. Prot.
Helena Trojanek, Sekr. Fin.
Zofia Bytnar, Skarbnik
Jan Piętko, Marszałek

KOŁO 22 MANIOWY

O. Wacław Lech, Kapelan
Karol Sitarz, Honorowy Prezes
Henryk Janik, Prezes
Władysław Jarzabek, Wiceprezes
Władysław Podlipni, Skarbnik
Jadwiga Szatko, Sekr. Prot.
Maria Węgrzyniak, Sekr. Fin.
KOMISJA REWIZYJNA: Kazimiera Sitarz, Józef Kaczmarczyk i Andrzej Jandura

KOŁO 23 ODROWAŻ PODHALAŃSKI
im. DR. JAKUBA ZACHEMSKIEGO

Irena Skupień, Hon. Wiceprezeska
Irena Bronowicki, Prezeska
Władysław Pawlikowski, Wiceprezes
Janina Wodział, Wiceprezeska
CHORĄŻOWIE: Józef Bielski, Bronisław Grela, Edward Wodział, Ludwik Gal
KOMISJA REWIZYJNA: Zofia Komperda, Stanisława Bielska, Bronisław Grela
Maria Grzesiak, Sekr. Prot.
Janina Kowalkowska, Sekr. Fin.
Maria Gal, Skarbnik
Zofia Komperda, Dyrektor

KOŁO 24 SZAFLARY im. AUGUSTYNA SUSKIEGO

Janina Duda, Prezes
Józef Jarzabek, Wiceprezes
Maria Kosińska, Wiceprezeska
Władysław Groń, Sekr. Prot.
Anna Jarzabek, Sekr. Fin.
KOMISJA REWIZYJNA: Helen Piętko, Władysław Groń, Zdzisław Jakubczak
KOMITET IMPREZ:
Anna Jakubczak, Tadeusz Wilk, Janina Kasperek, Jan Gacek, i Jan Kulach

KOŁO 25 HARKŁOWA

Józef Gil, Prezes
Antoni Wodka, Wiceprezes
Halina Gil, Wiceprezeska
RADA GOSPODARCZA: Marian Łukaszyk i Antoni Wodka
Jan Siemarski, Marszałek

KOŁO 27 WITÓW

Jan Mieczysław Koenig, Prezes
Jacek Toczek, Wiceprezes
Zofia Karkowska, Wiceprezeska
CHORĄŻOWIE: Tadeusz Toczek i Edward Tyłka
KOMISJA REWIZYJNA: Bronisława Koenig i Stanisław Chrobak

KOŁO 28 NOWY TARG im.
ANTONIEGO DĄBROWSKIEGO, ALLENTOWN, PA.

Stanisław Dąbrowski, Prezes
Edward Polaczyk, Wiceprezes
Stanisław Dąbrowski, Sekr. Prot.
OPIEKUNOWIE KASY:
Anna Dąbrowska, Jan Dąbrowski i Michałina Polaczyk

KOŁO 29 GRONKÓW im. JAKUBA NOWAKA

Jan Bryja, Honorowy Prezes
Frank Kowalczyk, Prezes
Andrzej Wilczek, Wiceprezes
Genowefa Szewczyk, Wiceprezeska
CHORĄŻOWIE: Tadeusz Kowalczyk, Jan Dziadkowiec
RADA GOSPODARCZA: Jan Gronski, Anna Szewczyk i Stanisław Kowalczyk

KOŁO 30 CICHE

Józef Krzysiak, Prezes
Anna Basiorka, Wiceprezeska
Anna Bednarz, Sekr. Prot.
RADA GOSPODARCZA: Anna Bobak, Maria Chrobak i Agnieszka Bobak

KOŁO 31 WIERCHY

Ks. Tadeusz Wincenciak, Kapelan
Michał Cieśla, Prezes
Franciszek Bobak, Wiceprezes
Zofia Bielska, Wiceprezeska
KOMISJA REWIZYJNA: Andrzej Nykaza i Władysław Medlak
CHORĄŻOWIE: Jan Lukanus, Stanisław Obrochta, Jan Tyłka Suleja

KOŁO 32 SPYTKOWICE

Kazimierz Murzański, Prezes
Józef Szewczyk, Wiceprezes
Franciszek Antolak, Wiceprezes
KOMISJA REWIZYJNA: Ludwika Muszyńska, Andrzej Mach i Jan Chmurak
RADA GOSPODARCZA:
Wojciech Kwak, Barbara Chmurak, Stanisław Zagata i Ryszard Szewczyk

KOŁO 33 DZIANISZ

Władysław Michniak, Prezes
Wojciech Walus, Wiceprezes
Aniela Styrzula, Wiceprezeska
Janina Tyłka, Sekr. Prot.
Edward Tyłka, Skarbnik
RADA GOSPODARCZA: Bronisław Pabin, Józef Truchan i Franciszek Klejka

KOŁO 34 ZAKOPANE i ZESPÓŁ "HYRNI"

Andrzej Bobak, Prezes
Andrzej Piton, Wiceprezes
Stanisława Łukaszyk, W-prezeska
KIEROWNICTWO ZESPOŁU: Jan i Elżbieta Bachleda
INSTRUKTORZY: Anna Dawidek, Jan Bobak, Józef Bobak i Marek Bukowski
CHORĄŻOWIE: Jan Bobak A. i Jan Bobak F.
KOMISJA REWIZYJNA: Andrzej Fiedor i Andrzej Rybka

KOŁO 35 im. STANISŁAWA JANIKA

Stanisław Pawlikowski, Prezes
Andrzej Mrozek, Wiceprezes
Władysława Dziedzic, Wiceprezeska
KOMISJA REWIZYJNA: Stanisław Sądelski, Jan Kuser, Jan Stopka
CHORĄŻOWIE: Andrzej Bylina, Władysław Gawron i Stanisław Suchecki

ANNA SMOTER—Gospodarz BRONISŁAWA BORZĘCKA—Z-ca Gospodarza

Wraz z całym personelem.

RESTAURACJA "BIOŁO IZBA" Chicago, Illinois 60632
4808 S. Archer Ave. Tel.: 523-7632

KOŁO 37 GROŃ-LEŚNICA

Andrzej Wróbel, Prezes Honorowy
Czesław Tomala, Prezes
Jan Grela, Wiceprezes
Wiktoria Para, Wiceprezeska
KOMISJA REWIZYJNA: Józef Gal, Władysław Dziadkowiec, Jan Nowobilski

KOŁO 38 LUDŹMIERZ
im. MATKI BOSKIEJ LUDŹMIERSKIEJ

Ks. Tadeusz Juchas, Kapelan
Bronisława Borzęcka, Prezes
Stanisław Radecki, Wiceprezes
Kazimiera Czaja, Wiceprezeska
KOMISJA REWIZYJNA:
Aniela Malecka, Małgorzata Topór, Helena Radecka
CHORĄŻOWIE: Marek Borzęcki i Andrzej Borzęcki

KOŁO 40 BIAŁY DUNAJEC
im. ANDRZEJA SKUPNIA-FLORKA

O. Tomasz Bałys, Kapelan
Stanisław Dzierzga, Prezes
Stanisław Gil, Wiceprezes
M. Pawlikowska-Zubek, W-Prezeska
CHORĄŻOWIE: Józef Zegleń i Józef Styrzula
KOMISJA REWIZYJNA: Maria Waliczek, Władysław Skupień i Józef Sadelski

KOŁO 41 WRÓBLÓWKA

Ks. Prałat Tad. Wincenciak, Kapelan
Józef F. Krózel, Prezes
Franciszek Bielański, Wiceprezes
Helena Podczerwinski, Wiceprezeska
Zofia Zaborski, Sekr. Prot.
Zofia Bielska, Sekr. Finans.
Maria Migtus, Skarbnik
Franciszek Bielański, Chorąży
KOMISJA REWIZYJNA:
Stanisława Podczerwinska, Bronisław Mateja i John Stopka
KOMITET IMPREZ:
Józef F. Krózel, Franciszek Bielański, Jan Komperda, Aleksandra Leja i Maria Ogrodn

KOŁO 42 BIAŁKA TATRZAŃSKA

Józef Bafia, Prezes
Tadeusz Pytel, Wiceprezes
Helena Wasowicz, Wiceprezeska
RADA GOSPODARCZA:
Józef Liptak, Franciszek Kowalczyk i Władysław Medlak

KOŁO 43 CHOCHOŁÓW

Ferdynand Błażonczyk, Honorowy Prezes
Józef Długopolski, Prezes
Stanisław Bąk, Wiceprezes
Zofia Knapczyk, Wiceprezeska
MARSZAŁKOWIE: Jan Krzysiak i Józef Krupa
RADA GOSPODARCZA: Edward Muszalski, Jan Krzysiak i Stanisław Styrzula
CHORĄŻOWIE: Antoni Opacian, Józef Staszal

KOŁO 44 ŚLEBODA

O. Tomasz Bałys, Kapelan
Andrzej Kotelnicki, Prezes
Władysław Tyłka, Wiceprezes
Zofia Skłodczyka, Wiceprezeska
Jan Jachymiak, Sekr. Prot.
Teresa Latka, Sekr. Fin.
KOMISJA REWIZYJNA:
Władysław Pawlikowski, Ewa Lebiecka i Zofia Kudlik
KOMISJA GOSPODARCZA:
Ryszard Skłodczyka, Maria Kotelnicka, Janusz Gąsienica

KOŁO 45 PORONIN im. ZOFII GRACA

Jan Trebunia Tutka, Prezes
Franciszek Bustrycki, Wiceprezes
Halina Macura, Wiceprezeska
Tadeusz Bobak, Sekr. Prot.
Zofia Majerczyk, Sekr. Fin.
Stanisław Jarzabek, Marszałek
Marianna Ujwary, Skarbnik
Anna Skupień, Kom. Rewiz.
Adam Trzebunia II, Kom. Gosp.

ZWIĄZEK PODHALANEK
im. HELENY MARUSARZÓWNY

Maria Bilek, Wiceprezeska Honorowa
Helena Starczewska, Prezeska
Stefania Skurnicka, Wiceprezeska
Kazimiera Kasprzak, Sekr. Prot.
Zofia Rożycka, Sekr. Fin.
Antonina Sagula, Skarbnik
Rozalia Bojarska, Rada Gospodarcza
CHORĄŻYNIE: Bronisława Cieśla i Maria Węgrzyniak

KOŁO 46 STARE BYSTRE POD
PATRON. ŚW. ST. BISKUPA MĘCZENNIKA

Ks. Józef Łukaszyk, Kapelan
Tadeusz Cieśla, Prezes
Stanisław Obrochta, Wiceprezes
Maria Bukowska, Wiceprezeska
Władysława Kopec, Sekr. Prot.
KOMISJA REWIZYJNA: Józef Lukanus, Stanisław Bukowski i Anna Sieczka
Aniela Gorksek, Sekr. Fin.
Józef Juchas, Skarbnik
Tadeusz Cieśla, Dyrektor
Jan Lukanus, Chorąży

KLUB NARCIARSKI TATRY
KOŁO NR. 47

Kazimierz Kaczor, Prezes
Andrzej Gąsienica, Wiceprezes
Andrzej Głowacki, Wiceprezes
Jolanta Kaczor, Sekr. Prot.
Władysław Mach, Skarbnik
Julian Pawłowski, Kier. wycieczek
Monika Sykut, Redaktor
Dorota Kwiatek, Kier.
Grażyna Marek, Sportowy
Helena Bachleda, Kom. Kultury
Anna Trzebunia, Kom.
Janina Tyłka Suleja, Rozrywkowy

RADIO ZWIĄZKU PODHALAN

Godzinna audycja radia Związku Podhalan WPNA 1490 na podziale AM nadawana jest w każdą niedzielę od godziny 1:30-2:30 po pld.
Anonsery: Andrzej Gedlek i Józef Bafia

Prawda o Kolędzie "Cicha Noc"

W połowie ubiegłego stulecia, kolęda "Cicha Noc, święta noc" stała się jedną z najulubieńszych i najchętniej śpiewanych kolęd Bożego Narodzenia. W roku 1854 z powodu powtarzających się pogłoszek jakoby jej autorem miał być brat Józefa Haydna, dyrygent orkiestry biskupa w Salzburgu Michał Haydn, — członkowie orkiestry dworskiej w Berlinie, wystosowali list do Salzburga w Austrii z prośbą o przysłanie im manuskryptu Michała Haydna. Franciszek Gruber

O liście dowiedział się młody chłopiec, członek zespołu chóralnego na dworze biskupim w Salzburgu Józef Gruber, którego ojciec Franciszek Gruber był autorem podkładu muzycznego kolędy. Chłopiec przekazał wiadomość ojcu. — Franciszek Gruber, nie zwlekając (pozostawał w cieniu tak długo) wystosował następujące pismo odręczne do dworu w Berlinie:

Grudzień 30, 1854 roku. Autentyczne okoliczności wśród których napisana została kolęda bożenarodzeniowa "Cicha noc, święta noc."

Było to 24 grudnia 1818 roku, kiedy Józef Mohr, w ówczesny wikary nowo zbudowanego kościoła św. Mikołaja w Oberndorfu, wręczył Franciszkowi Gruberowi, pełniącemu obowiązki organisty (i jednocześnie będącego w tym samym czasie kierownikiem szkoły w Arnsdorf) poemat własnego układu z prośbą o napisanie do niego, odpowie-

dniej melodii opracowanej na dwa solowe głosy, chór i akompaniament gitary. Jeszcze tego samego wieczoru, Gruber doręczył księdzu gotową kompozycję, która została wykonana po raz pierwszy tego samego wieczoru na mszy św. nocnej, i ogólnie przyjęta została z wielkim aplauzem. Ponieważ od tego momentu, kolęda przyjęła się w Tyrolu szczególnie poprzez dobrze znanego Zillthaler'a, a równocześnie w nieco zmienionej formie weszła do zbioru kolęd w Lipsku, kompozytor ma zaszczyt i ośmiela się przedstawić tekst oryginalny.

Frantz Gruber, dyryktor chóru miejskiego i organista parafialny Hallein.

Gruber w liście swoim nie podał bardzo zasadniczego szczegółu owego wieczoru 24 grudnia, 1818, w Oberndorfu — mianowicie, co było powodem pospiesznego pisania "odpowiedniej melodii, na dwa solowe głosy chór i akompaniament gitary." Wyjaśnienie jest proste: oto już w przededniu wigilii, przestały funkcjonować organy kościelne, — dosłownie na kilkanaście godzin przed nabożeństwem nocnym. Ten pospiech i ta przyczyna współdziałały razem przy powstaniu prześlicznej kolędy. M. T.

Gmina 23 ZNP

Tomasz Zan

Kolęda (fragment)

Z niebiosów ku ziemi Dzieciątko Boże
Zstąpiło w jasełku, na sianku leży,
Zanim z ciemności jasność wybieży.
Zwołują prostaczków aniołki Boże.
Zerwane z konarów rajskich gałązki
Wyrosły zieloną znowu jedliną.
Cudowne z listeczków słodkości płyną
I darów cudownych szeleszczą zawiązki.
Chwytajcie miłuchną szyszkę, gołąbki.
Chwytajcie niebieskiej miłości datki,
Co ojców rozsądek, co serce matek
Na wasze przeczyste pokładną ząbki.
Stąd serca, dobroci, światła i męstwa,
Czci Boga, miłości bliźnich nabędą.

TOWARZYSTWA BIAŁEGO ORŁA, GRUPA 2727 ZNP

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku całej Polsce życzą Członkowie i Zarząd

Frank Goryl, Prezes
Andy Kozioł, Wiceprezes
Irene Blair, Wiceprezeska
Josephine May, Sekr. Finans.
Bruno Osiński i Katarzyna Palka — Rada Gospodarcza

Walter Tokarz, Sekr. Prot.
Ann Prusak, Skarbniczka
John Haldys, Marszałek

TOW. GRONO OŚWIATY, GR. 2394 ZNP

Najserdeczniejsze życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku — składa —

Ludwik Siorek, Prezes
Genowefa Petri, Wiceprezeska
Janina Czudec, Sekr. Prot.

Wanda Koperska, Sekr. Finans.
Jakob Bukala, Marszałek

JÓZEF CALKA
KOMISARZ

LUDWIK J. SIOREK Sekretarz
KAZIMIERZ KROLIKOWSKI ... Skarbnik
FRANCISZEK GORYL Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU

— składa —

OKRĘG XII ZNP ORAZ WYDZIAŁ KOBIET

Wraz z Przynależnymi
Gminami i Grupami

JANINA BINKOWSKA
KOMISARKA

ZOFIA DUSIK Wiceprezeska
ZOFIA KURLAND Skarbniczka
ANNA KOKOSZKA Koresp. i Sekretarka

Gmina 80 ZNP

Bruno Panek
Prezes
Sophie Lukwinski
Sekretarz

TOW. SYNOWIE ZIEMI POLSKIEJ GRUPA 1824 ZNP

ZOFIA TOR
Prezeska
CHRISTINE DOMALEWSKI
Sokr. Finans.

Najserdeczniejsze życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku — składa —

Towarzystwo Biała Róża

GRUPA 2326 ZNP

Josephine Olszowy, Prezeska
Marie L. Szlag, hon. Prezeska
Sally Niemiec, Wiceprezeska
Nancy Kocinski, sekr. prot.
Juanita Benes, skarbnik
Stella Pyra, sekr. fin.

Towarzystwo Wierność Grupa 2927 Z.N.P.

składa wszystkim Członkom i ich Rodzinom serdeczne życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

Melania Winięcka, Prezeska
Henryk Kosiński, Wiceprezes
Maria Pawlikowska, Sekr. Prot.
Jean Waligora, Sekr. Fin.
Franciszek Waligora, Kasjer
Jan Pytel, Marszałek

WESOŁYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU PRZESYLAJĄ:

TOW. CICERO SOCIETY GR. 825 Z.N.P.

Adam Tomaszewicz, Prezes
Maria Chochola, Wice-Prezeska
Józef Jabłoński, Wice-Prezes
Maria Witczak, Sekr. Prot.
Tadeusz Jadach, Sekr. Fin.
Tadeusz Peszynski, Skarbnik
Józef Calka, Marszałek

GINA 55-TA Z.N.P.

Józef Calka, Prezes
Helen Tomaszewicz, W.-Prezeska
Władysław Cygan, Wice-Prezes
Maria Witczak, Sekr. Prot.
Maria Chochola, Skarbnik
Józef Jabłoński, Marszałek

SIEDZIBA:

3100 S. Laramie, Cicero, Illinois 60650

TOW. KRÓLA BOLESŁAWA CHROBREGO GRUPA 1577 ZNP

życzy Wszystkim Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku

ZARZĄD:

Józef Gierlasinski, Prezes
Franciszek Kubiak, Hon. Prezes
Franciszka Kupczyk, W-Prez.
Komisja Rewizyjna: Ludwik Olszowy, Stanisława Orawiec
Józef Kokoszka, Sekr. Prot.
Helena Orawiec, Sekr. Fin.
Eleanora Gierlasinski, Kasjerka

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku całej Polsce — składa

Tow. Wisła, Grupa 1919 ZNP

Stanley Piekarczyk, Prezes
Christina Plewa, Wiceprezeska
August Juryta, Wiceprezes
Rada Gospodarcza: Leon Kozłowski, Frank Piekarczyk, Richard Osiński
Czesława Wolfe, Sekr. Prot.
Roman Kolpacki, Sekr. Fin.
Barbara Gembala, Kasjerka

Zdrowych i Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku wszystkim Członkom Związku Narodowego Polskiego i całej Polsce — życzy —

Tow. Kopiec Piłsudskiego, Gr. 1972 ZNP

Wraz z całym Zarząd

Mieczysław Nowotarski, Prezes
Ronald Kopec, Wiceprezes
Janina Suchecki, Wiceprezeska
Tadeusz Radosz, Sekr. Finans.
Krystyna Rostowska, Sekr. Prot.
Bronisław Kopec, Kasjer
Stanley Wieczorek, Rada, Gosp.
Władysław Badon, Marszałek

TOWARZYSTWO DZWON ZYGMUNTA GRUPA #1979

Składa serdeczne życzenia Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku wszystkim członkom i całej Polsce

Tadeusz Walczak, Prezes
Tadeusz Antosz, Sr., Wiceprezes
Stanisław Lisikiewicz, Sekr. Fin.
Mieczysław Pieniasz, Kasjer
M. Marzec, Sekretarz Prot.
Stanisław Skuta, Marszałek

Najserdeczniejsze życzenia pogodnych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku — składa —

GRUPA 2244 Z.N.P.

JANINA WASS, Prezeska
Maria Wojtak, Wice-Prezeska
Zofia Kostalik, Sekr. Fin.
Janina Wiencek, Sekr. Prot.
Irena Wojtak, Kasjerka
Anna Dronzek, Radna
Zofia Majda i Julia Aszyk, Chor.

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU — ŻYCZY —

TOW. WOLNOŚĆ LUDU POLSKIEGO GR. 2246 ZNP

Eugene Gralik, Prezes
Michael Holubowicz, Sekr. Prot.
Mary Jeziora i Mary Holubowicz, Rady
Stella Pogwist, Sekr. Finans.
Anthony Schiavo, Kasjer

Zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku życzy całej Polsce

GINA 39 ZNP

Frank Goryl, Prezes

Josephine May, W-Prezeska
Walter Tokarz, Wiceprezes
Tadeusz Walczak, Kasjer
W. A. Krzystofiak, Sekr. Prot. i Fin.
MARSZAŁKOWIE: Henry Kosinski i Robert Kosinski

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku Delegatom i Delegatkom Gm. 87 Z.N.P., Urzędnikom Grup Przy Gm. 87 Z.N.P. Członkom, Członkiniom, Młodzieży, Przyjaciółom, Życzenia Zdrowia Dla Ojca Św. Jana Pawła II, Polonii, Rodakom w Świecie i Wolnej Polski

— zasyła —

Gmina 87 Z.N.P.

BRUNO POMANA — Prezes
JÓZEF LATKA — Wiceprezes
LOTTIE POREMBA — Sekr. Gminy
EDWARD GRABACKI — Kasjer
JÓZEF KOMOROWSKI — Marszałek
EDWARD J. KLIMEK — KORESPONDENT

Tow. Bartosza Głowackiego, Gr. 889 Z.N.P.

Mike Mlynarski — Prezes
John H. Chaja, Jr. — Fin. Sekr.

Tow. Bolesława Chrobrego, Nr. 3-ci, Gr. 1971 Z.N.P.

Edward Lipski — Prezes
Edward Klimek — Fin. Sekr.

SERDECZNE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

— składa —

GINA 123 ZNP

wraz z przynależnymi Grupami

Tomasz Paczynski, Prezes
Florence Stawiariski, Wiceprezeska
Anna Krok, Sekr. Prot.
Loretta Paszkiet, Sekr. Fin. Skarb.
Henryk Dobersztyn

GRUPA 962 ZNP

GRUPA 1165 ZNP

GRUPA 1192 ZNP

January Nazorek, Prezes
Jerome Poradzisz, Sekretarz

GRUPA 1242 ZNP

Gertrude Marczewski, Prezes
Marta Sakowska, Sekretarz

GRUPA 1378 ZNP

Joseph Dembosz, Prezes
Judith Trybek, Wiceprezeska
Komisja Rewizyjna: Eleonor Polanski, Geraldine Draniczarek
F. Stawiariski, Sekr. Fin. Skarb.
Loretta Paszkiet, Sekr. Prot.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i

Szczęśliwego Nowego Roku

Zasyła

Wszystkim Związkowcom, Członkom i Delegatom

GINA 139 ZNP

Genowefa Wesołowska, Prezeska
Margaret Schwarz, Wice Prez.
Janina Wass, Sekretarka
Salomea Schiavo, Kasjerka

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku — składa —

GINA 143 ZNP

Roman Kolpacki, Prezes
Edward Bodnicki, Hon. Prezes
Helena Orawiec, Wiceprezeska
Bernard Romel, Wiceprezes
Stanisław Józefiak, Sekr. Prot.
Józefa Witke, Sekr. Fin.
Mieczysław Gacki, Skarbnik
Ludwik Orawiec, Marszałek
KOMISJA REWIZYJNA:
Józef Gierlasinski, Stanisław Piekarczyk, Czesław Bak

Tow. Jedność Grupa 77 Z.N.P.

wraz z zarząd

życzy

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku
Henryk Skutnik, Prezes
Halina Peksa, Wiceprezeska
Franciszek Rudnicki, Wiceprezes
Doris Kowalski, sekr. prot.
Ignacy Bugajski, sekr. fin.
Michał Kowalski, skarbnik
Stefan Stanczak, kapelan
Tadeusz Marszałek, marszałek
Halina Peksa, auditor

Zdrowych i wesołych Świąt Bożego Narodzenia i szczęśliwego Nowego Roku całej Polsce — życzy

Tow. Króla Jana III Sobieskiego Grupa 298 Z.N.P.

Antoni Kuźniar, Prezes
Bolesław Laskowski, Wiceprezes
Józef Dudek, sekr. fin.

ALEX C. PESTRAK
Komisarz
Irena Szczech, Skarbnik
Jan M. Loryś, Sekretarz
Stefan Szwajcer, Marszałek

**WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I POMYŚLNOŚCI W NOWYM ROKU
ZWIĄZKOWCOM, ZWIĄZKOWCZYNIOM,
ICH RODZINOM I CAŁEJ POLONII
ŻYCZY**

Okręg XIII ZNP

**ORAZ
Wydział Kobiet
Okręgu XIII ZNP
Wraz**

z Przynależnymi Gminami i Grupami

HALINA WOJNAR, Komisarz
Zofia Buczkowska, Hon. Kom.
Kazimiera Pytel, Hon. Kom.
Loretta Chabalowska, Wiceprez.
Stanisława Kaldus, Sekretarka
Teresa Winters, Kasjerka

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU CZŁONKOM SVOJEJ
GRUPY, POLONIJNEMU DUCHOWIEŃSTWU,
REDAKCJI DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO
ORAZ CAŁEJ POLONII
Sklada

TOW. IM. KAROLA ROZMARKA GR. 2993 ZNP

Wanda Rozmarek—Prezeska
Józef Sikora—Wiceprezes Janina Kulibaba—Skr. Prot.
Zofia Czernek—Wiceprezes Stanisław Jarosz—Skr. Fin./Skarbnik
Władysław Urbaniczuk—Marszałek

SERDECZNE ŻYCZENIA
zdrowia i wszelkiej pomyślności z okazji Świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku członkom Towarzystwa Giewont,
ich rodzinom wszystkim przyjaciółom i całej Polonii
— składa —

TOW. GIEWONT GRUPA 2514 ZNP
Bonawentura Migala, Prezes
Teresa Stachowiak, W.-Prezeska Zenon Dobrowolski, Skr. Prot.
Czesław Slawek, Wice-Prezes Bernard Karkowski, Skarbnik
Helen Hartman, Skr. Finans. Włodzimierz Koziara, Marszałek

Serdeczne życzenia pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
i szczęśliwego Nowego Roku
składa

GRUPA 2475 Z.N.P.
Charles Bojkowski, prezes Wanda Penar, skr. prot.
Halina Latoszyński, wiceprezeska Helen Dudek, skr. fin.
Anthony Szplit, wiceprezes Anthony J. Dudek, skarbnik

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i
Szczęśliwego Nowego Roku — życzy
**TOWARZYSTWO RZECZPOSPOLITA POLSKA
GRUPA 1958 Z.N.P.**
Lydia Jagielnik, Prezeska Halina Wojnar, Skr. Prot.
Bolesław Warguła, Wice-Prez. Tomasz Alwin, Marszałek
Henryka Szczepankowska, Skr. Fin. i Kasjer

Najradośniejsze Życzenia Świąteczne i Noworoczne
Wszystkim Członkom i Całej Polonii Zasyła
**TOWARZYSTWO GWIAZDA WOLNOŚCI
GRUPA 1820 Z.N.P.**
Zofia Adamiak, Prezes
Anna Pilarczyk, Wiceprezeska Brunon Pilarczyk, Skr. Fin.
Dr. Edward Różański, W-prez. Emilia Leszczynska, Skarbnik
Józef Rutkowski, Skr. prot. S. Cieślak, Marszałek i Choraży

W Dzień Bożego Narodzenia kiedy radość w sercach gości
Na rok cały te życzenia szczęścia, zdrowia i pomyślności
zasyła członkom i Polonii.
TOW. MIKOŚĆ OJCZYŹNY, Gr. 1792 Z.N.P.
Marta Pilar, Prezeska
Stanisław Kapielski, Wice prezes
Kamila Kapielski, Wice prezeska i Skr. prot.
Alex Pestrak, Sekretarz Finansowy
Józef Czepczyński, Skarbnik
Edward Chłędowski, Marszałek

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku wszystkim Członkom, Członkiniom
oraz całej Polonii
— składa —
TOWARZYSTWO "WOLNOŚĆ" Grupa 1776 Z.N.P.
Stanisław Bogobowicz, Prezes Wanda Rocko, Wiceprezeska
Marian Podsiadły, Wiceprezes Irene T. Klatka, skr. prot.
Andrzej Szawrowski, Skr. Fin. Eugene Kosinski, Kasjer
Jan Drwilla, Marszałek Ks. Kazimierz Wronka, Kapelan

**GRUPA 1936 ZNP
TOW.
OJCZYŹNIE SŁUŻ**

**GRUPA 3211 ZNP
TOW. NORWIDA**

Zdrowych i Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
oraz Szczęśliwego Nowego Roku
życzy
GMINA 41 ZNP
Joseph Szczech, Prezes Irene Szczech, Skr. Prot.
Agnes Kaminski, Wiceprezeska Valeria Traksalis, Skarbnik
Nick Ney, Wiceprezes Tadeusz Kowalski, Marszałek

**TOWARZYSTWO PRZYSZŁOŚĆ POLSKI
Grupa 672 ZNP**

**TOWARZYSTWO KAZIMIERZA PUŁASKIEGO
Grupa 952 ZNP**

TOW. WIARA I OJCZYŹNA, GRUPA 1474
Stanisław Jagielka, Prezes Diakon Stef. Stanczak, Kapelan
Anna Wierzbicki, Wiceprezeska Józef T. Szczech, Skr. Finans.
Tadeusz Pawlak, Skr. Prot. Irena Szczech, Skarbnik
Stanisław Pilarski, Odźwierny Emil Żyskowski, Marszałek
Komitet Rewizyjny:
Wanda Olszewski, Stanisław Pilarski, i Wacław Wierzbicki.

Najserdeczniejsze życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia
wszystkim członkom, członkiniom i całej Polonii
— składa —

GRUPA 170 ZNP

Józef Tracz, Prezes
Eleanor Janicki, Wiceprezes
Stan M. Krzywicki, Skarbnik
Alice Rozkuszka, Skr. Fin.
Henry Janicki, Skr. Prot.
Henry Janicki, Genevieve Lukes, Rada Gospodarcza

Z Okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Najlepsze Życzenia
Dla Członków, Ich Rodzin i Całej Polonii Sklada

TOW. GWIAZDA PRZYSZŁOŚCI MŁODZIEŻY POLSKIEJ GRUPA 1532 ZNP

Stanisław Ścibło, Prezes Adam Bochnak, Skr. Prot.
Teodor Jaremus, W-prezes Eulalia Lach, Skarbnik
Teresa Czarnecka, W-prezeska Jan Płaszewski, Skr. Fin.
Estela Ścibło, Frank Wójcik, Stanisław Bajor — komisja rewizyjna

Wszystkiego Najlepszego
z okazji Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślnego Nowego Roku
życzy
Zarządowi i wszystkim Członkom ZNP

GRUPA 843 ZNP

Józef Marolewski, Prezes Bożena Karkowska, Skr. Fin.
Angeline Marolewski, Wiceprez. Anna Barska, Skarbnik
Jan Sochański, Wiceprezes Stella Dzierożyński, Kom. Gosp.

GMINA 75-ta Z.N.P.

Sklada serdeczne życzenia
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA,
zarazem SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU,
wszystkim członkom przyjaciółom i całej Polonii
Administracja:

Stanley Bogobowicz, Prezes Sophie Ligeza, Wice-prezeska
John Jurek, Jr., Wice-prezes Walter Kuman, Skr. Prot.
Ann J. Halvorsen, Skr. Fin. Teodor Jaremus, Skarbnik
Kazimierz Kalinowski, Sierżant

Serdeczne życzenia zdrowych i wesołych świąt Bożego Narodzenia
oraz Do Siego Roku
życzy
**TOWARZYSTWO NARODOWE KORONY POLSKIEJ
I GRAJEWIANIE
GRUPA #771 ZNP**
A. Lagona—Prezes H. Rogowska—Skr. Prot.
W. Strzelecka—Wiceprez. T. Nikliński—Skarbnik
R. H. Strzelecki—Skr. Fin.

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
zarazem Szczęśliwego Nowego Roku, wszystkim członkom,
przyjaciółom i całej Polonii — zasyła —
TOW. NADWIŚLAŃSKIE GRUPA 759 Z.N.P.

Jan Jurek, Sr., Prezes Maria Stojak, Wiceprezeska
Jan Jurek, Jr., Wice-prezes Edward Moskal, Skr. Prot.
Ann J. Halvorsen, Skr. Fin. Pamela Komorowski, Skarb.
REWIZJA KSIĄG:
Jan Jurek, Jr. Chester Barszcz Richard Jurek

Wesołych Świąt
i
Szczęśliwego, Zdrowego Nowego Roku
życzy
Administracja i Członkowie
Tow. Synów Wolności Gr. 694 ZNP
Piotr Marud, Prezes

Sophie Johnson, Wiceprezeska Aleksandra Brzezińska, Skr. Fin.
Kazimierz Ragus, Wiceprezes Helena Brzezińska, Skarbnik
Teresa Winters, Skr. Prot. Tadeusz Zdep, Marszałek
Ks. Stanisław Stanisławski, Honorowy Kapelan

Towarzystwo im. Romana DMOWSKIEGO GRUPA 127 Z.N.P.

z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, przesyła Zarządowi Głównemu
Związku Narodowego Polskiego, Pracownikom, swoim Członkom, całej Polonii oraz Rodakom w Polsce
serdeczne życzenia wszelkich łask Bożych i pełnej pomyślności.

ZARZĄD:

Henryk Wasilewski Prezes
Maria Obrycka Wiceprezeska
Jan Loryś Wiceprezes
Kazimierz Mustelak Sekretarz Finansowy
Stanisław Pyka Sekretarz Prokolewowy
Janusz Wasiak Skarbnik
Eugeniusz Zarneda Przewodniczący Komisji Rew.

GRUPA 2206 ZNP

Jan Hasiak
Prezes
Matthew Matusiak
Sekretarz

ELDORADO SOCIETY GRUPA NR. 2404 ZNP

Zygmunt Jankowiak
Prezes
Blanche Helkowski
Sekretarz

TOW. MILLENNIUM GRUPA 3175 ZNP

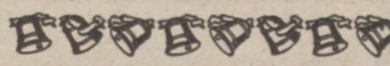
Kazimierz Brenski
Prezes
Jadwiga Paściak
Sekretarz

GRUPA 1991 ZNP

Steven
Szwajcer
Prezes
Joan
Jagielski
Sekretarz

Choinka

Ziemio, ziemiątko
Nocą nad łóżkiem,
świecisz i krążysz
Różowym jabłuszkiem.
Ziemio, Zieminko,
Wszechświat stał w pokoju
Świąteczną choinką.
Ziemio, ziemeczko:
Drózkę gwiazdziste,
Po gałązkach błyskały.
Mlekiem wieczystym.
Trzaskały świeczki,
świerkowe świerszcze,
Anioł zaniemowił
Najpiękniejszym wierszem.

Grupa 2879 ZNP

GRUPA NR. 2714 ZNP

Loretta Chabalowski
Prezes
Antoni Górski
Hon. Prezes
Joanna Soberska
Skr. Finans.

Członkom, Członkiniom i Przyjaciółom
Wesołych Świąt oraz Dosiego Roku
życzy

TOW. ORZEŁ POLSKI, GR. 523 Z.N.P.

Tadeusz Maczyński, Prezes
Jerzy Banasiak, Wiceprezes Donna Markus, Wiceprezeska
B. Helkowska, Skr. Fin. Rudolf Veit, Skr. Prot.
Rada Gospodarcza: K. Poprzęski, W. Malinowski, C. Pająk

TOW. TYSIĄC WALECZNYCH — GRUPA 877 ZNP

życzy
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz Szczęśliwego Nowego Roku
Członkom, Członkiniom oraz Całej Polonii

Anna Kopeć, Hon. Prezeska
Tadeusz Wojnar, Prezes Mieczysław Podraza, Skr. Fin.
Genowefa Podraza, Wiceprezeska Chester Połminski, Skarbnik
Stanisław Maisiak, Wiceprezes Stanisław Gawlak, Marszałek
Stanisława Krukar, Skr. Prot. Józef Kowalczyk, Choraży

SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
— składa —

GMINA 3 ZNP

Piotr Marud, prezes
Loretta Chabalowski, wiceprezeska Teresa Winters, skr. fin.
Kazimierz Stawicki, wiceprezes Billie Andrews, kasjer
Wanda Węglarz, skr. prot. Edward Latkowski, marszałek
Franciszek Węglarz, Helena Brzezińska — dyrekcja.

Najserdeczniejsze życzenia szczęśliwych świąt Bożego Narodzenia
i Nowego Roku wszystkim ludziom dobrej woli przesyła
GRUPA 119 ZNP — Związek Serc Polskich

ZARZĄD:

Stanisław Aleszczyk, Prezes
Jan Luszczyc, Wiceprezes
Eleonora Tragarz, Wiceprezes
Henryka Szczepankowska, Skr. Fin. i Skarbnik
Paweł Dyrda, Marszałek

Najserdeczniejsze życzenia
Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i Szczęśliwego Nowego Roku
— składa —

GRUPA 3235 ZNP

Tow. im. Jana Pawła II
Jan Krzyżanowski, Prezes Les Kuczyński, Skr. Fin.
Wally Jurkowski, Wiceprezes Stella Woźniak, Skr. Prot.
Anna Grabiec, Wiceprezeska Stanisław Piasecki, Skarbnik

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA
ORAZ
SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU
SKŁADA

GMINA 91 Z.N.P.

Alex Pestrak, Prezes Camille Kapielski, Wiceprezeska
Tadeusz Wojnar, Wiceprezes Mieczysław Osikowicz, Kasjer
Zenon Dobrowolski, Skr. Prot. Stanley Kapielski, Marszałek

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku
— zasyła —

GMINA 120 Z.N.P.

Halina Wojnar, Prezeska
Jerzy Miklaszewski, Wice-prez. Antoni Dudek, Kasjer
Eleonara Tragarz, Skr. Prot. Tomasz Alwin, Marszałek
Henryka Szczepankowska, Skr. Fin. Antoni Szplit, Korespondent

Zdrowych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęścia i pomyślności w Nowym Roku
— życzy —

GMINA 128 ZNP

Stefan Szwajcer, Prezes
Tadeusz Mankiewicz, Wiceprezes
Zofia Brodzka, Wiceprezeska
Danuta Mankiewicz, Sekretarka
Elżbieta Wendycz, Skarbnik

Wesołych i Radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz
Szczęśliwego Nowego Roku
wszystkim Delegatom i Delegatkom Gminy 177
jak i całej zjednoczonej Polonii Amerykańskiej życzy
GMINA 177 Z.N.P.

Honorowi Prezesi:
Skarbnik Z.N.P. Kazimierz Musielak, Dr. Edward Różański
Honorowa Wiceprezeska: Anna Pilarczyk
Kazimierz Zdanowicz, Prezes
Sandra Folak, Wice-prezeska Jan Loryś, Sekretarz Finansowy
Franciszek Dmuchowski, Wiceprezes Mieczysław Osikowicz, Kasjer
Maria Obrycka, Sekretarka Prot. Józef Tracz, Marszałek

Serdeczne Życzenia Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
Oraz Do Siego Nowego Roku
Wszystkim Delegatom i Całej Polonii
— życzy —

GMINA 178 Z.N.P.

B. Helkowska, Prezeska R. Strzelecki, Sekretarz
I. Budziak, Wiceprezeska T. Maczyński, Skarbnik
J. Marolewski, Wiceprezes

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i Do Siego Roku
życzy

KLUB CHICAGO, GRUPA 5 ZNP

Augustyn Gęsior, Prezes Zofia Zientara, Skr. Prot.
Lorraine Truskolaska, Wiceprezeska
Roman Truskolaski, Skr. Fins.

WESOŁYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA

Wszystkim Członkom,
Wielebnemu Duchowieństwu, Bratnim Organizacjom,
Prasie i Radiu Polskiemu, Polonii Amerykańskiej,
Rodakom w Kraju i Rozproszonym Po Całym Świecie

Życzy

ZWIĄZEK NARODOWY POLSKI

Największa w Świecie Polska Organizacja Bratniej Pomocy

1880

1989

Zarząd Centralny:

EDWARD J. MOSKAL
Prezes

HELENA M. SZYMANOWICZ
Wiceprezesa

ANTONI F. PIWOWARCZYK
Wiceprezes

FRANCISZEK J. SPULA
Sekretarz

KAZIMIERZ MUSIELAK
Skarbnik

Dyrekcja:

PAWEŁ C. ODRUBINA

STANISŁAW M. JENDZEJEC

STANISŁAW LEŚNIEWSKI

STANISŁAW Z. STAWIARSKI

GENOWEFA T. WESOŁOWSKI

FELIKS E. HUIJARSKI

ROMAN S. KOLPACKI

HELENA B. PIOTROWSKA

DONALD PIENKOS

STANISŁAW SCIBLO

Rada Nadzorcza:

HILARY S. CZAPLICKI, Cenzor

EDWARD F. SITNIK, Wicecenzor

Komisarze i Komisarki:

Stanisław M. Soja	Okręg 1
Stanisława Rutkowski	Okręg 1
Edward Danielczuk	Okręg 2
Janina M. Chlus	Okręg 2
Edward Świdorski	Okręg 3
Cecylia Połuszny	Okręg 3
Z. Jan Ordon	Okręg 4
Helena Krause	Okręg 4
Ernest V. Żarnowski	Okręg 5
Maria Beleski	Okręg 5

Michał Pierzga	Okręg 6
Lorraine Urbanek	Okręg 6
Thaddeus Świgoński	Okręg 7
Helena Okrasinski	Okręg 7
Józef Pinksaw	Okręg 8
Zofia Michaels	Okręg 8
Tomasz Wyszyński	Okręg 9
Janina Jasinska	Okręg 9
Wilhelm Wolf	Okręg 10
Teresa Abick	Okręg 10
Alfred B. Pomianowski	Okręg 11
Leona Plocha-Bas	Okręg 11

Józef Calka	Okręg 12
Janina Binkowski	Okręg 12
Alex Pestrak	Okręg 13
Halina Wojnar	Okręg 13
Edward Szykula	Okręg 14
Paulina Rykowski	Okręg 14
Alan J. Mizia	Okręg 15
Franciszka C. Syrk	Okręg 15
Egon Gorecki	Okręg 16
Regina Y. Kobzi	Okręg 16

GŁÓWNE BIURA

6100 North Cicero Avenue,

Chicago, Illinois 60646

Telefon (312) 286-0500